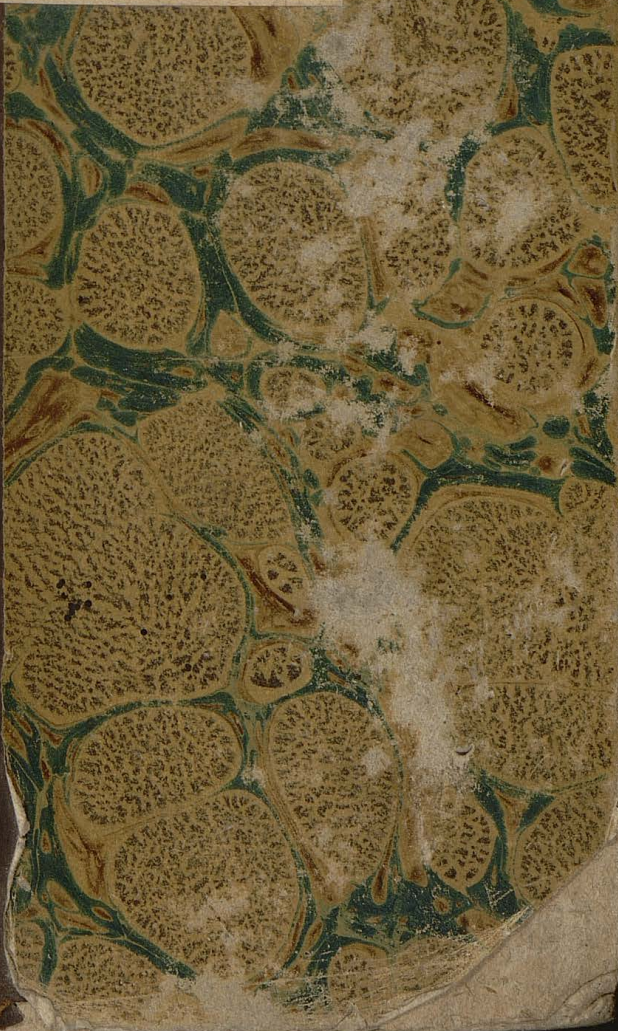

BIBLIOTHECA
UNIV. JAGELL.
CRACOVENSIS

7186

Augustianie

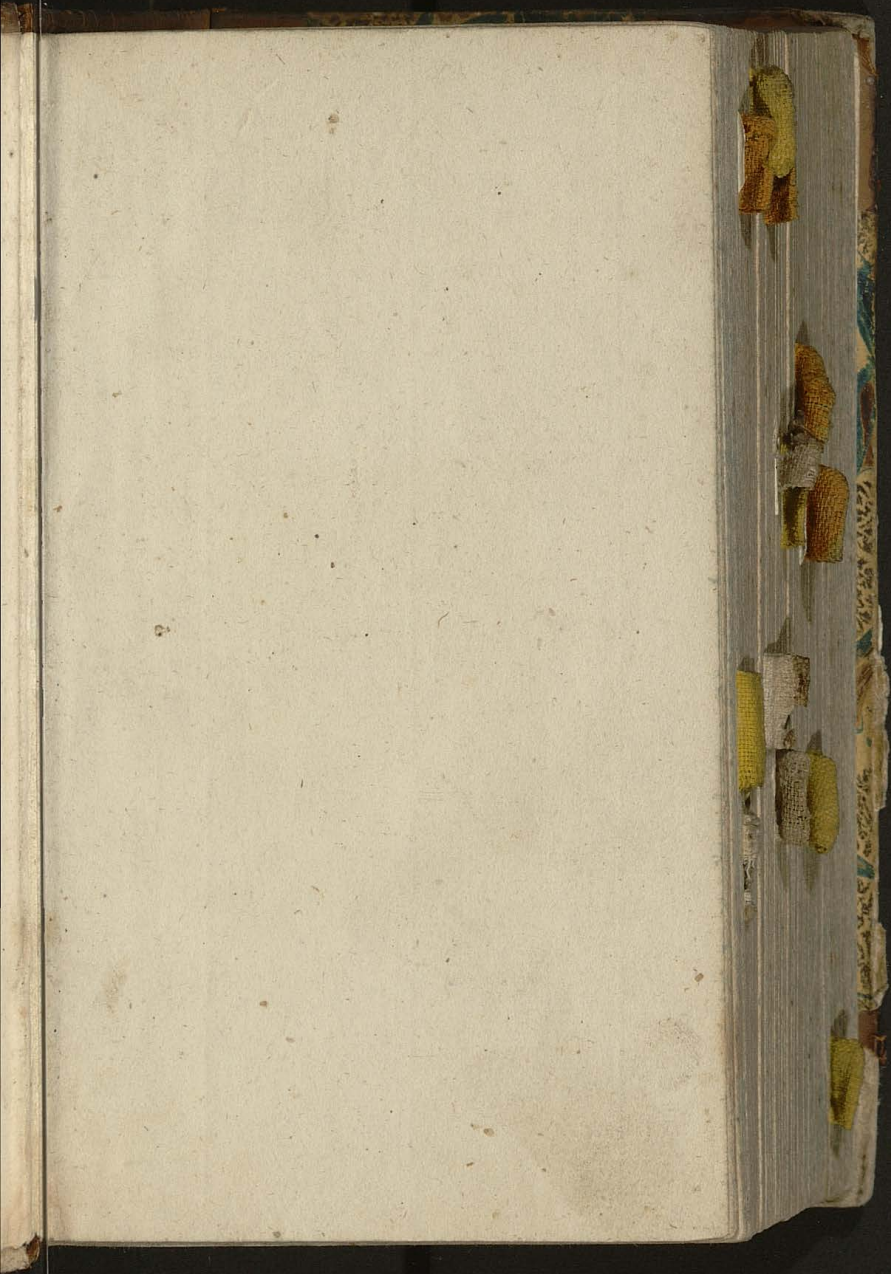

7186

AUG.

S
PO

SKA
S

W
A

Nád

TUD

PIS

W

P

Prze

WE

2

C. S.

W DR

R

SŁOWNIK POLSKO-ŁACIŃSKI

Z E
SKARBU KSIĘDZA KNAPIUSZA
SOCIETATIS JESU

WYBRANY

A PRZESZŁO DWOMASTY SŁOW
POCZĄTKOWYCH
Nád to Słów i Jmion Rodzáiámi i
Odmíanámi,

TUDZIEŻ PORZĄDNYM ZEBRANIEM
PISARZOW ŁACIŃSKICH PODŁUG
WIEKÓW ŁACINY, UŁOŻONYM
POMNOŻONY.

Przez M. Bened: Woronowskiego S. J.

WE DWOCH TOMACH ZAWARTY.

z Dozwoleniem Zwierzchności,

T O M I.

(S*S*S*S*S*S*S*S*S*S*S*S*S*S*S*S*)

W K A L I S Z U,

W DRUKARNI J. K. M. SOCIETATIS JESU,
ROKU PAŃSKIEGO 1769.

Aug. 1886

qib. Jac.

D O
JASNIE WIELMOZNEGO
JEGOMOSCI PANA
R A F A Ł A
G A J E W S K I E G O
K A S Z T E L A N A
R O G O Z I N S K I E G O .

D O
JASNE WIELMOŻNEGO
JĘGOMOSCI PANA
R A F A Ł A
GAJEWSKIEGO
K A S T E L A N A
K O G O Z I N S K I E G O

J
K
cza
iey
by
fie
pier
fie
skien
zak
ezen

o) * * * * (o

JASNIE WIELMOŻNY
MOSCI PANIE
KASZTELANIE
PANIE ▸ DOBRODZIEIU.

PPRZY uprzejmych oświadczeniu
checi, któreś przychylnie w
dzień rocznych Jmieniń oświad-
cza sąsiedztwo, dozwolisz i mnie z pracy swo-
iej stać się upominkiem. I lubo co do oso-
by w tak zacnym Zgromadzeniu nayniższym
się być widzę, co do życzliwości iednak w
pierwszym nayżyczliwszych rzędzie niech mi
się godzi mieścić. Wysoki albowiem Senator-
skiej Twey Osoby szacunek niemniej odemnie,
iż od tamtych uprzejmego domaga się ży-
czenia; a to tym bärziej im z obowiązku na
mnie

mnie włożonego toż samo mam wykonać uroczysciey. Mam zaś wykonać wtedy, gdy roczną obchodzisz pamięć pierwiastkow życia, które nie sędziwemi laty tylko, ale i naychwałebnieyszymi czyny doyrzrzące zostawa. A te iako są naywłaścniwszą Twoą ozdobą, tak i u-przeymych życzenia pobudką, i należytych pochwał bydź powinny celem. W nich bowiem niby to nayczystszy zwierzściele widzieć się dawa co wiedney Twoey Osobie Bog, co Dom Prześwietny, co na koniec miła dziedziczy Oyczyzná. Widzieć się dacie pobożność dzielna dla Bogá, ozdobá znakomita dla Prześwietnego Domu, miłość uprzejma dla Oyczyzny.

Pobożność, która już z dobr utraty, już z niebespieczeństwa iakiego uszczerbku pochodzącym trudnościom bynajmniey nie ustepuie, ta sama iest, którey Pobożności własciwe służy nazwisko; ta sama iest, która niby na świeczniku Polskiemu Królestwu w Senatorskiej Twoiey Osobie przyświeca iasnie. W niej álbowiem rownie w Senacie iak w Domu dzielney dla Bogá pobożności dowody wyrzysz. W Niey na publicznych obrádkach przy Wierze gorliwość, w poufátych posiedzeniach nayznakomitszych cnot przykłády, w Sądách (a) żadnemi względami nie uwodzaca się sprawiedliwość, w Kościołách aż do

(a) Świádkiem tego iest Urząd Deputata na Trybunał Koronny w Roku 1744;

do zniżenia innych przykładne nabożeń-
stwo, w Domu ku ubogim znakomita szczo-
drobliwość, ku proszącym swej pomocy nie-
odmieniona skłonność, ku zostającym na usłu-
gach swoich dziwna łagodność, aby w czynie
nie szkodowała ich duszą szczególna piecza,
(b) z kąd iedno jest przy Twym Dworze, co
w prawdziwie Chrześciańskiej zostawić szkole.

Coż mowić o znakomitey na Domy Bo-
że hojności? hojności zaś nie tylo w czasie
pokoju, i najpomyślniejszego powodzenia,
lecz nawet w czasie tym, w którym ostatnia
nędza, i smutne zda się pánować spustoszenie?
Świadczeniem iey jest procz dawniey dwoch zbu-
dowanych (c) teraz nowo wielkim nakładem
powstający Kościół. (d) W czym aż wielo-
ścią nakładów ustępuiesz, ochoczością iednak
serca owey Izraelskiego Króla Salomona wy-
rownywasz doskonale. Z kąd nie płonnie tu-
szyc sobie możesz, że które niegdyś na Kró-
lewską Salomona, też same i na Twoią Oso-
bę aż do podziwienia naddające dobrami zleie
się błogosławieństwo. I tąd to pobożność tak
iśnie uczynkami okazana sprawiła, żeś w
dożywotnią przyjaźń z Prześwietnego TWO-
RZY-

(b) Chwalebny árcy w Domu tym iest zwy-
czaj codziennie na nabożeństwo i naukę Chrze-
ściąńską domowników zwoływania. (c) Stwier-
dzają to Kościoły w Borzęcizkach i na Komo-
rowie wystawione. (d) Świadczy to Kościół
do połowy prawie już wymurowany i śpiesznie
przybywający w Wolfztynde,

RZYZJANSKICH Domu przybrał KATARZYNE, która z imieniem Patronki swoiey nayokazałsze dziedzicząc cnoty, przy znakomitey długim ksiąg czytaniem nabytey mądrości, w Kościele i w Domu, w okazałszych i potocznych zabawkach, w mowie i sprawach, zgodziła we wszystkim samą tylko zda się tchnąć pobożnością. Zkąd z Niey nie mniej życia iako swey pobożności mając Towarzyszkę, wzdiemnego wspaniałych cnot naśladowania domowemu cieszysz się przykładem.

Jaka zaś Dom Prześwietny GAJEWSKICH już starożytnością sędziwy, bo w rodowitym swym Kleynocie OSTOI cząsów Króla Bolesława Śmiałego zasiągający, już powinowactwem związkiem do nayprzednieyszych prawnie wszystkich w Królestwie Polskim Domów rozciągnionym nayzacnieyszy, bo nie do Senatorskiej tylko w OPALINSKICH, RADOMICKICH, SZOŁDRSKICH, KOZMINSKICH, MTCIELSKICH, MIAKOWSKICH &c. do Hetmańskiej w POTOCKICH, do Xiążęcey w JABLONOWSKICH, RADZIWIŁACH, SAPIEHACH, lecz do Królewskiej i Cesarzkiej w Królu MICHALE KORYBUCIE WISNIEWSKIM, i z LESZCZYNSKICH Królowy Francyjskiej, już na koniec nayznakomitszemi dzieły rownie w pokoiu iak w wojnie wstawiony, iaką mowę w iedney Twocy Osobie dziedziczy ozdobe, ten

sam

Sam nie wie, kto w Niey samey naychwałebniey-
szych czynów Przodków pomieszczonych nie
widzi. Ową rostopność w mowie, mądrość
w radzie, rozsądność w zdaniach, sprawiedli-
wość w wyrokach, w utrzymywaniu powsze-
chnego dobra nieoszczędzający i zdrowia i
dostatków stárunek, árcy doskonałe urzędów
nayokazálszych sprawowanie, te to są nay-
chwałebnieyszych Przodków Twoich dzieł
źródła. Zkąd ná Seymikách i Seymach, są-
dách i ugodách, Senatu radách, i w domowym
zaciszu przezorni Oyczyzny Senatorowie,
sprawiedliwi Sędziowie, Rozziemce mądrzy
byli GAJEWSCY. To zaś wszystko wie-
dneý Twey Osobie niby żywym Przodków
swoich obrazie widział, i dotąd upatruie świat
Polski. A tym samym wspomniąc sobie ná
wielkimi zasługami wstáwionych Prádziadá
Twego KASZTELANAROGOZINSKIE-
GO, Dziadá Kászteláná SANTOCKIEGO,
Oycá KASZTELANA KONARSKIEGO
KUJAWSKIEGO, w iednym przezacnym
Potomku zebrane wysokie dzieła i przymioty
iak nayokazálszemi gotuie uwieńczyć dosto-
ieństwey. Ani się w zamierzeniu swoim opo-
źnił, gdyć przez Monarchę swego w Sena-
torskiego Krzesła ofiarowaniu do naywyż-
szych w Oyczyźnie, któreć nie miną, dostoino-
ści uczynił przystęp. Co tym uczyni rychley,
im o uprzeymey Twoiey ku Oyczyźnie miło-
ści upewnion zostáie rzeczywisciey.

Wito-

Miłości tey świadkami są już zbudwie-
ne rady, już dla dobra powszechnego znaczne
nakłady, już męstwo nie ustrażonego w smu-
tney Ojczyzny chwili iławne dowody, z któ-
rych pierwszemi iako przezorny Królestwa Se-
nator, z drugiem iako kochający Ojczyznę,
(toć bowiem nazwisko nayprzyzwoitsze jest)
Oyciec; z trzeciem iako szczerze Ojczyźnie
przychylny Obywatel zakazywałeś należyte.
Ani bowiem czego innego oczekiwać można
było po Osobie Twoiej, w której z wysmie-
nitą życia pobożnością wysoka złączona by-
ła mądrość. Mądrość taka, że o niey to
ślusznie, (co o Świętej pamięci Ojca Two-
go **KASZTELANA SANTOCKIEGO i**
STAROSTY KOSCIANSKIEGO poto-
mnym do podziwienia zostawiono (e) wie-
kom) mówić się powinno, że wysoka wiado-
mość rzeczy, i wszelka umiejętność niby w
właściwym swoim przybytku mieści się w To-
bie; a w rzeczach tyczących się rządów Pán-
stwa więcej prawie pamięcią, niż znakomitą
(o którą pilne jest staranie) zamykasz Ksie-
garnią. Ztąd ledwie nie na wszystkich, iak
tylko doyrzały wiek Twój zasięga, będąc
przytomny Seymikach i Seymach, któż wy-
razi!

(e) In dedic. eam P. Skowicki. Inde su-
blimis eruditio mente capacissima velut quodam
musæo concluditur & universa scientia domesti-
cam se agnoscit Illustrissimi Capitanei... Politi-
corum arcana potius memoria retinet, quam bi-
bliotheca.

razi! idko zbawieniami Twemi radami, coby
szkodliwego było Oyczyźnie oddać, co nay-
pożytecznieyszego starateś się wprowadzić.
Zdaleką przez bystrość dowcipu i wysoką mą-
drość tam skryte na dobro powszechne upa-
trywateś i odkrywateś zdrady, gdzie najve-
kszy iego pożytek bydz się zdawał. I luboć
przeto w iawne podać się niebezpieczeństwo,
luboć znaczne przychodziło czynić nakłady,
nie to Cię od okazania tym sposobem uprzej-
mey ku Oyczyźnie miłości nie odwiodło by-
najmniey, mając za to, że nie dla siebie, lecz
po Bogu iedynie dla dobra żyjesz Oyczyzny.

I teć to uprzejme do Oyczyzny przy-
wiązanie Twoje, tyle mi uczyniło odwagi, że
pracę moją własnym Twym rozsądkiem za
pożyteczną Polskiej Młodzi uznana Jego
zaśszczycić waże się Jmieniem. A lubo ona
przez nikczemność swoją wysokiey Twoiey nie-
wystarcza godności, z końca iednak, dla któ-
regom ją podjął, mam pewną nadzieję, że do
smaku przypadnie wyśmienitey Twoiey dobrą
powszechnego miłości. Ta zaś nadzieia tym
bardziej pomnożoną zostawa, gdy mi na pą-
mieć przychodzą wielkiey nadziei Młodzie-
niańszkowie do nayznakomitszych dzieł i uro-
dzeni i w młodzieuchnych latach swoich sposo-
biący się Synowie Twoi. Czerpć oni z tey
pracy moiey iako naywłaściwszey sobie będą,
czerpć zaś tym ochotniey że Rodzicielskim
zaśszczycona Jmieniem, a odnosząc pożytek,
pocie-

poeciechą (która z ich postępuku właściwa)
odwdzięczdć będą Twoie do dzieła tego zná-
komite się przyłożenie. Czerpąć będzie i in-
na Młódz Polska, a za odebrány pożytek
nayıpierwszym względem do wdzięczności
Twey Osobie obowiązana się bydź uznać.
A ten wdzięczności obowiązek nayıścileyszym
prawem na moią zlaną upatruię osobę, któ-
ry żadnych niepołożywszy zasług, tak zná-
komite w zaśszczyie od Jmienia Twego mey
pracy pozyskiwam szczęście, które iako po-
ważam wysoce, tak że go żadna niepamięć
z umysłu dozgonnie wdzięcznego nie zetrze
przyrzekam.

Jásnie Wielmożnego WW.

MM. Páná Dobrodzieia

nayniższy sługa

M. Bened: Woronowski. S. J

PRIVILEGIUM

SAC: REG: MAJ:

STANISLAUS AUGUSTUS Dei
gratiâ Rex Poloniæ Magnus Dux
Lithvaniæ, Prussiæ, Russiæ, Maſoviæ,
Samogitiæ, Kiioviæ, Volhyniæ, Po-
doliæ, Podlachiæ, Livoniæ, Smolen-
ſciæ, Severiæ, Czerniechoviæq;

Significamus præſentibus Literis noſtris
quorum intereſt Univerſis & Singulis.
Cum Collegium Califfienſe Societatis JESU
Librum ſub Titulo Słownik czyli Synonima
Polsko Łacińska in duobus Tomis in ſvo
Typis imprimi in animum induxerit, nobis
quæ ſubmiſſè ſupplicaverit, ut evitando da-
mna, quibus præſatum Collegium tam exter-
ni, quam indigenæ Typographi & Biblio-
polæ afficere poſſent, reimpreſſionem præ-
miſſi Libri, tam in natura, quam etiam ali-
am in Lingvam tranſlati, nec non illatio-
nem alibi impreſſi ad certum temporis ſpa-
tium inhibere dignaremur. Nos præſatæ
ſupplicationi uti juſtæ benignè annuentes:

omnibus & singulis in Regno & Dominiis nostris existentibus Typographis & Bibliopolis interdicimus seriq; inhibemus, ne Librum superius expresse absq; speciali consensu prædicti Collegii Califfiensis Societatis JESU quocunque idiomate imprimere, vel reimprimere, nec non compendia inde confici curare, aut alibi impressum huic in Regnum Dominiæque nostra inferre intra spatium viginti annorum audeant, sub pæna mille aureorum Hungaricalium, cujus medietas summæ præfato Collegio, altera verò pars Fisco nostro Regio, reimpressum verò ejusmodi librum in quacunque in vel extra Regnum Typographia confiscationi irrevocabili omnium Exemplarium, si talia in Regno nostro & Dominiis nostris inveniantur, subesse declaramus. In quorum fidem præsentem manu nostra subscriptas, Sigillo Regni communiri jussimus. Datum Varsoviæ Die XXVIII. Mensis Julii. Anno Domini MDCCLXIX. Regni verò nostri V. Anno.

STANISLAUS AUGUSTUS REX.

{L.S.}

PRi

PRivilegium inhibitorium ne Ty-
graphi audeant Librum sub Titu-
lo Słownik, czyli: Synonima Polsko-
Łacińska absq; speciali Consensu Col-
legii Calissiensis Societatis JESU im-
primere, vel reimprimere intra spati-
um viginti Annorum.

*ANTONIUS SIKORSKI Sa: Re:
Mttis: & Sigilli Majoris Regni Secre-
tarius.*

mpp.

*Inductum per Oblatam in Acta
Castren: Caliss: Feriâ 2da post Festum
S. Bartholomæi Apost: proxima An: Dni.
1769.*

*Suscepit Prądzynski
mpp.*

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the texture of the paper.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the texture of the paper.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the texture of the paper.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is mostly illegible due to fading and the texture of the paper.

wa
po
by
dr
ná
li
Na
un
tw
ca
H
na

PRZEMOWA DO CZYTELNIKA.

RADBYM, áby tá ku pożytkowi Uczących się Łaciny podięta, z usilnością odemnie konaná, á teraz ná widok wychodząca praca z tą zostawała przyimowaná chęcią, która mi i do iey záczenia mocną pobudką i do nieodwłócznego kończenia usilnym była záheceniem. Widzieć mi się jednych, o drugich zdarzyło słyszeć, którzy że im ná doskonałym do łaciny schodziło Słowniku utyskowali mocno. Słyszeli bowiem od przezornych Náuczycielów w Szkołách, że niedosyć ná tym, umieć ná pamięć wszystkie Gramatyków, Rymotwórców i Krasomowców prawidła, bo chociażby całą (iák mówią) ziese Alwara Gramatykę, Horacyusza Poetykę, Kwintyliána Retorykę; ále nád to wiedzieć potrzeba iák każde słowo Polskie

PRZEMOWA.

lub osobno położone, lub z drugiem i w iakimkolwiek mówieniu złożone po łacinie wyłożyć, (a) wyłożyć zaś sposobem właściwym, i starym dobrym Łacinnikóm zwyczajnym. Dowiedzieli się, że w słowach samychże dawnych Łacinników brak pilny mieć należy; gdyż te iedne są dawne, grube, a teraz prawie niezrozumiane, (b) Których przed 519. lub iak inni mniemają przed 551. lat po założeniu Rzymu używano, którego czasu że nauki to dla prostoty mieszkańców, to dla wojen ustawicznych przed 936. lat kwitnąć niemogły, ięzyk też łaciński w swoich niedokonałościach, grubości, i szczupłości niejakiey zostawał. A te słowa znajduią się nie tylko w pisarzach wieku starego, iący są: Andronicus, Pacuvius, Lucius Afranius, Turpilius, ale nawet w Pisarzach wieku złotego i późniejszych iako to w Plaucie, Terenciuszu, Enniuszu, i innych mianowicie Komedyi Pisarzách, owszem dotych czas w pisaniu łacińskim dla ozdoby zdaniem Cycerona

(c)
(a) Książdz Knapiusz w Przemowie swoiey: *Duo omnium peritorum consensu necessaria esse novimus. Primum quidem, ut quamlibet rem & actionem puer Latina voce simpliciter appellare, seu (quod idem est) quamlibet vocem Polonicam reddere latine norit; deinde vero ut voces latinas simplices inflectere, & secundum leges grammaticas ac usum Latinorum connectere calleat*

(b) Książdz Fákub Balde S. J. z rzech słów użytých wiersz ná pochmatę N. M. Panny, który się tak zaczyna:

Solla Bella qua clucente
Cuncta fulgunt: Solla Malta,
Qua vegente cuncta nauscent.
Virgo mustæ pulcritatis
Virgo malta bella salve, &c.

10

Do CZYTELNIKA,

(c) i Kwintyliana (d) mają poniekąd mleyse. Drugie zaś słowa Łacińskie, albo są właściwe samym Wierszopisom, (i takich wiele ze dwóch słów sposobem Greckim złożonych, i od rozumienia własnego różnie (*translate*) wziętych) albo równie od Wierszopisów iako od innych Pisarzów Łacińskich użyte. Z których pierwsze w wierszu tylko, drugie zaś i winnym pisaniu Łacińskim zdaniem uczonych mieścić się mogą. Zrozumieli to dobrze, że kto w nauce się Łaciny niezakłada sobie tego końca, aby się tylko z organistą, biegaczem, lub niedouczoneym i jakim mógł rozmówić lekarzem, ale aby tak każdą rzecz umiał po łacinie napisać, żeby się przed uczonemi wstydzić, i kuszney przygany od nich (e) niemusił odnosić; ten nie już o słowa dobre Łacińskie i mówienia sposoby starać się powinien, lecz nade wszystko o słowa i sposoby mówienia takie (ile bydz może) iakie Pisarzom Łacińskim wieku złotego

(c) *Cycero w Ksędze 3. o krasomowcy. Neque tamen erit utendum verbis iis, quibus jam consuetudo nostra non utitur nisi quando ornandi causa, parce quod ostendam.*

(d) *Kwintylián w Ksędze 1. Rozd 6. Verba à vetustate non solum magnos auctores habent, sed etiam afferunt orationi majestatem aliquam non sine delectatione; nam & auctoritatem antiquitatis habent, & quia intermissa sunt, gratiam novitatis similem parant. Sed opus est modò ut neque crebra sint hec, neque manifesta*

(e) *Cycero w Ksędze 3. o Krasomowcy. Atque ut latine loquamur non solum videndum est, ut verba efferamus ea, quæ nemo jure reprehendat; & ea sic & casibus & temporibus, & genere, & numero conservemus, ut ne quid perturbatum ac discrepans, aut præposterum sit.*

PRZEMOWA,

złotego zwyczajne były (f) Słyszeli że pierw-
wzy ich w uczeniu Łaciny postępu stopień jest:
znać się na Pisarzach Łacińskich, aby wiedzą o
ich co do Łaciny, którą pisali, dobrze lub zło-
ści, iednych czytaniem w przedsięwziętęy nauce
wydokonać się, drugich iak zaraźliwego powie-
trza strzedz się umieli. Obiło się to częstokroć
o ich uszy, że co innego jest podług Gramaty-
ki Łacińskiej, a co innego dobrze po łacinie mó-
wić i pisać. (g) Bydź albowiem może iż kto
wszystkie prawidła gramatyczne w mowie swo-
iej zachowa, iednakże niedobrze po łacinie,
owsem (iak nazywają) solecyzm powie. Bo
co tu prozę przeciw gramatyce? *Quoque ego vo-
lui. Scripsitne hanc orationem Cicero aut Hortensi-
us* a przeciesz to Ksiądz Pontan S. J. sławny wie-
ków późniejszych Pisarz solecyzmem nazywa.
Które się prawo gramatyczne niezachowuje w
tych? *Fruī instrumentō Uti voluptate*, iednakże
znacznie biegły w Łacinie Ksiądz Schorus S. J.
z wieją innemi za solecyzmy ie poczyta. Iakież
tu wykroczenie przeciw gramatyce: *Ad fideles
manus*. Do wiernych iak *Ad quid pulsant*. Na
co dzwonią *Iam post concionem* Już po kázaniu,
&c. Te iednak mówienia sposoby nie łacińskie-
mi, grubemi, złemi, solecyzmami się nazywają.
(h)

(f) Tego zdania byli sławni w Łacinie Pi-
sarze z wielu innemi, Muræus, Campianus, Scho-
rus, Schorus, Facciolatus, Vagner, &c.

(g) Kwintyliani w Księd. 1. w Rozd. 6. *Quare
mihi non invenistē his videtur, aliud esse latinē,
aliud grammaticē loqui* I Ksiądz Knapiusz w prze-
mowie swojej do Tomu pierwszego Skarbu: *Gram-
maticē loquentes sæpe non latinē loquuntur*.

Do CZYTELNIKA.

(h) Co za błąd przeciw gramatyce mówić do jednego *Sedete, audite vos. &c.*, ábo też *sedeat audiat dominus Foannes, &c.* zamiast *sede, audi*? Ato-li jednak pierwszy mówienia spółób, gdy się druga osoba w liczbie rozliczney, za osobę drugą w liczbie szczegulney kładzie, za solecyzm uznawa Marcyalisz (i) Drugi zaś, gdy się osoba trzecia za drugą bierze, nie Łá-innikom, lecz Zydom bydl właściwym zeznają tłumacze piśma Bożego Korneliusz w Kanonách ná piśmo. Belarmin w gramatyce Hebraykiey. S. Dyoniziusz Areopaita S. Hilary, S. Chryzostom i inni. Słyszeli ná koniec że tego wżyskiego uczyć im się potrzeba z dobrych Pisarzów Łacińskich czytania, których jednak tak niemiennie zwłaszcza mniey zwyczajnych i droższych, (ná które ubogich niestanie) zástępują, iáko też słów i sposobów mówienia w nich zawartych záżywanie ukławiá do skonafe i z wielką pilnością ułożone Słowniki, Słowniki dwa mianowicie temi czasy od uczonych dla powszechności i dobroci swoiey pochwalo-

(h) Ksędz Knapiusz w Tomie pierwszym swego Skarbu tak ie nazywa: *Isti modi loquendi sunt vitiosi, sunt non latini, sunt barbarorum, sunt trivialium, sunt solecismi*

(i) Zásadzając się ná rym solecyzmie Marcyalisz tak sobie żartuje z Kaliodora, który sam swoią z Braterską fortunę trzymał:

(i) Mart. Epigram. in Calliodorum.

Calliodorus habet sensum (quis nescit?) equestri

Sexte: sed & fratrem Calliodorus habet

Quadraginta secat qui dicit

Uno credis equo posse sedere duos.

Unus dum sitis duo Calliodore sedetis

Surge solecismum Calliodore facis.

PRZEMOWA,

chwalone; to jest: pierwszy Kalepina Łaciński z błędów oczyszczony przez Fakciolata, drugi Polsko Łaciński Księdza Knapiusza we trzech zawarty Tomach. Tak tedy będąc przestrzeżeni od Nauczycie ów ci szczerze postępkowi swego upatrującego w nauczaniu się łaciny tu całą chęć i myśl swoją obrócili, aby się w te, tak znacznie naukę ich ułatwiające, opatrzyli Księgi. Wszakże nadaremnie; uboższym albowiem ich niedostatek, mającym, lecz z cudzych rąk patrzącym do czytania na Księgi kusznego nakładu nieużytość, innym tych Książek rzadkość tak wielka, że między kilkaset uczącemi się ledwie jedna lub dwie i to mocno popsuć znaleźć się mogły, tego nie dozwoliła szczęścia. Wszakże iż pominię Kalepina oczyszczonego z błędów przez Fakciolata, (którego niemienie zastąpić może w wielu pierwszy Tom z rejestrem Skarbu Księdza Knapiusza) że schodziło tym łaciny miłośnikom na Słowniku Księdza Knapiusza, niedostatek ten iak najszkodliwszy im też był naydotkliwszy, zwłaszcza gdy mu bądź naywiększa nauczycielów pilność, bądź krzette ichże samych ile bydz mogło staranie zabieć wcale niemogły. Zastąpiła wprawdzie Nauczycielów pieczołowitość niedostatek Tomu trzeciego przez zbieranie, i do nauczania się podanie swym uczniom adaiów, ich samych własne zabiegi opatrzyły im Tom drugi Skarbu czyli rejestru. (nie bowiem nad tę Książkę między uczącemi się w Szkołach łeższszego) lecz niemienia Księgi Tomu pierwszego (bez której na mało co przyda się i drugi zwłaszcza zaczęciom, chyba na zepsucie łaciny i Polszczyzny) nie do tych czas niezastąpiło doskonale. Idyotyzmy i Nomenclator Książeczki to acz pożyteczna, szczupła jednak z tego Skarbu wzięta część.

Łka,

Łka.
słów n
czynią
słow
osobli
mąteg
waża
przyc
mu po
biegł
końca
włoc
Skarbu
krotko
znaczn
na dro
gom p
puszc
takiem
kżym
demu
bniesz
kiemi
mu sto
go prz
zbiera
sce pil
niemia
miedzi
którzy
kom n
ciennik
spofob
zaśada

(1)
nobis e

Do CZYTELNIKA,

Atka. Synonima przez szczupłość swoją wielu słów niemająca, w wielu słowach należytey nieczyniąca różności, imion Pisarzów, których są słowa, nie kładąca, zamiast pomocy częstokroć osobliwie dopiero zaczynającym naukę łaciny nie małego błędu stawała się przyczyną. Co iá uważając z tey, którą mam ku dobru pospolitemu przychilności, ábym niedostatkowi i szkodliwemu pożytecznie, i niedcierpiacemu odwłoki zabięć wczesnie, tak przedsięwziąć iáko też do końca przywieść to dzieło postarałem się nieodwłocznie. Uczyniłem zbior z pierwszego Tomu Skarbu Księdza Knapiusza, tak jednak ábym áni krotkością zbytnią pożytkowi, áni obszernością znaczniejszą używaniu tych mianowicie, których ná drogie niestanie Księgi, niezászkodził; żadnego prawie z słów początkowych Polkich nieopuścił, i owszem blisko dwiemasty w porządku takiemi pomnożył słowa, które teraz w naywiększym u Polaków są używaniu. Przydałem każdemu słowu Polkiemu kilka łacińskich; podobnież i sposoby mówienia Polkie kilka łacińskimi niezaniechałem wyłożyć tak, żem każdemu słowu i sposobowi mówienia łacińkiemu swego przypisał Autora. Naypierwsze u mnie w zbieraniu słów i sposobów mówienia mieli miejsce pisarze wieku złotego, wszakże gdym tych nie miał, nieodrzuciłem pisarzów srebrnego, miedzianego, żelaznego owszem i późniejszych, którzy o rzeczach nowych i dawnym łacinnikom nieznanomych pisząc, ná podobieństwo Łacinników lub Greków nowych słów, i mówienia sposobów od wszystkich uczonych pochwalonych zásadzając się ná zdaniu Cyceroná (1) ná-

tworzyli

(1) *Cycero pisząc do Attyka. Verba parivnda nobis esse & imponenda nova novis rebus nomina.*

PRZEMOWA,

tworzyli. Niech bowiem wiedzą ci (mówię słowy Księdza Knapiusza w przemowie) którym nie się nie podoba, tylko co z Cyncerona, albo Salustyusza jest wyjęto, że w tym Słowniku nie o samej sztuce Krasomowskiej, lecz o łacinie w powszechności rzecz jest. Po łacinie zaś mówili nie tylko Cyncero i Salustyusz, ale też im bliscy Enniusz, Plautus, Terencyusz, Wirgiliusz, Warro Cato, Columella, Liwiusz i inni, których wylicza sławny Schotus *in Tullian: Quæst.* i przytacza wielu znakomitych łacińskich Pisarzów, którzy lubo Cyncerona ćwiczącym się w sztuce Krasomowskiej ku naśladowaniu wystawiali, jednakże i innych zwłaszcza przeciwieczonym w łacinie, czytać, i od nich rzeczy i słów, gdy na tych zbywa (m) w Cynceronie zasiągać tak pozwalają. (n) iako też i radzą. A przetoż gdy Słownik ten ku pożytkowi i używaniu wszystkich

(m) *Certè, si recuperari, quæ exciderunt Ciceronis volumina possunt* (mówi Ksiądz Knapiusz przywodziąc świadectwo W. Księdza Edmunda Kampiána wielce wydoskonalonego w łacinie) *plurima bona vocabula, quæ nullus adhuc Nizolius viderit, suppeditarent.*

(n) Przydaie tenże Ksiądz Edmund Kampiānus: *Non linguam Ciceronis, quæ multa reticuit, non fortunam temporum, quæ multa perdidit, sed Ciceronem ipsum facio censorem, & iudicem. Sic loquor, ut ipse loquebatur, & paratus erat loqui. Militiæ verba sumam è Vegetio.*

Architecturæ ex Vitruvio, Medicinæ ex Celso, Philosophiæ ex Scholis. Neque enim si reliquus sermo sui sit similis, vocabula quædam rariis perspersa, quæ vel necessitas temporis, vel usus emollit, figuram universam corrumpere & depravare poterant.

Do CZYTELNIKA.

kich chcących po łacinie mówić lub pisać wydany, czyliby oni Krasomowcy lub Dzieciopisowie, czyliby Rymotworcy byli, zażyć potrzeba było słów we wszystkich tych pisaniami sławnych Pisarzy; wszakże niepomiesianie: dodani albo. wiem Autorowie których są słowa, a częstokroć niedokończone słowko *pōēt*: na okazanie słowa, lub sposobu mówienia właściwego Rymotworcom, należytą uczynią różność łaciny Krasomowskiej i Dzieciopiskiej od Rymotworskiej. Zrzadkam jednak słów osobliwie samym Rymotworcom właściwych, i nigdzie procz Rymotworskiego pisania mieścić się niemogących użył; częścią abym przeciw zamierzonej krótkości nie wykroczył, częścią abym mniej wydoskonalonym w łacinie, a należytego rozróżnienia między Krasomowską i Rymotworską uczynić nie umiejącym do błędu, które wiek niedawno zeszyły oczywistym był świadkiem, pochopu nie dał. Atoż miał tu dosyć ku pożytkowi swemu Rymotworcy, gdy w wielu miejscach sobie właściwie, w wielu a ledwie niewszędzie wspólne z Krasomowcami i Dzieciopisami znajdują słowa i mówienia sposoby. (o) A chociażby i tego niemieli

(o) *Książdz Knapisz w przemowie Non qualiscunque coagmentatio vocum orationem Pōeticam, Oratoriam, aut Historicam efficit, sed certa quadam ab arte propria praescripta; adeoq; ex iisdem penitus verbis (diversā structurā conformatis) Orator, Pōeta & Historicus suam orationem construere potest. Hinc fit ut Pōetica oratio seu sententia aut versus Pōeticus, si numeros tollas, aut turbes, aut vocem unam etiam superfluum omittas, aut ordinem, casum, personam, numerum, genus mutes soluta & saepe oratoria evadat, aut vix ab ea discernatur.*

PRZEMOWA,

niemieli, reieſtr Kſiedza Knapiuſza z przydanemi ſłowy i ſpoſobami mówienia właſciwemi Rymotworcom w Poznaniu wydany byle ſię tylko z nim zwiłaſzcza nieporadziwſzy ſię mędrſzych obeysć umieli, niedoſtatek ten zaſtąpiłby należyce. Nad to gdy rozmowy potoczne, ſpoſób piſania liſtów, rozmów, a częſto Komedyi i Satyr wſzelkie, zwiłaſzcza kiedy potrzeba przyciſnie przyjmuie ſłowa: (p) należało mi zebrać ſłowa i ſpoſoby mówienia przynajmniej niektóre zwyczajnieyſze Piſarzów wieków późnieyſzych, już to Prawnych i Lekarzów; już Filoſofów i Fizyków; już o rożnych ſztukach, rzemieſtach, ziołach, drzewach, zwierzętach kámieniach i ich rozlicznych a przed tym nie ſtychanych właſnoſciach i ſkutkach piſzących. Niektóre mówię zwyczajnieyſze, chcieć álbowiem wſyſtkie tu pomieſcić iednoźby było co i od zámierzoney krótkoſci i od załozonego końca dánia pomocy konieczney potrzebie daleko wykroczyć. Iednoź by było co Fizyczne, Matematyczne, i inne obſzerne, które teraz w wielu powychodziły Tomách, Słowniki, w tey ſzczupłej chcieć pomieſcić Kſiaźſce. Iednoź by było co nád zámierzoną krotkość pomnożyć ten Słownik ſłowy takimi, których z kąd inąd ucząc ſię pomienionych náuk wiadomoſci nábyć będzie można łatwo. Nákoniec przydác tu należało ſłowa Koſcielne

(p) *Quid quoddam sermo quotidianus & familiaris ut & epistolicus ac dialogicus & saepe Comicus ac Satyricus quaslibet voces admittit; praesertim cum urget necessitas, quae non quaerit unde habeas sed oportet, inquit, habere, & quae desunt undecumque; petere non indecorum sibi arbitrat.*
Kſiaźdz Knapiuſz w Przemowie ſwoiey.

Do CZYTELNIKA,

ścielne te mianowicie, które do istoty Tajemnie Wiary nāszey przynależą, com i uczynił záchęcony zdaniem sławnych Pisarzów, którzy lubo (q) łaciny pilno przestrzegali, jednakże się i temi acz nie łacińskimi nie brzydzili słowy. Przydałem nakoniec imion i słów rodzaje, ich odmiany, (*declinat & conjugat.*) nad to ułożenie (*constructio*) przykładem záchęcony uczonych (r) abym się i w tym pożytkowi odobliwie zaczynających naukę łacińską (dla którychem dobra szczegulniey tę pracąm podiał) przyśłużył. Ze zaś greczyznę opuściłem, stało się przeto, że częścią przez nieszczęśliwość czasów od wielu jest zániedbaná, á zátym iey niemienie takich (których jest naywięcey) bynajmniey nie obchodzi; częścią, że przeczornieysí (których niewielka jest liczba) postarawszy się o pierwszy Tom Ksiedza Knapiusza, lub zkąd inąd niedostatkowi swemu w uczeniu się greczyzny poradzą chwalebnie, częścią że nad zámierzenie Książka by się pomnożyć musiała; á zátym nie ód każdego

(q) *Mureta w Ksiedze 15. Auctor tibi sum ut ne eorum studium imiteris, qui usque adeo antiquitatis studiosi sunt, ut voces quoque Christianae religionis proprias refugiant, & in earum locum alias substituant, quarum aliqua etiam impietatem olent. Qui non Fidem sed Perfectionem non Sacramentum Corporis Domini sed Sanctificum crustulum, &c. dicunt. Edmunda Kapiána w Ksiedze o náśladowaniu Krasomorskim: Per me quidem potius in Tiberim omnia opera Ciceronis conijciantur, quàm hujus unius dictiuncula. Passio S. Christi jactura fiat.*

(r) Ksądz Knapiusz, Fakciolat i wielu innych sławnych swoich Słownikach tego niezániech

PRZEMOWA;

dego łatwie nabyta być mogła. Położyłem
 ielzcie reieistr pisarzów Łacińskich od uczonych
 krytyków na różne podzielonych wieki podług
 tego iak w kwitnącey (s) lub nadwątłoney,
 (t) upadającej (u) lub wcale zagubioney (x)
 łaciny

(s) Łaciński język (zgodnie twierdzi więk-
 sza część Pisarzów) poczynszy się od stworzenia
 świata 1826. a od poropu 176. roku, gdy Bóg po-
 mieszanie języków na Babilończyków przepuścił, i
 wziąwszy imię od kraju Łacińskiego nazwanego od
 Króla Latina za świadectwem Liviusza, kwitnął
 przez lat 243. to jest od 514. do 757. roku po za-
 łożeniu Rzymu.

(t) Nadwątlać począł język łaciński 14. po
 narodzeniu Chrystusa, a 757. po założeniu Rzymu
 roku; kiedy po zniesieniu nayprzód wolności uczo-
 nych ponieważano, grunta im iako to Kremowczy-
 kom i Martułowczykom odbierano, a dawano żołnie-
 rzom, ustały mowy łacińskie na wawszach przez
 które naywięcej język łaciński doskonalit się i w
 swoiey zostawit czystości; powtore kiedy przesła-
 dowanie na Chrześcian Cesarzów Rzymskich wielu
 uczonych pogubiło, wielu, aby się chodząc do szkół
 w łacińskim języku ćwiczyli niedozwoliło; i trwa-
 ło to iey nadwątlenie coraz większe przez lat 103.

(u) Upadek łacińskiemu językowi procz namię-
 nionych przyczyn przyspieszył náiazd Rzymu od
 Gotów, którzy grubiańskim swoim językiem łacine
 pomieszali, i tak ledwie niezagubili. Co trwało
 przez lat 293. to jest od 117. do 400. roku po
 Narodzeniu Chrystusa.

(x) Namięnione przyczyny nádz to wojny i pu-
 stoszenia Włoch przez Gotów, Wandalów, Alauów,
 Longobardów, Hunnów ostatnia łacinie przyniesty
 zgube

Do CZYTELNIKA,

Łaciny żyli latach, (y) aby tak używający tego Słownika między złotą (że tak rzekę) i srebrną, między miedzianą, żelazną, i błotnistą łaciną (z) z imion iey Pięserzów należyte uczynić mogli rozroznienie. Zgoła z tą pilnością i przezorem wszystkim uczynił, com, trzymając się zawsze granic zamierzoney krótkości naypożyteczniejszego Młodzi Szkolney ćwiczącey się w łacinie bydź widział. Zastąpiłem tu poniekąd niemienie nie tylko Tomu pierwszego Księdza Knápiusza, lecz i wielu innych wielce potrzebnych do łaciny Słowników, wszakże nietym umy.

(b2)

zgubę, kiedy z tych wszystkich językami różnem pomieszawszy się język łaciński przytłumiony, zgubiony został 900. roku po Narodzeniu Chrystusa.

(y) Został zgubiony nie tak, aby wcale nieostał, lecz że przestał bydź Oczyszczonym a w Księgach tylko iego się pamiętka została. Dla námiennionych bowiem przyczyn tak był zepsuty język łaciński że mówiący nim Włosi, Francuzi i Hiszpani ani dawnych łacinników iako to Cycérona, Wergiliusza, Liwiusza i innych Książek ani się sámi między sobą mówiąc zrozumieć niemogli. A ztąd się te trzy Włoski, Francuski, i Hiszpański urodziły języki, które się stały tym národom Oczyszczonym, język zaś łaciński szkolnym, którego we 300. lát potym ludzie náuk chciami dobywać z Ksiąg dawnych, i rozszerzać poczęli.

(z) Przezorni Krytycy pamięć ná lata kwitnącey, nádmatloney, upadającej i wcale zgubionej łaciny, że w tych wszystkich pomydławane zostały Księgi, dla uczynienia różności łaciny przedney, dobrej, podtey, i ztey różnych názwisk poraznaczał wieki, to jest: złoty, srebrny, miedziany, żelazny i błotnisty.

umyśłem, abym ie w niepoważenie i pogardę u
 kogo miał wprawiać. Zbior ten z pomienionego
 Księdza Knaźpiusza Skarbu uczyniony żądam usil-
 nie, aby niezataieniem lecz okazalszym onegoż
 był wstawieniem. Niech każdy przezorny wniesie
 sobie co za obfitość bydz musi w źródle, gdy
 należyta (o którąm się usilnie starał) dostate-
 czność w wynikającym z niego uzna strumyku; a
 za podaną sposobnością on postarać się nieomie-
 szkają. Zastąpiłem poniekąd niedostatek Słowni-
 ków Nizoliusza; który słowa wszystkie Cycerona;
 Renana; który Liwiusza; Erazma Roterodama;
 który Kurciusza; Pereusa; który Plauta; Gode-
 freda; który Seneki, Cyakoniusza; który Salu-
 styuszowe; Erytreusza; który Wirgiliuszowe;
 Lombina; który Lukrecyuszowe zebrał; gdym
 tych wszystkich Pisarzów z przydaniem ich na-
 zwisk wiele słów, imion, i sposobów mówienia
 (iako się doczytałeś) położył. Zastąpiłem na-
 koniec niemienie sławnych Wagnerow Frazeolo-
 gii i poprawnych przez Fakciolata Kálepinów;
 tamtych kilkokrotnym iednego słowa, lub sposo-
 bu mówienia Polskiego po łacinie wyłożeniem,
 tych: słów i imion rodzajami (*generibus*) od-
 mianami (*declinationibus & conjugationibus*) i
 ułożeniem (*Constructio*) Słowem mówiąc tylem
 tu uczynił, że chociażzby komu na wszystkich
 tych Słownikach (które iednak mieć wielce po-
 żyteczna rzecz iest) schodziło, mając tę ode-
 mnie ułożoną Książkę a oraz rejestr Księdza Kna-
 piusza, o który nietrudno, mówić i pisać łaciną
 czystą i od wszystkich uczonych pochwaloną mo-
 że. Używayże tey Książki Czytelniku zácný
 ku pożytkowi twemu, a ieslibyś w niey co zdro-
 żnego oczywiście (czego się iednak niespodzie-
 wam) postrzegł, popraw, lub mnie, abym w in-
 nych przedrukowaniach poprawił, chętnie pozwa-
 lam upomniey, owszém usilnie proszę. PRZE.

PRZESTROGI

*Ku używaniu słów tego Słownika tak Polskich
iako też i Łacińskich służące.*

1. Słów Polskich szukay takich, które w naywiększym u Polaków są używaniu.
2. Jeżeli słowa, którego szukasz, nieznaydziesz, szukay innego iednoż z nim znaczącego (*Synonymum*) ábo blisko iednego znáczenia.
3. Jeżeli słowá iákiego nieznaydziesz w spadku nazywającym (*in recto*) szukay go winnych: jeżeli nieznaydziesz w pierwszej osobie sposobu okazującego (*in modo indicativo*) szukay go w sposobie niekończonym (*in infinitivo*) lub też w innych sposobách i osobách jeżeli te są zwyczajnieysze. Boć nie wszystkie słowa we wszystkich spadkach, sposobách i osobách są równie zwyczajne; iáko się pokázuie w tych: *Podkromać. Poginie. Przebudować. Włóz. W obec. Wspiąć się, &c.*
4. Imiona (*adjectiva*) nie którym imionom właściwe znaydziesz szukając pod temi imionami, którym są właściwe, tak: *Cisamy*, pod imieniem *Koń*. *Kudła* pod imieniem *Pies*, &c.
5. Które się z wielu słów pojedynczych składają szukay ich pod głównieyszymi; tak *Kobyła* szukam pod *Szczam*. *Prasza myka*, pod *Wyka*, &c. Wszakże niektóre też znaydziesz pod mniey głównemi, iáko: *Złote srebro*, pod *Złote*. *Psi język* pod *język*, &c.

PRZESTROGI,

6. Jedneyże rzeczy różności, własności i części pod iey rodzajem (*sub genere*) mają położone; iako: pod imieniem *Zołnierz* jest *Lekki*, *Ciejszy*, *Kopiynik*, &c. Pod *Namą*, albo *Łódź*, *Wojeuna ciężarowa* &c. Pod *Szata*, *Królewska*, *Zołnierska*, *podszyta*, &c. Pod *Wino* *śtokkie*, *Knaskowate*, *Przypramne*, &c. Pod *Szale*, *Iezyczek*, *Kotowrot*, *Goździk*, *Kłuba szal*, &c.
7. W słowach z Łacińskiego, lub Greckiego języka pochodzących sposób pisania Polki zachowany jest, to jest: tak są napisane iako się po polsku wymawiają; aby tak łatwiey i od tego znalezione bydy mogły, który o Greckich i Łacińskich dwubrzmiących literach, (*diphthongi*) ich powtarzaniach, odmianach, oddechach (*aspiraciones*) bynajmniey niewie. Dla czego mają położono, *Feniks*, nie *Phenix*. *Filizof*, nie *Philosoph*. *Teolog*, nie *Theolog*. *Wał*, nie *Val*. *Wino*, nie *Vino*. *Iest*, nie *Gesty*. *Anieli*, nie *Angieli*. *Istoryk*, nie *Historyk*. *Pedagog*, nie *Pedagog*. *Wakancya*, nie *Vacaria*. *Kwarta*, nie *Quarta*. *Ksześc*, nie *Xzesc*, &c.
8. Przyściów (*adverbia*) sąukay częstokroć położonych przy tych słowach, od których pochodzą, a kończą się prawie zawsze nawet dawnym polskiego mówienia sposobem *ná e* iako *Pánkie*, *Chłópkie*, &c. zamiast, po *Pánku*, po *Chłópsku* &c.
9. Słowa położone po prepozycyi rozłączoney znaydziesz ná miejscu tym prepozyciom właściwym, gdzie naywięcey jest mówienia sposobów właściwych Polkiemu językowi czyli Idiotyzmów.
10. Słowa Łacińskie wiedz że tych są *Pisarzów*, którzy się po nich kładą; a gdy się po wielu słowach lub mówienia sposobach łacińskich ie-

PRZESTROGI,

den tylko położony znaydzie, znak iest, że
iego są wszystkie.

11. Znalezisz słowo, lub sposób mówienia Łaciń-
ski z swym pisarzem. Szukay go w rejestrze pi-
sarzów blisko następującym; abyś tak starał się
o naylepszą i nayczystsą łacinę iedno nad
drugie przenieść, i tego rączy niż owego iak
rzecz będzie wyciągał podług nauki dancy
w przemowie mógł użyć.

12. Ze się tu początkowe tylko imion Pisarzów
kładą litery tę miew przestroge, że ci Pisarze,
których imiona podobnie się zaczynają, zawsze
mają iakąs różność z przydania liter lub dru-
giego niedokończonego słówka: Nąprzykład
Terentius & Tertullianus. z których pierwszego
mają początkowe litery *Tere:* lub *Teren:* dru-
giego zaś *Tert:* albo *Terrul:* I znowu *Plinius*
major & Plinius minor a z tych pierwszego są
początkowe litery *Plin:* albo też *Plin: jor:* dru-
giego zaś *Plin: nor:*

Dla czego iako też, aby niezawście szperać po re-
jeistrze, pożyteczna rzecz będzie przed zaży-
waniem tego Słownika kilkakroć przeczytać
z pilną uwagą pomieniony Pisarzów rejestr.
Powtóre chociaż kładą się tu początkowe li-
tery nawet Pisarzów łacińskich tych, którzy
wydawali swe Księgi po zagubioney łacinie,
czyli w tedy kiedy łaciną zaczęła bydź tylko
szkolnym a przestała Oczystym językiem, nie-
dziwuy się iednak gdy ich nazwisk (dla któ-
rych trzeba by było drugi obrzeczny przydać
rejestr) nieznaydziesz. Położyłem ich prze-
to, by słowa i sposoby mówienia iakieżkolwiek
powagą tych Pisarzów wsparte a nie za wymy-
ślone odemnie miane były. Umyslniem zaś
ich rejestru niepołożył, bo kłóść go ani po-
trzeba

PRZESTROGI,

trzeba wyciągała, ani zamierzona dozwalała krotkość. Cóż bowiem za potrzeba była, kiedy takowych wszystkich Pisarzów (których wiadomość z kąd inąd łatwiej nabyta być może) co do łaciny iednaka jest powaga, powaga mała co wążąca chyba w konieczney potrzebie gdy schodzi na słowa i sposoby mówienia Pisarzów poważniejszy. Takieyże wagi są słowa i sposoby mówienia łacińskie, którym zamiast imion Pisarzów, od których są wynależione, przydają się początkowe zbieranki (*Syllaba*) albo ich rodzajnych nazwisk; iakowe są *I. Conf. Recent*; to jest *Juris Consulti Recentiores. SS. Scriptor.* to jest: *Sacri Scriptores. Phys. Philosoph. Theolog. Medic. Recent*; to jest: *Physici. Philosophi. Theologi. Medici. Recentiores subint. Scriptores.* Abo Księg znaiomych; iakowe są: *SS. Script. Vet. Lexic*; to jest *Sacra Scriptura. Vetus Lexicon.* Abo na koniec słowa *Analogia*, kładą się początkowe zbieranki (*Syllaba*) *Anal*; v. *Analog.* które to słowo iako właściwie znaczy podobieństwo zdaniem Kwintyliana, tak tu odemnie zażyte na oznaczenie słowa, lub mówienia sposobu łacińskiego na podobieństwo dawnych łacińskich Pisarzów uczynionego. Co się dzieje w tedy, kiedy słowo lub mówienia sposób Polski nie mający wyrażenia swego u dawnych łacińskich Pisarzów wyraża się przez okryślenie z ichże słów uczynione, lub zażywa się słowo od późniejszy Pisarzów na podobieństwo dawnych łacińskich uczynione w potrzebie, która sama, a oraz od uczonych ludzi zażywanie cożkolwiek może mu ziednać powagi. A temu niedokńczonemu słowku *Anal*; lub *Analog* gdy się dodają początkowe zbieranki nazwiska iakiego Pisarza

PRZESTROGI,

Pisarza poważnego, znak jest że na podobieństwo jego to słowo lub mówienia sposób jest uczyniony.

13. Kiedy po słowie jakim lub krotkiey mowie łacińskiey kładą się imiona kilku Pisarzów, wiedz że ona jest od nich wszystkich záżyta.
14. Znaláźszy słowo jakie Polkie kilkakróć po łacinie wyłożone, ieżeli potym kładzie się zbieranka *Uf* to jest *Ufus*. Uważay własność ięzyka łacińskiego iako w różnym mówieniu chociaż jedno słowo Polkie różnym co ráz wyklada się słowem łacińskim; iako nie z każdym słowem (*verbum*) lub imieniem (*nomen*) każde przyłowie (*adverbium*) álbo też z imieniem ruchomym (*adjectivum*) każ. de nieruchome (*substantivum*) kłásć się może.

WYTŁUMACZENIE

Znaków czyli zbieranek (*syllabæ*) lub liter na známie záżytych drobnym drukiem.

Alit: to jest *aliter* Oznacza różne branie słowa lub mówienia sposobu od poprzedzającego.

a, to jest *activum*. Znaczy słowo dzielne (*verbum activum*)

a, Spadek rodzący (*genitivus*,) náklonienia pierwszego (*declinationis imæ*) oznaymia.

aris, Znaczy drugą osobę słowa (*verbi*)

as, Także drugą osobę słowa iwszego náklonienia.

atum, Supinum słowa oznaymia i. náklonienia.

avi, Præteritum słowa oznaymia i. náklonienia.

Barb to jest *barbarum* znaczy słowo lub sposób mówienia Łaciński niedobry.

WYTŁUMACZENIE,

- C.** lub *com*: to jest *commune* Oznaymia imie lub słowo wspólne (*verbum, nomen commune*).
- sum**, Znaczy supinum słowa.
- d**, Znaczy deponens lub dubium.
- eris**, Znaczy osobę drugą słowa nachlonienia drugiego.
- eris**, Znaczy też spadek imienia rodzący 3ciego nachlonienia (*declinationis 3tie*).
- es**, Oznaymia drugą osobę słowa 2giego nachlonienia.
- es**, Znaczy drugi raz spadek rodzący imienia nachlonienia 1wzego (*Declinationis 1me*).
- erum**, Znaczy supinum słowa.
- F** Znaczy rodzaj żeński (*genus femininum*).
- h**: to jest *hoc est*.
- i**, Znaczy spadek rodzący nachlonienia 2giego.
- I** to jest *Furisconsulti* Znaczy prawnych pisarzy.
- Indec**: to jest *indeclinabile* Znaczy imie niemogące się nachlaniać (*declinari*).
- inis, iris**, Spadek rodzący imienia 3ciego nachlonienia (*decli: 3*) oznacza.
- irreg** to jest *irregulare* Znaczy słowo lub imie niepodług powizechnych prawideł nachlaniania ce się.
- is**, Znaczy drugą osobę słowa nachlonienia 3ciego
- is**, Znaczy znou spadek rodzący imienia 3ciego nachlonienia (*declin: 3*).
- iris**, Znaczy spadek rodzący imienia 3ciego nachlonienia.
- m**, Rodzay męski (*genus masculinum*) Znaczy.
- n**, Rodzay oznaymia ni ten ni ow (*genus neutrū*)
- neutr: pas** *Neutro-passivum*.
- p**, Rodzay cierpietliwy (*genus passivum*) oznacza.
- prop**: to jest *proprie* Oznacza branie słowa lub imienia w właściwym znaczeniu.
- subint**: *Subintelligitur*.

WYTŁUMACZENIE,

tran: lub *tr:* to jest *translatè* Oznacza słowa lub imienia lub mówienia sposobu nie w właściwym znaczeniu branie.

4s, Znaczy spadek rodzący, imienia nachylenia 4tego.

V. to jest *Vide*, Znaczy pod którym słowem trzeba szukać.

v. to jest *vel* wyrażenia słowa, lub imienia lub krótkiej mowy Polkiej połączenie.

1. Znaczy albo słowo pierwszego nachylenia (*1ma conjugationis*) albo imię jednego kształtu. (*unius formæ*)

2. Oznacza albo słowo drugiego nachylenia (*conjugat: 2da.*) albo imię dwójakiego kształtu (*duarum formarum*)

3. Znaczy albo słowo trzeciego nachylenia, (*conjug:*) albo imię trójakiego kształtu (*triũ formarum*)

4. Oznacza słowo czwartego nachylenia, (*conjugationis quarta.*)

Latini Scriptores juxta seriem
ætatum Latinitatis distributi
in classes.

Æ T A S A U R E A .

*Incipit ab Anno Urbis condita 514. desinit in an-
num Urbis condita 757. qui est à Christo
nato 15tus.*

Livius Andronicus.	Sex Aureli9 Propertio.
C. Nævius.	C. Salsustius Crispus.
Statius Cæcilius.	M. Terentius Varro.
Q. Ennius.	Albius Tibullus.
M. Pacuvius.	P. Virgilius Maro.
L. Accius.	T. Livius.
C. Lucilius.	M. Manilius.
Sex. Turpilius.	M. Vitruvius.
L. Afranius.	P. Ovidius.
L. Cornelius Sisenna.	Heratius Flaccus.
P. Nigidius Figulus.	Pepo Albinovanus.
C. Decius Laberius.	Gratius Faliscus.
Verrius Flaccus.	T. Phædrus.
M. Accius Plautus.	C. Cornificius.
M. Terentius Afer.	Aulus Hirtius, vel
M. Porcius Cato.	Oppius.
T. Lucretius Carus.	P. Cornelius Severus.
C. Valerius Catullus.	Q. Manutius Scevola.
P. Syrius.	Alfenus Varus.
C. Julius Cæsar.	M. Antistius Labeo.
Cornelius Nepos.	Masurius Sabinus.
M. Tullius Cicero.	

Æ T A S A R G E N T E A

*Incipit Anno à Christo nato 15to. desinit
in annum Christi 117mum.*

Cornelius Celsus.	L. Junius Columella.
P. Velleius Paterculus.	Pompejus Mela.
	A.

LATINI SCRIPTORES,

A. Persius Flaccus.	Sex. Julius Frontinus,
Asconius Pedianus.	C. Cornelius Tacitus.
M. Annæus Seneca,	C. Plinius Cælius se-
L. Annæus Seneca.	cundus.
M. Annæus Lucanus.	L. Feneſtellæ fragmenta
T. Petronius Arbiter.	annalium.
C. Plinius Secundus.	L. Annæus Florus.
C. Silius Italicus.	C. Svetonius Tranquil-
C. Valerius Martialis.	lus.
D. Junius Juvenalis.	Q. Curtius Rufus.
D. Papirius Statius.	V. Probus Grammaticus.
M. Valerius Martialis.	Sulpitia.
M. Fabius Quintilianus.	Scribonius.

ÆTAS ÆNNEA.

*Incipit à Christo nato Anno 117. desinit
in annum Christi 400.*

- Licinius Proculus.
 — Nératius Priscus.
 P. Juventius Celsus.
 Priscus Jabolenus.
 Domitius Ulpianus.
 Herennius Modestinus.
 Salvius Julianus.
 I. Cajus.
 Calistratus.
 Æmilius Papinianus.
 Julius Paulus.
 Sex. Pomponius.
 Venulejus Saturpinus.
 Ælius Martianus.
 Ælius Gollus & alii.

Valerius

LATINI,

- Valerius Maximus.
Ætatis incerta Justinus.
 Fl. Anianus *aliter* Avienus.
 Terentianus Maurus.
 Minutius Felix.
 Sosipater Charisius.
 — C. Julius Solinus.
   A. Gellius.
   L. Apulejus.
   Q. Septimius Tertullianus.
   Q. Serenus Sammonicus.
   Censorinus.
   Cæcilius Cyprianus.
 T. Julius Calpurnius.
 M. Aurelius Nemesianus
   Ælius Spartianus.
   Julius Capitolinus.
   Ælius Lampridius.
   Vulcatius Gallicanus.
   Trebellius Pollio.
   Flavius Vopiscus.
   Cælius Aurelianus.
   Flavius Eutropius.
   Rhemnius Fannius.
   Arnobius Afer.
 L. Cælius Lactantius.
   Ælius Donatus.
   Commodianus.
 C. Vetus Juvenius.
 D. Hilarius.
   Julius Firmicus.
 Fab: Marius Victorinus
 Sex. Rufus *seu* Rufus Festus historicus.
 Ammianus Marcellinus.

SCRIPTORES.

- Fl. Vegetius Renatus.
Aurelius Theodorus Macrobius.
Q. Aurelius Symmachus,
Dec. Magnus Ausonius.
Sex. Aurelius Victor,
D. Ambrosius.
Aur. Prudentius Clemens.
Cl. Claudianus.
Marcellus Empiricus.
Proba Falconia.

ÆTAS INCERTA.

- Palladius Rutillus.
Æmilius Macer.
Messala Corvinus.
Vibius Sequester.
Julius Exsuperantius.
Obsequens.
L. Ampelius.
Apicius Cælius.
Sex. Pompejus Festus.
Chalcidius.
Zeno.
Probus auctor notarum.
Fulgentius Planciades.
Hygini fabulæ & astronomicon.
C. Cæsar Germanici Aratea, *quæ alii ad Augusti, alii ad Domitiani ætatem referunt.*
P. Victor de Regionibus Urbis Romæ.
Vegetius de re Veteriana.
Auctores Priapeorum.
Auctores Catalectorum, *quæ Virgilio & Ovidio tribui solent.*
Auctor Elegiarum, *quæ Cor. Gallo tribuntur.*

Auctor

LATINI,

Auctor orationis Ciceronis in Salustium &
Salustii in Ciceronem, item ejus antequam
Cicero iret in exilium.

Auctor epistolæ ad Octavium, quæ Ciceroni tribuitur.

Auctor panegyrici in Pisonem qui videtur aliis
Statius, aliis Lucanus.

Declamationes, tribuuntur Quintiliano.

Declamationes, quæ tribuuntur Porcio Latroni
& Calpurnio Flacco.

Interpres Irenæi.

Interpretes Daretis Phrygii, & Diāyos Cretensis.

Catonis disticha moralia.

Scholiastæ Veteres.

Grammatici antiqui.

Rhetores antiqui.

Medici antiqui.

Rei agrariæ Scriptores.

Catalecta Petroniana & Errores Veneris, quæ
cum Perronio edi solent.

Pervigilium Veneris cum variis opusculis, quæ
inscribuntur Baudii amores.

Pœmata & epigrammata vetera à Pirheo &
Almelovenio collecta.

Fragmenta Historicorum collecta ab Augustino
& Ricobono.

Monumentum Ancyranum & insuper monu-
menta varia antiqua à Gregorio Fabricio
collecta.

Fasti Consulares.

Inscriptiones Veteres.

Legum antiquarum fragmenta.

Notitia dignitatum utriusq; Imperii.

SCRIPTORES,
ÆTAS FERREA & LUTEA

*Incipit Anno Domini 400 desinit in seculum
nonum.*

Cl. Rutillus Numatianus.

Servius Honoratus,

D. Hieronymus,

D. Augustinus,

D. Damasus,

Rufinus,

Sulpitius Severus,

Paulus Orosius,

Cælius Sedulius,

Paulinus Nolanus,

Codex Theodosianus:

Dracontius,

Salvianus.

D. Petrus Chrysologus,

Prosper Aquitanicus,

Martianus Capella,

Paulinus Petrocorius,

Claudius Mamertus,

Sidonius Apollinaris

Latinus Pacatus,

Claudius Mamertinus,

Nazarius,

Eumenius,

D. Fulgentius,

Alcimus Avitus,

Orientius,

Ennodius,

Manl. Severinus Boëthius,

Priscianus Grammaticus,

Novius Marcellus,

Diomedes,

Justiniani Institutiones;

(c)

Justinian

LATINI SCRIPTORES,

Justiniani Codex,

Arator,

Sæc. 1. Jornandes,

Magnus Aurelius Cassiodorus.

Cresconius Corippus,

Venantius Fortunatus,

D. Gregorius Magnus,

D. Gregorius Turonensis,

Sæc. 7. m. Isidorus Hispalensis,

Eugenius Toletanus.

Drepanius Florus:

Marculphus,

Anonymus Ravennas,

Sæc. 8. v. Aldhelmus seu Althelmus

Beda,

Flaccus Alcuinus,

Paulus Diaconus,

Paulinus Patriarcha,

Rabanus Maurus.

Freculphus,

Strabus Gallus,

Aimonius,

Theodulphus Aurelianensis;

A.

A

*W Polskim ięzyku troidkie iest: A
pełne. A subtelne, i. a przez nos
wymawiane. A Polskie pełne roz-
maicie się polacinie wyłożyć może.*

*A dayże pokoy, á postóżyż. Manedum mane, Plaut
A dobrzesz go. Eja cæde acriter. Age adhibe
vires, Analog.*

*A dobrze tak ná cię, Optinè sanè tecum actum,
Anal:*

A idźże, Euge salvus jam per me esto, Anal:

A już też dość, Ohe jam desine, Terent:

*A krzywdę mi w tym czynisz, Ah iniquè facis,
Cic: Ah malè tecum agis, Plaut:*

*A nie spodziewałem się, Nunquam pro dolor! spe-
rabam, Analog.*

A niechże idźże, Age eat sanè, Plaut:

*A nie wiedziałem, Ah vix tandem sensi stolidus:
Terent: Dolendum! ignoravi, Anal:*

*A poczekayże. á przydźże, Ec, Expecta dum:
Veni dum, Plaut.*

*A sromotaśz to, Pro pudor! Pro impudentiam,
Anal:*

A to prawda, Id verò rectè dicitur, Analog.

*A Toś mię ciął, á toś mu rasił, Vah jugula-
sti me. Euge tetigisti hominem, Terent.*

A trudnosz to, Ah quàm difficilè, Anal:

A zły cztowiecze, Pro scelus, Ovid,

A

²
A Subtelne rozmaicie się po łacinie wyraża, podług rozmaitego swego używania.

ā (w pytaniu) *ā* bić? *ā* czytać? *s*: każeś, Ju-
bes, ut eadē? legam? &c. *Anal.*

ā co zacz? co to za człowiek? *Quisnam homo*
est? *Terent.*

ā gdzie iest? *ā* styszysz co mówi? *Ubinam gentiū*
est? *Cic:* audin' tu illum? *Terent.:*

ā doniedziates się? a znalaztes? &c. *Sciscitatus*
nē es? *invenistin'?* *Cic.*

ā już odszedł? *Satin' abiit?* *Plaut:*

ā będziesz mi gadał? *Etiam mutis impudens?* *Plaut:*

ā będziesz iā tak często o iedney rzeczy słuchał?

An ego toties de eadem re audiam? *Terent:*

ā przestani sz nā tymieścić, &c. *Potin' ut acquie-*
scas si &c. *Plaut.*

ā coć jeszcze po mnie? a czego jeszcze? *Numquid*
aliud me vis? *Terent.*

ā tak (z gniewem lub podziwieniem) a tak to! a
już tak! *Itane vero Cic:* *Siccine!* *Plaut.*

ā (przecząc) *ā* nierak iest. *Id enim verò perne-*
go ita esse, *Anal.*

ā (różne rzeczy przeciw sobie stawiając) ten tak,
a drugi ować, *Autem. Terent:* *Verò, Cic,*
& *Virg:* *Ufus zgodniy, ā* będziesz mądry. *Dic*
& *eris magnus Apollo, Virg:*

ā (przydając co do słów przeszłych) *ā* co piszesz,
iż &c. *Quod autem scribis,* &c. *(ic.)*

ā (odpowiadając) słuchaj ieno, *ā* co? *Quid vis?*
Quid me vis? *Quid est?* *Terent.*

ā (pytając) *ā* co tam? *Ut se res habent?* *Liv:*
Ede quid portes novi? *Senec.*

ā gniewasz się? *Hem irasceris etiamnum?* *Anal:*

ā przeczysz się? *Etiam negas?* *Terent:*

ā niezbiesz? *Abnuisnē.* *Anal:*

â mierzgasz? Itanê calcitras? Anal.

â còz nâ tym? vide Niedbam nâ to.

â ieszcze nieznaionego, a ktemu pianego przyiat do domu, Hominem ignotum eumq; ebrium, vel prater ea ebrium recepit, Anal.

â iuz gadasz? Iam tinnis? Plaut: Iamné, ut soles, clamabis? Anal:

â iuz bedziesz rzadził? Iam tu nobis praturam gerēs? Plaut:

â kiedy by milczec, Sile. Commodius faceres, si taceres, Anal:

â kiedy ieszcze, Quid quod. Quid si, Cic. Ufus.

Quid quod salus sociorum in periculum &c. Cic

â iśc, to iśc, a pić, to pić, Ite, si itis. Bibe, si bibis, Plaut.

â niebedzie ciszey? skromniey? Quin modestius loquaris? Modestius agas velim, Anal:

â nie umiesz: Videris nescire. Dic scias nec ne? Anal:

â prawda że tak? Sum verus? Terent: Satin' hæc rectè fabulor? Plaut.

â prawdasz to? Mamże temu wierzyć? Ain' tandem? Cic: Ter: Estné huic credendum? Plau:

â Przed się vide iednak.

â przed się iednak? â przedsięsz? Tamenné, Cic.

â Rozumiesz? Satin' disertè nunc videor tibi locutus esse? Sum planiloquus? Plaut.

â (i podzimieniem) â räk to! Siccine, Terent.

â (przy dokotczeniu) A räk, Proinde, Cic.

â tobie co do tego? Quid tua refert? Terent: Plaut.

â tobie kat do tego? Quid tua malum! id refert? Terent: â tobie skoma, v. skoma.

â mam iä się tobie torrze sprawować? Tibi ego rationem reddam stimulorum leges? Plaut.

¿ rychtosh to hędzie? Quam cito, Terent: Quam
mox, Cic: Plaur:

¿ (między dwoma słowami) Idę a idę, ciska a
ciska, Continuo eunt. Perpetuo projicit. Anal.

¿ (między dwoma imionami) Chleb a chleb, &c.
Æquē hic panis est atq; ille. Anal:

A B.

A B

'Abo (rozłączając) ren abo ow &c. Aut. Vel.
Sive. Seu. Cic: Plaur: Terent: Vē Enclit. Cic:
Virg:

'Abo (pytając) abo co? abo niemi sz? Nunquid
novi? Cic: Nescis? Nunquid dubitas? Terent

'Abos' ofszalał? Insanis? Sanus es? Terent:

'Abo mi cie co złęgo nādalo? Quis malus genius
te mihi obtrusit? Anal.

'Abo siadimy siadimy raczy, niēra. Sedeamus sva-
deo. Quin imus sessum? Anal:

'Abo to, abo owo. abo tak, abo sak. Aut, Cic: Virg:
Vel, Terent: Usus Aut invitabit, aut dehor-
tabitur, Cic:

'Abo to nie boli? Parvum dolorem esse censes? Anal

'Abo to nielekkość? Quid est? si non hæc contu-
melia est? Terent.

'Abo to smiech sto złoty ch? Res modica tibi vi-
detur, centum florenorum summa? Anal:

'Abo żart umrzec? Jocum putas esse mortem?
Anal.

'Abo to me wsi. An ruri te esse putas? Anal:

'Abo wiec. Aut certē, Cic: Eri fortē. Idem Us:

Id creptum illis est, aut certe nobis. Cic:

'Aboc niemota? o zać niepię? Quantopore enim
clamat? Quantum enim bibit? Anal:

'Abowiem: vide Bo.

'Abawiem ci. Quid enim? Horari Us: Militia est
potior quid enim? concurritur horæ momento.

Idem.

Abbre.

A B.

A C.

Abbreviacya pismo z rzytami. Compendia vocum Manil:

Abbreviacyi zażywam. vide, prędko pisze

Abruzo (kray we Włoszech, który posiadali Samnitycy:) Samnium ii n. Horat:

Abrys, Descripta lineis aedificii forma. Analoge: Ichnographia & f. Vitruv:

Abrys daig, Delineo. Describo lineis aedificii formam, Anal:

Abszyt (z Niemieckiego) Literæ testes legitimi & militia discessus. Anal:

Absolucya, vide, Rozgrzeszenie.

Aby, żeby & żeby, Ut. Uti, Cic: Qui, Terent: Quo, Plin: Quatenus. Macrob: Us. svasit, ut irem.

Aby nie, żeby nie. By nie. Ne. Ut non. Ut ne. Quint: Cic: Quominus. Quine. Terent: Us. Id semper egi, ne interesset, Cic.

Abohy nie, Neu. Terent: Cest: Neve, Cic:

Aby raz, aby trochę, vide, Przynajmniej.

A C.

A C

Ach! Eheu! Cic: Terent. Hei. Heu, Plaut: Pro! Proh! Horat:

Achatek (Kamień drogi tak nazwany od rzeki) Achates, & m. vel f. Plin,

Achaia (kray w Europie teraz Liwadya i Romelią zowią) Achaja, & f. Hellas.

Achrel, vide, Beczka.

Acz, aczkolwiek, chociaż, &c. Quamquam vel Quanquam. Etsi. Etiam. Licet. Tametsi. Cic: Ter: Plaut. Quantumvis. Hor.

Acz nie, vide, Przynajmniej.

A D.

A D.

Adamaszek, Tela Damasceni operis. Jun. Sericum florulentum, Sapon.

Adamaszkowy, Damasceni operis, *Fun:*

Adziamski kobierzec, vide, *Kobierzec Adziamski*.

Adwent, Dies adventui Christi Sacri. *Anal:*

Adiutant, Castrensis adjutor. *Vigilum Praefecti* adjutor, *Anal:*

Adiutant Generał, Adjutor ducis, *Anal:*

Administrator Podstarosci, Administrator pagi.

Curator prądii, *Anal:*

Adryatyckie morze, Mare adrianum, *Cic: Adriaticum*, *Prop:*

Afekt przyrodzony, vide, *Miłość*,

Afekt nieporządkny, vide, *Námieźność*.

Afekt wzruszony, vide, *Poruszenie*.

Afekt, który Krasomowca wbudza, Affectio & commotio animi, *Cic: Affectus. Is. m. Quint: Senec:*

Afekt do kogo, do czego, vide, *Chęć*.

Afekt kto, vel. iako kto afekt, iakie ma humory, Affectus. Constitutus, *Cic: Us. Cum ita sis affectus animo, Cic.*

Afektu pełny, gorący. Tragicus, i. 3. *Cic. Affectuosus, i. 3. Patheticus. i. 3. Macroh. f. Tragicus Orator, Cic:*

Afryka. (ieđna z 4. części świata) *Africa a. f. Plin.*

Afrykańczyk, z *Afryki* rodem. *Afer. fri. 3. Virg: Hor:*

Afrykański, Africanus, i. 3. *Cic. africanus. i. 3. Sil: afer, vi. 3. Hor:*

Agaryk, vide, *Modrzewoma gełka*.

Agnusek, Agni divini cerea effigies, *Anal:*

Agreś iągodu, Uva acerba, *Cic: Uva immittis. Hor.*

A K, A L.

7

Agrestomy sok, Omphacium, ii. n. Plin: Succus uvæ
acerbæ, Anal.

Agrestomy, Omphacius. ii. 3. Plin.

Aienda Kocielna, Księga Ceremonialna, Libri ritu-
ales, Cic.

A K, A K,

Akademia, Academia, a. f. Cic:

Akcyja, Actio, onis. f. Cic: vide, *Sprawa sądowa*.

Akolit, Acolythus, i. m. Ceroferarius, ii. m.

Isidor.

Akomodować się komu. vide, *Dogadzać komu*.

Aksamit, Sericum heteromallum altiore villô, Jun

Akt w Komedyi. Actus fabulæ, Cic.

Aktor Komedyi, Actor comœdus. Cic:

Akt, vide, *Sprawa*.

Akta, vide, *Dzieiów Księgi*.

Akta Grodzkie, vide, *Księgi prawne*.

Aktor w sprawie, vide, *Strona powodna w prawie*

Akrykuig, vide, *wprowadz w Księgi*.

Akwawita, vide, *gorzałka*.

A L, A L,

Alabastr Kámién, Alabastrites, a. m. Plin. Onyx,
ychis m. vel f. Idem

Alabastromy stoick, Alabaſter, vi. m. Cic: Alaba-
strum i. n. Mart.

Alambik pojedynkowy. Acolipyla, a. f. Virru.

Alambik podwoyny w modzie, Diploma, aris n.
Cælius

Alatern drzewko, Alaternus, i. f. Plin.

Alba Kapłańska, Vestis religiosa lintea, Svet.

Albania (część Dalmacyi) Albania, a. f. Liv.

Alchimia, Chimiée, es. f. Ars chimica, Anal: Al-
chimia, a. f. Firm:

A 4

Alchi.

Alchimista, Chemicus, *i. m. Marth*: Chrysopoeus.
ei. m. Delrio.

Ale (*mówę odwracając*) Sed, Verum, At, Ast,
Cic: Nam pro Sed, *Virg*.

Ale (*porównując*) vide *tak jest*.

Ale (*szydząc*) Rectè sanè, *Terent*. Eja vero.
Plant.

Ale *jednak*, *ale* *przecie wždy*, Verum tamen, Verum
enimverò. *Cic*: Attamen, *Ter*: Caterum, *Salust*:

Alem *ci dał* mu, *ale* *też oberwał* &c. Enimverò
acerimè illum castigavi dictis vel verberibus
Anal.

Ale *mię pilnuiesz*, Admodum porro me observas,
Anal.

Al *s* *się dogadał*, At enim malò tuò garrulus fuisti,
Anal.

Ales *skromny* gdy *drugich bił*, *Ales* *bojny* gdy *z*
cudzego, Nunc mihi modestus es, cum flagra
sonant. En quanta hujus liberalitas, cum nihil
è suo tribuit. *Anal*.

Ales *pilny* gdy *ierc*. Ad omnia alia inertissimus
& pigerrimus, in solis mensis extruendis ala-
cris & industrius. *Anal*.

Aleguie, vide *Szczygę się*. Przywodzę co.

Alexandrya, (*Miasto w Egipcie*) Alexandria, *a. f*.
Hor:

Alie, *alisci*, Ecce autem. Ecce tibi. *Cic*: Atque.
Plant. Us. Atque ego illam conspicio, *Idem*.

Alkanz, *alakanz*, Vinum Creticum. Vinum atrum
Jun.

Alkiermasz, Compositio Kermesiana, *Anal*:

Alkierz *wypuszczony ganek*, Menianum, *i. n* vel
Meniana orum *n*. *Viruv*: *Sver*.

Alkierz *schowalnia*, Conditorium rerum, *Quinz*:
Conclavium, *Plant*.

Almarya, vide, *szafa*.

- Aloe drzewko, Rajske drzewo, Tatum: i. n. Plin:*
Aloe sok gęsty, Aldés herbæ succus, Anal:
Alpes gory dzielące Włochy od Francyi i Niemiec,
Alpes, iun. f. Liv
Alsacya (Kray w Niemczech) Allatia & f. Anal.
Alszuch (z Niemieckiego) Focale, is. n. Quint.
Alt w spiernaniu, Symphonie pars suprema virili
voce cani solita, Anal:
Alcista, Occentor, oris m. Juni.
Altana budowanie nad domem, Tabulatū supremū.
Canaculum supra testum, Anal
Altana w ogrodzie, Hypæthrū, Canaculū hori Anal
Altana pleciona z gałęzi, Scena, & f. Virg: Um-
braculum. i. n. Var: vide, chłodnik.
Altenbas, Vestis auro plumata, Lucan: Vestis Phry-
giana, Plin:
Altówka, Instrumentum musicū exprimendo sono,
alteri ab acutissimo accommodatum, Anal.

- Ameryka, stykska, vide, Gorzko czynię.*
Ambona, vide, Kazalnica.
Ambra ziele, Ambra, & f. Ber:
Ambra druga sok zśladły nakształt żywicy, "Am-
brarum, i. n. Matth:
Ambit, chodzenie nakryte iakie hyma koło Kościoła,
Peristylum, i. n. Peridromis, idis: f. Vitruv:
Peristylum, ii. n. Cic.
Ameryka (jedna z 4. części świata rzeczona nowy
świat) America, & f. Vesput.
Ametyst, Kamień drogi. Amethystus i. f. Ovid: Plin.
Ametystrony, Amethystinus color, Plin. Fav.
Aminek kmin biały, Ammium, ii. n. Cuminum Æthi-
opicum & regium, Plin.
Aminek Polski, kmin Polski, Ammiū adulterinū, Anal

Amirat Herman wojska wodnego, *Triacrchus*, i. m.
Dux praefectusq; Classis, *Cic*.

Aminat statek, *Navis Pratoria*, *Liv*:

Amoniak sok, *Amoniacum*, i. n. *Plin*.

Amoniakowe drzewko, *Metopion*, ii. n. *Plin*.

Amnestya, Abolitio factorum omnium publica, *Anal*

Amputka nół-woka do Kielicha przy Mszy, *Simpulū*,
 i. n. *Cic*: *Guttulus*, i. m. *Plin*. *Flau*.

Ana, Medykow i Aprzekarzow słowo, vide, po funkcie
Anatolia (Kray w Azji) *Anatolia*, & f. *Anal*.

Anatomia, náuka o rozbiecaniu zwierząt po członkach,
Incisio membrorum, *Cels*:

Anatomik, rozbiecacz zwierząt, *Anatomicus*, i. m.

Macro: Qui homines incidit, *Cels*.

Anatomizuię, vide, *Rozbieram*.

Androt, *Crustulum* i. n. *Hor*: *Pemma atis n Varro*.

Andaluzya (Kray w Hiszpanii) *Andalusia*, & f. *An*:

Andegawerskie Księstwo (w Francyi) *Ducatus Ande-*
gavenlis, *Anal*:

Angielski, *Britannicus*, i. 3. *Cic*.

Angielska ziemia, *Anglia*, & f. *Britania*, & f. *Cic*.

Ani, *Nec*, *Neque*, *Ne*, *Cic*. *Us*: *Ne tantillum quidem*

Teren:

Ani tak, *ani owak*, *Neutrô modô*, *Anal*:

Ani tam, *ani sam*, *Neutrô*, *Liv*: *Neutram in partē* *Cic*

Ani mi tam, *ani mi sam*. *Tam tle*, *a tam gorzey*,

Hareo in salebra. *In salebras incidi*, *Cicero*.

Ani ten, *ani ow* (żaden ze dwu) *Neuter, ius* 3. *Cic*.

Ani tu, *ani tam*, *Neutrobi*, *Plauz*.

Anielski, *Angelicus*, i. 3. *Cens*:

Anielski trunk ziele, *Alisma*, *tis n*. *Plin*.

Aniół, (z Gr:) *Caelestis internuncius*, *Anal*: *Cae-*
stes mentes, *Ovid*: *Nuncius Dei*, *Hor*: *Anal*:

Aniół stróż, *Genius humanę salutis custos*, *Anal*:

Genius albus, *Hor*: *Lar familiaris*, *Cic*.

A N,

A P,

II

Animusz, vide, *serce Watroba*.(*crura*)*Ankra*, Fibula murorum. Talea lignea ustulata, I.*Ankrowanie*, *klamrowanie*, Fibulatio onis f. *Virru*.Suffrenatio lapidum in structura, *Plin*.*Ankruig*, vide, *spinam co*.*Anniversarz*, vide, *Rocznica*.*Ano vel a ono*, Cum nihilominus, cum tamen. *Uf*:Putat se sapere, cum tamen desipiat, *Anal*:*Antaba do pociagania*, Armilla, & f. *Virru*: vide*Rekoiesc ucho u starku*.*Antepedium*, Plagula quæ altari in imo appenditur.Velum quo altare praetexitur, *Anal*:*Antypatya*, Vis corporum mutuo inter se dissidentium, *Anal*:*Antyochia* (*Miaſto w Syrii*) *Antiochia*, & f. *Anal*:*Antyſona*, *Antiphona*, & f. ex *Græco**Antymonium* *ſpiſzglas*, *Stibium*, ii. n. *Plin*.*Antymoniomy*, *Stibinus*, i. 3. *Parali*:*Antypaſt ſuchy do iedzenia*, *Promulſadararia orum n*.*Petron*: *Antecoenium*, i. n. *Macrob*:*Antypaſt do picia w trunku*, *Promulſis*, *idis*. f. *Cic*:Prima pars canæ, *Petron*:*Anu*, vide *Iak ieſt*.*Anyz kramny*, *Aniſum*, i. n. *Plin*,*Anyz polny*, vide, *karuy*.(*Anal*)*Antwerpia* (*Miaſto w Brabantyi*) *Antverpia*, & f.*Anal*:

A P,

A P,

Aparat, *ubior*, *ſzprzer*, *Apparatus ſſs m*. *Ornatus ſſs m*. *Inſtructus ſſs m*. *Cic*.*Aparat ubior ſceniczny*, *Ornatus ſcenæ*, *Cic*:*Aparat komedyalny*, *Choragium*, ii. m. *Virru*:*Aparat pogrzebony*, *Choragium ſuneris*, *Apul*. *Fu*. *nebris paratus*, *Tacit*.*Apelacya*, *Odwolywanie ſig*, *Appellatio*, *onis*. f.*Provocatio*, *onis*. f. *Cic*.*Apelu*.

Apeluiacy, Provocator, oris m. Cic.

*Apeluię odwoływanę się do wyższego prawa, Pro-
co, as avi atum a i. Appello, as- avi. atum a i.*

Uf. Provoco ad senatum. Appello Tribunos, Cic

Apertura samorodnia. vide, cieczenie.

Apertura czyniona, vide, Kauteryum.

*Apetyt (z Lac:) chęć do iedzenia, Appetentia cibi
Cic: cupiditas cibi, Cels:*

*Apetyt do czego inszego, Appetitio onis. f. appeti-
tus as m. appetentia a. f. Cic: Uf. appetitio
principat s, Cic:*

Apetyt brzemiennych zły, Malacia, a f. Plin.

*Apetyt zbytni, łaknienie, Bulimia a f. Magna fames,
is f. Gell:*

*Apetyt zepsowany, Fastidium stomachi. Langvens
stomachus, Cic Fastidium in cibis Plin.*

*Apetyt czyniące przysmakę, Anastomotica, orum n.
Calius.*

*Apetyt czynię ostrze, Oblono famem, Cic: Palatum
excito, Quint: Incito aviditatem, Plin.*

Apetyt mam ną co, vide, chce mi się czego.

Apetyt maiacy, Appetens cibos, Anal.

*Apetytu niemam, Langventi sum stomacho, Cic.
Respuit cibum stomachus, Cels.*

Apetytu niemaiacy, Fastidiente stomacho homo, An:

*Apetytu stracenie, Anorexia, a. f. Ex Grac: Ciberum
aversatio, onis. f. Anal:*

Apetytu wzbudzenie, Appetitus excitatio, Anal-

*Apopleksya, nagła śmierć, Apoplexia, a. f. Reso-
lutio membrorum totius corporis, Cels:*

Apoplektyk, Sideratus, i m. Plin: Apoplecticus i m. Cels

*Apostata, odstępcza wiary, Deserter religionis v. Fi-
dei, Anal:*

*Apostatnię, porzucam wiarg, Ejuro Christi Sacra. Ab
recta in DEUM Fide deficio, Anal:*

Apo-

Aposto-

Fam-

Aposto-

Aposto-

Duo-

Aposto-

Aposto-

Apteku-

Apteku-

dic-

Apteku-

Apteku-

Cic-

Arabi-

Arabi-

Arabi-

Arabi-

Arabi-

Arabi-

i. n.

Arag-

An-

Arch-

Arch-

Di-

Arch-

eg-

Arch-

Pl-

Arch-

ch-

Arch-

na-

Apostatnie, porzucam Zakon, Descisco ab Religiosa
Familia instituto, *Anal*:

Apostoł, Christianæ legis Magister, *i. m. Anal*.

Apostołowie Święci, Primi Christianæ legis Doctores.

Duodecim Christianæ legis Præcones. *Anal*.

Apostolski, Apostolicus, *i. 3. ex Græc*

Apostoł fałszywy, Pseudo apostolus. *ex Græc*:

Apteka, Myropolium, *ii n. Plaut*.

Aptekarska nauka, Ungventaria & f. *Plaut*: Ars me-
dicamentaria, *Plin*.

Aptekarka, Ungventaria, & f. *Plin*:

Aprekarz, Pharmacopola & m. Ungventarius, *ii. m.*

Cic. Myropola, & m. *Plaut*.

Arabia (część Azji) Arabia, & f. *Plin*.

Arabia szczęśliwa, Arabia felix, Panchaia, & f. *Anal*.

Arabia pusta, Arabia deserta. Scenetus, *is. f. Anal*.

Arabia skalista, Arabia petrea. Nabathæa, & f. *Anal*.

Arabski, Arabicus. Arabius, *ii, 3. Plaut*.

Arabczyk (z Arabii rodem) Arabs bis. m. Arabus,
i. m. Virg:

Aragonia (Królestwo w Hiszpanii) Aragonia, & f.
Anal:

Archanioł, Princeps Cælestium Spirituum, *Anal*:

Archidyakon, Archidiaconus, *i. m. Hier*: Primus inter
Diaconos, *Anal*:

Archipelag (część morza śródziemnego) Mare
ægeum *Virg*:

Architekt budowniczy nymyjszy, Architectus *i. m.*
Plin. Mechanicus. *i. m. Sver*:

Architektoniska nauka, Architectura, & f. *Cic*: Ar-
chitectonicæ, *es. f. Quint*:

Architektonski, Architectonicus, *i. 3. Virru*: Machi-
nalis, *is. 2. Plin*:

Arcey.

Arcybiskup, Archiepiscopus, i. m. Ex Græc. Primas in jure Canonico, Anal:

Arcykacermistrz, Harefiarcha, a. m. Ex Græc:

Arcyksiążę, Dux maximus, Anal:

Arcyrozbojnik morski, Archipirata, a. m. Cic.

Arcyzłodziey, Trifur, is m. Plaut.

Arenda (najem maierność komu do trzysmania) Locatio, onis f. Cic:

Arenda (najem u kogo maierności, &c.) Conductio onis f. Cic.

Arendarz dobr, vide, Naymacz, i.

Arendarz prywatnych rzeczy naymujący u kogo, Conductor, oris m. Cic:

Arenduie co komu, Loco, as avi atum i. a. Cic: Us: Loco fundum, Idem.

Arenduie co u kogo, Conduco, is xi. flum a. 3. Cic. Us: Conduco fundum, Idem.

Areszt, hamowanie rzeczy urzędne, Interdictio, onis. f. Interdictum, i. n. Cic.

Areszt cudzoziemca, lub pod inszym prawem żyjącego naszyńca, Prehensio onis f. Cic. vide, mypowiadanie przymierza.

Aresztuie, zapowiadam, hamuie urzędnie naszyńca, lub co iego u kogo, Interdico publicitus aliquem, vel res alicujus loco moveri, Anal:

Aresztuie cudzoziemca, lub pod inszym prawem żyjącego naszyńca, Retineo aliquem publicè, Anal:

Arkabuż, vide, muszkiet.

Arkabuzer, vide, strzelec.

Arkusz papieru niełamany, Plagula, a. f. Phylira, a. f. Plin.

Arkusz łamany na części dwie trzy, &c. vide, sekstern.

Armata, vide, działo &c. Woysko wodne.

Arseнал, vide, zbrojownia.

Artykuł

Artykuł
i. m.
Artykuł

As, Rz
Askur
Askur
Aspekt
Aspekt
trun
Aspekt
quan
Aspekt
tion
Asryc.
Asyster
mul
Itali

Attas,
Aro. v
Arvan

Au, (Plat
Audy
Audy
Audy
Audy
re.
Audy
Audy
agi
Audy

15 30

A S, A S, A T,
*Arzykuł, Clausula & f. Caput iris n. Cic: Articulus,
i. m. Arnob.*
Arzykuły Wiary, Capita Fidei, Anal.

A S, A S,
*As, Rzymska moneta, vide, siedm pieniążków,
Askuromać kogo, vide, ubezpieczam.
Askuracya, vide, warunek.
Aspekt, vide, konstelacya.
Aspekt dobry na kogo, Secundum fidus, Juv: Dex-
trum fidus, eris neut: Sat.
Aspekt zły, Intempestivitas, aris f. Gell: Sidus ini-
quum, Lucan:
Aspektu patrzeć ná kogo ná co. Observare occupa-
tionem alicujus Aucupari tempus, Cic:
Astrych myrmorny, vide, Posadzka.
Assystencya, obecność godnych ludzi, Assistentes f.
multi honesti adstantes, Cic: Uf: Adstante tota
Italiâ, Idem.*

A T, A T,
*Atlas, Tela serica densa, & levis, Anal.
Ato, vide, oro. Ato, atoli. vide, Iako tako.
Atrement, vide Inkaust.*

A U, A U,
*Au, (Interjectio abnuentis vel fastidientis) Au.
Plaut: Uf: Au male dicax es. Idem.
Audytor, vide, Stuchacz.
Audytor Biskupi, a Libellis, Lápr: vide, przypominacz.
Audyencya, Audientia, & f. Silentium, ii n. Cic.
Audyencya dać, Orationi alicujus silentium tribue-
re. Cic: vide, stuchac Postów.
Audyencya otrzymać, Audientiam sibi facere, Cic.
Audyencya komu czynię, Audientiam alicui facio,
ago, Cic.
Audyterium, vide, Stuchalnia, Stuchacze.*

Auripi.

Aurypigment, złotokost, Arsenicum, i. n. Plin.

Autentyczny, vide. poważny, dowodny.

Autentyk, Literæ vel documentum locupletis auctoritatis, Anal.

Autentyknie, vide, w modze w Księgi.

Autor, Pisarz Księg, Składacz, Auctor, oris m. Cic.

Awa, vide, aza.

Aż (względem czasu) dorad. Usque. Donec, Cic: Usque quoad, Var. Us: Dandum hordeum, usque quo ad edunt, Idem:

Aż (względem miejsca) Usque, Cic: Ad usque, Virg: Us: Ad usque columnas exulat, Virg:

Aż nazbyt, Abundè, vide, nązbyr.

Aż z tamtąd, Usque isthinc, Cic.

Aż (to jest) Tak bardzo, aż, &c. Usque dūm, Cic: Usque eo ut &c. Us: Nobilitati sunt usque eo ut

Aż (pytać) vide Izali Izasz?

Aza (wziąć) azali, awa, owa, aboś, Si forte, Us: Inde domum si forte pedem, si forte tulisset, me refero, Virgi:

Azac, vide, aboć.

B *A sylaba wielorakim sposobem połączynie dla różnoci znaczenia myracie się może.*

Ba nie tak, Enimverò non ita est. Anal.

Ba łatwiej to mówić, Facile quidem est loqui. Anal.

Ba to prawda, Sanè verum dicis, Anal:

Ba i zabić, Atque occidi quoque, Plaut:

Ba i za naszej pamięci, Quin etiam memoriâ nostrâ, Cic.

Baba stara białogłowa, Anus, us. f. Cic.

Baba babka, Avia, a. f. Cic.

Baba

Baba r

Baba z

Piatr

Baba m

chino

Baba c

Bghel,

Babele

Babelek

Babelis

Babelis

Babi,

Babia

Bahig,

In S

Babie

Babie

Babi n

Baby

trici

Babin

Babka

Babka

Babka

Babka

Babka

Baby

Baby

f. 1

Bachn

Bacik

Bacz

Bacz

Bacz

Bacz

Bacz

Baba rodzących pilnująca, Obstetrix, cis. f. Terens;

Baba zabożonna, lecząca zmyslonemi náboženstwý,

Piatrix, cis. f. Plaur: Simulatrix, cis. f. Fest:

Baba miedziana, szpiżowa. Fistuca, & f. Plin. Mac
china, & f. Vitruv:

Baba chleb, vide, chleb żoty.

Bąbel, barka ná wodzie, Bulla, & f. Varr:

Babele się czynia, Bullat aqua &c. Plin.

Babelek. Bullula, & f. Cels.

Babelistorc, Bullulatio, onis. f. Plin.

Babelisty, Bullans, antris. 1. Plin. Bullatus i. 3. Pers:

Babi, Anilis, is 2. Cic.

Babia sól, vide, sól habia.

Babie, rodzących pilnuie, Obstetrico, as. avi. arum.
In SS. Lib.

Babie zęby, ziele, Dentaria minor, Marb:

Babie ziele, Crithmum quartum, Marb: Urs:

Babi mur ziele, vide, Łapa niedzwiedzia.

Baby rodzących pilnującey zapłata, Merces obstet-
trici, Anal.

Babiniec, kruchra, Proseucha, & f. Juv:

Babka, Staruszká, Anicula, & f. Cic.

Babka gra, vide, zmrutek.

Babka ziele, Plantago, inis, f. Ortyx gis. f. Plin. 1

Babskie, vide, po babsku.

Baby gruski, Pyra mammosa. Pomponiana, Plin:

Baby gwiazdy, Vergilia, arum f. Cic: Pls jades, um,
f. Virg:

Bachmar, Caballus Moschoviticus & Scythicus, Aus

Bacik, vide, Łodi.

Baczę, Animadverto, is. ri. sum. 3 a. adverto. Cie

Baczenie, Approbatio, onis f. animadversio, onis f. Cie

Baszenie, vide, Przy sobie być. Rozsadek.

Baszenie mam ná kogo, vide, wzgląd.

Baczenie, rozum, Sanitas animi, Cic. *Iest przy baczeniu*, Sanus mente, Cic.

Baczenie, rozsądnienie, Diligenter, Cic. *Dextrę*, Liv. *Baczność dyskretya*, Prudentia, æ. f. Ratio onis f. C. *Baczny dyskretny*, Prudens, Perspicax. Consideratus, Cic.

Badacz, Investigator, oris. m. Inquisitor, oris. m. Cic. *Badam się*, vide, *domiadać się*.

Badanie, Disquisitio, onis. f. Inquisitio, onis. f. Cic.

Badź na mnie łaskam, Volo tuam gratiam, Plaur.

Badź łaskam (rozstając się z kim) Fac valeas. Bene vale, Plaur.

Badźmy dobrej myśli, Hunc diem luculentē habeamus, Plau: *Hilarem hunc sumamus diem*, Ter:

Badź mi rad, Da hodie te mihi, Terrent.

Badź to, bądź owo, Utrum vis. Utrum libet, Cic.

Bągnik ryba, vide, *Tunczyk*.

Bagnisko błota, Palus, udis. f. Var: Locus palustris, Casf.

Bagnisty, Paludosus, i. 3. Ovid: Palustris, is. 2. Col

Bagno ziele, vide, *modrzewnica*.

Bagno drzewo, łoża, ztorowierzb, Siler, eris, n. Virg

Báia bayka (o człowieku) Fabulator, oris, m, Sver:

Baianie, Fabulositas, atis. f. Plin:

Baię, bayki powiadam, Fabulor, aris. d. 1. Liv.

Baiok włoński, vide, *siedm pieniążków*.

Bak prak (nasz), Asterias, æ. m. Plin: Butio, onis m. Phil.

Bak prak (cudzoziemski), Onocrotalus, i. m. Plin.

Bak

Bandera okrągła ozdoba, Aplustrum, i. s. Cic.

Bando, vide, obwołanie.

Bandycya, lub banicya, vide, wywołanie z Ziemi.

Randyt, lub Banit, vide, Wymotaniec

Bania gliniana, &c. dzban wielki, Fidelia, & f. Cic.

Hirnea fistilis, Caro.

Bania zamorska, vide, Kolokwinryda.

Bania, ryba morska, Orbis, is. m. Plin.

Baniasty, banezasty, Ampulaceus, Plin.

Banieczka banka, Ampulla, & f. Guttus, Plin.

Bankarz, Ampullarius, ii. m. Plaut.

Banieczny, do baniek należący Ampullarius, Plaut.

Bank, Kupeżenie pieniędzmi, Argentaria, & f. Cic.

Bank rzymam, Argentariam facio, is, eci. actum 3. a. Cic.

Bank puszczam, Argentariam dissolvo, is, ut. 3. a. Cic.

Banka na wodzie, vide, Babel.

Banka Barmierska Cucurbita ventosa, Pers, cucurbita medicinalis, Plin.

Bankierski kram, stoł, Argentaria taberna, Liv: Mensa, Cic.

Bankierz, Mensarius. i. m. Cic. Trapezita. & m. Plaut.

Bankierski, Mensarius, Liv.

Bankier, ucza, Epulum. i. n. Cic: Convivium, ii. n.

Bankier rozmaity, vide, Biesiada, (Terenz.

Bankier sprawować, vide, Sprawować wesele.

Bankiernik co rad bankierze. Epulo, onis m. Firm:

Bankietowanie, vide, biesiada.

Bankietowy, vide, Biesiadny.

Bankietuig vide, Biesiaduig-

Banicya mała, albo prawna, Proscriptio, ignominia minor, Bud.

Banicya wielka, vide, Wywołanie.

Banis, Jure privatus, vel ad tempus, vel in perpetuum, Bud. Proscriptus, vide, Wywołaniec

Banizować kogo, Foro nobilitatis excludere aliquem,

Aval,

Baran

Baran czyśczoney, vide, Skop.

Baran nieczyśczoney, Arias, eris, m. Virg. Petro
onis m. Plaut.

Baranek, baraneczek, Agnus, i. m. Cic. agnellus i. m.

Barani, Agninus, laut arietinus, i. 3. Plin.

Baranina, Agnina, f. caro Plaut.

Barania skora, vide, Skora owcza.

Baraszkować, vide żartuig.

Barbarzyńiec, grubego języka, Barbarus, i. m. Plaut

Barbarzyński, Barbaricus. Barbarus, Virg.

Barbarzyńskie gruba, Barbarè, Cit Plaut:

Barbarzyńska móg, Barbarè loquor, Barbarizo, a
avi atum Anal. (Cic.

Barbarzyństwo, Barbaries, ei. f. Barbaria, a. f.

Barbarzyński kray, lud, Barbaria, a. f. Cic.

Barbara ziele, S Barbary, Pseudobunium, ii. n. Plin

Baré, Mellificium sylvestre, Anal.

Baraban, Tela gossipina, Jun Xylina tela, Plin.

Bar dysz, Lunata securis, Anal.

Barziel ptak, Parus monticula vel sylvestris, Gesn.

Bark od raniennego przegubu aż do łokciowego,

Brachium, ii. n. Lacetus, i. m. Cic. Humerus,
i. m. Cels.

Bark, vide, Orczyk. Barka, vide, Łódź.

Barki u zwierząt. Humeri, orum, m. Cic.

Barkowaty, barków duzych, Lacertosus, Cic.

Barkowy. Brachialis, Plaut. (Plaut:

Bartog, Subtramen, inis n. Par, Stramentū i. n.

Barnadynek, vide, Osot włoski.

Bar szez prosty u ski ziele, Acanthus, i. m. Virg.

Bar szez włoski ziele, Malanphyllon, li. n. Plin:

Bar szez płomy modny, vide, Niedźwiedzia stopa.

Bar szez polewka, Jusculum acanthinum, Anal:

Bar szezony, bar szezami podobny, Acanthinus, Plin

Bar szezony, z bar szez, Acanthinus, Colum.

Barszczyk: Ni pachnie, ni smierdzi. Vappa, e. m.

Hor: Lentus, Anal. vide, Nic wart, Nieskuteczny

Baria, Ascia, e. f. plaustrarii, Carpentarii, Plin: vide, Toporek.

Bartnicze rzemieństo, Apum cura. Anal.

Bartnik, Meliturgus, i m Mellarius, ii. m. Vari

Bartnik Niedzwiedz, Ursus mellivorus, Anal:

Barwa na twarzy, Color, oris. m. Cic.

Barwa Koscielna na kim, vide, Cera.

Barwa na stogach, Vestitus concolor, Anal:

Barwa (inaczej) iukiey barwy, farby, vide, Farba

Barwa na szacie sukienney, Telæ pexitas, azis. f. Plin.

Barwa na rył'a, Mullus i m, Mullus barbatus, Cic.

Barwica, barwiczka postrzygana, Tomentum, i n.

Varr:

Barwiczka rumieniasto, Pigmentum, i n. Purpuris-
sum, i n. Plaut.

Barwiczkie, Rubricâ intingo, is xi. etum 3. a Plaut

Barwie, vide, Kutneruie,

(Plaut:

Barwierka, Tonstacula, e. f. Cic. Tonstrix, icis. f.

Barwiernia, Tonstrina, e. f. Plaut.

Barwierska szkaruta do brzytem, Theca tonsoris,
Anal.

Barwierski Tonforius, Cic: Vulnerarius, Plin:

Barwierstwo, Chirurgia, e. f. Cic: Iatraliptice, es.
f. Plin.

(Cic.

Barwierz, Chirurgus, i m Mart: Tonsor, oris. m.

Barwinek, Pervinca, e. f. Vinca, e. f. Plin.

Barwista sukna. Pexa vestis, Hor.

Baryta. Cadus, i m Virg:

Bardziey, Magis, Cic: Tertanto, Plaut: Validius,
Quint.

Bardzo, Valde, admodum, vehementer, Cic. Terq;
quaterque. Virg: Multum multopere, Plaut.

Bardzo (szydzo) vide, Tak jest.

Bardzo dobrze, Rectè sanè. Optimè, Cic.

Bar

B A S, B A S,

23

Baś w śpiewaniu, Imus sonus modulatus, Plin:
Basałyk, Plumbata, a. f. Meurs: vide, Kulana-
zana.

Baśń, vide, Bayka. Baster, vide, Bekarr.

Basza, Turecki, Passates, a. m. Nicet. (Plaur:

Basza murowana do obrony, Propugnaculum, i. n.

Basza widokowa ruchoma, Pegma, aris, n. Senec:

Basza wojenna ruchoma, Machina, a. f. Cic: Ma-
chinatio, onis: f. Liv.

B A T, B A T,

Bat, Navis oraria, Plin: vide, Łódź.

B A W, B A W,

Bawełna, Linum. Xylinum. Linum gossipinum,

Bawełniany, Xylinus, Gossampinus, Plin: (Plin:

Bawełniany krzak, Xylon, i. n. Gossipion, ii. n.

Lanigera arbor, Plin-

Bawełnica, Velum gossampinum, Xylinum, Plin:

Bawey, Hem! Papæ! Vah! Terent: Euge! Plaur:

Bawię kogo, vide, Zabawiam.

Bawię się czym, chodzę kogo czego, Ago, is. egi.
altum: a. 3. Tracto, as. avi. atum. a. 1. Cic.

Inhæreo alicui, Ovid.

Bawię się długo, Diu moror. Commoror. Diutius
moror aris, d. 1. Cic: Duco moras, Hor.

Bawię kogo długo. Multis aliquem moror, teneo, C.

Bawię się gdzie niepotrzebnie, Cesso as. avi. atum,
a. 1. Sedeo, es. di. sum. n. 2. Cic.

Bawoł, Bubalus, i. m. Plin. sylvestris bos, Isid:

Bawoli, Bubalinus, Anal.

B A Y, B A Y,

Bayczany, Fabularis, Svet.

Bayka, baśń, Fabula, a. f. Fabella, a. f. Cic.

Bayki to, plotki, Nugæ, Tricæ, Plaur: Somnium, Ter:

Bayki ślesowanie, Affabulatio, onis. f. Cels:

Bazan-

Bazanka ziele, *Brassica canina*, *Gorr.*

Bazanowiec ziele, *Lysimachia*, *a. f. Plin.*

Bazant, *vide*, *Fazyan.*

Bazylia ziele, *balsam Polski*. *Ocimum*, *i. n. Plin.*

Bazylika polna *Acinus*, *i. f. ocimum silvestre*, *Plin.*

Bazylikowy, *Ocininus*, *Steph.*

Bazyli szek, *Basiliscus*, *i. m. Plin.*

Bdelium drzewko, *Bdelium*, *ii. n. Plin.*

B E B,

B E B,

Bebel, *vide*, *Babel Ryszczel*, *Pecherz.*

Behen szwajcarski, *Tympanum*, *i. n. Ovid.*

Behen Kociet, *Branteum*, *ei. n. Celi.*

Behenista, *Tympanotriba*, *m. Plaut.*

Behenniczka, *Tympanistria*, *a. f. Sidon.*

Behle w wodzie, *Agitando aquam sonum cieo Anal.*

Behnie, *Tympanizo*, *as. avi atum a. t.*

Tympana pulso, *as. avi atum a. t. Ovid.*

Behniewie, *Tympani pulsus*, *Anal.*

Becze, *Mugio*, *is. tvi itum, n. 4. Liv: propriu boviu.*

Balo, *as. avi atum n. 1. Cic. proprium ovium.*

Bacze, *Bombilo*, *as. avi atum. i. n. proprium apum.*

auct. Phil. Bombum facio. Varro.

Beczenie bek, *Mugitus*, *as. m. boum. Balatus*, *as. m. ovium. Virg.*

Beczenie pszczoł, *Bombus*, *i. m. Virg.*

Beczka Achrel, *Dolium*, *ii. n. Colum.*

Beczka ryba morska, *Orca*, *a. f. Plin.*

Beczkomy, *Doliaris*, *Plaut. Dolio similis, Senec.*

Beczotka faska, *Doliolum*, *i. n. Liv: oreula, a. f. Caro.*

B E D

B E D,

Będg zo, *emo czynit*, *Cic. Pergam facere, Cic.*

Persequar proficere. Plaut. vide, Czynie.

Będzie, *Erit, Cic. Fere puto, Existimo. Video sps*

habeo, Idem.

Bedtka

Bedłka, vide, *Grzyb*.

Bednarz, *Doliarius*, ii. m. *Plin*.

B E K, B E K,

Bek, *bekam*, vide, *Becze*.

Bekarcie dobra, należące *bekarzom*, *Nothia. orum. n.*
Bud.

Bekarz, *niedobrego łoża*, *Spurius*, i. m. *Ulpian*. Ex
Patribus conventitiis infans. *Plaut*. cali & ter-
ra *Filius*, *Lac*.

Bekarz w niedobrych sukniach, *Sericum spurium*,
aut vile vide, *Podiedwabie*.

Beknąć: vide, *Zaryzniec*.

B E L, B E L,

Bela, *Sarcina*, a. f. *mercium*, *Anal*:

Bela papieru, dziesięć ryz, *Decem volumina quin-*
generia chartæ, *Anal*:

Betkość glukam, *Bacchor. aris. d. r. Plaut*: *Bilbio*, is
ivi. ium. n. 4. *Næv. ut*. *Bilbit amphora*.

Betkowanie, *Sonitus amphoræ bilbientis*, *Anal*:

Betr, *Pilum catapultarium*, *Plaut*: *Pennatum spi-*
culum. *Plin*.

Belweder ziele, vide, *Lenek Panny Maryi*.

Belweder drugi, *Petilius flos*, *Plin*.

B E N, B E N,

Ben ziele, *Been rubrum*, *Ursin*.

Benedykt ziele, *Caryophyllata*, a. f. *Urf*:

Beneficium Kościelne, *Sacerdotium*, ii. n. *Liv*.

Beneficjant czyli, abo wyniesiony z czyjś łaski. *Be-*
neficiarius, ii. m. *Veger*.

B E R, B E R,

Ber, *Panicum*, i. n. *Var*. *Mol frugum*: *Fuz*.

Ber myszy, *Phalaris*, is. f. *Plin*.

Berło, *Sceprum*, i. n. *Cic*: *Hasta pura*. *Virg*:

Berto trzymający, Sceptifer. Ovid.

Bernadynek ziele, vide, Oset mtofski.

Beryt Kamień drogi, Beryllus, i. m. Plin.

BES, BES,

Bespieczestwo. Securitas, arif: f. Cic.

Bespiecznie, Tutè. Tutissimè, Cic: Tutò, Cæf.

Bespieczestwo prezencya, Confidentialia, æ. f. Cic:

Præsentia animi. Ter.

Bespiecznie, smiało, Liberè. Plaut: Fidenter. Cic:

Bespiecznie nązbyt. Licenter. Cic: Temere, Plaut

Bespiecznie mówię, Liberè loquor, Anal:

Bespieczny wolny od niebespieczeństwa. Tutus, Cic:

Bespieczny jestem, Sedeo. In tuto sum. Cic.

Bespieczny niegklimy. Securi animi homo, Cic:

Bespieczny nązbyt. Licentior. Plin: Liber plus
æquo Hor:

Bęstwię kogo, Effero. as. avz. atum. a. i. Liv: Fero-
cem facio, reddo. Cic.

Bęstwię, Accendo libidinem, Colum:

Bęstwię się, bystrzeię, Ferocio, is. n. 4. Ovid:

Bęstwić się, mieć, do spraw bestyalskich. Lascivire.

Ovid, catullire. Varr:

Bęstwić się, (o człowieku mówiąc) Voluptate cor-
poris incitari Cic: Adolescentiari. Varr.

Bęstwienie się, Lascivia Veneris. Ovid: vide, Roz-
pusza.

Bęstwienie się srożenie, Effratio, onis. f. Terz.

Bęstwienie kogo, Effratio. H. Steph:

Bęstya, Bellua æ. f. Cic.

Bęstyaliski, Bellualis. Macro: Belluinus, Sipont.

Bęstyalskie, vide, Po bęstyalSKU.

Bęstyalstwo, Feritas belluarum, Anal.

Bęstyi pełny, Belluosus, Hor.

Bęstyi z sobą spuszczenie, Ludus bestiarius, Senec.

Bęstyalnik, pasujący się z bestyami. Bestiarius, i. m.

Bęstyika, Bestiola, æ. f. Var:

(Cic.

Bez,

Bez, drzewko, Sambucus, i. f. Mattha

Bez lesny, gronisty czerwony, Sambucus, silvestris
(Colum:

Anal:

Bez (praprosio) krom &c. Abs. Sine, Cic: Citta.

Bez affektu, vide, Bez namietnosci.

Bezbolnosć, niebolenie, Indolentia. & f. Cic.

Bezbolny, Doloris - expers. Anal.

Bez bolu, Sine dolore, Anal.

Bezbożnie, Sine numine divum, Virg: vide, Niepo-
bożnie.

Bezbożnosć, vide, Niepobożnosć.

Bezbożny, Atheus. ei m. Cic: vide, Niezbożny.

Bezbożny jestem, bezbożnie czynię, Impius sum. Im-
pię ago, Anal.

Bez braku, Sine delectu. Promiscuē, Cic,

Bezbranny, Portā carens, Anal.

Bezbrodny, vide, Gołowąs.

Bez broni, Inermis, Cic Inermis, Virg.

Bezcielnie, Seorsum corpore, Lucr.

Bezcielnosć, Incorporalitas, aris. f. Macroβ.

Bezcielnny, Expers corporis, Cic Incorporalis, Senec

Bezcienny, Carens umbrā. Anal. (Anal:

Bez czapki, Aperto capite. Plaur: Nudatus pileo,

Bezczesny, niemięczesny, Intemporalis, Apul

Bezdenka, przemrotny, Futilis Fest: Translatē, Fa-
tilis. Cic: błądy.

Bezdenkosć, Profunditas magna, Macroβ:

Bezdenny rów, &c. Fundum non habens, Cic.

Bez dosyru, Citra latietatem, Colum.

Bezdrożnosć, Inuium. & n. Ovid.

Bezdrożny, Inuius, Liv: Avius. Salust.

Bez dusze, Exanimis, Liv: Exanimus, Virg:

Bez dziedzica, Sine herede, Anal.

Bez dziedzictwa, Sine hereditate, Anal.

Bezdzielny na miatr robiący, Practicus, Quint.

Bezczesnosć, pospolicie, vide, Czci odsądzanie.

Beze

Bezeczny pospolicie, Famulus. Infamis. Cic: Impu-
ratus. Terent.

Bezeczny wprawie, Nefastus, Plaut. vide, Banie.

Bezzerchu leżenie, Apnoea, a. f. Cal.

Bezedrzwi, Carens foribûs, Anal.

Bezekrmie, vide, Niekrmamy,

Bezekrmie, (adverbium) Sine Sangvine, Anal.

Bez fatsz, niesatszynie, Emendatè loqui, Cic.

Bez folgi, Irremissè, Ammin.

Bez frasunku, Otiosus, ab animo, Ter:

Bez głomy, Acephalus, i. m. Cali.

Bez gospody niemieszkanny, Inhospitus. Inhospitalis
Hor:

Bez grotu, Włocznia. Prapilatum telum, Plin.

Bezgrzeszenie, Sine peccato, Anal.

Bezgrzeszność, Impeccantia, a. f. Hier.

Bezgrzeszny, Impeccabilis, Gell.

(Colum.

Bez igdrek, kostki, omoc, Apyrinus fructus, is. us.

Bez igzyka, Elingvatus: Cornel: Elingvis, Sipont.

Bez imienia, nazwiska, Carens nomine. Anonymus.
Anal.

Bez karania co czynić, Impunè facere, Ter:

Bez kilku, bez dwu, &c. lat sto maircy, Duobus
annis centenariò minor, Anal.

Bez kolanków, Enodis, Plin.

Bez końca, Infinite, Cic.

Bez korzenia, Carens radice, Anal.

Bez kości, Exos, ossis, Plaut: Exossatus, Lucr.

Bez kropek, nie nakrapiany, Accentus, Plin.

Bez Kfigzyczny, Interlunis, Amm. Inlunis, Plin.

Bez kunsztu, ni-szlarny, Serius homo, Plaut.

Bez, kwiat, ziele, Epimedium, ii. n. Plin:

Bez laski, Carens scipione, Anal:

Bez liczby, niezliczenie, Innumerabiliter, Lucr.

Bez listcia, Nudus foliis, Anal.

Bez 1 st ziele, Caucon, ci. n. Anabasis, is. f. Ephe-
dra, a. f. Plin.

Bez

- Bez losow, Infortitus, Plaur:
 Bezłud y, Solitarius, Cic: vide, Oso'ny,
 Bez łuski ryby, Molles pisces, Plin.
 Bezłuskny, Cortice carens, Anal.
 Bez mata okes, Propemodum, Cic: Prope, Liv.
 Ferme, Cic.
 Bez maskary, Non personatus, Anal:
 Bez miary, bezmiernie, Immoderatè. Infinitè, Cic.
 Bezmierność, Immoderatio, oris. f. Immenfitas
 atis f. Cic.
 Bez miłości, Carens caritate. Bez mozgu, Carens
 cerebro, Anal: (Cic.
 Bez namierności, Sine affectu. Intègrè. Incorruptè,
 Bez nadzieie, Exl'es, ei adj. Hor: Spe destitutus.
 Anal:
 Bez naruszenia przyjaźni, Salvo jure amicitia. Cic.
 Bez następcy, Sine successore, Anal.
 Bez nóg, Carens pedibùs, Anal: Orbus pedù. Lucr
 Beznośy, Cui natus amputatus, Anal.
 Bez obiadu, Impransus, Plaur:
 Bez obłazu bić, Versis gladiis depugnare, Plaur.
 Bez obrony, Indefensus, Liv:
 Bez odpoczynku, Irrequieto cursu, Anal.
 Bez odporu, któremu niemożna się oprzeć, Cui non
 potest contradici, Anal.
 Bezodpowiedny, Cui non respondetur, Anal.
 Bez odpowiedzi, Nullo dato responso, Anal,
 Bez odpocznienia, Sine venia, Anal.
 Bezodwrotny, Incunctatus. Incontatus, Apul.
 Bez oków, bez pęt, Sine vinculis, Anal.
 Bez pamięci, Sine memoria, Anal:
 Bez pana grunt, vide, Pusty grunt.
 Bez pana cztowiek, vide, Hultay.
 Bez pana, Sine Domino, Anal.
 Bez pasa, Carens zona, Anal:

Bez paſtmy, Carens paſcuſ, *Anal.*

Bez paznokci, Exungvis, *Tertul.*

Bez pociechy, Inſolabiliter dolens, *Hor.*

Bez początku, Initiū carens, *Anal.*

Bez podarków, Integrē Inſcriptē, *Cic.*

Bez podarków maieſnoſć, vide, *Wolny od podarków.*

Bez pomocy rady cudzey, Sui ductu, *Liv.*

Bez pomocy opuſzczony, Inops, *is. Terent.*

Bez popiſu, niepopiſny, Non cenſus, *Anal.*

Bez poprawy, nieprzyimuiacy poprawy, Inemenda-
bilis, *Senec.*

Bez porady, Inconſultē Inconſultō, *Cic.*

Bez poſagu żona, Indotata, *Terent.*

Bez potomka Oyciec, Orbus, *Cic.*

Bez potu, Sine ſudore, *Anal.*

Bez potyczki, Abſq̃, praelio, *Anal.*

Bez prace, Sine pulvere, *Amm. Hor. Sine ſudore,*
Anal.

Bezprawie, vide, *Krzywda nieſtuſzna,*

Bezprawie (adverbium) vide, *Nieſtuſznia.*

Bez prohy, Inexploratō, *Liv.*

Bez przeciwnika, Citra æmulum, *Quint.*

Bez przegubów kolan, Rigidis genibūs, *Cic.*

Bez przemowy począć mowę, Abruptē incipere ora-
tionem, *Quint.*

Bez przeſtanku czynić, Perpetuare, *Cic. Continua-*
re, Lucr. (Cic.)

Bez przyczyny, niocz gnić ſię, Temerē irascei,

Bez przygany, nienaganny, Candidus. Irreprehen-
ſus, *Cic.*

Bez przygany, nienagannie, Inculpatē. Sine repre-
henſione, *Anal.*

Bez przygotowania mówić, &c. Nullo apparatu
dicere, *Cic.*

Bez przygodności, Qualitatibūs carens, *Anal.*

Bez przysady, przyprawy, Sine fuco, *Anal. vide,*

Nieprzyprawny,

Bez

- Bez przysięgi, Injuratus, i. 3. Cic. Plaut.
 Bez rany, Sine vulnere, vide, Niezraniony.
 Bez rękoięści, ucha, toporczyńska, Ansâ carens, Sopb:
 Bezrogi, bez rogów, Excornis, is. 2. Tert.
 Bez rozkazania, Injussu meo &c. Cic. Injussus ca-
 nit, &c. Hor:
 Bezrożność, Indifferentia, & f. Gell:
 Bezrożny niesprzecząący się, Indifferens, Entis 1.
 Cic:
 Bezrożnie, bezrożności, Indiscriminatum, Var: In-
 differenter, Svet.
 Bezrozumnie, Temerè. Sine ratione, Cic.
 Bezrozumność, Alogia, & f. Senec, vide, Nierozum.
 Bezrozumny, Expers rationis. Temerarius. 3. Cic:
 Irrationalis, Quint.
 Bez sądu, Indictâ causâ, Cic.
 Bez skory kory, Sine cortice, putamine, Anal:
 Bez skrzydeł, Involucris, is. 2. Plaut: Involucet,
 i. a. um. Polit.
 Bez śmiechu, nieśmiejąc się, vide, Bez żartu.
 Bezśmieszny, Risu indignus. Nunquam ridens,
 Anal.
 Bez spratowania, Indefessè, Sparr:
 Bez sprawy, vide, Hurmem.
 Bezszkodność, Indemnitas, atis. f. Ulpian:
 Bez szpiegów, Inexplorato, Liv: (Cic.
 Bez testamentu, Intestatus. Intestato mortuus, &c.
 Bez tytułu, napisu, Non inscriptus, Anal:
 Bez uś, Inorus, i. 3. Plin.
 Bez uszu, Inauritus, i. 3. Gell:
 Bez wątpienia, pewnie, &c. Proculdubio, Svet. Vl-
 delicet. Utiq; Nempe, Cic. Scilicet, Terent:
 Bez wezwania przysię, Invocatum venire, Anal:
 Bez wiadomości, nieopowiednie, Clam. Clanculum.
 Bez wiana, bez wianna, Indotata, Ter- (Ter-
 Bez wieści, Nullò nunciò, acceptò, Anal:
 Bez

Bez wleści, bezmiesny, Non prædictus, i. 3. *Anal.*

Bez wina obiad, Abstemium prandium, *Gell.*

Bezwodny, Inaquosus, i. *Psalmist.*

Bezwonność, niepachnienie, Inodor, oris. m. *Arnob.*

Bez wymówki, Inexcusabilis, lis. 2. *Cic:* Carens
purgatione, *Anal.*

Bez wymówki, bezwymównie, Absq; excusatione, *(Anal:*

Bez wyścicia, niemający wyścicia, Carens exitu. *Ana:*

Bez żartu, Remotò jocò. Extra jocum, *Cic:* Serio
Plaut.

Bez zawady, Impræpeditus. Bez zawodnie, Im-
præpeditè, *Amm:*

Bez zazdrości, Non obnoxius invidia, *Anal:*

Bez zazdrośnie, Non invidiosè, *Anal:*

Bezbronny. Niezbroyny, Inermis, is. 2. *Inermus,*
i. 3. *Cic.*

Bez zębów, bez zębom, Edentulus, i. 3. *Plau.*

Bezżeniec, bez żony, Cælebs, is. m. *Cic:* Exfort,
matrimonii, *Plaut:*

Bezżeński, Cælebs, is. 1. *Cic.*

Bezżeństwo, Cælibatus, is. m. *Sves.*

Bez znowin zrzekowania, Sine sponsalibus, *Anal.*

Bezoar, (kamień przeciw czarom, i chorobom) Bez
zachar, aris. n. *Anal:* Ignorus Satinis & Græcis
non pridem inventus.

B I A, B I A,

Biada, Vx, *Cic.*

Biadam, Vx ingemino, as. avi. azum. a. 1. *Anal:*

Biadanie, vide, Narzekanie.

Białogłowa, Famina, a. f. *Plaut.*

Białogłowa uczciwa, Matrona, a. f. *Cic:*

Biała ryba, Bielica. Albula a. f. *Gesner:*

Białawy, Subalbidus, i. n. *Plin.* Subalbicans, *auris*
i. *Var.*

Białawiec ziele, vide, Srebrnik.

Białek wian, Candidum, avi. *Ovid:* albumen. inip
n. *Plin.*

Bez

Białek w oku, Album oculi, *Cels.*

Biało, Candidè vestitus, &c. *Plaut.*

Biało pstry, Albô interstinctus. *Anal.*

Białogłowski, Feminæus, *ei. 3. Virg.* Femininus, *i.*

3. Plin.

Białonogi koń, Petulus equus. *Isid.*

Białosć, Albedo, *inis. f. Cic.* Albor, *oris. m. Varro*

Białoskornik, Coriarius, *ii. m. Plin.*

Białozor, Gyrofalco, *i. m. Ex Græco.*

Biały poprośtu, Albus, *i. 3. Cic.* Albens, *entis. i.*

Plin.

Biały iąsno, Candidus, *i. 3. Niveus, ei. 3. Nivalis,*

is. 2. Virg.

B I B, B I B,

Biblia, Sacra scripta, Sacri libri. *Anal.*

Bibliopola, vide, *Książnik.*

Biblioteka, vide, *Książnica,*

Bibliotekarz, Bibliothecæ Praefectus, curator. *Anal.*

B I C B I C,

Bicia godny, częstobit, Verbero, *onis. m. Mastigia,*

a. m. Plaut.

Bicie, Percussio, *onis. f. Plaga, a. f. Verberatio,*

onis. f. Verber, is. m. Cic.

Bicie żył, Percussus, *is, m. Pulsus, is, m. venarū.*

Plin.

(*Sver.*

Bicie bydła, Mastatus, *is, m. Lucr.* Buthysia, *a. f.*

Bicz, Flagellum, *i. n. Cic.* Scutica, *a. f. Hor.* Fla-

grum, i. n. Sver.

Biczowanie, Diamastigosis, *sis. f. Tertul.*

Bicza trzaskanie, vide, *Trzask.*

Biczownik, co biczuje, Flagellis cadens, *Anal.*

Biczuie, Flagellis cado, *Hor.* Vario virgis & loris

Plaut.

Biczysko, Manubrium, *ii. n. Var.*

Bieda, i to bieda, vide, *Co za nieszczęście.*

C

Biedny

Biedny, Miserandus, i, 3. Virg:

Biedrzeniec, Pimpinella, a, f. Matth:

Biedzę się, Luctor, aris, d, i. Liv: Confictor, molestiis. Cic: Deluctor, aris, d, i. Plaut.

Biedzę się, iako záparnik, Certo, as, avi, atum. i. a. Cic:

Biedzenie się, Luctatio, onis, f. Certamen, inis, n. Cic:

Bieg powodzenia czyiego przez życie całe Fatum,

Bieg świata, i wszystkich rzeczy ná nim, Ordo seriesq; causarum, Cic.

Bieg, vide. Zawod.

Biegacz, Ambulator, oris, m. Colum: Amplivagus, i m. Cic:

Biegam, Curso, as, avi, arum, n, i. Cic: Cursito, as, avi, arum. Ter:

Biegam ná zawódzie, Curro stadium. Cic:

Biegam zá kim, Aliquem sector, aris, i. d Cic:

Biegam z kim, Concurso, as, avi, atum, i. n. Cic:

Bieganie, vide, Bieg,

Bieganiu służący, Cursorius, i, 3. Sidon, vide, Prętki

Biegiem, Cursum, Cic: Curriculò, Ter: Curriculò

celeri, Plaut:

Biegle: Scienter, Cic: Exercitativissimè, Spar.

Biegoté, Prudentia, a, f. Cic: Peritia, a, f. Plin: Gnavitas, atis, f. Salust:

Bieoty w czym, praktyk, Peritus, i, 3. Versatus in aliquo, Cic:

Bieg po wsinoga, Erro, onis, m. Hor: Omnivagus, i, m, Cic,

(Virg:

Bieg, ná którym się co obraca, Axiculus trochleæ

Bieg, oś niebieska: ábo punkty niebieskie ná których, ábo kół których iakoly się świat obraca,

Polus, i m. Cic:

Bieg pólnocny, Polus arcticus. Cic.

Bieg,

B I E, B I E,

35

Biegun Południowy, Polus antarcticus, Cic:

Biegunowa dziura, Cavā liminis. Femina cardinis
Vitruv:

Biegunowy. Cardinalis, is, 2. Virr:

Biegunka prosta, Profluvium alvi, Colum. Lienteria,
a, f. Cels:

Biegunka krwawa, Dysenteria, a, f. Cic:

Biegunkę prostą cierpiący, Lientericus, Plin:

Biegunkę krwawą cierpiący, Dysentericus, i, m, Plin

Biegunkę cierpi, Cita alvus illum exercet, Cels

Biegunkę załadować, Citam alvum compescere, Plin

Biel na drzewie zwierchni, Alburnum, i, n, Plin:

Biel druga pod skórą drzew, Caro arboris. Pulpa sine venis, Plin:

Biel trzecia między żyłami, Pulpa arboris, Plin:
Intervenit, a, f. Virr:

Biel szdierać, Exalburnare arborem, Plin

Biele, Dealbo, as, avi, atum, i. a. Cic: Candefacio,
is, eci, actum, a, 3. Plaut:

Biele na słońcu, Insolatio, as, avi, atum, a, i. Colum.

Biele się, Albescio, is, n, 3. Cic: Albeo, es, n 2 Virg:

Bieleję, Incipio albicare, Plin: Albicor, aris d 1.

Var:

Bielenie na słońcu, eg. Wosku, Ceræ insolatio, onis
f. Plin.

Bieliczkuie rymarz, Mentior colorem fucō, Virg:
Fuco splendente orno genas, Tibul:

Bielidło, mączka, krochmal, Cerussa, a, f. Plaut:
Lomentum tritum, Plin.

Bielmo w oku choroba, Albugo, inis, f. Plin:

Bielmok ziele pątecznik, Argemonia, a, f. Plin:

Bielnik, vide, Blech.

Bielone nici, Insolata fila, Anal: vide, Biele.

Bielony na ciełe, Cerussatus, i, 3, Gypsatus, i, 3, Cic:

Bieluczki, bielutki, Candidulus, i, 3, Cic: Albulus,

i, 3, Catul:

C 2

Bielum

Bielun ziele, szaley, Hyofciamus, i, m, Plin: vide, Tabaka.

Bieły moneta dwa pieniążki ważąca, Chalcus, i, m, Plin:

Bieracz, Acceptor, oris, m Plaut: Subintel: consilii.

Bieraczka, vel biorąca, Accepatrix, icis, f, Plau: h, e. consilii.

*Bieram Sumptito, as, avi, atum, i, a, Plin: Prom-
pto, as, avi, atum, i, a, Plaut:*

Bierka, Calculus, i, m, Juven:

*Bierki gra, dama, młyńce, Ludus scruporum, Quin:
Ludus calculorum, Henric: Steph:*

Bierki owce Tureckie, Wołoskie. Minæ arum, f, Varr:

Bierki gram, Calculis, scrupis ludo, Anal.

Bierzę co, vide, Biore.

Bierze się ná co, vide, Ma się ku temu.

Bierzę się w drogę, vide, Wybieram się gdzie.

*Bierze mu się ná zdrowie, Signa sunt ei ad salutē.
Terent:*

*Bierze w się ziemia, wetna, &c. Bibula est arena.
Bibit lana colorem. Plin.*

*Bierze w się, mieszczą się gdzie wielu, Capit mul-
tos domus. Cic: Capax est multorum. Hor:*

Bierzmo, vide, Tram- (Anal

Bierzmowanie, Unctio Sacra sanorum, ab Episcopo.

Bierzmuig, Ungo Sacro chrismate baptizatos. Anal

Bies, vide, Czart.

Biesagi, Mantica duplex. Hor:

*Biesiada, Compotatio. onis, f. Concenatio. onis: f.
Epulatio. onis. f. Cic.*

*Biesiada Chrześcijańska (zakazana w Korciotach)
Agape es, f. Tertul.*

Biesiada powinnych, Charistia. orum, n. Ovid:

Biesiada skromna, Phiditia. orum, n, Cic:

Biesiada rozpustna, vide, Rozgardias.

Biesadnik

Biesiadnik, vide, *Goré ná biesiadzie*.

Biesiadnik co uczę sprawuje, *Convivator*, *oris*, *m*.

Conditor, *instructorq*; *convivii*. *Cic*.

Biesiadny, *Convivalis*, *is* 2. *Liv*: *Epularis*, *is*, 2. *Cic*

Biesiaduig, *bankietnieg*, *Convivor*, *aris*, *d*, 1. *Cic*:

Biezę, *Curro*, *is*, *ri*, *sum*, 3. *n*. *Cic*. *Contendo*, *is*.
di, *tum*, *n* 3. *Plaut*.

Biezę wskok, *Cursu magno feror*. *Volo*. *as*, *avi*.
atum, *n* 1. *Cic*:

Bigos, *Minutal*, *alis*. *n*. *Juven*.

B I I, B I I,

Bię mie, *Vapulo* *as*, *avi*, *atum*, *n*, 1. *Cic*: *Ter*:

Bię ná mnie, *kraczę*, vide, *Kraczę*.

Bię się, *Pugnatur* *Commisssa est pugna*. *Cic*:
Ventum est ad manus. *Quint*.

Bię się tego, *Crudescit pugna*. *Virg*. *Summâ con-*
tentione pugnatur pugna. *Cic*.

Bięk co się rad bię, *Pronus ad percutiendum*, *An*

Bięk u cep, *Verber flagelli frumentarii*. *Anal*:

Bięm, *Verberito*, *as*, *avi*, *atum*. *Plaut*:

Bię bydło ná ofiarę, *Mactō pecudes*, *Virg*: *Cædo*
victimās. *Liv*: *Cædo hostias*. *Cic*.

Bię ciemie, *mozg*, *Palpitāt vertex*, *cerebrum*. *Plin*:

Bię tona od czego, vide, *Odbię się blasz*.

Bię kogo, *Verbero aliquem*, *percutio*. *Verberibūs*
accipio. *Cic*: *Cædo verberibūs*. *Ter*: *Ferio ali-*
quem. *Plaut*.

Bię biczem kogo, vide, *Siękę różgą*.

Bię koły, *pale*, *Pango*, *is*, *xi*, *etum*, 3. *a*, *Liv*:

Bię ná kogo, vide, *Uderzam ná kogo*.

Bię nogę, *Infesto calcibūs*. *Calce pulso*, *Nonius*.

Bię, kuę pieniaǳe, *Cudo nummos*, *Terent*: *Signo*
argentum, *Cic*: *Ferio pecunias*, *Plin*.

Bię piercia, Conscindo pugnīs aliquem. *Cic*:
Pugnōs in aliquem exerceo, *Idem* vide, *Uderzam*,
Wybiām kogo.

Bię por na mnie, vide, *Pocę się*.

Bię puls, Micant arteria. *Cic*:

Bię rzeź, Cado greges armentorum. *Cic*: Macō
juvencos. *Virg*:

Bię się z kim, Batuo, *is*, *n*. 3. *Sver*.

Bię w beben, vide, *Bybnig*,

Bię w beczkę, vide, *Fasąg*,

Bię we drzwi, Cado januam. *Cic*: vide, *Koścę*.

Bię zegar, Sonat horologium. *Anal*:

Bię z dział do miasta, Verbero urbem tormentis.
Cic.

BIN, BIN,

Binda, vide, *Przepaska*.

Binda sznur u czapki, Redimiculum mitræ, *Virg*:

Binda do zawiązania głowy rany, Fascia, *a*, *f*. *Cic*:

Binda, opaszczoła *Kitayka*, Płotno cienkie, u wienca,

u ołtarza, *Ec* Vitta altaris, capitis, infulæ. *Virg*:

Binda malowana lub rzezana, pełną kwiecica, Encar-
pis. *is*, *f*. *Vier*:

Binda do noszenia ręki chorey, Mitella, *a*, *f*. *Cels*:

Binda ryba, Tania. *a*, *f*. *Plin*.

Bindami oroczony, Lemniscatus, *i*, *3*. *Cic*: Vittatus.
i, *3* *Plin*:

Bindas, Securis architecti angustiore & productio-
re collo, *Anal*:

Bindarz, vide, *Wirydarz*.

BIO BIO,

Biodra, Coxendix icis, *f*. *Sver*: vide, *Lędzwie kirs*.

Biodrowa choroba, vide, *Scyatyka*.

Biodromy staw, gdzie scyatyka bywa. Coxendix.
icis, *f*. *Cato*.

Biorący w się, Capax. acis. 3. Capaxianimus. *Ovid*:

Biorący

Biogacy rad, Pronus ad accipiendum. *Anal:*

Biorg, Accipio, is. *epi*, *ptum*, a, 3. Sumo, is, *psi*, *ptum*, a, 3. Arripio, is, *ui*, *eptum*, a, 3. Promo, is, *psi*, *ptum*, a, 3. *Cic.*

Biorg co często, vide, *Bieram*.

Biorg te piniądze, vide, *Płaci ta moneta*.

Biorg co przed się, vide, *Umysliem*.

Biorg co nā swą Duszę, Istam culpam quā vereris, ego praestabo. *Cic.*

Biorg co nā się, Litem meam facio. Suscipio curā onus, culpam, crimen, inimicitias. *Cic.*

Biorg co mprzod, Praefumo remediū, Teren: Prae-
cerpo fructum. *Cic.*

Biorg co z sobą, Assumo, is. *psi*, *ptum*, a, 3. Hor,
vide, *Biorg kogo*.

Biorg co z kąd, Accerso aliquid ex aliquo loco.
Cic. Sumo aliquid ab aliquo. *Cic.*

Biorg kiiem, Lumbisfragium aufero. *Plaut:* Mereo
fultuarium. *Cic.*

Biorg kogo nā swą Duszę, Mea salutis periculō ali-
quem piaculō exsolvo. *Anal:*

Biorg kogo nā strong, vide, *Odwodzę*, 4.

Biorg kogo z sobą, Adjungo aliquem mihi comi-
tem, *Cic.*

Biorg lichwę, vide, *Lichwie*, Interesse *biorg*.

Biorg (lub) Wziął nā kiet koń, vide, *Bestwie się*.

Biore nā kiet (cranslatē) vide, *Udaię się nā swawolę*.

Biorg (lub) Wzięli go nā zęby, vide, *Mówia o*
nim. (*Cic.*

Biorg nā ramiona, Tollo Subeo humeris aliquid.

Biorg nā rozmyst, vide, *Rozmynam się*.

Biorg przykład, vide, *Przykład*, *Buduję się*.

Biorg się precz, vide, *Wybieram się gdzie*.

Biorg sobie nā pamięć, Disigo mente, & cogitatio-
ne. *Cic.*

Biorg zā despekt, Accipio in contumeliam. *Cic.*

Biore w niemolu, vide, *Peymuie kogo*.

Biore zamki, Expugno, capio castella. *Cic*:

Biore zastawę, vide, *Zastawę biore*.

Biore z maierności tyle, vide, *Przyczodzi mi tyle*.

Biret, Pileus quadriangulus, vel quadratus, *Anal*

B I S,   B I S,

Bistor, Byssinum linum. *Plin*: Byssus, *i, f*, *Sidon*:

Biskoke chleb przypiekany, Panis rubidus, *Plaut*:

Panis nauticus *Plin*: Panis ad usum diuturnitatem coctus. *Anm*:

Biskup, Pontifex, *icis, m*, *Cic*:

Biskupi, Pontifices, *ii, 3*, Pontificalis, *lis, 2*, *Cic*:

Biskupi stolec, Episcopion, *i, n*, *Bad*:

Biskupstwo (urząd godność) Pontificatus, *is, m*, *Cic*:

Biskupstwo (Diecezja) Diæcesis, *is, f* *Germ*:

Biskupizna (daż od Księży Biskupom) Cathedra-

litium, *i, n*, *Inc*:

Bisurman, vide, *Turczyn*.

B I T,   B I T,

Bite, Merces pro vapulando. *Terent*.

Bitny siekacz, Pugnax, *acis, 1*, Promptus ad pugnam, *Cic*:

Birma, Manus, *us, f*, Pugna, *a, f*, *Cic*: vide, *Sie-*

kanina, 2.

Bity, vide, *Ubity*.

Bity, komany statek, Malleatus, *i, 3*, *Ulpin*.

Bity (aliter.) bite Księgi, vide, *Drukowany*.

B L A,   B L A,

Blacha ciagniona, Lamina ductilis. *Bud*:

Blacha cienka, bleszka, Bractea, *a, f*, *Virg*: Bracteola,

a, f, *Fuven*:

Blacha miazsza, grubsza, Lamina, *a, f*, *Cic*:

Blacha

Blachą pokrywam, Imbracteo, *as, avi, arum, a, 1. Añ*

Blacharz, blachownik, Bractearius, *ii, m. Terent*:

Bladem czynię, Fugo sanguinem alicui. *Senec*,

Bladość, Pallor, *oris, m. Cic: Lutor, oris, m. Lucr*:

Blado żółty, vide, *Płomy. Zottamy*.

Blady, Pallidus. *i, 3. Sine colore. Exfangvis, gois, 2. Cic*:

Błądzą po polu, po lesie, &c. Erro in campis, &c.

Błądzą (translatè) vide, *Omylam się*, (*Cic*.

Bł dzenie, Erratio, *onis, f. Terent*:

Błagacz, Delinitor, *oris, m. Cic*:

Błagalnia, Oraculum, *i, n. Plin*:

Błagam, Placo, *as, a, 1. Mitigo, as, a, 1. Lenio, is, a, 4. Cic*:

Błaganie, Mitigatio, *onis, f. Placatio, onis, f. Cic*.

Błaganie rzecz służąca, Placamen, *inis, n. Delinimentum Liv*:

Błaganie służący, Placandi vim habens, *Anal*:

Błabo, vide, *Nędznie, Pożło*.

Błahy, Tenuis, *is, 2. Pertenuis, is, 2. Cic: vide, Staby Podły*.

Błakawcy się, Vagus, *i, 3. Cic: Palatus, i, 3. Liv: Palans, artis, 1. Virg*:

Błakacz, biegun, Erro, *onis, m. Hor: Spaciator, oris, m. Caro*. (*Cic*:

Błakam się tułam, Vagor, *aris, d. 1. Erro, as, a. 1.*

Błkanie, Vagatio, *onis, f. Liv: Evagatio, onis, f. Senec*:

Blakowanie, zblakowanie, Decoloratio, *onis, f. Cic*:

Blakujące pismo, Fugientes literæ. *Cic: Caducæ literæ, Plin*:

Blaknie, Obsolesco, *is, evi, etum, n, 3. Cic: Decoloror, aris, d. 1. Col*:

Błam furza, Pellium pretiosarum contextus, *Anal*:

Blanki, kramzansy, Pinna murorum, *Liv: Minæ murorum, Virg*:

Blankuig, Attexo pinnas, loricasq;. *Cas*: vide, *Tynkuig*.

Blask, Splendor solis, ignis, &c. perstringens oculos, *Anal*.

Blask czyni iaka rzecz, Perstringit aciem oculorū. *Liv*.

Blaskooki, co iedno oko zmruża, *Patus*, i, 3, *Hor*:

Blaszkomaty, blachą obłożony, *Bracteatus*, i, 3, *Sen*:

Bławat, vide, *Modrak* *Bławat* (aliter) vide, *Iedwab*.

Bławarny, vide, *Modry*. *Bławy*, vide *Modroblady*

Błazek *Krażek* *wozkowy*, *Spira cerea plana*. *Anal*:

Błazen (co *błaznuie*) *Sannio*, *onis*, *m*. *Cic*: *Scurra*.
a. m. *Plaut*

Błazen, (aliter) vide, *Głupiec*.

Błazeński, śmiechu godny, *Nugatorius*, ii, 3, *Ridiculus*, i, 3, *Cic*:

Błazeńskie, *błazeńsko*, *Perridiculē*. *Cic*: *Ineptē*.
Plaut *Hor*:

Błazeństwo, *Nugæ*. *Ineptiæ*, *arum*, *f*. *Terent*: vide, *Balamuństwo*.

Błazgod, *głupiomowny*, *Scurra*, *a, m*, *Cic*: *Morologus*
i, 3, *Plaut*: (*Plaut*:

Błazganie, *błaznuie*, *Morologis* utor *sermonibus*.
Scurror, *aris*, *d*. i. *Hor*: *Scurriliter ludo*. *Plin*:

Błazgonienie, *sprośnomowność*, *Sermo obscænus*. *Hor*

Błaznić kogo, *Infatuare aliquem*. *Cic*:

Błaznowanie, vide, *Zart*. i. *Błaznuie*. *Zartuig*.

Blech, *bielnik*, *Solarium*, ii, n. *Anal*.

Blecharz płocien, *Candidans*, *antis*, *m*. *Pomp*: vide, *Farbierz*.

Blednieig, *Palleo*. *Expalleo*, *es*, *ui*, *n*. 2. *Exsangvis*
sum. *Cic*.

Błędny, *błędzacy*, *Erraticus*, *ei*, 3, *Cic*: *Errabundus*, *di*, 3, *Liv*: *Erroneus*, *ei*, 3. *Colum*: *Błg*.

B L I,

B L I,

48

Błędny, vide, Obłędliwy. Błękitny, vide, Modry.

Blekoce, momoce, Balbutio, is, iui, itum, n, 4. Cic:

Blekoce lada co mómig, Blatero, as, avi atum, n. 1.

Plant:

Blekor, mómor, prętkomowny, Atypus, i, Gell:

Blekor ziele, vide, Bielun.

Blekotanie mómoranie, vide, Prętkomowność.

Bleywas, Phimythium, i, n, Melinam, i, n. Blin.

B L I,

B L I,

Bliski (czasem) Vicinus, i, 3. Cic:

Bliski (miejscem) Propinquus, i, 3, Cic:

Bliski (pominowaniem) vide, Pominowaty,

Blisko pobliżu, Propè. Proximè. In proximo. Cic:

Bliskość miejsca, Propinquitas loci. Vicinitas, aris

f, Cic: Vicinia, æ, f. Col: Proximitas, aris, f. Ovid:

Bliskowid, Myops, opis, i, Ulpian.

Blizszy, Propior, aris, 2, Cic:

Blizy, Propius. Cic: Citerius. Senec:

Blizna, vide, Znamie przyrodzone.

Blizna z przypadku, Cicatrix, icis, f. Cic:

Blizneczka, Cicatricula, æ, f. Cel:

Bliznacy trzy, vide, Troiacy.

Blizniak, Alter è geminis. Plau: Vopiscus, i, 3, Pl:

Bliznięta, Gemini, orum, m, Cic: Geminus partus.

Bliznięta gwiazdy, Gemini, orum, m, Cic: (Llv:

Bliznięta rodzica, Gemellipara, æ, f. Ovid:

Blizny, Frater, tris m. Alter, ius, 3, Cic:

Błocę, vide, Kalam.

B Ł O,

B Ł O,

Błociany, Luteus, ei, 3, Ovid:

Błocisty pełny błota, Canosus, i, 3, Colum: Limo

sus, i, 3. Virg:

Błogo, błogo mu, Perbeatus est. Cic: Belle Beate,

Mar:

Bło.

Błogostawie komu, Optimis omnibûs persequor aliquem *Cic*: Bona verba dico, *Ovid*: Bene precor alicui. *Quint*:

Błogostawie kogo, Boga, &c Deum cum laudibus & gratiis veneror. *Tac*: Szczęśliwym zowią, Beatū prædico. *Anal*:

Błogostawi Bóg komu, Omnia prospera tribuit *An*
Błogostawienie, Prædicatio beatitudinis, *Anal*

Błogostawienstwo, dzięka, wychwalanie, Benedictio, onis, f. *Apul*:

Błogostawieństwo Boskie, vide, *Upodobanie*, *Żaska*.

Błogostawieństwo, vide, *Przezegnanie* *Szczęście*, 3.

Błogostawiony, szczęśliwy, Beatus, i, 3, *Cic*:

Błokaus. vide, *Twierdza*.

(*Cic*:

Błona w ciele zwierząt, i ludzkim, Membrana, a, f.

Błona okrywająca wnętrzości, vide, *Katdın*, 1.

Błona we wnętrzu poprzeczna, otoczyna, przegroda wnętrza Disphragma, aris, n. Septum transversum. *Cels*:

Błona, w której się rodzą dzieci, Vulva, a, f. *Var*:

Błona kiszkowa, Lactes, ium, f. *Plin*: vide, *Kiszka*.

Błona (item) vide, *Brzuchowa ślabizna*.

Błona w oknie Kwatera, Luminaria, orum, n. *Cic*: Specular, aris, n. *Marz*: Drzwiczki u okien, Foriculae. *Var*:

Błona, dziura w scianie na okno, vide. *Okno*.

Błonie, Ager, gri m, vel Campus compascuus. *Cic*: Pascuum. *Var*:

Błanka, Membranula, a, f. *Cic*: vide, *Skorka*, 1.

Błonka mozgowa, Membrana cerebri. *Cels*: Meninx icis. f. *Cels*:

Błonka w oku, Membrana oculorum. *Cic*: Tunica oculi. *Plin*:

Błonka choroba na oku, Pterygium, ii, n, *Plin*: Ulagvis, vis, m. *Cels*:

Błonomy

Błonomy z błony. Membraneus, ei, 3, Ulp: Membranaceus, ei, 3, Plin:

Błotnicie, Lutetia, is, n. 3, Colum:

Błotny na błocie rozstający, Palustris, stris, 2 Colum.

Błoto, Lutum, i, n, Cic: Cænum, i, n, Limus, i, m, Virg:

B L U, B L U,

Bluig, vide, *Womizować.*

Bluszcz, Hedera, a, f, Virg: Corymbia, a, f, Plin:

Bluszcz podziemny, Chamæcissus, i, f, Plin:

Bluszcz drzewny, Helix, cis, f, Plin:

Bluszczoperz, błyszczki, Gramen Parnassi, Plin:

Bluszczowy, Hederaceus, ei, 3, Colum: Hederosus, i, 3, Proper:

Bluszczowe iągody, Corymbi, orum, Virg:

Bluy, Vomitor, oris, m, Plin: Nauseator, oris, m, Senec:

Bluznig, Impia in DEUM verba profundo, Anal:

Bluznierca, Probrosi in DEUM, vel Divos maledicti reus, Anal:

Bluznierski, Blasphemus, i, 3, Ex Græc:

Bluzniersstwo, Verba impia in DEUM dicta, Tibul:

Blwociny, vide, *Womit,* 2.

B Ł Y, B L Y,

Błyska się, Flamma inter nubes coruscat. Fulget.

Cic. Nubila micant. Ovid: Fulgurat, i, 1, Plin:

Błyskanie, Fulgur, ris, n. Fulgor, oris, m. Cic: Fulguratio, onis, f, Senec:

Błyskanie, (aliter) vide, *Żłsknienie.*

Błyskawica (kamień drogi) Astrapias, a, f, Plin:

Błyskawicę puszczający, Fulgurator, oris, m. Apul:

Błyskawiczny (błyskawicę uważający) Fulgurator, oris, m. Cic:

Błyskawiczny (należący do błyskawicy) Fulguratus, lis, 2, Cic:

Błysnie.

Błysnienie, vide, *Błyskanie*.

Błyszczący fig, *Coruscus*, *i*, *3*, *Cic*: *Splendens*, *entis*, *1*, *Ovid*:

Błyszczak robaczek, vide, *Złotnik*, *2*.

Błyszczak ryba morska *świetlik*, *Solen*, *is*, *m*, *Da*: *tylus*, *i*, *m*. *Plin*:

Błyszczę fig, *Emico*, *as*, *ui*, *n*. *1*. *Plaur*: *Radio*, *as*, *n*. *1*. *Ovid*:

Błyszczenie, *Splendor*, *oris*, *m*. *Lucr*: *Scintillatio* *onis*, *f*. *Plin*:

B O, B O B,

Bo, *hamiem*, *Nam*. *Quia*. *Quoniam*. *Etenim*. *Cic*:

Bob pospolity, *Faba*, *a*, *f*. *Cic*: *Fabula*, *a*, *f*. *Plaur*:

Bob albo *groch* *Turecki*, *Fazoli*, *Phaseolus*, *i*, *m*. *Virg*:

Bob *Egijski*, *Colocasia*, *a*, *f*. *Plin*: *Colocassium*, *ii*, *n*, *Virg*:

Bob kamienny, *tyczna* *myka*, *Acopos*, *i*, *f*. *Plin*:

Bob *frzotowany*, *Faba* *fressa*. *Colum*:

Bobek *owoc*, *Lauri* *baccæ*. *Virg*:

Bobek *drzewo*, *Laurus*, *i*, *f*. *Virg*: (*Pallad*:

Bobek *owoczy*, *kozi*, *Bacca* *stercoris* *caprini*, &c.

Bobiasty, *bobowaty* *kamień*, *Cyamea*, *a*, *f*. *Plin*:

Bobkowym *lisciem* *ozdobiony*, *Laureatus*, *i*, *3*, *Cic*:

Laurifer, *ri*, *3*. *Ovid*:

Bobomisko, *Fabetum*, *i*, *n*. *Græc*:

Bobkowy, *Laureus*, *ei*, *3*, *Liv*; *Laurinus*, *i*, *3*, *Plin*:

Bobkowy *ogródek*, *Daphnon*, *onis*, *m*, *Mart*: *Laure*-
tum, *i*, *n*, *Plin*:

Bobkowy *mieniec*, *Laurea*, *a*, *f*. *Laureola*, *a*, *f*. *Cic*:

Bobowa *makka*, *Lomentum*, *i*, *n*. *Plin*:

Bobowa *czarna* *plama* *na* *wierzchu*, *Hilum*, *i*, *n*. *Fest*:

Bobowa *polewka*, *Puls* *fabata*. *Var*: *Turn*: *Fabatia*,
a, *f*. *Apit*:

Bobowa *usza*, *Fabatarium*, *ii*, *n*, *Lampr*:

Bobowiny, *Fabalis* *stipula*, *Ovid*: *Fabale*, *is*, *n*, *Plin*:

Bobownik vide, *Porocznik*.

(*Col*:

Bobomy

Bobomy

balis,

Bobomy

Bobr,

ponti

Bobrom

Bobrom

Bobruig

aquis

Bobr,

pecu

Bobben

Bobben

ris,

Bobchny

Rocian

Ovi

Bobian

Bobian

Bobian

Bobian

Boczek

Boczek

Boczek

Bodac

Virg

Bodag

vid

Bodag

wro

te

Bodag

Ida

Bobomy, Fabaginus, *i*, 3. Fabarius, *ii*, 3, *Caro*. Fabalis, *is*, 2, *Plin*:

Bobomy placek, Fabacia, *e*, *f*. *Plin*:

Bobr, Fiber, *bri* *m*. Castor, *oris*, *m*. *Plin*: Canis ponticus. *Serv*:

Bobrowe stroie, Castoreum, *ei*, *n*. *Virg*:

Bobromy, Castoreus, *ei*, 3. Fibrinus, *i*, 3, *Plin*:

Bobruig, brodzie w wodzie, w błocie, Grassor in aquis, in paludibus, *Anal*:

B O C, B O C,

Bocb, *Tułow woli*, Truncus mactata & excoriata pecudis, *Anal*:

Bochen chleba, Collyra, *e*, *f*. *Plaur*:

Bochenek chleba butka, Pastyllus, *i*, *m*. *Var*: Collyris, *idis*. *f*. *Tertul*:

Bochny miedzi, bryty, Panes æris, *Plin*:

Rocian nąsz, Ciconia, *e*, *f*. *Plin*: Concordia, *e*, *f*. *Ovid*:

Bocian cudzoziemski, Ibis, *ibidis* vel, *ibis*, *f*. *Plin*:

Rociani, vide, *Boromy*.

Bocianie, Pullus ciconiæ, *Anal*:

Bocianie noski, ziele, vide, *Zorawie noski*.

Boczek, Latuseulum, *i*, *n*, *Catul*:

Boczny do boku należący, Lateralis, *is*, 2, *Plin*:

B O D, B O D,

Bodacy (*ná przykład Wot*,) Qui cornu ferit, *Virg*: Cornipeta, *e*, *m* *Sipont*:

Boday, Utinam! *Cic*: O. *Virg*: O! utinam. *Ovid*: vide, *Boże day*.

Bodayby, był tam zdecht, *bodaybys* się był niewrocit, Nimiò ædèpòl expectatio venisset qui te nunciaret mortuum. *Plaut*:

Bodaycie (*absolutè*) At tate. *Plaur*: At te Dii! *Dezq*: Idem.

Boday

Boday go, boday mnie (dobrze życząc) Ita vivam.

Cic. Ita Dii faxint. Plaut:

Boday mnie, &c (zle życząc) Peream Moriar.

Ne Vivam. Cic.

Boday było tyle, Dubito tantum fuisse. Anal: vide Bez mata.

Boday nieprzemówił (zło rzeczając) Utinam mutus factus sit. Terent.

Boday nie tam szedł, Nisi me conjectura fallit, eò se concessit Anal: vide, Bez mata,

Boday nie ten, vide, Bez mata.

Boday nie zażył, In morbo consumat. Senec:

Boday się nieśnił (brzydząc się) Ne in somniis illum videam Plaut:

Boday cię obieszono, Utinam furcam feras. Plaut:

Boday się dobrze miał, Sic tibi bene sit Anal:

Boday się tak upił mój nieprzyjaćiel, Utinam sic sint temulenti, qui volunt mihi malè Terent:

Boday tam noga moja niepostąpiła (myrzekając się miejsca) Quod utinam isthuc nunquam accessissem. Anal.

Boday tak zdrow iak niewiesz, &c. Ita te amabit Jupiter, ut tu nescis. Plaut.

Boday się udawiał, Boletum qualem Claudius edit, edas. Terent:

Boday zdrow (gdy kto kichnie, lub piie do mnie) Salvus sis, Plaut: vide, Boże day zdrowie.

Boday zdrow (odpowiadając nąpozdrowienie) Salutem reddo. Reddo, quod credidisti. Plaut:

Bode, Cornu ferio. Cornu peto. Virg:

Boda się Woły, Decertant cornibùs Tauri, Virg:

Bode kogo, vide, Stursam.

Bode Konia ostrogami, vide, Zmieram Konia.

Bodtak - tarn, Rhamnus, i. m. Plin.

Bodziec, oścień, Stimulus, i. m. Plaut: tr: Stimulus doloris. Cic:

Bodzenie

Bodzenie się bydła, Certamen pecudum cornutarū inter se. Anal:

B O G,

B O G,

BOG, DEUS, i. m. Cic: Numen, inis, n. Lucr:

Bogace kogo, Augeo aliquem divitiis. Cic: Dito, as, a, i. Liv:

Bogace się, Cresco in multas opes. Liv: Rem, opes augeo Cic:

Bogacenie, Ditatio, onis, f. Petron:

Bogactwa, Res, opes, ium, f. Divitiar, arum, f. Co- pia, arum, f. Cic:

Bogacz, vide, Bogaty.

BOGARodzica, DEIparasia, f. Ex Græc:

Bogarodzica pierś, Cantilena, à vocabulo DEIparæ incipiens. Anal:

Bogato, Opulenter. Liv: Opulente. Apul:

Bogaty, Dives, itis, o. Prædives. Opulentus, i, 3. Copiosus, i, 3. Cic

Bogaty jestem, Sanè dives, Anal:

Bogini, Dea, æ, f. Cic: Diva, æ, f. Virg: Hor:

Bogoboynie, z Bōziem, Religiosè. Cic:

Bogoboyność, Religio, onis, f. Cic: Metus, itis, m. Virg

Bogoboyny, Religiosus, i, 3. Religione summa præditus, Cic:

Bogochwalca, Cultor Deorum. Hor:

Bogomodca, vide, Naboyny, (Cic:

Bogomysłność, Contemplatio divinarum, Cælestium

Bogomysłność, Contemplari cælestia. Cic

Bogomysłny, Speculator divinarum, cælestiū Anal:

Bogian, Dabōg, Teodor, Dororeusz, Teodozy Dzyreusz, Theodorus. Dorotheus. Theoderetus.

Dofitheus. Theodosius. Ex Græc: Idem sonant.

Bogumil, Theophilus, i, m. Ex Græc: DEOFARUS, An:

Bogustam, Theocles, is, m. Ex Græc:

Bóg rzeka, Bogus, i, m. Anal:

Bobatyr, *Heros*, *is*, *m*. *Cic*:
Bobatyrka, *Heroína*, *a. f.* *Prop*: *Herois idis*, *f.*
Mart: *Suet*:

BOL, BOI,

Boiarzyn, *Nobilis ordinis inferioris*. *Anal*:
Boiatlimie, *Timidè*. *Diffidenter*. *Cic*: *Trepidè*.
Pavidè. *Liv*:

Boiatlimy, *Igkling*, *Timidus*, *i, 3*. *Cic*: *Formido*.
lofus, *i, 3*. *Terent*:

Boiatn, *Igkanie*, *Timor*, *oris*, *m*. *Metus*, *us*, *m*. *For*.
mido, *inis*, *f*. *Cic*:

Boig się, *Igkam*, *Timeo*, *es*, *n. 2*. *Horreo*, *es*, *n. 2*.
Tremo animo. *Cic*:

Boig się o cie, *Timeo tibi*. *Tere*: *Vereor alicui*,
ne &c. *Cic*:

Boig się o co, *Metuo de vita*. *Timeo de Republica*
Boiemisko, *Ara ad tritumam habilis*. *Cic*: *Virg*:

Boiownik, *vide*, *Walecznik*. *Boiomy*, *vide*, *Woienny*.

BOK, BOK

Bok, *Latus*, *eris*, *n*. *Cic*: *Plaur*:

Bokow bolenie, *Laterum compunctio*. *Plin*: *Pleuri*.
Tis. *idis* *f*. *Cal*:

Bokow bolenie cierpiacy, *Pleuriticus*, *i, m*. *Plin*:

BOL, BOL,

Bol bolenie, *Dolor*, *oris*, *m*. *Cic*: *Tormentum*, *i, n*.

Bol rodzących, *Dolor parturientis*. *Anal*: (*Plin*:

Bol zadaig, *Afficio dolore*. *Lucret*:

Bolączka, *vide*, *Wrzod*.

Boleig (de corpore), *Doleo*, *es*, *n. 2*. *Dolorem capio*,
fufcipio. *Cic*:

Boleig (de animo), *Magno in mærore sum*. *Dolo*.
re afficio. *Cic*:

Bolesno, *bolesnie*, *Dolenter*. *Cic*: *Bolesno*, *okrutnie*,
Pænaliter. *Ann*:

Bolesny,

B O L, B O R, 51

Bolestny (active) *bol* czyniący, Dolendus, i, 3. Ovid:

Bolestny (passive) *boleciacy*, Acherusius, i, 3. Lucr:

Facile vel multum dolens. Anal:

Boli mię co, głowa, &c. Dolet mihi caput. Plaur:

Dolores capitis habeo. Cic: vide, *Choruig* ná co.

Boli mię to, tr: vide, *Przykró* mi co.

Bolu umniejszający, Dolorem levans, antis, o, Plaut

Bonować, vide, *Zażywan*, *Biesiaduig*.

B O R, B O R,

Bor, Sylva Pineae. Virg: Pinetum, i, n. Ovid:

Borak, Corrago, inis, f. Apul:

Borg *borgowanie* pieniądze, Pecunia non numerata. Anal:

Borguig komu powierzam czego wprzedaży, Fidem alicui habeo. Plau: Do, vendo pecuniā non praesenti. Cic:

Borguig komu, tr: vide, *Folguig* komu.

Borguia mi, Fide mea, vel alicujus sumo. Cic: Fide mercor, Plaur:

Borowki czarne, czernice, Vaccinia, orum, n. Virg:

Borowki czerwone, Rhus. rhois, m. & f. Plin:

Borowizna, Solum piniferum, Anal. ex Virg:

Borowy, Qui est ex pinea silva, vel ex pineto, vel qui est pineti. Anal: Similiter formanda adjectiva.

Brzozowy, Ex betula. *Kaptani*, *Iaszczybi*, &c.

Borsuk, vide, *Iaiwiec*. *Borýs*, vide, *Cbleb* gruby.

B O S, B O S,

Bosak, *bosý*, Nudus pede. Ovid: Nudato pede. Tib:

Bosak (aliter) *bak* do ognia, vide, *Hak*.

Bose chodzenie, Nudipedalia, orum, n. Hieron:

Boska moc, Numen, inis, n. Nutus, as, m. Potestas atis, f. DEL. Cic:

Boski, Divinus, i, 3. Cic: Divus, i, 3. Varr:

Boskie urządzenie, Divina ordinatio, *Anal:* vide, Rozłożenie, Bieg. *Cic:*

Boskim urządzeniem się stało, Divinitus accidit, *Boso* chodzą, Nudipedalia exerceo. *Hier:* Nuda-to pede vado, *Anal:*

Bostwo, Divinitas, aris, f. *Cic:* (*Anal:* *Bożkować* się, Sanctitatē, qua quis caret, praeferre.

B O T, B O T,

Bot, bory, Ocrez, arum, f. *Var:* vide *Skornik*. Trzewik. Obowie.

Botuch, Linteam, ei, n, *Greg Magn:*

Boty chłopskie, vide, *Kurpie*.

Botwieg, vide, *Prochnieig*. *Bowiem*, vide, *Bo*.

Bóy, vide, *Potyczka*.

B O Z, B O Z,

Boża wieka, *Krucifiks*, Cippus cruce insignitus *An:*

Boża tramka, Silicula, a, f. *Var:* Telis. is, f. Si-licia, a, f. *Plin:*

Boże cię prześięgnaj, Vive sis felix. *Anal:* vide, *Szczęści* Boże. *Wdobry* czas mówiąc, Sic talem te Deus amet. *Plaut:*

Boże day szczęście, vide, *Szczęść* ci Boże.

Boże day to, ohyto, Utinam id accidat. *Cic:* vide, *Dałby* to Bóg. (*Cic:*

Bożec day zdrowie, (piąc do kogo) Propino tibi.

Bożec day zdrowie, (odpowiadając piącemu) Sit tibi salutis. *Anal:*

Boże mój (z podziwieniem) Deum immortalem! *Superi!* *Anal:* (*Anal:*

Boże mój (twierdząc co) Superi, vestram fidem.

Boże mu day adpocznienie, Cui mortuo bene sit. *Anal:*

Boże mu odpusć, Venia sit illi erroris hujus. *An:*

Boże mu tam posliły dobrą godzinę, gdzie jest, Sit felix ubicunq; locorum est.

Boże

Boże drzewko, Abrotonum, *i, n.* Hor: Abrotonus,
i, m. Lucr:

Bożki pogańskie domowe, Penates, *ium, m.* Lares,
ium, m. Cic:

Bożnica, De'ubrum, *i, n.* Cic:

Bożnica żydowska, Proseucha, *e, f.* Juv: S nago-
ga, *e, f.* ex Grac:

Bożniczy adj: Archifynagogus, *i, 3.* Lampr:

Boży, vide, Boski Boży item. vide, Cały Boży.

Bożybył ziele, żabiegronka, Ambraha, *e, f.* Arte-
misia, *e, f.* Plin.

Bożydar ziele, płodzień swojski, Eryngium planū.

Boży prątek, palec, vide, Piorunek. (Marth

Brace sig, vide, Stowarzyszyć się.

Bracia sobie podobni, vide, Podobny.

Braciśzek. Fraterculus, *i, m.* Juvén:

Bracki, bratowski, Fraternalis, *i, 3.* Cic:

Bracki, to jest z bractwa, vide, Bractwo.

Bractwo, Societas, Sodalitas, *atis, f.* Sodalitium,
ii, n. Cic:

Bractwu przetożony, Hetariarcha, *e, m.* Bud:

Brak brakowanie, Delectus, *us, m.* Discrimen, *inis.*

Brak to, czym brakuia, vide, Odrzutek. (*n.* Cic

Brakuie, vide, Przebieram w czym. Obieram co.

Brakuiający ludzmi, Personarum rationem habens.

Anal:

Brakuie czym, vide, Odrzucam 2. Nieprzyimie.

Brakuie ludzmi, Habeo rationem personarum. Anal

Brama, Porta, *e, f.* Pila, *e, f.* Cic:

Brama uszary, obłoga. Limbus, *i, m.* Virg: Instita,
e, f. Hor:

Brama nâ tryumf, Fornix, *icis, f.* Porta triumphalis, Cic:

Bramę buduję, Portam aedifico, *as, a.* 1. Anal:

Bramka niemięścia, Fasciola supra frontem. *Anal:*
Bramny, stróż bramy, Custos portæ, *Cic:*
Bramowany, Fimbriatus. *Plin:* Prætextus. *Cic:*
 Limbatus. *Treb,*

Bramuig szatę, Prætexo vesti limbum. *Ovid:* Circundo limbo. *Virg:*

Bramuig tr: vide, *Obmawiam.* (*Anal:*

Bramy strzeżę, iestem bramny, Sum portæ custos,
Branie, wzięcie, Acceptio. Assumptio, onis, *f. Cic:*
 Captus, is, *m. Plin.*

Braniec, vide, *Poimaniec. Wybraniec.*

Brant srebro, mypalone srebro, vide, *Srebro szczere*

Brat, Frater, tris, *m. Cic:* Brat z bractwa, Socius.
Cic: (*Calio:*

Brat iedney Marki, innego Oyca, Frater uterinus.

Brat iednego Oyca, innego Marki, Ex diversa Matre
 eodem Patre Frater. *Anal:*

Brat rodzony, Frater germanus. *Cic:* Germanus, *i,*
m Terent:

Brat z siostrą ziele. Wdowki, Flammula, *a, f. Gaze*
Bratam się, vide, *Stomarzyć się z kim.*

Bratanek, Filius ex sorore. *Bratanka*, Filia ex
 sorore. *Anal:*

Braterski, Braci przyzwoity Fraternus, *i, 3. Cic:*

Braterskie, pobratersku, Fraternal. *Cic:* Germanum
 in modum. *Plaut.*

Braterstwo, Fraternitas, tris, *f. Quint.* Germanitas,
 tris, *f. Cic.* (*Varro:*

Bratnał gwoździ żelazny z głową, Clavus capitatus

Bratoboyca, Fratricida, *a, m. Cic:*

Bratoboystwo, Fraternal parricidium. *Cic:*

Bratowa, Fratria, *a, f. Uxor fratris, Feß,*

Brednie, vide, *Bayki. Bredzę* vide, *Baę blekocę.*
Brety, vide, *Strefa, Brama uszaty.*

Brew,

Brow, Supercilium, *ii. n. Plin.*
 Brewiarz, Codex precum horariorum, *Anal.*
 Brnę przez rzekę, brodzie, Vado, transeo fluvium.
 Virg: Gradior per aquor. Idem, vide, Przebrnąć.

BRO, BRO,

Brod, Vadum, *i. n. Cic: Brevia, orum, n. Virg.*
 Brod, *tr:* vide, Nieochylaiac.
 Broda, włosy na brodzie, Barba, *a, f. Cit: Barbitium, ii. n. Apul.*
 Broda z który włosy rosną, Mentum, *i. n. Cic:*
 Broda długa, Barba promissa. *Liv: Barba prolixa.*
 Virg: (ka.
 Broda kozia, Aruncus, *i. m. Plin: vide, Kozia brod.*
 Broda, brodaty, brodac, Barbatus, *i. 3. Barbatulus,*
i. 3. Cic:
 Brodawczary, Verrucosus, *i. 3. Cic.*
 Brodawczka, Verrucula, *a, f. Colum.*
 Brodawka, Verruca, *a, f. Plin.*
 Brodawka wieszczą, Verruca eminens. *Plin.*
 Brodawka zrzebigca, Hippomanes, *is, n. Virg:*
 Brodawka na koczey szyi, Lacinia, *a, f. Plin: Ma-*
milla penfilis, Varr:
 Brodawnik ziele, Skonecznik, Heliotropium. *Scor-*
piurion, ii. n. Verrucaria, a, f. Plin:
 Brodawnik Kamień drogi, Myrincias, *a, m. Plin:*
 Brodę noszę, Promitto barbam, *Liv: Paseo barbā.*
 Brodem idę, vide, Wbrod, *i.* (Hor:
 Brodka, Barbula, *a, f. Cic: Var.*
 Brodę po modzie, Ambulo in aqua, per aquam. *An.*
 Brodę w winie, &c. Tingo vinō pedes, *Anal:*
 Brodzisty, brod maicy, Vadofus, *i. 3. Liv:*
 Brog, Acervus manipulorum frumenti. *Anal:*
 Broi Marzec, Saturnus, &c. Savit tempestas. *Anal*
 Broię co złego, vide, Dopuszczam się Zbroić co.
 Broń orgze, Atma, orum, *n. Cic: Telum. Virg.*

Brona, Occe, *a. f. Colum:* Pecten, *inis, n. Ovid.*
Crates viminea. *Virg.*

Broniciel meyscia, Prohibitor, *oris, m. Apul.*

Bronie kogo, czego, Tueor. Tutor aliquem, fines,
factum &c. *Cic:*

Bronie kogo u prawa, Patrocinium alicujus suscipio
Cic: Pro capite & fortunis alicujus causam di-
co. vide, Pomagam.

Bronie komu czego, vide, Niedopuszczam.

Bronie przystępu, vide, Nieprzypuszczam,

Bronie się Defendo me. Viui vi repello. *Cic:*

Bronie się stomy, vide, Wymawiam się. Oczyszczam
się stomy. (*Cic:*

Bronie się prawem, Rectè ac jure factum defendo.

Bronienie, Tutio, Defensio, *onis, f. Cic:* vide,
Obiona

Bronowanie, młoczenie, Occatio, *onis, f. Plin:*

Bronowaniu słażacy, Occatorius, *ii, 3. Colum:*

Bronownik bronujący, Occator, *oris, m. Plaut:*

Bronie młoczę, Occo, *as, avi, atum, n. i. Subigo*
glebas. *Cic.*

Broskiem, vide, Kapusta czarna Brzoskiem.

Broskiem, broskwinia drzewo, Persica arbor. *Plin:*

Broskwinia owoc, Malum Persicum. *Plin:*

Bromar, bromarnia, Officina cerevisiaria, *Anal:* Zi-
thocopeum. *Ex Græc:*

Bromar winny, Corticale ubi defrutum, vel sap-
pa fit. *Colum:*

(*Cic:*

Brozda między skibami w zagonach, Sulcus, *i, m.*

Brozda między zagonami, dla ściekania wody. Sul-
cus in agro aquarius. *Colum.*

Brozdami, Sulcatim. *Pompon:*

Brozdeczka, Sulculus, *i, m. Colum.*

Brozdzić, Sulcare. *Colum:* Sulcum altius imprime-
re. *Cic.*

Brud

Brud,

m. C

Brud

doris

Brudny

obitu

Brudze

Deni

Brud

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

Brudam

BRU,

BRW,

57

Brud, Illuvies, ei, f. Terent: Pædor. Squallor, oris:
m. Cic:

Brudny, Squalidus, i, 3. Plaut: Squalloris & pæ-
doris plenus. Cic:

Brudny iſtem, Squalleo, es, n. 2. Ovid: Squallore
obſitus ſum, Liv:

Brudze, brukam, Inficio, is, eci, ectum, a, 3. Ovid:

Denigro aliquid. Plin: Inficio ſordibûs Anal:

Bruk, Lithoſtrotum, i, n. Varr: Via ſtrata. Virg:

Brukam, vide, *Brudze*.

Brukarz, Lithoſtrotæ, a, m. Ex Græc:

Brukowanie, Stratura viarum, Sæet:

Brukowany, Delapidatus, i, 3. Eſt: Lapidibûs ſtra-
tus. Anal.

Brukię, Sterno locum ſaxis. Liv.

Brunat ziele, brunatek, vide, *Szartat ziele*.

Brunatna farba, Ochra uſta. Vitr. Sil, lis, n. Plin:

Brunatnieę, Purpuraſco, is, n. 3. Cic:

Brunatno czynię, Purpuro, as, avi, atum, a, 1. Gell:

Brunatno czerwona farba, Tyrianthinus color,

Marc:

Brunarny, Purpureus, ei, 3. Virg: Amethiſtinus.

Plin: vide, *Szartat*.

Brunatny ciemno, Ferrugineus, Virg:

BRW,

BRW,

Brwi przyprawa, vide, *Oczna przyprawa*.

Brwi podnoſzę, Supercilia attollo, Anal:

Brwi ſpuſzczam, Supercilia contraho. Anal:

Brwiſty, Silo, onis, m. Varr: Blepharo, onis, m.

Plaut:

BRY,

BRY,

Brykam, vide, *Odmakam* *Odmierzgam*.

Bryta, Gleba, a, f. Cic: Maſſa, a, f. Virg. Grumus

i, m. Colum.

Brylaſto, brytami, Glebæ modò, Anal:

D5

Bryla

Brzylasty, Glebosus, *i, 3. Plin: Glebulentus, i, 3. Apu*
 Brytka, Glebula, *a, f. Colum, Grumulus, i, m. Plin*
 Maśtula, *a, f. Colum.*

Bryndza, Caseus in hāduli pelle formatus. *Anal:*
 Bryzan pies wielki, Molossus, *i, m. Virg: Hor:*

Brysauna, Artopta, *a, f. Plaut: Sartago, inis, f. Plin*

Bryże, Vestis muliebris picta acu, & variegata. *An:*

Bryzelia materya, lub drzewo do farby, Lignum

Brasilicum, vel Brasilicense. *Anal:*

Bryzeliowa farba, Sangvineus color, *Plin:*

Brząkam nā stronach, Elicio nervorum sonos, *Cic*

Brząkam we dzwonek, Tinnitum cico. *Virg: Tin.*
 nio are. *Varr:*

Brząkanie, Crusma, *atis, n. Marr:*

Brząkaniem probuieg garca. Tinnitu exploro ollam,
 &c. *Anal:*

Brzana, vide, Barmena. Brzask, vide, Swir.

Brzeszczy się, vide, Swira.

(*Anal:*

Brzechma, Strzała bez żelazca, Sagitta propilata.

Brzeczka, Mustum triticeum. *Anal: vide, Pimo.*

Brzeg morski, Littus, oris, *n. Acta, a, f. Crepido,*
inis, f. Cic:

Brzeg rzeczny, Ripa, *a, f. Cic: Margo fontis. Ovid:*

Brzeg rany, Ora vulneris, *Cels:*

Brzeg rowu, Labrum fossæ. *Liv:*

Brzeg zámrażiony, Ambo, onis, *n. Varr: Margo*
eminens, Anal:

Brzeg szaty, vide, Kray szaty.

Brzeg, wsi, Basis, *is, f. Cic: Ora, a, f. Idem, vide,*
Kray, i.

Brzegi w morze wpadające, Sinus, *us, m. Virg:*

Brzegi czynię, kopię, Labrum duco crepidinū. *An:*

Brzek, dzwięk. vide, Brzmienie.

Brząkacz

Brzekacz, brzękała, Tintinnaculus, *i, m.* Anal: proprie, Aliter. vide, Kat.

Brzekacz, instrument do brzakaniania, Pecten, *inis, n.* Virg: Plectrum, *i, n.* Marr: vide, Smyczek.

Brzekadła, rozmaite, dromla, &c. Crotalum. Creptaculum, *i, n.* Cic. Tinnimentum, *i, n.* Plau:

Brzemie stomy, &c. Tantum straminis quantum brachiorum complexu contineri potest.

Brzemie u brzemiennych, vide, Płod, 1.

Brzemiennosc, Graviditas, *atis, f.* Cic: Pragnatio, *onis, f.* Varr:

Brzemia nabawić, Gravidare feminam. Cic:

Brzemia dostać, Impleri. Plin: vide, Poczyna niemiasta. (Cic:

Brzemienna, Pragnans femina. Gravida mulier.

Brzeźtan ziele, vide, Bluszcz podziemny.

Brzezek rzeki, Ripula, *a, f.* Cic:

Brzezina drzewo, lub las, Lignum aut sylva betulae, Anal. (Svet:

Brzeźisty, Marginatus, *i, 3.* Plin: Fimbriatus, *i, 3.*

Brzmiący, Sonorus, *i, 3.* Canorus, *i, 3.* Virg: Resonabilis, *is, 2.* Ovid.

Brzmie, dźwięczę, Persono, *as, n. 2.* Sono. Resono

Brzmi, *tr:* vide, Opiwam. 2. (Cic:

Brzmienie, dźwięk: Sonus, *i, m.* Cic: Sonitus, *us, m.* Virg:

Brzofkiem polna, Lapsana, *a, f.* Varr: Brassica filvestris, Plin:

Brzof drzewo, vide, Wiaz.

Brzoza, Betula, *a, f.* Plin: Brzozomy, vide Boromy.

Brzuch, Żymor, Venter, *tris, m.* Alvus, *i, f.* Abdomen, *inis, n.* Cic.

Brzuch, item, vide, Wnetrze. 2.

Brzuchaty, brzuchacz, Ventriosus, *i, 3.* Plaur: Promisso ventre. Colum.

Brzuchę-

Brzuchowa śtabizna pod skórą, Epigastrium, ii, n.

Hor: Abdomen, inis, n. Cels: vide, Śtabizna.

Brzuchowy, Ventralis, Macrobi: Ad ventrem perti-
nens, Anal. (Camer:

Brzusiec u palców, Coryphe, es, f. Jun: Uva digiti.

Brzusiec u dłoni, Thenar, aris, n. Jun.

Brzusiec unożą, &c. Acies sciendens. Anal: Sinus
cultri falcati. Colum:

Brzusiec, iterum vide, Wydatność.

Brzuszek, Uterculus, i, m. Utriculus, i, m. Plin:

Brzydki, Execrandus. Cic: Execrabilis. Liv: Focu-
dus. Cic: vide, Sprosny.

Brzydko, obrzydlimie, Putidè. Fædissimè. Cic: Fæ-
dè Liv:

Brzydłość, obrzydliwość, Fastidium, ii, n. Nauseo-
la, & f. Cic:

Brzydzący się, Fastidiens, entis. i. Senec:

Brzydzą się, Abhorreo ab aliquo. Cic: Odium me
capit alienius. Terent:

Brzydzą co komu, vide, Hydzę.

Brzydzenie, brzydzenie się, Aversatio, onis, f. Quin
Detestatio Plin:

Brzytwa, Novacula, & f. Culter tonsorius. Scal-
pellum, i, n. Cic:

Brzytwa ryba morska, Novacula, & f. Plin:

Buba bubo, vide, Straszdytło.

B U C. B U C.

Buccę się, vide, Kokoszę się. Pysznię się.

Bucham, vide, Wybuchając.

Bucia i ziele, Gingidium, ii, n. Plin:

Buczenie, vide, Pruchnienie. Borwienie.

Bucznię, buczno, buczny. vide, Pyszny. &c.

Buczyna, vide, Bukowina.

B U D, B U D

Buda, Taberna, & f. Umbra, & f. Hor:

Buda,

- Buda item. vide, Kramnica. (Cic:
 Budkarz co w budzie mieszka. Tabernarius, ii, m.
 Budowanie ozdoba skorupiana na gipsie, na przykład
 myhiiana, Antefixa fictilia Liv: (Cic:
 Budowanie (actio) Aedificatio. Fabricatio, onis, f.
 Budowanie (opus) co co wystawiono, Fabrica, æ, f.
 Aedificium, ii, n. Opus, eris, n. Cic:
 Budowanie na cudzym gruncie, Superficies, ei, f.
 Paul: I. C.
 Budowanie z drzewa, Materiatio, onis f. Virri:
 Budowanie z starej materji. Redivivum aedificium.
 Anal:
 Budowanie na słupach, Pensile aedificium. Anal:
 vide, Alkierz
 Budownicza nauka, vide, Cieśielstwo. Architektor-
 ska nauka.
 Budowniczego publicznego urząd, Munus aedilitium.
 Aedilitas, atis, f. Cic:
 Budowniczy (adjec:) Aedilitius, Ex Græc: vide
 Cieśielski. (Cic:
 Budowniczy (Subst:) Królewski, &c. Aedilis, is, m.
 Budownik Architekt, Aedificator. Structor. Moli-
 tor Fabricator, oris, m. Cic: vide, Architekt.
 Budowny, Bellè vel bene aedificatus, Cic:
 Budujący na cudzym gruncie, Superficiarius, ii, m.
 Senec:
 Budujący rad, Aedificator nimius. Colum:
 Buduję. Fabrico, as, a, 1. Fabricor, aris, d. 1. Con-
 do, is, a, 3. Cic:
 Buduję tr: młepszym przykładem dobrym, Exemplo
 sum alicui. Exemplum præbeo. Liv:
 Buduję się z kogo, Exemplò alienjus facio. Cic:
 vide, Naśladowię
 Budynek, vide Budowanie, 2.
 Budynku opatrywanie, oprawa, Sarta testæ, orum.
 n. Cic:

Badzący, Excitans. *Anal*: Expergificus, *i, 3*. *Apul*:
Budzę, Excito è somno. *Cic*: Suscito è quiete.

Catul.

Budzenie, Excitatio, onis, *f. Arnob*.

Budzieli, budzący, Super somnum servus. *Curz*.

Excitator, oris, *m. Sip*:

Budzona, vide, *Eynał*.

BUG, BUG,

Bug rzeka, Bugus, *i, m. Crom*:

Bugay, *bubay*, *buiak*, vide, *Byk*.

BUI, BUI,

Buiam, Vagor, aris, *d. 1*. Quocunq; volo, evagor,
Cic:

Buianie, bieganie zbytnie, Evagatio, onis, *f. Senec*:

BUK, BUK,

Buk, Fagus, *i, f. Virg*: Esculus, *i, m. Idem*.

Bukiew, Fagea glans, *Plin*:

Bukiew Turecka, *Aptekarski orzech*, Myrabalanum,
i, n. Plin:

Bukław, *bukał*, Lagenia lignea. *Anal*.

Bukowina, Fagina silva, arbor, &c. *Col*: Esculetum,
i, n. Hor:

Bukowy, Faginus, *i, 3*, *Virg*: Fagineus, *ei, 3*, *Ovid*:

Bukszan drzewo, Buxus, *i, f. Buxum*, *i, n. Ovid*:

Bukszan ogrodna chroscianka, Buxum, *i, n. Plin*:

Bukszan ziele ostowate, Onopixus, *i, f. Plin*:

Bukszpanomy, Buxeus, *ei, 3*, *Colum*:

Bukszpanomy ogrodek, lassek, Buxetum, *i, n. Mart*:

Bukszan oscisty, bukszdorn, Lycium, *ii, n. Plin*:

Bukszpanomey farby, Euxofus, *i, 3*, *Plin*:

Bukszele, Concameratio ex tabulatis, *Anal*:

Bukmica czerwona, Betonica, *a, f. Vetonica*, *a, f. Plin*:

Bukmica biała, paralizowe ziele, Herba paralisis.
Ursin: Bukwica

Bukwica wodna, trędomnik mnięszy, Ocymastrum
i, n. Trag:

BUŁ, BUŁ,

Buta Papięska, Diploma Pontificis maximi. Anal:

Butar, Ferrum exoticum arte induratum. Anal:

Butawa, Clava rotunda longō manubriō, Insigne
Ducis, Anal:

Butka chleba, Panis, is, m, Anal: vide, Chleb.

BUN, BUN,

Bunt, spiknienie się, Coitio. Seditio, onis, f. Cic:

Buntzy co krokmy trzymają, Capreoli, orum, m. Cas
vide, Szpaga.

Buntowanie, (actio) Turbarum concitatio. Seditio.

Buntownie, Seditiosē. Seditiosissime. Cic: (Cic:

Buntownik, Concitator, stimulator seditionis. Cic:

Buntowny, rozterklimy, Seditiosus, i, 3. Cic: Facti-
osus. Plaut.

Buntuję drugich, Excito tumultum. Plaut: Facio
seditionem, Cic:

Buntuję się przeciw komu, Rebello, as, n. i. Cas:

Tumultuor, aris, d. i. Cic:

BUR, BUR,

Burczy woda, Claricitat. Lacr: vide, Pluszczy.

Burda, Turba, e, f. Terent. Turbela, e, f, Plaut:
vide, zamieszanie.

Burdy na ośta, Clitellæ, arum, f. Cic:

Burdy stroię, Cio turbas. Turbelas do, facio. Plaut:

Burgrabia, Custos arcis. Anal: vide, Podstarości.

Burmistrz, Consul, is, m: Cic: Rector urbis. Ann:

Burmistrz drugi, współburmistrz, Collega consulis.
Anal:

Burmistrz stary, Exconsul, is, m, Isid: Alciab:

Burmistrzem jestem, Sum consul. Consulatum gero,
Cic:

Burmi-

Burmistrzow namiestnik, Proconsul, is, m. Spar. Pro
consule. Cic:

Burmistrzostwo, Consulatus, as, m. Cic:

Burmistrzowego namiestnika urząd, Proconsulatus,
as, m. Plin:

Burmistrzowski, Consularis, is, z. Cic: (Liv)

Burmistrzowskie po Burmistrzowsku, Consulariter.

Bursa, vide, Mieszek.

Bursa Konwik, Contubernium, ii, n. Convictus,
as, m. Cic:

Bursak, vide, Współmieszkaniec. Bursak, aliter,
vide, Muzyk, i, n.

Bursztyn, Succinum, i, n. Harpax, gis, f. Sacrium
ii, n. Plin: (z. Plin)

Bursztynowy, Succinus, i, z. Mart: Succineus, ei,

Burta burznic, Transtra, orum, n. Cas: Juga, orum,
n. Virg:

Bury, Virgatus, i, z. Silv: Virgulatus, i, z. Plin:

Burza, vide, Chmura.

Burze miasto, Evert urbem. Extingvo civitatem.

Tacit: Expugno oppidum. Plaur: Do excidio.

Liv: vide Obalam,

Burze, aliter, burzy się morze, Agitant mare
venti. Virg,

Burze, aliter, vide, Buntuię.

Burzenie, zburzenie miasta, Excidium urbis, Liv:

Excisio, everbio tectorum, Cic: vide, Pastoszenie.

Obalenie.

Burzenie morza, nawałność, Tempestas maris, Cas:

Procella, a, f. Virg:

Burzenie ludu, vide, Buntowanie, Zamieszanie.

Burzliwie, Turbidè, Turbulentè, Cic:

Burzliwy, nawałności, pełny, Turbidus. Turbu-

lentos, Cic: Procellosus. Liv: Tumultuosus, i, z.

Hor:

Burzy.

BUT, BUY, BY.

65

Burzy się morze, Æstuat mare. Liv: Effervesceit pontus. Cic:

Burzy się piwo, Fervet cerevisia, vinum, &c. Plin:

Burzyć się przestać, Deserveceit. Colum,

Burzyciel, zburzyciel, Everfor, oris, m. Extinctor.

Cic: Expugnator. Liv:

BUT, BUT,

Buta, vide, Pycha, Pokazowanie się. Butel, vide, Flaszka.

BUY, BUY,

Buyno, Abundanter. Copiosè. Copiosissimè. Plin: Ubertim Catul

Buyno rodzić, Exubero. as, avi, atum, a, i. Virg:

Buyno rościć, Eluxurio, aris, d. i. Supervagor, aris, d. i. Colum:

Buyność, Luxuries segetum, &c. Cic: Luxuria foliorum. Virg:

Buyny, Sad. grun, &c Luxuriosus, i, 3. Cic:

Buyny tr: Ferax ingenium. Cic: Uber ingenium: Ovid:

Buzdygan, Clava ferrea angulosa profundis sulcis striata. Anal:

BY, BY,

By, oby to, Utinam! O! si! Cic: vide, Boday:

By (to jest) aby. Rozkazano mi by przyszedł, vide, Aby.

By, (to jest) iakby, by co godnego, by spał. vide, Iakby iakoby,

By (to jest) chociaż By mi nie iść, niedam, vide Chocia.

By (to jest) Kiedyby. Si. Cic: Ter: Uf: Si sis homo. Terent:

By (to jest) Dobrzeby żeby, By ieno tym odbyć, Utinam hoc modo fit defunctum, Ter,

E

Bycie

By *cig to owo*, (*zgniewem*) *Percas, moriaris, ne vi*
Bycig (*z affektem*) *vide, Eoday cig* (*vas. Cic:*
Bynawmney. Ne pylum. Ne gry quidem. Nihil. Cic
By na z osé, hy ná urzéd, Dicas advexandum me
id factum. Anal:

By nie, Nec. Varr: Ne. Cic: Us: Nec ubi aqua
consistat &c Varr:

By niery skakaliby, &c. Per te stetit, quominus sal-
tarint, &c Anal:

By niewiem co nie uczynię, Nullis conditionibus ad-
ducar, ut &c Cic

By mi zdechnać upoig cig, Ego te, si vivo, hodie
madidum reddam. Plaut.

By mi wszyszek swiat rozgniewać, Si mihi capium-
dos sciam esse inimicos omnes homines. Ter:

Byś mig piekć, nieuczynię, vide, Zadna miara.

By śnać nie, Si forte, Anal:

By też, vide, Chociażby.

By w me Si id penes me esset. Si meum sit Cic:

Być czym Królem, Burmistrzem, vide, Iestem tym
ábo omym.

Być mu Królem, &c. Summa imperii ad eum respi-
cit. Cas: Fatale illi est regnum. Cic:

Być mu było nad Fraucimerem. Moribus praefectū
mulierum hunc factum velim, Ut matronarum
facta hic pernovit probe? Plaut.

Być przyczym, ná czym, Interesse. Cic: Adeste
alicui. Caro.

Być mrozowi, &c. Ut aëris & cæli statum confi-
dero, gelu spero. Probabile est fere ut gelet.
Anaq: vide, Bez mata

Byczek, Taurus parvus. Anal:

Bydła śta maiacy. Pecorosus, i. 3. Prop: Armen-
tosus, i. 3. Plin:

Bydle, Pecus, idis, f. Cic: Pecus, oris n. Virg: Ju-
mentum, i, n. Non:

Bydlęce, pō bydletu, More pecudum, bestiarum. C.

BY, BYK, 67

Bydłęcego gospodarstwa nauka, Pecuaria, *a, f. Varr.*
Bydłecię, bydłciem się staig, In pecudis naturam
degenero. *Anal.*

Bydłęcy, Pecuaris, *ii, 3. Colu.* Pecorinus, *i, 3. Sipo-*
Jumentarius, *ii, 3. Apul.*

Bydłęcy lekarz. vide, Konomał.

Bydłęcy gospodarz, Pecuaris, *ii, m. Cic.*

Bydłem się bawić, Facere pecuariam. *Sver.*

Bydlnik, vide, Byk.

Bydło skor, Pecus, *oris, n. Pecuaria, orum, n. Virg*
Res pecuaria. *Cic. Varr.*

Bydłokradca, Abactor, *oris, m. Apul.*

Bydło robotne, dobytek, Jumentum, *i, n. Colum.*

Bydło zganiam na stanie, Stabulo pecus. *Varr.*

Bydło rogate, vide, Rogaty.

BYK, BYK,

Byk, biał, bydlnik, Taurus, *i, m. Virg.* Ductor
gregis. *Senec.*

Bykomy, Taurinus, *i, 3. Virg.* Taureus, *Ovid.* Tau-
riformis, *is, 2. Hor.*

BYŁ, BYŁ,

Był on, przeszedł tędy, Impresit hic vestigium.
Posuit vestigium. *Cic.*

Byle, Dum Modo. *Cic. Uf.* Pingat verba, modo
res maneat. *Idem.*

Byle się strawa wlokła robi, Segniter opus facit,
ut diutius gratis annomam habeat. *Anal.*

Byle zbyć, byle odbył. vide, Niedbale. Na oko.

Byle, bylina. Suffrutex, *icis, m. Gaza.*

Było między, Cefnere erat. *Cic.*

Bym, by, *Ec.* Dathym, gdybym miał, Darem, si
haberem. *Plaut.*

BYŚ, BYŚ,

Byś wiedział, (*fukliwie*) Ut tu sis sciens. *Plaut*
E 2 Bystro

Bystro, bystrze, Rapidè. Cic.

Bystro oki, vide, Ostrowidz, 2.

Bystro patrzę, Acutus cerno, Hor:

Bystrość rzeki, Rapiditas fluminis. Cef:

Bystrość tr ostrość domcipu, oka, Acies ingenii, oculorum. Perspicacia, sagacitas, acumen hominis Cic:

Bystry (proprie) Rapax, acis, 1. Violentus, i, 3. Rapidus, i, 3. Torrens, entis, 1. Virg: Præcipitans, antis, 1. Cic:

Bystry tr Perspicax, acis, 1. Acutus, i, 3. Sagax. acis. 1. Solertissimus, i, 3. Cic: Solers, eris, 1. Liv:

*Bystry (aliter) vide, Domcipny. Prętki. Nieuno-
Bystrzeig, vide, Beśtwig się, 1. (szony).*

B Y T,   B Y T.

Byt dobry, używanie, Vita admensam bene instruatam. Anal,

Bytność rzeczy iestestwo, Existentia, a, f. Philosoph:

Bytność na którym miejscu. vide, Obecność.

B Y W,   B Y W,

Bywa to, trafia się, Fit Solet. Assolet. Cic: Sæpe est. Terent: vide, Trafia się,

Bymolec bywały, Versatus i 3. Versatissimus. Expertus. Cic: vide, Świadom.

Bywam gdzie często nadchodzą. Celebro, ventito, frequento domum alicujus. Cic: Reviso urbem. Plaut.

Bzowe grono, Sambuci botrus. Anal.

Bzomy, Sambuceus, ei: 3. Plin:

C. w języku Polskim dwoiakié jest: iedno mybitniey
drugie wolniey i nihy pieszczołliwie wymawiane.
A te drugie räk się znaczyć zwykło é, dla ro-
żnicy od pierwszego; i gdy się kładzie ná końcu
słowa, lub modum infinitivum oznacza: iako ná
przykład, Pisać, czytać, Scribere, legere; lub też
dosadnieysze twierdzenie czego, e g Uczyńić on.
faciet ille bobrować skora Castorea pellis. Ale
by różnica byta od infinitivum, räk pisać przy-
zwoitą rzecz jest: uczyni é Bobrować skora.

Cadzę, tedzę, Colo, as, avi, arum, ia, i. Exprimo
per linteum. Plin.

Cadzenie, Expressio, onis, f Plin:

C A Ł, C A Ł,

Cała liczba jest, Summa, Convenit ad nummum?
Cic:

Całą noc pić, gadzić, grać, Perducere noctem vi-
nō, &c. Mart:

Całą noc świ cić księżyc, Pernox luna erat. Liv:

Całą noc piąc przepędzić, In multo nox est per-
vigilata mero. Ovid: Totam noctem potando
transigere. Anal:

Catego cokolwiek, Corpus civitatis, Reipublicæ &c,
Liv: Cic:

Całkiem, vide, Nierozdzielnie. Całkowity, vide,
Nieczyży. Cały, i.

Całkowitość, całość, Totum corpus. Plin: vide,
Zupełność.

Cało, vide, Zupełność.

Całopalę, Integram hostiam urendo sacrifico, An:

Całopalenie, Holocaustum, i, n, Isid:

Całopalenie (actio) Integra hostia combustio in
Sacrificio. Anal:

Catość, ermatość, Salus, utis, f. Incolumitas, aris, f.

Integritas, aris, f. Cic:

Catość, vide, Niedetość.

Catomanie, Osculum, i, n, Osculatio, onis, f. Svavium, ii, n. Cic:

Catuig, Osculor, aris, d. 1. Svavior, aris, d. 1. aliquem Do svavium alicui. Cic: Contingo aliquid osculô. Liv:

Caty nierozdzielny, catkomizy, Integer, gri, 3. Hor: Totus ius, 3. Virg: Solidus, i, 3. Plin:

Caty (o czasie) nieprzerwany, Integer, gri. Hor: Solidus, i, 3. Liv: Totus. Continuus. Perpes, eris, 1. Plaut,

Caty nieskładany, Perpetuus, i, 3. Cas: Solidus, i, 3. Virg:

Caty niepoczęty, Integer. Plenus. Solidus. Anal:

Caty Boży dzień, rok, &c. czekatem, &c. Toto prorsus die expectavi, Anal:

Caty Boży dzień pić mi się chciało, Toto die sitiebam. Anal:

CAP, CAP,

Cap, Vervex, ecis, m. prolixiore cauda. Anal:

Cap (interjectio) vide, Chabias-

Capa skora Wielbłądowa, chropawa, Pellis e lateribus cameli callosa, & scabra. Anal:

CAR, CAR,

Car, Książ wielki, Rex vel Regulus apud Moschos. Anal:

Carograd, Constantinopolis, is, f. Bizantium, ii, n. Ex Græc:

Cariski, Regius, ii, 3. Anal:

Carstwo, vide, Królestwo, Księstwo, Państwo.

Carzyk, vide, Książ.

Cionka, Czcionka, vide, Lirera.

Cebula

Cebula, Cepe, indecl: n. Ceba, α, f. Plin:

Cebula psia, vide, Psia cebula.

Cebula zamorska, Scilla, α, f. Col: Squilla, α, f. Varr:

Cebulna todaya szczypior, Thalys, i, m. Stylus
ceparum, Colum, (Virg:

Cebulna skorka, powierzchnia, Corium ceparum.

Cebulney główki listki, Tallæ arum, f. Lucil:

Cebulnik, Ceparius, ii, m. Lucil: Ceparum vendi-
tor. Anal.

Cebulny, cebulomy, Cepitius, ii, 3. Prisc:

Cebulny ogrod, Cepetum, i, n. Gell: Cepina, α, f.
Colum:

C E C,

C E C,

Cech, Collegium, ii, n. Cic: Curia, α, f. Plaut: So-
dalitium, ii, n. Cic:

Cechani, Tributim Cic: Curiatim. Gell:

Cech miejsce, albo schadzka, Conventus opificum.
Anal:

Cecha na człowieku, vide, Pryskomanie.

Cecha na hydłeciu, naczyniu, Character, eris, m.
Col: Signum. Virg:

Cecha, na którą od drugiego co bierzem, Tessera,
α, f. Sver:

Cecha, item, vide, Znak.

Cechmistrz Magister curiæ. Plaut: Curia, onis, m. Cic:

Cechowany pignomány, Literatus, i, 3. Plaut: vide,
Znakomány.

Cechomy, Curialis, is, 2. Tribuarius, ii, 3. Curiatus
i, 3. Cic:

Cechnię, piątnię, Signum imprimo. Virg: Signo,
as, a, i. Colum:

C E D,

C E D,

Cedr, drzewo cedrowe, Cedrus, i, f. Cic:

Cedr, owoc cedromy, Cedris, idis, f. Plin:

Cedrowa żywica, Cedrius liquor. Colum. Cedriū,
ii, n. Plin:

Cedromany, Cedratu*s*, *i*, 3. *Plin*: Oleo cedrino imbutus. *Anal*:

Cedromy, Cedrinus, *i*, 3. Cedrius, *ii*, 3. *Plin*:

Ceduta, cedutka, vide, *Karta pisana*.

Cedzimorek, *sirko*, Colum, *i*, *n* Qualus, *i*, *m*. *Virg*: Fiscus, *i*, *m* Colum. (*Anal*:

Cedzony Saccatus lineis faccis. *Plin*, Percolatus,

CEG, CEG,

Cegi, vide, *Obcegi*.

Cegielnia, Lateraria, *a*, *f* *Plin*:

Cegielnik, ceglarz, vide, *Strycharz*.

Cegielny robornik, Qui fert lateres. *Anal*,

Cegta, ciegietka, Later, *eris*, *m*. *Cic*: Laterculus, *i*, *m*, *Plin*:

Cegta niepalona, Crudus later. *Virr*:

*Cegla*ny z cegły, Latericius, *ii*, 3, *Plin*: Coctilis, *is*, 2. *Ovid*:

*Cegla*sty miniowazy, Miniatus, *i*, 3. *Plin*: Miniaceus *ei* 3 *Virr*:

Cegte robie, Lateres formo. Lateres duco, *Virr*:

Ceglisty nakszatł cegły, Forma lateris factus. *Ant*:

Cegły robienie, Laterum confectio, *onis*, *f*. *Anal*:

CEK, CEK,

Cekauz, vide, *Zbroiomnia*,

Ceklarstwo, Apparitura, *a*, *f*. *Svet*:

Ceklarzski, Lictorius, *ii*, 3. *Hor*: *Plin*:

Ceklarzskie stanie, stawienie przed urzadz, Apparitio, *onis*, *f*. *Cic*:

Ceklarz, oprawca, siepacz, Apparitor, *oris*, *m*. *Li*, *Sor*. Servus publicus. *Cic*: Virgator, *oris*, *m*. *Plaut*: vide, *Herman w Miastach*.

Ceklarzem bydzi, Apparituram facere, *Svet*:

Ceklmistrz, vide, *Herman*, 4.

Cektanie sie z kim, vide, *Spor*. Przegadywanie sig.

Cekruie sie, Licitor, *aris*, *a*. 1. *Fest*: vide, *Sprze-*
szam sie, Cel,

CEL, CEL,

73

Cel, *Scopus*, *i, m. Veget*: *Scopulus*, *i, m, Sver*:

Cel, *rr. vide*, *Koniec*.

Cela, *abo cella mniska*, *Cella*, *a, f. Hier*: *Cubiculum Monachi. Anal*:

Cele, *grunt ná którym základa się budowanie*, *Solidum*, *i, n Virr*:

Celidonia, *vide*, *Iaskółcze ziele*.

Celnicki, *Vectigalis*, *is, 2. Cic*.

Celństwo, *cto*, *Vectigale munus*. *Munus exigendi vectigalis, Anal*

Celnicze miejsce gdzie cto odbiera, *Mensa publicani. Anal*.

Celnik, *Publicanus*, *i, m Cic*:

Celny, *do cta należący*, *Ad publicanum pertinens*

Celny, *vide*, *Przedni*.

(*Anal*:

Celowanie, *vide* *Przodkowanie*.

Celstad, *vide*, *Szczelnica*.

Celug, *vide*, *Przemysław. Przodkuie*.

CEN, CEN,

Cena, *Æstimatio, onis, f. Cas*: *Pretium*, *ii, n, Cic*:
Valor, oris, m. Plin.

Cena skoczyła w górę, *Ingravescit annona. Cic*:

Cena w górę idzie, *Crescit pretium rerum venalium, Anal*:
(*Varr*:

Cena stoi, abo stoi co w cenie, *Constitit pretium*.

Cena upadła, *Abiit retro pretium. Plin*: *Pretium non habet annona. Cic*:

Cenę ma iaka rzecz, *vide*, *Popłaca. Płaci*.

Cenę podnosię, *Pretium amplifico. Cic*:

Cenę postanowić, *Constituere certum pretium. Cic*:

Cenę spuszczać, *Detraho pretio. Submitto pretium. Plin*:

Ceną mię, *abo co*, *Liceo, es, licitus sum, n. 2. Cic*

Cenę, *zaceniam*, *Impono pretium. Cic*: *Do pretii am cui. Hor*:

Cenienie, zacenienie, Indicatio pretii. *Plaur*:
Censor Ksiąg, Judex, *icis, m.* *Censor. oris, m.* *Quint*:
Censura, omytek znaczenie. *Nota censoria. Quint*:
Censuruić mig, Subeo iudicium alicujus. *Cic*:
Censuruić, omytki znacze, *Notam pono. Noto*
aliquid Cic:
Censury Papielskie, Animadversiones Pontificiæ *Bude*:
Centurzyia wielka. Gorczyzka włoska, Centauria,
a, f. Plin:
Centurzyia mniejsza, Centaurium minus. Plin:
Cepy, Pertica, quâ frumentum flagellatur. Plin:
vide, Młocę,

CER, CER,

Cera, krasa, Habitus, is, m. *Cels*: *Habitus, inis, f.*
Ter: *Nitor faciei. Anal*: *Sinacić cerę. In malū*
habitum recidere. Cels:
Cera dobra, piękna, Bona habitudo. Plaur:
Cera złā, Cachexia, a, f. Malus corporis habitus.
Cels: (ny.
Cerata, idem, Woskomaue płożno, vide, Woskoma-
Cerę złā maiaćy, Cachectes, a, m. Cachectus, i, z.
Ceremonia, vide, Obrządek (Plin:
Cerkiew, Templum Russicum. Anal:
Cerot Aptekarski, Ceratum, i, n. Cels: *Plin*:
Certa ryba, Certa. Cirta, a, f. Anal: *Crom,*

CES, CES,

Cesarski, Cæsarianus, i, z. Cic: *Cæsareus, ei, z.*
Ovid: *Augustalis, is, z. Vegez*.
Cesarskie, po Cesarsku, Imperatorić, Trebell: *Poll*:
Cesarskwo, Imperium summum Christianorum Anal:
Cesarz, Cæsar, aris, m. Augustus, i, m. Suet: *Horat*:
Cesarzowa, Imperatrix, isis, f. Cic: *Augusta, a, f.*
Spart:

Cetka,

C E T, C E T.

75

Cerka, Bulla, *a, f.* Virg:*Cerkami ozdoby*, Bullatus, *i, 3.* Juven:*Cernar*, sfojuncie, Centumpondium, *ii, n.* Plin:

Centenæ pondi libræ. Liv: Centenarium pondus. Plin:

Cernaromy, Centenarius, *ii, 3.* Lampr:*Cernem*, adv: Parî numerô. Ex Græc:*Cerno*, Par, *aris, n.* Hor: Numerus par. Anal:*Cerno*, lichô grq, Par impar. Suez:

C E W, C E W,

Cemka nizi, Panus, *i, m.* Non. Panuelium, *ii, n.* Varr:*Cemka uisur*, beczek, &c. Siphon, *ouis, m.* Plau: Pa-pillæ, *a, f.* Varr:

C H, C H A,

Ch, initio dictionum vitiosissime usurpant quidam Poloni pronuntiando in sua & latina lingua: Ut *Hatastra*, pro *Chatastra*. *Haritas* pro *Charitas*.*Chabeo*, pro *habeo*. *Chalicz*, pro *Halicz*.*Ch*, in fine dictionum pro *em*, *bytech*, &c. pro *bytem*.*Cha*, Ha. Plaut: Ter:*Chaber wielki*, czerwónobronatny, *Stebe*, *es, f.* Plin:*Chabias*, cap: Interjectiones Harpax. Plaur: vide, Smyk, 2.*Chabina*, vide, Rozga, 1. *Chabrek*, vide, Modrak.*Chac*, vide *lata*.*Chadzam*, Frequento, *as, avi, arum, a, i.* Ventito, *as, n, i.* Cic:*Chadzanie*, Frequentatio, *ouis, f.* Cic:*Chatastra dworska*, Sordiduli servi. Plau: *Affecia, arum, m.* Circumpedes, à pedibus servi. Cic:*Chatastra mieyska*, Colluvies, *ei, f.* Colluvio, *ouis, f.* Turba, *a, f.* Fax, *ecis, f.* Cic: *Plebecula*, *a, f.*

Horac:

Chatastra

Chatastra woienna, Gregarii milites. *Cic*: Lixæ, arum, m. *Liv*:

Chatupa, Gurgustium, ii, n. *Cic*: Casa, æ, f. Tugurium, ii, n. *Virg*:

Chatupka, Cucuma, æ, f. *Marr*: Gurgustiolum, i, n. *Apul*. (*Anal*:

Chatupnik, Inquilinus operam locô pretii præstans
Chart, Vertagus, i, m, *Marr*: Canis venaticus agiliior. *Anal*:

Charta, vide, *Karta*. *Chara*, vide, *Iata*.

Chęć, vide, *Wiedzac*, *dobrowolnie*.

Chęć. Volo, vis, n a *Studeo*, es, n, 2. Aveo, es, n, 2. *Cic*: Ardeo studiô alicujus. *Cic*: vide, *Zędam* *bardzo*

Chęć *mi się czego*, Tenet me cupiditas, aviditas, studium alicujus. Ardeo cupiditate alicujus. *Cic*

Chęć *mi się iść, spać, pić*, vide, *Łaknę*, *Drzemię*, *Pragnę*

Chęć *mi się na dwór*, vide, *Ná dwór*.

Chęć, Velle, *Infin* *Perf*. vide, *Wola*. *Zędanie*.

Chęć *zli*, Sis? *Plaut*: Si est ut velis. *Terent*:

Chęć, Cupidè. Avidè. Ardenter. *Cic*: vide, *Łakomie*. *Barzo*.

Chęć *czego* *pragnę*, vide, *Zędam* *bardzo*.

Chęć *in malam partem*) pożądliwość, Cupido, inis, f. *Virg*: Appetitio, onis, f. Appetentia, æ, f. Libido, inis, f. *Cic*:

Chęć, Cupidus. Studiosus. Cupiditate flagrans.

Chęć, Hamaxacte, es, f. *Plin*. (*Cic*:

Chęć (in bonam partem) łaska. Benevolentia. æ, f. Inclination, onis, f. Studium, ii, n. Favor, oris m. *Cic*:

Chęć *pokazuję*, Nayo benevolentiam. Gratificor alicui. *Cic*.

Chęć

Checi pokazanie, Gratificatio, onis, f. Cic:

Chechoć się, vide, smieć się zbyrnie.

Chechorante, vide, Smiech zbyrni. (sty. 12)

Chedogi, vide, Piękny Krasny Ochędožny Czy-

Chędogo, Eleganter. Elegantissimè Pereleganter.

Cic: vide, Pięknie.

Chędož, Purgo. Perpurgo, as, avi, atum, a. i. Tergo is a 3. Cic.

Chędoženie, Purgatio, onis, f. Purificatio. Plin:

Chędožyciel, Purgator, oris, m. Mundator. Firm:

Chetbam, Fluctuare liquorem facio. Anal.

Chetba się co, morze, &c. Fluctuat mare, &c. Plaut:

Chetbanie się, Motus & agitatio. Cic: Fluctuatio, onis, f. Plin:

Chetpie się, chlubić, Glorior insolenter. Iacto me in aliquo. Cic

Chetpienie się, Iactatio, Gloriatio. Ostentatio, onis f. Cic: (Tacit:

Chetpliwie, Sublatè. Gloriosè. Cic: Iactanter.

Chetplimiy, Iactans, antis, i. Cic: Ostentator, oris m. Magnificus. Plaut:

Chetfszczę, vide Szumię-

Cherlam, Diuturnò licet non gravì morbò teneor. Anal:

Chetnie, Libenter. Propensè. Perlibenter. Cic: Propensò animò. Liv: Lubens vel Libens Ter: vide, Ochotnie.

Chetny, Lubens. Libens, entis, i. Perbenevolus. Benevolentissimus, i 3. Cic: Benevolus, i, 3. Plau:

Chetny do czego, vide, Skłonny. Chiragra. vide, Łamanie wręku.

CHL, CHL,

Chłapam, vide, Zrg. Chłastam, vide, Szargam.

Chleb, Panis, is, m. Cic: Var: Chleby ciasta, Pistrinarum opera, Plin:

Chleb średni, pospolity, Panis secundus. Hor: Secundarius. Plin: Chleb

Chleb pszenney, Panis triticeus, Ovid: vide, Pszeniczny.

Chleb żółty baba, Libum, i, n. Cato. Panis crocatus. Jun:

Chleb grubzy, borys, Panis cibarius, Cic: Panis fordidus. Sver.

Chleb S. Jana ziele, vide, Słodkie strączce.

Chleb zapasniczy, Colliphium, i, n. Juven:

Chleb tr: vide, Obiad, ut. Proszę na chleb.

Chleb przedaie, Panem vendo Anal:

Chlebodawca, Rex, gis, m, Plan, Potens amicus. Mart:

Chleboiedzca, Artotrogus, i, m, Plaur: vide, Pasobrzuch.

Chlebowy do chleba należący, Cerealis, is, 2. Virg:

Chlebowy, z chleba, Cerealis, is, 2. Virg:

Chlebowy kofz, statek. Panarium, ii, n. Virg: vide, Kofz.

Chlebowy przekupień, Propola panarius, Anal:

Chlebowy rynek, Forum panarium. Anal:

Chlem hydlęcy, Stabulum, i, n, Virg: Prasepe, is, n.

Virg Babile, is, n. Col: Stabularium, ii, n. Colum:

Chlewiarz, Qui stabulum curat, Anal:

CHŁO, CHŁO,

Chłód, Refrigerata aura, vel aestus. Cic:

Chłodnieie, vide, Ochłodnąć,

Chłodnik, Umbraculum, i, n. Scena, a, f. Virg: Aestiva, orum, n. Cic:

Chłodnik pleciony z zioł, rozdzek, Topiarium opus Plin: Frondea casa Ovid: vide, Wirydarz.

Chłodnik sklepisty, sklep podziemny, Cryptoporticus. As, f. Trigidaria cella, Plin:

Chłodnikarz, Topiarius, ii, m. Cic: Chłodniki robie Topiarum facio. Cic:

Chłodno, Subfrigidē. Gell:

Chłodny chłodzący, Refrigeratorius, Refrigerarius ii, 3. Plin: Chłodny,

Chłodny, ochłodzony, Refrigeratus, Anal:

Chłodny aliter, vide, Lérni, i.

Chłodzacy się, Qui frigus captat, Anal.

Chłodzę, Frigefacto, as, a. i. Plau: Refrigero, as, a, i. Cic:

Chłodzę się, Refrigero me. Reficio me ex calori-
bus. Cic:

Chłodzenie, Refrigeratio, onis: f. Cic:

Chłodzenie głowy, ábo chłodne, Embregma, atis, nā
Calius.

Chłodzeniu nápoiu służące naczynie, Vas in quo
refrigeratur vinum, aqua. Anal:

Chłop (to iest) Męszczyzna, vide. Męszczyzna.

Chłop, (to iest) Wierśniak, Gbur. Rusticus, i, m.

Plau: Rusticanus homo Cic: Agrestis, is, m. Virg

Chłop, poddany Kmieć. vide, Kmieć.

Chłop (chwałac) ut Chłop grzeczny, Vir egregius
Terent:

Chłop (dodanie słowa dla wybitności) Homo. ut
Oszalał ten chłop. Insanus homo, Horat:

Chłop gruby roboczy, Petro, onis, m. Fest: vide,
Chłopsztwo.

Chłop w chłop iák ná mybor, Viri lectissimi. Anal
Sic Koń w koń, &c. vide, Wyborny.

Chłopek, Rusticulus, i, m, Cic:

Chłopi, vide, Chłopski.

Chłopie, chłopiec, Puerulus, i, m, Pusio, onis, m. Cic
Frustrum pueri Plaur

Chłopisko, Homuncio, onis, m. Homunculus, i, m. Cic
Inne tym sposobem kończące się, iák Gęlsko, noży-
sko, &c. słowa, do znaczenia wielkości lub mało-
ści, podkości, lub rozgardy, &c. służące za przy-
danie adiekrywom: Grandis. Exiguus. Defor-
mis. Vilis. i tym podobnych, łatwo należycie
potaćinie myłżone będą. eg. Nożysko. Grandis
vel doformis pes.

Chłopo.

Chłopowie Kmieci Syn, Coloni filius. Anal:

Chłopi, chłopski, Rusticus i, 3. Cic:

Chłopskie, po chłopsku, Rusticē. Cic: Rusticius Marr:

Chłopswo, chłopi, Agrestes, ium, m. Conventus agrestum. Cic

Chłosta, vide, Bicie

Chłostę dać komu. Plagas infligere. Verberare. An:

Chłostę wziąć, Dare panas. Cic: Dare supplicium de se alicui. Panas alicui pendere. Plaut:

Chłuba, vide, Chępcienie się. Chlubig się, vide, Chępcie się.

Chłupaczki ziele, vide, Kmin lesny-

Chłustam kogo. Admoneo flagellō. Virg:

Chłystam, vide, Sargam, potykam.

CH M I, CH M I.

Chmiel, Lupus salictarius. Plin: Lupulus, i, m, Jun:

Chmielę, ochmielić piwo, &c. Condio lupō salictariō. Anal. Podobnie w tych Pieprzę, stałę, Maczę, &c. zażyć potrzeba opisania. eg. Condio pipe-re.

Chmielina, Caulis, Scapus lupuli. Anal: (An:

Chmielnik, Hortus, ager lupo salictario ferendo.

CH M U, CH M U,

Chmura, Cælum turbidum, nubilosum. Cic: Nubilum, i, n. Virg: Dubium & impendens Cælum, Senec:

Chmura tr: smutek, Nubes, is, f. Cic: Hor:

Chmura się churzy, Pendent nubila. Virg: Nubilum est tempus. Ovid: Nubila surgunt. Plin:

Chmurzy, pochmurzy, Nubilosus. Caliginosus, i, 3. Cic:

Chmurzę, zachmurzam, Fulco diem, Ovid: Nubila induco. Plin:

Choborna

Cholorna ryka, vide, Pomoy wielki.

Chobory, Talaria, orum, n. Anal:

CHOC, CHOC,

Choć, chocia, vide, Acz.

Chocia, aliter, pozwalając. Vel. Plant: Etiam:

Hor: Us vel inter cuneos sedebo. Plant:

Chociaby, byreż, Etiamfi. Ut Cic: Si. Terenz: Us:

Non, si capiundos mihi sciam inimicos, deserā:

Ter: vide, Acz.

Chochot ną głowie, ną brogu, Turbo, inis, m. Ovid:

Tutulus, i, m. Varr:

Chochotowaty, Tutulatus, i, 3. Varr: vide, Szpiczasty

Chod, chodzenie, Incessus, ūs, m. Ingressus, ūs, m.

Ambulatio, onis, f. Cic: Itio, onis, f. Terent:

Chodaczki dzieciinne, Serperastrā, orum, n. Varr:

Chodak, rad chodzący, Ambulator, oris m. Colum:

vide, Biegacz,

Chodaki, vide, Kurpie.

Chodnik do chodzenia, vide, Chłodnik pleciony:

Scieszka.

Chodi sam, Ehodum. Adesdum. Ter: Heus te volo:

Chodząc, Deambulando, Bud: (Plant:

Chodzący, eg: Chodzące zwierze, Gressilia animalia,

Gaza:

Chodzę, Ambulo, as, n, 1. Ingredior, eris, d. 3. Cic:

Grassor, aris, d. 1. Plant:

Chodzę po bankietach, vide, Po bankietach chodzę:

Chodzę po Włosku, vide, Po Włosku.

Chodzę po gorach, polach, &c. Peragro campos,

montes, &c. Cic: Perambulo terras. Hor: vide,

Przechadzam się.

Chodzę w sukni, Incedo vestitus. Anal: vide, Na:

sze szare ną sobie.

Chodzę w sukni długiej, Eo in veste longa, Ovid:

Chodzę zą kim, Affector aliquem. Cic: Consector aliquem Teren. (Anal:

Chodzę z kiem, Gesto fustem, Armatus sum fuste.

Chodzę za pasy, vide, Zapasy

Chodzę z kim w odpowiedzi, vide, Odpowiadam, 2.

Chodzenie (actio) vide, Chod.

Chodzenie miejsce do chodzenia, Spatium, ii, n. Ambulatiuncula, a, f. Cic: Ambulacrum, i, n. Plaut.

Chodzenie ną Okręcie, Fori, orum, m. Cic: vide, Pokład, 2.

Chodzenie w ogrodach kwiatami sadzone, Pergula, a, f. Trichila, a, f. Colum:

Chodzenie zą kim, Affectatio, onis f. Cic:

Chodzi Synem, &c. cięszka, Continet in alvo. Cic:

Gestat in alvo Plau: Fert uterò filium, &c. Ovid

Chodzi, vide, Po czemu chodzi, po tych pieniądzech.

Choina Pinetum novellum. Pini nondum adultæ.

Choinka, vide, Sosnka. (Anal:

Cholebam, cholebie, vide, Kółyszę, chwieię.

Cholewa, Ocrea, a, f. Anal:

Chomąro, Helcium, ii, n. Apul: Tomex, icis, f. Fun:

Chór, vide, Kór.

Chorągiew Kościelna, Vexillum sacrum, Anal.

Chorągiew wojeuna, proporzec, Vexillum, i, n. Cas:

Signa, orum n. Cic: Signa militaria. Hor:

Chorągiew (to iest) żołnierze pod iedną chorągwią.

Vexillum, i, n. Ordo inis, m, Liv: vide, Rota, Pótek.

Choraży, propornik, Signifer, rz, m. Cic: Vexillarius i, m, Liv:

Choraży, gođności nązwisko, Vexillifer, rz, m. Crom

Choro, Egrosum more, Anal:

Choroba, niemoc, Morbus, i, m, Invaletudo, inis, f.

Ægra valetudo. Valetudo, absolutè. Cic.

Choroba sadowa, Morbus fonticus. Fest:

Choroba przypadła, Symptoma, atis, n. ex Græc:

Choroba

Choroba niewieścia, vide, Niewieścia choroba.

*Choroba ciężka, Valetudo perdita. Cic: vide, Nie-
uleczyſty.*

Choroba domowa, Morbus patrius, familiaris. Gorr:

Chorobę mięsam, vide Mięsam chorobę.

*Chorobie podległy, chorowity. Morbidus. Varr. Mor-
bosus. Cato: Corpore affecto Liv:*

*Choroby nabawiam, Conicio in morbum aliquem.
Affero morbum alicui. Plau: Facio morbum.
Celf.* (Hippocr:

Choroby odmiana znaczna, Crisis, is, f. Ex Græc:

Choroby początki, Morbi accessio, Anal:

Choroby przybywa, vide, Pogorsza się choremu.

Choroby przybywanie, Morbi accessio. Celf.

Chorowanie, Ægrotatio, onis, f. Cic:

*Choruiących mieysce, Valetudinarium, ii, n. Colum:
vide, Lekarnia.*

*Choruię, Ægroto, as, n. i. Hor: Cubo, as, n. i. Cic:
Afflictor morbo, Liv: In morbo sum. Laboro
morbo. Cic:*

*Choruię ciężko, Periculose ægroto. Mortifero mor-
bo urgeor. Cic: Conflitor novissima valetudine.
Plin:*

*Choruię na co, na męgerze, nogi, &c. Laboro inte-
stinis, pedibus, &c. Cic: Æger sum ex vulnere.*

Choruię od czego, Tentor, aris, pas, i, Cic: (Liv:

Chory, Æger, gri, z. Ægrotus. Morbo affectus. Cic

Chory na głowę, &c vide, Głowy bolenie cierpiący

Chory na żółdek, vide, Żółdaka chorego.

*Chory niewstańcy z łóżka, Clinicus, i, z. Plin: Ta-
komych lekarz, Clinicus. Marz: Takich leczenia
nauka, Clinice, es, f. Plin:*

Chorych opatruwanie, Ægrotorum curatio, Anal:

*Chorych opatrujący, Infirmarz, Valetudinarii præ-
fectus, Ægrotis curandis præfectus. Anal:*

Chorych opatruję, Ægrotos curo. Anal:

Chowam co, vide, *Zachowuję*.

Chowam co dobrze, w zamknięciu, *Servo*, *as, a, 1*. *Cic*

Chowac się z kim dobrze, *In gratia esse cum aliquo*.

Mutua benevolentia se colere Cic.

Chowam się gdzie ryby, pracy, &c. *Aliubi numero-
rosi faniq; conservantur vel procreantur pisces.*

Anal.

Chowam co, kogo, ostro, chędogo, &c. *Habeo aliquis
duriter, parce, &c. Ter: Habeo aliquem delicat-
tum. Plaut:*

Chowam co dla kogo, *Reservo aliquid alicui. Cic:*

Chowam niecz do pochem, *Recondo gladium in
vaginam, Cic:*

Chowam pieniadze, zboże, wino, &c. *Sepono pecu-
nias. Liv: Recondo uvas. Plin: Condo frumen-
tum. Cic:*

Chowam skrycie *Habeo reconditum. Cic: vide,
Kryję.*

Chowam się na co, *Servo, as, a, 1. Reservo me ali-
cui. Cic:*

Chowam tajemnie. vide, *Taję. Tajemnica.*

Chowam przykazanie, Zakon, vide, *Wypełniam.*

Chowam umartęgo, vide, *Grzebię, 2.*

Chowam miarę, vide *Trzymam słowo.*

Chowam, żywie, *Alo, is, ui, itum, a, 3. Ter: vide,
Żywie, 2.*

Chowanie, *Conditus, us, m, Colum: Conservatio,
onis, f. Cic:*

Chowanu służący, *Conditivus, i, 3, Varr: vide,
Trwały owoc.*

Chowany owoc, *Conditivus. Conditivus, i, 3. Col:*

Chowany zwierz, &c. *Cicur, uris, 1. Cic: Mitis.
Plin: vide, Ogłaskany.*

Choyka, vide, *Sosna borowa.*

Chracham, *charcham*, *Screo, as, n, 1. Plau: Excreo.
Ovid:*

Chracha-

Chrachanie, Sereatus, *sis, m. Teren: Gargarizatio,*
onis, f. Plin:

Chramanie, Claudicatio, *onis, f. Colum:*

Chramie, Claudico, *as, n, 1. Cic:*

Chramie *tr:* vide, Skrzypie, *tr:*

Chrap nâ kogo miec, vide, Gniewam *fig. Wre.*
Nienawist. (*igcy.*)

Chrapata, Rhonchifonus, *i, 3. Sidon: vide, Parska.*

Chrapam, Sterto, *is, n. 3. Cic: Rhonchiflo, as, n. 1.*
Plau: (*Calz.*)

Chrapanie, Rhonchus, *i, m. Mart: Gutturis stridor.*

Chrapek, chraplimy, Raucus, *i, 3. Cic: Raucifonus,*
i, 3. Catul:

Chrapieig, Raucum sono. Ovid: Ravio, *is, n. 4. Plau:*

Chrapka, Ravis, *is, f. Plau: Raucitas, aris, f. Plin:*

Chraplimie, Subraucum strepens. *Amurian.*

Chrapowina, chrapecina, Loca humecta, & herbosa.
Anal:

CHRO, CHRO,

Chrobocz, Edo strepitum. *Colu: Strepto, as, n, 1.*
Virg: (*Fav:*)

Chrobocz, Streptus, *sis, m. Tibul: Crepitus, sis, m.*

Chromota, Clauditas, *aris, f. Plin:*

Chromy, Claudus, *i, 3. Cic: Chrom nâ obie nagi.*
Neutro pede utilis. Plin:

Chroniacy *fig.* Vitans, *antis, 1. Cic: Vitator, oris,*
m. Apul:

Chronie *fig.* Vito, *as, a, 1. Fugio, is, gi, itum, n, 3.*
Fugito, as, a, 1. Cic: Subterfugio. Plau: Caveo,
es, n, 2. Teren.

Chronienia godny, Fugiendus, *i, 3. Anal:*

Chronienie *fig* czego, unikanie, Fuga, *a, f. Declina-*
tio, onis, f. Cic:

Chropawo, Asperet. *Cic: Fragoset. Plin:*

Chropawy, Asper, *ri, 3. Plin: Horridus, i, 3. Virg.*
Serupofus, i, 3. Plin:

Chropomacieję, Asperor, aris, p. 1. Plin: Asper flo.
Anal:

Chropomatość, Aspretum, i, n. Liv: Asperitas, atis,
f Cic: Scabries, ei, f. Colum:

Chropomato czynię Aspero, as, a, 1. Colum.

Chrościcę, zaraść, Frutesco, is, n, 3. Plin:

Chrościel prak, Ceturnix major, Anal:

Chrościk robaczek, Phryganion, ii, n. Plin:

Chrościna, chrość, Viretum, i, n, Cic: Fruticetum,
i, n Hor: Arbustum. Virgultum, i, n. Virg:

Chrość we pnju, Virgultum, i, n, Cic: Frutex icis, m.
Colum.

Chrość suchy, vide, Susz,

Chrośnąc mionąc, Raptim & tractim per, aliquid
ducere scopas, virgam, &c Anal:

Chrośtomy, z chrośtu, Virgeus, ei, 3. Virg: Fronde-
us, ei, 3 Ovid:

Chrośtu zbieranie, Virgidemia, a, f. Plaut:

Chrośzczę, chrobotam, Strepo, gramen, herbas, &c.
calcans. Anal:

Chrośzczę, chrośtem plorę, Virgeam sepem interpo-
no. Colum:

CHRU, CHRU,

Chrupa co, Crepitar aliquid, Anal: Virg:

Chrupanie, Crepitus, sis. m. Juven:

Chrupaty, chrupiały, vide, Kruchy.

CHRZ, CHRZ,

Chrzau, Raphanus, i, m, Matt:

Chrzanom, Raphaninus, i, 3, Plin:

Chrzaszcz, Scarabeus, ei, m, Plin:

Chrzczę Krzczę, Tingo, is, a, 3. Cypr: Sacro la-
vacro tingo Sacro baptisinate abluo, Anal:

Chrzciel, Baptista, a, m. Ex Græc:

Chrzcielnica, Baptisterium, ii, n, Sipon: Fons sacer.

Chrzczyny, vide, Mianowiny.

(Paul:

Chrzęści.

Chrześcianin, Christianus, *Ex Græc*
Chrześcianinem zostać, Christiana sacra suscipere.

Anal.

Chrześcijaństwo, chrześcijańska wiara, Res Christiana.
Instituta Christi. *Anal.*

Chrzęstka, Cartilago. inis, f. *Plin:* (*Plin:*

Chrzęstkowaty, Cartilagineus. Cartilaginofus, i. 3.

Chrzęst, Baptisma, aris, n. *Ex Græc*: Salutare lavacrum. *Anal.*

Chrzęstny Oyciec, vide, *Knorr.*

Chrzętu czekający, Catechumenus, i, 3. *Ex Græc*:

CHUC, CHUC,

Chuć, vide, *Chęć. Ochota.*

Chucham, Adspiro, as, n, i. *Virg*: Afflo, as, a, i. *Liv*
Flatu oris foveo quid. *Anal.*

Chucham ná kogo, Afflo ore. *Ovid*: Inhalo, as, a, i.
Cic:

Chuchanie, Affatus, ūs, m. *Ovid*: Inhalatus, ūs, m.
Apul:

CHUD, CHUD,

Chudak, chudziec, vide, *Nędznik Ubogā.*

Chudng, Macco, es, n, 2. *Macresco*, is, n, 3. *Plaut*:
Amitto corpus. *Cic*: *Macresco*, is, n, 3. *Hor*:

Chudo nie rżuśto Sine uncto. Sine ungvine. *Anal*

Chudo nie mięśiśto Sine carne. *Anal*.

Chudo, rr: vide *Nędznie. Chudoba*, vide, *Nędza.*

Chudość, Ma ier, ei, f. *Cic*: *Macritudo*, inis, f. *Plau*

Chudy, myśobty, Macilentus, i, 3. *Plau*: *Macer*, cri,
3. *Cic*:

Chudzacy Emaciandi vim habens. *Anal*:

Chudze, *Macero fame. Liv*: *Tenuo vultum. Prop*

Tenuo macie. Virg: *Ad maciem reduco. Plin*

Chudzina, vide, *Nędznik.*

Chur, Chur Anielski, vide, *Kör.*

Chustka do nosa, Sudarium, ii, n. *Carul*: Linteolum.
Plau:

Chustka biatogłowska. Strophium, ii, n. *Cic*: Fascia
 pectoralis. Mamillare, is, n. *Mart*:

Chustka do uminienia, Linteolum, i, n. *Colum*.

Chustka do zawiązowania rany, vide, *Binda*, 3.

Chutki, vide, *Prętki*. *Churkość*, vide, *Prękość*.

CHWA,

CHWA,

Chwała, Laus, dis, f. Gloria, a, f. *Cic*:

Chwała Bogu to dobrze, O! factum bene. Opti-
 mum est. Iam id gaudeo. *Teren*. Bene habet.
Plaur:

Chwała Boża, pokłon, Pietas, atis, f. in Deum, *Cic*
Chwalecy, Laudativus, i, 3. *Quint*: Demonstrativus.
Epidicticus, i, 3. *Cic*:

Chwaleca Boży, Cultor DEI. *Hor*: Deum cultu &
 honore dignans. *Cic*:

Chwaleć co, kogo, Laudo aliquem. Laude afficio. *Cic*

Chwaleć kogo barzo, Laudibus celebro, tollo, fero
 in Caelum aliquem. Celebro laudes alicujus. *Cic*

Chwaleć Boga. Veneror, summa religione Deum
 colo, *Cic*:

Chwaleć się, chęć się, Ipse me prædico. *Anal*:

Chwalebnie, Gloriosè. Laudabiliter, *Cic*:

Chwalebny, Laudabilis, is, 2. Celebrandus. Glori-
 osus, i, 3. *Cic*:

Chwaleń kogo, Laudatio. Prædicatio. Gloriatio.
 Celebratio, onis, f. Præconium, ii, n. *Cic*: vide,
Stawienie.

Chwaleń Boga, Veneratio Dei. *Anal*: *Cic*:

Chwalnie, Gloriosè. *Cic*:

Chwalny, (honestè) Laudabilis, is, 2. Laudandus,
 i, 3. *Cic*:

Chwalny (vitiosè) vide, *Chęćplimy*.

Chwały pragnący, Gloriæ appetens. Avidus laudis,
Cic:

Chwały

CHWA, CHWI,

91

Chwały pragne, Gloriam appeto. Tashor laudis studio. Anal:

Chwały próżney pragnacy, Immodicus gloriae. *Pazere* Inanis gloriae cupidus. Anal:

Chwały próżney pragne, Inanem gloriam appeto. Anal:

Chwały próżney pragnienie, Inanis gloriae cupiditas. Anal: (Cic:

Chwałścieg, zarastam, Herbesco. Sylvesco, is, n. 3.

Chwałcisty, Herbidus, i, 3. Liv: Herbosus, i, 3. Plin:

Chwałst, Silva herbarum. Virg: Calametum, i, n, Colum:

CHWI, CHWI,

Chwieig się, Cholebig, Labo, as, Vacillo, as, n, 1.

Cic: Nuto, as, n. 1. Liv: Labasco, is, n. 3. Terent:

Chwieig się na wodzie, Fluctuo, as, n, 1. Cic:

Chwieiam się, powiewa mię wiarr: Ventis agitor Hor:

Chwieianie, cholebanie, Vacillatio, omis, f. Quinaz:

Agitatio fluctuum. Cic: rr: Fluctuatio animorum Liv:

Chwila, doba, czas, Temporis usura. Intervallum.

Cic: Tractus temporis. *Paterci*: vide, Czas.

Chwila zła, vide, Niepogoda.

Chwitka, Exigui temporis usura, momentum, punctum. Cic:

Chwitkę, vide, Troche. *Chwiłt*, vide, Swift.

Chwiszczę, vide, Swiszczę.

CHWO, CHWO,

Chwość, vide, Ogon. *Chwościan*, vide, Sieke biczem.

Chwościanie, vide, Bicie, Biczowanie.

Chwościany, vide, Smaganiec.

Chwoyram, łapam, Capio, is, a. 3. Plav: Manibūs, appeto, is, a. 3. Cic: Prehendo, is, a. 3. Petron:

Capto, as, a. 1. Suer:

Chmyram aliter ut: *Uchmicit* gaz, Habet. *Senec:* 1
Dedit pēnas. *Idem*.

Chmyram sig czego, Prenso aliquid. *Virg:*
Chmytanie, łapanie, Comprehensio, *onis*. f. *Cic:*
Chmytanie w słowie, Captio in verbis. *Cic:*

CHY, CHY,

Chyba, Prætersi, *Varr:* Nisi. *Cic:* Uf: Prætersi aliter
nequeas. *Varr:*

Chybaby rāk, Nisi fortè hoc velis. Nisi tamen exi-
stimes. Hunc modum excipio. *Anal:*

Chyba, chybiecie, vide, *Pochyba*.

Chyba: przyrodzona w rodzeniu. Monstrum naturæ,
Chybiasz, Aberrando *Anal:* (*Teren:*

Chybiciacy, A scopo aberrans. *Anal:*

Chybiam czego, Aberro ab aliquo. Discedo *Cic:*

Chybia co, urodzay, &c. Fallit alea, messis, &c. *Hor:*
Spes præsumpta frustrat. *Anal:* *Amm:* *Chybito go*
matczęstwo, Excidit uxore. *Teren:* vide, *Omy-*
lam sig.

Chybianie celu, nādziei, Aberratio, *onis*, f. *Cic:*

Chybki, chyży, Agilis, *is*, 2. *Plau:*

Chybko, Agiliter, *Colum:*

Chybkość, chyżość, Agilitas, *aris*, f. *Cic:*

Chybkim kogo uczynić, Formare corpus alicujus
ad flexus membrorum. *Quint:*

Chylam sig, vide, *Nachylam* sig. *Chylenie*, vide,
Nachylenie.

Chytkiem bież, Inclinato corpore curro. *Anal:*

Chyna drzewko, China frutex. *Matthiol:*

Chyng, chynzć, Raptim fundere. Effundere cursim
Anal:

Chyvro, Callidè. Dolosè. Vafre. *Cic:* Astutè. *Plaur:*
Malignè. *Liv:*

Chyvro sig obchodzę, Malis artibūs utor. *Anal:*
Chyvrość,

Chyrosć, Astutia, a, f. Calliditas, atis, f. Cic:
Astus, is, m. Virg:

Chytromowny, Versutiloquus, i, 3. Cic:

Chyrry, Astutus. Versutus, i, 3. Vaser, fri, 3. Cic:

Dolosus. Subdolos, i, 3. Plaut: Callidus, i, 3.

Teren: vide, Szalbierz.

Chytrzeig, Callidus fio, evado. Anal:

Chyżosć, vide Chybkosć.

Ci, tobie, Tibi Cic: vide, C. ná początku.

Ciąg go, vide, Tąg.

Ciąg (w chodzeniu) Spatium ambulationis, Cic:

*Ciąg (w oraniu, ciągnięciu) przegoni Protelum, i, 2,
 Catul: Cursus continens. Liv: I dnym ciągiem
 bieżec zá kim, Continenti cursu sequi. Liv:*

Ciąg item vide, Przeciąg.

*Ciągły, da się ciągnąć, Ductilis, is, 2. Plin: Ducti-
 tius, ii, 3. Quint:*

Ciągnąć, ciągnąć, Ductariē. Tractum. Plaut:

*Ciągnący, Tractorius, ii, 3. Virr: Trahendi vim
 habens. Anal:*

*Ciągnę co, kogo, Traho aliquem, aliquid Cic: Por-
 mąć za szyję, Obtartō collō reducere. Cic:*

*Ciągnę co ná się. Derivo aliquid in meam domam.
 Cic:*

*Ciągnę kogo zá co Duco aliquem capillis, &c. Tibul
 Traho pedibūs, manibūs, &c. Liv*

*Ciągnę kruszec Duco laminam. Quint: Ductile opus
 facio. Plin:*

Ciągnę łuk, Tendo arcum. Virg. Hor:

*Ciągnę ná me, Ductorē ago navem. Plau Remulcō
 traho. Cas:*

Ciągnę skóry Produco pelles dentibūs. Mart:

Ciągnę dokąd, vide, Idę. Idę.

Ciągnę się, vide, Naktadam ná co.

Ciągnę

Ciągnę wodę, Traho ē puteo aquam. *Cic*:

Ciągnę drót, Ferrum, as, &c. in fila tenuia extendo.
Anal

Ciągnę złoczyńce, Fidicularum tormentō distendo.
Spec:

Ciągnę z Woyskiem gdzie, Duceo copias. Cum copia
proficiscor. Duceo exercitum aliqūd. *Cic*:

Ciągnę wóz, Traho plaustrum. *Virg*: Hamaxor,
aris, d. 1. *Plaut*.

Ciągnę, aliter, vide, *Przeciągam*.

Ciągnięcie, Tractus, as, m. *Plin*:

Ciągnięcie dokąd, iachanie, Profectio, onis, f. *Cic*:

Ciągnięcie złoczyńcom, Tormentum, i, n. *Cic*: vide,
Pyki.

Ciągnięcia naczynie, vide, *Proba*, 2.

Ciągnięcia służący, Ductorius. *Caes*: Tractorius,
ii, 3. *Vitr*:

Ciągniony iako blacha, Ductilis, is, 2. *Plin*: Ducti-
tius, *Quint*.

Ciągniony od kaza, Tympanotriba, a, m. *Plau*:

Ciała tracenie, niszczenie, vide, *Suchoty*. *Chudnie-
nie*.

Ciała niebiorący, Qui cibum non sentit. *Plin*:

Ciała twardego, grubego, Duro corpore. *Virg*:

Ciała subtelnego, Qui laxam cutem & carnem ha-
bet. *Anal*:

Ciałem się staig, Corporor, aris, p. 1. *Plin*:

Ciatko, Corpusculum, i, n, *Juv*: Caruncula, a, f.
Arnob:

Ciało, Corpus, oris, n, *Cic*: vide, *Materjalna rzecz*

Ciało biorący, ruczający się, Cibum sentiens. *Anal*:
Plin:

Ciało Bogu, Aniołowi, w mowie, lub malowaniu daig,
Corporeum fingo Deum, Angelum. *Anal*:

Ciałony, z ciała złożony, Carneus, i, 3. *Sipont*:

Ciarlatan

Clarlatan, Circulator, oris, m. Cic: Nugivendus, i;
Plau: vide, Szałbierz.

Ciasno, Angustè. Perangustè, Cic: Arcè. Colum:

Ciasnochta odziennica, Supparum, i, n. Plau:

Ciasno mi, Coarctor. oris, p. i. Urgeor angustis, Cic:

Ciasno mi siedzieć, leżeć, &c. Angustè sedeo. Cic:
Arcè cubo. Plau:

Ciasno zu, Arcus est hic locus, area, &c. Anal:

Ciasność, vide, Scisniowie. Ciern.

Ciasny, Arcus, i, 3. Virg: Angustus, i, 3. Cic:

Ciasto, Farina aqua subacta. Caro: Pistrinarum opera. Plin:

Ciasto kręcone, Streblita, a, f. Carul: vide, Kołacz.

Ciasto smażone, warzone, Collyra, a, f. Plau: Fari-
nacea, frixa, cocta, &c. Fest.

Ciastoch, lele, siak, Elumbus, i, 3. Fest: vide, Nie-
mieściuch.

Ciaza, Pignus, oris, n. Cic:

Ciażacz, Pignerator, oris, m. Cic:

Ciążam, Autero pignora. Cic:

Ciążanie, Cōdēritio, onis, f. Liv: Pignoris captio,
onis, f. Caro.

CIC, CIC,

Cichog, ucichło, vide, Ciszta iest.

Cicho robić, mówić pocichu, Summissa voce agere,
submissè dicere. Cic: Cicho na rynku, Mutum
est forum. Cic:

Cichosć człowieka, Mansuetudo, inis, f. Cic: vide,
Łaskawosć.

Cichosć głosu, Submissio vocis Cic:

Cichosć morska, vide, Morskie uspokojenie.

Cichy człowiek, Mitis homo. Cic: Mansuetus, i, 3.
Teren:

Cichi dzień, rzeka, Silens à ventis dies, Plin: Mi-
te stagnum, Virg:

Cichy niegłosny, Summissus. Suppressus, i, 3. Cic:
Ciccie

- Ciecie*, Idus, *ās, m.* *Cic*: Sectio, *onis, f.* *Plin*:
Cieciorka, Tetrax femina. Gallina silvestris. *Anal*
Cieciorka, groch *Włoski*, Cicer, *eris, n, ic*,
Cieciorka dzika, ciecierzyczka, Cicercula, *a, f.* *Plin*:
Cicera, *a, f.* Punicum cicer, *Colum*.
Cięciwa, Nervus, *i, m.* *Varr: Virg*:
Cięciwa u kufsze, Hemitonium, *ii, n.* *Vitr*:
Cieczenie, płynienie, Fluxio, *onis, f.* Scaturigo, *inis, f.* *Cic*:
Cieczenie w ciełe, choroba, Fluxus, *ās, m.* *Cels*: Pro-
 fluxum sanguinis. *Lucr*: (*Colum*:
Cieczenie cierpię, Eruptione sanguinis periclitor.
Cieczenie, płynienie cierpiący, Rheumaticus, *i, 3.* *Plin*
Cieczenie oczu, vido, Oczu płynienie.
Cieczenie ustawne, flaks, Fistula, *a, f.* *Plin*:
Cieczenie z rynien dachonnych, vide, *Kapanie*
Cięgatura, Cinctus, *ās, m.* *Varr*:
Cięgotki, Tentigo, *inis f.* *Juven*:
Ciekąca rzadka każda rzecz, Latex, *icis, m.* *Liquor*
oris, m. *Lucr*:
Ciekąca woda, vide, Zrzodło, Zdroy.
Ciekącym sposobem, Fluenter. *Lucr*:
Ciekący Fluxus. Fluidus, *i, 3.* *Virg*: Profluens,
entis, i *Cic*:
Ciekący statek, Fluxum, pertusum vas. *Lucr*:
Ciekący ustawnie zdroy, &c. Fons vivus, *Ovid*: Ma-
 nalis fons. *Fest*:
Ciekawosc, vide, *Porywczosc*.
Ciekawy, Sagax, *atīs, i.* Odorans, *antis, i.* *Anal*:
Ciekawy translate vide *Bystry*, *2.* *Porywczy*.
Natret-
Ciekę, Mano, *as, n. 1.* *Ovid*: Fluo, *is, n. 3.* Pro-
 fluo. Scateo, *es, n. 2.* *Cic*:
Ciekę czym, ciecze co zemnie, Mano sudore, &c. *Cic*
Scateo vinō, &c. *Plau*:
Ciekę mimo, Praterfluo, *is, n. 3.* *Varr*:

Ciekę

Ciekę pod co, Subterfluo. Plin: Subterlabor, eris,
d. 3. Virg:

Ciekę przez, frzodkiem, Interfluo. Plin: Interluo,
is, n. 3. Virg: (Plin:

Ciekę powierzebu, Superfluo. Supermeo, as, n. 1.

Ciekę przeciekam, vide, Przeciekam.

Ciele, cielatko, Vitulus, i, m, Varr: Vitulus tener.
Hor:

Ciele, iągnie, kurcze, &c. Latind. Fetus, Plin: Przy-
damczy służące słowo, eg: fetus ovium, ferus
anserinus, &c. (Plin:

Ciele morskie, Phoca, a, f. Virg: Vitulus marinus,

Ciele się kromy, vide, Ocielita się,

Cieleca pieczenia, Assum vitulinum. Cic:

Cieleca skora, Pellis vitulina. Anal:

Cielecina Vitulina. Plau: Caruncula vitulina. Cic:

Cielecy, Vitulinus, i, 3. Cic: Plau:

Cieleśna pobudka, poruszenie. Stimulus veneris.

Lucr: Incendium amoris. Cic: Libido, inis, f. Cic

Cieleśną pokusę cierpi, Estimulat eum libido. Ovid

Cieleśnie Corporis modô. Corporis instar. Anal:

Cieleśnie aliter, vide, Lubieżnie. (Cic:

Cieleśność, Veneris voluptas. Ovid: Libido, inis, f.

Cieleśna sprawa, Ufus Veneris. Cels: Obscanum
opus Ovid:

Cieleśną sprawę bez grzechu odprawiać, Rebûs ve-
nereis uti. Cic: vide, Matężstwa zaczynać.

Cieleśność, grzech cieleśny, ábo sprawa cieleśna, Ve-
nus vetita. Illicita venus. Star: Libido. Cic¹

Cieleśność ábo nieczystość z samym sobą, vide, Psota

Cieleśność z białością niezamężna, vide, Porub-
stwo.

Cieleśność z białością krewna, vide, Kazirodztwo

Cieleśność z osobą Bogu poświęconą, vide, Nierząd, 4.

Cieleśność z niema rzeczą, Venus execranda cum
jumento, Anal: Peccatum hoc contra naturam
Ciele-

Cieleśność zapalony, Inflammatus, & furens libi-
dinibus. *Cic*: Stimulus amoris agitatus. *Quid*:

Cieleśny ciążo młody, do ciała należący, Corpora-
lis, is, 2. Senec: Corporeus, ei, 3. *Cic*: Carneus.
Sipont:

Cieleśny za lubieżnością idący, Venerens, ei, 3. *Cic*
Cielista część, vide, *Mięsista*.

Cielisko, ciąża dostatek, Corpulentia, e, f. *Plin*:
Corporatura, e, f. Corporatio onis, f. *Colum*: To-
rus, i, m. *Cic*: (*Plin*:

Cielisty, *mięsisty*, Corporatus, i, m. *Cic*: Carnosus.
Cielisty, albo *cielisty* farby, Carnosus candor. Ro-
seus color. *Plin*:

Cielna Krowa, Pragnans bos. *Varr*: Bos feta. *Virg*:
Cielsko, vide, *Chłopisko*.

Ciemie, Vertex capitis. *Ursin*: vide, *Głowa*, *Gło-
wizna*.

Ciemierzycia, Helleborum, i, n. *Plau*: Aconitum,
i, n. *Virg*:

Ciemierzycznik ziele, Sesamoides, is, n. *Plin*:

Ciemieć, vide, *Trapię*, *Uciskam*. 2.

Ciemna noc, bez miesiąca, Caliginosa nox. *Hor*:
Illuminis nox. *Plin*:

Ciemnica więzienie, Robur, oris, n. *Liv*: Robustus
carcer. *Puteus*, ei, m. *Plau*: vide, *Więzienie*, 3.

Ciemnicie, ciemno mi, Tenebrae mihi sunt, offun-
dantur. *Cic*:

Ciemna, vide, *Ciemności*.

Ciemno, nieznacznie wyrażono, Obscurè. *Cic*: Ad-
umbratim. *Lucr*:

Ciemno brunatny, vide, *Brunatny*.

Ciemna czerwony, Sangvineus color. *Plin*:

Ciemno modry, *ciemnobłękitny*, Caruleus obscuri-
or. *Anal*: vide, *Modry*.

Ciemnozielony, *szaktakowy*, Viridis obscurior, *An*:

Ciemnozółty, Luteus obscurior. *Anal*:

Ciemność,

Ciemność, Obscuritas, aris, f. Tenebræ, arum, f. Cie-
ciemny, Obscurus, i, 3. Liv: Tenebricosus, Cic:

Tenebrosus. Varr:

Cień Umbra, æ, f. Cic:

Cieni malarzkie, ambry, Umbraë pictorum Cic:

Ciemnosc, Opacitas, aris, f. Colum:

Cienisty, niejasny, Umbrosus. Opacus, i, 3. Cic:

Umbrifer, ri, 3. Varr:

(Plin:

Cieniuchny, Tenuiculus, i, 3. Cic: Pertenuis, is, 2.

Cienki (o rzeczach okrągłych) vide, Szczupły,

Cienki (o rzeczach płaskich,) Tenuis, is, 2. Cic:

Gracilis. Mart:

Cienki (o rzeczach rozchodzących) vide, Rzadki.

Cienko, Tenuiter. Tenuius, Tenuissime, Cic:

Cienkonogi, Petilis cruribus. Lucil:

Cienkość, vide, Szczupłość.

Cienkowatosy, Tenui pilis. Anal:

Cienkasz piny, Cerevisia cibaria, secundaria. Anal

Ciennik, zastona od świece, stońca, Umbraculum,
i, n. Mart:

Cieńsze, Tenuior, aris, p, i. Ovid: Extenuor. Te-
neresco. Plin:

Cieplec, kamień drogi, Apfychos, i, m, vel f. Plin:

Cieplice, Thermæ. Thermula, arum, f. Mart: Aqua

Cieple, Calidum in modum. Anal: (Cic:

Cieple, ciepłość, Calor, oris, m. Cic: Caldor, oris,
m. Varr:

Cieple mi, Caleo, es u, 2. Mart: vide, Zagrzewam
se

Cieple co chomam, Foveo, es, a, 2. Cic: Focillor,
aris, d, i. Varr: Foculo, as, a, i. Non:

Cieple co piig, Thermopoto, as, a, i, Plau:

Cieple tu, Caletur hic maximè. Plau:

Cieple wolne, ciepły wolnie, vide, Letni, i.

Ciepły, ciepło mairey, Calidus, i, 3. Tiball: Vapo-
rosus. Apul.

- Ciepty iestem, Calco, es, n, 2. Virg:*
Ciepty letnio iestem, Tepeo, es, n, 2, Ovid:
Cierlica, migdlica, Malleus stuparius. Plin:
Ciernie, Vepres, is, m, Dumus, i, m. Veprecula, a,
f. Cic: Spina, a, f. Virg: Sentis, is, m Ovid:
Ciernie biate, Tragacantha, a, f. Marb:
Ciernie zamorskie, Erysilceptrum. Sceptrum, i, n, Plin
Ciernie myrywam, Spinas vello. Cic:
Cierniomy, Spineus, ei, 3. Catul: Limarius, Var:
Rubens, Virg:
Ciernisko, cierniciemisko, Dumetum, i, n, Cic: Ru-
betum, Ovid: Lumetum Varr: Spinetum. Virg:
Ciernisty, Spinifer, ri, 3. Cic: Spinofus. Varr: Du-
mosus. Virg:
Cierpie co znosze, Patior, eris, d. 3. Perpetior. Fe-
ro, ers, tuli, latum, a, Cic: Sustineo, es, u, 2.
Plau: Tolerio, as, a. 1. Cas:
Cierpie skromnie, Fero æquò animò, modestè Ter:
Fero non molestè, pacatè, patienter, sine dolore.
Cic:
Cierpienie, Perpassio, onis f, Cic: vide, Znoszenie, 2.
Cierpięliwość, Passio, onis, f. Apul:
Cierpięliwy, Patibilis, is, 2. Cicero. Passivus, i, 3.
Apul:
Cierpki, Acerbus, i, 3. Peracerbus. Cic: Adstricto-
rius. Plin:
Cierpko, Acerbè, Cic: tr:
Cierpkosć, Acrimonia, a, f, Plin: Acritudo, inis, f.
Vitruv:
Cierpliwie, Patienter. Toleranter. Molliter. Cic:
Cierpliwosć, Patientia, a, f. Cic: Æquanimitas, aïs
f, Plin.
Cierplimy, Tolerans, anis, 1. Tolerantissimus, i, 3.
Cic: Benignus. Senec:
Cierpus, Exsurdor, aris, p. 1. Hor: Us: Exsurdatur
palatum vinò. Idem, vide, Martwieie.

Cierpie.

Cierpienie, Adstrictio, *onis*, f. Plin:

Cieść, vide, Synoma. Smickier.

Ciesielczyk, Tyro in arte fabrili. Anal: Podobnie myśleć może. Kupczyk. Kowalczyk. &c.

Ciesielska robota, Materiatio, *onis*, f. Materiatura fabrilis. Vitru.

Ciesielski, Fabrilis, *is*, 2. *Cieć*: Fabricus, *i*, 3. Plin:

Ciesielski warsztat, Fabrica, *e*, f. Plin:

Ciesielstwo, *ciesielska nauka*, Ars fabrica. Materia fabrica Plin:

Ciesielstwo robieć, Fabrilē attem exercēo. Anal:

Cieśla, Faber lignarius. *Cieć*: Tector, *oris*, m Ulpian

Cieśń, *cieśnia*, Coarctatio, *onis* f. Liv: Angustia viarum, &c. *Ceś*:

Cieşę kogo, Consolor, *aris*, d. i. Mitigo tristitiam alienjus. Lenio consolatione. *Cieć*. vide. *Pociecha*. *Frasunek odiać*.

Cieşę aliter, vide, *Rozmieslam*, *Ucieşęć*.

Cieşę drzewo, Dolo, *as*, a, i. *Cieć*: vide, *Ociosuję*.

Cieşę się, Consolor me. Recreo aliquo. Lenio me consolatione. Sublevo solatio aliquo. Lektor, *aris*, d. i. vide, *Wesę się*.

Cieşę się z cudzego dobra, Lektor alienjus bonis. Anal:

Cieşenie, pocieszenie, Consolatio, *onis*, f. Levatio doloris, ægritudinis. *Cieć*:

Cieşka, vide, *Brzemienna*.

Cieşki, *wagę mający*, Ponderosus, *i*, 3. *Cieć*: Gravis, *is*, 2. Onerosus. Virg: Gravidus. Plau:

Cieşkim się staę, Ingravesco, *is*, n. 3 Plin: vide, *Ocieşęć*.

Cieşki, *tr: ut* *Cieşka starość*, *niemola*, &c. Infesta senectus. Liv: Dura servitus. Plau: Tetra hyems. *Cieć*:

Cieşko proprie, Graviter. Virg: Gravissimi. Lucr: Pergraviter. *Cieć*:

Cieszko, tr: Pergraviter. *Cic*: vide, *Przykro*.

Cieszko mi, Gravor, *aris*, p. 1. Onus me urget. *Cic*
Est mihi oneri *Liv*: Urgeor mole. *Virg*:

Cieszko mi nał, Dolor excitet iram. *Virg*: Infixus
animo hæret dolor. *Anal*: vide, *Markoino mi*,
przykro mi.

Cieszko jest ná lud, Grave est in populum. *Cic*:
Gravatur populus. *Anal*:

Cieszko, vide, *Obciążliwie*.

Cieszkość, propr: Gravititas, *atis*, f. *Ovid*: vide,
Waga, 2.

Cieszkość, trans: Intolerantia, *a*, f. *Cic*: vide,
Przykrość.

Cieszyciel, vide, *Pocieszyciel*.

Cięta rana, Vultus casum factum. *Liv*: Cæsa, *a*, f.
Veget.

Cietrzem, Tetrax, *acis*, m. *Nemesian*. *Aldro*: Tetrao-
nis, m. *Plin*. (dzona.

Ciężar rzeczom przyrodzony, vide, *Waga przyro*.

Ciężar przykry do noszenia, Onus, *eris*, n. *Cic*: Pon-
dus iniquum. *Virg*: Pondus vix tractabile. *Stati*

Ciężar ná roli, powinność, Servitus fundo imposi-
ta. *Cic*:

Ciężaromy, Clitellarius, ii, 3. *Caro*: Vectarius. *Varr*

Ciężary wojenne, Impedimenta bellica. *Cæs*: *Cic*:

Cięże, *cięży mi co*, Gravatur, deprimit me aliquid.
Anal:

Ciężę, *ciężęię*, vide, *Ważę*, *Ważny iestem*.

CIO CIO

Ciokać, *czokać*, Plaudere equos. *Star*:

Ciokanie, Poppyismus, i, m. Poppyisma, *atis*, n. *Juv*:

Ciołak, *ciołek*, Juvencus, i, m. *Varr*: Buculus, i, m.
Colum:

Cior, vide, *Cigcie*. *Ciosać*. vide, *Cieszę drzewo*.

Ciosany

Ciofany z kamienia, Ex lapide excisus. *Anal:*
Ciofany kamień, vide, *Kamień ciofany*.
Ciofna vide, *Naciecie*.
Ciorozany, cioteczny, Sobrinus, i, 3. Consobrinus,
Ciotka po Oycu, vide, *Seryienka*. (Cic:
Ciotka po Marce, *Marki Siostra*, *Matertera*, a, f. Cic:

CIS, CIS,

Cis, Taxus, xi, f, Smilax, acis, f. *Plin:*
Cisawa farba, Spadix, icis, m. *Gell:*
Cisawy kasztanowaty, Spadix, icis, m. *Virg:* Phani-
 ceus, i, 3. *Plin:* Bajus. Balius. Eadius. *Var:* Ba-
 liolus. *Plau:*
Ciskacz, Iaculator, oris, m. *Hor:*
Ciskam co, Iacio, is, a, 3. Vibro, as, a, i, Cic: Iacto
 as, a, i. Projicio, is, a, 3. *Virg:* vide, *Rzucam co*.
Ciskam, na kogo czym, Peto aliquem telis, &c. *Liv:*
Insektor aliquem lapidibus, &c. *Plau:* Intorqueo
 telum alicui. Cic:
Ciskanie, Iaculatio, onis, f. Peritia jaculandi. *Anal:*
 vide, *Rzucanie*.
Ciskanka, Virga. a, f. *Manil:*
Cisnę, uciskam, vide, *Uciskam*.
Cisnę się dokąd, Infero me turbæ. *Ovid:* Penetrare
 turbam nitor. *Anal:* *Cizba wielka*, Omnis tur-
 ba in unum ruit. *Virg:*
Cisnienie, Conjectus, us, m. Cic: Iactus, us, m. Tacit
 Missus. *Lucr:*
Cisomy, Taxeus, ei, 3. *Stat:*
Cisza, uciszenie powietrza, Tranquillitas, atis, f. Cic:
Cisza jest, Tranquillum est. *Plau:* Pōsnēre venti,
Virg:

CIU, CIU

Ciułam, Tardē & agrē aliqua sparsim colligo.
Anal:

Ciurowie, *lutina czeladi*, *Suffarraneus castrensis mu-*
lio *Cic*:

Cizba, *vide*, *Cieśa*. *Tłum*

Cklimo mi, *ckni mi się*, *Fastidio*, *is*, *n*. 4. *Nausco*,
as, *n*. 1. *Cic*:

Cklimosć, *Fastidium*, *ii*, *n*. *Cic*:

Cklimie, *brzydząc się*, *Fastidiosē* *Cic*:

Cklimy, *Fastidiosus*, *i*, 3. *Plin*: *Fastidiosissimus*, *i*, 3.
Cic:

C Ł O C Ł O,

Cło, *myto*, *Vestigal*, *alis*, *n*, *Portorium*, *ii*, *n*. *Vi-*
cesima a, *f*. *Cic*:

Cło (*to jest*) *celnictwo*, *vide*, *Celnictwo*.

Cło wybieram, *Exerceo*. *Exigo vestigal*. *Cic*:

Cło płacę daig, *Pendo vestigal*, *Cic*:

Cło przeiechać, *przemycić*, *Violare jus portorii*
solvendi. *Anal*:

C M A, C M I,

Cma, *propr*: *vide*, *Cieśa*.

Cma, *trans*: *Nubes*. *Examen*. *Anal*: *vide*, *Tłum*.
Gmin.

Cmi się, *Insurgunt tenebræ*. *Nigrescunt omnia*
tenebris. *Virg*: *Tenebræ obscurant*. *Cic*: *Inces-*
sunt tenebræ *Tacit*:

Cmiz mi się oczy, *Caligant mihi oculi*, *Cels*: *vide*
Slepiam.

Cmiz, *cień czynię*, *vide*, *Zaciniam*.

Cmiel, *ścinieł*, *Apis terrestris*. *Anal*:

Cmyntarz, *cmientarz*, *grobowisko*, *Sepulchretum*, *i*,
n, *Catul*: *Locus sepulturæ*. *Locus sepulcris de-*
signatus. *Cic*:

C N O, C N O,

Cnora, *Virtus*, *utis*, *f*. *Probitas*. *Integritas*, *aris*, *f*.
Cic:

Cnorlimie,

Cnotliwie, Probè Intègrè. Intègerrimè. Sanctissimè
Cic:

Cnota aliter trans: cnota konia, Virtus equi. Cic;
Cnota, item Cnotliwy uczynek, Facinus præclarum
Anal:

Cnotliwy, cny, Probus, i, 3, Integer, grz, 3. Virtu-
te præditus. Innocens, entis, i. Pius. Pientissi-
mus, i, 3. Cic:

Co (pytając) Quid, Cic:

Co (niepytając) ut, Dajmi co, vide, Cokolwiek.
Polacy zamiast co zwykli zażywać kata, ut, Kata
ry wiesz, co ty wiesz. Kár mi po nim. Co mi
po nim. Zacinńczy iż przez Interiektio. Malum
mykładaiz. eg: Po katas tam był? Quid malum
illie tibi rei fuit? Anal,

Co (zamiast który) vide, Który.

Co (to jest, która rzecz) Quod. Uf: Quod mihi
summo dolori est. Cic:

Co bądź, za bądź, Sed ut ut est, tamen hoc fa-
clam, Terent:

Co Bóg da, Quidquid fors objecerit, &c. Hor:
vide, Co się nąwineło.

Co Bóg da, aliter ut, Będzie tego, co Bóg da, vide
Doré.

Coc? acózi? Quid est tibi. Plaut:

Coc jest ten młodziwiec, á jest ci co? Quo cognationis genere, gradu, hic adolescens te contingit, Anal:

Co mi za Filozof. Co za żołnierz. Co za delikar.
Eggregium verò illum Philosophum, militem,
&c. Anal:

Co niewiem? co niemam? Quid ego nesciam? Ter
Putas me non habere? Anal:

Coc po nim, Quid tibi cum illo rei est? Terent:

Co da, to da, Det, quidquid libuerit. Anal:

Co dać, to dąć, Quantovis pretio emam, Anal:

Co dać, to dać, coć do tego, Quidquid dederit, quid tua? Anal:

Co daley, to gorzej, Sic omnia in pejus ruunt.

Anal: Virg:

Co dobrze, za dobrze, vide, Barzo dobrze.

Co do geby przyjdzie, vide, Co sliwa przyniesie.

Co dzień, In dies. Quotidie. Singulis diebus, Cic:

Co dzienny, każdodzienny, Quotidianus, i, 3. Cic:

Cofam się, Refero gradum. Liv: Retraho, revoco me. Cic: Refero pedem. Plau: vide, Wracam się. Wzrd idę.

Cofnienie się, Retrocessus, sis, m. Apul:

Co godzina odmieniam co, Commuto in horas consilia. Cic:

Co iá za chłop, Sumnē ego nihili? Plau: illi

Com iá torr zbroit, Quid ego hodie negotiū confeci malus? Plau: Będę błażnem, iesli, Non ego homo trioboli sum, nisi, &c. Plau:

Co ię, iak ich wiele! Quid hominum est! Plau:

Cokolwiek, cozkosmk, Quidquid est. Quodeunque. Cic: Quidpiam. Ter: Quid. Quod, Plau:

Co-li, co ut, Co-li zemną będzie, Quid me fiet. Quid de me fiet Cic:

Co mam ná sobie, Quæ corpore nostro continentur. Senec:

Comci winien, co mię szarpiesz? Quæ causa est quæ me vexas? Quid mali sum promeritus? Anal:

Cic: Plau: Cui noxæ sum obnoxius: Ter:

Co mi do tego? Quid isthuc ad me attinet? Quid mihi cum illo? Plau: Quid mea refert? Ter:

Quid nostra? Cic:

Co mi uczyni? Quid faciet mihi. Terent:

Co miesiac, Quot calendis. Plau: Quotquot mensibus. Varr:

Co mie.

Co miesięczny, Menstruus, *ui*, 3, *Cic*: vide, *Miesię-*
czny, 2.

Co mówisz? *co*? *Eho*, *Navius*.

Co myśli? *Quid ei est animi*? *Plau*: *Quid*? *sui*
consilii, *Cer*:

Co nayrychley, vide, *Nayrychley*.

Co ná tym? cóż ná tym? *Quid interest utrum*? &c.

Quid postea? *quid tum inde*? *Cic*: *Quid tum*
postea? *Terent*:

Co niemara, vide, *Wiele*.

Co nierak miało bydź, *Quod contra oportebat*. *Cic*

Co pocznę z niemi, *niemiem*, *Sed quid faciemus*
illis? *Quid cum illis agas quibus*. &c. *Terent*:

Co po nim w szkole, &c. *Quo fine adeat scholam*?

Quo fructu gymnasium frequentet? *Anal*:

Co Polak ro Stanisław, *Pleriq*; omnes Poloni *Sta-*
nislai nomen habent. *Anal*.

Co piszczech, to piiak, *Pleriq*; *tibicinū sunt ebriosi*
Anal:

Co żyd ro szalbierz, *Quem tu Judaeum esse cogno-*
veris eundem & feneratorum esse noveris. *An*:

Co poważniejszy mówili, *Ut in quoque auctoritatis*
erat plurimum, loquebantur. *Cic*:

Co prawda, vide, *Zaiste*.

Co raz postawa piie, &c. *Quot vicibus subsistit*,
bibit, &c. *Anal*:

Coreczka, *Filiola*, *a. f. Cic*; *Gnatula*, *a. f. Accius*.

Corka, *Filia*, *a. f. Cic*; *Nata*, *a. f. Virg*:

Corka Pańska, *gospodarska*, *Hera minor*, *Plau*:

Coroczny, *Anniversarius*, *ii*, 3, *Cic*: *Annuus*. *Virg*:

Co rok, *In annos singulos*. *In singulis annis*. *Cic*:

Quot annis. *Plaur*: *Quotquot annis*, *Varr*:

Corok rodzacy, *Restibilis ager*, &c. *Varr*: *Annifer*,

ii, 3, *Plin*:

Co rok co hyma, Annuum est. Annuis vicibus acci-
dit Plin.

Co rozumiesz? Quid putas? Plau: Quid censes?
Cos ut iest ro cos, Est quiddam. Aliquid est. Cic:
Co aliter ut. Ze ry cos sadzisz, Tu aliquid esse
videare Cic:

Co sie dzieie? Quid fit? Hor: Quid agitur? Plau:
Co sie namineko, Quod cuique ad manus venisset,
Liv: Quod fors obtulerit. Quidquid obvenierit.
Cic:

Co sie rycze, Quo attinet ad me, &c. Cic:
Co slina do gegby przyniešie, Quidquid in bucam
venerit, Cic:

Co stapi ro szkoda, co stowo ro puk, Quot passus
facit, totidem damna affert. Quot verba tot acu-
lei. Anal:

Co stapi aliter ut, iedno co stapi, lezie, Aegre lentè
pedes movet. Tardissimè incedit. Anal:

Coz? Quid enim? Hor:

Coz byto czynić, Quid faceret. Quid facerent. Cic:

Coz znim czynić? Quid huic homini facias? Cic:
Quid cum illo agas? Teren:

Coz z nim rzec, Quid nam dici potest? Cic:

Coz mu sie zabazyto? Quid illi in mentem venit?
Cic:

Coz ná tym? vide, Co ná tym?

Coz to iest? Quid hoc rei est? Liv: Quæ hæc res
est? Plaur:

Co tam, Nunquid novi processit? Plau:

Co tobie do tego, Quid tua id refert? Teren:

Co rzeci dziein, rok, Alternis diebus, Plin: Alter-
nis annis. Caro: vide, Co rok.

Co trzeciodzienny, Tertianus, i, 3. Cic:

Co trzeciolejni, Trietericus, i, 3. Virg: vide, Prze-
zroczyty.

Co tu ma czynić, co ma za sprawę? Quid illi negotii. *Anal:*

Co tydzień, Quot hebdomadis. *Anal:*

Co wino, to wino, Co pino to pino, Vinum est vinum. Cerevisia est cerevisia. *Anal: Virg:*

Co wino to wino, Co pino to pino, aliter, Nulla est cerevisiae cum vino comparatio, aequalitas. *Anal:*

Co za biesada? Papæ quàm jucundum spectaculum!

Co zacz? Quid hominis? Cic. Quid viri? *Plaut:* vide, *Iaki.*

Co za dziw, Minimè mirum est. Cic: Quid mirum? *Terent:*

Co za lat, Quid ætatis tibi videor? *Plaut:*

Co za nieszczęście, co za niewola, &c. Satin omnes res adversæ sunt mihi? *Plaut:* Quale infortunium! *Anal:*

Co za przyczyna? Quid causæ est? *Terent:*

Co za mefele? Quid istud gaudii est? *Terent:*

Co z Bogiem S. czyń, przedaj, &c. Æquitatem habere, serva, æquitate utere. Cic: Æquum bonumq; ora fac, &c. *Anal:*

Co żywo, vide, *Leda kto.*

Cuchnę, vide, *Smierdże.*

Cuchnie komu z ust. Male olet. Cic: Halitum gravem emittit. Gravis halitus exsudat faucibus, *Perf:*

Cuchnaczy, Graveolens, entis, i. *Virg:*

Cuchnienie z ust, Fæditas, oris, Cic: Gravis odor, oris, *Ovid:*

Cuchnienie z ust maiały, Graveolentis, oris, *homg.*

Anal:

Cud

Cud, *cudo*, Miraculum, *i, n.* *Liv*: Prodigiū. *Portentum* *Ostenium*. *Cic*: Prodigiū divinitus factum. *Quint*.

Cuda czynig, Miracula, prodigia edo. *Anal*:

Cudak, vide, *Pozmora Dzinak*.

Cudnie. *Cudność*. *Cudny*, vide, *Pięknie*. *piękność*, *piękny*.

Cudomowny, Monstra, vel monstrosa narrans. *Anal*:

Cudomowca Boski, Thaumaturgus, *i, m.* *Ex Grac*:

Cudomowca przyrodzony, Magus, *i, m.* *Delrio*

Cudomowca szalbierski, vide, *Czarnoksiężnik*.

Cudomowstwo od Boga, Vis facendi miracula divinitus data, *Anal*:

Cudomowstwo przyrodzone, Magia *a, f.* *Delrio*:

Cudomowność zabobonna, Magia praestigiatrix. *An*:

Cudomowny, Monstrificus, *i, 3.* *Val*: argon: *Monstrifer*, *ri, 3.* *Plin*:

Cudownie, Monstrosè. *Cic*: Prodigiālitero. *Hor*: Prodigiōsè. *Plin*:

Cudowny, Prodigiōsus, *i, 3.* *Plin*: Prodigiālis, *is, 2.*

Cład: Portentōssimū, *Senec*: vide, *Dziwny*.

Cudzę konia, Strigili frico. *Anal*:

Cudzenie, Deterfio equi strigili, *Anal*:

Cudzołóstwo, Adulterium. *Probrum*, *i, n.* *Liv*: *Stuprum*. *Plau*:

Cudzołożnica, Mæcha, *a, f.* *Catul*: Succuba alieni lecti. *Ovid*: Adultera, *a, f.* *Plin*: Pellex, *icis, f.* *Salust*: *Ovid*.

Cudzołożnik, Adulter, *ri, m.* *Cic*: Mæchus, *i, m.* *Teren*: Cucullus, *i, m.* *Plau*: Pater alicujus vitio. *Ovid*.

Cudzołożny, *cudzołożnicy*, Adulterinus, *i, 3.* *Plin*:

Cudzołożyć, Adulterare matronas. *Hor*: Alienū cubile inire. *Cic*: Mæchari. *Catul*: vide, *Zgwałcić*.

Cudzoziemiec, Peregrinus, *i, m.* *Convenæ, arum, m.* *Cic*: *Cudzo*.

C U D, C U G, III

Cudzoziemski, Adventitius, ii, 3. Transmarinus,
i, 3. Cic: Peregrinus, i, 3. Plaut: Barbarus. Ovid.
Barbaricus. Liv:

Cudzoziemskie mówię, Barbaro sermone utor. Anal

Cudzoziemstwo, Peregrinitas, artis, f. Cic:

Cudzoziemstwo, aliter, Cudzoziemski obyczaj, Ritus
exoticus, extraneus. Bad: Degeneratio in mores
alienos. Anal:

Cudzy, obcy, Alienus, i, 3. Extraneus. Cic: Extra-
rius. Sver:

C U G, C U G,

Cug, sprząg, Jugum, i, n. Cic: Uf: In singulis jugis
arare. Plin:

Cug koni podwoyny, Bigarum, Virg:

Cug w biegu, ut iednym cugiem, vide, Cąg.

Cug wodny, Ductus aquæ. Frontin:

Cugu iednego, Juges equi, Fest:

Cucił. Habena breviores equitum. Anal: vidz,
Wodza.

C U K, C U K,

Cukier, Saccarū, i, n. Plin. Mel arundinum. Anal:

Cukier kanar, Saccharum canarum. Meurf:

Cukier lodowaty, Saccharum scissile. Anal:

Cukromanie, vide, Przyprawa.

Cukromy konfekt, Confectum aliquid ex saccharo.

Meur:

Cukruig, propr: Saccharo condio, Anal:

Cukruig, trans: vide, Zdobig 2, Zalecam.

Cwałam się, Tardē moveor. Virg: vide, Sumam się.

Cwałem iecbać, ić, Fluctuatim ire, vide, Szumno
stapam.

Cwelich, Dreilich, Polimita, orum, n. Plin, Tela
trilix. Val: arg:

Cwieżę kogo, Exerceo aliquem. Erudio Instituo.
Formo. Inficio artibus aliquem Cic:

Cwieżę się w prawie się, Elaboro in aliqua re,
Exerceo me Cic: Pono alicubi Tyrocinium. *Lio*

Cwiczenie kogo, Institutio, *onis*, f. Disciplina. Eruditio alicujus. Cultura *a*, f. Cic:

Cwiczenie się, Exercitatio, *onis*, f. Meditatio. Rudimentum, *i*, n. Cic: Stadium, *ii*, n. *Ovid*:

Cwiczenie duchowne, Commentatio rerum divinarum. *Anal*:

Cwiczenie duchowne, Rekollekcyę, Colligendi sui causa secessus. *Anal*: vide, *Rozmysłam nabożnie*

Cwiczonny, Exercitatus, *i*, 3. Exercitatusissimus in aliqua re. Cic: Disciplinosus, *i*, 3. *Cato*:

Cwiczyciel, Exercitator, *oris*, m. *Plin*: Exercitor, *oris*, m. *Plav*:

Cwiczek, cwiek, Clavulus, *i*, m. *Varr*:

Cwierć, kwarta, czwarta część czego, Tetrans, *antis*, m. *Vitr*: Quadrans, *antis*, m. *Plin*: vide. Części całej rzeczy.

Cwierć korca. vide, Korca, 2.

Cwierciomy, cwierć biorący w się, Quadrantal, *is*, 2. *Plin*: Quadrantarius, *i*, 3. *Senec*:

Cwierka smierszcz, Fritinnit cicada. *Plilo* m:

Cwiertnia Poznańska maiaćca garcy 42. Trimedimnum. *Anal*:

Cwiertnia Krakowska maiaćca garcy 36. Dolium. *Anal*: vide, Kłoda.

Cwierze rolg, vide, Przeorymam.

Cwik, Gallus malè castratus. *Ex Graec*:

Cwik. trans: vide, Biegtły cwiczony.

Cwikła, Beta, *a*, f. *Plin*:

Cwikła dzika, Limonium, *ii*, n. *Ursin*:

Cwikła lesna, Beta filvestris. *Plin*: vide, Limonia, 4

Cwikła pomorska, Wiesiołek, Alypum, *i*, n. *Seren*:
vide, Odmienikwiat.

Cwiklany

Cwiklany, Betaceus, ei, 3. Sipont:

Cwiklany liść, vide Rdest wodny.

C Y, C Y,

Cyboryum, Pegma Sacrosanctæ Eucharistiæ servanda. Anal:

Cyc niemiesci, honestius dicitur. Pierś, vide, Pierś niemiescie.

Cyc u zwierząt, u krów, kóz, mymie, Ruma, æ, f.

Cato: Rumen, inis, n. Plin: Kumis, is, f. Varr:

Samen, inis, f. Marr:

Cyceń jeden maiaça, Unimammæ, arum, f. Serv:

Cyceń meński, niemiesci brodawka cyckowa na pierściach, Papillæ, æ, f. Varr: Mamma virorum. Cic:

Cyfra u Rachmistrzom, Ductus literæ, o. Colum Nota arithmetica nullū numerum significans. Anal

Cyfra u Pisarzom tajemnych, Nota, æ, f. Cic: vide, Pismo tajemne.

Cyga, vide, Kraglica.

Cygan, Homo Aegyptius, Anal: vide, Szalbierz.

Cykoria, vide, Podroźnik.

Cymbał, C mbalum, i, n, Cic: Æs rotundum.

Propert:

C Y N, C Y N,

Cyna, Stannum, i, n, Plin:

Cyna przednia, vide, Kontryfakt.

Cynamon skora, Cinammomum, i, n, Plin: Cinamum, Marr:

Cynamon drzewko, Cinnami frutex. Plin:

Cynamonik prak, Cinnamologus, i, m, Plin:

Cynamonowe drzewko podskora, Xylocinnamomum, i, n, Plin:

Cynamonowy, Cinnamominus, i, 3. Plin,

Cyndal, Santalum, i, n, Matth: Lignum Indicum, Gorr:

Cynek na koście, Quincunx, cis, m. Carol: Szeph:

Cynek piszczałka, vide, Kornet.

Cynek

Cynek figura, Quincunx, eis, m. Cic: Wycinek co
rozsadzać, In quincuncem dirigere, Anal:

Cynobr, Cinnabris, is, f. Plin:

Cynobrowaty, cynobrowy, Cinnabarinus color.

Henric:

(Anal:

Cynobrowaty iestem, Cinnabaris colorem habeo.

Cynowaty, cynkowaty, Scutulatus, i, 3. Plin:

Cynomod ziele, vide, Orlik

Cynomy, Stanneus, ei, 3. Colum: Stagneus, ei, 3.

Plan:

CYP, CYP,

Cypr drzewo, Cyprus, i, f. Plin: Cyprysowy ole-
iek, Cyprinum oleum Plin:

Cyprys drzewo, Cyparissus, i, f. Virg: Cupressus, i,
f. Plin:

Cyprys ziele, Hamæcyparissus, i, f. Plin,

Cyprysowa gałka, Galbulus, i, m. Varr:

Cyprysowy, Cupressus, ei, 3. Liv: Cypressinus, i, 3
Colum.

Cyprysowy sadek ogrodek, Cupressetum, i, n. Cic:

CYR, CYR,

Cyranka, Querquedula, æ, f. Varr: Boschis, idos, f.
Colum:

(Plau:

Cyrenayskie ziele, ábo ptonka, Laserpitium, i, ii, n.

Cyrkiel, Circinus, i, m. Plin:

Cyrklug, Circino, as, a. 1. Plin: Circinò describo
aliquid. Anal:

Cyrograf, własny rękł zapis, Chirographum, i, n.

Cic: Chirographus, i, m. Quint: Tabellæ, arum,

f. Singrapha, æ, f. Cic: Dać ná cyrograf, Per syn-
grapham alicui credere. Cic:

Cyrograch isciom, Apocha, æ, f. I, C. Just: vide,
Kwiz.

Cyrograf od dłużnika podpisany, Apodixis is, f.
Petr:

Cyro-

Cyrograf daie, Chirographô caveo. *Anal:*
 Cyrografomy, Chirographarius, ii, 3. *Bud:*
 Cyrulik, Archiatros, i, m, I. *Conf:*

C Y T, C Y T,

Cyt, St. Cic: Pax. Plau: vide, Dosc, i.
 Cytra, Cithara, a, f. Cic: vide, Lutnia.
 Cytrysta, Citharista, a, m. Citharædus, i, m, Cic:
 Cyttr drzewo, Citrum, i, n. Varr: Malus Assyriaca.
 Plin:

Cytryn owoc, Citrum, i, n, Malum citreum. Ma-
 lum Assyriacum. Plin:

Cytrynowe drzewo, Citrum, i, n. Varr:

Cytrynomy, Citreus, ei, 3. Cic: Citrinus, i, 3. Plin:

Cytrynomy ogród, sad, Citreum, i, n. Pallad:

Cytuig pisarze, historyki, vide, Przymodze pisarze

Cytmar, Costum, i, n. Propert: Plin:

Czyzoianus, Kalendarz, Festorum index. *Anal:*

Ephemeris syllabica. Adolph:

C Z A, C Z A,

Czaban, Bos grandis, Podolicensis. *Anal:*

Czabr ziele, Satureia, a, f. Thymbra. Cunila. Plin

Czabr Włoski, vide, Dzięcielnica.

Czabrzyca Włoska, Wytup tymomy, Epithymium,
 ii, n, Plin:

Czaczo, Crepundia, orum: n. Cic: Initia, orum, n.

Carul:

Czadz, Missilia, orum, n. Suer: Res missiles, Idem:

Czanie się, Simulo me dormire, mortuum esse, &c.

Anal:

Czawlet, Undulata toga, vestis. Varr: vide, Modry

Czapka, Pileus, ei, m. Plaut:

Czapeczka, Pileolus, i, m. Horat: Galericulum, i, n.

Varr:

H

Czapo.

Czapeczka niemiescia, Mitra, *a, f.* Cic: Mitella, *Apul*
Calantica, *a, f.* Cic: vide, Zawicie.

Czapkę mający na głowie, Pileatus, *i, 3.* Liv: Ga-
lericus. Prop:

Czapla, Ardea, *a, f.* Plin: Ardeola. Idem, Diomedea
avis. Ovid:

Czapla biała, Łyszczałak Plaskonos, Platelea. Cic:
Platea, *a, f.* Plin:

Czapięczy, Ad coactiliarium pertinens. Anal:

Czapnik, Pileo, *onis, m.* Jun: Coactiliarius. Gorr

Czaprag, Instratum equorum splendidum. Anal:

Czara, czasza, Crater, *exis, m.* Patera. Trulla, *a, f.*

Czarka, Capiduncula, *a, f.* Varr: (Cic:

Czara podługowata, Scaphium, *ii, n.* Cic: Cymbiū,
Virg:

Czarnamy, Obniger, *gri, 3.* Plin: Subniger: Plau:
Infuscatus. Colum:

Czarne ziele, Nola culinaria. Pullatilla, *a, f.* Siren:

Czarno, adverb: ut. Czarno posarbowano. Nigro co-
lore tinctum. Anal: Podobnie, per periphrasim.
inne adverbia, iakie, są od farb wzięte, zielono,
modro, &c, mykładać potaćcinie potrzeba, eg: Co-
lore viridi, &c.

Czarnogłom ziele, Sefelis, *is, f.* Cic:

Czarnoksięska nauka, Magice, *es, f.* Ars magica. Plin

Czarnoksięski, Magicus, *i, 3.* Cic:

Czarnoksięstwem się bawię, Magiam exerceo. Anal:

Czarnoksiężnik, Magus, *i, m.* Cic:

Czarnostry, Nigris maculis distinctus. Anal:

Czarnosć, Nigritudo, *inis, f.* Nigritia, *a, f.* Melania.

Plin. Nigror, *oris, m.* Cic: Atritas, *aris, f.* Plau:

Czarnowłasy, Nigro crine decorus. Hor:

Czarnucha, Melanthion, *ii, n.* Melaspermion, *i, n.*
Plin:

Czarny, Niger, *gri, 3.* Ater, *tri, 3.* Atratus, *i, 3.*

Cic: Perniger, *gri, 3.* Meruleus, *ei, 3.* Plau: Ni-
gellus, *i, 3.* Varr: Czara-

C Z A,

C Z A,

117

Czarowanie, (actio) Veneficium, *ii, n.* Cic: Meditatio, *onis, f.* Colum:

Czarownica, Venefica, *e, f.* Ovid: Saga. Hor: Præstigiatrix, *icis, f.* Plaut: Præcantrix, *icis, f.* Varr: Pharmaceutria. Virg:

Czarownica oddziaływająca, Piatrix, *icis, f.* Fest:

Czarowniczy, Veneficus, *i, 3.* Magicus, Plin:

Czarowniczy kamień, Ananchitis, *idis, f.* Synochitis, *idis, f.* Plin:

Czarownik, Præstigiator, *oris, m.* Plaut: Magus, *i, m.* Plin:

Czarownik trujący, Veneficus, *i, m.* Cic: Pharmacus, *i, m.* Perr:

Czart, Diabek, Bies, Genius ater. Hor: Veiovis, *is, m.* Cic: Malus genius. Sinister genius. Pers: Cacodæmon, *is, m.* Val: Max:

Czartowe łayno ziele, Asa fatida. Silphium fætidium. Mart: Laser medicum. Honestius idem, vide, Cyreneskie ziele.

Czartowe mleko, Corymbites. Amygdalites, *e, m.* Plin:

Czartowe źebro, Komonica. S. Piotra ziele, Morcus Diaboli. Mart:

Czarownik ziele, Czarnokmit, Circea, *e, f.* Plin:

Czartowski, Dæmonicus, *i, 3.* Laſtan:

Czaruię, Peto aliquem veneficiis, Cic: Incanto, *as, i, a.* Excanto. Plin: Sacra facio. Ovid:

Czary, Veneficium, *ii, n.* Cantatio, *onis, f.* Magicum carmen. Præstigiæ, *arum, f.* Sceleratæ preces. Nefaria vota nocturna. Cic:

Czary co komu odwabie, Excantare. Plin: Uf. Excantare fruges. Idem.

Czary na ziednanie miłosci, Philtrum, *i, n.* Juven:

Czas, doba chwila, Tempus, *oris, n.* Intervallum.

Spatium, *ii, n.* Spatiū temporis. Otium, *ii, n.* Cic

Czas do czego, Tempus opportunum. Maturitas, azis, f. Usura temporis. Articulus temporis. *Cic*

Czas aliter, vide, *Wczas Wczesność Pogoda*.

Czas potemu, Commodum est. *Terent*: Commodissimum est. Tempus, optimum, optatum, idoneum, maturum. *Cic*:

Czas to mino pić, vide, *Godzi się co iść, pić, &c*
Czas uchodzi, vide, *Uchodzi*.

Czas, utacnienie, gdy będą miał czas, Otium ii, n. *Cic*: Cum plus otii habitus ero. *Idem*: Oriolum. Tempus, *Idem*.

Czas wielki, bardzo czas, Summum tempus est. *Cic*: Maturitas temporis. *Liv*: Maximum tempus est. *Plan*:

Czas uprzedzający, Ante praestitutum tempus agens, &c, *Anal*:

Czas umowny, Constitutum. *Cic*:

Czas zły, Adversum tempus, Difficile, gravissimum tempus. *Cic*:

Czasem, vide, *Podczas*,

Czaszka, Particula, a, f. *Cic*, Portiuncula, a, f. *Apul*

Czaszka dziedziczna, Funiculus hereditatis. *Anal*:

Czasu chybiący, opóźniony, Qui praestitutum tempus excoessit. *Anal*:

Czasu niemam, Excludor tempore. *Cic*:

Czasu patrzeć na kogo, vide, *Aspektu patrzeć*.

Czasu tego owego, Sub tempus *Liv*: Sub horam.

Suet: Podczas stołu, Super mensam. *Curr*:
 vide, *Tego czasu*.

Czasza, Crater, eris, m. *Cic*: vide, *Czara*.

Czaszka ślimacza, vide, *Ślimacza*.

Czaszka głowy, Calum capitis. Calva, a, f. *Plin*:
Calvaria. *Cels*:

Czaszka biodr, Acetabulum, i, n. *Plin*:

Czaszka na kolanie, Patella, a, f. *Plin*:

Czaszka żółędziowa, Calyx glandium. *Plin*:

Czaszki

Czaszki u ptawu morskiego, Acetabula, orum, n.

Caliculi, orum, m. Plin:

Czara, Excursio militum velitantium, vel tessera hostilis acquirendæ causâ. Anal: Prætentura, a, f. Ann:

Czausz, Ilasius, i, m, Ex Græc: vide, Geniec.

Czayka, Parra, a, f. Parus, i, d. Plin:

Czci godny, Venerandus, i, 3. Venerabilis, is, 2.

Ovid: Verendus, i, 3. Reverendus. Claud:

Czci pragnacy, Ambitiosus, i, 3. Cic:

Czci pragnienie, Ambitio, onis, f. Cupiditas honorum. Cic:

Czcza mię, Sum in honore apud aliquem. Cic:

Czcze kogo, Honoro, as, a, 1. Afficio, orno honore. Facio, do, præsto, deferō, tribuo, habeo alicui honorem. Cic:

Czczę, iako Boga, Colo Deum. Cic: Advenerox Deum. Varr:

Czczenie, Veneratio, onis, f. Reverentia, a, f. Ob-servantia, Cic:

Czczenie Boga, Cultus Deo debitus. Cic: Collatio honoris Deo, Arnob:

Czczosć. Inanitas intestinorum. Plin: Iejunitas, atis, f. Fames, is, f. Cic: Inanimentum, i, n, Plau Inane, is, n, Lucr:

Czczy próżny, Vacuus, i, 3. Inanis, is, 2. Cic: Vanus, i, 3. Virg:

Czczy aliter, vide, Dery. Naczczo.

Czczym czynię, Exinanio, is, 4. a. Plin: vide, Wy-próżniam.

Czczym się staie, Vacefio, is, p. 3. Lucr:

Czech, Bēdmos, Ex Græc:

Czechet, vide, Gzto,

Czechrzę, cochrzę wetne, Carmino lanam. Anal: vide, Wybiłam wetne.

Czechrzyca ziele, Scandix, icis, f. Plin: Melandryum, Idem.

Czczotka, Aegithus, i, m. Plin

Czczuga, Sturio, onis, m. Sturio minor. Gsfu:

Czego mu się zachciało, En quid illi in mentem venit. Anal:

Czego niedoiesz dopiesz, Si non satis comederis, licebit bibere quantum sat est. Si quod edas defuerit, non deerit, quod bibas. Anal:

Czego niekupować, tego niekupować, Praestat equidem dond quam pretio accipere. Anal.

Czego niemożmie, nieda, Accipiet ille potius, quam det quidpiam. Anal:

Czego niemyrobig, niemy smarzę niemam, Abq; labore nihil habeo. Ubi cesso iurgari, cesso habere. Anal:

Czego się nąiadł, tego się nąiadł, Parum interest quo famem pellas, modo pellas. Anal:

Czego zbyć, tego zbyć, Vel minimam molestiam, aut laborem quam primum defungi, jucundum est. Anal:

Czekam kogo, Expecto, Praestolor, aris, d. i. Maneo aliquē. Ter: Cic: Sū in expectatione alicujus Cic

Czekan, Martiobarbulus, i, m. Meurf: vide. Halabart

Czekanie, vide, Oczekiwanie.

Czeladne mieszkanie, Paedagogium, ii, n. Plin: vide

Czeladź.

Czeladnik, parobek, robotnik, Famulus, i, m. Cic:

Czeladny, Famularis, is, 2. Familiaricus, i, 3. Varr:

Czeladny chleb, piwo, vide, Chleb, 2. Cienkusz.

Czeladź, Familia, a, f. Servitia, orum, n. Cic: Famulitium, ii, n, Varr:

{Czelurę

Czeluść węgbie, Maxilla, *α, f. Plin: Mandibula, α, f. Macrob.*

Czeluść u pieca, Vaporarium, *ii n. Cic, Præfurnium*

Cato: Propnigeum. Os fornacis. *Plin:*

Czemu, przecz. dla czego, Cur? quare? quamobrem?
qua propter? *Cic: Teren: Czemu to? Quid est*
cur? quid causæ est? qua de causâ? *Cic: Qua*
causa? *Plaut:*

Czemus, Quandam ab causam. *Anal:*

Czepek z płoza, Pileolus lineus. *Anal:*

Czepek przyrodzony, Pileum naturale, *Lamprid:*

Czepek niemiesci, siatka, Reticulum, *i, n. Involucrũ.*

Varr: Vitta crinalis. Ovid: Capillare, is, n. Mart:

Czeremcha, vide, Smrodynia.

Czeresznia, vide, Trzesnia.

Czermieniec Ziele, Arum Ægyptium, *Siren:*

Czernice, vide, Borowki czarne.

Czernidło do pisania vide, Inkaust.

Czernidło do farbowania. Atramentum futorum. *Cic:*

Atramentum coriarium. *Plin: Svasum. Invasum,*
i, n. Plaut:

Czernig smole, Denigro, *as, a, i. Varr: Fulco, as, a,*
i. Ovid: Infusco. Virg:

Czerniec, Monachus Græcorum & Russorum, *Anal:*

Czernieig, Nigresco, *is, n. 3. Infuscor, aris, p. i. Virg*
Nigrum colorem traho. *Ovid:*

Czernienie, Denigratio, *onis, f. Prisc:*

Czernieig sie, Nigrico, *as, n, i. Plin: Nigro, as, n.*

i. Lucr: Nigreo, es, n. 2. Colum: vide, Mienie
farbe.

Czerp, vide, Kaszern.

Czerpacz, Haustor, *oris, m, Lucan:*

Czerpaczka, czerpak, Antlia, *α, f. Mart: Haustrum,*
i, n. Lucr:

Czerpam, Haurio, *is, a. 4. Varr: Antlo, as, a, i. Liv:*
Androni.

Czerpanie, Haustus, *As. m. Cic:*

Czerstwąg rzezwig, Vegeto, *as. a. 1. Gell: vide, Pokrzepiam.*

Czerstwieg rzezwieig, Vigeo, *es. n. 2. Liv: Vigesco is. n. 3. Catal. Vegetor, aris. p. 1. Gell:*

Czerstwość, żywość, Vigor, *aris. m. Ovid: Vivacitas atis. f. Colum.*

Czerstwy, rześki, darSKI, Vegetus, *i. 3. VigenS, entis. 1. Cic: Vividus, i. 3. Liv: Vivax, acis. 1. Ovid: vide, Rześki.*

Czerstwienie, rozruchanie, Vegetatio, *onis. f. Apul:*

Czerw drzewny, pszczelny, żytni, vide, Robak, *item Trąd, 2.*

Czermcomy, Junius. *ii. 3. Cic:*

Czermiec mieścić, Junius, *ii. m. Fest:*

Czermiec ziële, vide, Karmazynowe jagody.

Czermień ut Wczermieni, In tunicis rubris. *Anal:*

Czermienica ziële, vide, Włotowy igzyk. Borowki czermone,

Czermienieg, rumienieg, rwarz, albo kogo, Rubefacio, *is. a. 3. Sili: In ruborem do. Plaut:*

Czermienieg się, rumienieg się, Rubeo, *es. ui. n. 2.*

Purpurasco, *it. n. 3. Cic: Rubesco, is. n. 3. Virg:*

Jrrubeo. Jrrubesco. Szar:

Czermieniec, Włotowy igzyk czerwony, Anchusa, *a. f. Arcebum. Plin.*

Czermieniec fałszywy, Pseudanchusa. Enchusa. *a. f. Plin:*

Czermienienie, Rubrificatio. *onis. f. Gorr:*

Czerwonak ptak cudzoziemski, Phænicopterus, *i. m. Plin:*

Czerwonamy, przyczermieński, Rufulus, *i. 3. Subminius Plaut: Subrubeus. Ovid: Subrubicundus Cels: Subruber, bri. 3. Colum:*

Czermono, Rubro colore imbutum, *Anal:*

Czermoność, Rubedo, *inis. f. Firm. Rubor, oris. m. Virg: Ovid:*

Czerwo-

Czermozoty, Russas, i, 3. Catul. vide, Zotracer.
mony.)

Czermomy, Ruber, bri, 3. Cic: Rubicundus, i, 3. Ter:
Rubens, entis, i, Rubens, ei, 3. Virg. Rubellus.

Mart:

Czermomy wosk, Cera miniatula. Cic: Miniata ce-
ra Manut:

Czermomyzoty, vide, Zotraceremony. Koronar.

Czermomyzoty marchmiany, Autum comicum. Plau
Czesanie, Ktenisis, of: f. Ex Grac. Zacimicy tego
słowa nie maia dla czego opisania zażyć potrzeba.

Czesany, Repexus, i, 3. Ovid: Pexus, i, 3. Cic: Pe-
clitus, i, 3. Colum: prid:

Część, Honor, oris, m, Cic Honorificentia, e, f, Lā.

Część, Pars, artis, f. Portio, onis, f. Cic:

Części dwonastie, czyli co całego, As, assis, m. Var:
vide całego co.

Część czego dwonastą, Una duodecima. Colum: Do-
decatemorion, ii, n. Manil:

Części iedenastie, Deunx, uncis m. Partes duæ ter-
tiæ, & una quarta Colum: Undecim partes. An

Część iedenastą, Pars undecima Anal:

Część dziesiętą, Decima pars. Anal: vide, Dziesię-
ta część

Części dziesięć, Dextans, antis, m. Colum: Pars di-
midia & tertia. Idem Decunx, uncis, m. Prisci.

Części dziewięć, Dodrans, antis, m. Varr: Tres
quarta partes. Colum:

Część dziewięć, Pars nona. Anal:

Części osm, Bes, essis, m. Cic: Partes duæ tertiæ.
Colum:

Część osma, Sexcunx, uncis, m. Sescuncia, e, f. Colum

Części siedm, Septunx, cis, m. Liv: Pars dimidia &
una duodecima. Colum:

Część siedmą, Septima pars integri. Anal:

Części sześć, Semissis is, m. Cic.

Część szósta, Sextans, vel Sestans, *antis*, m. Varr:

Części pięć, Quincunx, *cis*, m. Hor: Pars tertia & una duodecima Colum:

Część piąta, Quinta Pars. Anal:

Części cztery, Quatuor partes. Anal:

Część czwarta, Quadrans, *antis*, m. Juven: Quadrans assis. Idem. Quarta pars. Colum: Tetrans, *antis*, m. Virr:

Części trzy, Teruncium, *ii*, n. Felt: Triunx, *cis*, m. Plin:

Część trzecia, Triens, *entis*, m. Cic: Tertia pars.

Części dwie, Duæ partes, Anal: (Colum

Część druga, ábo potowica czego, Semis, is, m. Colu

Część jedna ze dwunastu, vide, Część czego dwunasta.

Częścia, poczęści, Partim, Ex parte. Cic: Parte. Plaut:

Częścią tak, częścią owak, &c. Partim partim. Cic Tum tum. Idem: Simul, simul. Liv: Us: Simul sperabant, simul metuēbant

Częściami, poczęści, pokąsku, Carptim. Liv: vide, Szukami.

Częśnik, vide, Podczaszy.

Czesny, vide, Doczesny.

Często, częstokroć, Sæpe, sæpius, sæpenumero. Crebrè, crebrius. Creberrimè. Persæpe. Cic: Sæpiusculè. Plau.

Często co czynię, mówię, &c. Crebrius aliquid ago Creber sum in aliqua re. Usurpo aliquid crebris sermonibus. Cic:

Często, aliter, ná wielu miejscach, Passim. Cic:

Często co mówiam, vide, Mawiam.

Częstować czym kogo, vide, Ofiaruię co komu.

Częstować się spólnie, Mutua convivia curare. Virg Mutitare. Gell: Invitare. Salust.

Częstowa

Częstowanie, Præbitio, onis, f. Varr: Propinatio,
onis, f. Senec:

Częstowano nas dobrze, vide, Dobrze się mieć.

Częstuię kogo dobrze, ile, Tracto aliquem liberali-
ter, liberalissimè, &c. Accipio malè, &c. Cic: Ha-
beo duriter aliquem. Teren:

Częsty, Creber, bri, 3. Multus, i, 3. Cic: Frequens,
entis, 1. Quint:

Częszę, Pecto, is, xui, um, a, 3. Depecto crines, Ovid

C Z Ł O, CZŁO,

Członek w ciele między stawami, Membrum, i, n.

Pars corporis. Artus, ſis, m. Cic: Articulatus, i, m.

Sipont:

Członek uźdźbła, trzciny, &c. Internodium, ii, n.
Colum:

Członek czosnku, lilii, &c. Nucleus, ei, m. Granum
allii ulpici Plin:

Członek wstydliwy (wpośroczności) Verenda,
orum, n. Velanda corporis. Plin: Naturalia, orum,
n. Colum:

Członek wstydliwy męski, Fascinum, i, n. Hor: Vi-
rilia, orum, n. Plin:

Członek wstydliwy Białogłowski, Natura, a, f. Cic:

Członek w mowie sporszy, Membrum orationis. Co-
lon, n. Cic:

Członek w mowie drobniejszy, Particula. Incisum,
Commia, atis, n. Cic:

Członkami, poczonku, Articulationem. Membratim.
Incisum. Cic: (Solin:

Członkowaty, przeguby mający, Articulationem, i, 3.

Członkowaty, wiele lub wielkie członki mający,
Articulatus, i, 3. Plin:

Członkowy, Articularis, is, 2. Articularius, ii, 3.
Plin:

Człowieczek, Homunculus. Homulus, i, m. Homun-
cio, onis, m. Cic: Człowię.

Człowieczeństwo, Humanitas, *atis, f. Cic: Humana natura: Hor:*

Człowieczy, Humanus, *i, 3. Cic: vide, Ludzki, 2.*

Człowiek, Homo, *inis: m. Persona, &, f. Cic: Mortalis, is, m. Plaut:*

Człowiek lesny, vide, Dziki mąż.

Człowiek morski, Homo marinus, *Plin:*

Człowiek robi, á on sobie prożnuie, Ego labora ille tabescit otid. *Anal:*

Czocham się, *tre o co, Frico arbore, &c. costas, &c.*

Virg: Affrico me arbori, &c. Colum:

Czochanie, Attritus, *us, m. Plin.*

Czokać, vide, Cioknąć.

Czotem do siebie, do kogo, &c. Adversis frontibûs. Fronte adversa. *Anal:*

Czotem do kogo, &c. Nomen Fronte alteri oppositus. *Anal:*

Czotgajcy się, Serpens, *entis, i. Cic: Reptitius, ii, 3. Salust: trans:*

Czotgam się także, Serpo, *is, psi, prum, n. 3. Cic: Repo: is, psi, prum, n. 3. Plaut: Perrepo, Plin:*

Czotganie, łazenie, Reptatus, *us, m. Plin: Volutus, us. Apul:*

Czotn, łódka rybitwia, Cymba, *&, f. Cic: Linter tris, f. Navis piscatoria. Liv: Alveus, ei, m. Virg Oria, &, f. Plaut:*

Czotnek, Cymbula, *&, f. Plin: Lintriculus, i, m. Cic: Oriola, &, f. Plaut:*

Czotnek tkacki, Radius, *ii, m. Virg: Lucr:*

Czotnek do kadzidła, Acerra, *&, f. Cic:*

Czotnem iędzący wożący, Magister cymbz. *Furr: Litrarius, Ulp:*

Czoło głowy, Frons, *ontis, f. Cic:*

Czoło wojska, Principia, *orum, n. Liv: Acies, ei, f. Cic Frons exercitus. Ter:*

Czołomary, Fronto, *onis, m. Cic: Cilo, onis, m. Fest Czop*

Czop u beczki, Epistomium, ii, n. Senec:
 Czop zarzeczanie dymu na wiazanie, Pedicinus,
 i, m. Caro
 Czop, vide, Biegun, 2.
 Czopek w gardle, vide, Krtani błonka,
 Czopek na podniebieniu, igły czek, Curenlio, vel
 Gurgulio, onis, m Var.
 Czopek lekarski, Collirium, ii, n. Colum:
 Czopowe, Vestigal doliare. Pensio ab oenopolis,
 Anal:

CZOS, CZOS,

Czosneczek ziele, Alliarla, a, f. Martb:
 Czosnek, Allium, ii, n. Plin: Polny czosnek, Alum,
 i, n. Plin:
 Czosnek wielki zamorski, Ulpicum, i, n Col:
 Czosnek tatarski, Allium Cyprium Plin:
 Czosnek dziki, Alum, i, n. Plin: Allium angvinum
 Idem.
 Czosnkowany, Alliatum, i, 3. Plaut:
 Czosnkowe ziele, gęś polny, Scordotis, ris, f. Scordi-
 um, ii n. Plin:
 Czosnkowy członek, vide, Członek, 3.

CZTE CZTE,

Czterdzieści, Quadraginta, indec: Catul:
 Czterdzieści ich, Quadragoni, a, a, Plin: Quaterde-
 ni, a, a, Ovid:
 Czterdzieści kroć, Quadragies, Cic:
 Czterdzieści dziewięć, Undequinquaginta, ind. Liv:
 Czterdzieści dziewięć, Undequinquagesim, i, 3. Cic
 Czterdzieści, Quadragiesimus, i, 3. Cic:
 Czterdzieści, czterdzieści wazacy, Tessaradecas,
 adis, i. Ex Græc:
 Czterdzieści, czterdzieści mający, Quadragenarius,
 i, 3 Cato:
 Czterdzieści, Quadragenarius, i, 3. Spon:
 Cztery

Czterdziestoletny czas, Quadraginta annorum spatium. *Anal:*

Czterletny, Quadrinus, *i, 3. Cic:* Quadrimulus, *i, 3. Plau:* Quadriennis, *is, 2. Flor:*

Czterletny czas, Lustrum, *i, n. Cic: Liv:*

Cztermiesięczny, Quadrimestris, *is, 2. Svet:*

Czternascie, Quatuordecim, *ind: Cic:*

Czternascie kroć, Quaterdecies. *Plin:*

Czternasty, Quartusdecimus, *i, 3. Plin:*

Cztery, Quatuor, *ind, Cic:*

Cztery części czego, vide, Części cztery,

Cztery dni, Quatriduum, *ut, n. Cic:* Quadrini, quaterni dies. *Plin:*

Czterydniowy, czterydzienny, Quatriduanus, *i, 3. Sipont:*

Czterfontowy, Quadrilibris, *is, 2. Plau:*

Czterłokciowy, Quadrucubitus, *i, 3. Fun:*

Czterpiętry, o czterech piętrach, Contignationes quatuor habens. *Anal:*

Cztersetny, Quadringentismus, *i, 3. Plin:*

Cztery karty, Quaternio chartarum, *Sipont:* Quatuor chartæ. *Anal:*

Cztery kroć, Quater, *Plau: Cic:*

Cztery lata, Quadriennium, *ii, n. Cic:* Quadrimatus, *us, m. Plin:*

Cztery palce miara, vide, Dłok, 2.

Czterypalcomy, Trientalis, *is, 2. Plin:*

Cztery piędzi, Tetradorum, *Vitr: Plin:*

Czteryśta ich, Quadringenti, & a, *Cic:* Quadringenti.

Quadrigeni. Quadriceni, & a, *Liv:*

Czteryśtakroć, Quadringenties. *Cic:*

Czterysetny, Quadringentesimus, *i 3. Anal:*

Cztersetny, czteryśta wazacy, Quadringenarius, *ii, 3. Liv:*

Czterzy (o ludziach) Quatuor juvenes. *Virg:*
Quatuor homines. *Hor:*

Czub,

Czub, czubek u ptaka, Crista, & f. Cirrus, i, m. Apex, icis, m. Plin.

Czubaty, Cusatus i, 3. Marr:

Czucie, vide, Nieśpanie.

Czucie, uczucie, Sensus, & i, m. Plin: Intellectus, & s, m. Plin:

Czucham, czucham ná co, ná kogo, Inhio, as, n, i.

Immineo in aliquid. Excubo, as, ui, itum, n, i. Cic

vide, Ozionę co rr:

Czuchanie, vide. Podtrzymanie,

Czuący żymy, Sensibilis, is, 2. Gell: Subtilis, is, 2.

Hor: Præditus sensu: Liv:

Czuący co, przyimujący do serca, Patiens, entis, i. Senec:

Czuący się w czym, Conscius sibi alicujus rei. Cic

Czuę, nieśpię, Vigilo, as, n, i. Vigilię ago Per-
vigilo nocem. Somnum non video. Cic: Vigi-
lias agito. Plau:

Czuę co zmysłami, Percipio sensibūs. Cic: Usurpe
sensibūs aliquid. Lucr: Sentio famem, dolorem,
&c. Liv:

Czuę co węchem, Odoror, aris d. i. Cic: Olfacio
aliquid. Terent Præsentio, is, Si sum: a, 4. Plau:

Czuę, tr: obchodzi mnie co, vide, Przeczuciam Ba-
czę.

Czuę o sobie, vide. Mam się ná pieczy.

Czuę się w czym, Conscius sum. Cic: Conscio mihi
aliquid. Hor:

Czuę się ná mocy, Sentio me posse, habere vires,
Anal:

Czuę to dobrze, vide, Przykro mi to. Kole co ko,
go w oczy

Czuę nad sobą Pana, Sentit dominum villicus. Hor

Czuło, vide, Czayno

Czułość, czujność, Vigilantia, & f. Cic: Sagacitas
sensuum. Senec:

Cauty,

Czuty, którego czuć można, *Sensilis, is, 2. Lucr:*
Czupryna, *Caprone, arum, f. Lucill:*
Czuryto ziele, *Sesamoides parvam. Ursin:*
Czynno, *Vigilanter, Sipon: Vigilatè. Macro: Ex-*
pergitè Apul
Czynny, czuty, *Vigilans, antis, 1. Cic: Vigil, is, 1.*
Hor: vide, Niepiący.

C Z W A C Z W A,

Czwarta część czego, vide, *Część czwarta.*
Czwartaczka, *Kwartana, Quartana febris. Quarta-*
na, abs, Cic:
Czwartaczke cierpiący, *Quartanarius. Sipon: Quar-*
tanâ laborans. Anal:
Czwartak, vide, *Poczworny grosz*
Czwartek, *Dies Jovis. FERIA quinta. Anal: vide,*
Sobota.
Czwartka, ćwiartka, vide, *Cwierć, część czwarta.*
Czwartkujący, czwarta część biorący, *Quartarius,*
ii, 3. Fest:
Czwartodniowy, co cztery dni bywający, *Quarta-*
nus, i, 3. Cic:
Czwartolerny, *Quartò annò recurrens. Anal:*
Czwartowanie, na części 4. dzielenie, *Quadrparti-*
tio, onis, f. Varr:
Czwartowany, *Quadrpartitus, i, 3. Cic:*
Czwartuig, na czworo dzielę, *Quadrpartior, iris, d.*
4. Fab: Vict:
Czwarty, *Quartus, i, 3. Liv:*
Czwarty dzień, *Quartus dies, Anal:*
Czwarty raz poczwarte, *Quartò. Gell: Quartum.*
Liv:
Czwarzę się, drożę się rr: *Fictè aspernor. Cic:*
Czwarzenie, *Ficta recusatio. Anal:*

Czwar,

Czwor, czworaki, Quadruplex, *icis*, 1. Cic: Quaternus, 2, 3. Virg: (Liv:

Czworako, na cztery części, Quadrifariam. Varr: Czworka, czworo czego, Quaternarius, 2, m, Colum: Quadriga. Varr:

Czworką, albo poczwórney, Quaterni, a, a, Hor:

Czworkowanie, poczwórre powtorzenie, Quadruplicatio, *onis*, f. Ulp:

Czworkuig, czwornasob przydaie, Quadruplico, *as*, Czwornasob, Quadruplum. Plin: (a, 1. Plau:

Czwornasobną wing na kogo kładę, Judicium quadruplum in aliquem do. Cic: Quadrupli condemnō. Cato:

Czwornasobnie, vide, Weczwornasob.

Czwornasobny, tyleczwory, Quadruplus, 2, 3. Plau:

Czworo czego, vide, Cztery.

Czworodziury, Quadriforis, *is*, 2, Plin:

Czworogranista rzecz, kwadrat, Testera, a, f, Cubus, 2, m. Gell: Kostka czworogranista, Quadrum, 2, n, Cic: Quadrantal, *is*, n. Gell:

Czworogranista ukosnie figura, nie kwadratowa, Rhombus, 2, m. Prop:

Czworogranista ukosny, Quincuncialis, *is*, 2. Plin:

Czworogranisto, In quadrum. Colum: Quadratim. Sospiter.

Czworogranisto czynię, Quadro, *as*, a, 1. Cic: Conquatro. Colum:

Czworogranisty, kwadratowy, Quadratus, 2, 3. Cic: Quadrangulus, 2, 3. Plin Quadrarius. Cato: Conquadratus. Colum:

Czworogłowy, Quadriceps, *tis*, 1. Virg: Varr:

Czworokoły, o czterech kołach, Quadrerotis, Anon:

Czworonogi, Quadrupes, *edis*, 1. Teren: Quadripes, Ful: Obseq: Nogami czterema biegnący, Quadrupedans, *antis*, 1. Virg:

Czwororeki, Quadrimanus, 2, 3. Ful: Obseq: Czwo-

Czworoścześnie, Quadrifidus, i. 3. Virg. Colum:
Czworozęby, Quadrident, enris, i. Cato.

C Z Y. C Z Y,

Czy? czyli? (w środku) ut ten czy nie ten? An?

Plau. Anne? Cic. Ecquid? Idem, Uf: Eftne ipse
an non? Plau.

Czy? czyli? (na początku) vide, Abo (pytać)

Czym się to dzieje? co tego za przyczyna? Qui fit?

Czyn, vid: Robora sprawa Dzieło. (Cic:

Czyni ra suma tyle, Summa hac tantum colligit.

Plin. E plet summam talenti, mille, &c. Liv:

Czyniam co, działam, Facito, as, a, i Cic:

Czynię co, działam, Facio, Ago aliquid. Presto,

as, a, i. Cic: Facio, as, a, i. Plau: Uczyniłem,

Habeo effectum Cas:

Czynię co dla kogo. Do aliquid gratiæ alicuius.

Liv: Causa alicuius fa utis, &c. suscipio aliquid.

Pro amico angorem, &c. capio Cic:

Czynię co z czego, Facio eloacem ex arce, &c. Cic:

Czynię coś komu, Satisfacio legibus, Deo, causæ,

officio &c. Cic:

Czynię kogo czym, Królem, Urzędnikiem, Appello

Regem. Facio Regem, &c. Cic. Dico Dictatoram,

&c. Liv: vide, Obieram na urząd.

Czynię kogo szalonem. vide, Szalonem.

Czynię komu pożytek chwale &c. Sum alicui bono,

laudi, gloriæ, odio, &c. Cic:

Czynię o krzywdę, Ago injuriarum, Cic:

Czynię prawem, vide, Postępuję prawem.

Czynię się, czynem niejest, Ementior genus Cic:

Ementior stirpem, Liv:

Czynię się czym, Królem, &c. udaję się za kogo,

Suscipio, sumo, impono mihi personam Regis,

Que toris, &c. Cic:

Czynię sobie czas, vide, Dogadzam sobie.

Czynię

Czynię z kim, vide, *Walczę. Porzykam się, 2.*

Czynię z kim, co mi się podoba. *Abutor aliquo Ter:*

Czynię z kim oco, vide, *Dochodzę swego, Rozpie-
ran się z kim*

Czynienie, *Factio. Actio, onis, f. Confectio, Cic: vide
Działanie.*

Czyniony, vide, *Niesamorodny.*

Czynsz, płacenie od czego, *Pensio, onis, f. Cic:
Pensiuncula, & f. Colu:*

Czynsz od poddanych swym Panom: *Census, us, m.
I. C. vide, Popis.*

Czynsz pospolity, *Census, us, m. Trebel: Censitio,
onis, f. Spart*

Czynsz prymarny, płać od czego, *Pensio, onis, f. Cic:*

Czynsz od domu, *Mercēs domus conductæ, Anal:*

Czynsz od gruntu, *Solarium, ii, n. Ulpian.*

Czynsz pańi dać, *Censum pendo, I. C.*

Czynsz nakazuję, *mybieram, Censum habeo. Cic:
vide, Popisuję majętność.*

Czynsz prymarny dać, *Pensionem solvo. Pendo
alicui. Pensito, as, avi, atum a, 1. Cic:*

Czynsz prymarny od czego biorę, *Pensiunculam
percipio. Colum:*

Czynszownik, co czynsz dać, *Vestigalis alicui. Cic:*

Czynszownik, co mybiera czynsz. *Censitor, oris, m.
Cic: vide, Popisomy, 2.*

Czynszony (prymarny) *Censuarius, ii, 3. Spart:
Vestigalis, is, 2. Cic:*

Czynszony publiczny, *Vestigalis, is, 2. Cic:*

Czyściec ziele, *Clinopodium alterum, Siren: Ursin:*

Czyściec, vide, *Dobrze.*

Czyściec, *Piacularis hominum post mortem locus.*

Czyściec ziele, *Sahamunda, & f. Ursin: (Anal:*

Czystomy, *Purgatorius, ii, 3. Macrob:*

Czysto, z czystością dusze, *Castè. Pure. Cic:*

Czystość (powszechnie) Munditia, *a, f.* Cic: Purities, *ei, f.* Varr:

Czystość cnota Castitas, *aris, f.* Castimonia, *a, f.* Cic
Castus, *us, m.* Var:

Czystość sprawujący, Castificus, *i, 3.* Sen: Hipp:

Czysty, o ury, chędogi, Purus, *i, 3.* Mundus. Cic:
Purus putus. Var:

Czysty cnotę czystości mający, Castus, *i, 3.* Integer
gri, *3.* Purus. Cic: Perinteger, gri, *3.* Gell:

Czysty. vide, Wyborny, Grzeczny.

Czysty jestem ná ciele, Purè habeo. Plau:

Czysty jestem, wolny, Purus sum à suspitione, Cic:

Czyszczę, vide, Chędogę. Oczyszczam.

Czyszczę, mataşzę, Castro *as, a, 1.* Sed dicitur so-
lum de brutis, Amputo virilitatem. Plin:

Czyszczenie zwierząt, Castratio, *onis, f.* Colū: vide,
Chędogenie Oczyszczenie

Czyszczony, Castratus, *i, 3.* Plin: Sectarius, *ii, 3.* Plau

Czytam, Lego, Recito verba ex codice. Cic: vide,
Wartnie

Czytam co publicznie, Profiteor, *eris, d. 2.* Explico,
as, ui, itum, a, 1. Habeo scholam de aliqua re.

Cic: Pralego. Praecipio, *is, a, 3.* Quint:

Czytam pisaćemu, vide, Powiadam pisaćemu.

Czytam znovu, Relego. Regusto, *as, a, 1.* Cic: Re-
tratto, *as, a, 1.* Senec:

Czytam z pisma, z karty, Recito ex codice aliquid.

Cic: Sermones è libello habeo. Suer:

Czytanie, Lectio. Recitatio. Evolutio. Pertractatio
onis, f. Cic:

Czytelnik, Lector *aris, m.* Anagnostes, *a, m.* Reci-
tator, *oris, m.* Cic:

Czytelno pisać, Expressè, ut legi possit facile, scri-
b re. Anal:

Czytelny, Leri facilis. Gell: Legibilis, *is, 2.* Ulpian

Czyy, Cuius? Cic

Czyż, Acanthis, *idis, f.* Virg: Argath, *lis, is, f.* Plin:

Dab nasz i cudzoziemski, Quercus, as, f. Robur,
oris, n, Cic.

Dąbrowa, vide, Gay.

Dach (przykrycie) Tectum, i, n, Cic: Contignatio
onis, f. Plin:

Dach dwoisty, Testudinatum tectum. Virr:

Dach nie dwoisty, uá dwie strony schodzisty, De-
pluviatum tectum. Virr:

Dach stomiany poszycie, Culmen, inis, n. Virg:

Dach modę dżdżową prowadzący, Compluvium, ii,
n, Virr:

Dachowka, Tegula, a, f. Cic:

Dachowka żłobkowata, Imbrex, icis, f. v. m. Plau:
Imbricium, Marr:

Dachowka pokładam, Imbrico, as, a i. Sidon:

Dadząc, damci, &c Dabitur, auscultabitur. An. Plau:

D A I E. D A I E,

Daig co, Do, largiar aliquid. Defero, confero, tri-
buo, impertior, praebeo, concedo aliquid. Cic:

Daig audyencyę, vide, Stuchac postom, Audyencyę
dać

Daig hitwe, vide, Potykam sig.

Daig co zrobić komu, áho. kaig, Lectulos, &c. faci-
endos do. Teren: Similia per Gerundium in dum,
cum verbo do effert.

Daig dank komu, Defero palmam. Do principatü,
primas Cic:

Daig gardto, Do animam, Virg: vide, Zabiiam,
passivè effirendo.

Daig komu szczudtek, vide, Szczudtek daig

Daig komu szczudtek, tr: vide, Szczypig, tr:

Daig komu wgehg, vide, Policzkuig kogo.

Daig katu, vide, Fedac katu

Daig miexsce, czas, Do aliquid loci rationi, con-
silio, &c. Impertio tempus. Cic: Tribuo aliquid
precibus. Ovid,

Daig mome komu, Aſſingo orationem alicui. *Introduco* aliquem loquentem, diſputantem. *Cic:*

Daig ná borg, vide, *Borguig*.

Daig ná cyrograf, vide, *Cyrograf*.

Daig ná czynsz pieniądze, vide, *Daig ná lichw.*

Daig ná furmana, Solvo pro vectura. *Cic:* Do pretium vehendi. *Ovid:*

Daig, ſkazuig ná gabery, Ad remum do. *Suez:* Contummo in antliam. *Idem.*

Daig ná kogo co, Dare aliquid in nomen alicuius.

Daig ná kogo, alit r, vide, *Uproſiſig daig.* (*Gell:*

Daig ná kopanie kruszców, Damno in metallū. *Bud:*

Daig ná Kościół, Adſtringo ſacris hereditatem. *Cic:* *Ædis ſacra* uſibus certam penſionem, affigno, largior. *Anal:*

Daig ná lichw., ná *bank pieniądze*, Colloco pecuniam Pecuniam in quaſto relinquo. *Cic:* *Dac ná maigcnorć*, Pecuniam in prædiis collocare. *Cic* vide, *Lichw.* *biore.*

Daig ná Mſz., Preces Sacerdotis, ſiſpe ei oblata poſco, *Anal:*

Daig do náuki, Arte aliqua quendam imbui curo, jubeo, *Anal:*

Daig na przod komu, vide, *Uſſepuig*, *Daig dank komu.*

Daig naprzyktd, Prodo exemplum, *Liv:* Prodo imitationem exempli, *Cic:* Jubeo exemplum ſumere. *Ter n:*

Daig náprzyktd kogo, Documentum in poſterum ſtatuo ne quis, &c, *Cic:* Statuo exemplum in aliquo. *Terenz:*

Daig ná rekoymia, Fidem habeo vadibus alicuius. *Anal:*

Daig ná rozmysł, Ad deliberandum do tempus, *Anal:*, *Cic:*

Daig ná

Daie nã rzãd. Symbolam do. Teren: Pecuniam
in potum confero Anal.

Daie nã skwost, vide, Do miernych rak. Skwestro.
wãć koro

Daie nã skoszowãte, vide, Koszowãc daie

Daie nã storo, nã kredyt, vide Wierzã, 3 Borgu.

Daie nã straconã, vide Na straconã (ig.

Daie nã strawã, vide, Na drogã oparraie

Daie nã trzemikã, &c. Impendo sumptum in calce-
os, &c. Cic.

Daie nã szpital. Nolocomio, &c. stipem, censum
attribuo. Anal.

Daie nã imã dafzã. Siquidem fidem sanctã das,
concedo, do. Anal.

Daie nã wola, In medio relinquo. Cic. Permitto
liberum Liv.

Daie nã zãmiany, vide, Zawieniam co za co.

Daie nã zastawã. Caveo pignore. Ulpian.

Daie pigsciã komu, vide, Biig pigsciã

Daie pokoy, Missum facio atque n. Cic: Omitto
aliquem Do alicui pacem. Plaut: vide, Day
iedno pokoy.

Day mi pokoy, Desiste. Ovid: vide, Zaniechawam.

Daie posag, vide, Wyposazam

Daie przyczynã, Cantor aris d r. Sver:

Daie przyklad dobry, Edo, relinquo exemplum.

Cic: Sum exempla. Liv: vide, B d r i g tr:

Daie raz ko mu, uderzam, Plagam alicui inficio.

Daie rãkã komu, vide, Ubi cuiq (Cic:

Daie rok komu o co, vide, Pozynam

Daie sig slyszãc iak zla, &c. Audias quomodo
malã, &c. Cic:

Daie sig nã kogo, vide, Zdaie sig nã kogo.

Daie sig, lub kogo nã posmiech, Deridendum pro-
pino me, &c. Teren:

Daie się znąc komu, Verso. aliquem probè, &c.
Plaur:

Daie się zmziężyć boleściom, &c. Succumbo doloribus, &c. Cic:

Daie stowo, vide, *Obiecuie.* Przrzekam.

Daie w moc dźżnika, Addico alicui debitorem.
Plaur:

Daie w sumie iakiey co, Dare aliquid æstimatum viginti, triginta, &c. nummis, &c. Plaur:

Daie w to stowo rękę, Sancio fidem dexterâ data.
Liv:

Daie za posag co, Dico doti pecuniam, gemmas, &c.,
(Cic:

Daie za tyle co, (*przedaiac*) Addico bona, &c.,
sestertio nummo, &c. Cic:

Daie znąc, Facio significationem. *Cas:* Do documentum. *Liv:* Signo, as, avi, arum, a. 1. *Plaur:*
vide, *Oznaymuie.*

Daie, da z sobą mówić, Blandè accipit se alloquentes. *Anal:*

Daie, aliter ut, *Day się miuu wystać,* &c. Sino, is, ivi. itum, u. 3. *Patior, eris, d. 3. Cic:* vide,
Dopuszczam.

D A K D A K,

Daktył drzewo, vide, *Palma.*

Daktył owoc palmowy, Palmula, æ, f, *Var:* Balanus, i. f, *Plin:*

Daktyły lesne, solone, Palma sylvestris. *Gorr:*

D A L D A L,

Dal, dala, dalekość, Longinquitas, aris, f. *Cic:*
Longinquum. *Plin:*

Data mu się znąc wojna, &c. Sensit incommoda belli, &c. *Anal:*

Datby mi go Bóg, (o *Osobie przyiazney*) Quanta lætitiâ, voluptate perfunderer illô conspectô.
Anal:

Datby

Datby mi Bóg (o nieprzyjaciey) Nihil est, quod malim, quam illum dari mihi obviam. *Ter:* Væ illi, si in me inciderit. *Anal:*

Datby mi to Bóg, Vellem id accideret. Utinam ita fortuna ferat, Deus faxit, ut frui liceat. *Anal* vide, *Boże day to.*

Datbym za to niemiem co, Nulli sumptui, pretio, labori parcerem, si assequi, &c. Magno id mereretur. *Anal:*

Datbym oko mykapić ieżeli, &c. Oculum exculpito &c. si &c. *Plau:* Nie b mię maia za błażna. Scuriæ me habento despiciant. si non ultus, &c. *Plau:* Będe taki omaki, Non hercle is sum, qui sum, nisi hanc injuriam, &c. *Idem.*

Daleczko, Longissimè *Cic:* Longulè. *Plau:*

Daleki mieyscem, vide, *Odległy.*

Daleki pominowaciwem, Longinqua cognatione junctus. *Anal:*

Daleki z daleka człowiek, Longinquus, i, 3. Alienigena, æ, i. *Cic:*

Daleko, Longè. *Procul.* Longè gentium. *Cic:* Longè procul. *Plau:*

Daleko do wieczora było, Multa die superante accessit, &c. *Liv:*

Daleko więcej, Longè plurimum. *Permulto.* *Cic:*

Daleko mniej, Minus minusq;. *Plau:*

Datem mu się znać, Sensit, qui vix sim. Meminerit mei. *Teren:* Habui illum miseram miseris modis. *Plau:* vide, *Wybitam kogo*

Daley (względem mieysca) Longius. *Ter:* Ultra. *Cic:* Amplius, *Virg:* Ulterius. *Ovid:* *Uf:* Ulterius abit inde. *Ovid:*

Daley względem czasu, vide, *Dłużej.*

Daley (zgniewem) Ad alios te conferas. *Plin:*

Daley czyray, postępuj, &c. Perge conficere reliquum, &c. *Cic:*

Dali Bóg, jeśli Bóg zdarzy, Si Deus annuerit.
Plin:

Dali Bóg niemiem, &c. (zmierzając) Testor supremum numen, ignoro. Sic Deus amet, &c. Anal:

Dali Bóg to uyrzę (pragnie) Aspiciam, si me Deus servat, si Deo placuerit. Anal:

Dali Bóg zdrowie, bądźli zdróm, Bonâ salutē faciam, &c. Caro:

Dalmatyka, Dalmatica vestis, Isid. Ivo:

Datnu się Bóg lasa dormać, Optatō sylvam attigia
Anal:

Dat się z tym styszeć, Hæc divulgari sermonibus curavit. Anal:

Dalszy, Ulterior, oris, 2. Cic:

D A M   D A M

Dama, vide, Bierki,

Damci (prożąc) Diminuem ego caput tuum hodie, nisi abis. Ter: Damci wgebe, Ne tibi longē of est abinfortunio. Plau: Wyniasz, cig, meżneli iā kiy, Auferere, non abibis, si fuistē sumptero Plau:

Damci (nāczasz się z żarcem) damci kara, Hinc tu nisi malum fruisi nil potes, ne postules. Plau:

Damasceny śliwy, Brabyła, orum, n, Plin: Damascā pruna. Col:

D A N   D A N

Dan, vide, Czyszt Pobor.

Danie, vide, Dawanie.

Dank, vide, Daig dank przodek,

Dank mām, vide, Przodkuig.

Dannik, vide, Hotdownik.

Dany, Datus, i, 3. Cic: Dativus, i, 3. Ulpian:

Dar,

- Dar*, Munus, eris, *n*, Donum, *i*, *n*, *Cic*: Teren:
Darda, Lancea qua utuntur decuriones peditum,
Darem, vide, *Darmo*, 2 (Aael:
Daremma roborą, Inanis labor. *Anal*:
Daremny, vide, *Prożny*
Darmo, Inaniter. Nequiequam. Frustra. *Cic*: In
 cassum. *Liv*:
Darmo co rabig, Oleum & operam perdo. *Cic*:
Darmo bez pieniędzy, Gratis. Gratuitò. *Cic*:
Darmoiad Asymbolus, *i*, *m* Ter: vide, *Posorzyt*.
Darmy, *darmo nalyzy*, Gratuitus, *i*, 3. *Cic*: Bene-
 ficiarius, *ii*, 3. *Senec*:
Darn, Cespes, *itis*, *m*. *Cic*. Cutis terra. *Plin*: vide,
Porosłina
Darnisty, Cespitosus, *i*, 3. *Colum*:
Darnomy, Cespititius, *ii*, 3. *Plin*: Cespitescens. *Luc*
Darowante, Donatio. Condonatio. Largitio, *onis*,
f, *Cic*: (Cic:
Darowizna, Dono datum. *Plan*: Donatum, aliquid.
Daromny, *darowany*, Donatius, *i*, 3. *Fest*:
Darski, *Darsko*. *Darskość*, vide, *Rzeski*. *Rzesko*.
Rzeskość.
Darzy co się da drzeć, Qui excoriari potest. *Anal*:
Daruie, Dono aliqua re. Con dono aliquid. *Cic*:
Do donò. *Liv*: Muneror, munero aliquem. *Ter*:
Darzy się, vide, *Powodzi się*.

D A S   D A S,

- Dasam się*, Stomachor aris, *d*, *i*. *Cic*: Turgeo. In
 fermento sum. *Plan*:
Da się to widzieć, Res ipsa dicet. *Ter*:
Da sobie mówić, Patitur moneri. Veritati aures
 non claudit. *Anal*:
Daszek okrątky ną słupkach, Petasus, *i*, *m*, *Plin*:
Daszli zle, nie daszli gorzey. &c. Sive des, sive ne-
 ges, nihil proficis, rantundem proficis. Et tacen-
 do & loquendo offendes. *Anal*: *Dara*,

Data, Dies literis adscripta, *Cic*:

Datę jak pisza. daty forma, *Data* Idibus Junius
Cypri. *Data* Nonis Martiis ex castris. *Cic*: vide,
Dnia

Datę odmienić, Proferre diem. *Ulp*. *Stara data*
była, Antiqua dies in tuis erat adscripta literis

Datek, Datum, *i, n* *Cic*: Datus *śs, m*. *Plau*: (*Cic*:

Darny (active) *daiacy* vide, *Szczodry*.

Darny (passive) *dalny, danny*, *Datarius, ii, 3*. *Plau*:

D A W   D A W,

Dawam, Dato, *as, avi, atum, a, i*. *Plau*:

Dawanie, Datio, *onis f*. *Cic*: Datus, *śs, m* *Plau*:

Dawca, Dator, *oris, m*. *Virg*: Largitor. Præbitor,
oris m. *Cic*:

Dawiciel, dusiciel, Strangulator, *oris, m* *Spar*:

Dawie kogo, Suffoco, *as, a, i*. Fauces alicujus pre-
mo. Strangulo, *as, a, i*. *Cic*: *Zadawił się*. Præclu-
sis faucibus spiritum emisit. *Senec*:

Dawie się, Suffocor, *aris, p*. *Cic*: Præfocor, *aris, p*.
Ovid:

Dawienie kogo, się, &c. Suffocatio. Strangulatio,
onis, f. Strangulatus, *śs, m*. *Plin*: Præfocatio, *onis*,
f *Scribon*.

Dawnieyszy, Superior ætate. Præeurens ætate.
Superioris temporis. *Cic*:

Dawno, Pridem. Dudum. Olim. Longo intervallo
Cic: Diu. Perdudum, *Plau* *Dawno trzymam*.
Multos annos possideo. *Idem*,

Dawno ty taki lenimy, Antiquum obtines, tardus
ut sis. *Plau*:

Dawność, Antiquitas, *aris, f*. *Verustas*. *Cic*:

Dawność trzymania maigności przerywam komu,
Usurpo, *as, a, i*. *Cic*:

Dawności używania prawo, Usucapio, *onis, f*, *Au-*
ctoritas, atis, f. *Cic*:

Dawno-

Damnosciż używania prawa dostaie, Usucapio, is, a,
3. *Cic:*

Damnosci trzymania komu-przerwanie, Usucapionis
interruptio. Paul:

Dawny, stary, Antiquus. Pristinus, Pervetustus.
i, 3. Vetus. Pervetus, eris, i. Cic: Verulus, i, 3.

Carul: Veteranus. i 3. Liv:

Dawczy zaś braci, Infecta dona facere. Plau:

D A Y   D A Y

Day, Cedo defecivum, Cic: Us: Cedo tabulas,
orationes. Plau:

Day, boday. tak zdróm byt, Ita Deus cum servet,
ut, &c. Anal: Plau:

Day go Bogu wymowny! Pro superi quam przela-
ra eloquentia! Mirum, stupendū, quam eloquens
Anal,

Day mi zagrac, strzelic, Liceat mihi semel ut ni-
nimium cithara. &c. arcu tuo uti Anal:

Day mi sie naiesc, myspac, Liceat mihi per te
quiete capare, Sine me respirare. Anal:

Day mi pokoy pusc mig, Mitte, omitte me. Plau:
Missum me fac. Teren:

Day mu pic, Da ei bibere. Teren: Misce ei pocu-
lum, Ovid:

Daymy to, niech tak bedzie, Sit ita sane Postum
sit Do, concedo vobis Cic Fiat, Sine sic habere.
Plau:

Day iedno pokoy, Sine modo. Ennius.

Day pokoy, Missum fac. Cic:

Dayze maszli dac, Quin das si quid das? Anal:
Momze maszli mowic, Eja dic, si quid dicis.
Plau:

Dayze mu zu, Da si velis. Plau: Anal:

Dbam o co. stoig o co, Laboro de aliqua re. Curo
aliquid. Cic:

Debianka

Debianka, vide, Galas.

Dę'ie skorg, Coriū cineris inspersu obfirmo. *Apul:*

Dęhomy, Roboreus, *ei, 3. Ovid. Quernens, ei, 3.*

Roburneus. *Colum:*

Dech, zehwienie, duch, Spiritus, *As, m. Halitus, As, m. Anima, Cic:*

Decie, dymanie, Flatus, *As, m. Inflatus, Cic: Flameinis, n. Hor:*

Decie, wydrożenie, Excavatio, *onis, f. Senec:*

Defalkuie, vide *Wyr.cam*

Defekt, vide, Niedostatek czyi.

Deferuie komu co, vide, Ofiaruie.

Dęga, prega, Vibex, *ict, f. Plau: Plaga, a, f. Cels: Nodi plagarum. Star: Dęg pętny, Plagofus, i, 3. Anal:*

Dęgradować, Exauctorare aliquem, *Ful: Cap: vide, Składam z urzędu.*

D E K D E K,

Dęka, Stragulum, *i, n. Varr: Stragula, a, f. Cic: Instratum, i, n. Liv:*

Dęka ularnie, u cytry, *Ec. Magas, a, f. Bud: Jun:*

Dęka aliter, vide, Nakrymka.

Dęklamuie, Declamo. Declamito, *as, a, i. Cic:*

Dęklarować, vide, Obwieszczam.

Dęklarować aliter, vide, Obiecuie, *i,*

Dękokt, Decoctum, *i, n. Decoctura, a, f. Plin:*

Dękret, vide, Wyrok.

Dękret ná piśmie, Decretum, *i, n. Cic: Tabella absolutoria, vel, damnatoria iudicium. Svet:*

D E L D E L,

Dęliia, vide Szara zmierchnia.

Dęlikackie, vide, Rozkosznie. Dęlikat. vide, Rozkosznik.

Dęlikatwo miyciu, Mollities. Lapsi mores ad mollitiem. *Cic:*

Dęenko, vide, Dno,

Dępcę

Depęg po czym, Calco pede aliquid, Ovid: Proflu-
bigo, is, egi actum, a, 3. Virg:

Depęg gline, Condepio, is, ui 3 Cato.

Depęg skory, Deplo coria. Caro, Subigo pelles
pedibus Anat:

Depęg wino, vide, Tłoczę.

Depęg co, utkaczam, Calco, as, a. 1. Uf: In dolium
conscite pedibusq; bene calcate. Colum:

Depozyt, vide, Pokład.

Deptanie, Calcatus, as m, Pallad:

Deputat, Iudex extraordinarius Cic: vide, Try-
bunaliſta.

DER DER,

Dereń, Cornus, i, vel us, f. Virg:

Derenioma łagoda, Cornum, i, n. Virg:

Dereniomy, Corneus, ei, 3. Plau:

Derewnia, budowanie dremniane, vide, Dremnianka

DES DES,

Descens, vide, Spadek, 1.

Deska, tarcica, drastica. Assis, is, m, Varr: Axis, is,
f. Pallad: Tabula scutulis. Fest:

Deska do gniecienia ciasta, Magis, idis, f. Bud:

Despekt, vide, Zdziwienie.

Despeki myrzadzam, vide, Lzę.

Desperackie, podesperacku, Desperanter. Perditę. Cic:

Desperatya, Desperatio, quis, f. Projecta audacia.
Cic: vide, Zmartwienie.

Desperat, Homo perditus. Audax ad facinus. Ex-
peditus ad eadem. Promptus ad vinum, Cic: vide,
Rezolut. Smiaty, 2.

Deszcz, Pluvia, æ, f. Imber, bris, m. Cic: Deszcz
iak cehrem lat, Ruit celum imbribus, Virg:

Deszcz drobny, Pluvia tenuis. Virg: Minutula plu-
via. Eras. Bud:

Deszcz wielki, Nimbis, i, m, Cic: Liv:

Deszcz

Deszcz pada, Pluit, impers, Cic: Us: Pluit sanguine, lapidibus, &c. Liv: Pluviae incessant, incesse- runt. Colum:

Deszcz pokrapia, Appluit, imper, Plin:

Deszczowy, dżdżowy, Pluvius, ii, 3. Cic: Pluvialis, is, 2. Colum:

Deszczka, deszczutka, Assula, a, f. Plau: Tabella, & Juven: vide, Deska, i.

Dęty, Cavus, i, 3. Virg: Concavus, i, 3. Ovid:

Diabet, vide, Czart. Diablik ziele, vide, Gwiazdeczki.

DLA DLA,

Dla Boga, vide, Prze Bóg.

Dla boiaźni, przez boiaźń, dla niezgody, &c. Per discordiam, timorem, negligentiam, &c. Propter metum, amorem, &c. Cic:

Dłaczego, Quam ob rem. Quas ob res. Lucr: vide Czemu.

Dłaczego inszego, Præter, propter, Us: Præter propter vitam vivere. Gell:

Dla kogo co kupić, &c. Emere alicui aliquid. Anal: Oglądać się na omego niech, &c. In respectum illius, iste, &c. Senec: vide, Czynić co dla kogo.

Dla obyczaju, dla zwyczaju, Ad usurpationem ventustatis, Cic: Juris usurpandi causa. Liv: Moris causa. Senec:

Dla tego, przeto, Propterea. Ideo quod, Ideo quia. Eâ gratiâ, His de causis. Cic: Quapropter Plau:

Dla uciechy, dla rekreacyi, Deliciarum, animi causa. Cic:

Dławię, dławię, Comprimo, is, ssi, sum, a, 3. Cic: vide, Gnabie.

DŁO DŁO,

Dłoni, Palma, a, f. Cic: Explicata manus. Quint:

Dłoni miara, Palmus, i, m, Plin: Dorum, i, n, Vitru:

Triens, entis, m. Plin:

Dłoni

- Dłot wyrażam, *Palmio, as, a, 1. Quin:*
 Dłot cała w mieśz, *Palma, a, f. Metacarpium, ii, n. Cels:*
 Dłot spodnia, mieśsta, *Vola manus, Plin:*
 Dłot zwierzchnia, *Exterior pars palmæ, Gorr:*
 Dłoni dołek, *Hir, iris, f. Cic:*
 Dłoni spodek, *Supina manus, Anal:*
 Dłoni wierzch, *Prona manus. Anal:*
 Dłoniowa prążka, *Incisura in manu. Plin:*
 Dłoniowy, ną dłoń mszerz, *Palmaris, is, 1. Var: Palmarius, ii, 3. Colum:*
 Dłoto, Czum, *i, n. Stat:*
 Dłoto snycerskie, *Stylus, i, m. Cestrum, i, n. Plin:*

D Ł U D Ł U,

- Dłubacz, drąyciel, *Cavator, oris, m. Plin:*
 Dłubaczka balmierska, *Spatha, a, f. Cels:*
 Dłubaczka ogrodnicza, *Scalprum, i, n. Colum:*
 Dłubaczka zębna, *Dentifscalpium, ii, n. Marr: Zębna szpilka.*
 Dłubanie, *Sculptura, a, f. Plin:*
 Dłubanina, kopanina, siekanina, &c. *Multa & diuturna sculptura, fossura, &c. Anal.*
 Dłubię co, drążę, vide, *Wydrążam.*
 Dłubię obrazy, Czoło speciem aliquam argento, &c. *Cic: vide, Ryg.*
 Dłubię w mieśzku, *Extricare aliquid contendo, Anal: vide, Szypł.*
 Dłubię w zębach, *Scalpo dentes penna, &c. Plin:*
 Dłubię w nosie, *Digito inquieto nares. Quin:*
 Dług, którym winien, *Debitum, i, n. Pecunia credit, &c. Cic:*
 Dług, który mi winien kto, *Nomen, inis, n. Cic Creditum, i, n. Senec:*
 Długi płacę, wypłacam, *Nomen, vel nomina explic, expedio. Exsolvo æl alienum. Solvo debitum. Cic:*

Dług, którym winien ukazuje u drugiego, Delege aliquem debitorem. Senec: Transcribo nomen in alium, Liv: Anal.

Dług myciagam, upominam się, Nomen exigo. De nomine aliquem appello. Cic. Exigo debitum. Senec:

Dług długiem płacę, Transfero nomen. Cic: vide Lichmę przenoszę.

Dług sway spuszczam komu, Transcribo nomen in aliquem. Liv:

Dług więzieniem płacę, Nexum inco. Liv: In nervum abducor. Plau:

Długi, (względem czasu) Diutinus. Diuturnus, i, 3. Cic:

Długi (względem placu) Pralongus. Projectus, i, 3. Cic: Longus. Prolixus, i, 3. Virg: Spatiosus. Longinquus, i, 3. Colu:

Długo (względem czasu) Diu. Perdiu. Diu multumq; Cic:

Długo względem placu, vide, Daleko.

Długoby o tym mówić, Longum est dicere. Cic: Longum est, si tibi narrem. Teren: Si operiri vis, perlongum est. Plau:

Długo stoi wino, Fert aetatem vinum. Plin: Fert vetustatem. Cic:

Długomówność, Prolixitas in dicendo. Anal:

Długomowny, Prolixus in dicendo. Prolixę loquens

Długonogi, Longipes, edis, i. Plin: (Anal:

Długoreki, Longimanus, i, 3. Anal: Luc:

Długosć czasu. Longitudo temporis. Cic: Diuturnitas, atis, f. Liv:

Długosć, dłużej placu, Longinquitas, atis, f. Longitudo, inis, f. Cic:

Długosć, Longurio, onis, m. Varr: Pralongus homo. Quinr:

Długosć ziele, Onosma, atis, n. Plin:

Długosć

Długosz? pókisz? Quoad? Quoadusque? Quādiu?

Długoszy, Longo collo homo, *Anal.* (Cic:

Długom, ábo długi odmiana w drugi, Novatio, *onis*,
f. *Ulpian*:

Długów ostarki, Reliqua, *orum*, *n*, Cic: Reliquum,
i, *n*, *Plau*:

Długów ostarki winny, niedopłacca, Reliquator, *oris*
m. *Scevol*:

Długowieczność, Longævitas, *atis*, f. *Macro*b:

Długowieczny, długolerni, Perdiuturnus, *i*, *3*. Cic:
Longævus. *Virg*:

Długowłosy, Hirsutus, *i*, *3*. Cic: vide, *Kosmary*.

Długu bez pieniędzy zniesienie, Acceptilatio, *onis*,
f. *Modest*:

Długu spaszczanie ná kogo, vide, *Wlanie ná kogo*

Długu wyptacenie, więzieniem, &c. Nexus, *us*, *m*
Liv:

Dłuższy palcem, Digito uno redundat. Cic:

Dłuż, dłuża, vide, Długosć, *i*. vel *2*.

Dłuże się, Ael alienum cogo, conflo. Nomina
contraho, facio. Cic:

Dłużeić, dłuższem się staie, Longifco, *is*, *n*, *3*. *Enn*a

Dłużeń, zadłużony, Obæratu, *i*, *3*. *Cas*: *Liv*:

Dłużeniem, mam długi, Debeo, *es*, *a*, *2*. Aere alieno
premor, obruor. Feci nomina. Cic: Laboro fe-
nore. *Liv*:

Dłużej, daley, Diutius. Cic: Ultra. *Liv*: Amplius;
Salust:

Dłużnik, Debitor, *oris*, *m*. æratus homo. Cic:

Dłużnik nieştorny, Fraudator creditorum, Cic:

Dłużnik ná osobę swą, ná garáto dłużacy, Nexus,
i, *m*. *Varr*:

Dłużnika poymuie, lub więznie, Vincio nervo de-
bitorem. *In tabi*: *22*.

Dłużnikom nabyć, pożyczac pieniądze, Facere no-
mina. Cic:

Dma, vide, *Wiatr*. *Dmg*, vide, *Wieig*. *Dmg*
w co vide, *Nadymam*.

Dmucham, *Perflo*, as a, 1. *Virg*: *Flo*, as, *Plau*:

Dmucham ná co, *Affio* aliquid, *Ovid*:

Dmuchanie, *Flatus*, ás, m. *Cic*: vide, *Dgeie*, 1.

Dmuchany, *Flatilis*, is, 2. *Ammia*.

Dmuchnienie, *Spiritus*, ás, m. *Plau*:

Dmuchnieniem *ruchomy*, *Ilabilis*, is, 2. *Cic*:

Dnia trzeciego, czwartego, &c. *Die* tertio, quarto,
&c. *Mensis*. *Anal*: *Elegantius vero per Nonas*,
idus &c. *hac efferes eg*: *Tertio nonas* *Januarias*
pro *Tertia die* *Januarii* &c.

Dnieie vide, *Swita*. *Dniestr*, *Tyras*. *Tyra*, a, m.
Ovid: *Plin*:

Dno statku iakiego, *dotu*, &c. *Fundum*, i, n, *Cic*:
Solum. *Casf*:

Do (*Prapostrio*) *Ad*. *Cic*: *Uf*: *Ad me*, *ad hanc ho*-
ram, &c. *Cic*:

Do *Bega* *ich* (*Sic potius loquendum quam: do kata*
ich do biesia ich) *Multi*, a, a, *Cic* vide *Wiele* 2

Do *czasu*, ná *krótki czas*, *Ad tempus*. *Ad pun*-
ctam *temporis*. *Paulisper*. *Parumper*, *Cic*: vide,
Troch, 2.

Da *czwarrey*, *piatrey* *wnoc*, &c. *mówiłem*, *czeka*-
łem. *Uf*q; *ad horam* *qdam* *peroravi*, *expectavi*,
&c. *Anal*: *Cic*: *Casf*: *Do pułnocy nie spałem*, *Ad*
medium noctis *vigilavi*. *Anal*:

Do *czyżła*, *do szczęgra*, *Radicius*. *Funditus*; *Cic*:
vide, *Zgoła*.

Do *dnia* *pię*. *grac*, &c. *Producere* *noctem* *vinō*.
Marr: *Ad lucem dormire*. *Cic*: *Tota* *noctem*
ludendo *transigere*. *Anal*:

Dodnia *wstąć*, *Ante* *lucano tempore surgere*, *Var*:
vide, *Przededniem*.

Do domu *podź*, &c. *Domum* *abi*. *Cic*:

Do

D ogardka się naciadł, Ad satietatē, Liv: Usq; af.
 satium edit, Plau: (Salust:

Do gruntu z gruntu, Radicitus, Plau: Funditus.

Dokąd? (pytanie) gdzie? kiedy, Quo? Quorsum?
 Quoniam? Cic:

Dokąd, (bez pytania) Quo ad, Cic: Us: Quo ad
 iter fecerit, Cic:

Dokądkolwiek, Quopiam Quoquo. Quovis genti-
 um. Teren:

Do końca doświadczyć, vide. *Doświadczyć do końca*.

Do Kościoła S. Piotra, &c. Ad Sancti Petri, Pauli,
 &c. Anal. Teren:

Do kolan, do kołtek &c. moda &c. Unda contigit
 talos Ovid: Lumborum tenus, Lucr: Ad talos,
 ad genua aqua est alta. Anal:

Do kołtek, do kolan suknia &c. Purpura ad talos
 usq; demissa. Vestis talaris. Cic: Vestis vix ge-
 nua velat. Anal:

Do krwi ranić, Vulnerare ut cruore madeat. An:

Do krwi się biczować, Tergum flagellis cadens
 admodum cruciavit. Anal:

Do łaski przyszedł, Patuit ei reditus gratiae. Re-
 dit in gratiam. Reditus in gratiam illustris illi
 fuit Cic:

Do lat przychodzić, Excedo aetatem primae juven-
 itae, Colum: (ki, i.

Do ludzi czcić, Omnibus placens. An: v. Ludz.

Do mieczom się porzyman, Arma capio. Cic: vide,
 Reucam się do czego

Do Nieba poszedł, Sublimis abiit. Liv:

Do oczu dobry, zdrowy, Salubris oculis, Plin:

Do piątku, do soboty, &c. kiedy czekać, &c. Ad
 vesperam, &c. diei veneris, sabbathi, &c. ex-
 pectabo, &c. Anal

Do pieniądza Ad nummum, ad denarium solvere
 Cic: Ad assem perdidit. Hor: Totā mercedē
 numerare. Anal: K 3 Do po.

Do potrzeby się gotować, Tollere signum. Conclamare ad arma, Liv:

Do razu uciąć, szadnąć, &c. Uno ictu abscindere. Cic: Una opera divinare, perficere, poculum evacuare, Anal: Plau:

Do reki mam co, Prae manibus habeo. Plau: Ad manum est, Liv:

Do rozumu przyszedł, Ad rationem pervenit. Senec

Do roku raz, vide, Raz w rok.

Do rzeczy mówić, Ad rogata respondere. Cic:

Do rzeczy się wróćmy, In eundem revolvamur sermonem. Ter: Anal:

Do rzeczy przystępuj, In rem praesentem eamus, Senec:

Do serca, serce przenika, nie techce uszy, tak napi-
sał, Animis scripsit non auribus. Senec:

Do słowa przekazać, Verbum verbo exprimere.
Verbum ē verbo exprimere. Verbum pro verbo
reddere. Cic:

Do skóry golić. Ad cutem radere, &c. Plau:

Do śmierci, Quādiu vixero. Cic, Quoad vixero. Suer:

Do snopa, iako do snopa, do korca, Prout erunt man-
ipuli. Ut quidem majores vel minores erunt
modii. Anal:

Do płaczu mi, Lacrymas tenere non possum Cic:
Lacrymas mihi excutit ea res. Ter: Movet la-
crymas. Quint:

Do syru, Ad satietatem. Liv: Ad saturitatem.
Satienter. Apul:

Do szczątku, Radicitus, Cic: vide, Do czysta.

Dotąd, do tego czasu, vide, Pory, 1.

Dotąd, do tego miejsca, vide, Pory, 2.

Do tego mi, &c. Ad me attinet. Plau: Ad me
pertinet. Attingit me hæc res. Meum est. Mea
refert. Cic:

Do tego przyszło, Eo res devenit. Anal: Cic:

Do tego

Do tego używać, Utuntur ad, &c. *Plin: vide, Ku temu. Nadto.*

Do tego rzecz dobra, do odzienia, pokrycia, &c. *haec & similia per Dativum offerenda, e.g: Prius, quæ indutui & amictui sunt, tangam. Varr: Lintæum extersui. Plau.*

Do tego mówić, Admonere ad aurem. Obloqui alicui, *Cic: vide, Szepceg.*

Do uyrzenia co zachować, Praesenti sermoni aliquid reservare. In congressum reservare. *Cic:*

Do miernych rak co dąć, Fidei alicujus aliquid dare, credere *Cic:*

Do miernych rak czego podanie, Depositio auri, argenti, &c. *Ulp:*

Do moli iść, spać &c. Ad satietatem edere, &c. *Liv: Explere cupiditatem, libidinem edendi, somno indulgendi. Cic:*

Do wszystkiego, człowiek, In omnes partes. Ad omnes res valet. *Cic:*

Do zęb, *proprie ut. Wilk do zęb broni dzieci, Lupus mordicus catulos defendit. Anal:*

Do zęb, *trans: ut. Do zęb broni przyjaciela, &c. Mordicus tuetur amicum. Constantissimè defendit eum. Anal:*

Do zęchu się śmiać, &c. Miros risus edere. *Cic: vide, Zbytnie.*

Do żelaza też, &c. idzie, Ferri delectus hic multum facit. *Anal:*

Do złego, Peregre. Terent: Longe, Procul, &c. *Cic: vide, Precz.*

Do złych słów przyć, Prochi in maledicta. *Liv*

Do zmierechu pasą, &c. Pascunt quoad tenebravit, *Varr:*

Do żywego doiać, Ad vivum usq; refecare. *propr: Colum: Ad vivum refecare, trans: Cic:*

Doba, vide, *Czas*, *Chwila*.

Dobadac się czego na kim, Percuntando assequi.
Anal: vide, *Dopytac się*.

Dobadaciem się na nim słowa nie mógł, Ne verbū quidem ex eo exculpere potui. Cum stipite res mihi fuit. *Anal*:

Dobiegam kogo, vide *Dościgam*.

Dobiegam do kresu, Ad calcem decurro. Conficio cursum. *Cic*: Tango metam. *Ovid*: Contingo cursu metam. *Hor*:

Dobiegam dokąd, Excurro aliquo. *Cic*: Perecurro ad forum &c. *Terent*:

Dobieganie; Decursus, *As*, *m*. *Suet*:

Dobieram gruntu, Penetro ad fundum. *Anal*:

Dobieram ośłacka, Do operam, ne sit reliquum. Nihil relinquo, *Cic*:

Dobiam (w tym lub w innych dodana preposycja) *Do* rocznie się myłayć po łacinie może, naprzykład:
Dobić kogo, Seminecem mactare. *Anal*: Una plaga reliquum spiritum exhaustire. *Cic*. *Dopić* czego, Reliquum bibere, *Anal*:

Dojersć czego, Semela absunere. *Anal*: *Dociać* czego, Semiputata praecidere, *Anal*: *Dopisac*, Scripta incepta perficere. *Anal*:

Dopiąć łuku, Sagittae cuspidem usq; ad summum arcus adducere. *Dobić goździa*, Clavum capite eminentem penitus in aliquid adigere. *Dorobić* czego, Reliquum operis conficere. *Domarzyć*, Semieruda bene coquere. *Dolać*, Semiplenum implere ad summum. *Anal*:

Dobiam komu Multo aliquē verberibus. *Cic*: vide, *Wybić kogo*.

Dobiam się stawy, Pario gloriam bello, armis, &c. *Quint*: *Cic*:

Dobra, Bona, orum, *n*, *Cic*:

!Dobra

Dobra ruchome, Res moventes. *Liv:* vide, *Ruchome*

Dobra odpadke, Caduca hereditas, *Cic:*

Dobra łaciha, abo mowa. Locutio semendata. Sermo purus ab omni vitio remotus. Integritas sermonis incorrupta. *Cic:*

Dobra mysl, Hilaritatis ac latitiæ plenum convivium. Comportatio, *onis. f. Cic:* *Bydź dobrej myśli* Hilarè vivere. *Idem.*

Dobra nąsra, Salva res est. Bene habet. Feliciter evenit. *Liv:*

Dobra noc, życzeć dobrej nocy, Salve tibi soporificum dico. *R.* Et ego tibi. Salve in crastinū *R.* Et tu. *Anal:*

Dobra noc powiedzieć, Vespere valere alicui dicere. *Suet:*

Dobra nac. (odchodząc) Vale, *Cic:* vide, *Zegnam*

Dobra żona. Materfamilias. *Liv:* (cie.)

Dobrac do żywego, vide, *Do żywego.*

Dobre uczynki, Rectè facta. *Cic:* vide, *Uczynek domy.*

Dobro, Bonum, *i. n. Cic:* Optimum, *i. n. Mor:*

Dobroc, dobrota, Probitas. Integritas. Bonitas. *aris. f. Cic:*

Dobroczynność, Beneficentia, *a. f. Cic:*

Dobroczynny, Beneficius, *i. z. Beneficentissimus, Cic:*

Dobrodziecy, Bene meritis de aliquo, *Cic:* Rex, *gis. m. Plau:*

Dobrodziecyka, Bene merita de aliquo. *Anal: Cic:*

Dobrodziejstwo, Beneficium. Benefactum. Promeritum, *i. n. Gratia, a. f. Cic:*

Dobrogaś, Bonaventura, *a. m. Ex Grac: Anal*

Dobrorzeczliwie, Benedicē. *Plau:*

Dobrorzeczlimy, Benedicus, *i. z. Sponz:*

Dobrorzeczliwość, Benedicentia, *a. f. Sponz:*

Dobrorzeczenie, Benedictum, *i. n. Teren:*

- Dobrorzeeżyć komu**, Benedicere alicui bono. *Cic:*
Dobrośliwość, Benevolentia, a. f. *Cic:*
Dobrośliwy, Benevolus, i, 3. *Cic:*
Dobrowolnie, Ultrò. Sua voluntate, sponte. *Cic:*
 Volantariò. *Liv:*
Dobrowolnie co czynię, Ultrò aliquid ago. *Anal:*
Dobrowolnie zbieżet, zginąć, Consciscere sibi iugā,
 mortem, &c. *Cic:*
Dobrowolny, Voluntarius. Gratuitus, i, 3. *Cic:* Ul-
 troneus, ei, 3. *Senec:*
Dobry pomysłownie, Bonus. Probus. Rectus, i, 3.
Teren: Bellus. *Cic:*
Dobry człowiek, Bonus, bellus, probus, probatissi-
 mus, vir, femina. Ergi homo. Bonitate summa
 præditus, *Cic:*
Dobry do oczu, &c. zdrowy, Salutaris, is, 2. *Cic:*
 Salubris alicui rei. Utilis capitis doloribus, &c.
Plin: vide, Pomaga ná to.
Dobry ná mnie, vide, Łaskaw ná mię,
Dobry aliter, vide, Spory. *Wielki.*
Dobry dzień (samo nazwisko,) Bona dies. *Plau:*
Dobry dzień, przynoszę, życzę, Matutinum ave-
 porto tibi. *Marr:* Felix tibi illucceat hic dies.
Anal: Sis felix *Caual:*
Dobrze, czyście, &c. Benè Perbene. Rectè. Bellè.
 Perbellè. Probè Pulchrè *Cic:* *Ter:* Bellulè. *Plau*
Dobrze (pochwalając) Maclè Rectè. *Cic:* Optimū
 est. *Plau:*
Dobrzeby posłuchać, Opere pretium est audire. *Ter:*
Dobrze ut zmieści się ich tam dobrze amiescie, &c.
 Domus ducentorum, &c. facile capax. *Anal:*
Dobrze czynię, Bene mercor de aliquo. *Cic:* Rectè
 facio alicui. *Plau.*
Dobrzeć siedzieć, Satin' commodè sedes? *Nam*
 commodè sedes. *Anal:*

Dobrze

Dobrze mi tu, Commodè hic sum. Cic: vide, Dobrze się mieć.

Dobrzem odszedł, Dum evasi. Anal: vide, Jedno tylko.

Dobrzem był odszedł, Commodum abieram, Anal: Dobrzem żyw na to, Exanimant & interimunt me illæ voces, facta, &c. Cic: vide, Nie mogę na to patrzeć.

Dobrze na dzień, Ad multam diem. Multo mane. Cic: Ad multum diei. Liv: Multa luce rejecti hostes. Tacit:

Dobrze o nim mówią, Bene audit, Cic: Secundiore famâ est. Suet:

Dobrześ mi się nągodził, Opportunè venis. Peropportunè te fortuna obtulit. Cic: Optimè te mihi offert. Terent:

Dobrze się obrocilo. In loco positum est aliquid. Anal: Cic: Bene collocatum est. Anal: Ter:

Dobrze się mieć na uczcie, Mieliśmy się dobrze, Lautè diversari apud aliquem. Cic: Bene fuimus isthic. Plau:

Dobrze się dzieie gdzie komu, Rectè est. Bene habet. Cic: Bene ac beatè est alicui. Catul:

Dobrze sobie poradził. Nimum scit sapere quod, &c. Plau: Bene de se meruit. Senec: Optimè Consilio usus est, Anal:

Dobrze tak na cie, Optimè tecum actum. Cic: Fers pretium, &c. Teren:

Dobrze w noc, Multa jam nocte. Ad multam noctem. De multa nocte profectus, &c. Cic:

Dobrze z sobą, vide, Chować się z kim dobrze.

Dobrze sprzedać, vide, Drogo, i.

Dobudować, Exadificare, Plau: Peradificare domum. Colum:

Dobycie, wzięcie miasta, Expugnatio urbis. Cic:

Dobytek, vide, Roborny wół, bydle.

Dobryy

Dobyty, łatwy do dohycia, Expugnabilis, ic, 2. Tacit:

Dobyty, wyięty miecz, Districtus Hor: Nudatus.

Nudus ensis. Virg: Strictus gladius. Cic:

*Dohywalny, dohywaniu miast służący, Expugnato-
rius. Oppugnatorius, ii, 3. Vitr:*

*Dohynam Miasta, Oppugno urbem. Cic: Expugno
oppidum. Cæs:*

*Dohynam miecza, Educo gladium ē vagina. Di-
stringo gladiū. Cic: Nudo gladium. Liv. Strin-
go gladium. Virg:*

*Dohynam pieniędzy, historyi wymię, &c. Promto
pecuniam ex arario. Cic: Expromo nummos.*

*Varr: Eruo ex vetustate rei alicujus memoriam.
Expromo supplicia. Cic:*

*Dohynam się do domu, skarbcu, &c. Irrumpo in
ararium. Cic: Perumpo limina. Irrumpo por-
tas, Virg:*

Dohynam się z sniegu, &c. Eluctor nives. Tacit:

Dohynam rzodła, &c. Elicio fontem, Plin:

*Dohywanie miasta, Oppugnatio urbis. Cæs: Impu-
gnatio, onis, f. Cic:*

D O C H D O C H,

*Dochod, intrata, Censui, us, m. Vectigal, alis, n.
Merces prædiorum. Cic: Reditus, us, m. Ovid:
Redactus, us, m. Scævola:*

*Dochod publiczny, Publicum, i, n. Plau: Vectigal
Reip. fisci. Cic:*

*Dochodzę, Adeo, convenio, viso aliquem. Terent:
vide. Dobiegam dokąd.*

*Dochodzę kogo, szlakię, Vestigiis ad aliquem per-
venio. Vestigiis à se factis proditus est mihi. An:*

*Dochodzę swego, Recupero meum iudiciū. Recu-
pero jus meum. Cic:*

*Dochodzę dziedzictwa, Capio, cerno hereditatem.
Cic:*

Dochod-

Dochodzenie swego prawem, Persecutio, *onis*, f. *Cic*:
Vendicatio, *Ulpia*:

Dochodzi mię co, dowiedziać się, Pervenit ad
me. Pervenit ad aures meas aliquid. Accepi
fama, auditione. Certior fio. *Cic*:

Dochodzi, ut, Doszedł mię list, &c. Attigit ab illo
nuncius, Epistola ab eo missa. *Plau*: *Anal*: Perve-
nit, ad me. Accepi. *Anal*:

Dochodzi, ut Doyda sądy, seym, &c. Judicia
exercebuntur, fient. Comitia habebuntur. Stipen-
dium numerabitur. *Cic*:

Dochodzi mi lat 50. 100. &c. Ago annum quin-
quagesimum, &c. *Cic*: Centesimus mihi premitur
annus, &c. *Senec*:

Dochodzi rok, Annus completur, exit. *Cic*: Cir-
cumagit se annus. *Liv*: Ad exitum pervenit,
in exitu est annus. *Cic*:

Dochodzić szary, Vestem usu penitus conterere.

Dochodzi wiatr, vide *Zawiewa*. (*Anal*:

Dochowa tajemnicę, Capax secreti. *Plin*: *Jun*:

Dochować komu godności, słowa, &c. Sustinere
dignitatem, decus. Præstare, conservare fidem.
Cic: Exsolvere fidem. *Liv*:

Dochować Oyca śmierci, Usq; ad mortem alere,
perducere *Plin*:

D O C D O C,

Dociagam, dopinam przęczki, Ad fibulam trahendo
pervenio *Anal*:

Dociagam dokąd, vide, Doieżdżam dokąd.

Docieram farby, Colorem nondum satis contritū
terō *Anal*:

Docieram się duszę w kim, Fomentis semianimem
recreo. *Anal*:

Docieram się cyny, &c. wycieram, De insplendorē
stannum, &c. *Plau*:

Docie-

Docieram z kim, kończę sprawę, Transigo aliquod negotium, conficio negotium, Cic: vide, Dokonywam.

Docinam komu, Paulò acrius aliquem cado virgis &c. Anal:

Docisnąć dokąd, Adjicere aliquo telum, &c. Cas: Adjectu tangere. Lucr:

Docisnąć się, Penetrare per turbam aliquo, in portum, templam, &c. Cic:

Docisnąć, dorzucenie, Adjectus, is, m, Lucr:

Doczekać się kogo, Doczekaniem się siebie, Explevisi omnem expectationem diuturni desiderii mei, Cic:

Doczekać, dożyć sta lat, intra, &c. Vitam ad centesimum annum perduxit, Cic: Protulit vitam in crastinum, Plau: (Terent:

Doczekać kogo, Expectare aliquem dum veniat.

Doczekam tego dali Bóg. vide, Dali Bóg to uyrzę.

Doczesnie, Temporariò. Temporaliter, Sizon:

Doczesny, Temporalis is, 2. Quin: Temporarius, ii, 3. Plin:

Doczytać się czego, Legendo cognoscere. Lectione assequi, Anal:

D O D D O D

Dodać, dodawam czego, Præbeo sumptum, &c. Ter Subministro pecuniam. Suggesto copiam, argumentorum, &c. Cic:

Dodać ośłanka, Reliquum do, solvo, Anal:

Dodać serca ną zte, Nutrio audaciam. Erigo cupiditates. Plausu effrenatos furores prosequor, Cic:

Dodawacz, Subministrator, oris, m, Senec:

Dodawanie potrzeb, Suppeditatio bonorum, &c. Cic Subministratus. Suppeditatus, is, m, Macrob: Suffectio, onis, f, Arnob:

Dodymam

Dedynam, Inflo vehementius. Intendo sonorum gradus, *Cic*:

DOG DOG

Dogadzam komu, gwoli czynię. Expleo desiderium alicujus, *Liv*: Gratificor alicui. Respondeo alicujus iudicio. Satisfacio mandatis, *Cic*:

Dogadzam sobie, Deservio, servio corpori. Indulgeo valetudini meæ, *Cic*: Expleo animum, *Ter*: Indulgeo mihi. *Hor*:

Dogadzanie, dogodzenie komu, Gratificatio. Accommodatio, *ovis, f. Cic*:

Dogadzanie sobie, Obsequium & indulgentia corporis, *Cic*.

Doganiam kogo, vide, *Doscigam kogo*.

Dogarnąć się, Tarde adrepere, *Anal*:

Doglądam czego, vide *Oparruig co*.

Doglądam do czego, namiędzam, Interviso domum, &c. *Cic*: Reviso quid agant, *Ter*: Reviso urbem. *Plin*:

Doglądam kogo, Invigilo, attendo alicui. In meres inspicio *Anal*:

Doglądanie, vide *Dozor*.

Dogłędacz, vide, *Dozorca*:

Dogodzić umie, Commoditatis articulos scit, *Plan*: Obsecundare novit in loco, &c. *Ter*:

Dogramolić się dokąd, Penetrare aliquo, *Gell*: Tardè adrepere *Anal*:

Dogramam, Ludum inceptum perficio. *Anal*:

Dogramam komu, Ludum continuo alicui. Expleo lucrandi & perdendi vices. In gratiam lusoris jus postulantis ludo. *Anal*:

Dogrzewa mi, *propr*: Uror calore. *Cic*: Pesuros altu. *Ovid*:

Dogrzewam komu, przypieram kogo, *trans*: Infectos aliquem acerbius. Inflo alicui. Urgeo interogando, &c. *Cic*:

Dogrzew

Dogrzewa mi co, transf: Premit me neecessitas. Ureor malis. Premor odiō alicujus, *Cic:* Uror tantis doloribus. *Ovid:*

DOI DOI

Doiść do żywego, vide, Do żywego.

Doiadam czego, Semela absumo, Anal:

Doiadam do sytu, Edo quantum volo usq; affatim Plau:

Doię, spuszczać kromy, &c. Mulgeo, es, a, 2 Varr: Presso ubera, Virg. Emulgeo, Colum:

Doię w co, ná co, Emungo lac. Varr: Anal:

Doienie, Mulctus, ā, m, Colum; Mulctra, a, f, Sipont

Doieżdżam dokąd, Attingo urbem &c. Cas: Provehor aliquo. Tango Provinciam, &c. Cic: Pertendo Romam, &c. Liv:

Doieżdżam kogo, vide, Doś igam

Doieżdżam kogo, transf: vide, Dogrzewam kogo.

DOK DOK

Dokazuję, dzimy stroię (in bonam partem) Dignū aliquid auribus hominum efficio, edo. Cic: vide, Popisuję się

Dokazuję czego, domodzę, Perficio. Efficio aliquid, Cic: Obtineo ut, &c. Liv:

Perpetro aliquid. Plau: Praesto aliquid. Cic:

Dokazuję náđ kim, vide, Pastwie się náđ kim.

Dokazuję swego, Pertendo aliquid, Terent: vide, Przewodzę swoje

Dokładam czego, Compleo summam, &c. Suppleo bibliothecam, &c. Cic:

Dokładam się kogo, vide, Radzę się

Dokonanie, dokonczenie, Perfectio. Absolutio. Perfectio, Confessio. Peractio, onis, f, Cic:

Do końca, Ad ultimum, Liv:

Dokonczyciel, Perfector. Confector, oris, m. Cic:

Dokonywam czego, kończę, Finio. Perficio. Absolvo, Expleo. Confectum relinquo aliquid. Finem facio alicui. Impono fastigium operi. Cic: Impono extremam manum. Virg:

Dokopać się czego, Refodere, Plin: Uf: Si ulli essent inferi, jam illos avaritiæ cuniculi refodissent, Idem,

Doktor, mędrzec, Doctor sapientiæ, disciplinæ alicujus, juris. Cic: Interpres legum. Idem.

Doktor, lekarz, vide, Lekarz, 1.

Dokuczam komu, Persequor aliquem bellò, &c. Cæs: Infector, infesto aliquem vehementius, Cic: Exercitor sum alicujus. Plau:

Dokument, Documentum, i, n, Salust: vide, Dowód.

Dokupić się czego nie mogę, Valde carè æstimatur. Cic: Anal:

Dokupić się czego, Pretiò aliquid acquirere nitor. Anal:

D O Ł   D O Ł,

Doł, Fovea, æ, f, Plin: Scrobs, bis, m, v, f. Fossa cæca, Colum:

Doł wody pełny, Lacuna, æ, f. Virg: Scrobs, bis, m, v, f. Plin:

Doł, miejsce nędzne, Infernum, i, n. Juli: Obseq:

Dolatam, Volatu pervenio. Anal:

Dołażę dokąd, Adrepo, is, psi, prum, n, 3. Varr:

Dolega mi, vide, Uciska mi.

Dolega mi, trans: Movet me aliquid, Cic: vide, Obchodzi mi.

Dolegać się obiada, &c. Lecto se tenere ad horam prandii. Anal:

Dolegać sobie, wylegać się, Somno nimium indulgere, Claud:

Dolegać, vide, Utrapienie.

Dolek, Fossula, æ, f, Scrobiculus, i, m, Lacusculus, Colum: Lacuna, Varr:

Dotek w stopie, w podszewie nogi, Vola pedis, *Plin*

Dotek w piersiach, Cavum sub pectore, *Anal*:

Dotękę czego mam, Est mihi copia alicujus, *Teren*:

Dożem, In planum se deferre, &c. *Senec*:

Dolemam, Compleo ad summum aliquid, *Colum*:

Dolemek, Quod affundi solet, *Anal*:

Doleży cię to tu, doczeka, Hoc reversus immortū,
integrum reperies. Hoc te intactum manebit.

Anal:

Doleży się owoc, Fructus crudi, immaturi jacendo
maturefcient, *Anal*:

Doliczyć się, Numerō comprehendere, *Virg*: vide,
Dorachować się.

Doliczyć czego, Explere numerum alicujus rei, *Cic*

Dolina, padół, Valles, Vallis, *is, f. Liv*: Vallicula,
α, f. Fest:

Dolina zarostła, Vallis umbrosa, *Virg*: Vallis con-
densa arboribūs, *Liv*:

Dolisty, Fossis plenus. *Anal*: vide, Dotkowaty.

Dotki kopać pod kim, Dolosē agere. Cuniculis ali-
quem oppugnare Cuniculos ad aliquem agere.
Commoliri dolam. *Cic*:

Dotkowacieg, In scrobem, vel fossam formor. *An*:

Dotkowatość, Cavum, *i, n, Virg* vide, Lochowatość

Dotkowaty, wklesty, Lacunofus. Concavus, *i, 3.*

Cic: Cavus. *Virg*:

Dolny, Infernus, *i, 3 Cic*: vide, Nadolny.

Dotózenie, Complementum, *i, n, Cic*: vide, Dopeł-
nienie.

Dotóźnie, Enodatē, *Cic*: Enarratiūs, *Gell*:

Dotóźny, Perfectus & expletus suis partibūs, *Cic*:
vide, Zupetny

DOM DOM,

Dom, Domus, *ās, vel i, f, Ædes, ium, f, Penates,*
um, m, Tectum, Cic:

Dom garcinny, Hospitalis domus, *Cic*:

Dom

DOM DOM

163

Dom, familia, Domus, Genus, eris, n *Genus, entis, f.*
Familia, a, f, Cic: Prosapia, Salust: vide, Rod.
Pokolenie.

Dom iednopiętry, Aedes planæ, Anal:

Dom zty, domiszczko, Aedes malè materiata, ruinosa Cic:

Doma, w domu, Domi suæ, Cic: In domo, Teren:

Domacac się czego, propr: Palpando aliquid attingere. Anal:

Domacac się czego, transf: Rem manibùs tenere. Ad sensum & opinionem alicujus penetrare. Deprehendere manibùs, Cic:

Domacac się pulsù u chorego, Adnota manu pulsum arteriarum dignoscere. Venarum pulsum explorando deprehendere. Anal:

Domacac się w kim duszy, Exanimi sensum reddere, Anal:

Domacac się prawdy, Percontando assequi verum, &c Cic:

Domagam się czego, Postulo, deposeo, efflagito aliquid Cic:

Domak, Umbraticus homo, Plau: Urbanus homo. Plin:

Domak jestem, Lucem conventumq; hominum vitio. Tectis ac tenebris contineor. Publico careo. Cic: (Cic:

Domalorpac, Extrema lineamenta afferre, addere, Domawiam czego, Finem facio orationi, Cic: Finē facio sermoni. Plau: Day mi donomić, Sine me pervenire, quo volo. Teren:

Domawiam słowa, Postremam profero, eloquor syllabam, Plau: Anal:

Domawiam się czego, Consequor dicendo. Persequor rem meam Cic:

Domawiam się czego, aliter Aliquid mali sedendo &c. conscisco. Anal:

Domek, *Ædícula*, & *f. Plan*: *Ædícula*, *arum*, *f.*
Ædificatiuncula, & *f. Cic*:

Domem się bawię, *vide*, *Domak jestem*.

Domieszczam kogo czego, *Compotem facio aliquem patriæ*, &c. *Liv*:

Domiszczko, *podły dom*, *vide*, *Dom sty*, *Chałupa*.

Domniemawam się, *vide*, *Dorozumiewam się*.

Domniemanie, *Opinio*, *onis*, *f. Var*: *vide*, *Podęzzenie*.

Domniemaný, *Præsumptus*, *i*, *3* *Quint*:

Domostwo. *Res familiares*. *Cic*: *Res privatæ ac domesticæ*, *Quint*:

Domowa wieczerza, *Domicanium*, *ii*, *n*, *Mart*:

Domownik, *Domesticus*, *i*, *m*, *Familiaris*. *Contubernalis*, *Cic*:

Domowy, *Domesticus*, *i*, *3*. *Penetralis*, *is*, *2*, *Vernaculus*, *i*, *3* *Cic*:

Domowy, *domowi*, *rodowi należy*, *Gentilitius*, *ii*, *3*. *Cic*:

Domowy, *aliter*, *vide*, *Swoyski*. *Ogrodny*. *Chowany*. *Ogłaskany*.

Domowy żywot, *Privata vita*. *Cic*: *vide*, *Prywatny żywot*.

Domu pilnująca niewiasta, *Calaria mulier*. *Fest*:

Domu strzegę, *Domum custodio*, *Anal*.

Domu przednia sciana, *Antica*, & *f. Varr*: *Frons ad-versa ædificij*. *Colum*: *Fastigium*, *ii*, *n*, *Virg*:

Domu ryz, *Postica Domus*, *Varr*: *Frons averſa*. *Col*:

Domysł, *dorozumienie się*, *Conjectura*, & *f. Conjectio*, *onis*, *f. Cic*: *Interpretatio*, *Liv*: *Conjectatio* *Plin*:

Domyslacz, *Conjector*, *oris*, *m*. *Interpres*, *eris*, *m*.

Domyslam się czego, *Sagacissime perſentio*. *Exiſtimo aliquid*. *Anal*: *Nie domyslay się*, *czegoć nie każe*, *Cave officia non demandata tibi deprecas*, & *geras*, *Anal*

Domysl-

Domyslnie, na domysł, Conjectatoriè. Gell:
Domyslny, Conjecturalis, is, 2. Cic:

D O N D O N

Donica, Caprunculum, i, n, Feß: Labellum fidele.

Cato:

Doniczka do rak mycia, Echinus, i, m, Hor: vide,

Miednica, 1

*Donosi tu tuk, kusza, Huc usq; sagitta cum tota
 vi ab arcu impressa perfertur, advolat. Anal:*

Donosi moneta, vide, Doważam, doważa.

Donoszę ci, Defero, perfero aliquid ad aliquem.

Asporto, as, a, 1. Cic:

Doprac, finire arationem, Anal:

D O P D O P,

*Dopadam konia, todzi, &c. Indipiscor equum, na-
 vem, &c. Liv: Arripio, attingo proram, terram
 &c. Virg:*

Dopalić się izby, Quantum satis est calefacere.

*Anal: Nie dopali się tego pieca, &c, Nunquam
 satis hec fornax incalefuit. Anal:*

*Dopędzić, dognać, Appellere aliquem, &c. Cic:
 vide, Dobiegam. 2*

*Dopełniam, dokładam, Expleo, suppleo, bibliotheca-
 cam, &c. Cic:*

*Dopełnienie, dokończenie, Supplementum, Comple-
 mentum, i, n. Cic:*

Dopiska mi, vide, Dogrzewa mi.

Dopiekam czego, Semjassum amplius asso Anal:

*Dopiero, dopieruczko, Medii. Proximè. Paulò ante.
 Cic:*

Dopiero (o czasie teraźniejszym,) Demum, Cic:

Denique, Plau: Tum denique. Iam primum.

Ter: (Anal:

Dopiam ostarka, Reliquum edibo, exhaurio, Plin:

Dopiam, aliter, *Doré* sobie w picciu czynię, *Ad* faretatem compoto *Anal*:

Dopić się choroby, *Ægrotare* ex vino, &c. *Quin*:
Bibere donec morbum concipias, *Anal*:

Dopinam pręczki, vide, *Dociagam*

Dopinam swego, vide, *Dokazuję* czego, *Przemodzę* swoje.

Dopisuję, *Compleo* paginam, &c. *Cic*:

Dopomagam, vide, *Wspomagam*.

Dopomagam się vide, *Dopominam się*, *Domagam się* czego.

Doprowadzam, *Adduco*, *perduco* aliquem. *Cic*:

Dopuszczam komu czego, *Permitto*, *is*, *si* *sum*, *a*, *3*.

Tribuo, *is*, *ui*, *utum*, *a*, *3*. *Sino* *is*, *ivi*, *itum*, *n*, *3*.

Patior, *eris*, *d*, *3*. *Cic*.

Dopuszczam się czego, *Committo* culpam, scelus, &c. *Sulcipo*, *conscisco* facinus, &c. *Obstringo* me *parricidiō* &c. *Cic*:

Dopuszczenie, vide, *Dozwolenie*,

Dopuszczenie się czego, *Commissum*, *i*, *n*, *Cic*: *Admissum*, *Liv*:

Dopytać się czego, *Percontando* *interrogando* *assequi*, &c. *Ci*

D O R D O R

Dorabiam czego, *Conficio* aliquid operis, *Anal*:
vide, *Dokonywam*.

Dorabiam się, *Quarendo*, *laborando* rem facio.
Rem. opes labore acquirō. *Terent*: *Percipio* fructum ex labore. *Cic*:

Dorachować się, *Concipere* summam, *Liv*: *Numerō* comprehendere. *Virg*:

Dorastam, *Asturgo*, *is*, *xi*, *ectum*, *n*, *3*. *Ad* magnitudinem pervenio. *Ad* plenitudinē cresco. *Plin*:
Capio incrementum, *Col*:

Dorastam czego, *pierśi*, *kolan*, &c. *Accresco* pectori, &c. *Tacit*:

Dorastam

Dorastać lat, vide, Wyraść z lat dziecińczych.

Doręczyć, doręczyć, Copia, a, f, Ter: Potestas, a, i, s, f.

Cic: Occasio, onis, f, Plin:

Doręczyć, Obvius, ii, 3, Plin: Fun:

Doroczny, rok trwający, Anniculus, i, 3, Caro: vide,

Roczny, i

Doroczny co rok przypadający, Solemnis, is, 2, Cic:

Doroczny obrok, iurgiel, vide, Roczny, 2:

Dorość córka, na mydaniu, Matura viro. Filia nubilis. Plenis annis. Virg: Virgo tempestiva viro

Hor:

Dorość, dorostek, Grandis, grandis natu. Cic:

Maturus, i, 3, Liv:

Dorożnienie, dorostłość, Maturitas iusta, Col: Statu-
sa plena Plendo, inis, f, Plin: Alefcendi cacu-
men. Lucr:

Dorozumiewać się, Conjicio is eci ectum, a, 3. Con-
jecto, as n. 1. Conjecturâ auguror, consequor,
prospicio. Cic: Conjecturam facio, Plau:

Dorozumienie się, Conjectura, a, f, Cic vide, Do-
myst.

Dorść, vide, Gławacz suchy.

Dorwać się dokąd, vide, Dobiegam dokąd.

Dorwyczyć, Subsecivus, i, 3, Cic: Subse. ndarius,
ii, 3, Gull: Surreptivus. Plau:

Dorzucenie, vide, Docisnienie.

Dorzucić dokąd, vide, Docisnąć.

Dorzucić komu gęba, Tangere aliquem, Teren:
vide, Przymawiam.

D O S D O S

Dorć, dosycć, Sat: Satis superq; Cic: Affatum. Plau:
Abundē Virg:

Dorć czasu, Set temporis. Anal:

Dorć czynię komu, Satisfacio, is, eci, a, f, a, 3, Cic:
vide, Iszczyć się, 2.

Doręcznienie, vide, Uiszczenie.

Dosć mi się stać od kogo, Satis fit mihi ab aliquo.

Cic:

Dosć ná iednego pasterza, &c. Unius pastóris hæc dispendent curam, Col:

Dosć tego o tym. Abundè fit dixisse de, &c. Colu:

Dosć tego już było, Sat diu luhisti. Hactenus dissimulasse sufficiat, Anal:

Dosć też już ná cię, Hīs jam contentus esto. Hæc sufficiant tibi, Anal:

Dosć to nań, Fecit, ut vires ejus sunt, bene &c. Plus vires, opes ejus non ferent. Satis pro sua parte fecit, &c. Anal:

Dosćigam, dobiegam kogo, Assequor, consequor aliquem cursum, itinere Cic: Equo aliquem cursu, Liv: Confector aris, d. 1. Plau:

Dosćiaty, indeptu facilis, Anal:

Dosćignienie, Assentio, onis, f. Anal:

Dosćadam, Ad latietatem sedeo Anal:

Dosćadam się czego, dosć dzisz się ty, Aliquid mali hic sedendo accerles, conscisces. Anal:

Dosćadam się, ut dosćedziać się, &c. (uśniemać się) En cujus causā sedisti. Habes fructum garrulatis, &c. Anal:

Dosćadam się, aliter: dosćedziać się, (in bonam partem accipiendo) Sedendo acquisivi, rem feci. Anal:

Dosćegam cz go, Attingo, is, egi, actum, a, 3. Continuo aliquid. Cic:

Dosćegam kogo pisanie, Adeo aliquem per epistolam, Plau: Appello literis aliquem, Cic: Adeo scripto. Tacit:

Dosćkakuć czego, Contingo aliquid saltu, Straz:

Dosćkakuć dokąd, Affilio, is, iui, ultum, n, 4. Plin:

Dosćkonale, Perfectè. Cic: Perfectissimè. Gell:

Doskona.

Doskonatym czynię, Perfectum reddo, Anal:

Doskonatość, Perfectio. Absolutio, onis, f. Virtus, utis, f. Cic:

Doskonały, Absolutus. Perfectus, i, 3. Expletus omnibus numeris. Cic: Exactus, i, 3. Exactissimus Ovid: vide, Wytorny

Doskwieram komu, vide, Uciskam kogo.

Dostugnie się, vide, Dostahiam się.

Dostarczył się, Ista sunt præmia obsequiorum, An:

Dospieć, tacno mi słuchając, &c. Vacat audire, &c. Ovid:

Dostać, dostawam czego, Acquirō, is, ivi, itum, a, 3. Consequor. Assequor. Nanciscor, eris, d. 3. imperium, famam, &c. Cic: Przysć do pieniędzy Pervenire ad nummos. Cic:

Dostać, stać czego mi, Sufficit. Suppetit mihi satis. Cic:

Dostać, dostęgam do czego, Pertineo, es, ui, n, 2. Cic: Uf: Ex ædibus meis in tuas tignum pertinet. Ulp: Pettingo, ix, xi, actum, n, 3. Plin: Uf: Venæ pertingunt ad cerebrum.

Dostać się owoc, zboże, &c. Coquitur fructus, frumentum. Percogit sol messē, Plin: Mitescunt uvæ, &c. Colum:

Dostać się, wystawa się piwo, miód, wino, &c. Defacatur vinum, &c. Plin: Subsidiunt fæces in fundis vasorum vini, &c. Col:

Dostać się wrzód, Ad maturitatem pervenit, perducitur ulcus. Cicatrice recepit. Sanescit, Cels:

Dostać się języka, Notitiam rerum hostiarum nanciscor. Anal:

Dostać się gdzie, lub wpadam w ręce, vide, Wpadam w cò.

Dostać mi się co, (o całym nomic) Obigit mihi. Obvenit sorte. Cic: Sortitus sum aliquid.

Ovid: Contigit mihi. Teren:

Dostato mi się czego, (o części) Participo voluptatem, &c. *Compos & particeps alienus f.* Cic. Sum particeps. Teren:

Dostatość, dojrzałość, Maturitas, atis, f. Cic: Pu-
bertas, atis, f. Plin:

Dostały, dojrzały, Maturus. Per maturus, i, 3. Virg
Percoctus, Plin:

Dostanie, dostąpienie czego, vide, Nabycie.

Dostarczam, vide, Dodać, 1.

*Dostatecznie, Luculenter. Plenè. Cic: Solidè, Plau-
Affatim. Liv:*

Dostateczność, Sufficientia, a, f. S. Paul: ad Cor:

Dostateczny, stuszy czas, &c. Satis tempus, Cajs.

Dostatek czego, Facultas, atis, f. Copia, a, f. Cic:

*Dostatek na biesiedzie, Epulum apparatu visendo.
Apparatus epularum regius. Cic: Lavtitia, a, f.
Plin:*

Dostarki, Copia, arum f. Cic:

*Dostarni, dostateczny, Lautus, i, 3. Locup'es, eris,
1. Sumptuosus. Cic: Magnificus, i, 3. Ter: Pe-
culiosus. Plau:*

*Dostarni sobie, Aptus ex sese. In se sua ponens
omnia Cic: Sufficiens sibi. Anal:*

Dostarnie, z dostarkiem. Copio è, Cic: vide, Hoynie-

Dostawam, varie vide Dostać. Stawiam się

*Dostawam placu, otrzynuję plac, Teneo locum,
Cic: Sustineo impetum hostium. Cas: Statim
rem gero. Plau:*

*Dostawam, ut Dostać placu wszędy, Nusquam &
nunquam defugiam tecum certamen. Anal:*

Dostępną, którego doyle można, vide, Przystępny.

*Dostępną, którego nabyć można, Qui acquiri potest.
Anal:*

*Dostępną krokiem, Tango locum gradu, Ovid³
Equo gradum alicujus, Silv:*

Dostę-

Dostępnig czego, vide, *Dostaig*, 1.

Dostoieństwa dostępne, Pervenio ad dignitatem. In cellissimam dignitatis sedem ascendo. Amplissimos dignitatis gradus adipiscor. Honoribus amplissimis decoror. Cic

Dostoieństwa nie pragnęcy, Minimè ambitiosus homo. Cic:

Dostoieństwa nieporządnie szukający, Ambitiosus in honoribus petendis. Cic: Ambitor, oris, m, Lapr:

Dostoieństwa porządnie zabiegający, Candidatus, i, 3. Cic: Candida veste indutus. Petitor, oris, m. Hor: Honoripeta, e, m. Apul:

Dostoieństwa zabiegających stan, Candidatorium munus. Cic:

Dostoieństwa zabiegam, Ambio, is, a, 4. Ambitione summa magistratū &c. contendo. Intervio honoribus. Cic:

Dostoieństwa zabieganie, Ambitio, onis, f. Occursatio. Blanditio. Cic:

Dostoieństwa zakupowanie, (wielka mina) Ambitus, us, m, Cic: Ambitio, onis, f. Tacit: Affectatū honoris crimen. Fest

Dostoieństwa godność, Dignitas, aris, f. Dignatio, onis, f. Amplitudo, inis, f. Honor, oris, m, Cic: Titulus, i, m, Ovid:

Dostoieństwo komu dąć, Mandare honores, Cic: Imponere dignationem. Tacit:

Dostoieństwo mam, Fungor honore, Ulp: Quin:

Dostojność, Dostojny, vide Godność. Godny

Dostrzećli, Adigere telum, tormentum, &c. Cas:

Dostriadziam czego, kogo Experiō, iris, d 4. Periclitator, aris d. 1. vires, &c. Cic: Periculum facio. Cas: Tendo. us, a, 1. Ovid:

Dostriadziam, doznawam &c. tak iest, Comperio, is, xi, erum, a, 4. Manu tendo, Perspicio, is, a, 3. Cic: Percognosco, Plin:

Dostwid-

Doswiadczanie, Periclitatio, *onis*, f. *Experientia*, *a*, f. *Specimen*, *inis*, n. *Periculum*, *i*, n. *Cic*: *Tentamentum*. *Virg*: *Tentamen* *Ovid*:

Doswiadczanie, *Experimentum*, *i*, n. *Quint*:

Doswiadczony, *Spectatus* *Probat* *Probatissimus*. *Expertus*, *i*, 3. *Cic*: *Exploratus*. *Stat*: vide, *Znaniomy*. *Swiadomy*.

Dosypiam, *dormiam*, &c. *Ad libitum dormio*. *commissor*. *Libidinem expleo edendi*, &c. *Anal*:

Dosypuig, vide, *Dopetniam*.

Dosyt, *Saturitas*, *aris*, f. *Plau* vide, *Nasycenie*.

Doszta ugoda, *Convenit pacto ut*, &c. *Pax in eas condiciones convenit*, ut, *Liv* *Pacem & fœdus fecit cum illo*, &c. *Cic*: *Res composita est inter*, &c. *Terent*: vide, *Iednam* *fig*.

Dosztohy, *Źeby niewiać*, &c. *Co zá dzim*, *Absurdū foret non habere*, *nescire*. *Quid mirum si*, &c. *Anal*:

Doszto go, *Certior factus*, *Cic*: vide, *Dochodzi mie*, *co*.

DOT DOT

Dotad, vide *Az* *Pory*.

Do tego przynioŹdem, *Huc rem perdux*. *Cic*:

Dotkac krosn, *Pertere* *captam telam*. *Lucr*:

Dotknienie, *dotrykanie czego*, *Contrectatio*, *onis*, f. *Tactio*. *Tactus*, *is*, m. *Attrectatus*. *Cic*: *Attactus*.

Virg: *Contactus* *Colu*:

Dotkliwie, *prop*: *dotykalnie*, *Cōtrectabiliter*. *Lucr*:

Dotkliwie, *trans*: vide, *UŹczyplimie*. *Dotklimy*, *trans* vide, *UŹczyplimy*.

Dotklimy, *prop*: *Tactilis*, *is*, 2. *Lucr*: *Tractabilis*. *Sub tactum cadens*. *Cic*:

Dormac do koŹca, *Perseverare constanter*. *Expo*. *clare ad extremum*. *Cic*: *Perdurare*. *Terent*:

Dormanie, *Perseverantia*, *a*, f. *Cic*: *Perseveratio*, *onis*, f. *Apul*:

Dotrzy-

- Dotrzymać czego, Sustinere decus, &c. Cic:
 Dotrzymać kogo, Retinere aliquem, donec alter
 adveniat. Anal:
 Dotrzymać placu, vide, Dostawam ná placu.
 Dotrzymać słowa, Praestare suam fidem. Cic:
 Dotrychniaść, vide, Pozy, i.
 Dorycze się, tyczy się, Attinet, Cic: Uf: Quod at-
 tiner ad. &c.
 Dorycze się to mnie, Ad me attinet. Cic: vide,
 Do tego mi.
 Doryka mię to, vide Obchodzi mię to.
 Doryka się mnie powinowactwem, Contingit me
 propinquitate. Liv: Congenerat eum mihi affi-
 nitas Accius
 Dorykaia się siebie, Contingunt se inter se. Plin:
 Dorykaiacy się czego, Contingens, entis, i. Cic:
 Contiguus, ii, 3. Ovid
 Dorykam się kogo, czego, Tango, is, rigi, aſum a,
 3. Contingo. Attingo aliquid. Attrecto manibūs.
 Tractō, as a. i. Cic:
 Dorykam krotko to motwie czego, Tango leviter.
 Attingo. Perstringo breviter aliquid. Cic: Infe-
 ro mentionem de &c Liv:
 Dorykam się czego kasek, Gusto aliquid primori-
 būs labris; Attingo extremis digitis. Degusto, as,
 a, i. Cic:
 Dorykam kogo słomy, vide, Przymawiam komu.
 Dotykanie czymś, Tactus, ſs, m. Cic:
 Dotykanie czego, (sprawa) Attactus, ſs, m. Varr:
 vide, Tykanie.

D O W   D O W

- Donuczam się, Perdisco, is, didici, a, 3. Cic:
 Dowarżam mięso &c. Percocio carnes, &c. Plin:
 Doważam, ut, doważa taler, &c. Aequat libram.
 Adzquat pondus librę. Anal: Implet librā Plin
 Dowcip

Domcip, Ingenium, ii, n. Indoles, is, f. Solertia, æ, f. Sagacitas, atis, f. Cic:

Domcipnie, Ingeniosè. Peracutè. Sagaciter. Sagacissimè, Solerter. Solertissimè. Argutè. Acutè. Cic: Industriè. Cæs.

Domcipny, Ingeniosus. Industrius. Peracutus. Sagax. Argutus. Perargutus, i, 3. Solers, eris, i. Præstans ingenio Cic:

Domiadowanie się, vide Badanie.

Domiaduig się czego, Exquiro, inquirō is, iui, ium a, 3. Investigo. Exploro, as, a, i. Expiscor. Seiscitor, aris, d. 1. Cic:

Domiaduig się, vide, Wyrozumiem, 2. Docho- dzi mię.

Domiera mięso, Percoquantur carnes, Plin:

Domieram drzwi, Portam semiapertam claudio. An:

Domierzam, Nimitum alicui credo. Præbeo me credulum. Cic:

Dowod, proba, czym czego domodzą, Argumentum, i, n. Ratio, onis, f. Ratiuncula, æ, f. Cic: Probatio onis, f. Senec:

Dowod, domodzenie, Argumentatio, onis, f. Argu- menti artificiosa expositio. Ratiocinatio. Con- clusio, onis, f. Cic:

Domodnie, Authenticè. Necessariè. Argumentò gravi, Cic: Evidenter, Quint:

Dowodny, domody maiaey, Ratiocinativus, i, 3. Ra- tionalis, is, 2. Cit: Argumentosus Elencticus, i, 3. Quint:

Dowodny, iasny, pewny, Evidens, entis, 1. Proba- bilis, is, 2. Cic: Authenticus, i, 3. Ulp: Argu- mento patens. Quint:

Domodzę kogo gdzie, vide, Dópromadzam.

Domodzę coś go, pokazuję mymody, Probo, as, a, i. Vinco. Convinco, ici, istum, a, 3. Arguo, is, ui, utum, a, 3. Cic: Rationibus conquistis confirmo, concludo. Idem.

Dowe.

D O W   D O Z

177

Dowodzę na kogo czego, Revinco aliquem, Cic: vide, Przekazywam.

Dowodzić się kogo, Evocare, excitare, excire aliquē clamore, Anal:

Domrzały, Benecotus, i, 3. Percotus. Plin:

Dowodzi kogo gdzie, Perveho aliquem aliquod, Liv:

D O Y   D O Y

Doy (ieden doy) vide, Doienie.

Doymitę komu, Ad vivum refeco, Cic: vide, Dożywego doiać.

Doyny statek, Mulctura, a, f, Mulcturale, is, n, Virg: Mulctum. Hor:

Doyna krowa, Lactaria bos, Var: Lactans, antis, i, Gell:

Doyrzę, widzę, Insignem habeo visum. Cic: Cerno acutum. Hor: Cerno acutē. Lucr: Accrimsam visus. Plin:

Doyrzę czego, Deprehendo visu. Valer: Arg: Comprehendo visu. Sili: Termino oculis campos, &c. Liv:

Doyrzyi do niego, Exquire, investiga eum. Cic:

D O Z   D O Z

Doznanie, vide, Doświadczenie.

Doznawam, vide Doświadczam.

Doznawszy, Cognitō. Just: Auditō. Compertō. Tacit: Us: Darius cognito, quod Athenienses auxilium tulissent, &c. Just:

Dozor, dozglądanie, Inspectio, onis, f, Plin:

Dozorca, Spectator, oris, m. Curator. Cic: Provisor. Hor:

Dozorny, Attentus rerum, Cic:

Dozrzato czynię, Maturitatem afferō. Maturitate mitigo. Cic: Maturo, as, a, i. Plin:

Dozrzatosę, vide, Doświadcę.

Dozrzę

Dozrzały, vide, Dośtały.

Dozrzema, *trans.* Canescit oratio, habetq; suam maturitatem. *Cic:*

Dozrzewam, vide, Dośtaig się.

Dozrzewanie, Coctio ad maturitatem. *Anal:*

Dozwałaiacy, Concessivus, *i, 3. Serv: Prob:*

Dozwalam czego komu, Concedo, *is, essi, sum, a, 3.*

Permuto, *is, si, sum, a, 3.* Potestatem facio, do, defero, trado dicendi, &c. Do licentiam, veniam.

Cic: Facio jus, copiam ut, &c. *Liv:*

Dozwolenie, Permissio, *onis, f. Permissus, us, m.*

Licentia, *a, f.* Venia. Facultas. Potestas, *atis, f.*

Concessio Concessus, *us, m.* Concessum. *Cic:*

Dozmolenie odeszcia, Commeatus, *us, m.* *Varr:*

Dozwol mi, Bona venia audi, &c. *Cic:* vide, Zła-

Dożył tyle lat, vide, Doczekat. (*skę.*)

Dozys, miarka lekarska, Datio, *onis, f.* *Var:* Mensura medicinae, &c. *Anal:*

Dożywocie, Jus fruendi bonis usq; ad mortē. *An:*

Dożywotny, Non nisi cum vita cessaturus. Vitae durationi equalis, *Anal:*

D R A D R A

Drab, Pedes, *itis, Cic: Liv:*

Drabant, vide, Halabarnik.

Drabarz, Dromas adis, *f.* Dromada, *a, f.* Dromadarius, *ii, m.* *Liv:*

Drabina, drabka, Scalæ arum, *f.* *Flau:* Scala, *a, f.* *Cajus:*

Drabina z podpora, Patibulum, *i, n.* *Cato,* Scalæ gestatoriae, *Fun: Phil:*

Drabina wstajni nad żłobem, Faliscæ clathratae.

Drabuig, Equum cursu exploro, exerceo. *An: (Cato*

Drat, drądek, Tigillum, *i, n.* *Liv:* Hastile, *is, n.* *Virg:* Pertica, *a, f.* *Varr:*

Drag

Drag do ciężarów drzewiany, *Vestis, is, m. Cast:*
Patibulum, i, n. Caro:

Dragami ruszam, winduję, *Veste promoveo. Cast:*

Dragma, miara, osma część uncyi, *Drachma mensura. Ex Græc:*

Dragma waga, *Drachma, pondus sex obulorū. Plin:*

Dragomy, drażny, *Perticalis, is, n. Colum:*

Dranica, deska darta, *Assis fissilis, rudis, impolitus Anal:*

Drapaczka łazienna, *Scalptorium, ii, n. Marz: Strigil, is, n. Plau:*

Drapanie, *Friccio, onis, f. Fricatio. Plin: Laceratio, onis, f. Cic:*

Drapanina potrawa, *Tucetum, i, n. Pers: Pulpa confecta. Apulei:*

Drapie co, *arg. Carpo, is, psi, prum, a, 3. Concerpo. Discerpo. Cic: Lacerō, as, avi, atum, a, i. Terenz: Delacerō. Plau: vide, Rozdzieram.*

Drapie się w co, *wgtowę, &c. Scabo caput, &c. Hor: Frico, as, a, i. Perfrico. Cic: Circumfrico, Caro. Scalpo, is, psi, prum, a, 3. Colum:*

Drapie się, *ábo kogo w łazni, Distingo ferro sordes. Marz: Defrico aliquem in balneo. Plin:*

Drapie, *aliter ut, Zdrapác, Confricare genua, &c. Plau:*

Drapiestwo, *rdzierstwo, (actio) Rapina, a, f. Cast: Raptus, is, m. Amm:*

Drapież to, co komu wydarto, *Rapina, Cic: Raptū, i, n. Liv:*

Drapieżca, *Raptor, oris, m. Vulturius, ii, m. Cic:*

Drapieżność, *Rapacitas, acis, f. Cic: (trans:*

Drapieżny, *Rapax, acis, i. Tibul: Prædatorius, ii, 3 Liv:*

Drapnąć kogo, *Distringere summum corpus. Ovid: Stringere summam cutem. Senec: Perstringere leviter genas, &c, Svet:*

Dratwa, *Acia sutoris*. *Celf*: *Cheleuma, atis, n. Jun*:
Drażek, *ábo drażki do chodzenia myszko, ábo prze-*
stapienia przez co, *Grallæ, arum, f. Nonius*: *Fustes*
furculas habentes. Anal

Drażnicieł, *Vexator furoris, Cic*.

Drażnię kogo, *Irrito. Exulcero, as, a, i. aliquem.*
Lacesso injuriã aliquem. Cic: *Aspero iram ali-*
cuius. Tacit: *vide, Fartze. rr*:

Drażnienie, *Exacerbatio. Irritatio, onis, f. SS. Libr*

Drażnik, *co ná dragach chodzi, Grallator, oris, m.*
Plau:

Drg, *vide, Drapie*.

Drg chustę, pturno &c. *vide, Rozdzieram.*

Drg kogo, transf. *Carpo, is, psi, ptum, a, 3. Ovid*:
vide Odzieram

Drg Łyka, *Delibro tiliam, &c Anal vide, Odzieram.*

Drze fig.

Drg się gdzie, *vide, Cisnę się.*

Drgęz, *vide, Trapię. Męczę*

Drgczenie, *Tormentum, i, n. Cic*: *vide, Trapienie,*

Dremła, *Crembalon, i, n. Jun*:

Drepsć, *Minuto passu progredi. Anal*:

Dretniace lekarstwo, *Stupefacientia medicamenta*
Gorr:

Dretniacy, *Ferrugineus sapor. Torporem & stu-*
porem membrīs afferens. Plin:

Dretnię zdretniam, *Callum obduco. Cic*: *Ex-*
surdo palatum. Hor:

Dretnię, dretnię, *Occalesco, is, ui, n. 3. Cal-*
leo, es, n. 2. Plau: *Concalleo. Cic*: *Duritiem con-*
tra sensum induo. Plin: *vide, Martwieię.*

Dretnienie (active) *Obductio calli. Torporis in-*
ductio. Anal:

Dretnienie (passive) *Torpor, oris, m. Cic*:

Dretnik ryba, *iretna, Torpedo, inis, f. Cic*:

D R E, D R O

181

Drewno szukam, Lignatum progredior. *Liv*: Lignatum eo, mitto. *Plau*: Lignationis causa discedo in silvam, &c. *Caf*:

Drewno szukanie, Lignatio, onis, f. *Cesar*:

Drewno zbierania miejsc, Lignatio, Colum:

Drewnienko, Ligillum, i, n. *Plin*:

Drewnka sucha, fiszolc, Focula, orum, n. *Plau*: Cocula, orum, n. *Varr*:

Drewnia, miejsce gdzie drwa składają, Lignarium, ii, n. *Pallad*:

Drewnia, budowanie z drewna, Materiata aedes, Cic: Intestinum opus. *Varr*: Taberna, e, f. *Hor*: Materiatio, onis, f. *Vitr*: (Cic:

Drewniany, Ligneus. Ligneolus. Materiatus, i, 3.

Drewnieję, w drewno się obracam, In lignum mutator. *Anal*:

Drewniczy, co drwa opatruię. Lignator, oris, m. Lignarius, ii, m. *Liv*:

Drewnisty, Lignosus. Ligneus. Surculosus. Surculaceus, ei, 3. *Plin*:

Drewno do palenia, Lignum, i, n. *Hor*: Cic:

Drewno obrobione jakiegokolwiek, Tignum, i, n. *Fest*:

Drewny do drewn, Lignarius, ii, 3. *Sipont*:

D R G, D R G

Drganie, Palpito, as, n. i. Mico, as, ui, n. i. Cic: Uf: Palpitat cor. *Idem*:

Drganie, Palpitatio, onis, f. Palpitatus, us, m. *Plin*:

D R O D R O

Drob rybi, drobiazg, Pisciculi minuti. *Ter*: Pisciculi parvi. Cic:

Drobianka, Protrimentum, i, n. *Apul*: Intritum, i, n. *Plin*:

Drobiazg, Minuties, ei, f. *Apul*: Minutia, e, f. *Sen*:

Drobizg w *hydly*, *rybach*, &c. *Minuta jumenta*, &c. *Anal.* vide, *Drob*:

Drobiz chleb, vide, *Kiszę*,

Drobiz co, drobno dziele, *Minutatim comminuo*. *Concido aliquid minutē, minutim*. *Col.* *Carpo in multas partes*. *Liv.*

Drobienie, *Friatura*, & f. *Bud.* *Concisura*, *Senec.*, *Drobina*, vide, *Odrobina*.

Drobnieie, *Minutior fio.* *Anal.*

Drobno, *Minutē*. *Minutus*. *Minutissimē*. *Minutatim*. *Colum.* *Incisē*. *Incisim*. *Intercisē*. *Cic.* *Acculatim*. *Plau.*

Drobność, *Exilitas partium*. *Anal.*

Drobny, *Minutus*. *Concisus*, i, 3. *Cic.* *Tenuis*, is, 2. *Virg.* *Vegrandis*, is, 2. *Ovid.*

Drobniuchny, *Minutulus*, i, 3. *Plau.* *Perminutus*. *Cic.* *Minutissimus*, *Suez.*

Drobki, *Trunculi*, *orum*, m. *Cels.* *Acrocolia*, *orum*, n, *Junio.*

Drog rozstanie, vide *Rozstanie drog.*

Drog zbieżenie, *Trivium*, ii, n. *Cic.* vide, *Droga krzyżowa*.

Droga którą iada, *Via*, & f. *Iter*, *neris*, n, *Cic.* *Itiner*, *eris*, *Vary.*

Droga którą podejmujemy, iazda, *Via*. *Iter*. *Cic.* *Uf.* *Cum de via langverem*. *Conticiebamur iter*, *Cic.*

Droga jednego dnia, *Iter unius diei*, *Liv.*

Droga przez cudzy grunt albo prawo iezdzenia przez cudzy grunt, *Actus*, is, m. *Senec.* *Jus agendi jamentum*, &c. *per fundum alienum*. *Anal.*

Droga krzyżowa, *Quadrivium*, ii, m. *Juven.* *Trivium*. *Cic.* *Grumæ*, *arum* f. *Non.*

Droga torowana, gościniec, *Via publica*. *Plau.* *Via illustris*, *lata*. *Cic.*

Droga, opisanie drogi, którą gdzie iechać, *Itinerarium*, i, n. *Solin.*

Droga

Droga, opisanie drogi, ábo pielgrzymowania. Itinerarium. Sipont:

Droge czynię, otwieram, propr: Viam aperiō. Anal:

Droge komu czynię, &c. do czego, Patefacio viam ad, &c. Cic: Facio viam ad, &c. Plau: Do alicui viam ad, &c. Liv:

Drogi w ogrodach, w winnicach, Interordinia, orum, n, Gell: Semita, æ, f, Varr: Pagina, arum, f, Plin:

Drogi opatruiący, Viocurus, i, m Varr:

Drogi, w cenie, w pieniądzech, Pretiosus, i, 3. Car9. Pretii magni. Cic: Multinummus, i, 3. Varr: Stans pretiō magnā. Hor:

Drogi, drogo przedaący, Carē vendens. Anal:

Drogo co kupić, &c. Carē, grandi pecuniā mercari. Impensō pretio parare, emere. Cic: Magno vendere, &c. Varr:

Drogo co szacuję, cenię, Magno, magni, valdē carē aliquid assimo. Cic: Avatē statuo pretium merci, &c. Ter:

Drogosc, cena mielka iákiey rzeczy, Magnum pretium. Cic:

Drogosc mąymności, głod, Caritas, difficultas, penuria, inopia annonæ. Cic: Compressa annona. Liv:

Drogi, Otis, idis, f. Tarda, æ, f. Plin:

Drogi żłoty, żelazny &c. Stamina aurea, &c. Sear: Fila ferrea, aurea, &c. Anal:

Drogi do pisania, vide, Pioro

Drotomy, drociany, Constans stamine aureo, arceo, &c. Anal:

Drozd, Turdus minor. Gesu: Jllas, adis, Tylas, adis, f. Idem:

Drozd morski, ryba nákrapiana, Turdus, i, m. Col: Cichla, æ, f, Calius.

Droidze, Fæx, æcis, m. f. Hor: Crassamen in fundo subsidens. Colum:

Drożdże oleyne, vide, *Fuz.*

Drożdżowy, *Facarius*, ii, 3. *Caro.*

Drożdżysky, *Faculentus*, i, 3. *Nimius face.* *Plin:*
Facatus. *Cato:* *Fecinus*, *Col:* (zam.

Droże drzewo, *Incavo*, as, a, 1. *Caro:* vide, *Wydra.*

Droże zboże, *Incendo*, *excandefacio*, *candefacio*,
annonam. *Varr:* *Augeo*, *accendo* *pretium*, &c.
Caritatem annonae infero. *Plin:*

Drożeie zboże, *Ingravescit annona.* *Cic:* *Incendjū*
est annona. *Quint.*

Droże się z czym, vide *Drogo szcacię.*

Drożenie, *dłubanie*, vide, *Wydrożenie.*

Drożny, *Viarius*, ii, 3. *Cic:* *Vialis*, is, 2. *Plau:* *Iti-*
nerarius, ii, 3. *Amm:*

Drożysko, *Via inuia*, *Virg:* *Via vicinalis.* *Ulp:*

Drożyszy, *drożony*, vide, *Wydrożony.*

Drożyszy, *drogę maiaży las*, &c. *Impressus vestigi-*
is. *Est via per illum.* *Cic:* *Multivius*, ii, 3. *Apuł:*

D R U D R U

Drudzy, vide, *Inszy*, 2.

Drugą razą, *drugim razem*, &c. *Alias.* *Cic:* *Uf:*
Sed de hoc alias. *Idem:*

Drugdy, vide, *Podczas*, *Niekieady.*

Drugi (w liczbie). *Alter*, ius, a, um, *Cic:* *Alius*, ius
a, um. *Idem.*

Drugi, kto inszy, *niektórzy*, *Aliquis.* *Quispiam.* *Cic:*

Drugi taki, *Alter quisquam.* *Plau:* *Uf:* *Nec est al-*
ter quisquam.

Drugi, aliter, vide, *Inszy.*

Drugi, aliter ut, dla drugiego uczynić sobie niemy-
godę, *Detrahare sibi alterius causa.* *Hor:* *Zacno*
drugiego napomnieć. *Alius quispiam*, *alter quis-*
piam, *alter*, *alius*, *facile moneri se sinit.* *Anal:*
Dobrzeby drugiemu zmilczeć, *Commodius aliqui*
tacerent. *Commodius faceres*, *si taceres.* *Anal:*

Drugi raz, vide, *Powtore.*

Dru-

Drugubica, Verriculum, 2, n. *Virg*:

Druk, *wybiáne litery*, *bite kšegŕ*, Liber, charta impressa literis. Expressa metallo literæ. Chartæ impressæ, *Anal*: pro diversa significatione

Drukarnia, Typographium, ii, n. *Ex Græc*:

Drukarŕska nauka, Typographice, es, f. *Ex Græc*:
Vox hæc est nova ut & res. Ars namq; hæc imprimendorum typis librorum inventa in Germania
A D 1440.

Drukarz, Excussor, oris, m. *Anal Quint*: Typographus, i, m. *Fun*: Librarius, ii, m. *Cic*: *Anal*:

Drukowanie, Impressio, onis, *Anal*: *Cic*:

Drukaŕie, Imprimò, is, ess, essum, a, 3. *Exprimo*.
Excudo, is, di sum, a, 3. Anal: *Cic*: *Marr*:

Druŕba, Cognominis, is, c. *Plau*. Referens nomen alicujus. *Virg*:

Druŕba, item, vide, *Dziemostab*.

Druzgam, vide, *Druzgoc*, *krusze*.

Druzgoc, Cum strepitu frango in minutas, partes.
Anal:

Druzgotanie, Confractio, onis, f. *Anal*:

Druzyna, vide, *Tomarzystwo*, 2.

Drwa do budowania, Metenia, a, f. *Liv*: *Cic*: *Mate*.
ries, 2 f. *Caro*:

Drwŕg, vide, *Baŕg*.

DRY DRY

Dryia ná kostkach, Ternio, onis, m. *Isid*:

Dryiákiem, Theriaca, a, f. *Plin*:

Dryiákiem polna, ziele *S. Urbana*, *Phyllanthos*, is, n. *Plin*:

Dryiamnik chroscina, Therionarce, es, f. *Plin*:

Dryfus, vide, *Pomymadlnik*.

Drygaur, vide, *Kaŕ*, 1.

Drzacy

Drzący, Tremebundus. Tremulus, *i, 3.* Vacillans, *antis, 1.* Cic: Trepidus. *Virg:* Trepidulus. *Plaut:* Prætrepidans *antis, 1.* *Catull:*

Drzę, Tremo, *is, ui, n, 3.* Trepida, *as, n, 1.* Contremisco, *is, ui, n, 3.* Cic: Circumtremo. *Lucr:* Intremo. Tremefio, *is, actus, p. ir.* *Virg:*

Drzę przed czym, Tremo virgas, &c. *Liv:* Contremisco vocem, sonitum, &c. *Virg:*

Drze się drzewo, Glubet. *Caro:* Turgenti est cortice, *Anal:*

Drzemanie, Sopor, *oris, m.* Semisomnus, *i, m.* *Quint:*

Drzemiac, Dormitando. *Anal: Plaut:*

Drzemiaz, Dormitor, *oris, n.* *Plaut:*

Drzemie, nápadł mię sen. Dormito, *as, n, 1.* *Plaut:*

Soporor, *aris, d. 1.* Obrepsit mihi somnus. *Plin:*

Drzemlik, prak. Æsalon, *onis, n.* *Plin:*

Drzeń, Ol, *sis, n.* Optima in arbore pars. *Plin:* Torulus, *i, m.* *Vitr:*

Drżenie, Tremor, *oris, m.* Cic: Horror. *Virg:* Palpitatio, *onis, f.* *Plin:*

Drzeńisty, zdrzeńisty, Osseus, *ei, 3. ir.* *Anal:*

Drzewce drzewo, Sarissa, *a, f.* *Liv:* Hasta solida. *Anal:*

Drzewem, ábo z drzewa co robie, Materio, *as, a, 1a.*

Opere intestino aliquid extruo, facio, *Vitr:*

Drzewiane budowanie, vide, *Drewnia, 2.*

Drzewiany, vide, *Drewniany.*

Drzewieć, drzewem się stać, Arboreasco, *is, n, 3.* *Plin:*

Drzewko, Arbuscula, *a, f.* *Varr:* Arboris pomilio, abortus. *Plin:*

Drzewisty, drzew pełny, Silvosus, *i, 3.* *Liv:* Silviger, *ri, a. um.* *Plin:*

Drzewny, Arborarius, *ii, 3.* *Plin:* Arboreus, *Prop:* Arborius. *Caro:*

Drzewo, Arbor, *oris, f.* Cic: Arbos, *oris, f.* *Virg:*

Drze.

Drzewo płodne, rodzące, Arbor felix, Cato: Arbor fructifera, frugifera Plin:

Drzewo płonne, nie rodzące, Arbor infelix, damna-
ta non ferens fructum, Plin:

Drzewo pożyteczne, choć rodzące owoc, choć nie ro-
dzące, Urbana arbor Plin:

Drzewoiad ziele, vide Omigg.

Drzewo u kopii, włoczni, Hastile, is, n. Virg:

Drzewko, Arbor inanis, Ovid: Arbor vetula, Cies
Arbor infelix, silvestris. Plin:

DRZW DRZW

Drzwi, mercie, (dziura sama) Janua, Porta, a, f.
Cic: Ostium, ii n, Plau:

Drzwi, albo mercie tylne, Pseudothyrum, i, n. Cie:
Posticum. Plau: Posticula, a, f. Apul:

Drzwi z deski, forta, Ec. Fores, ium, f. Cic: Ostiū.
Plau: Janua, Cic:

Drzwi bramne, Porta, a, f. Ovid: Virg:

Drzwi dwuskrzydłaste, Valvæ, arum, f. Cic: Bipatens
porta. Virg:

Drzwi kraciśte, z kraty, Janua cancellata, Meurs:

Drzwiczki niskie, Foricula, arum, f. Cochlea, a, f.
Varr: Ostiolum, i, n. Colum:

DU DU

Dub, vide, Dzinb:

Dubas, Scafa, a, f. Liv: vide, Nawa Żudka:

Dubiel, Cyprinus pingvior, & magis albus. Gesn:

Duch, rozumna bez ciata, rzecz, Mens, entis, f. Cic:
Spiritus, is, m. Ovid:

Duch dobry, vide, Anioł.

Duch zły, vide, Czart.

Duch, d. sza, vide, Dusza.

Duch aliter, vide, Dusze zmarłych.

Duch aliter, vide, Dech.

Ducha, Pileus nocturnus ex plumis, *Anal:*

Duchowienstwo, ludzie stanu duchownego, Clerus, *i. m. Bud:*

Duchownie, Instar spiritus. *Anal:*

Duchownie mówić, Christiano more loqui. Sensus altius, vel cælitus petito, ad animum relato loqui. *Anal:*

Duchowny, do ducha należący, Ad animū spectans. Excolendo animo utilis. *Anal:* Duchowność, duchowieństwo. Studium rerum cælestium, Rzecz duchowne. Res animi. *Anal:*

Duchowny członek, stanu duchownego, Clericus. Ecclesiasticus, *i. m. Hier: Isid: Initiatus. Bud:*

Duchowny Oyciec, mistrz, Magister pietatis, religionis, virtutis. *Cic:*

Duchowny myślad, Interpretatio vires naturæ superans, non à rebus humanis, sed à divinis ducta. *Bud:*

Duchownego sądzić u sądu świeckiego. Reum jure Pontificio privare. *Anal:*

Duchownemu prawu kogo addać, De reo secundum infulas pronuntiare. Reum animadversioni Pontificiæ permittere. *Bud:*

Duda, Pithaulos. *a. m. Senec: vide, Gayda.*

Dudek, Upupa, *a. f. Plin.*

Dudek trans: vide, Błazen. Głupiec.

Dudkować komu Cum saltu occurrere alicui. *An:*

Dudy, Tibia utricularis. *Fur:*

Duern, vide, Sekstern.

Dufam komu, vide, Ufam komu.

Dufam w co, w kogo. vide, Ufam w co.

Dukam, trąbie w rog, Buccinam inflo. Buccino, *as, n. i. Varr:*

Dukam trans: Obtundo aures alicujus eadem re inculcanda. *Anal:*

Dukas

- Dukat*, Solidus aureus major, *Lamprid*:
Duma, Inanis opinio. *Anal*: vide, *Pycha*.
Duma, aliter: Symphonia; nania militaris. *Anal*:
Dumam co, vide *Zanyslam* się.
Dumny, vide, *Pyszny*.
Dunaiec rzeka, Parvus Danubius. *Crom*:
Dunay rzeka Rakuska, Danubius, i, m. *Ovid*. *Ister*,
ri, m. *Virg*:
Duńczyk, Danus, i, 3. *Anal*: *Duńska ziemia*, *Dania*
a, f. *Anal*:
Dupla. Tela serica densior. *Anal*:
Duplak, vide, *Podmowny*.
Dupniały, *mydupniały*, *Exesus*, i, 3. *Virg*:
Durug, vide, *Szalcig* *Głupieig*.
Durny, vide, *Głupi Fantastyk*.
Durszlak, Colum, i, n. *Pompon*: Cribrum æreum,
ferreum, &c. *Anal*:
Dusza, duch, Anima, a, f, Animus, i, m. *Cic*. Spiritus, ūs, m. *Ovid*:
Duszacy, Suffocans, *antis*, i. *Anal*:
Dusze zmarłych, duchy, Umbra, arum, f, *Virg*: Ma-
nes. ium, m. *Apul*:
Dusz ludzkich przechodzenie mciata drugich ludzi,
Metempsychosis or, f. *Lucr*:
Dusze kogo, co, *zaduszam*, *Strangulo*, n. i. *Colum*:
Intercludo animam *Tacit*. *Respiramen iterq*;
animæ eripio, *Ovid*: vide, *Dawig*.
Dusze co, rr: vide, *Trzymam* co *skap*.
Dusze się, *duszno mi*, *Angor eris*, d. 3. *De corpore*
& animo *Plin*: *Cic*: *Et Us*: *Angor curis incom-*
modis, *Cic*: *Angor fauces occupat*. *Plin*:
Dusze mggle, vide, *Tłg*.
Duszenie, *Interclusio animæ*: *Cic*. *Strangulatio*, *enris*
f. *Strangulatus*, ūs, m. *Angor*, *oris*, m. *Plin*:
Duszenie nocne, *Suppressio nocturna*. *Plin*: *Morbus*
fonticus. *Idem*:

Duszenie

- Duszenie cierpiacy*, Qui suffocatur. *Gorr*:
Duszkciem wypić, Dućtim bibere. *Plaut*: Unô spi-
 ritu poculum exhaustire. *Cic*: Raptim, & sine
 interpiratione potare. *Plin*:
Duszek, mój *duszek*, Ocellus mi. *Plau*: vide, *Móy ty*
Duszenie, z *dusze*, Animitus. *Novius*: Ex animo. *Cic*
Duszenie, aliter: vide, *Koniecznie*. *Poniewoli*.
Duszo tu, zaduch, vide, *Zaduch*.
Duszo mi trans vide, *Dogrzewa mi*.
Dusznosc, Spirandi difficultas. *Anal*:
Duszny, do *dusze* należący, Animalis, is, 2. *Cic*:
Duszony, iako pieczyście, Tostus in ollis clausis. *An*:
Duszyczka, Animula, e, f, *Cic*:
Duszc, Virium Integritas. *Anal*: vide, *Moc*.
Duży, Magnis viribus homo, &c. *Anal*: vide,
Mocny.
Duży item vide, *Wielki*.

D W A D W A

- Dwa*, para, Duo, a, o, Geminus. Geminatus, i, 3.
Bini, e, a. *Cic*: Uf: Bini oratores. Geminum
 lumen. Geminatus. Sol. *Cic*:
Dwa á dwa, vide, *Podwu*.
Dwa dni, Biduum, ii, n, *Cic*: Ter:
Dwa dni tam iazdy, Bidui abest. *Cic*:
Dwadziescia czego, Viginti, *Indecl*: *Cic*: Viceni.
 Bis deni, e, a, *Plin*:
Dwadziescia kroc, Vicies, *Cic*: Col:
Dwadziescia i osm, Duodetriginta, *Varr*: *Dwu-*
dziesky osmy, Duodetricesimus, i, 3. *Gell*: *Trzy-*
dziesci i osm, Duodequadrageci, e, a. *Plin*: *Trzy-*
dziesky osmy, Duodequadragesimus, *Liv*: *Czter-*
dziesky osmy, Duodequingagesimus, i, 3. *Cic* &c.
Dwadziescia i osm razy Duodetrices, *Cic*:
Dwa funty, Bilibra, e, f, *Liv*: Dupondium, ii, n, *Var*:
Dwafuntomy, Bilibris, is, 2. *Mart*:

Dwa

DWA, DWI, DWO 191

- Dwa języki umiejący, Bilingvis, is, 2. Cic: Hor:
 Dwakroć, dwa razy, Bis, Cic:
 Dwakroć do roku rodzące drzewo, Sc. Bifera arbor
 Plin:
 Dwakroć, we dwuynasob większy, Sc. Duplo ma-
 jor. Plin: Duplus, i, 3. Cic: -
 Dwanaście czego, Duodscim, indecl: Duodeni, a, a.
 Cic: Uf: Duodena jugera. Cic:
 Dwanaściekroć, Duodecies, Cic:
 Dwanaście, Duodecimus, i, 3. Cal: Siponr: Alter ab
 undecimo. Virg:
 Dwa pieniądze, Chalcus, i, m. Plin:

DWI DWI

- Dwie letie, Biennium, ii, n. Cic:
 Dwie matki mający, Bimater, tris, m. Ovid:
 Dwie noczy, Binoctium, ii, n. Tacit:
 Dwieście, Ducenti, a, a, Cic: Duceni, a, a, Liv: Bis
 centum Virg:
 Dwiesćkroć, Ducenties. Liv:
 Dwieście staj, Centuria, a, f, Varr:
 Dwie tucze mający, Sextantarius, ii, 3. Fest:

DWO DWO

- Dwoiák, vide Blizniak.
 Dwoiáki, dwoisty, Duplex, icis, 1. Duo, a, o, Cic:
 Duplus, i, 3. Plin: Ingeminatus. Ovid: Uf: Du-
 plex cursus. Dupla agmina.
 Dwoiako, ná dwoie, Bifariam. Cic: Bipartito. Caf:
 Dupliciter. Plau:
 Dwoiako, dwoiákim sposobem, Dupliciter. Bipartito
 Cic: Uf: Dupliciter careo culpa. Bipartito id
 fit.
 Dwoiako, wedwoynasob, Duplo major, Plin: vide,
 Dwakroć we dwoy.
 Dwoiako zwany, Binominis, is, 2. Ovid: Binominus,
 i, 3. Fest: Dwoie

Dwoie ludzi, &c. Duo, *a, o.* *Cic:* vide, *Dma, para.*
Dwoie aliter ut, ná dwoie ryb, &c. Duplex, *icis,*
i. Cic vide, *Dwoy, i.*

Dwoig, dzielę ná części dwie, Divido aequaliter
in duas partes. Cic: Bifariam dispartior. *Plau:*

Dimidium facio. Ter: Partior, *iris, d. 4. Colu:*

Dwoig, aliter vide, Przydaig tyle drugie.

Dwoiey farby, Bicolor, oris, i. Ovid: Bicoloreg, *Vopi:*

Dwoistego ciała, Bicorpor, oris, i. Cic: sic. Biformis
Col: Dwoyksztatny. *Bigener, eris, i. Var:* Dwo-
rodny. Bimembris, Ovid: Dwoczłonkowy. *Bi-*
frons, ontis, i. Virg: Dwoczłotowy.

Dwoisto, Geminatim. Diomed

Dwoistorc, Duplicitas, aris, f. Lać: Duplicatio,
onis, f. Senec:

Dwoisty, podwoyny, Duplex, icis, i. Geminus, i, 3.
Virg: Geminatus, *i, 3. Liv:*

Dwoisty, tr: vide, *Nieszozery.*

Dwoisty iestem, Duplex sum, Anal:

Dwor, Páńskie mieszkanie, Aula, a, f. Virg: Aedes
aulicæ. Lampr:

Dwor me wsi, wogrodzie, &c. Villa suburbana.
Catul: Prætorium, *ii, n. Svez:*

Dwor aliter, Stuzba obecna ná dworze, Aula, Cici:

Dwor, osoby ná dworze Panow, Aulicus comitatg,
Bud:

Dwor, aliter ut Na dworze spác, Sub dio somnũ
capere. Hor: Anal:

Dwor, aliter ut Szedł ná dwor, Ivit, quo saturũ
solent. Plau:

Dworak, vide, Dworzanin. Dworka, Villica, a, f,
Col: Cato:

Dwornic, Curiosè, Cic:

Dwornik, starosta me wsi, vide, Folmarkomy.

Dwornosc, Curiositas, aris, f, Cic: Periergia, *a, f.*
Quint:

Dwornoy

Dworny, *świerzbiących oczu*, Curiosus. Percuriosus,
i, 3. Cupidus spectaculorum. Cic: Curiosulus. Apu:

Dworny iestem, Curiosè ago, Anal:

Dworny, dworski, Aulicus, i, 3. Sver:

Dworstwo, *variè*. vide, Obyczajność, *żarz.* Nie-
szczerosc.

Dworzanin, Assecla, *a, m.* Cic: Anteambulo, *onis*,
m. Mart: Famulitiū aulicum. Dworzanie. Spart:
vide Stuga.

Dworzanin, *aliter*, vide, Układny. Obyczajny.

Dworzet, vide, Dwor we wsi.

Dwoy (o dwóch osobnych rzeczach,) Duplex, *icis*, i.
Geminus, i, 3. Liv. Geminatus. Cic:

Dwoy drogi, Bivius, ii, 3. Virg:

Dwoy głowy, Biceps, *icis*, i. Cic: Bifrons, *ontis*, i.
Virg:

Dwoyjęzyczny, vide, Dwa języki umiający, Nie-
szczerzy

Dwoyka, Dias, *dis, f.* M. Capell: Duplio, *onis*, *m.* Fest:

Dwoykomy, dwiema służący, Dualis, *is*, 2. Diom:
Prisc:

Dwoy listny, Bifolius, ii, 3. Henr: Steph:

Dwoy list ziele, vide, Podkolan.

Dwoynasob, Duplum, i, n. Cic: Cato: Bis tanto, Plau:

Dwoynasobna wina, nadgroda, Duplio, *onis m.* Plin:

Dwoynasobny Duplus, i, 3. Cic:

Dwoy uszny, Utrinq; anatus. Anal:

Dwoy głowy, Bidens, *entis*, i. Ambidens. Fest:

Dwoy żęstwo, Bigamia, *a, f.* Sipont: Secundæ nu-
ptiæ. Anal:

Dwoy żon. dwoyżeniec, Multarum nuptiarum. Cic:
Secundarum, tertiarum nuptiarum. Anal: Biga-
mus, i, m. Sipont:

D W U   D W U

Dwudłonnny ná dwie dłoni, Bipalmis, *is*, 2. Varr:

Dwudziestek, Vicenarius numerus. Anal:

Dwudziestek

- Dmudzieſtny, Vigecuplus, i, 3. Anal:
 Dmudzieſtolerni czas, Vicenium, ii, n. Mod. ſt:
 Dmudzieſtolerni, Vicenarius, ii, 3. Plau:
 Dmudzieſty, Viceſimus, i, 3. Cic:
 Dmudzieſty dziemięty, Undetricesimus, i, 3. Liv:
 Dmudzieſtkowanie, Viceſimatio, onis, f. Lips: Ex Cap:
 Dmugarcowa miara. Duorum congiorium menſura,
 vas, &c. Anal:
 Dmugarcomy, Bicongius, i, 3. Anal:
 Dwa kłyky, Dicondylus, i, 3. Cal.
 Dmulerni, Bimus, i, 3. Cic: Bimulus, i, 3. Carul:
 Biennis, is, 2. Plin:
 Dmulerni czas, Bimatus, is, m. Varr: Biennium.
 Cic: Bienne ſpatium. Plin: Dieteris, idos, f. Cenſ:
 Dmulistny, Duobus foliis herba. Plin:
 Dmutokietny, Bicubitalis, is, 2. Plin:
 Dmumieſieczny, Bimeſtris, is, 2. Cic: Bimenſis, is, 2.
 Liv:
 Dmunaſtek, Duodenarius numerus. Anal:
 Dmunaſtnik ziele ną mſzelką chorobę, Dodecathe-
 non, i. n. Plin:
 Dmunaſtolerni, Duodenis, is, 2. Anal:
 Dmunogi, Bipes, edis. i. Cic: Virg:
 Dmupałcowa miara, Sextans pedis, Plin:
 Dmupiędziſty, ną dwie piędzi, Bipalmis, is, 2. Varr:
 Dmupięciężny, Diobolaris, is, 2. Plau:
 Dmupiętry, Duas contignationes habens. Anal:
 Dmurogi, o dwu rogach, Bicornis, is, 2. Ovid: Plin:
 Dmurzędny, Diſtichus i, 3. Colum:
 Dmuſkrzydłaſty, Bipennis, is, 2. Plin:
 Dmuſkrzydłaſty, tranſ. Biforis, is, 2. Ovid: Bipa-
 tens, entis. i. Virg:
 Dmuſerny, dwieście mſsobie miancy. Ducenarius. ii.
 3. Plin: Centungeminus. Virg:
 Dmuſtany mzedzie. Ducentiſimus, i, 3. Sver:
 Dmuſtopna miara. Dupondium. ii. n. Colum:
 Dmuſta

Dwustopny, nā dwie stopy długi, &c. Bipedalis, is,
2. Cas. Bipedanus. Dupondarius, ii, 3. Colum:
Bipedaneus. Plin:

Dyagryd, Succus scammonia, Gorr:

Dyakon, Diaconus, i, m. Isid:

Dyalektyka nauka, Dialectica, a, f. Ratio differen-
di. Judicandi via. Contracta, & adstricta elo-
quentia. Cic:

Dyalektyk, Dialecticus, i, m. Cic:

Dyalog, vide, Rozmowa.

(*Plin:*

Dyament, Adamas, auris, m. Virg: Siderites, a, m.

Dyament ziele, Adamantis, idis, f. Plin:

Dyamentomy, Adamantinus, i, 3. Hor: Adamantæ9,

Dyba, vide Pregierz.

(*Ovid:*

Dybanie, Gradus digitis suspensus. Ovid:

Dybieg, nā palcach stąpam, Suspenso gradu eo, Ter
Taciturna vestigia suspenso digitis gradu fero.

Ovid: Suspensum pono vestigium. Senec:

Dybkiem, Suspensis passibūs. Amm: Insonō vesti-
gio, Apul:

Dycham, Duco anhelitum. Plaut: vide, Dyszga, i.

Dychamica, duszność, Angustia spiritūs. Angustus
spiritus. Cic: Anhelatio, onis, f, Dyspnæa, a, f,
Plin: Difficultas spirandi. Cels:

Dychawiczny, Dyspnēicus. Suspirosus, i, 3. Plin:

Ilia trahens. Anhelatus. Cic: Ilia ducens. Hor:

Dyeczoya, vide, Biskupstwo, 2.

Dyieta, skromność w życiu. Diæta, a, f. Cic:

Dygnitarstwa pragnący, vide, Dostoieństwa zabie-
gający.

Dygnitarz, Summum dignitatis gradum tenens.
Summo magistratu præditus. Qui cum dignitate
est. Cic:

Dykruię, powiadam piszącemu, vide, Powiadam pi-
szącemu.

Dyl, Longurius, *ii*, *m*. *Var*: *Cas*: Planca, *a*, *f* *Plin*:
Dylomanie, Sepes struclulis. *Colum*: Sepimentum
 fabrile. *Varr*:

Dylowy, z dylóm, Caudicatus, *i*, *z*. *Senec*: Caudi-
 carius. *Fest*:

Dym, Fumus, *i*, *m*. *Cic*: Vapor flammæ. *Senec*:

Dymalny, do dymania służący, Pneumaticus, *i*, *z*.

Dymam, vide, Poddymam. Dmucham. (*Vier*:

Dymem duszę kogo, Fump infecto, eneco. *Anal*:

Dymem ging, In fumum evanesco. *Anal*:

Dymię, kopce, Fumo, *as*, *n*, *i*. *Cic*: Infumo. *Plau*:
 Transfumo. *Star*:

Dymienie, Babones, *nŕ*, *m*. *Gorr*: vide, Gruczoty.

Dymienie, kurzenie dymem, Infumatio, *onis*, *f*. Fu-
 matio. *Gaza*.

Dymionowe ziele, vide Gwiazdeczki.

Dymnik, gdzie co dymię, Fumarium, *ii*, *n*, *Marr*:
 Coctilitia taberna. *Capit*:

Dymnik dziura, która dym odchodzi, Fenestra in
 testo, vel tegulis. *Anal*:

Dymny, dymiący, Fumofus, *i*, *z*. *Cato*: Fumidus.
 Fumifer, *ri*, *a*, *um*, *Kirg*:

Dymny, dymem trącający, Fumofus, *i*, *z*, *Hor*: Vapi-
 dus. *Pers*:

Dymny kamień, Capnias, *a*, *m*. Capnites, *a*, *u*. *Plin*

Dynia, Pepo, *onis*, *m*. *Plin*. vide Melon.

Dyptan biały nąski, Dictamnium album, Fraxinus
 pumila. *Ursu*:

Dyptan kreteński, Podolski, Dictamnus, *i*, *f*. *Cic*:
 Dictamnium, *i*, *n*. *Plin*:

Dyscyplina, biczowanie się z nabożeństwa, Verbera-
 tio sui voluntaria. *Anal*:

Dyscyplina, która się biczują, Flagellum. Flagrum.
 Verber, *eris*, *n*. *Anal*:

Dyscyplinant nąiemny, Flagellator, *oris*, *m*. *Fest*:

Dyscy-

Dyscyplinować się, Voluntariam de se panam verberibus sumere. Flagellis se ultro cadere; Voluntariis flagris se concidere *Anal:*

Dyspensacya, Laxamentum legis. *Cic:* Vacatio legis. *Suez:*

Dyspensować z kim, w czym, Legibus, lege aliquę solvere. *Cic: Liv:* Liberare voto. *Liv:* Nexu legis exsolvere. *Tacit:* Voti religione solvere. *Anal:*

Dysputacya, vide. *Przegadywanie się.*

Dysputuję się z kim, vide, *Przegadywam się.* *Róż pieram się z kim.*

Dysputuję o czym, vide, *Rozmawiam.*

Dystylowania, palenia wodek nauka, Ars distillationum, eliciendi aquam, vel oleum &c. vi caloribus. *Anal:*

Dystylowanie, palenie wodek, Distillationum confectio. *Anal:*

Dystyluję wodki, &c. Destillare facio aliquid, oleum, aquam, &c. Calore ignis elicio aquas stillatitias. *Anal:*

Dystylowana rzecz, Liqueur stillatitius, æolipylâ confectus. *Anal:*

Dyszacy, Anhelus; *z, 3. Virg:* Anhelator, oris, *m. Plin:*

Dyszę, dycham, Anhele, *as, n. i. Ovid:* Crebro spiro. *Cels:* Anhelitum duco. *Plau:* Jlia duco, *Hor:* Jlia traho. *Plin:*

Dyszę, trans: ut Dyszy co gdzieś zakryte jest, Lateo, *es, n. 2. Virg: Uf:* Tuta lateo arce viator. *Cic:* Latet scelus. *Idem.*

Dyszę, Tęmo, onis, m. Virg: Burrâ, *a, f. Varr:*

Dyszę, u ptęga.

Dyszenie, rchnienie, Anhelatio, *onis, f. Plin:* Anhelitus, *as, m. Virg:*

Dyszkant m. muzyce, *Symphonia pars impuberum* vocibus cani solita. *Anal:* *Dyszkant* *spiewak*,

Incentor, oris, m. *Funius*

Dyszkrecya vide, *Względ. Baczność.*

Dyszkret, vide, *Baczny.*

Dyskurs, vide, *Rozmowa.*

Dyszkurcie o czym myśla, *Ratiocinor*, aris, d. 1. *Cic*
Discurto, is, n. 3. *Anm.*

Dyszkurcie o czym słowy, *Longius prosequor*
aliquid *Cic:*

Dyurnat, *Dziennik Kaptański*, *Breviarium diurnū*
precum Ecclesiasticarum publicarum, *Anal:*

D Z B

D Z B

Dzban wielki, vide, *Bania*, 1.

Dzban miara, *Fidelia*, a. f. *Cirnea*. *Plau:* *Capula*
ficilis. *Obba*, a. f. *Lepesta*. *Varr:* *Oenophorum*,
i, n. *Marr:*

Dzbanek, *dzbanuszek*, *Urnula ficilis*. *Cic:* *Urceus*
ficilis. *Caro:* *Armillum*. *Urceolus*, i, m. *Varr:*
Hirnella, *Fest:*

Dżdżamy, *dżdżysty*, *Pluvialis*, is, 2. *Nimbosus*, i, 3.
Imbrifer, ri, a, um, *Virg:* *Plavius*, ii, 3. *Varr:* *Plu-*
viosus. *Plin:* *Imbricus*. *Plau:*

Dżdżownica, *glista ziemna*, *Lumbricus*, i, m. *Plau:*
Dżdżownica, *kamień z deszczem spadający*, *Ombria*
gemina. *Plin:*

Dżdżownice gniazdy, *Hyades*, um, f. *Cic:* *Vir:* *Sul-*
calæ, arum, f. *Cic:*

Dżdżomy, vide, *Deszczomy*.

Dżdż się, *zadżdżyło się*, *Cælum est pluvium*. *Im-*
pendet pluvia. *Varr:*

D Z I

D Z I

Dziad Oyca lub Marki Oyciec, *Avus*, i, m. *Cic:* *Or-*
do suusum hic est. *Avus*. *Preavus*. *Abavus*. *Ata-*
vus. *Tritavus*. *Ex I. C. Auson:*

Dziad

Dziad względem lat, vide, *Stary*, *Zgrzybiały*.
Dziad względem stanu, *Żebrak*, *Mendicus*, *senex*. *An*
Dziadowizna, *Avita bona*. *Cic*: *Avitæ opes*. *Plin*:
Dziadonyski, *Avitus*, i, 3. *Cic*: *Ovid*: *Uf*: *Avitum*
regnum. *Cic*:

Dział, *dzielenie*, *Partitio*. *Divisio*. *Distributio*, *onis*
f. *Cic*: *Divisus*, *his*, *m*. *Liv*: *Sectio*, *onis*, *f*. *Svet*:

Dział roli, vide, *Łan*.

Działan co, vide *Czynię*. *Działym*am, vid: *Czyniam*.

Działanie, *Factio*,. *Effectio*, *onis*, *f*. *Cic*: *Actus*, *his*,
m. *Quint*:

Działay, *Agēsis* ergo. *Cic*: vide, *Nuż*, *n*.

Działo, *Tormentum*, i, n. *Vopis*: *Fulminca machi-*
na. *Virg*: *Pol*:

Dzianka, *dziana szara*, *Nectilis vestis*. *Lucr*: *Tu-*
nica *texta*. *Anm*:

Działowid ziele, vide, *Liść* *ogon*.

Dziarstwo, *Tophus*, i, m. *Col*: *Porus*, i, m. *Plin*:

Dziarstwisty, *Tophaceus*, *ei*, 3. *Plin*: *Tophius*, i, 3.
Svet:

Dziśta, *Gingivæ*, *arum*, *f*. *Plin*: *Gingivula*. *Apul*:

Dziatwa, vide *Dzieciuch*.

Dziczeię, *Efferor*, *oris*, *d. i*. *Liv*: *Degenero* in *ferita-*
tem. *Plin*:

Dziczyna, *wieprzowina dzika*, *Aprugna caro*. *Plau*:

Dzieci, *Liberi*, *orum* *m*. *Cic*: *de pluribus*. *Soboles*,
is, *f*. *Plin*: *Pignora*, *orum*, *n*. *Ovid*: *Pignus*, *oris*,
n. *Svet*: *Prognati*. *Plau*:

Dzieci opatrui, *Curator puerorum*. *Anal*:

Dzieci opatrowanie, *rzad*, *Institutio puerorum*, *An*:

Dzieci praszę, *rybie*, i *innych zwierząt*, *Catuli la-*
certorum, *serpentum* &c. *Pulli apum*, *hirundi-*
nis, &c. *Fetus tigridis*, &c. *Plin*: *Liberi ovium*,
Plau:

Dzieciatko, *dzieciateczko*, *Puerulus*, i, m. *Cic*: *Puel-*
lus. *Lucil*: *Pupus*. *Varr*:

Dziecie, dziecina, Puer, ri, m. Pusio, onis, m. Cic: Papulus, i, m. Catul:

Dziecie roste, Bupæs, ædis, m. Grandis puer. Fest:

Dziecięcy, dziecinski, vide, Dziecinny.

Dziecięcy szpital, Brephotrophium, ii, n. Cal: Rex:

Dziecieliua nasza, Thymû, i, n. Col:

(Cod:

Dziecieliua włoska, Epithimium, ii, n. Plin:

Dziecielniczny, Thyminus, i, 3. Col: Thymianus.

Plau: Thymosus. Plin:

Dziecinieig, Repuerasco, is, n. 3. Cic: Puerasco. Sver:

Fio puer. Plau:

Dziecinna, komora, mieszkanie, Pædagogium, ii, Plin:

Dziecinne, Pueriliter, Cic: Liv:

Dziecinność, dziecińskie obyczaje, Puerilitas, aris, f.

Senec:

Dziecinny, Puerilis, is, 2. Cic:

Dzieciństwo, Pueritia, æ, f. Cic: Infantia. Prætex-

tata ætas. Plin: Puerilitas, aris, f. Varr:

Dzieciót, Picus, i, m. Plau:

Dzieciuch (z pogarda) Bulla dignissimus. Fun: Mo-

nibûs puerilibus præditus. Anal:

Dziedzic, dziedziczka, Heres, edis, com, Cic:

Dziedzicem czynię, Facio, scribo, instituo, relinquo.

heredem. Voco in partē hereditatis aliquē. Cic:

Dziedzictwa zabiegacz, łapacz, Captator, oris, m.

Fuzen:

Dziedzictwo, Hereditas, aris, f. Familia, æ, f. Cic:

Diatheca, æ, f. Marr:

Dziedzicze, Hereditatem capio, adeo. Venit mihi

hereditas. Heres succedo alicui. Heres sum ali-

cui. Cerno hereditatem. Cic:

Dziedziczenie Cretio, onis, f. Cic:

Dziedziczenie, Hereditariē. Ezech: Hereditario jure.

Dziedziczny, Hereditarius, ii, 3. Cic:

(Anal:

Dziedzina, włosć, Prædium. Heredium, ii, n. Varr:

Regnum. Cic:

Dzizga

- Dziega srebrna, grosz Moskiewski*, Sestertius, argenteus nummus Moscoviticus *Anal.*
- Dziegieć*, Pix liquida betullæ adustæ. Sutorium unguen *Anal.* (*Siren*)
- Dziegieł ogrodny*, Costus niger. Radix S. Spiritus.
- Dziegieł cudzoziemski*, Smyrnium, *ii, n. Plin.* Pseu. docostus, *i, m. Mart.*
- Dziegielnica*, Angelica magna femina. *Siren.*
- Dziegwa*, Parulis, idis, *f. Celf.* Inflammatio gingivarum *Gorr.*
- Dziegie sieć*, &c. Necto retia. *Prop.* Texo plagas, *Cic.* &c.
- Dzieie czyie*, Gesta alienius. Res gestæ alienius, *Cic.*
- Dzieie się, stawam się*, Fio, is, actus, *n. a. Cic.*
- Dzieie się, mna, toba, rym, oym*, &c. Per me, per te stat. *Ter.* Ea causa est, cur, &c. Id causæ est. *Cic.*
- Dzieiopis*, Historicus, *i, m. Cic.* Conditor historię. *Ovid.*
- Dzieiopisowski*, Historialis, *is, 2. Plin.*
- Dzieiowe Księgi*, Historia, *a, f.* Monimēta antiquitatis. Monumenta annualium. Monumenta rerum gestarum. *Cic.* Gesta, *orum, n. Tacit.*
- Dzieiom pisanie*, Historice, *es, f. Quint.*
- Dzieka, dzięki*, Grates, *ium, f.* Gratiarum actio. Gratulatio, *onis, f. Cic.*
- Dzieka Bogu*, vide, *Chwała Bogu.*
- Dziekan*, Decanus Ecclesiasticus. *Anal.* Sacræ discipline exactor. *Bud.*
- Dziekania*, Decani Ecclesiastici Domus. *Anal.*
- Dziekomaniu służyć*, Eucharisticus, *i, 3. Scat.*
- Dziekuie komu*, Grates alieni habeo. *Plau.* Reddo alicui gratias. Habeo gratiam. Grates ago. Immortales, ingentes, &c. gratias ago. *Cic.*
- Dziekuie Bogu*, Grator, *aris, d. 1. Liv.* *Uf.* Jovis templum gratantes adire. *Liv.* Gratulor superis. *Teren.* *Enni.*

Dziękuję komu z czego, nie obiecuję sia na wieczność
 &c. De cæna facio gratiam. Plau: Respondeo
 vocanti ad prandium, &c. Anal:

Dzielnica, dzielnik, Distributor. Partitor, oris, m. Cie
 Tributor Apul:

Dzielię co, rozdzielam na części, Divido, is, si, sum,
 a, 3. Tribuo in partes. Partior in membra. Fa-
 cio partes. Cic: Dispertio, is, a, 4. Plau:

Dzielię co od czego, Discrimino, as, a, 1: Divido, is,
 a, 3. Discrimino aliquid ab aliquo, Cic: Diri-
 mit aliquid amnis, &c. Vitg:

Dzielię drugich czym, Partior bona, &c. inter ali-
 quos. Divido nummos in viros, &c. Plau: Di-
 spertior aliquid per omnes &c. Lucr:

Dzielię się czym z kim, Partior, iris, d, 4. Dispertior
 aliquid cum aliquo. In partem voco aliquem. Cic
 Divido aliquid cum aliquo. Plau:

Dzielenie, vide, Dział,

Dzielenie losem, Distributio per sortes. Anal:

Dzielmy się, In commune confer, &c. Senec: In
 medium depone. Dimidium mihi de præda &c.
 dato. Plau:

Dzielnica, vide, Miedza. Rożność.

Dzielnica w mieście, kwatery domow od innych od-
 dzielonych, Insula, æ, f Cic: Sectio urbis. Vopis:

Dzielnice w księgach, Divisiones scripturæ in pagi-
 nis. Anal: Cic:

Dzielnosć, vide, Rostropnosć.

Dzielnosć, aliter, vide, Męstwo.

Dzielny, vide Rostropny. Rozsądny.

Dzielny, aliter, vide, Mężny. Odważny.

Dzielny, dzielący, vide, Średni.

Dzielny, działowi służący. Tributorius, ii, 3. Ulp:

Dzielo, Actus, us, m. Claud: Facinus præclarum.

Opus magnum. Cic:

Działomy

Dziękomy, dziętom należący, Pœticus, i, 3. *Quinæ*
 Dzień, Dies, ei, m. v. f. Diurnum spatium. Spatiū
 diei. Cic:

Dzień i noc, Diei & noctis spatium. *Anal:*

Dzień jazdy, Iter diei. *Liv:*

Dzień miesiąca pierwszy, Calendæ, arum, f. Cic:

Dzień miesiąca ostatni, Pridie calendæ Martii,
 &c. Cic:

Dzień miesiąca Marca, Maiâ, Czerwca, Październi-
 ka siódmy, a inszych miesięcy piąty, Nonæ, arum
 f. Cic:

Dzień miesiąca piętnasty, to jest Marca, Maiâ, Czerw-
 ca, Października, a wszystkich innych trzynasty.
 Idus, uum, f. Cic:

Dzień lekarski, albo chorobny, zdrowiu ludzkiemu, lub
 drzewom szkodliwy, Dies decretorius. *Plin:* Cri-
 ticus dies, *Cels:*

Dzień narodzenia czyiego, Natalis dies. Cic: Na-
 talis, absol, *Virg:*

Dzień niesadomny, vide Niesadomny dzień.

Dzień nieszczęśliwy, Dies inæstus, Cic: Dies in-
 faustus. *Tacit:*

Dzień pomszedni, vide, Pomszedni.

Dzień przed tym, Pridie, *Uf:* Pridie dedi literas,
 Pridie illius diei. Pridie quam scripsi. Cic:

Dzień sadowny, Faustus dies, perquem lege agere
 licet. *Ouid* (*Virg:*

Dzień szczęśliwy: Dies bonus, *Hor:* Almas dies.

Dzień wolny od jakiey roboty, Feriæ, arum, f. *Uf:*
 Feriæ piscatorum. Cic: Dies otiosus. *Idem,*

Dzień wstawiany, przydatny, Intercalaris dies. *Plin*

Dziennik robota pszczelna w barci, Mellificum opus.
 Opus cereum, *Col:*

Dziennik, opisanie spraw dziennych, Ephemeris,
 idis, f. Cic: Diurnum, i, n. *Tacit:* Quotidiana,
 arum, n. *Vopisc:*

*Dziennik Książeczka, Libellus precum quotidiana-
rum. Anal:*

Dzienny, Diurnus, i, 3. Cic: Divs, ii, 3. Fest:

Dzienny, dzień trwania, vide, Jednodzienny.

Dzierlatka, Galerita avis. Alauda. Cassita Plin:

Galericus i, m, Varr:

Dzierżak, cepisko, Manubrium flagelli frumentarii.

Anal:

(f. Cic:

Dzierżawa, maigność króla kto dzierży, Possessio, oris,

Dzierżawa, maietności trzymanie, Possessio. Dicio,

oris. f. Cic:

Dzierżawa, prawo na dzierżenie dobr cudzych, Usus

fructus. Cic: Us: Usus fructum amittere. Cic:

Dominium, ii n Ulpia:

Dzierżawca wśzelaki, Possessor, oris, m. Cic: Auctor.

Idem:

Dzierżawca cudzego stuszy, Usuarius, ii, m. Ulp:

Dzierżawę znaczący, dzierżawie służący, Possessv9,

i, 3. Quint:

Dzierżba, dzierzwa, Lanus major, Gesu:

Dzierżę co vide, Trzymam,

Dzierżę z kim, vide, Trzymam z kim.

Dzierżę maigność, iako dzierżawca, Usus fructum

bonorum habeo. Cic:

Dzierżę szarg, drę, Tero, is, ivi, itum, a, 3. Lucr:

Attero. Mart: Detero aliquid usu. Quint:

Dzierżę się na czym, Contero vitam in &c. Plau:

Conteror in causis & foro, &c. Contero tempus,

otium. Cic:

Dzierżga, vide, Rzęsa wodna.

Dzierżenie, vide, Trzymanie.

Dziesiąta część czego, Decumum, i, n. Cic:

Dziesiątek, Decas, adis, f. Liv: Decussis, is, f. Virr:

Dziesiątek żołnierzów, Decuria, a, f. Col: Contu-

bernium, Amm:

Dziesia-

Dziesiątkować, dziesiątego karać, Decimare legione
Sver: Decimum quemq; forte ad supplicium le-
gere. Liv:

Dziesiątkować, ná dziesiątki dzielić, Decuriare, Cic:
Dziesiątkowanie, dziesiątego karanie, Decimatio, onis
f. Jul: Capir:

Dziesiątkowanie, ná dziesiątki dzielenie, Decuriatio,
Cic: Decuriatus, ſis, n. Liv:

Dziesiątkowy dziesięć mańcy, Denarius, ii, 3. Plin:

Dziesiątnictwo w woysku, Decurionatus, ſis, m. Macr:

Dziesiątnictwo w mieście, urząd, Decemviratus, ſis,
m. Liv: Collegium decemvirale. Cic:

Dziesiątnik w woysku, Decanus, i, m. Veget: Decu-
rio, onis, m. Varri:

Dziesiątnik w mieście, Decurio, onis, m. Cic: Dēni-
urgus, i, m, Liv:

Dziesiątnicy, Decēviri, orum, m. Liv: Decēprimi, Cic:

Dziesiątoroczny fest obchodzić, Decennia celebrare.
Cal: Rhod:

Dziesiąty, Decimus, i, 3. Plau: Cic:

Dziesiąty raz, Decimum. Liv:

Dziesięć á dziesięć, podziesięciu, Deni, a, a, Cic:

Dziesięć części czego, Dextans, antis, m, Col: vide,
Części dziesięć.

Dziesięć czego, Decem, indecl: Teren: Deni, a, a,

Dziesięć groszy, Decem sestertii, Anal: (Cic:

Dziesięcina, Decima, arum, f. Decuma, a, f. Cic:
Polluctura, a, f. Plau: Anal:

Dziesięć komu dać, Decimas do. Sver: vide,
Ofirować, i. (Cic:

Dziesięć odbieram, myrykam, Decimas accipio.

Dziesięćinnik, co odbiera dziesięć, Decumanus, i,
m. Decimas exigens. Anal:

Dziesięćinny, Decumanus, i, 3. Ex parte decima ve-
tigalis. Cic:

Dziesięćiny odbieranie, Decimarum exactio, Anal:
Dziesięćio.

- Dziesięciolecie*, Decennis, *is*, 2. *Plin*: Bilustris, *is*, 2.
Dziesięciokrąg, Decuplus, *i*, 3. *Liv*: (Ovid:
Dziesięciokrąg, Decuplum, *i*, n. *Liv*:
Dziesięciokrąg, Decuplus, *i*, 3. *Sipont*:
Dziesięć, Decies, *Cic*: *Varr*:
Dziesięć, Decemplicatus, *i*, 3. *Varr*: Decem-
 plex, *icis*, 1. *Emil*: *Prob*:
Dziesięć lat, Decennium, *ii*, n. *Sipont*:
Dziesięć stopnia łaska, Decempeda, *a*, f. *Anal*: vide,
Mierniczy *prę*:
Dziesięć tysięcy czego, Decem millia, *Anal*:
Dziesięć tysięczna liczba, Mirias, *adis*, f. *Cal*: *Rhod*:
 Decies millies. *Podziesięć* kroć tysięcy.
Dzieńka vide, *Dzieńka*, *Faska*.
Dziennica, knoznica, Verbasum, *i*, n. *Lychnitis*,
idis, f. *Plin*:
Dziennica, dzienniczka, Pupa, *a*, f. *Mart*: *Puellula*
Catul: *Pusa*, *Varr*:
Dzienniczka, Puellaris, *is*, 2. *Ovid*:
Dzienniczka sposobem, Puellariter *Plin*:
Dzienniczka podobnym bydz, Puellascere, *Pacuv*:
Dzienniczka, Puellaris, *is*, 2. *Ovid*:
Dzienniczka, Puella, *a*, f. *Cic*: Adolescentula. *Terent*:
Juvenis, *is*, f. *Apul*:
Dziennica część czego, Nona pars, *Anal*:
Dziennica, Novenarius numerus *Varr*:
Dziennica y, dziennikowy, Enneaticus, *i*, 3. *Firm*:
Dziennica, Nonus, *i*, 3. *Plin*:
Dziennica, panna. *Virgo* *inis*, f. *Cic*: *Filia* integra.
Plau: *Nescia* viri. *Ovid*: *Integra* à viro. *Ter*:
Dziennica nieprawa, Imminuta virgo, praeflorata.
Apul: *Cui* crepta virginitas. *Virg*: vide, *Niepanna*.
Dziennica, *Panieństwo*, Virginitas, *atis*, f. *Integritas*.
Cic: *Virginei* pudoris flos intemeratus, *Ovid*:
Pudor, *oris*, m. *Claud*:

Dziemi-

*Dziwiśtwo utracić, Zonam solvere. Catul: Cognos-
cere virum. &c. Ovid:*

*Dziwicz, panieński, Virginalis, is, 2. Cic: Virgi-
neus, ei, 3. Ovid:*

*Dziwicz stan wiode, Virginitatem servo. Anal:
Ovid: Castitatem colo. Virginalem vitam ago.
Anal: (Liv: Ovid:*

*Dziwieć, dziewięcioro, Novem. Cic: Noveni, a, a.
Dziwieć, á dziewięć, po dziewięciu, Noveni, a, a.
Liv:*

Dziwieć części czego, vide, Części dziewięć.

Dziwiećdziesiąt, Nonaginta, Indec: Cic:

Dziwiećdziesiąt kroć, Nonagies. Plin:

Dziwiećdziesiąt dziewięć, Nonaginta novem. Anal

Dziwiećdziesiąty Nonagesimus, i, 3. Cic:

Dziwiećdziesiątoletni, Nonagenarius, i, 3. Anal:

Dziwieć głoty, Enneaphtongos chelis. &c. Ex Gr:

Dziwiećlistnik ziele, Enneaphylon, i, n. Plin:

Dziwiećciornik ziele, Hepatica alba, Siren:

Dziwiećciorny, Novenarius, ii, 2. Varr:

Dziwiećkroć, Novies, Varr: Virg:

Dziwiećkrozny, Novies auctus. Novies tantus. An:

*Dziwiećset, Nongenti, a, a, Cic: Dziwiećsetny,
Noningentesimus, i, 3. Sipon:*

*Dziwiećsetny, dziewięćset wazący, Nongenarius,
i, 3. Anal:*

Dziwieć sit ziele, Chamaleon, onis, f. Plin:

Dziwierz, Levir, vi, m. Sipon: Senec:

Dziwieślot, Briareus, ii, m. Virg: Hippocentaurus,

Dziwiećnaście, Udeviginti, Ind: Cic: (Cic:

*Dziwiećnaśty, Nonus decimus. Tacit: Undevige-
simus, i, 3. Cic:*

Dziwiećrodniomy, Novendialis, is, 2. Cic: Hor:

Dziwiećroletny, dziewięć letni. Novennis, is, 2. Sip:

Dziwka to jest niewiasta. Femina, a, f. Cic:

*Dziwka, to jest za dziewczę służąca, Famula, Ancilla,
a, f. Cic: Dziwka*

Dziemostab, swat, Nuptiarum auspex, Plau: Pronubus, i, m. Lampr:

Dziemostabica, swachna, Pronuba, a, f. Varr:

Dziemostębia, raig, Pronubo, is, ps, ptum, n. 3. Fest: Nuptias concilio, Anal:

Dzieża, niecka, koryto do ciasta, Mastra, a, f. Bud:

Dzika farba, vide, Zelazna farba.

Dziki wieprz, lesny, Aper, ri, m. Varr:

Dziki, Ferus, i, 3. Virg: vide, Nieogtąskany. Polny, 2

Dziki mąż, lesny, Satyrus, i, m, Cic: Hor: Semihomo inis, m. Virg:

Dzikie pole, vide, Pustynia.

Dzikiem czynię, Effero, as, a, i. Cic: Liv:

Dzikość, Feritas, atis, f. Cic: Marr:

Dzis, dzisia, Hodie, Cic: Hor: Ter:

Dzis rok, dzis tydzień, &c. Annus est, hebdomada, &c. cum &c. Anal: Ter:

Dzis trzeci, czwarty dzień, &c. Nudius tertius, quartus, quintus, &c. Plau:

Dziseyszy, Hodiernus, i, 3. Cic:

Dziub w drzewie, Antum exesa arboris. Virg: Vomica, a, f. Non:

Dziubas, vide, Nos praszy.

Dziubię, Rostro, as, n. i. Plin: Pinco, is, ui, stum, n. 3. Perf:

Dziura, Foramen, inis, n, Col: Cavum, i, n. Virg: Conscissura, a, f. Plin:

Dziura, rr: Lacuna, Us: Jam auro lacuna. Cic: Rima, Us: Rimam invenire. Plau: i, effugium.

Dziura w sieci, 2 rabienia, nie z rozdarcia, Macula, a, f. Cic:

Dziura w budowaniu od gruntu, do mierzchu dla myszyszenia, Spiramentum, Vir: Aestuarius, ii, n. Plin:

Dziura w drzmiach kluczowa, Foramen, quo clavis in feram intrat. Anal:

Dziura

Dziura w garncu od stłuczenia, Foramen olla, Anal:
Dziura, uscie, szerokość, rury, &c. Lumen, inis, n.

Front: Pator, oris, m, Apul.

Dziurawie, Pertundo, is, di, sum, a, 3. Lucr: Perfo-
dio is, di, sum, a, 3. Cic: Perforo, as, avi, atum, a.

Dziurawieć ziele, vide, Dzwonki (1. Col:
Dziurawieć, Fistulo, as, n. 1. Plin:

Dziuramy, Pertulus, i, 3. Plau: Kimosus, Virg: Per-
foratus Senec.

Dziurki subtelne w skorze człowieka, Pori, orum,
m. Meatus articulares. Plin. Invisibilia forami-
na. Cels: Caula corporis. Lucr:

Dziurki drobne iako mdruszlaku, Foramina mili
magnitudine. Anal:

Dziurki w gębie, Fistula spongiæ. Plin:

Dziurki w nosie, uściech, oczach, &c. Meatus, us, m.
Spiramen, inis, n. Lucr:

Dziurkowatość, Fungositas, atis, f. Plin: Raritas, Cic:
Dziurkowaty, rzadki, gębczaty, Multiforus. Multi-
cavus, i, 3. Ovid: Fistulosus. Fungosus. Spongi-
osus. Plin:

Dzim, rzecz zimna, Mirum. Teren: Us. Minimè
mirum est. Cic: vide, Cud.

Dzim, dziwujący się, Admirator, oris, m, Quint:
vide, Dziwujący się.

Dzim aliter. (dziwienia się oznaczenie,) Mirū! quan-
tum. Liv: Immane! quantum. Hor: Us: Immane!
quantum discrepat. Hor:

Dziwactwo, Morositas, atis, f. Cic: Intolerantia mo-
rum. Svet:

Dzimak, Morosus, difficilis. Cic: Submorosus. Idem
Troche dziwak.

Dziwnym czynię, Admirabilem reddo. Mirifico,
as, a, 1. Anal: Plau

Dziwnie, Admirabiliter. Mirabiliter. Mirum in
modum. Mirificè. Cic: Mirè. Ter: Mirum! quan-
tum. Liv: Monstrosè. Plaur: Dzim-

- Dziwność*, Admirabilitas, atis, f. Cic:
Dziwnostrasny, Monstrosus. Portentosus, i, 3. Cic:
Prodigiosus. Plin:
Dziwny, Mirus. Mirificus. Permirus, i, 3. Mirabilis. Admirabilis, is, 2. Mirandus. Spectatu dignus. Visendus. Monstrosus. Cic:
Dziwok, vide, Sokół.
Dziwowanie, Admiratio, ionis, f. Admirabilitas. Mirabilitas, atis, f. Cic:
Dziwowski, *dziwna iaka sprawa*, vide, *Widok*, 4.
Dziwowski miejsce ku patrzeniu na widok, Theatrum, i, n. Scena, a, f. Cic: Theatridium, ii, n. Var: Spectaculum. Proscenium, Liv:
Dziwowski, ludzie się dziwujący, Theatrum, i, n. Cic:
Dziwowski należący, vide, *Widokomy*.
Dziwujący się, *dziwomid*, Mirator, oris, m. Mart: Admirator. Quint: Mirabundus. Liv: Miratrix, icis, f. *Dziwicielka*.
Dziwić się, *dziwno mi*, Miror aris, d. i. Admiros aliquid. Admiratione afficior. Permirum mihi accidit, &c. Cic: Cepit me admiratio. Liv: Demiror. Ter: Emiror. Hor:
Dziwić się komu, *mam za zte*, vide, *Za zte mam*.
Dziwny się tu, Inunc. Senec: Us: I nunc & minus multa mentiri ad exprobandam luxuriam puta. Idem:
Dziwić się, vide, *Brzmie*.
Dziwierze, vide, *Dzmi*.
Dziwięk, Sonus, i, m. Cic: Strepitus, as, m. Hor: Canor, oris, m. Ovid:
Dziwigam, Bajulo, as, a, i, Quint: Attollo, sub eo humeris. Virg:
Dziwiganie, Bajulatio, onis, f. Anal:
Dziwigod, vide, *Tragarz*.
Dziwna, Duna, a, f. Anal:
Dziwon, Æl campanum. Stat:

D Z W D Z W, E E,

211

Dzwonek, dzwonyszek, Tintinnabulum, *i, n. Plau:*
Crepitaculum æteum. *Col:*

Dzwoniarz, dzwonnik, Tintinnaculus, *i, m. Plau:*
Pulsator æris tinnuli. *Anal:*

Dzwonie, Pulso tintinnabulum. *Juvén:* Tintinno,
as, n. i. Nonius.

Dzwoniec prak, vide Konopka. *2.*

Dzwonienie, Pulsus æris. *Anal:*

Dzwonki Ziele, Hypericum, *i, n. Plin:*

Dzwonki czerwone wielkie, Ascyron. Androsamon,
i, n. Plin:

Dzwonne, Merces æris campani motori debita, *An:*

Dzwonnica, Turris templi aramenta sonora conti-
nens, *Anal:*

Dzwono u kota, Pars canthi lignei compactilis, *An:*

Dzwono ryb, Segmentum piscis. Apolectum. Cy-
bium. *Tomus:*

E, E,

E vel hē, Sonus gementis in morbo, vel labore gravi.

Ekspektatywa, ut, ma u Króla ekspektatywa.

Expectatio beneficii. Habet spem beneficii pro-
missi. *Anal:*

Ekstrakt prawny, vide, *Wypis.*

Ekstrakt u Aprekarzow, wyciągnięcie istności, Suc-
cus, *i, m. Plin:*

Ekzamen, doznanie, badanie, Examen, *inis, n. Pers:*
vide, Doświadczenie.

Ekzekutor, sprawca, wykonawca, Exsecutor. Fide-
i commissarius, *l. C. recent:*

Ekzemplarz, Exemplar, *aris, n. Plin:* Exemplarium,
ii, n. Ulp: vide, *Przepis.*

Ekzemplarz pierwszy, własny, Arthetypum, *i, n. Cic:*

Eleat, wystaniec, Emissarius, *ii, m. Jun:* Procurator,
tor, aris, m. Amm:

Elekeya Króla, Trybunałistóm, &c: vide, *Obieranie* ną urząd.

Elektor, *Electōr*, oris, m. *Lips*:

Endymia, mlecz sataciany, *Intybus*, i, m. *Plin* *Intubum*, i, n. *Virg*:

Eudymiony, *Intubaceus*, ei, 3. *Plin*:

Erekeya *Astrologom* *wieszczych*, *Inspectio* *genesis*. *Vitr*: vide, *Praktyka*, 4.

Erekeya czynię, *národzenia gwiazdy szukam*, *Genesisum* *inspicio*, *Juven*:

Es, ną *kości* *kosterfskiey*, *Canicula*, a, f, *Pers*. *Canis*, is, m. *Ovid*:

Ewanielia, *Historia* *de Christo Domino*, *Anal*:

Ewanielista, *Qui descripsit incarnationem DEI* a *nuncio celesti denunciatam*. *Anal*:

Ewazy z *obwinienia*, *Effugium*, ii, n. *Cic*:

Ewiky, *Cautio*, *Satisfactio*, oris, f. *Cic*:

Ewiky, czynię, vide, *Warnię* *kogo*.

Ewiky, *biore*, vide, *Warnię* *co* *sobie*.

Ewiktor, vide, *Leiec*.

Europa, *kraj* *świata*, *Europa*, a, f. *Cic*:

Ey, *eyze* (grożąc) *Cave*, *Vide*. *Ter*: *Uf*: *Cave* *mało* *ac* *tace* *Vide* *quidagas*?

Eynat, *heynat*, *Cantus* *vigilum* *matutinus*. *Anal*: *Expergificum* *carmen*. *Apul*:

F A F A

Faciata, vide, *Domu* *przednia* *ściana*.

Faceler, vide, *Chustka* *do* *nosa*.

Fairka, *piecyk* *ruchoiny*, *Foculus*, i, m. *Cic*: *Plau*: *Ignitabulum*, i, n. *Fest*:

Fairka *stołowa* *do* *grzania* *pożraw*, *Foculus*, i, m.

Fun: *Crater*, eris, m. *Rob*: *Step*:

Faktor, vide, *Sprawca*.

F A E F A E

Fala, vide, *Nawałność*.

Fata

Fałd, fałda, Stria, *a, f. Ruga, Plin:*

Fałdowanie, marszczenie, Structura, *a, f. Macrobs:*
Contabulatio, *onis, f. Apul:*

Fałdowy, fałdzisty, Striatus, *i, 3. Plin: Tabulat9,*
Tercul:

Fałduig, Strio, *as, a, 1. Virr:*

Fałit, niestowny korespondent kupiecki, Fraudator,
oris, m. Cic:

Fałser, vide Fisluta, *3.*

Fałsz, nieprawda, Fallum, *i, n. Lucr: Falsitas, aris,*
f. Distans à veritate. Vanitas. Cic: Absorum fi-
dei. Abhorens à fide. Liv: Procul à vero. Ovid:

Fałszierz rachunkow, Conturbator rationum. Inter-
versor, *oris, m. Anal:*

Fałszierz testamentów, Testamentarius, *ii. m. Cic:*
Subjector testamentorum. Falsarius, *ii, 3. Sver:*
Reus falsi, *gener: in C.*

Fałszierz monety, Adulterator monetæ. *lur: Cons:*

Fałszowanie rozmaitcie, Adulterium, *ii, n. Plin: Sup-*
positio testamenti *Anal:*

Fałszuig, Adultero, *as, a, 1. Suppono, subicio*
testamenta, Fuc0, *as, a, 1. Vitio as, Interlino, is,*
evi, tum: a, 3. Cic:

Fałszywa moneta, złoto, &c. Aërosa moneta, aurū.
Plin: Adulterina moneta. Reprobis nummus.
Ulp: Nummus plumbeus. Plau:

Fałszywie, Falso. Mendosè. *Cic: Falsè, Perperam.*
Plau: Fabulosè. Plin:

Fałszywy, Fallax, *acis, 1. Falsus, i, 3. Adulterinus.*
Mendosus. Fucatus. Fucosus. Adumbratus, *Cic:*

Fałuię, vide, Porykam się, *1. Szwankuię.*

Familia, vide, Dom, *3.*

Famuraty, Subligaculum, *i, n. Cic: Subligar, aris, na*
Marz: vide, Ubranie.

Fant, zakład, Res, ei, f. Cic:

Fant, zastawa, vide, *Zastawa*.

Fantomac kogo, vide, *Ciżąc*.

Fantastyk, Imaginosus, i, 3. Catul: Opiniosissimus.

Opinator, oris, m. Cic:

Fantastykuie, Imaginor fragmenta vana. Fictam habeo opinionem. Anal:

Fantazyja, siła, albo zmysł wewnętrzny, Phantasia, An

Fantazyja, obraz ná fantazyi, Phantasia, a, f. Species, ei, f, Cic:

Fantazyja, aliter, vide, *Mysl*, 6.

F A R F A R

Fara, obywatele do iednego Pasterza należący, vide *Parafia*.

Fara Kosciół farski: Aedes sacra curiata. Anal:

Fararz, vide *Parafian*.

Farba, ná iákieykolwiek rzeczy macé, Color, oris, m. Cic: Liv:

Farba malarzka, Pigmentum. Color. Cic: Medicamentum, a, n. Senec:

Farba blada, rzadka, Color lentus, sardus, obsoletus, dilutus. Plin:

Farba iasna, Color savis. Cic: Color vivus. *Marc* Color floridus. Plin:

Farba farbierska, Succus infector. Plin: Medicamentum. Virg:

Farba ná młoty, vide *Piekrzydło*.

Farbę mienie, Colorem alium, & alium fumo, An: vide *Mienie farbę*.

Farbę psie, trage, Decoloro, as, a, 1. Hor:

Farbica, farbiczka, vide *Barwiczka*.

Farbiernia náska, Tingentium officina. Plin: Tinctorum officina. Varr:

Farbiernia staroświecka, Fullonica, eae, vel orum, Ulp:

Farbierski po naszymu, Tindorius, ii, 3. Rob: Szepb:

Farbierski po staroświecku, Fullonius, ii, 3. Plau: Fullonicus, Colu: *Farbier*.

Farbierskie drzewko, chroscina, Cotinus, i, m. Coe-
cygia, a, f. Plin:

Farbierstwo po naszymu, Ars tinctoria, Anal:

Farbierstwo po staroswiecku, Fullonica, fullonia, a,
f. Plau:

Farbierz nascki, Infector, oris, m, Plin: Offector, Fest:
Tinctor, Vir:

Farbierz staroswiecki, Fullo, onis, m. Plau:

Farbowanie, Tinctura, a, f. Tinctus. Infectus, As, m
Plin:

Farbowany, Tinctus, i, 3. Ovid: Fucatus. Virg: In-
fectus. Plin: Contactus colore. Lucr, Coloreus.
Colorius. Vopisc:

Farbownik, Glastum, i, n. Isatis, idis, f. Lutea her-
ba, Plin: Luteum, Virg:

Farbowny, farbowaniu strzący, Tinctilis, is, 2. Ovid
Infector, oris, i. Plin:

Farbuie, Coloro, as, a, i. Tingo aliquid conchylio
&c. Sufficio lapam &c. Cic: Inficio aliquid co-
lore, &c. Plin: Contingo aliquid colore. Lucr:

Farbuie, trans: ut farbuie swoia rzecz, vide Zdo-
bie, 2. Udaie, 4.

Farby jedney w druga, odmiana w malowaniu, &c.
Harmoge es, f. Plin:

Farby nadpsowaney co, Decolor, oris, i. Cic:

Farby, masci nadpsowanie, Decoloratio, onis, f. Cic:

Farby samorodne y co, Nativi coloris aliquid, Anal:

Farby rozmaitey, Multicolor, oris, i. Plin:

Farby rozney, Diversi coloris, Anal:

Farby wydatność, iśnosc, Eminentia colorum.

Splendor coloris. Luminia, um: n. Plin:

Faruszka, gramaska, Offa, a, f. Juven: Jusculum
extemporaneum. Anat:

Farški-Kosciół, Kśadz, &c. Curialis, is, 2. Bud:

Fartuch wąski, Ventrale, is, n. Plin: Semicinctum,
ii, n. Mart:

Farruch oroczyſty, ſzeroki, *Semicindium. Marr:*
Cinctus, ſis, m, Varr:

Eaſa wielka, *Dolium, ii, n. Cic:* vide *Kad:*
Faſka, faſeczka, *Lagena patentiffimi oris Colum:*
Faſka item do pomymania cebrzyk, *Labrum eluacrū*
Faſot, vide *Poſmarek. Burda. Fraſunek. (Caro:*
Faſtryguig, *Incido notis teſſeram. An: v. Karbuig.*
Faſuig, *hiig co. w beczke, &c. Contrudo in dolium*
aliquid, Varr: Compingo in navem, &c. aliquid.
Plau:

Fautor czyi, *Fautor, Adjutor, oris, m. Cic:* *Imbutus*
favore alicujus. Tacit:
Fawor, *łaſka*, vide *Łaſka.*
Fawory ludzkie maigcy, *Favorabilis homo, Plin:*
Gratiosus. Gratioſiffimus apud omnes. Habens
ſui cupidos, & gratioſos, Cic:
Faworyzuig, *favorem ſig unoſzg, Per gratiam legem*
fero, Abſolvo per gratiam. Amori plus, quam ve-
ritas patiatuſ, largior, Cic:
Fazioli, *grochy Tureckie*, vide, *Bob, 2.*
Fazian, *bożant*, *Phaſiana & f. Phaſianus, i, m, Pha-*
ſis, idis, f, Marr:

Febra, vide *Zinnica. Goraczka.*
Federp ſz, *kita*, lub herb na przytłbicy, *Criſta, Virg:*
Pinna, & f. Varr:
Fengrek ziele, vide, *Boża trawka.*
Feniks prak, vide, *Ogniwaczek.*
Ferezya, *Vestis exterior. Anal:*
Feſt, dzień weſoty, publiczny, *Feſtum ſolenne. Ovid:*
Solenne abſot. Liv: Sacra anniverſaria. Cic:
Solennia, orum, n. Tacit:

Figa drzewo, Ficulnea arbor, *Colu.* Fici arbor *Cic.*
Ficus, i, f. *Plin.* (f. Idem)

Figa owoc, Ficus, *hs.* v. i, f. *Plin.* Callistruchia, *ar.*

Figa lesna, ptonna, Caprificus, i, f. *Terent.*

Figa mata, Coctana, Cottana, *orum*, n, *Plin.* *Marr.*

Figa niedojrzała, Grossus, i, f. *Plin.* Ficus nondū,
 matura *Colu.*

Figa niesmaczna, Marisca, a, f. *Plin.* Busycon, ci, n, *Fest.*

Figa sucha, Carica, a, f. *Ovid.* Arida ficus, *Col.* Fi-
 cus Livia, Liviana. *Plin.*

Figa, w namięnisku, Manus in obscenum modum
 forinata. *Sven.*

Fige komu pokazać, Medium ostendere ungvem.
Japen. Medium digitum porrigere. Impudiciū
 ostendere. *Marr.*

Fig obrodzenie, Ficitas, atis, f. *Non.*

Fig oparowanie, Caprificatio, onis, f. *Plin.*

Figi opatrung, Caprificor, aris, d. i. *Plin.*

Figiel, vide *Sztuka*, s. 7.

Figiel sznicerski, malarzski, &c. Parerga, *orum*, n.

Figlarstwo, vide, *Kuplarstwo*. (Vitz)

Figlarz, vide, *Sztukmistrz*.

Figluig, Obludo, is, si, sum, n, 3. *Plau.* *Uf.* Obludunt,
 qui custodem oblectent.

Figoiadka ptak, Ficedula, a, f. *Galbula.* *Marr.* Me-
 lancoryphos, i, f. *Plin.*

Figomowa, Sycomerus, i, f. *Ulp.* Ficus Aegiptia. *Plin.*

Figowe wino, Sycites, a, m. Vinū palmi primū, *Plin.*

Figowe ziarno, Frumentū ficūs. *Plin.* Fici granum
Gorr.

Figownik, figomy ogrodnik, Ficitor, oris, m. *Nonius.*

Figomy, Ficius. *Plin.* Ficulneus. *Varr.* Ficulnus,

Figomy list, Folium fici, *Anal.* (i, 3. *Hor.*

Figomy sad, ogrod; Ficetum, i, n. *Varr.*

Figomy, albo figowaty kamień, Sycites, a, m, *Plin.*

Figomy ptonnik, Plantarium ficūs, *Anal.*

Figura

Figura, vide, *Obraz*. *Wizerunek*. *Kształt*. *Forma*.

Figura w muzyce, *figurowanie*, vide *Melodya*.

Figura spiewam, vide *Melodyinie*.

Figury starego testamentu, *Umbrae & imagines rerum futurarum*, *S. Paul*:

Figury Matematyków, *Formae, lineamēta in Geometria*. *Cic*: *Schemata Geometrica*. *Diagramata*, *um. n. Virr*:

FIL FIL

Filar kamienny całkowity, vide, *Stup kamienny*.

Filar murywany, *Columna structilis*, *Ulp*: *Pila, a. f. Plin*: *Antae, arum, f. Noni*: *Pobor filarowy*, *Columnarium*, *Cic*:

Filarem podparty, *nā filarach*, *Columnatus, i, 3. Plau*. *Columnarius*, *Anm*:

Filarowanie, *filarów rząd*, *Columnatio, onis, f. Apul*. *Pteronia, aris, n. Virr*:

Filary - *ábo filarami podpieran*, *Pilatim struo aedificium*. *Virr*:

Filary w koło mający ganek, *Perystilium, ii, u. Cic*:

Filary nā przodku domu, *Antae, arum, f. Virr*:

Filozof, *Philosophus, i, m. Magister virtutis. Physicus. Cic*:

Filozofa, *Philosophia, a. f. Studium sapientiae. Cognitionis optimarum rerum. Physiologia, a, f. Cic*:

Filozofować, *Philosophari. Plaut*: *Filozowski*, *Philosophicus, i, 3. Cic*:

Finat, *Extremus vocis, vel soni pulsus. Bud*:

FIO FIO

Fiótek, *Viola, a. f. Cic*: *Virg*:

Fiótki białe, *ábo skópki białe*, *Viola alba, Leucopion, ii, n. Plin*:

Fiótki brunatne, *Viola purpurea. Viola nigra, Plin*:

Fiótki Marki Boskiey, *Viola medica, Plin*:

Fiótki

Fiołki żółte, pachnące, Viola flammea, viola lutea.

Plin: (idis, f. Plin

Fiołki albo skopki ozimie, białogłowskie, Hesperis,

Fiołki żółte, Viola caelestina, lutei coloris, Plin

Fiołkowe wino, fiołkami przyprawione, Violatū vinum Pallad:

Fiołkowy masło, fiołkowy, Violaceus, ei, 3. Plin:

Fiołkowy, z fiołków, Violaceus. Plin: Ex violis succus. Anal:

Fiołkowy farbiarz, Violarius, ii, m. Plin:

Fiołkowy kamień: Gemma violacei coloris, An: Plin

Fiołkowy korzeń, vide Kofaciec.

Fiołkowy ogródek, Violarium, ii, n. Virg:

Firanki, Velum plicatile, stratum, Anal: vide Zafiona obrazu.

Firlerka Ziele, Lichnis, idis, f. Rosa Gręca. Plin: Flammea viola Idem.

Firlerka ptonna, albo krowia, vide, Bazylika.

Firlerka wodna, bazylika wodna, Eunęos, i, m. Plin:

Fistula w oku, Fistula oculi, Virg: Egilops, is, f.

Fistula w ciele, vide, Cieczenie usławne, (Plin:

Fistula głos, Falsa vocula in cantu. Cic:

Fistula drzewko, Casia, a, f. Plin:

Fiure, Vir vanus, futulis, Anal: vide, Faurastyk.

Fizjonomia, nauka poznania z cięta skłonności człowieka, Peritia ex aspectu corporis, praesentim vultus de natura iudicandi. Anal:

Fizjonomia, aliter vide, Twarzy kształt.

Fizjonom, poznający przyrodzenie z twarży, Physiognomus, i, m. Cic:

F E A F L A

Flader, Crispans lignum: Venae crispae intortae ligni, Plin:

Fladerka, Passer fluviatilis. Gęsi: Plateia, a, f. Auson:

Fladromary, Undatim crispus. Flaviarius, i, 3. Plin:

Fladromary drobno, Apiatus, i, 3. Plin:

Flaga morska vide, *Nawożność*, i.
Flag pomyślechnie, *Ventriculus animalis*. *Anal*:
Flag gładki, *prosty*, *Omaſum*, i, n. *Hor*:
Flag siarkowaty, *Reticulum*, i, n. *Henr*: *Steph*:
Flag kſtaſzkowaty, *Centipellio, onis*, m. *Plin*:
Flag ſiazowaty, *ſlaz*, *Enyſtrum*, i, n. *Ex Græc*:
Apocriticus venter. *Cal*:
Flaſza, *Oenephorum*, i, n. *Marc*: *Lagena*. *Plau*: *Laguna* α, f. *Pallad*:
Flaſzka, *Laguncula*, α, f. *Plin*: *Nimbus*, i, m. *Mar*:

FLE FLE

Flegma, *wilgotność mciela luźkim*, *Pituita*, α, f. *Cic*:
Phlegma, atis, n. *Sip*:
Flema z głowy, vide, *Smarki*,
Flegma z pierſi, vide, *Plwociny*.
Flegmatoryk, *propor*: *Pituitofus*, i, j. *Cic*: *Phlegmaticus*, i, j. *Siponr*:
Flegmatoryk, transf: vide, *Nieochotny*. *Nierychły*.
Fletnia, *Fistula*, α, f. *Cic*: *Flotromers* *Fistula*, *qua ori in tranſverſum appoſita inflatur*. *Anal*:
Fleytuch, *mech z płoza ſkrobanego*, *Turunda*, α, f. *Cato*: *Deraſa linteorum lanugo*. *Plin*: *Linamentum*, *Lemniscus*, i, m. *Celf*:
Flis, *ſzkatnik*, *Heliciorius*, i, m. *Marc*:
Flis aliter. *Flisowski żywor*, *Navium tractio*. *Anal*:

FLO FLO

Floryzowanie, vide *Rysowanie*. *Malowanie*, 2. *Wzor*.
Floryzowany, vide, *Wzorzyſty*.
Fluks, vide, *Cieczenie uſtawne*.

FOL FOL

Fochy, vide, *Rozpuſta*. *Folga*, vide, *Ułżenie*.
Folga pod kamień drogi, &c. *Subſtratum gemmae* &c. *Plin*:

Folguig

Folguie komu, Parco alicui. Virg: Abstineo vim ab aliquo. Liv: Commeatum do, Senec: vide Ulzymam. Popuszczam komu.

Folguie sobie, Ignosco mihi. Patereul: Impertior, iris, d. 4. Plak:

Folusz, blecharski młyn, Pila fallonica, Caro:

Folmarczek, Prædiolum, i. n. Cic: (Colu:

Folmark, Prædium. Res rustica. Cic: Colonia, a, f.

Folmark przed miastem, Suburbanum, i. n. Cic:

Folmarkomy, Prædiatorius, ii. 3. Cic: Colonicus. Villaticus, i, 3. Plin:

Folmarkomy urzędnik, podstarości, Villicus, i, m. Villicus procurator. Prædiator, oris, m. Cic: Fa-
ctor. Caro: Actor in villa. Colu:

Fomentuig, Foveo fomentis, Cic: vide Naparżam.

Famentuig, aliter. Podpodzę nã kogo, vide Buncuig

Fontana, vide Skrzynia wodna.

Fontana, czasza nad skrzynia, Crater, eris, m. Plin:
Zur:

F O R F O R

Fora, vide Precz, 2.

Forbory, vide Koronki.

Foremnie, vide Szrucznie. Foremny, vide Szruczny

Forma, vide Kształt.

Forma do myłłania pieniędzy, Typus, i, m. Fun:

Forma nã dziatko, demon, &c. Forma, in qua funditur æl, &c. Plin: Anal:

Formagarneczarska, Proplasma, atis, n. Typon. Prototypon, i. n. Plin:

Forma zapisow, pozwow, &c. vide, Formuła.

Forma, w Kosciele stala, Exedrium, ii, n. Cic: Exedra. a, f. Virr:

Formary, Epistola formatae in iure canonico. Anal:

Formierska robota, dzieło. Plasma, atis, n. Sipon:

Formierski, Sigillaris, is, 2. Arnob:

Formierski kot, pal, &c. nã którym obrzay formuiz,
Stipa, a, f. Fest: For.

Formierstwo, formierska nauka, Plastice. Proplastice, es, f. Plin:

Formierz co obrazy na mosku, cybise, alabastrze, &c. mybiiā, Fictor, oris, m. Cic: Plastes, a, m. Plin: vide, Sznicerz.

Formowanie, kształtowanie, Informatio. Conformatio, onis, f. Cic: Figuratio. Plin: Modificatio. Senec: Formatura, a, f. Lucr:

Formuig co, kształtuig, Formo ceram, orationē, &c.

Formo in muliebrem, &c. formam, habitum, Figurō, as, a, i. Fingo, is, a, 3. Cic:

Formuła w prawie, wkonziaktach, &c. Formula testamentorum, sponsonis, iudicii, pacti, & convēti. Juris praescriptum, norma. Conceptio, onis, f. Pactio verborum, Cic:

Forta vide, Drzwi. Fortel, vide, Szuka.

Forteca, vide Twierdza.

Fortka, Portula, a, f. Liv:

Fortuna, Bogini u Pogan, Fortuna, a, f. Fors. Sors, ortis, f. Cic:

Fortuna, aliter, vide, Szczęście. Pomadzenie.

Fortuna, gra, Forum fortunae. Taberna sortium.

Emptio fortuita. Anal:

Fortunarz, Mercator fortitō dans merces ementibus. Anal:

Forum czyie kedy, stanie u prama, Forum, i, n. Plan

Forytarz, forytarzyk, Aurigae adiutor, Anal:

Forytarz czyi, er: Promovens aliquem. Anal:

Forytowanie, er: Promotio, onis, f. Firm:

Forytuig kogo, vide Wynoszę. Pomagam

Fóza, vide Kształt. Model.

F R A F R A

Frambuza, Arcus, i, m. Fornix suspensus. Novius.

Nā frambugach mosty, &c. Criptici pontes, &c.

Plin: Dac w frambuge, Compagibus lapidum efficere arcum. Ovid:

Frambu

Frambużyſty, ná *frambugach*, *ſtupach budomany*, Pen-
glis, is. 2. *Plin*:

Franca, *Lichen, enis, m. Mart*: *Mentagra, a, f. Plin*:
Lues venerea. Jun: *Morbi huius experientia pro-*
pria probat medicus quidam eſſe cauſam eſum
canis humana, quare aſſerit eum originem ex In-
dia duxiſſe, ubi moſ invaluit humana veſci carne.

Frant, *Sycophanta, a, m. Graphicus nugator. Plau*:
vide, *Szalbierz*.

Frantomny, vide, *Zartomny*.

Frantomſki mierz, *Amatorius ſermo, pòdeſis. Cic*:
Pescennini verſus. Liv:

Frantuig, vide, *Zartuig*.

Fraſomlimie, *Solicite, Plin*: *Anxiè. Saluſt*: *Scrupu-*
loſè. Quint: *Plin*:

Fraſomlimorè, *ſkłonnoſè do fraſunku*, *Anxietas, atis,*
f. Anxietudo, inis, f. Cic,

Fraſoblmy, *Solicitus, i, 3. Ovid*: *Anxius, Cic*: *Ca-*
ris ager. Virg:

Fraſuig, *troſzczè, ktopocè ſig.* *Angor curis. Sum*
solicitus. Anxiò ſum animò. Solicitudine me
afficit aliqua res. Solicitant, angunt me multa.
Solicitudo me ſtimulat, afficit. Afflicto me. Cic:
Fraſuig kogo, troſkam, ktopocè, Solicito aliquem.
Habeo aliquem ſolicitum. Solicitudine afficio.
Affero alicui ſolicitudinem. Cic:

Fraſuig ſig ná kogo, vide, *Uſkarzam ſig.*

Fraſunek, troſka, ktopoz, *Solicitudo, inis, f. Angor,*
oris, m. Cura. Contradiunctula animi. Scrupu-
lus, i, m. Cic: *Anxietas, atis, f. Juv*:

Fraſunek komu odiać, mybić z głomy, *Allevare ali-*
cujus ſolicitudines. Abſtrahere aliquem à ſolici-
tudine. Curam & angorem levare. Cic:

Fraſunek przynioſzacy, *Anxiſer, i, a, um, Cic*:

Fraſunek ztożyć, *Abducere ſe ab angoribus, & mo-*
leſtiis. Abducere animum à ſolicitudine. Abje-
cere curas. Cic: *Omittere ſolicitudinem. Ter*:

Fraszka, fraszki, (derebus) Hetta. Res minimi pretii. *Fest:* Nugæ, arum, f. *Plau:* Hilum, i, n. *Cic:* Floccus, i, m. *Plau:* Fraszki, błażerstwo, Ludus, jocusq; *Lucill:* Ieszczehy to fraszka była, Sus deq; esset. *Varr:* Zą fraszkę stoiq, Parvi sunt, *Fraszka (de verbis)* vide, *Bayki.* (*Cic:* *Fraucymer (mieysce,)* Gynæceum, ei, n, *Plau:* Virginal, alis, n. *Prud:* *Fraucymer, (osoby,)* Grex ancillarum. *Ter:* Mulierum frequentia. *Anal:*

F R E F R Y

Frez, Frisus equus, Anal:
Frezla, Limbus vestium, & peristromatum. Anal:
Fryerka, Amatrix, icis, f. Plau: vide, *Nierzadnica:*
Fryerz, zaleznik nierzadny, Amator mulierum. Ter:
Amator, oris, m. Admistarius, ii, m. Venercus, ei, m. Cic: Amatorculus. *Rivinus, Plau:*
Frymarczg, vide Mieniam sig nā co.
Frymark, vide, Zamiana.
Frysz, nyrchnienie zmwne w potyczce, Inducia, arum, f. Cic:
Frysz, odwłoka w prawie, Tituli juris. Inducia, Anal:

F U G F U G

Fuga, fugowanie w drzewie, kamieniu, &c. Com-
missura, æ, f, Cic: Canalis, is, m. Canaliculus i, m. *Pallad:* vide, *Spoienie.*
Fugig, Commissuras cavo, Anal:
Fuk, fukanie, Clamora responsio, objurgatio. Anal:
Investio in aliquem. Cic:
Fukam, trzaskam, Corripio aliquem clamoribus;
Excipio clamore. Cic: Incesso aliquem asperè. *Quint:* Inclementer in aliquem dico. *Plau:* vide, *Zaig.*
Fuklimy, Objurgatorius, ii, 3. Amm:

Fundacja

Fundacya, fundusz, vide, *Dochod. Nadanie.*

Fundament, vide, *Grunt.*

Fundator, który zbudował, nadał, &c. *Conditor* arcis, &c. *Hor.* Creator urbis, &c. *Auctor* Reipublicae societatum, &c. *Cic.* Positor templorum, &c. *Ovid.* *Fundator* Zakonu, Parens, conditor, auctor Religionis Ordinis. Qui ordini alicui, monasterio leges dedit, & vitae disciplinam descripsit. *Anal.*

Fundowanie, vide *Zakładanie.*

Fundus miasto, zamek, &c. vide *Zakładam*, 2. *Buduje.*

(*Plin.*

Fundus Kolegium, bractwo, &c. *Instituto* collegium.

Funt aptekarski, *Libra*, a, f, *Hor.* Continet haec uncias 12. Semi uncias. 24. drachmas 96. As, assis, m. *Assipondium*, ii, n, *Var.* *Librae* pondo. *Liv.* Pondo, indecl: *Cic.*

Funt kupiecki, *Mna*, a, f, *Fann.* *Mna* triplex est praecipue apud Hispanos. *Maxima*, 32. *Media*, 16. *Minima*, 8. continens uncias.

Funt Mintarski, ośm uncyi, *Libra* nummularia & aetnaria. *Junius.*

Funt Złotniczy, *Libra* 16. unciarum, aurei Hungarici, 112. *Grzymna*, aurei, 56. uncia 8. *Pół grzymny*, 28. aurei, uncia, 4. *Cwierć grzymny*, 15. aurei, uncia, 2. *Uncya*, 7. aurei. *Pół uncycy*, albo *tor* 3. aurei, & med: *Pół tóra*, *Aureus* unus & dimidius. *Cwierć tóra*, 3. urzy, *Drachma* una. *Urr.* *Quadrans* aurei nummi Hungarici. *Anal.*

Funtowe części, albo gmichey różne *Kupieckiego funta*, Novem sunt vascula libram pendentia. 1. mż cum reliquis, quae in se includit, pendet libram regiam. *Unc.* 16. Solum pendet 8. uncias. 2. dūm cum reliquis quae continet selibram, (*pół funta*) Solum uncias 4. 3. zrium cum reliquis 4. uncias, (*cwierć*) Solum 2. uncias. 4. zrum cum reliquis 2. uncias. (*pół cwierci*) Solum, unam unciam,

5. zrum

ſcum. cum reliquis unam unciam. (*uncya*,) *Solum*, ſemi unciam, ſeu drachmas 4. (*tór*) *ſcum*, cum reliquis ſemi unciam, ſolum duas drachmas, vel ſcilicum. *ſcum*, cum reliquis ſcilicum ſeu duas drachmas. (*pót tóta*) *Solum* drachmam unam. *ſcum* cum reliquis, unam drachmam. (*dragma*,) *Solum* ſcrupulum, i. & med: *ſcum* unū ſcrupulum & ſemi: (*ſzkruput*.)

Funtomy, *funt mazy*, Libralis, is, 2. *Plin*: Librilis *Vopisc*: Librarius, *Colum*.

Fura, *móza ieden czego*, *Vehes*. *Vehis*, is, f. *Col*: *Uf*: *Vehes ſtercoris*.

Fura, *furlon*, *myte od fary*, *Vectura*, e, f. *Portorium*. *Cic*: *Pretium vehendi*. *Ovid*:

Furman, *Vector*, oris, m, *Cic*:

Furmanie, *Vellaturam facio*. *Vecturis vivo*. *Varr*: *Facio vecturam*. *Quint*:

Furmanski, *Vectorius*, ii, 3. *Varr*: *Metitorius*, *Suet*: *Furmanstwo*, *Vectura*, e, f. *Vellatura*. *Varr*: vide, *Przewoz*, i.

Furiat, vide *Zapalczymy*.

Futro, *Pelles feratini*, *Lucret*: vide *Kozuch*.

Futrowanie ſcian, *izby*, z *drzewa*, *Intestinum op9*, *Var*: *Tabulatio*, onis, f. *Vitr*:

Futrowanie ſcian kamienne, *viſc*, *Posadzka ná ſciany*

Futrowanie ná podwoiach, vide *Odrzwie*.

Futrowany dom, *Crustata domus*. *Lucret*:

Futruiący, *Crustator*, oris, m. *Crustarius*, ii, m. *Plin*:

Futruię, *sadzę kamieniem*, *Crusta*, as, a, i. *Crusta operio*. *Plin*:

Fuz, *Magma atis*, n. *Retrimenta*, orum, n. *Sanies*, oi, f. *Plin*: *Amurea*, e, f. *Vitr*: *Fuzomy*, *Amureatius*, ii, 3. *Cato*:

Clicery, mieysce czasem zastępuie K. licera eg Za
miał gwoli, gmysli, grzeczy, mówi się kwoli,
kmysli, krzeczy

Gibam. Gabanie vide. Nagabam Nagabanie.

Galka, mata gęba. Osculum i. n. Var. Oscil.
luna Afsin Buccella April.

Gabka do mysterania vide Gębka.

G A C G A C

Gac, Strata viarum in paludibus. Anal,

Gacę. Sterno viam palustrem Anal

Gach. vide. Ponocnik Fryerz

Gachowanie. Bacchationes nocturnæ. Cic. Grassa-
tiones nocturnæ Plin.

Gachuig, ponocy chodząc szalcie Turo. is. n 3.

Bacchor. aris. i. d. Cic. Comestantium modo a-
go. Temulento agmine comestabundus incedo.
Lio

Gacie. Feminalia barbarica, lata & talaria. Anal. V.
Ubranie

G A D. G A D.

Gadacz, cekrownik Disputator. oris. m. Cic. Ga-
daczka Disputatrix. icis. f. Quint.

Gadacz. co tacno zgadnie. Conjector somniorum
Sc. Cic. V. Wieszczek.

Gadam, mówię, rozmawiam. V. Rozmawiam.

Gadam, zgadany V. Dorozumiem się

Gadam aliter się mówię. vide Wiele mówię.
Nabiiam uszy

Gadanie. vide Rozmowa Domysł. Gwar.

Gadka, rzecz o którą kro pyta. Quæstio. onis. f.
Quint. Interrogatiuncula. Cic.

Gadka, Pytanie. ut Orym jest gadka vide. Pytanie

Gadka, trudne pytanie. Magna, Perobscura, diffi-
cilis quæstio. Cic. Dura quæstio. Quint. Noda-
sa quæstio. Macrobi. V. Trudna mowa

Gadowe ziele. vide *Węzownik.* 3.

Gadzina, gad, ziemiopłaz. Repens animans.

Lucr. vide. *Robactwo.*

G A J. G A J.

Gagatek Kamień. Gagates *a. m.* Plin.

Gaig sąd, maruig pod winą. Judico ex formula
judicia. Anal

Gaiek. vide *Lasiek.*

Gaione sądy Judicia legitimè ex formula indi-
cta. Anal

Gaiomy gaiownik: leśniczy. Custos nemoris. Hor.
Custos luci. Mart.

Gaiomy (adjec.) Nemoralis. is: 2; Ovid. Nemorens-
is. Svet. Cal.

Gaiſty. Nemorosus. i 3. Ovid. Plin.

G A L. G A L.

Galant, gładysz, wysmukły. Concinnus, politus,
politulus, compus i 3. Elegans. anris: 1. Cic.
Bellus bellatulus, scitus, scitulus Plau.

Galantaria wubiorze. Mundior iusto cultus. Li-
vius

Gaaareda. Jus coactum. Anal. Tucetum. i. n. Pers
Ius crassum. Anal

Galas, debianka, cudzoziemka, i nasza. Galla, *a.*
f. Plin.

Gatzi zielona. Frons. dis. f. Cic. Brachium arbo-
ris. Virg. Ramus. i m. Col.

Gatzi sucha. vide: *Susz* 1.

Gatzi uciera. Ramale is. n. Ovid.

Gatzi Ramulus. i m. Cic. Ramusculus, furcu-
lus. Plin

Gatzi ka młoda. vide *Latorośl.* 1.

Gatzi ska z owocem. Terminus. itis. m. Hor. Spatali-
on. ii. n. Mart.

Gatzi kami, po gatzi sce: sebnie. Surculosè arescit.
Plin.

Gatzi

Gataska maciczna spora Duramen. *inis. n. Col.*

Duramentum. i. n. Plin.

Galban drzewko, chrost. Stagonitis. *is. f. Metopium, Galbanus. i. f. Plin.*

Galbanomy Galbaneus. *ei. 3. Virg.* *Galbanomy oleick.* Metopium *ii. n. Plin.*

Galbanomy sok. Galbanum, Succus ferulae *syriacae. Plin.*

Gale piżę, nadaię piżę. Protenfa manu przebo-pilam *Anal.*

Gale co komu tr. gale na kogo. Suffragor alicui & velificor honori &c. *Cic.*

Gateczka. Globulus *i. m. Orbiculus, Pilula. Plin.*

Gatek gra. Sphæromachia *a. f. Senec. Miysce do grania w gątki, Sphæristerium. ii. n. Junius.*

Galera, nowa wiosła maiaca. Tithemis. *is. f. Cic. V. Nowa wiosła maiaca.*

Gatęzi obcinanie. Frondatio, *onis. f. Colum.*

Gatęzie równo rozłożyste drzew. Tabulata arborum Scamma ramorum *Plin.*

Gatęzie puszczam Frondeo. *es. n. 2. Virg. Frondeo sco. is. n. 3. Cic.*

Gatęziomy, z gatęzi. Frondeus. Rameus. *ei. 3. Virg.*

Gatęzisty, różochaty. Frondosus. *Liv. Ramosus. Lucr. Arborens. Virg.*

Gatęziny do gatęzi należący. Frondarius. *ii. 3. Plin.*

Gatgan. Cyperu Babilonius *Lin.* Galanga vulgariis *Idem Lal. Scal.*

Gatka. Globulus. *i. n. Sphæra. a. f. Cic. Pila. Soliditas rotunda. Plin.*

Gatka ruchoma u sznuru. Offendix. *icis. f. Offendimentum. i. n. Fest.*

Gatki gram. Ludo globis, globos torqueo globis missilibus me exerceo *Anal.*

Gatucha ziela. Oenanthe. es. f. Matthiol.

Gatulska, głowka nasienie mairaca u zioł. Vesicula herbarum. Cic. Folliculus seminum. Plin.

Galbulus. i. m. Varr.

Gatulska aliter omocu dzicownego poczatek. vide *Gogotka*

G A M. G A N.

Gamrat na złe: V. Fryerz. *Gamrat na dobre.* V. *Tomarzysz 1.*

Ganek, ganeczek. Pergula & f. Plau.

Ganek dla spiewakow. Odeum ei. n. *Vitr.* Thymele es. f. *Mart.*

Gangrena. vide *Martwienie członkow.*

Gania mie. Male audio Venio, cado in vituperationem, Super vituperationem. Incurro in reprehensiones. Vituperor, aris. p. 1. Cic.

Ganiciel. Vituperator Philosophiae &c. Reprehensor. aris. m. Cic.

Ganie co, kogo. Culpo, Vitupero, reprehendo a liquid. Pono in culpa, in vitio, in crimine a liquid. Adduco in vituperationem Reprobo, Improbo a liquid. Voco in crimen. Cic. Verto in crimen. Liv.

Ganienie. Improbatio. Vituperatio. Reprehensio. onis. f. Cic.

G A R. G A R.

Garb. Gibbus i. m. Iuven. Gibber. eris. m. *Tuber.* eris. n. Plin.

Garbary. Gibber a, um *Varr.* Gibbus. i. 3. *Suet.* Gibbosus Cels.

Garbarski. Coriarius. ii. 3. Plin.

Garbarskie drzeno. Erythros. as. f. *Cotinus i. m.* Plin.

Garbarz, skornik. Coriarius. ii. m. Plin. *Confectos coriorum.* Firmic. Naca & m. Hor.

Garbie fig. Incurvo membra, incurvus sto. &c. *A.*
nal. Incurvesco is. n. 3. *Cic.*

Garbienie fig. garbatoſe. Gibbositat. aris. f. *Vet.*
Lex.

Garbonosy. vide *Nosa wypukłego:*

Garbuig ikary. Depilo pelles. *Mart.* Coriarium
 ago. Corium paro. *Anal.*

Gardka bolenie. vide *Skpinanecya*

Gardka nyscie. Curculio onis m. *Plau.* Summum
 gula *Plin.*

Gardtem darować. Lucis usuram alicui dare. *Cic.*

Gardtem grożacy pachną y na gardko stojący.
Sanguinarius. ii. 3. Plin.

Gardtem fig obowiazac. Capite cavere pro aliquo
Pin. Capitis mei periculō aliquem securum
 reddo. *Anal.*

Gardtem kogo obowiazac. Capite alicujus sibi ca-
 vere Extremo alicujus periculo securitatem
 mihi firmo. *Anal.*

Gardtem to pachnie. vide. *Pachnie to gardtem.*

Gardlina vide, *Ktoci*

Gardko, gardziel. którym człowiek lub inne bydłg
 potyka Gula *Plin.* Guttur. uris. n. *Cic.* Ciba-
 ria fistula *Lactan.* Rumen. inis. n. *Fest.*

Gardko aliter. ut *gardko zostuyl.* Novissima e-
 xempla meritis. *Tacit.* Capitalis rei reus. *Cic.*
Meruit necem. Ovid.

Gardko aliter ut *gardtem darować V. Zymot.*

Gardko u bydłg niektórych V. Wole u bydłg.

Gardko u praka, wole. Ingluvies. ei f. *Colum:*

Gardkowaty. Gutturatus. i. 3. *Ulpian.* V. *Wolaty*

Gardkomy który w gardle jest. *Fonaceus. ei. 3. Co*
lum,

Gardkaig: Vitæ non parco. *Cic.* Vitam non par-
 co perdere. *Terent.*

Gardian *gwardian* Custos canobii. Pater monachorum *Anal* Canabiartha & m: Bud.

Gardz *gmnz*, w pom ietlech lęę Jaceo in silentio In obivione jaceo In nullo numero sum. *Cic*. Jaceo in oculto *Plau*

Gardzac Contemptum. *Plau* *Gardzacy*. Fastidiosus. i 3 *Cic*.

Gardzg *pogardzam* Aspernor, Abjicio. Perjocum et risum contemno Despicio aliquid, aliquem. Pro nihilo duco, habeo, puto. Parvi duco Flocifacio Nauci habeo Nullo loco habeo, numero aliquem: *Cic* Habeo despiciatui. Teruncii non facio *Plau* V. *Niedham*.

Gardzenie vide *Pgardzenie* *Wzgarda*

Gardziciel Contemptor. *oris. m. Liv*. Sprętor. Ovid Temptor *Senec*

Gardziel vide *Gardto* 1.

Gargaryzm *gardta* ptokanie. Gargarizatio. *onis. f.* Gargarizatus. *is m. Plin*

Gargaryzuig *gardto* ptoczę. Gargarizo *as.* aliquare. *Cels* Colluo guttur aliquo humore *Pers*.

Garnce robig. *garncarstwem* fig. *hawig*. Figlinam exerceo. *Plin* Fingo poculum &c. *Ovid*

Garncomy de *garnca* należący. Ollaris. *is. 1. Coluz* Ollarius ii 3 *Plin*

Garncomy *garncomy* miary. Congialis. *is. 2. Plau* Congiarius. ii 3. *Paul* 7. C.

Garncarska robota. Fictile. *is. n. Figlinum. i. n.* Testaceum opus *Plin*

Garncarski Figularis. *is. 2. Plin*. Figlinus. i 3. *Plin* Figulinus *Arnob*

Garncarski rynek. Forum figlinum, ollare. Taberna ollarum. *Anal*.

Garncarski warsztat. Figulina & f. *Plin*. V. Forwierski kot.

Garncarstwo. Figlinæ & f. *Varr*. *Piln*.

Garn-

Garnarcz, co robi, żdun, Figulus. i. m. Varr. Col.
Plin.

Garnarcz co przedaie: Fictilium venditor. Anal.

Garnę Verro. is. ri. sum a 3. Ovid. Us. Ver-
runt caudis arenas. Idem

Garnę eo do Robie. Verro aliquid versus me. At-
traho aliquid. Anal.

Garnę się Manibus pedibus q; conor. Ter. S bre-
migo brachiis Plin. Robę rekoma plynac. Con-
tendo petere littora Virg Plynę do ladu

Garnec, garnec wśzelaki gliniany Olla. a. f. Plauz
Hirnea fistilis Chutra Cato Testa. Ovid. per
tropum. Cacabus figuli. Cola

Garnec miedziany, abo kocioł do warzenia Caca-
bus stanneus. &c. Col. Coculum æneum. Plauz.
Cucuma. a. f. Petron. Arbi,

Garnec na nogach. Chytropus. i. m. Col. R.

Garnec miara mokrych rzeczy Congius. ii. m. Plin
Fidelia congialis Plaut.

Garnec miara, olimy &c. Congiarium, vini &c.
Cic,

Garnuszek. Ollula. a. f. Varr. Seriola. Pers

Garsę u ręki. Pugnus. i. m. Juven, Pugillus. Fort-
Cavata dextra. Anm.

Garsę ziela, wiazanka. Scopa manualis herba.
Plin Fasciculus. i. m. Scribon. Manipulus. i. m.
C. l. s.

Garsę z boża użęta Manipulus. Varr.

Garsę rzadkich rzeczy. Manus plenę mensura a.
lenjus liquoris Plin.

Garsciany, garsciomy Manualis is. 2. Plin: Pugil-
lris. Juven. Star.

Garska Pugillas i. m. Hier: Sipont:

G A S. G A S.

Gas, uderzenie na kogo w potiemku, Impetus in
aliquem per tenebras. Anal.

Gas.

Gasiel propr. Extinctor: incendii: *Cic* trans:
Extinctor latrocinii &c: *Idem*:

Gasie Pullus anseris: *Plin*: Anserculus. i. m. Co-
lum.

Gasienica, *gasienka* robak kosmary. *Convolvulus*.
i. m. *Uruca* & f. *Plin* *Involuculus*. *Plau*.

Volucra. *Campe*: es. f. *Eruca* hirsuta, *Colum*

Gasienica nie kosmata, ztorotrefisto przepasana.
Millepeda. - f. *Plin*

Gasior ptak domowy i dziki *Anser mas*: *aris*. Co-
lu *Anser* masculus: *Pallad*:

Gasior wiezieni. *Columbar*: *aris* n. *Plau*: rr. V.
kłoda 4 kura 2.

Gasior dachówka szeroka, wierzchoła, tuki na
prosty b. domach *Operculum culminis tectorum*:
Anal:

Gaska *Anserculus*: i. m. *Colum*: *Cheniscus*: i. m.
Apul:

Gasug *Extinguor*: *eris*: p. 3: *Cic*: *Us*: *Extingui*-
tur ignis: *Gasug*, trans, V. *Zgasnac*, trans-

Gasnienie *Extinctio* onis: f. *Cic*.

Gasrzyca vide. *Guzica*

Gaszacy: *Extinguendi* vim habens. *Anal*

Gaszcz *Ius* spissū, densum, crassum &c: *Anal*.

Gaszg. *Extinguo* *Restinguo*: is. xi. nctum. a. 3.

Cic *Us*: *Extinguo* ignem, inimicitias: *Restinguo*
famam improbitatem, suam. &c. propr. *S*
trans: *Explo* *stim* diurnam. *Cic*. *Fero* au-
xilium ardentibus &c: *Lucr*.

Gaszenie. *Restinctio*. onis. f. *Cic*. V. *Zgaszenie*

G A W. G A W.

Gasieda ziels. Vide *Gwiazdeczki*:

Gasiedz. Vide. *Chatastra*:

Gasien *Cornix* nigra, frugivora, frugilega: *Be-*
lun: *Corvus* minor frugivorus: *Gesner*.

Gay dabrowa: Nemus: oris: n. Saltus: ſs. m. Cic:
 Gay ciemny, zabobonny, Pogański. Lucus: i. m.
 Cic: Virg:

Gayda, duda, graiacy na dudzie: Utricularius ii.
 m. Aufcaules. Pithaul'es: a. m. Vopis. Raucos ex-
 cutiens calamos. Virg:

Gaydowski. Pithaulicus: i. 3. Diomed:

Gaydy, dudy multanki. Tibia utricularis. Iunius
 Gbur. vide. Chłop wieśniak. Gburka. vide kmio-
 zka-

G D. G D.

Gdzie kokosz. Glocio. is. n. 4. Glocito. as. n. 1.
 Festus. Us. Ova glocientibus supponantur. Fe-
 stus. Gallina glocit glocitat. Anal.

Gdzie, tr. vide Chwałę fig. Wiele mówię:

Gdankie. Singultus. ſs. m. Col. Glocidatio. onis.
 f. Sipont.

Gdula gruska. Pyrum cucurbitinum. Caro. Py-
 rum libale Plin.

Gdula ziemna, zi le. Rzepa leśnia: Cyclaminum:
 & cyclaminus. i. f. Plin:

Gdla ziemna mui ysza. Cyssanthemus: i. f. Plin:

Gdy, kiedy postquam. Ubi Cic Si, pro postquam Plau-
 Revertar intro. si ex his, quæ volo, exquise-
 ro Plau. V. Kiedy 2. Skoro

Gdyż. Quoniam Cic. Vide: Ponieważ:

Gdzie? (quietis:) kiedy na którym miejscu: Ubi?

Cic: Ubi gentium? Ubi loci? Plau

Gdzie (quietis:) bez pytania ut: Niemiem gdzie.

ieſt Ubi Uſquam Uſpiam alicubi- ubi terra-

rum Cic- ut Ne ſuſpicabar ubi terrarum eſſet:

Gdzie? pytanie (cum motu:) ut. gdzie idziesz?

Quo Quorsum: Cic:

Gdzie, bez pytania (cum motu:) ut leſi gdzie

poſzedł Aliquo ulquam: Quòquam. Uſpiam-

Cic- Us. Si quoquam acceſſiſti. Cic:

Gdzie

Gdzie pro Iesli V. Iesli: Gdzie pro kiedy. V. kiedy

Gdziekolwiek kiedykolwiek (quietis.) Ubi ubi est Ubicunque gentium terrarum Alicubi.

Cic. Ubi ubi gentium Plau: Ubicunque Teren:

Gdziekolwiek (cum motu.) Quoquo: Quocunque

Cic. V. Dokądkolwiek:

Gdzie indziej jest, indziej jest. Alihi. Virg. Alias. Aliubi Plin:

Gdzie indziej (cum motu.) Indziej poszedł. Alio. Cic. Ter. Aliorsum. Alioversum. Plau Us: Alio missus est Ter.

Gdzieś podziął to. omo. &c: Quid fecisti scipione? &c: Tua quid factum pallio? &c: Plau: Quid eo argento est factum? &c? Teren. V. Podziwam:

Gdzie znaleźć, to znaleźć, musi być. Ubi ubi erit, inventum curabo &c: Ter. Unde habeas nemo quaerit, sed oportet habere. Teren:

Gdziesz to (optando.) uz Gdziesz mnie to fortuna zachowała na one czasy Utinam illis temporibus natus essem! Anal. O! gdziesz by mi to kto przyniosł. O mihi si quis apportet &c. Stat. O! gdziesz to kamienia! kina! &c. Unde mihi lapidem! Hor. Gdziesz one młode lata. O mihi prateritos referat si Jupiter annos Virg:

G E B. G E B.

Gęba gdzie języ, język, usta. Of. oris n. Cic. Bucca & f. Hor. Cic:

Gęba twarz, oblicze Os. oris. n. Ovid. Virg. Plau. Us Rigare ora lacrymis: Virg.

Gęba, wielkocęba gębały. Buccis fluentibus. Cic. Bucculentus. Plau. Bucco oris. m. Apul. Turneb.

Gęba delikatna pańska. Palatum doctum ac eruditum. Col. Gala & f. Mars.

Gębary,

Gebary, gebiaſty. trans. vide. Wielomowny
Gebczyſty podobny gebce. Spongioſus. i. 3. Plin.

N Dziurkowaty:

Gebka Spongia: æ f. Lucr: Conſerva: Plin. Pe-
niculus. i. m. Feſt.

Gebka miekka, rzadka. Manon i. n. Plin.

Gebka twarda Tragos. i. m. Plin: Spongia du-
ra, aspera. Anal.

Gebka do pęzłow. Achilleum. ei. n. Plin:

Gebka ielenia ziele vide Ielenia bedka:

Gebka ocieram Spongia abſtergo Anal.

Gebkarz, co gebki zbiera: Avulſer ſpongiarum.
Plin:

Gebkowy kamień. Spongites æ. m. Tecolithus. i.
m. Plin.

G E D. G E G.

Gedg. vide Gram na lutni, na kornecie &c.

Gega geſ. Gingrio. Uſ. Gingrire anſerum pro-
prium eſt. Feſt.

Geganie geſi. Clangor anſerum. Col. Gingritus.
anſerum Arnob.

Gegnig w mowie. De nare laquor. Pers.

G E S. G E S

Geſ nasza. Anſer: eris. m. Virg. Anſer femina.
Colum:

Geſ cudzoziemſka. Chenalopex: icis. f. Plin:

Geſi Anſerinus. i. 3. Colum:

Geſi paſtuch. Anſerum paſtor Anal.

Geſi ſtado. Anſerum grex. Anal:

Geſta ſtopa, ziele vide Serdecznik 2.

Geſta wyka Goch miſczy. Eruum i. n. Plin.
Herbum i. n. Pallad

Geſla. Cithare genus quadrangulum. Anal.

Geſcieig, geſtne Concreſco. is. n. 3. Condenco. me.
Lucr. Deaſur. aris p. 1. Virg. Craſceſco. is.
n. 3. Acreſco. is. n. 3. Cōcō in denſitatem Plin:
Uſ.

Us. Concreſcunt luti cruſta *Lucr.* Craſſeſco
in nubes *Plin.* Denſantur tenebræ. *Virg.*

Gęſta materia Spiffamentum *i. n.* *Senec.*

Gęſto vide. *Częſto*

Gęſto (o mokrych rzeczach:) Spiffę Denſę-Craſ-
ſę: *Anal.*

Gęſto (o rozłożonych rzeczach *ścięto*.) Confer-
tim pugnatur *Liv.* Spiffę arare *Col.* Denſę ſe-
rere *Virg.* Arde *Plin.*

Gęſto czynię vide. *Zęęſzczam.*

Gęſtorę miękkich Spiffitudo. *inis. f.* Spiffitas.
atis. f. *Plin.* Craſſitudo *Cels.*

Gęſtorę vide. *Uczęſzczanie.*

Gęſtorę płotna, ſukna. Denſitas telę, panni &c.
Anal.

Gęſtoręſy Denſis capillis. *Anal.*

Gęſtwa, gęſtorę ziół, drzew. Denſitas arborum
&c. *Sipon.* *Iſid.*

Gęſtwa, gęſtwa. Intercluſa frondibus & virgul-
tis via &c. *Cic.* Saluosa loca. - *Liv.* Teſqua-
rum. *n.* *Horat.*

Gęſtwa ludzi. *V.* *Tłum,*

Gęſty o wilgotnych rzeczach. *Crassus.* concretus
aer &c. *Cic.* Spiffus *i. 3.* *Virg.* Spiffatus *Plin.*

Gęſty las, włoſy &c. *Densa* ſylva. *Cic.* *Densa*
juba *Virg.* *Densati* ordines, *densata* ſcuta.
Condensa arboribus vallis: *Liv.*

Gęſty niedziurkowaty, rwardy. *Densus i. 3.* *Lucr.*
Solidus. *Ovid.* *Spiffus,* *Plin.*

Gęſty aliter vide. *Skupiony.*

G I B. G I B.

Gibam Lento *as. a. 1.* *Virg.* vide *Naginam*

Gibam ſię, przęgibam ſię. *Arcuor aris. d. 1.* *Plin.*
V. *Uginam ſię*

Gibki Lentus *i. 3.* *Virg.* *Flexibilis is. 2.* *Cic.*
Flexilis. *Ovid.* *Plin.*

Gibki

G I B. G I E

239

Gibki iestem: abo się staig. Lentescio. is. n. 3.
Colum.

Gibkość Lentitia. Flexus. is. m. Plin.

G I E G I E.

Giełda. V. Gospoda pospolita, karczma:

Gienza. vide. koza dzika

Giemzi mię coś Lancinat. Plin. V. Rupi mię.

Giermak Epomis plebeia, Vestis talaris Vulgi
foras prodeuntis. Anal:

Gierwek Armiger. ri. m. Cic. Scutigerulus. i. m.

Cacula a. m. Plau:

Gierz, gier, gir Hippaselinum. agreste. Smyrne-
um. ci. n. Plin:

Gies, gzenie. Furor pecudis, ab oestro percussæ.
Statius:

Giesko, giezteczo, vide. Gzto:

G I N. G I P.

Gil prak. Erithacus: i. m. Phænicurus. Plin.

Ging: Pereo. is. n. 4. Depereo. Intereo. Inter-
cido is. n. 3. Cic. V. Niszczeig.

Gips, wapno chędogie. Gypsum i. n. Plin:

Gipsowany. Albarium opus è pura calce. Virru:
Philan:

Gipsuig. Gipso oblino. Anal:

Giser, odlemacz wielkich rzeczy zkruszczu. Fufor.
oris. m. Syponr:

Giza, giczal. Tibiæ in animalibus summitas, ca-
put. Anal:

G Ł A. G Ł A:

Głab, głębia. Fastigium Iserobis. &c. Virg. V.
Głębokość:

Głab Caulis: is. m. Plin:

Głabiasto. Caulis instar: Anal:

Głabiasty głabisty. Sureulosus. Sureulaecus. i. l. 3.
Plin:

Głaba:

Głabomy z głabu. Caulias; α. m. Plin: Us. Caulias succus Anal:

Głabienie. Caulesco. is. n. 3. In caulem abeo, Anal:

Gładki na dotknięcie. Lævis. is. 2. Virg: Lenis. Politus. i. 3. Cic: Exasciatus Plau: Factus ad unguem: Hor. Perpolitus Plin:

Gładki. Niekoszmaty, Nicobrosty Glaber. i. rarum Mart:

Gładki, dobrze myrobiony. Diligenter elaboratus. Cic:

Gładki na wyrycie tr: V. krasny. Ozdobny.

Gładki do słuchania. Limatus. Limatulus. Politus. Rotundus. i. 3. Cic:

Gładko co robić. Limatè Politè, aliquid efficere. &c: Concinnè. Compositè. Concluse. Circumscripse. Rotundè dicere &c: Cic. ad amussim. Varr:

Gładko co uchodzi. Mollius accipitur. tr. Tacit:

Gładkość propr. Lævitas. aris. f. Lævor. oris. m. Plin

Gładkość mowy. trans. Consecutio verborum Elegantia. Concinnitas. aris f. Splendor oris m. Concinnitudo. inis f. Compositio lenis. Cic:

Gładkość aliter vide. Krasa

Gładnieić: propr. Gl bresco. is. n. 3. Colu. Læ. vigor aris. p. 1. Varr:

Gładysz. vide. Galant:

Gładzący co. Lævigandi vim habens. Anal:

Gładzę rzeczy chropame. Po 10 aliquid Ovid. Lævigo aliquid Varr Lævo asperata, mensam &c: Cels. Stat. Dolo robor &c: Cic:

Gładzę polerując Pumice expolio. Carul. Pumico. as. a 1. Tibul

Gładzę trans V. Zdobie. Item. Zacieram trans:

Gładzę się vide. Piękrzę się

Gładzenie propr. Politura. α. f. Repumicatio. onis. f. Plin: Lævigatio. Vitr, Gła-

Gładzinu, polerowanu kamieni &c. służące na-
czynie. Amullis-is f. Equamentum. i. n. Varr.

Gładzony. Politus. i. 3. Limatus. Cic: Expoli-
tus pumice. Catul: Pumicatus. Mart. Laviga-
tus. Macrob:

Głanc. Candor splendidissimus. Cic: Splendor-
oris. m. Hor. Nitro. Plin:

Głancowany. Exaluminatus. i. 3. Plin: Splendi-
dus. Lucr: Nitidus. Ovid

Głancuig: Do in splendorem aliquid. Plau. Ni-
torem induco cuti &c: Plin:

Głaskam. vide. Wotam.

Głaskanie. Mulcedo inis. f. G ll. Attrectatio. o-
nis. f. Ovid. Palpum. i. n. Plau:

Głaskliny. Domabilis. is. 2. Hor. Ovid. Tracta-
bilis. Cic:

Głaszczę kogo. Demulceo caput, dorsum. &c:
Ter. Liv. Mulceo cervicem &c: dextra. Cic:

Permulceo aliquem manu. Ovid. Palpo. as. a. 1.
Plin:

Głaszczę trans. Łechog Łagodzę:

Głaz. vide. Kami i. pospolity

Głazur. vide. Srebro wyborne. Głębia. vide.
Głębokosc:

G Ł E. G Ł E.

Głęboko. Altè. Liv: Altius. Penitus. Cic: Us. Fer-
rum altè descendit &c: Liv:

Głębokosc, głab. Profundum. i. n. Altum. Alti-
tudo. maris, spe. unca &c: Cic: Fastigium scro-
bis, fossæ. Virg. Varr:

Głęboki. Profundus. Re. onditus. Altus. i. 3. Cic
Præaltus. Liv.

Glegoce. vide. Gargaryzuig:

Glegoce garnec wrzacy. Bilbit amphora. Feß:

Glegoce bocian nosm. Głotorat ciconia. Phil. Cic:
pitante rostro plaudit. Ovid.

Glegotac:

Glegotanie, glekotanie. Plautus ciconia. Anal:
Ovid.

Glewia Verutum. i. n. Liv. Pilum. Veget.

Glewinyk. Verutus. i. m. Virg. Veruto armatus.
Anal:

Gleyt, żelazny list, gleytomy. Fides publica Liv:
V. Paszport.

Gleyt dać komu, gleytować kogo Fidem publicam
dare. Cic.

Gleyt złamać. Contra interpositam fidem publi-
cam interficere &c. Cic.

Gleyta piana odchodząca od srebra, złota &c V.
Srebrna, złota piana

G L I. G L I.

Glina prosta. Argilla. & f. Virg. Lutum. i. n. Cic:

Glina zdunśka. Terra figularis. Lutum figulare.

Colum. Talconium ii. n. Plin.

Glina biała Leucargillion ii. n. Argilla candi-
da. Creta figulari Plin.

Glina rozczyniona Lutum paleatum, subadum.

Col. Lutum aceratum. Feß:

Gliniany Fictilis. is. 2. Cic. Argillaceus. Testa-
ceus. ei. 3. Plin. Luteus. Cic.

Gliniany statek. Lateramen inis. Lucret. Samium
vas. Plau:

Gliniasty gruz. Argillosus collis &c. Colum.

Gliniasty koń &c Argillaceus. Plin i. coloris
argilla. Tactaceus. Idem

Glinka czerwona, rubryka, Rubrica. & f. Colum.
V. Rubryka. 2.

Glinki, doły glinne. Fodina argillæ. Anal. Plin:
Argiletum. i. n. Anal Varr:

Glista wzywocie Animal ventris. Vermis inna-
tus. Tænia. & f. Plin:

Glista ziemna. vide. Dżdżownica:

Glistnik ziele. Absinthium *i. n.* Santonicum-*Plin;*

Santonica: a. f. Colum:

Glistnik morski. Mucus marinus-*Ursin.*

Glisty mam. Vermineo- *as. n. i. Cels. Sponr:*

GŁO. GŁO.

Głod. Fames. *is. f. Cic. Esurigo. inis. f. Varr:*

Rabies ventris. Virg:

Głod, niedostatek żywności. vide. *Drogosć. 2.*

Głodny, głodzien, łaknący. Famelicus *i. 3. Plau:*

Fame perditus, enectus, confectus Cic. Jeiu-
nus. Esurialis. is. 2. Hor. Plau: Impastus. Virg:

Głodny głod przynoszący. Fame enecans-*Anal:*

Głodny jestem bardzo. Esurigo findit mihi costas.

Var. Fame enecor. Bud:

Głodzę, głodem morzę. Compesco fame-*Senec:*

Głodzę, głodam. Rodo dentem dente-*Hor.*

Marr:

Głóg, krzew, chroscina. Spina alba, nuptiis ce-
lebrata, dicta appendix Plin.

Głóg, drzewo. Sangvineus frutex-*Plin. Cornus-*
i. f. Sponr-

Głos. Vox-*ocis. f. Cic. Us: Vox. clara, s. uavis,*
sonora. Idem:

Głos. Aliter zdanie w radzie-*Suffragium. Cic-*
V. Worum:

Głos w muzyce. Sonus. *i. m. Anal: V. Na dwa*
głosy. Sc.

Głos przestworny wolny. Vox plena. *Cic. Vox*
toto organo instructa. Quin:

Głos śpiewający bez instrumentów. Vox assa. Vox
mera. Varr-

Głos rozumny, wyrozumny. Vox articulata-*Apul:*

Głos nierozumny. Vox confusa-*Mart. Victor:*

Głos wdzięczny. Vox liquida-*Lucr. Vox canora*
& s. uavis. Cic.

Głos, abo słowa odbijające miejsce raz. Locus re-
sonus.

lenus- *Virr* 3. razy. Triphonus. i. m. Philand
siedm razy. Heptophonus i. f. *Plin*.

Głos dobrze odbijające miejsce. Consonans lo-
cus. *Virr*. Arguus locus. *Anal*.

Głos zle odbijające miejsce. Dissonus locus. *Vi-
rru*.

Głos wracające miejsce, głucho. Circumsonans, sur-
dus locus. *Virru*.

Głos rozmokływać. Roborare vocem. *Plin*:

Głos się odbija. Resultat vox. *Virg*:

Głos wydług jakkolwiek. Edo sonum. *Ovid*. E-
do vocem. *Cic*:

Głos zmysła, nie własnym głosem mówić, spie-
wać. Formare, fingere vocem. *Anal*.

Głoszek. Vocola. a. f. *Cic*:

Głoska, między mierzami co drobno pisanego. In-
terpositio. onis f. *Cic*:

Głoska aliter vide. Pismo drobne:

Głośno, głośno. Contenta voce. Contentè. Sum-
ma vocis contentione. Voce clarissima dicere
&c. *Cic*. Voce clara. *Liv*. Clarè. *Plau*:

Głośny. Argutus i. 3. *Virg*: Canorus. Clarus.
Cic: Sonorus. *Tibull*

Głosu nareżenie w nowie. Sonus vocis. *Cic*: V.
Nareżanie. 2.

Głosu przyprawa, na głos lekarstwo. Plafina. a.
zis. n. *Pers*.

Głosu nieprzyjemnego. Absonus i. 3. *Cic*. V. Nie-
przyjemność głosu.

Głosu odbijanie, odgłos. Echo. echus. f. *Ovid*.
Vocis imago. *Virg*:

Głosu brzmienie, głośność. Claritas vocis. *Cic*:
Vocantitas. aris f. *Quint*.

Głosy. Calent rumores quod &c. *Cic*. V. Wierć
ieść.

Głoszę. Rumorem spargo. Dissipo famam. *Cic*.
V. Rozgłaszać, Gło-

Głowa. Caput, *his*, *n.* Cic. Ter. Sinciput, Plau.

Głowa aliter. pro homine ut. Była ryle głów.
Tot capita numerabantur hominum. &c. *Anal.* similiter de pecudibus dicitur

Głowa aliter Herszt wódz złych. Prin-
ceps, dux sciariorum, Cic.

Głowa, głowacz: wielkogłowy. Capito. *onis*. *m.* Cic.

Głowa nadot. Catonis suspendi. *Anal.* Deor-
sum capite Idem

Głowi się rodzi człowiek Capte gigni mos est
hominem. *Anal.* i

Głowacz zwierz. Catoblepas. *a f.* Plin.

Głowacz rybá Mugil *is*. *m.* Carl. Squalus. *i.*
m. Varr. r

Głowacz suchy. Dorst. Capito duratus frigore,
aut infumatus Gfurr

Głomia kość. Calvaria *a f.* Cels;

Głomiasty. Capitatus *i.* 3, Varr. Capitulatus. Cels-
Plin Magni capitis. Col

Głowica u czego. Capitellum. Plin.

Głowienki ziele. vide Zymokost:

Głowizna swinią. Sinciput verrinum. Plin; Sin-
ciput aprugnum. Maer:

Główka, głoweczka. Capitulum. *i.* *n.* Plau. Ca-
pitellum. Plin:

Główka luiana makowa nasienna. Vesicula lini
&c. Cic. *Anal.*

Główka czosnku. lili *&c.* Caput allii. Pers. Pul-
bus lili *&c.* Plin:

Główka ostowa. Caput vel malum cardui. *Anal.*

Głowne. Pretium pro capite. Cic V. Za głowę pie-
niadze.

Głownia gaszona. Titio. *onis*. *m.* Varr.

Głownia żarzyta. Torris. *is*. *m.* Virg:

Głównie. Capitaliter. Plin; U: Capitaliter la-
cessere aliquem Idem:

Głównik- vide. Mezbayca,

Główny, do głowy należący. Cephalicus. i. 3-
Cels:

Główny, o zdrowie przyprowadzający, na gardło
stoiący. Capitalis- is 2. Decretorius Cic:

Główny aliter ut główna sprawa. V. Przedni

Głowy bolenie. Cephalaa- a f Plin. Gravedo.
inis- f. Cic. Gravitas capitis Plin:

Głowy bolenie mam. Tentor capite gravor-Bud:

Głowy ból abo zamieszanie od piąststwa. Crapu-
la. a- f. Plau.

Głowy bolenie cierpiący. Gravedinosus. i. 3- Cic:

Głowy bolenie czyniący. Gravedinosus. Grave-
dinem capitis affereus Plin.

Głowy- vide. Łożkowa deska. 2.

Głowy kępiastey, Panla- a m. C. Sledor.

Głowy podługowatey. Cio ovis m. Fos. Scalig:

Głowy mocney nie takwo wrunek czyniący. Cra-
pula non obnoxius. Anal:

G E U. G L U.

Głuch, głuszek. Surdaster. stris- m. Cic. Aure
surdior. Amm:

Głucho- Surdum- i- n. Pers. trans. ad odores:

Głucho o tym pisza- mówia. Perobscura est fama.
Liv:

Głuchota- Surditas- atis f. Cic.

Głuchy, co niestyszy Surdus Captus auribūs-
Sensu audiendi carens- Cic. Exsurdatus. i. 3-
ogłuszający:

Głuchy którego niestyszeć. Surdus. i. 3- Plin:

Us. Surdus ictus Plin. Surda buccina. Juven:

Surda vox. Quint:

Głuchy chytrze, styszy niestysząc. Qui simulat
se non audire. Anal:

Głuchy

Głuchy aliter. ut głuche mieysce. Surdus locus:
Vier:

Głukam vide. Betkocz.

Głukanie w brzuchu. Fluctuatio in ventre cum
sonitu. Plin:

Głupi. Stultus. Delirus. Fatuus. Bardus. Stupi-
dus. i. 3. Cic. Stolidus. Ovid:

Głupi iestem. Sum stultus, stolidus, fatuus, bar-
dus. Anal. Plau:

Głupiec Caudex. icis m. Stipes iris. m. Afinus.
i. m. rr. Teren Truncus. Cic. rr. Fungus. i.
m. Plau rr. Verveem in patria natus Iuven:

Głupie. Stuké. Insipienter. Insulté. Incallidé.
Cic. Stolidé. Liv.

Głupie szuczny, szucznie głupi. Oximorus. i.
3. Quint:

Głupieig, głupie się sprawuig. Desipio. is. n. 4.
A mente deseror. Cic. Fatuor. aris. d. 1. Se-
nec. Dementio is. n. 4. Lucr.

Głupim czynig. Infatio aliquem. Cic. Senec:

Głupie mówig. Stulta loquor. Anal:

Głupiomowosé. Stultiloquus. ii. n. Stultiloquen-
tia. æ. f. Flau:

Głupiomorny. Morologus homo. Plau. Stultus.
Mart

Głupstwo. Stultitia. Infertia. æ. f. Fatuitas. In-
sulitas. aris. f. Cic:

Gł szę Exsurdo. as. a. 1. Plin:

Głuszc- Tetrao. onis m. Plin

Głuszeig Surdesco. is. n. 3. Sipont: Surdus fio.
Tren

Głuszek. V. Głuch. 1.

G M A. G M A.

Gnaeb vide. Budowanie. 2. Dom:

Gnatwam. Convolvo. as. a. 3. Plin. Glomero-
as. a. 1. Virg: Us. Convolvo herbam Pl
Glo-

Glomerant nubes venti *Virg. V. Kapig:*

Gmerzacy w ziemi. Scalpuriens. enis. 1. Plau.

Gmerzg. V. Grzebig w piasku. Ryszczg. Szperam:

Gmin. V. Gromada. 2. Pospolstwo

Gminomy z gminu, z pospolstwa gminomi należą-

cy. Turmalis, Concionalis. is. 2. Plebeius.

ii. 3. Popularis. Cic. Catervalis. Svet:

Gmy li, ku myli. Ex voluntate. Ex sententia.

Me peribente factum est &c. Peroptatō. Ex a-

nimi sententia evenit &c. Cic:

G N A. G N A.

Gnebig, gniotg. Premo, is. a. 3. *Virg. Longis am-*
plexibu occupo aliquem. *Ovid:*

Gnat. V. koré. Gne co vide Naginam.

Gne sig. V. Uginam sig. Gnie sig otow, gibki
ieq. V. Gibki.

G N J. G N J.

Gniady. Castaneus obscurus, vel fuscus ad casta-
neum vergens. *Anal:*

Gniazdo prasze. Nidus. i. m. Cubile avium. *Cic:*

Nidamentum. i. n. Plau. Domus avium. *Virg:*

Nidulus. *Cic. Gniazdeczko.*

Gniazdo aliter ut. Cate gniazdo sig mylegto. (Ni-
dus. *Virg. troo. Us. In cubili quisque nidus*
matrem expectat. *Col:*

Gniazdo aliter. tr. Seminarium. ii. n. *Cic: Pro-*
pago. iuis. f. *Varr: Us: Seminarium triumpho-*
rum. *Cic. Propago disciplinae. Varr:*

Gniazdo, toze. vide: Zoze.

Gniazdo ziele. Cynomorion. ii. n. *Ursin.*

Gniazdo prasze, ziele. vide. Marchem polua.

Gnicie. Patror ori. m. *Lucr:*

Gnida Lens. d. f. *Plin:*

Gnidosz ziele. Staphis agria. *Plin: Pedicularis*
herba. *Colum.*

Gniem.

Gniew, gniewliwość. Ira. Iracundia. *et. f. Suet.*
Acerimonia animi. *Nævius:*

Gniew gniewanie *fig.* Ira. Iracundia. Rabies: *et.*
f. Animi acerbitas, Stomachus. i. m. Atra bi-
lis Cic: Bilis is. f. Plau:

Gniew zastarzały. Ira vetus. *Ovid.* Ira memor-
Virg:

Gniewaia, *fig. i. soba,* Intercedit ira inter eos. *Te-*
rent.

Gniew ustaie. Defervescit ira. *Cic.* Deflagrant ira-
Liv:

Gniew myrzucam na kogo. Erumpo in aliquem
stomachum, *Cic.* Evomo iram in aliquem. *Te-*
rent:

Gniewam kogo. Concio iram. *Ter.* Facio, moveo
stomachum alicui. *Cic.* Moveo indignationem.
Liv:

Gniewam *fig.* Irascor, *eris. d. 3.* alicui de aliqua
re, Indignor, *aris. d. 1.* de aliquo, aliquid.
Stomachor alicui. Stomacho est mihi aliquid.
Intenso sum animo in aliquem. Succenseo a-
licui. *Cic:*

Gniewam *fig. bardzo.* Ardeo iracundia. *Ter.* In-
flammar, effror iracundia. Exardesco stoma-
cho, iracundia, *Cic.* Incendor *et. Plau:*

Gniewac *fig. przestaje.* Iracundiam conhibeo, con-
tineo, remitto. *Cic:* Missam facio iram. Omit-
to, reprimo iracundiam. *Terent:*

Gniewam *fig. łatwo.* Facilis sum ad irascendum.
Anal.

Gniewliwie. Iracundè Stomachans, non sine sto-
macho, per iram aliquid facere. *Cic.* Iratè. *Co-*
lu, Indignabundus. *Liv:*

Gniewlimy, zjadły. Effervescens stomacho. Ra-
biosus. *i. 3.* Irritabilis. *is, 2.* *Cic:* Iracundus.
Plau. Ira plenus. *Liv:*

Gniwliny, aliter do gnienu przywodzący. Stomachosus. i. 3. Cic.

Gniwno mi. Subirascor eris. d. 3. Cic.

Gnieżdżę się. gniazdo czynię. Nidum construo, fingo. Cic: Congero nidamenta in aliquem locum. Plau: Nidulor aris d. 1. Plin:

Gnieżdżenie się Congestas avium. Cic: Ter:

Gniący łacno. Facile putrescens. Anal:

Gnię. Putresco i. n. 3. Cic: Computresco. Imputresco Colu: Flaceo. Varr:

Gnięc. vide. Szkorbur

Gniętka, zgnięta gruska. Vide Zgnięty:

Gniętki. vide. Dom zły:

Gniorg. Subigo. Depso. is. a. 3. Condepso farinam, far. &c: Cato.

Gniorka. Depsitulus panis. Cato. Copta. & f. Mart.

G N O. G N O

Gnoiacy iako maść gnoiaca. Seprius. i. 3. Plin: Vis medicamenti septica. Idem:

Gnoię, zgnitko czynię. Putrefacio. is. a. 3. Plau:

Gnoię, rolę namożę gnoiem. Stercoro agrum. Cic: Pingui simō saturo solum. Virg: Stercore saturo agrum. Colu.

Gnoię rang, wrzod. Emargino ulcera. Plin

Gnoię aliter. ut zgnoię kogo, Carceri in perpetuum includere Anal: In pistrinum dedere usque ad necem Teren. Anal:

Gnoięk (de homine in sensu proprio:) Fimeti incola, cui fumentum est casa locu. Anol: Esterquilinio effusus. Plau:

Gnoięk trans: (co do obyczajów:) Stercoreus homo. Plau: Purgamentum urbis &c: Curti. Quisquilie Cic: V. Smrod trans.

Gnoiienie roli, namoz. Stercoratio. onis: f. Colu: Plin:

Gnoiemi ho. Sterquilinium. ii. n. Colu. Fimetum. i. n. Plin:

Gno-

Gnoiowski. Crates stercoraria. Varr. Afferes stercorarii Anal.

Gnoiomy. Stercorarius. ii. 3. Varr. Stercoreus. Plau:

Gnoisty nagnotony. Stercoratus. stercoratissimus. i. 3. Stercorosus, stercorosissimus. i. 3. Caro:

Gnoy mszelaki, Łayno Fimus. i. m. Virg. Stercus. oris. n. Sordes. is. f. Plau: Merda, a. f. Hor. Reliquia cibi Cic:

Gnoy bydłecy. wołowy. &c. Bolbitum. Plin. Fimum bubulum, Colu.

Gnoy do naprawy roley. Latamen. inis. n. Plin:

Gnoy myszy, babki mysze. Mulcerda. a. f. Fimus murinus. Plin:

Gnoy owczy. Fimum ovillum, Plin:

Gnoy kozi. Fimus caprinus. Anal:

Gnoy smini. Succerda. a. f. Fest:

Gnusnieie, lenieie. Torpeo cessatione. Tardor animo. Langveo otio, Depono studium. Cic. Torpeo veterano, Virg:

Gnusno. Ignare. Ignaviter. Cic. Segniter. Virg: V. Leniwie.

Gnusnosé, lenistwo. Desidia, Pigritia. Ignavia. a. f. Cic. Desidies. ei. f. Socordia. Ter. Inertia, animi torpedio Salust

Gnusny. Piger. i. a. um. Ignavus. Langvidus. Desidiosus, i. 3. Iners. eris. i. Socors, ordix. i. Segnis. is. 2. Cic: Persegnis. Liv:

Gnyp. Scalprum. i. n. Hor: Crepidarius cultellus. Gell:

Go (Pronominis Polonici On. Accusativus singularis, idem sonans, quod: Żego, onego:) Eum. Em. Fest:

Godto. Symbolum. i. n. Just. Tessa hospitalis. Plau:

Godko aliter: znak zmany we *Wfi.* &c: Signum.
i. n. *Virg.*

Godko o przyszytych rzeczach, wrożka trafunkor-
wa. Omen. inis. n. *Cic. Us. Omen belli, ma-*
gni terroris. *Liv. Sumitur etiam pro bono:*

Godko aliter. vide *Hasto.*

Godna rzecz. Concessum jure. *Quinz: Concessum*
legibus. Lucr:

Godnie. Dignè. *Cic. Dignus. Hor. Ilicitò Solin:*
Godność, w swym stanie przyzwoita uczciwość.

Dignitas. Honestas. aris. f. *Cic. vide. Uczciwość*

Godność aliter. vide. Dostojestwo. Item aliter. V.
Wspaniałość:

Godność. Krolewska. Principatus regius. *Cic:*

Godności zakupowanie, zabieganie. V. Dostojen-
stwa zabieganie

Godny, godzien czego. Dignus gloria, odio &c:

Idoneus ad aliquam rem. &c: Perdignus ami-

citiā &c. *Cic: Bonæ fidei Sver: Godny Wiary.*

Godnym być sobie, abo kogo rozumiem, chwoty,
poszanowania &c. Dignor honore me &c: *Virg.*

Digno, as. Cælestes hostiis *Pacur:*

Godny godzimy. Dignus. Dignissimus. Idoneus.
et. 3. Luculentus. Ad omnia summa natus.

Magna dignitate præditus. *Cic:*

Godownik co sprawuje gody. Parochus convivil.
Anal. Hor:

Godownik, weselnik, gość na weselu. Conviva. æ-
m. *Teren:*

Godowy weselny. Nuptialis. is, 2. Gerialis *Cic:*
Conjugalis. *Ovid*

Godwig. i stem na weselu. Cæno apud aliquem
in nuptiis. *Cic:*

Godwig, gody sprawuje. Nuptias celebros. *Liv: A-*
cornio nuptias. *Plau.*

Gody, wesela swadziebne. Nuptiaz. arum f. *Cic:*
Cæna nuptialis. *Plau:* Ge-

*Gody u Chrzescian swigro. vide. Narodzenie Pad-
skie:*

*Godze na co, na kogo, zmierzam. trans. Capto
occasionem. Intendo aliquod animum. Pero a-
liquem, vitam alicujus. Cic: Oba nbulos, as, Virg.*

*Godzi sig. Est. imp. Liv. Us. Verbo negare fit.
Idem*

*Godzi mi sig co, Licet mihi aliquid. Ius est.
Fas est. Ius habeo. Per leges licet. Pro jure
meo est. Cic:*

Godzien iest tego, onego. vide Godny. 1.

*Godzi sig ius pic mino, &c: Maturus. i. 3, Plin:
Us: Matura cibo olea Idem Matura marito.
Stat: Maturus militie Liv.*

*Godzila rzecz, ktora sig godzi, wolna, niezakaza-
na. Licita res. Anal: Stat Concessum legi-
bus. Lucr:*

Godzina Hora & f Cic: Horarium spatium. Suer.

Godzinik. vide Zegar. Kompas.

Godziny, godzine trwajacy. Horarius. ii. 3. Suer.

*Godzinki Panny MARYI Laudes certis horis
Deiparae cani solite Preces horarie quae sub
Deiparae nomine Deo offeruntur. Anal: Spie-
wam godzinki, mowig Sc: Cano, recito, lego
horarias Deiparae laudes Anal:*

*Godzinki Panny MARYI, ksfzski. Liber con-
tinens horas B. M. Meurs:*

*Godziny, kościelne modlitwy vide. Pacierze Kaptań-
skie*

Godziny kwatera, vide. Kwatera godziny:

Godziny trzy kwatery: Dódrans hora. Plinius:

*Gogołka, gatufzka. Fructus deformatus. Quint.
Fructus renellus. Anal:*

Goiacy. Cicatricem inducens. Anal:

*Goi sig rana, przed Sc: Saneleat vulnus. Ob-
ducta est cicatrix. Consanescit. Cic: Ducta est
cicatrix. Liv: Consanantur plagae Plin.*

Gołg. Sano as. vulnera remediis Cic: Induco cicatricem. Cels: Contrahit vulnenum cicatrices lacryma Plin: Persano ulcera Idem:

Gołenie, gołenie sig rany Obductio cicatricis. Anal,
G O L, G O Ł.

Gol. Apertum i. n. Liv: Promptus as. m. Cic. Propatulum, latè patens & apertum Fest. Us: In aperto positus Liv:

Goł b domowy. Columbus. i. m. Colu. Ustratius Columba, dicitur:

Gołab dziki siny. Columba agrestis, & saxatilis. Varr.

Gołabek. Columbulus, i. m. Plin:

Gołabie, gołabiarko. Pipio. onis. m. Lampr: Pul. lus columbinus Cic: Var:

Golg kogo brzywa, golg do skory. Rado alicujus caput Suet Rado genas. Cic: Rasito barbam. Gell Attoudeō stricim usque ad vivam cutem Plau Abrado barbam. Plin:

Golg sig, golg mie. Rador. eris. p. 3 Anal: Cic:

Gołebi. Columbinus i. 3. Cic. Columbarius. Var. Columbaris. is 2. Colu:

Gołebi groch, lсны groch Aphace. es. f. Plin:

Gołebica. Columba a. f. Varr. Virg.

Gołebie zi le. Verbenaca a. f. Plin:

Gołebieniec. Peristerotrophium. ii. n. Columbarium; Varr:

Gołebienecze komorki, przegrody. Columbaria. orum: n. Varr:

Gołebnik doglądacz gołebi Columbarius. ii. m: Columbarius pastor Varr:

Gołebnik miejsce dla siedzenia gołebi. vide. Gołebieni.c:

Gołek. vide. Goły. Gołota, Podły:

Gołet. Crus, uris. n. Cic. Cruscum. i, n, Marr:

Tibia a. f. Cels

Goleni

Goleni krzynyeb. vide. Krzynogoleni:

Golenie Ratura a f Ratus. is. m Varr.

Goleniomy. Ad tibiam spectans. Anal:

*Golizna, gotę pole Glabretum. i. n. Glabrentia
loca. Purum solum. Col:*

Golizna, aliter gotorę. Glabritas. aris f. Arnob:

Gotorę, obieram. Spolio ornamentis, opibus &c:

*Cic: Privo. aliquem bonis. &c: Plau: Nudo.
as, montem sylvis. &c: Silius:*

*Gotoled: Glaciatu humor, aqua. Plin: Crustata
humus frigoribus. Amm:*

*Gotora, nieśiadły. Sine censu homo. Pedem ubi
ponat in suo; ubi consistat non habens. Cic:
Cui sui nihil est. Plau:*

Gotorę. vide. Golizna:

*Gotowę młodzik. Imberbis. is. c, Impubis. is.
c. Impubes. is. c. Impuber. eris. 1. Cic: Ho-
rat. vide. Młodzieniaszek:*

*Goty. goluchny, gładki Glaber, i. a. um. Marr-
Depilis. is. 2. Varr: Implumis. is. 2. Hor: de
avibus:*

*Goty aliter ut. gotę niezaroste pole. Furus cam-
pus. Liv:*

*Goty item. tr. ut. gotę słowa Nuda verba, pa-
sta, conventa. Nuda ratio. Nudus consensus.
Nudum testimonium &c: I. Cons:*

*Goty aliter ut goty miecz. Districtus ensis. Hor:
V. Dobyty.*

G O M. G O M.

*Gomotka. Caseus cylindraceus, Cylindrus lactis
coacti. Ovid. Anal:*

*Gomoty Mutilus. i. 3. Cic. Mutilatus. Var. Us.
Mutilata spica. Idem:*

Gomon. vide Burda. Pofmarek:

*Gomonig się z kim. vide Wadze się. Smarzę się
Gon,*

Gon, gonienie. Insecutio, onis. f. Apul.

Gonie kogo. Sequor fugientem. Virg. vide Scigam.

Gonie na co. zatamiam te. (in malam partem;) ut gonie na zwadę. Sc. Quero inimicitias. Sero lites. Quero malum. Plai. Sero discordias.

Liv. Quero occasionem rixandi. Senec.

Gonie na ostre, porykam się kopią. Concurro ferro, Stadius

Gonie do pierścienia, gonimy czynię. Decurro. is. n. 3. Liv. Us. Mos erat exercitum decurrete.

Idem:

Goniec. Veredarius. ii. m. Sidon. Nuntius celer ab exteris gentibus. Anal.

Gonienie, sciganie. Consectatio, onis. f. Plin: Insecutio. Apul.

Goniony gra. Ludus fugax. Anal.

Gonitwa, zbicie się, igrzysko żołnierskie. Cera tamen inis, n. Virg. Ars ludicra armorum. Cic: Decursus. is. m. Gall. V. Zawod:

Gonimę czyniący. Celerizantes. un. m. Plin: Andabata. arum. m. Cic.

Gonimy miejsce. Decurforium. ii. n. Catadromus. i. m. Bud.

Gont, gonta, Scandala. a. f. Cas;

Gontarz. Scandularius. ii. m. Aurel. Arcad:

Gontomy, gonciany. Scindularis. is. 2. Coll. Scandularis. Apul:

G O R. G O R.

Gora. Mons. ont. is. m. Cic. Jugum. i. n. Tacit:

Gora miejsce w gorze. Superum. Luct: Sursum locus. Idem.

Gora w mieszkaniu. Contignatio secunda. Sc: Col. Anal.

Gora nadmorska. Promontorium. ii. n. Cic: Acraterium. Vitruv:

Gora, góryste miejsce. Montosus locus. Cic:

Gorące

Gorace prawo. Iudicium arduum. Tit. Iur. Pol.
Cædes recens. Virg.

Goraco. Ardentem. Plin. Æstuosus. Horat.

Goraco, gorliwość. trans. Ferventer. Vehementer.
Arcenti studio Cic. Acriter. Plin. Incensc.
Inflammanter Gell.

Goracosc, goraco stoneczne, ogniowe &c. Æstus so-
lis Virg. Ardor solis. Cic. Fervor solis &c. Lucr.

Goracosc aliter vide. Gorliwość

Goraco mi. Æstuo. as, n, i. Uor calore. Ardore
torreo Cic. Ferveo is. n. 3. Lucr. Adurit me
sol, &c. Virg. Æstuo caloribus. Colu.

Goraco miia ustaie. Deserveit astus. Varr.

Goracy. propr. Fervens. entis. 1. Æstuosus. Æsti-
fer. i. a. um. Cic. Fervidus. i. 3. Hor. Torridus.
Prop. Perfervidus. Colu.

Goracy tr goraco kapany. Acer. acris. 2. Ar-
dens entis. 1. Flagrans. anris. 1. Vehemens.
entis. 1. Cic. Fervidus. i. 3. Liv.

Goracy aliter pieprz, imbir. &c. Fervens gustu
radix. Plin

Goracy uczynek w prawie. Flagrans crimen. Iur.
Cons.

Goraczka, Febris. is. f. Cic.

Goraczka mata. Febricula. æ. f. Cic. Levissima
febris. Cels.

Goraczka cieszka, mielka. Ardens, vehemens a-
cuta febris. Cels.

Goraczka jednodzienna. Ephemera febris. Cal. R.

Goraczka iednostayna Febris periodica, stata. Plin,

Goraczka kwarrana, rzeciaczka. &c. V. Czar-
taczka, rzeciaczka,

Goraczka nieustawna. Intervallata febris biduo,
triduo &c. Gell.

Goraczka się poczyna, ograza mię. Tentor febris.
Cic. Init me febris. Plau; Cooritur febris Lucr;
Corripior febre. Plin;

Goracz

Gorączka się fili: Intenditur febris. Increfcit febris. Cels:

Gorączka uftaie. Inclinat fe febris, decrefcit, minuitur, levatur, remittit. levior fit, quiefcit.

Cels: Decedit febris: Cic:

Gorączka uftawna, taicwna. Hectica: a, f, Cels:

Gorączka uftawna, nie hektyka: Febris continua, continuata, Cels:

Gorączka zimna. vide: Zimnica:

Gorączka z zimnicą zmieszana: Epialus i m. Cal. Rhod:

Gorączkę mający. Febriens: entis: i. Colu. Febriculofus i: 3. Gell:

Gorączkę mam: Iactor febrim. Habeo febrim. Cic: Febris me habet. Senec: Depofcitur artus febris. Virg: Febrim: is n. 4. Cels:

Gorączkomy. Febrilis: is 2. Apul:

Gorczyca biała, ruka Eruca: a. f. Virg: Hor: Eulomon i n. Plin:

Gorczyca apłol. abo gorczyca czarna. Sinapi. ind. n. Plin: Sinapis is. f. Colu: Saurion ii, n. Plin:

Gorczyca polna, pszonak. Trio. onis: m. Erysimon i. n. Plin:

Gorę, gorzeig: Ardeo. es: n: 2: Flagro: as: n: 1, i. Cremor igni. Cic: Peruror aftu valido. Candefco. is: n. 3: Ouid:

Gorńka, gorączka. Monticulus i. m. Sipont:

Gorliwie. vide. Goraco: 2:

Gorliwość, goracość umyftu: Fervor, ardor mentis, animi. Cic:

Gorliwość o rzeczy Boskie. Zelus: i. m. Hieron:

Gorliwość o Boga, abo o rzeczy Boskie. Ultor acerrimus violatę religionis, pietatis, &c: Ardens propugnator. Ecclefia &c: Anal:

Gorliwość ieftem o Boskie rzeczy. Zelo divinõ meveor. Anal:

Gor:

- Gornik co w gorach co kopie. V. Kamiennik:
 Gornik aliter, co na gorach mieszka, orze &c. Montanus homo. Cic. Petro, onis m. Fyft. Rupex, icois, m. Terrul. Lucil:
 Gorny w zgorze będący. Superus, i. 3. Cic. Us. Supera res. Idem:
 Gorny na gorach mieszkaący, roztacy Monticola, e, c. Ovid. Montivagus Montanus. i. 3. Cic:
 Gorny ir, vide Pyszny:
 Gorołotny. Altivolans. auis, i. Cic: Altivolus. i, 3. Plin:
 Gorszacy. Pessimi exempli res &c. Liv: Diri auctor exempli Patere:
 Gorsze co. Deterius aliquid facio. Cic: Muto in deterius. Tacit:
 Gorsze ludzie. Nocco exemplo Exemplum perniciosum prodo. Cic: Mala exempla moveo, Ovid:
 Gorsze się z kogo. Tangor exemplo alicujus Ovid: Facio aliquid alicujus exemplo Ter. f, mala Gorszeię. Deterior fio Terent:
 Gorszenie kogo. vide Zgorszenie:
 Gorszy Pejor, Deterior. oris, 2. Cic: Sequior. Nonius:
 Gory, gorzysze miejsce. Montosus locus. Cic: Montata, orum, n. Liv:
 Gory albo gruby, lochy gdzie kruszcze, Todiñę argenti, auri, plumbi, salis, &c: Plin: Ferraria. Argentaria arum, f, Liv:
 Goryczka ziele Gentiana. e. f. Plin:
 Corysa, gorzysze ziele. vide Wieprz niec:
 Gorszatha, akwanita Vinu n igni eliquatum. Jun: Aqua vita Marth:
 Gorzcy. Pejüs: Virg: Deterius Cic: Sequius. Se- cius Varr:

Gorzki propr. Amarus i, 3 Virg: Tristis: is, 2.

Ovid: Us: Triste absinthium. Id:

Gorzki trans vide Przykry 3. Zakosny:

Gorzklimy, gorzkamy Subamarus, i, 3 Cic:

Gorzknę, Amarefco is, n, 3. Pallad: Inamarefco.
Horat:

Gorzko propr: Amare: Anal:

Gorzko trans: Amare trans: Cajus

Gorzko czynię Amarum reddo Anal:

Gorzkość. Amaritudo, inis, f. Plin: Amator, oris,
m, Virg: Amaritie: ei, f. Carol Virus: i, n, Cic:

Gorzy kwiat, ziele Confiligo inis, f. Plin

Gorzysty. Montosus i, 3. Cic: lugosus. i, 3. O.
vid. Dorsuosus Amm:

G O S. G O S:

Gosć na biesiedzie. Conviva a, m, Ter: Hospes.
iris, Cic: Prautor, oris, m, Plau:

Gosć aliter ut, gościem stoig. H spes. Diversor.
Interventor, oris, m, Cic: Adventor Plau:

Gosć iestem w czym, nieświadom, vide Nieświadom:

Gosć nieproszony, przy zaproszonym. Umbra, rr.
Horat:

Gosćie biesiadnicy Convivium ii, n, Liv: Convi-
vix: m. Teren:

Gosćie przyjmuję V. Przyjmuję. 1. Gospodę trzy-
mam,

Gosćciniec. vide. Droga torowana:

Goscinne, zapłata od stania w gospodzie. Locari-
um. ii, n, Varr:

Goscinność, goscinna oboza Hospitalitas, aris, f, Cic:

Goscinność, zachowanie w goscinie V, Przyjaciół-
stwo goscinne:

Goscinny człowiek ludzki, rad gościom. Hospita-
lis Perhospitalis. is, 2 Hospitalissimus. i, 3,

Cic: Us: Hospitalis in suos. Idem:

Goscinny, gościom nagotowany. Hospitalis, is,

2. *Cic:* Diverforius, *ii*, 3. *Plau:* Adventorius
Mart:

Goscinny urządomy. vide, *Gospodarz*, 2:

Goscinny obiad, ucza. Cæna viatica: *Plau:* Cæ
na adventoria. *Mart:*

Gospoda pospolita, dom goscinny. Hospitium, Di-
versorium. *ii*. n. Taberna, *x*, *f*, Diverforiolum,
Cic: Diverticulum. *i*, *n*, *Liv:*

Gospoda prywatna: Hospitium. Diverforium. *ii*. n,
Cic: Hospitiū ab illo excipior. *Cic:* Mam go-
spode u niego:

Gospoda u kogo sioię, vide *Sroię gospodarz*:

Gospoda stawiam kogo u siebie, vide *Stawiam go-
spoda*:

Gospodarnie, po gospodarsku. More peritorum rei
familiaris. *Anal:*

Gospodarny. Diligentissimus rei familiaris. *Suer:*

Gospodarski gospodarzów. Familiaris, *is*, 3. *Plau:*
Herilis, *Ter:*

Gospodarski, do gospodarstwa należący. Familiaris:
Oeconomicus, *i*, 2, *Cic:*

Gospodarskie księgi. *Oeconomica- rum*, *n*, *Colum:*

Gospodarstwo, gospodarska nauka. *Prudentia do-
mestica*, *Privata vitæ ratio*, *Cic:* *Oeconomice*,
es, *f*, *Colum:*

Gospodarstwo rząd domowy. *Cura rei familiaris*. *Cic:*

Gospodaruię, gospodarstwa pilnuię. *Administro
rem familiarem*. *Prædia studiose colo*. *Obeo rem
privatam*. *Cic:*

Gospodarz co goście przyjmuie w gościncu pospoli-
zym. *Hospes*, *itis*, *m*, *Cic:* *Stabularius*. *ii*, *m*,
Azul: *Gospodyni*. *Hospita*, *x*, *f*, *Cic:*

Gospodarz z urzędu dla postów. *Rzeczypospolitey*,
Parochus, *i*, *m*, *Cic:*

Gospodarz każdy w swym domu. *Paterfamilias*.

ris, m. Dominus in suis ædibus. *Cic:* Pater domus. *Hor:* Herus major *Plau:*

Gospodarz biesiadny, co sprawuje ucztę. *V-* Biesiadnik:

Gospode mi z urzędu daię. *Hspitiō publicitūs accipior.* *Plau:*

Gospode z Urzędu trzymam *Hospites publicitūs excipio.* *Anal:*

Gospodynī w swym domu. *Materfamilias, Cic:*

Gospodynī aliter ut dobra gospodynī. *Sapit ad rem familiarem.* *Plau:*

Gospodze Hera minor. *Ter:* Heroina. *a, f, Prop:*

G O T. G O T

Gotowanie czego. *Præparatio animi &c.* *Cic:* Paratus, *ās, m, Tacit,*

Gotowe i pieniądze. *Numeratum.* *Præsens pecunia Cic:* *Præsentarium argentum &c.* *Plau:* *Us:* In numerato relinquere. *Cic:*

Gotowo. *Paratē.* *Cic,* In procinctu. *Quin:* *V.* Na doreczu:

Gotowizna, gotowego co. *Paratum i, n,* *Teren:*

Gotowosc. *Promptus.* *ās, m.* *Paratum, i, n,* *Cic:*

Gotowy. *Paratus.* *Expeditus.* *Promptus.* *Instructus.* *i, 3,* *Cic:* *Præsentarius, Plau:* *Succinctus ad aliquid.* *Quint:*

Gotowy do wojny. In armis est, *Cic:* *Procinctus miles.* *Fest*

Gotuig co. *Paro as, a, i.* *Præparo.* *Apparo cænam &c:* *Comparo, Constituo.* *is, ui, utum, a, 3.* *Instituo naves &c:* *Struo, is, xi, Etum.* *a, 3.* *Instruo insidias &c:* *Orno: as, a, i.* *Adorno bellum &c:* *Cic:*

Gotuig się na co, *Paro, camparo me ad aliquid.* *Cic,* *Accingo me operi &c.* *Virg.* *Accingo me ad aliquam rem.* *Liv:*

Gotuig co wskok. *Pestino cruces, ignes &c:* *Urgeo*

geo vestem. &c: *Virg*, *Propero* deditiōem &c:
Tacit:

G O Z.

G O Z.

Gozd i. Clavus. i, m. Plau: Cic:

Gozdziec, kotron Vitium capillorum, qui in nodos inexplicabiles sunt contorti. *Anal: kotrun*
& gozdziec. hoc differunt, quod Gozdziec sit ipse morbus etiam in uenis, sanguine, musculis. Kotron verò, est capillorum ex hoc morbo orta complicatio;

Gozdzik żelazny gozdziczek. Clavulus. i, m, Varr:

Gozdzik drewniany, Clavulus ligneus. Anal:

Gozdzik do potraw, Caryophyllum i, n, Plin:

Gozdziki kwiatki swojskie, ogrodne. Caryophyllum domesticum Ursin:

Gozdziki Indyjskie. Caryophyllus Indicus. Flos Indicus. Seren:

Gozdziki u lutnia, kotki Epitonium. ii, n, Ex.

Græc. Scal: Collabi, orum, m, Cal:

Gozdzisty. Clavatus. i, 3. Est:

G R A.

G R A:

Gra. Ludus pilæ, talorum &c: Cic: Lusus. Asm, Quint:

Grab grabina. Carpinus, i, m, Ursin:

Grabarka, Opera, vel ars fossoris. Anal:

Grabarz, Fossor, oris, m, Virg: Lacunarius, ii, m. Firm:

Grabie Rastrum. i, n, Colu. Rastri. orum, n, Tere. Rastelli. Varr: Rastellum. Sver:

Grabie ziemę posiana Frango glebas - rastris Rastris terram rimor, inferior. Virg: Rastello humum effodio. Sver:

Grabie siano, słone. Stipulam rastellis de prato erado Festucas in pratis relictas abrado. Varr:

Grabież. Publicata bona. Cic: V. Konfiszkonane rzeczy:

Grabomy. Carpineus. ei, 3, Plin:

Graca

Graca mapienna, Rutrum i, n, Plin:

Graca szeroka, vide. Motyka:

Graca widlasta, ogrodnicza vide. Motyczka:

Graca ogrodnicza, oracza. Sarculus. i, m, Cic: Us.
Arare sarculis

Gracowanie ziemi zasiancy. Sarritio. onis, f, Varr:
Sarculatio Plin:

Gracownik, co gracuje. Sartor. oris. m, Plau, Sar-
ritor. Colum:

Gracuje ziemie, ogrod, gdy meszko nasienie. Sarrio
i, a, 4. Varr Sario Lamp vide. Skopywam:

Gracuje wapno Reciproco pilum Plau.

Gracz vide Gayda. Koftera. Piszczek. Muzyk:

Grad. Grando. inis, f, Cic: Glacies suspensa. Se-
ne: Krupy:

Grad omnia. Degrandinat. imp: i. Ovid:

Grad pada, Grando decidit. Zenodor, Grandinat,
imp, i. Spon:

Gradowka, krupiaſta ſol. Salis grumi, grumuli. Sal
decoctus. Plin:

Gradowizna, zboże gradem portuczone. Calamito-
sum frumentum Plin: Verberata grandine, vi-
neæ, segetes &c: Hor:

Gradowy Grandinosus: i, 3. Calamitosus. Colum:
Us: Calamitosus ager

Gradowaty kaniel. Chalassas. a, m, Plin:

Graska Radius. ii. m, Cic. Radius ferreus. Plin:

Gratic. trans, i, Lucr. Ludibundus omnia per-
ficiet. Cic:

Gram na lutni, kornecie &c: Cano fidibus. tibi-
is. &c, Cic: Concino lyra Ovid: Concino ali-
quid plestrô, Hor: V. Tragic:

Gram kostki, pite. &c: Ludo aleam. Suet. Ludo
pilâ, tesseris. Cic: Ludo tali ludo. Plau. Lu-
do par impar Horat:

Gram

Gram o co, vide. Stawiam co we grze:

Gram rękę lewą na stronach. Intus cano. Ascon:
ex, Cic:

Gram prawę rękę, smyczkiem. Foris cano. Asco:
Turneb.

Gram na pieszczatce. Fistula cano. Anal:

Gram z kim. Colludo cum aliquo. Cic:

Gram na suknie, vide. Stawiam co we grze:

Gram aliter. Vide. Igram:

Gramatka, vide. Farm szka:

Gramatyk. Grammaticus. i, m. Hor: Grammatista.
a, m. Literatus. i, m. Suer:

Gramatyka. Grammatica. a, Grammaticae. es, f.
Literatura. a, f. Cic.

Granole fig. Eo per obstantia. Eluctor per mul-
ta impedita. S. u. e. Euitor per auidia. Plin:

Euitor aggerem objectum. Tacit:

Granat kostur. Dolon onis, m, tr. Virg: V. Painat.

Granat sukno. Purpura violacea aut carulea, Anal:

Granat drzewo. Malus punica. Plin: Arbor felix.
F. s. t.

Granatek ziółe, szarłat. Hormizum i, n, Plin.

Granatek kamień. Carbunculus. i, m, Iunius:

Granatowa farba. Balaustinus color. Plin: V. In.
dych

Granatowe jabłko. Puniceum i, n, Malum puniceum.
Malum granatum. Plin:

Granatowe wino. Rhoites. a, m, Plin:

Granatowych tablek kwiart. Balaustinum. ii, n, Cy-
tinus. i, m, Plin.

Granatowych tablek skorka. Malicorium. ii, n, Plin:
Ciccum. Plau.

Graniały, vide. Węglały i. Czworograniasty.

Granica. Limes. i, is, m, Virg: Confinan. ii, n.

Fines, a, n, m. Režio. onis. f. Terminus i, m,

Cic: Finis. is, m, Liv.

Granic pomykam. Profero, propago fines. *Cic:*
Granicie malacy vide *Ograniczony*:
Graniczę. granice stanowią Constituo, pango, termino fines. Constituo terminos. Pango terminos. Finibus circumdo. *Cic:*
Grani-zenie. Scopelismus. *z, m.* *Ulp.* Terminorum de gatio. *Anal:*
Granicznik. Finilor. *oris. m.* *Cic:* vide. *Komisarz- Mierniczy*
Granicznik ziele vide. *Płucznik*
Graniczny. Limitaneus. *ei. 3.* *Lampr:* Terminalis *is. 2.* *Sipont:*
Granie muzyków Incentio tibiaram *Gell.*
Granie aliter *Igranie:*
Gaty stare. Vilis supellex. *Virg:*
Gravalny do grania należący. Lusorius. *ii. 3.*
Plin: Ludicer *cri. 3.* *Idem*
Grzeg się vide *Pograżam się,*

G R E.

G R E.

Grecka mowa. Græcanicus, Græciensis, Græcus *sermo.* *Plin:*
Grecki. Græcus, Græcanicus, Græculus. *z, 3.* *Græciensis is. 2.* *Cic:*
Greckim językiem, po grecku. Græcè *Cic:* Græciss. *Plaut:*
Grecya. Græcia. *a: f.* *Cic:*
Greczyn, Grek. Græcus, *z, m.* Græculus *Cic:* Semigræcus *Varr:* *Napolegreczyn:*
Ggeli, wześcia Cursus equi vectarii mediocriter citatur. *Anal:*
Gregorynek. Jak *Elementarius.* *Senec:*
Grele do zbliania, krele. Conti capitati quibus in ludicro certamine monomachi plebeji utuntur. *Anal:*
Grepła. Carmen. *inis, n.* *Lucr:* Ferrei hami. *Anal:*
Grepłag. Pecto ferreis hamis. *Plin:* Carro lanam. *Ec:* *Plaut* *Grob.*

Grob. Sepulchrum- Monumentum, i, n, Cic Tu-
malus. i, m, Virg.

Grobelne, cto od grobli- Vestigal aggeri reficien-
do institutum. Anal:

Groblian vide. Gruky:

Grobła Agger, eris m. Cas. Moles. is. f, Cic:
Grumus i m, Varr:

Grobłą kopię. Aggerem duco. Anal:

Grobniac, co groby myłapuię, grobownik. Eu-
stuiarius latro. Ann.

Grobomisko vide Cmyntarz.

Grobomy. Sepulchralis is, 2. Ovid: Bustuiarius.
ii, 3, Cic. Capularis. Plau.

Groby myłapuię Sepulchra eruo. Plau:

Groch swoyki, pospolity. Pisum. i n. Plin:

Groch lesny vide Gołębi groch.

Groch kozi. vide Łyszczyca:

Groch odłuszczeni w kostki. Faba fracta cruda.
Anal.

Groch tyczny mielogroch. Pisum majus. Ursin.

Groch milczy. vide Gęsia myka.

Groch włoski. vide Ciecioraka 2-

Groch prażony, Pisa frixa, Anal:

Groch w tuskach. abo w strąkach warzony, Con-
chis, is, f, Marr.

Grochopiny. Pisorum caulis, culmus, stipula, Anal:

Grochowy. Ex pisis constans, pisis commodus, u-
tilis. Anal.

Grochopka z mielogrochu. Faba fressa Colu- Plin.

Grochówka z naszego grochu matego. Pisum fressum Pulmetum ē pisis. Anal.

Grod, sądowe. mięysce szlacheckie. Conciliabulum.

i, n. Liv. Forum nobilitatis. Indicia eque.

stris ordinis præsidi Præfecto regio. Anal

Grodz grodza Sepimentum. i. n. Cic: Septum Lucr:

Conseptum. Colam:

Groczę,

Grodz. Texo sepes *Virg:* Sepio, is. a. 4. *Cic:*
vide *Ogradzam*

Grodzki, grodomy Castrensis. is. 2. *Anal:*

Grof *Grabia* Comes magistratum, Præsidium
Sc *Sor.* Cones, absol: nomen dignitatis. *Anal:*

Grom Tonitrus. is. m. Tonitru a. n. *Ovid.* To-
nitruum ut: n. *Cic:*

Gromada *czogo*, vide; *Kupa:*

Gromada *l dsi*, *kupa* Conventus. is. m. Catus.

Concio. onis: f, Caterva Turba, & f, Frequen-
tia hominum *Cic:* Cohors. oris, f, *Suet:*

Gromada aliter ut. nakazac *gromade*. Conventus.

Liv: Concio. *Ces:* Conventio onis. f. *Varr:*

Ufus. Indicere conventum, *Liv:* Agere con-

ventum *Cic:* Concionem advocare. *Ces.* Vo-

care ad conventionem. *Varr:*

Gromada, kupa Acervatum. Gregatum *Cic:* Cater-

vatum *Plin.* Uno grege *Curt.* Conglobatum.

Liv: Congestè. *Lul.* Capis. Congestum, *Apul:*

Gromadzi sig, *kubia* sig. Congregant se in unum.

Affluunt *tr:* Locus conventu celebratur. *Cic:*

Condensant se *Varr:* Conglobant se. *Liv:*

Gromadze, zgromadzam. Congrego, cogero in u-

num locum Coacervo *as-a.* 1. *Cic:* Cumulo.

as, a. 1. *Liv:* Cogo dispersa. *Cic:*

Gromadzenie. vide *Kupienie:*

Gromadzenie sig. vide. *Kupienie* sig.

Gromadziciel. Accumulator. oris. m, *Tacit:*

Gromadzisty Acervalis. is, 2. *Cic:* Numerosus.

i. 3. *Plin:*

Gromadzisto, wielka liczba. Numerosè. *Sipont.*

Numerosissimè. *Apul:*

Gromia y, abo gromieniu służący. Investivus. i.

3. *Sipont:*

Gromie kogo Invehor in aliquem. *Cic.* Bacchos,

debacchos in aliquem. *Protelo* savis dictis

aliquem

aliquem. *Ter. In tono. as. n, i. Ovid. V. Fukan*

Gromienie kogo. Inveſtio, onis, f, Cic:

Gromnica Tonitrualis candelā. Anal:

*Gromnice święto. Candelaria. orum, n, Bud: Pu-
rificata Deipara facer dies. Anal:*

Gromowe ziele, vide Szparag:

*Gromomy. Tonitrualis. is. 2, Apul. Tonitralis-
Lucr.*

Groniſty. Racemofus i, 3. Racematus. Plin.

Groniſty kamień drogi. Botrites, æ, m, Plin.

*Grono winne, kalinowe. &c. Botryon. ii, n, Bo-
trus i, m, Racemus. Mart: Corymbus. Buma-
ſtus i. m. Plin:*

Gronoſtay. Mustela alba, Mustela alpina. Iunius.

*Gronowa ſzypułka. Pendiculus in botro acino-
rum &c. Anal:*

*Grosz. Nummus. i. m. Mart. Cic: Numisma. a-
tis, n; Mart. Sestertius. ii, m, Idem. Nota.
Sestertius æquivalet nummo Polowico grosz.
dicto. Signa ejus hæc fuere. H I. I. S. L. L.
L. L. S. H. S. In quibus duæ lineæ rectæ notant
duos asses, tertia transversa, aut S. semissem.*

*Grosz poczmorny. Drachma æ, f, Ter: Denari-
us. ii, m, Cic: Varr.*

*Grosz w grosz. Moneta lectissima. Singuli num-
mi ſolidi & probi, Anal.*

*Grot, żeleſce kopii. Spiculu n haſtæ. Cuspis.
idis, f. Ovid. Acumen inis. n. Annian.*

Grot maiacy naſadzony. Cuspidatus. i. 3. Plin:

*Grot aliter. znak na chorągwi. Signum. i. n. Cic:
Labarum. Alciat:*

Groza, vide Srrach 2. Brzydkoſć.

*Groza patrzyć. Res aspecta vel aspectui minax.
Minacias ſpirat. Anal:*

*Groiſka, pogroſka. Comminatio. Minatio. onis, f.
Minæ. arum. f. Cic:*

Grozę się na kogo. Iactio minas. Insector alicquem minus. *Cic:* Intendo minas alicui. *Minor*, minitor. *aris*, alicui. *Ter* Minito- *as*, *a*, *i*. *Plau:*

Grozę komu czym, ręką, naczyniem, &c: Intento alicui manus, volumen. *&c:* *Liv.* Commi-
nor cuspide *&c.* *Svet:*

Grozę komu kłosem, czym złem. Minitor alicui crucem, mortem, flammam, *&c:* vel minitor ferro, igni. *Cic:* Intento arma, mortem *&c:* *Liv:* Propono alicui minas periculum. *Cic:* Interminor vitam alicui. *Plau:*

Grozę się na co Minor, aris. d. i. *Hor.* Iacto me facturum. *Anal:*

Groźno. Minaciter. *Cic:* Minanter. *Ovid.* Minabundus. *Liv:* grożąc.

Groźny. Minax. *acis*, *i.* *Cic:* Minacissimus. *i*, *3*, *Svet.* Terriloquus. *Lucr:* Minatorius, *ii*, *3*. *Amm.*

G R U. G R U.

Gruba, loch, do chowania ziół, owoców &c: Syrus- *i, m*, *Var.* Cavum, *i, n*, *Hor.* Caverna-
tera. *Cic.* Concava orum, *n.* *Claud:*

Gruba wapienna. V. Wapienna skrzynia:

Grubarz, kopacz. Fossor- oris. m, Colum-

Grubarz, kopacz grobomy. Vespillo- onis, m. Mart.
Vespa. a, m, Fest:

Grubieję propr: -vide. *Migszszeje.*

Grubieję, trans: Crassus, agrestis evado. *Anal:*

Grubo propr. vide. *Miaszszo:*

Grubo trans, po prostu, nieładko. Impolitè Inornatè Incultè. Horridè. Inconditè Ineleganter. Squallidè. *Cic:* Barbarè, Crassè. *Horar:*

Grubo się chowa, żyje. Duritià & parsimonià vitat, *Plau.* Parcè ac duriter se habet. *Terent.*

Grubomowość. Barbaria, *a, f.* Barbaries. *ci. f.*
Cic: *Grū.*

- Grubomowny.* Barbarus, *i*, 3, *Cic*:
Grubość propr. vide *Miaszszosć*:
Grubość trans. Barbaries. *ei*, *f*, *Cic*: Rusticitas-
 atis, *f*. *Plin*: Merum rus. *Plau*: Inficetia. Infa-
 cetia, *arum*. *f*. *Catull*:
Grubowłosy Qui crassus est crine. *Anal*:
Gruby propr. vide. *Miaszszy*:
Gruby człowiek, grubian. Aggrestis. *is*, 2. Im-
 politus, rudis homo Inconcinuus. Inornatus.
 Inconditus. Invenustus, Rusticanus, *i*, 3, *Cic*:
Gruby, o innych rzeczach procz człowieka. Crassus
 aër. Crassissima regio &c: Inculta pictura In-
 formis res, Rudis & impolita forma. Incom-
 pta oratio. Inconditum genus dicendi &c: *Cic*:
Gruby nierobiony Rudis *is*. 2. *Ovid*: Rudus. Ru-
 idus. *i*, 3. *Plin*: Us. Rudis lana. Rudum sa-
 xum. Ruidum pilum. *Ovid*: *Plin*:
Gruca, owśianka Granea *a*, *f*, *Cato*. Avenacea
 puls. *Anal*: *Plin*:
Gruca igczmienna, vide *Kasza* 3.
Grucha got. b, sinogarlica. Gemit turtur. *Virg*:
 Plausitat palumbus. *Phil*:
Gruchawka, vide *Turkawka*:
Gruchnęto co. Increpuit suspicio. *Cic*: Instrepiť a.
 liquid *Liv*. Perstrepiť rumor. *Plau*: Increbe-
 scit rumor. *Liv*:
Gruchocę. Crepito. *as*, *n*, 1. *Virg*: Concrepo. *as*-
 ui. itum, *a*, 1. *Cic*:
Gruchot, gruchotanie. Crepitus. *as*-m. *Juven*. So-
 nitus. *Col*: Strepiťus. *Cas*:
Gruchotka. Crepitaculum. *i*, *n*. *Mart*: Sistrum. *i*,
n, *Mart*:
Gruczoły, guzy zaskorne. Glandulae, *arum*. *f*, *Stru*-
 mæ. *Cels*:
Gruczoł aliter. vide *Guz zaskorny*:
Gruczołomaty. Strumofus. *i*, 3. *Juven* Glandula-
 sus. *Colum*: *Gruda*.

Gruda Luti glebæ frigore duratæ. Siccata, & concreta luti crusta. *Anal:*

Grudniowy. Decembris is. 2. *Hor:*

Grudzień December. bris- m, *Ovid:*

Grunt, fundament. Fundamentum. Solum. i, n,

Cic: Fundatio. onis f. *Vitr:*

Grunt, budowania początek: Fundamentum i. n.

Plan:

Grunt założyć. Fundamenta ponere, jacere. *Cic:*

Locare fundamenta, *Plin:*

Grunt, item. Solidum i. n. *Vitr:*

Grunt, tr. ut, grunt sprawy &c: Fundamentum.

i, n. Columen. inis, n. *Cic:* Cardio, inis f.

Quint. Us. Fundamentum causæ &c: Columen actionis. &c *Cic:*

Grunt pod filarami kamienny. vide *Podstavek* 2.

Grunt, plac. Fundus. i, m *Plan:* Solum. Cæs.

Gruntownie. Solidè *Plan:* tr:

Gruntownosc, statosc. Soliditas, atis. f. *Cic:*

Gruntowny. Stabilis. is, 2. Fundatus. i, 3, *Cic:*

Solidus. i, 3. *Ovid:*

Gruntuig, vide *Umacniam*.

Gruszczyczka ziele, iabłonka *Pyrola*. æ, f, *Matth:*

Gruszczcznik Vinum factitium ex pyris. *Gorr:*

Gruska drzewo. *Pyrus*. æs, f, *Virg:*

Gruska owoc. *Pyrum*. i, n, *Horat:*

Gruska leśna. *Pyrus sylvestris*. *Ursin:* *Achras*. adis f. *Colum:*

Gruska ziemna, ziele. *Apios*. ii, f, *Matthiol:*

Gruz rozwalin *Rudus*. eris, n, *Liv:*

Gruz do tła stary. *Rudus vetus*. *Plin:* *Lapis redivivus*. *Redivivum*. i, n, *Cic:* *Saxum contusum*. *Pallad:*

Gruz do tła nowy. *Rudus novum*. *Plin:* *Mortarium*. ii, n, *Vitruv:*

Gruzem nabijanie. *Ruderatio*. onis, f, *Vitruv:*

Gru

Gruzem nawożę, nabiam. Rudus induco Rudera-
as, a, 1. Vitru.

Gruzowary Ruderatus, i, 3. Plin: Rudeatus. Ru-
detus i, 3. Caro:

Gruzowy do gruzu. Ruderarius, ii, 3. Apul. Us:
Ruderarium cribrum:

Gruża, Grumus, i, m, Grumulus Plin: Calculi-
orum m, Vitru:

Grużłowacieię, In grumos coalesco Anal:

Grużłowato czynię, In grumos cogo. Anal:

G R Y G R Y.

Gryczak, gryzka, Placenta ex crummo. Anal:

Gryf, Gryps. phis. m, Gryphus, i, m, Plin: Con-
ficta hac censetur esse avis:

Gryka, vide. Tatarka:

Gryka, Panis ex crummo. Anal:

Gryczpan, Ærugo æris, Plin:

Gryz, maka pszenna. poslednia, Crimnum. i, n, U-
tricius, i, m, Plin:

Gryz z ięzemia przypiekaneę, Alphitum. i,
n, Cal: R.

Gryzę co. Rodo. is, si sum, a, 3. Corrodo. De-
rodo. Mordeo. es, di, sum. a, 2. Cic: Frendo.
is, di, sum. a, 3. Varr. Us. Frend. re fabam.
Varr: Rodunt mures. Cic: Frango nucem &c:
Idem,

Gryzę co tr. Circumrodo. Cic: Us: Dum cir-
cumrodunt, quod devorandum est. Cic: vide:

Frasaie się. Trapię się:

Gryzę się z kim, vide Swarzę się:

Gryzę się sam w sobie, tr, Conficio me. Morde-
or conscientia Rumpor malis Cic: Diserucior
animō Male maceror. Exest animam ægi-
tudo. Exedor expectando &c: Cordolium mi-
hi est. Plaut:

Gryzienie, Morcus. As. m. Cic: Us: Morcus animi,
doloris. Idem: G y-

Gryzienie w żołądku, morzenie Rosio, torsio stomachi. Plin: Vermina, um, n, Lucr: Tormina: um, n, Cic: Tormines um, n, Nonius:

Gryzienie na wnetrzu cierpiący, Iliosus. Verminosus i. 3. Plin: Torminosus i. 3. Cic:

Gryzienie cierpię, Torminibus afficior Plin: Intestina mihi torquentur. Cels: Vermino as, n, i. Pomp:

Gryzienie czyniacy, Torminalis is, 2, Plin: Cels: G R Z. G R Z.

Grządka, abo kwatery w ogrodzie zielnym, Areola. Areola. a, f. Pulvinatus i, m. Colu: Porculum. i, n, Plin: Regio, onis, f. Cic:

Grządziel, vide Pługowy dyszel.

Grzanie, Calefactio. onis, f, Plinio:

Grzanka, Tabella panicea frixa. Anal:

Grzanka zrans. Bolus i m. Teren: Us. Crucior bolum ereptum mihi. Ter:

Grzbiecisty. Dorsuosus. i. 3. Solin: rr:

Grzbiet Dorsum, Tergum i. n. Dorsus i, m. Plau:

Grzbiet u ksiąg. Dorsum libri. Suid:

Grzbiet opatruię, waruię. Tergoro, as a. i. Plin:

Grzbietowy Dorsualis. is. 2. Trebell: Amm:

Grzbietowa kość, vide. Pacierzowa kość:

G R Z E. G R Z E.

Grzebię w piasku, gmerzę, Rado terram. Scalpurio. is. n. 4. Plau: Rimor terram. Virg: Scalpo terram. Hor:

Grzebię umartęgo, chowam Sepelio mortuum. Humo. as. aliquem, Condo in sepulchro. Reddo terram terræ. Do operam funeri Mando humo. Cic: Compono aliquem tumulũ. Ovid: Contego tumulũ. Liv:

Grzebielucha. Hirundo riparia. Drepanis. idis. f. Plin:

Grzebień do włosow Pecten. inis. m: Plau: Pectenulus. i. m. Mart: dim: Grze-

Grzebien u kura zwierzebi, Crista. *a. f. Plin:*

Iuba gallinaceorum. Cristula gallinæ. *Colum.*

Grzebien u kura spodni, podgardtek, Palca, *a. f. Varr:*

Grzebienie ziele, iglica, vide. Czechrzyca:

Grzebta, szropa Strigilis. *is. f. Plau:* Strigilecula. *Murr:* Grzebetko:

Grzech, Peccatum Vitium, *ii. n.* Crimen. *inis. n.* Noxa, *a. f.* Labes conscientiae. *Cic:* Piaculum. *Plau:* Admissum, *i. n.* *Liv:*

Grzech wielki, Scelus. *eris. n.* Facinus sceleris. *Cic:* Flagitium. *ii. n.* *Plau:* Maleficium. *Cic:* Ne-fas. *ind. n.* *Virg: & Poët. Alii:*

Grzech pomszedni. Minima noxa. Leuius peccatum. *Cic:*

Grzech smiertelny Capitale crimen. *Cic:* Capitale flagitium. *Terent:*

Grzech nieczysty, vide. Cieleśny grzech:

Grzechocze, Sonum puerilium crepitaculorum edo. *Quint:*

Grzechotanie. Crepitaculi sonus. *Quint.*

Grzechotka. Crepitaculum: *i. n.* *Col:* vide. Grzechotka:

Grzeczny. Aptus, idoneus, accommodatus ad aliquid. *Cic:* Scitus. *Graphicus Lepidus. i. 3.* *Plau:* vide. *Goduy. 2. Wyborny:*

Grzeczy, grzecznie. Appositè. Aptè. Accomodatè. Probè Pulchrè. *Cic:*

Grzeczy do rzeczy mówić, &c. Ad rogata respondere. *Cic:* Ex argumento agere. *Plau:* Ad propositum dicere. *Sc. Ulpian:*

Grzęda w ogrodzie, vide. Grządka:

Grzęda na kokoszy, Pertica; *a. f. V.* Siadko:

Grzęda w domu do zamieszkania szat. Pertica in transversum suspensa. *Anal:*

Grzeiacy, vide. Zagrzewający:

Grzeig, vide. Zagrzewam. Grzeig się V Zagrzewam się.

Grzesze Pecco. as, a, 1. ab. Pecco in aliqua re, in aliquem. Delinquo aliquid, vel in aliqua re. Maleficium admitto. Committo culpam, scelus, maleficium. Incurro in crimen. Cic: Commiteor culpam. Liv:

Grzesznik, grzeszny. Reus criminis. Consciens peccati, Ovid: Obnoxius crimini. Liv: Obnoxius turpifaculo. Tibull:

Grzmi Tonat. imp, 1. Cic: Superintonat. Virg: Percurrunt murmura cælum. Lucr:

Grzmienie, vide. Grom. Grzmot

Grzmot, Tonitru. ñ; n, Sili: Frigor. oris, m, Virg: Murmur cæli: Lucr: Strepitus. Fremitus. ñs, m, Cic: Crepitus Varr: Pulsatio. onis, f, Liv:

Grzmot czynię, grom. Concrepo. as, n, 1. Obstrepo. is, n, 3. Liv: Circumitono strepitu. Confremit cælum. Infremit bellum &c: Sili:

Grzmotliwy. Altisonans. anis. 1. Altisonus. i, 3. Cic. Pœt:

GRZY. GRZY.

Grzyb, grzybek, Fungus. i, m, Ovid: Tuber. eris, n, Callus terræ. Plin:

Grzyb morski. Tethea. æ, f, tethea. orum; n, Plin:

Grzyb, grzybek tr: Fungus i, m, Virg:

Grzybek item. Pileus latus planus. Anal:

Grzybek porrawka. Ova fixa ad fungi similitudinem diducta. Anal:

Grzybiasty, szeroki iako grzyb Funginus i, 3, Plaur:

Grzybiasty, iako grzyb migkki, Fungosus i, 3, Plin.

Grzybienie, wodna lilia. Nymphæa æ, f, Plin:

Grzybienie mnieysze. vide. Podbiał

Grzywa, Iuba. æ, f, Ces: Capronæ arum f, Fesf:

Grzymiały, Tubatus. i, 3, Plau.

Grzymacz. Palumbus. i, m, Plin: Palumbes. is, m, Plau:

Plau: Palamba. & f, Properz: Grzymaczy. Palumbinus, i, 3. Plin:

Grzywna pieniędzy, Mna, vel mina, & f, Anal: Plau:

Grzywna mincarska, złotnicza, Selibra, & f, Gell: Grzywnowy, grzymgważacy, Minam valens Anal:

GU GU.

Gubie co. Perdo. is. didi, itum, a, 3. Cic: Us: Perdo pecuniam. Idem:

Gubie się, gubam, co, Atollo pallium. Sc: Ter: Substrago fluentes sinus. Quint:

Gubie się podać się w niebezpieczeństwo, Coniicio me in periculum. Anal:

Gumiennik, Horrearius. ii, m, Ulpian:

Gumienny, Arcalis. is, 2. Serv:

Gurno: Horreum. ei, n, Ovid. Horreolum. i, n. Varr:

Gunia, guńka, Gausape ind, in, Sing: n. Jun: Stragulum villosum, crassum: Carol. Steph: Gausapina. & f, Marr: Penula mulonia. Cic:

Gunia, suknia gruba z gunie, Penula gausapina. Marr: Gaunacum. i, n, Varr:

Guniały, Gausapinatus Gausapatus. i, 3. Senec:

Gusta, vide. Zabobony:

Guz na ciele z uderzenia. Nodus plagatum. Stat:

Plaga. & f, Cels: Tuber. eris, n, Horat: Offa. & f, Jun: tr:

Guz na drzewie. Tuber arboris. Mamina arboris. Plin:

Guz toiomary na ciele. Steatoma. aris, n, Cels: Plin:

Guz w gardle przyrodzony, wypukły. Frumen. i-nis, n, Serv:

Guz zaskorny twardy bez bolu, vide. Koftka martwa:

Guzica, gastrycza, koniec pacierzy. Uropygion. ii, n,

n, Mart: Coccyx- gis, *m*, Cal: R, Sacri offis acumen, *Isid*.

Guzik, Nodulus. *i, m*, Tuberculum. *i, n*, Umbilicus. *i, m*, *Plin*:

Guzik rwardy na palcach nog, rak Clavus. *i, m*, *Plin*:

Guziki u czapki, u szaty. Torulus. *i, m*, *Plau*: V. *Petlice*:

Guzowary. Gibber. *ri, a, um*, *Varr*:

G W A. G W A.

Gwaiak. Lignum Indicum. *Laur*: *Andr*:

Gwałce miejsce iakie, prawo. &c: Violo loca, iura &c: Fado turpitudine. Affero vim patriæ &c: Cic: Violo hospites. Ces Profano sacra &c: Temero sepulchrum. &c: *Liv*:

Gwałce. aliter, vide Zgwałcić:

Gwałćciel, sromornik biatychgłóm, Compressor. oris, *m*, *Plau*: Expugnator pudicitiae. Cic Confluprator. *Liv*:

Gwałćciel przymierza. Ruptor faderis. Violator juris. *Liv*:

Gwałćciel miejsca. vide. Wyłupiciel.

Gwałt. Vis. *is, f*, Violentia. & *f*, Cic: Oppressio. *onis, f*, *Terent*. Gwałt komu uczynic. Vim facere, inferre, Vim & manus alicui inferre. Cic: Gwałtu wołać. Fidem publicam postulare. Cic.

Gwałt mi się dzieje. Vis est. *Sver*:

Gwałt biatychgłómie uczyniony. Stuprum *i, n*: Vis. *is, f* Cic:

Gwałt aliter, gwałtownie, vide. Gwałtem:

Gwałt czego, vide. Wiele czego:

Gwałtem, gwałtownie, Violenter. Per vim, potestatem. Pro potestate. Cic: Us: Per vim a-
aum. Per potestatem auferre. Idem:

Gwałtownik. vide. Gwałćciel:

Gwałtowny. Violentus. *i, 3*, Fatalis *is, 2*. Ur-
gens. *entis, 1* Cic:

Gwar,

Gwar, gadanie wielu, Streptitus popularis. Hor:
Streptitus hominum. Cic: Murmur. uris, n, Ovid.

Freinor per ora currit Virg:

Gwar w prawie, vide Warunek:

Gwardya, vide. Orszak Halabartnicy:

Gwardyan, vide. Gardyan:

Gwarzg. plebeia vox, vide. Wołam. Rozmawiam:

G W I A.

G W I A.

Gwiazda, Stella. α, f, Sidus. eris, n, Astrum. i,
n, Cic:

Gwiazda wieczorna, Wenus. Hesperus. i, m, Cic:

Hesperugo. inis: f, Plau: Venus. eris, f, Cic:

Gwiazda zaranna, lutrzenka, Lucifer. i, m, Ve-
nus eris. f, Cic:

Gwiazda, abo gwiazdy osobno chodzące, vide. Pla-
neta:

Gwiazda psia mniejsza, kanikula, Prócyon. onis,
m, Colum: Canicula. α, f, Plin:

Gwiazda psia większa. Canis. is. m, Manil: Siri-
us. ii, m, Virg:

Gwiazda S. Jakuba Paliczka Orion. onis, m,
Virg: Iugula. α, f, Plau:

Gwiazda żeglarska, morska. Arctos. i, f, Helice.
es, f, Ovid: Cynosura. α, f, Cic: Stella marina.
Plin: V Woz niebieski.

Gwiazda narodzenia, Sidus natalitium. Cic: Na-
tale astrum Hor:

Gwiazd położenie, na niebie czasu narodzenia
czegoś. V. Konstellacya:

Gwiazd perva liczba, znamie niebieskie. Signum.
i, n, Cic: Sidus eris, n, Plin: Astrum. i, n, Vi g.

Gwiazdami zdobie. Stello. as, α, i. Plin:

Gwiazdarska nauka. Astrologia. α, f, Astrorum
scientia. Cic:

Gwiazdarskie naczynia, Parapegmata. um, n, Vi-
truu:

Gwia-

Gwiazdarz, *Gwiazdmistrz* Astrologus. *i, m*, In Astrologia princeps. Interpres celi, astrorum.

Cic: Inspector siderum. *Plin*:

Gwiazdeczka, Asteriscus. *i, m*, *Sipont*: Stellula. *a, f*, *Ro* *Sroph*.

Gwiazdeczka kamień drogi Asteria. *a, f*, Est e genere stellarum, inclusam lucem instar pupillae continens.

Gwiazdeczki ziele, Amellus. *i, m*, *Virg*: Aster Atticus. *Plin*:

Gwiazdny, *gwiazdomy*, Sidereus. *ei, 3*. *Ovid*: Sideralis. *is, 2*. *Plin*:

Gwiazdy wspot chodzące, Stellae inerrantes. Sidera infixa Caelo, certis sedibus. *Cic*: Vulgo stellae firmamenti.

Gwiazdzisty, *gwiazdami osadzony* Stellatus. *i, 3*. *Cic*: Stellans. *antis, 1*. *Virg*: Sidereus. *ei, 3*. *Ovid*:

Gwicht, waga szalna, Socoma. *gris, n*, *Virr*: Ponderus. *eris, n*, *Cic*:

Gwichtrome części, vide. *Funtome części*.

Gwizdanie, Sibilus. *i, m*, *Liv*: *Virg*. Poppyismus. *i, m*, *Celi*: Rod:

Gwizdżę, Sibilu ore, *Virg*: Allesto sibilu. *Cola*:
G W O G W O.

Gwoli, Mówić, czynić &c. Ad voluntatem loqui. &c: *Cic*: Ex sententia servire. *Plan*: In gratiam alicujus, in honorem facere &c: *Senec*:

Gwoli być komu, Tradere se totum alicui. Facere alicui sui potestatem. *Cic*: Dare se alicui. *Tarent* *Macie* *mig po woli* Sum totus vester. *Cic*:
Gwoli socie żyć, Suo stomacho vivere. *Plin*:

G Z E. G Z E.

Gżacy się, od *robactwa*, Ab oestreo idus. Oestreo. & percutus. *Anat*:

Gżę się, Tabano concitor. *Varr*: vide. *Gżik*. *Bąk*:
Gze.

Gzęzotka, Kukanka, Cuculus. *i, m, Plaur: Coccyx. ycis, v, ycis, f, Plin:*

Gzemfy. Kornefy, Opus coronarium. *Plin: Corona arum, f, Vitr:*

Gzenie się, ukaszenie od baka, Agitatio ab oestro. *Anal.*

Gzik robak, Oestrum. *i, n, Virg: Afilus i, m, Idem:*

Gzłó, giezłko, Supparus. *i, m, Supparum. i, n, Plau: Vestimentum puellare lineum. Subtucula. a, f, Feß:*

H A H A F.

Haczek, haczyk. Hamulus. *i, m, Cels: Clavulus uncinatus. Vitruv: Haczykty iako hak zakrzywiony. Aduncus. Uncinatus. i, 3. Cic: Hamatus. Uncus. i, 3. Ovid:*

Hafst, Sutura vulneris *Cels:*

Hafciarzki, Plumarius. *ii, m, Sipont:*

Hafciarstwo. Ars plumaria. *Anal:*

Hafciarz Phrygio onis, *m, Plaur: Plumarius. ii, m, Varr: Limburius. Nonius. vide. Złorogłomnik:*

Hafka Fibula. *a, f, Virg:*

Hafromanie. (actio:) Opus plumarii. *Anal:*

Hafromanie. (opus:) hafromanego co. Textilis pictura *Cic: Segmentum. i, n, Luven. Plumatum. Petron: vide sequentia:*

Hafromany, Segmentatus. *i, 3. Luven: Plumatilis. is, 2. Plau: Pictus. Cic: Plumatus. i, 3. Lucan: Variatus acu. Marr: Virgatus auro. Silius.*

Hafruie. Plumo. *as, a, 1. Lucan: Inomitto filis aurum. Colores diversos intexo. Ovid: Distingvo vestem gemmis, auro &c. Plin:*

Hafruie rang, Suo plagam. Committo oras plagæ futuris. *Cels:*

H A K.

H A K.

Hak. Uncus. *i, m, Cic: Harpago: inis, f, Plin: Ungvis ferreus. Colum:*

Hak

Hak katowski. Harpax ferreus. *Isidor:*

Hak woienny. Harpago. *inis, m, Cas:* Lupus ferreus. *Liv:*

Hak dwoyzely. Bidens. *entis, m, Virgil:*

Hakami spinam. Hamo. *as, a, 1. Claud:*

Hakowiec ziele. Rhamnus tertius. *Matthiol:*

Hakownica. vide *Muszket:*

H A L. H A L.

Halabart. Amazonia securis. *Horat:* Bipennis. *is f, Silius: V. Czekan:*

Halabartnicy. Cohors ad custodiam corporis instituta. *Sver.* Cohors pratoria. *Cic:* Custodes vitæ. *Lamprid:*

Halabartnik, barterz. Satelles. *itis, m, Stipator Pratoris. Cic:* Custos corporis *Lucr:* Apparitor regis. *Liv* Pratorianus miles. *Fun:*

Hałas, vide. Zgiełk:

Hałas. item. Lytarum. Proilitarum. *i, n, Bayf. Rader. Lacerna. a, f, Cic:*

Hałasem pokryty. Lacernatus. *i, 3. Rader. Iuven-*

Hałun. Alumen. *inis, n, Plin:* Stipteria. *a, f, Ulpien:*

Hałunisty. Aluminosus. *i, 3, Plin:*

Hałunowany. Aluminatus Exaluminatus. *i, 3. Plin.*

Hałsbant koński. Phaleræ. *arum, f, Virg:*

Hałsbant, noszenie męskie. Phaleræ. *arum, f, Cic: Liv:*

H A M. H A M.

Hamowanie, powstrzymanie. Cohibitio. *onis, f, Cic. Coertio. Liv: Refrenatio. Senec:*

Hamie kogo rzynam, mam na wodzy. propr: & rr, Coerceo aliquem, cupiditatem &c: alicujus. Comprimo impetum &c: Reprimo alicujus furorem &c: Inhibeo, freno aliquem. Injicio frenos alicui. Revoco à scelere &c: Frango vim, furorem &c: Cic:

Hamu.

Hamuie się od czego, *penrciagam*. *Cohibeo* iracundiam &c: *Contineo* me in aliquo. *Contineo* insolentiam &c: *Abstineo* maledictis, &c: *Adduco* habenas. *Tempero* mihi. *Moderor* ira, &c. *Cic*:

Hamuie moż. *Sufflamino*. *as*, *currum*, *rotam*. *Senec*. *Sustineo* *currum*. *Cic*:

Hamulec, *Sufflamen* *inis*, *n*, *Juven*:

Hamulec, *tr*, *Freni* *orum*, *m*, *Cic*:

H A N H A N.

Harba. vide. *Zelżywość*. *Harbie*. vide. *Lżg*:

Haniebnie, vide *Barzo*. *Okrutnie*.

Haniebny, vide *Wielki*. *Okrutny*.

Handel, vide *Kupia*. *Kupczenie*. *Kupiństwo*.

Handel *spolny*, *spotkupczenie*, *Commercium*. *ii*, *n*, *Cic*:

Handluie, vide. *Kupczg*.

Handluie z *kim*, *Habeo* *rem* *cum* *aliquo* *Plau*.

Facio, *coeo* *societatem* *cum* *aliquo*. *Cic*:

Hap, *hap*. *Au*. *Au*. *Ex Græc*: *Deest* *latina* *vox* *huic* *respondens*:

Hapać, *bupać*, *Baubari*. *Lucr*:

H A R.

H A R.

Harap. (*interjectio* *compescens* *canem* *à* *præda*.)

Eja. *Apage*. *Anal*:

Harap. *aliter*, *tr*, *ut*. *Iuż* *po* *harapie* *przyszje* *dłes*. *Post* *tempus* *venis*. *Plau*:

Haras. *Attrebatika* *tela*. *Gelenio*. *Attrebatiki* *panni*. *Vopisc*:

Harc, *Initium*, *proludium* *pugnæ*. *Procurio* *ante* *aciem*. *Anal*:

Harcierz, vide *Halabarnik*.

Harcowanie *na* *koniu*, *bieganie*. *Agitatio* *equi*. *Anal*:

Harcownik, *Provocator*. *oris*, *m*, *Excusator*, *Emisarius*. *ii*, *m*, *Cic*:

Harcownik, *co* *harcuje* *na* *koniu*. *Agitor*, *exercitor* *equorum*. *Anal*. *Har*

Harcuig przed szczytem. Præluo pugnae, ad pugnam. *Virg.* Præluo hostiam signis. *Hostem minaci pugnae genere exerceo. Liv.*

Harcuig sobie na koniu. Agito, exerceo cursu equum. *Anal:*

Hardosc. Regnum. *i, n, Cic:* vide. *Pycha.*

Hardy Imperiosus. i, 3, Cic: Imperiosissimus. *Liv.*
V. *Pyzny.*

Hardzie Satis pro imperio. *Terent.* vide. *Pyzny.*

Harfa. Psalterium. *ii, n, Virg,* Nablium. *Ovid:*

Harfista, Nablista. *a, m, Cæl:* Rod.

Hart, Stomoma atis, *n, Matth.* Gorr:

Hartowanie: Stomasis. *is, f, Ex Græc:*

Hartowany, hartowny: Duratus arte. *Anal:*

Harcuig. Ferrum chalice præfixum & candefactum aquæ immergo. *Anal:*

Haru baru- (interiekcya znacząca ustawiczą i ciężką pracę:) Noctes diesq; assiduo facio, nec sum quietus. *Anal, Plaut:*

Harcuig. pracuig ustawicznie, Nimum laboro, *Anal:*
V. *Pracuig.*

Hasia konie, Gestunt, exultant generosi equi.

Anal: Stare loco nesciunt. *Virg:* *Anal.*

Hasanie, Exultatio equi. *Anal:*

Hasto, godło moienne, Tessera. *a, f, Virg:* Signum. *i, n, Senec:*

Hastomy,asto rozdawiaacy, Tesserarius. *ii, m, Tacit.*

Hayduk, drab, piechota, Pedes. *itis, m, Pedestris miles. Cic:*

He (odgłos gniemaiacego sie, lub cigzar dzwigiacego &c.) Ah. *Terent:*

Heban. Hebenus. *i, f, Lucan.* Ebenum. *i, n, Virg:*
Ebeninus. i, 3. Ex Græc: Hebanomy.

Hebde

Hebdomadarz, urzędnik tygodniowy w Kościele, lub
klasztorze. *Minister hebdomadarius in templo*,
vel canobio *Anal.*

Hebel, Runcina & f, *Plin.* *Plarula*. & f, *Arnob*
Hellowiny, od hebla strużyny. *Ramentum ligni*-
Colum: *Ramentorum crines*. *Plin.* vide. *Strużyna*

Hellwig, Runcino. as a, i *Varr.* vide. *Ociosnię*.

Hecel, karowczyk. *Carnificis adjutor, famulus. Anal.*

Hektyka vide. *Gorączka ustawnia* i.

Hektyk, *Hecticus* i m, *Hermol.*

Helm, vide. *Szyfzak*:

HER. HER.

Herb Insigne- is, n, *Salust.* *Signum*. i, n, *Cic.* *Sym-*
bolum i, n, *Plin.*

Herb na domie. *Signum*. i n, *Quint.*

Herb sygnetowy, *Aposphragisma atis*, n, *Plin.* *Si-*
gnum. *Cic.*

Herbarz, księga o ziołach, vide. *Zielnik*, i.

Herbarz, księga opisanie herbów zawierająca, *Liber*
insignium descriptionem continens. Anal.

Herbony, herbowny, *Gentilis* is, 2. *Gentilitius*.
ii 3. *Cic.*

Heretyk vide. *Kacarz*, *Herezya* vide. *Kacerstwo*

Herkulca ziele, vide. *Panak*.

Heroltz, vide. *Poset do nieprzyjaciela o pokoju*,

Heroldski, *Fecialis* is, 2, *Cic.*

Herszt; wodz, głowa tr. ztych ludzi, abo ztęy
sprawy, *Dux & princeps ficiarum*. *Dux & li-*
gnifer calamitosorum. *Princeps maleficii*. *Ar-*
chitedus sceleris. *Caput iis*, *Cic.*

Herveget, sprzet mgza: *Supellex mariti*. *Apud I, C.*

HET. HET.

Heiman, *Imperator oris*, m, *Ductor exercit* s *Im-*
perator castrorum *Administrator belli*, *Cic.*
Magister militiæ. *Virg.*

Hecman woyska wodnego, vide. *Amirat*,

Herma-

Hermanów *namiesnik*, *Herman* *Polny*, Magister equitum. *Cic*: *Varr*. Legatus Imperatoris. *Cæs*: Secundi loci rector. *Ammian*:

Herman w miastach, *kapitan*, Apparitionis Magister, praefectus. *Amm*:

Hermanig, Ducto exercitum. *Salust*, Duco agmen, ordinem. *Rem* bellicam administro, *Cic*: Duco exercitum. *Quint*:

Hermanienie, Ductus, *śs*, *m*, *Cic*: Auspicium. Imperium: *ii*, *n*, *Plau*:

Hermanski, Imperatorius. *ii*, *3*, *Cic*: Imperialis. *is*, *2*, *Ful*. Capit. Praetorius. *ii*, *3*. *Liv*: Ducalis. *is*, *2*. *Plau*. *Vapisc*:

Hermanstwo, urząd *hermański*, Imperium. *ii*, *n*, *Cic*: Ducatus: *śs*, *m*, *Suet*. Strategia. *e*, *f*, *Plin*: Magisterium militiae. *Amm*:

Hewar do czerpania wina z kufy, *Simpo*. *onis*, *m*, *Ex Græc*. *Fos*. *Scalig*: *Sipho*. *onis*, *m*, *Lucil*: Diabetes. *is*, *m*, *Colum*:

Hey, *heydysz*, *Evax*, *Euge*. *Plau*: *Euoe*. *Ovid*. *Euoe*. *Carul*:

Heynat, vide. *Eynał*.

H I H I

Hidzę się czym, vide. *Brzydzę się*,

Hidzę co komu, Fastidium, tedium alicujus rei facio. *Liv*: Fastidium affero. *Cic*: Fastidium stomacho moveo. *Horat*:

Hidzę kogo, In odium aliquem voco. Ad invidiam nomine alicujus utor. Concito invidiam in aliquem. *Cic*: Facio invidiam. *Liv*:

Hidzenie, vide. *Brzydzenie*,

Hiacynt kwiat, vide. *Marcomy kwiat*,

Hipokras, vide. *Wino przyprawne* 1-

Historja, *Hystoryk*, vide. *Sprawa*, *2*. *Dzieopis*,
Hotd,

Hołd, Stipendium. ii, n, *Liv*: Vestigal stipendi-
arium. *Cic*:

Hołdomnik, eo hołduie, komu, Stipendiarius alicu-
jus. Vestigalis homo. *Cic*: Tributarius alicujus.

Justin:

Hołdomny, Stipendiarius. ii, 3. *Cæs*: Tributarius.

Justin: Vestigalis. is, 2, *Cic*: Stipendialis. is,

2, *Sidon*,

Hołduie komu, Vestigal pensito. Stipendiarius a-
licujus sum. *Cic*:

Horda Tatarska, Catus, Respublica &c. Tartaro-
rum. *Anal*.

Horda, item, vide: *Gromada ludzi*, *Orszak*,

Hordomid ziele, Viburnum. i, n, *Virg*: *Spiræon*,
ei, n, *Plin*.

Hołtya nieposwiecona, Orbiculus panis consecran-
di. *Anal*.

Hołtya poswiecona, Mysterium sacrae mensae, Sa-
crificum crustulum, Corpus Domini. *Anal*,

Hoynarostka, vide, *Ruta gorna*,

Hoynie, szczodrze, dostatnie, Ampliter. Amplissimè-
Affatim, Cumulatè, Cumulatissimè. Liberaliter
Liberalissimè. *Cic*:

Hoynosc w częstomaniu, Apparatus epularum. *Cic*:

Hoyny w częstomaniu obiad &c: Magnifica & lau-
ta cæna, *Cic*: Opulentum prandium, *Plau*: Li-
berales epulae, *Tacit*, Prælautus. i, 3. *Suet*,

Hrabia, vide, *Grof*,

H U

H U.

Hu, Evax. *Plau*: Euoe, *Virg*.

Hu, sowi glos, Tu, tu. *Plau*: Us Vin afferri no-
tuam. quæ tu tu usque dicat tibi, *Jdem*,

Hucze, krzyczę, Bacchor. aris, d, 1, *Cic*: Euoe
inclamo. *Anal*.

Huczy ogień iako w hucie, Fremit ignis. *Anal*:

Huczy łowa. pubacz, Cucubat noctua. *A. Philom*.
Gemit bubo, *Senec*:

Huf,

Huf, *basiec pieszyc* vide, *Rota żołnierzom pieszyc*
Hufcami, vide *Rotami*,

Huk bukanie, *Clamor pugnantium*, *bacchantium*
 &c. *Freinitus*, *sonitus incendii*, *fluctuum mar-*
is &c. *Anal*:

Hukam, vide, *Hucze*,

Hultay, *zultay*, *Vagus*. *i*, *3*, *Cic*: *Erro onis*, *m*,
Horat. *Ignobilis* *Plau*,

Hultaystwo, vide, *Hałastrą*,

Humerat kaptański, *Capital*, *alis*, *n*, *Varr*, *Linte-*
um quod in sacris utuntur. *Anal*, *Fest*.

Humor czyi ut, *znam ia iego humor*, *Stomachus-*
i, *m*, *tr*: *Cic*: *Palatum*, *i*, *n*, *Gula*. *a*, *f*, *tr*, *Mart*,
 vide, *Mysl*, *Wola*,

Hup, (*stowo którego przeskakiujący doł iaki za-*
zywają,) *Evax*, *Anal*.

Hurmem, *Effusè*, *Profusè*. *Agmine*, *Liv*. *Caterva-*
tim: *Virg*:

Haszar, *Hastatus*. *i*, *m*. *Uarr*. vide, *żołnierz przedni*,

Huta szklana. *Officina vitrealis*. *Anal*:

Hutarz, *butnik*, *Vitriarius*. *ii*, *m*, *Senec*.

I.

I.

(*conjunctio*:) *Et*. *Ac*. *Què*. *Vel* *Item*. *Itemq*;
Atque: *Cic*. *Nec non* & *Virg*: *Nec non etiam*
Suet,

co za tym idzie, *Et cætera*, *Et cætera ejusdem*
generis: *Cic*: *Et alia hujus notæ*, *Senec*: *Alia*
ejus generis, *Plin*.

I ia bżazen. *i ia głupi mierzyć* &c. *Me ineptum*
 & *stupidum* qui credidi, qui passus sum mihi
 persuaderi. *Anal*: *Sumne ego homo minime*
preti, qui illi habuerim fidem? *Plau*:

I omszem, *Quin etiam*. *Immo* *Immo etiam* *Cic*:
Quin immo *Quinpotius*. *Plau*: *Immo enim ve-*
ro. *immo verò*. *Teren*:

I pieniaszka bym i za to niedał, *Ne nummum qui-*
 dem

dem impenderim Ne teruntjō quidem id aesti-
mo. *Anal:*

*I po noge hym się tam niemrocit, Ne si pedem
isthic reliquissem, redire eodem vellem. Quo-
vis lucro proposito locum illum repetere nol-
lem. Anal:*

*I smiates tam siest? Tene isthic sedere ausum?
Anal: I smiat się hym roba kłamać? Ego ne ut
adversum te mentiar? Anal.*

*I tak że to ma być? Haccine fieri? Anal: I
tak że mię to szanuje? Mene ita ab illo tracta-
ri? Anal. I mam że ia to mimo się puscic? Me-
ne hoc inultum pari? Anal: Ina cięsz to przy-
szło? Tibinē hac contigisse? Anal*

*I tak ci dobrze, Ne sic quidem malē est. Et id
placet. Anal:*

*I tak ci zginat, umart, Et ille quidem sic peri-
it Atque aded ita mortuus est. Sic sane ille
interiit. Anal:*

*I tak ci (rozmaicie.) 1. Day mi pokoy i tak ci
zle Ne addas ægritudinem. ultro satis malē a-
nimo est Omitte me, nam absquē tua impor-
tunitate satis ægrē mihi est Anal: 2. Niepiy,
i takes iuz sobie podpit, Abstine potu, liqui-
dem jam satis probē appotus es. Anal: 3. Zam-
knij, i tak ci nie wiele ciepta Claude januam,
nam & sic parum calemus Anal: Chwał go i tak
ci pilny Fronicē. Laudato hunc sanē, diligens
videlicet admodum est Anal: Niechwał go i
rakai niedbaty. Absquē ironia. Ne laudibus
tuis reddas desidiorem, satis per se desidiosus
est. Anal:*

I tam, i sam, vide. Tam i sam:

*I to, Et quidem. Et id. Atquē id, Atquē hoc.
Cic: Us, Post solstitium canicula exoritur, &
quidem aliquot diebus. Cic:*

- I to bieda, vide. Co za nieszczęście,*
I to foremna, i to śmieszna, Ut isthuc est lepidum.
Scitum & isthuc Facetias fecisti. Plau:
I to i owo myślałem &c: Aliam rem ex alia cæ-
pi cogitare. Terent:
I to sprawa, rozum &c: Fronice. Isthuc est be-
nè agere, sapere. Hos vide ut sapiunt. En pru-
dentiam. Ab his discas. Anal:
I ryłka niedam, nieda! &c: Isthoc vilius. Ter.
Nihil dabo. Anal:

I A I A B.

- Ia, Ego. Cic: Ter: Nos. pro ego, Cic:*
Ia sam, Egomet. Cic: Teren
Ia tak rozumiem. Mea sic est ratio. Ter. In hac
sum sententia. Hoc primum sentio. Cic:
Iabtecznik. Vinum è pomis factitium. Plin:
Iabtek przekupied, Pomarius. ii, m, Gruter. ex
Vet. Inscript:
Iabtko, Malum. i, n. Virg: Pomum i, n, Quint:
Pomum, commune est multis fructibus arborum,
vocabulum.
Iabtko leśne. Arbutum. i, n, Lucr:
Iabtko słodkie, Malum musteum. Melimelum. Plin:
Iabtko nychto wiedzące. Pannucea mala. Plin:
Iabtko windyczki, vide Winniczki,
Iabtko Afryckie Tuberes um, m, Colum. Iabtko
Afrycka, Tuber eris, f. Plin:
Iabtko frzodek albo komorka w której iadka. Vol-
va. a. f, Scribon:
Iabtkowity koh &c: Scutulatus equus &c: Fsid:
Iabtko, Malus i, f, Pomus. i, f, Plin:
Iabtko ziela, vide Szparak:
Iabtkowoy, Malinus. i, 3. Colum. Pomarius. ii, 3-
Cato:

Iacha.

Iachanie, Profectio. *onis*, f. *Cic*: [vide; *Iazda*,

Iacynt kamien, Hyacinthus. *i*, m, *Plin*:

Iad, Venenum. *i*, n, *Cic*, Tabes mortifera. *Ovid*:

Tabes veneni. Virus. *i*, n, *Cic*: vide, *Truczna*

Iadac, vide, *Idac*:

Iadacy, Eques vel. Vector: *Cic*.

Iadacy co rad, abo często, Qui libenter, saepe e-
sitat. *Anal*:

Iadam, często iem, Esito. *as*, a, 1. *Caro*: Mansito.
as, a, 1. *Plau*.

Iadam co, abo nie, (to jest.) *rad iem*, zmyktem
iadac. Esito. *as*, a, 1. *Gell*: In pabulo est mihi
aliquid. *Plau*.

Iadę g dzie, Proficiscor aliquod. *Plau*: Contendo
cursum aliquod: Facio iter. Pergo in Macedo-
niam &c: Peto Athenas &c. *Cic*: Facio profe-
ctionem. *Cas*: V. *Idę*,

Iadę na koniu, Vehor in equo. Equito. *as*, a, 1.

Ingrédior iter equod *Cic*: Feror equod. *Virg*:

Iadę na wozie, Invehor curru. Vehor curru. *Cic*:

Ingrédior curru. *Ovid*:

Iadę po wodzie, Eo navigio. Proficiscor nav. In-
vehor flumine. Navigo: *as*, n, 1. *Cic*: Venio
navibus. *Liv*:

Iadę spotem, Cōequito. *as*, n, 1. *Liv*:

Iadę, wiozę się przy brzegu, Littus lego. *Liv*.

Iadę, iędzę na kim, Equitantur a me camelli
&c: *Plin*: Inequito alicui. *Macrob*:

Iadę na kogo trans, bię rr, Invehor in aliquem
asperē, graviter. Venio contra aliquem. Oppu-
gno aliquem, *Cic*:

Iadowitość, Acrimonia. *a*, f, Virus. *i*, n, *Plin*:

-Acerbitas. *aris*, f, *Cic*. Rabies. *ei*, f, *Virg*:

Iadowity, vide, *Gniewliwy*, *Szczypiaczy w język*,

Iadowity, *iadem napiszczony*, Venenofus. *i*, 3,

Venenatus. *Plin*: Virulentus. *Gell*, Medicatus.

Szer:

T

Iadro,

Iadro, igdrko orzechowe, Nucleus nucis, Corpus nucis, Plin.

Iadro a zwierząt, Testis. is, m, Plin. Subint: Virilitatis.

Iadko iabtek, gruszek, &c. Nucleus pomi &c. Plin: Semen plantarum. Virg:

Iadyko winney igody, Vinaceus. ei, m, Varr. Vinacea. a, f, Colum. Vinaceum. Caro: Granum uva. Pallad:

Iadrek owocomych skorka, Tunica nucleci, Plin: Folliculus. i, m, Colum:

Iadrzyszy iadr petny, Acinosus. i, 3. Plin: Nucleatus. Scrib:

I A G. I A G.

Iagłany, Miliarius. ii, 3, Plin: Miliacius. Fesl.

Iagłasty kamień, Cenchrites. a, m, Plin:

Iagły, Milii grana. Ursin: Milium. ii, 1, Plin:

Iagły warzone Puls ē milio. Anal:

Iagnie, iagniarzko, Agnellus. i, m, Plau: Agnus tener. Virg:

Iagod winnych myśłoczyny, vide. Wyrłoczyny,

Iagoda małych płonek, wina, bzu &c. Acinum rugosum, corrugatum. Colum: Acinus vinaceus. Cic:

Iagoda winna spora, Bumamma uva. Varr:

Iagoda drzew, oliny, iakowcu &c. Bacca. a, f Cic:

Iagoda na twarzy, Mala. a, f, Genæ. arum, f, Cic:

Iagoda listna, igryczkowe ziele, Hipoglossa. a, f, Plin:

Iagoda babia ziele, Hyppoglossum i, n, Hypelate. es, f, Plin:

Iagoda czerwona, vide Poziemki,

Iagoda winna lesna, Taminia uva. Staphis agria. Plin:

Iagodka, Baccula. a, f, Plin:

Iagodny, Acinarius. ii: 3. Varr:

Iagodorodny, Uvifer. vi, ra, rum, 3: Stati: Bacifer. Plin:

Iagodzisty, petny iagod, Acinosus. i, 3. Plin:

Iaie, Ovum- *i*, *n*, *Cic*: Fetus gallinæ. *Colum*:

Iaie, miarka *Aprekarska*, Mensura ovo similis. *Anal*:

Iaie czeze, Ovum hypenemium, irritum, Zephyrium. *Plin*:

Iaie miękkiey skorupy, Ovum malacodermum. *Celi*:
Rhod.

Iaie miękko marzone, Ovum molle. *Cels*:

Iaie niebarzo świeże, Ovum requietum. *Colum*:

Iaie, abo *iaica* na mody puszczane, *Pertuty*. Ova
halapa. *Scrib*. *Larg*:

Iaie rzadkie, Ovum sordibile. *Cels*:

Iaie zaległe zaparstek, Ovum cynosurum, animalatum. *Plin*: Pullescens ovum. *Colum*:

Iaiecznica, Ova fricta vel frixa è butyro. *Plin*:

I A K.

I A K.

Iak (*dzimniac się*) *Ut*. *Quam*. *Quomodo*. *Cic*:
Ufus. *Quomodo* mortem filii tulit! *Idem*:

Iak barzo, *Quantopere* *Quam*. *Cic*: *Us*. *Videte*
quam confidat. *Idem*:

Iak biie tak biie, *Ut* illum cadere cepit cedit
usque & usque. *Anal*:

Iak bieży tak bieży, *Ut* se in pedes coniecit, pro-
perat. *Anal*:

Iak chodzi tak chodzi. *Postquam* cepit ambulare,
ambulat usque, hactenus non desistit. *Anal*:

Iak mówi tak mówi, *Exorsus* sermonem, continu-
at hucusque, loquitur usque. *Anal*:

Iak dobrze tak dobrze, *Bona* bonis cumulantur.
Anal:

Iak źle tak źle, *Mala* malis succedunt, Cumulan-
tur. *Anal*:

Iak czeka tak czeka, *siedzi, leży*. *Expectat*, sedet,
jacet usque, expectandi &c. finem non facit.
Anal:

Iak by iako by, *Tanquam*. *Perinde* quasi. *Perin-*
de ac si. *Cic*: *Quasi*. *Plau*: *Veluti* *Hor*:
Ceu. *Plin*:

Iak by go mymalował, vide *Pikny*, Grzeczny.
Iak by zimna wodą oblat, oparzył, Extimuit. Ex-
 territus. Animum submitit periculo. *Cic*: V.

Przeleknąć się,

Iak by mi ko *rz: kł*, Crederes mihi divinitus
 suggestum. *Anal*:

Iak by mu o głowę szło, Tanquam si in famæ
 discrimen agatur aut animæ. *Juven*, vide. *Bo-
 iailimy*,

Iak by mi o żelaznym wilku biał, *iak* bym na
 Niemieckim kazaniu siedział, V. *Nierozumie*.

Iak bym się znowu narodził, Iterum natus sum
 si *Ec*: *Plau*: Recipio animum expavore *Ec*: *Liv*:

Iak by z Bogiem trzeci dzień gadał, V. *Beszkuie się*

Iak by tam chmyrał człowieka, okropno, straszno
 ram, Maximus terror, horror occupat illuc in-
 gressos. *Anal*:

Iak rozbierał śpiewa, Tam jucundus cantus, ut
 audientes liquefcere, & fluere voluptate sole-
 ant. *Anal*:

Iak drapał po sercu, Ipso loquente cor dolet,
 nausea, fastidium, horror invadit. *Anal*:

Iak dawno, Quam dudum. Quam pridem. *Térent*:

Iak drogo, vide. *Za co?*

Iak dudy chłop, vide. *Powolny*,

Iak kókość na łańcach siedzi. vide. *Siedzę nad czym*

Iak ma być wymowny mądry *Ec*: Eloquentissi-
 mus quam qui maximè. *Alter Demosthenes Anal*:

Iak mało, Quantillum. *Plau*: Quantulum. *Cic*:

Iak mało ich, Quotus quisque est! *Cic*:

Iak mały się nam zdawa, Quantulus nobis vide-
 tur. *Cic*:

Iak miarż, vide. *Prawie*.

Iak może być, Ut potest. *Cic*:

Iak na miod idzie *Ec*: vide. *Ochornie*.

Iak na ogień biegl, Tanquam ad aliquod incen-
 dium

dium restingvendum currebant. *Cic:*

Iak naydkużey, Quam diutissime. *Cic:*

Iak naykrocey, Quam brevissime. Quam quidem breviter. *Cic:*

Iak naylepiey, Quam optime potero. *Cic: [Anal:*

Iak naypoczerney, Quam honorificentissime licebit? *Anal:*

Iak nayprzedzey, *iak nayrychley*, Quam celerime potero. Primo quoque tempore. *Cic:*

Iak naymigcey. Quam maxime potero. Quamvis.

Cic: Us. Quasi difficile sit quamvis multos nominatim proferre.

Iak napewna. Spe plenus. Nihil periculi veritus, Susplicatus. Ceu si ex oraculo id haberet. *Anal:*

Iak na pokuse. Dicis periclitandi animi mei causa id dictum, factum, allatum. *Anal:*

Iak na psie raz, Occaluit ad verbera. Plagis non fit melior. Statuam verberes. *Anal:*

Iak na szaydach, vide. *Tesklivie. Niespokoynie,*

Iak na urz id, *Fak unysluie*. vide. *Unysluie:*

Iak na mybór, vide. *Wyborny:*

Iak na ztosé, Ad insidias struendas id factum dixisses. *Anal:*

Iak nie on, *iak inszy*, Quantum mutatus ab illo!

Virg: Amisit speciem pristinam. *Anal: Cic:*

Iak nie swoy chodzę, Prae merore &c: non ipsa

apud me. Animo ægre est mihi. Animo male est. *Anal: Plau.*

Iak ognia sic hoj, *strzeże*, &c: Cane pejus & angve

&c: *Hor.* Vitat cautius sanguine viperino. *Idem*

Iak przynuszał, Apposuit. *Cic:* Quasi ex re natum. *Teren:*

Iak po brzytwach, vide. *Boiatlivie. Ostrożnie.*

Iak rozmaicie? Quot modis? *Anal:*

Iak rozliczny? *iak rozmaity?* Quotuplex? Quot

generum &c: *Anal:*

Iak

Iak uciat, Præcisè. *Cic*:

Iak wiele (o liczbie:) *Quot. Plau. Quantum Terent: Us. Quantum militum. Co ludzi i iak wiele. Tot & tanti. Anal*:

Iak wiele (o ilkości:) *Quantum. Teren: Quam plurimum. Cato*:

Iak wielka to rzecz jest. Quanti id est? Plau.

Iak wielki, Quantus i, 3. Cic: vide. Fli:

Iak w piekto wrzucił, Itidem ut Acheronte ratio accepti scribitur, quod acceptum est, non potest referri. *Plau*:

Iak z bicia mówi, vide. Wymowny.

Iak z płatka wyminat. Omnia ejus munda, nitida, culta, tersa, polita, bene concinnata. *Anal*:

Iak z reiestru chodzi, czyni &c: Homo palestræ institus, Decorum perquam studiosus. *Anal*:

Iaki? iakomy? Qualis? Cic: Cujusmodi? Plau: Qui? Teren:

Iaki, iakomy (bez pytania:) Cujus generis. Cujusmodi. Qui. Ut. *Cic: Us. Ut tute es ita censes omnes.*

Iakis, nieiaki. Quidam, Qualitate aliqua præditus. Cujusdam modi, ingenii, Cic:

Iaki taki, iakikolwiek. Cui cuimodi. Cujusque modi. Qualislibet. Cujusmodicunque. Qualiscunque. Cic:

Iaki taki padnie. Quot quot procurrerant, cadebant singuli. Ut quisque prodibat, concidebat illico. Anal:

Iakniarz, vide. Prawie.

Iako? (pytanie:) Quomodo? Quomodonam? Quonam modo? Quonam tandem modo? Cic:

Iako (bez pytania:) Quomodo. Sicut. Tanquam sic. *Cic: Qua ratione. Virg: Quo pacto. Horat. Qui. Plau: Qualiter. Plin*:

Iako (z gniewem:) Quid? malum. Ain? tandem?

Ain

Ain? vero? Plau: Pergin? malè &c: Teren:
Iako (expresso vel subaudito Tak:) Quemad-
modum. Velut. Ut Cic: Utī. Horar: Iuxta at-
que. Liv:

Iako aliter, ut damno iako przyszedł, Cdm. Ut:

Cic: Postquam. Plau: Us. Diu est cum &c: Plau:

Iako aliter, ut, tydzień, rok &c: iako umarł &c:

Annus est, postquam est mortuus. Anal: V.

Rōk temu,

Iako bydle, po bestyalsku, Pecorum modo. Tacit:

More bestiarum. Cic: More ferar. Hor.

Iakoby vide Rzkomo.

Iakoby rzekł. Quasi dicas. Plau.

Iakoć imię? iako cie zowię? Qui vocare? Quis vo-

care? Plau: Quod nomen est? Idem.

Iako chceś, iakoć się zdaie. Tuo arbitratu. Plau:

Iako człowiek mądry, baczny &c. Pro singulari
prudentia, Pro sapientia, pro sano loqueris.

&c: Plau.

Iako do snopa. Prout erunt manipuli. Anal:

Iako kiedy, Pro re ac loco. Salust. Ad ratio-
nem loci. Plin.

Iako kiedy. Ad rationem temporis. Plin. Pro ra-
tione temporis. Ut ratio temporis postulat.

Cic.

Iakokolwiek, iakoszkolwiek, Quomodoocunque. Quo-
quo modo. Cic: Qualitercunque. Colu. Quo-

quo pacto. Teren.

Iako kto rad widzi &c. Prout cuique libido est.

Hor: Ut cuique collibitum est. Ut cuius pla-
cet. Anal:

Iako kto może, Prout ferunt facultates. Pro su-
is quisque opibus, pro portione. Cic: Pro se
quisque. Teren.

Iako króty. Ut sunt homines. Ut sunt varia ho-
minum iudicia. Anal:

Iako

Iako ludzie czyją &c: Ut par est, ut decet, aptè fac &c: *Anal*:

Iako obaczę, Ex tempore consulam. Ex re & tempore constituam. *Cic*: Ere nata &c. *Teren*: Pro re ac loco, *Salus*.

Iako oka w głowie czego pilnować, Ferre aliquid in oculis. *Cic*: In oculis gestare. *Teren*:

Iako ono zowia, Illud, illud. *Plau*:

Iako pospolicie mówią, Veteri proverbio. Quod proverbii loco dici solet, quod venit in consuetudinem proverbii. *Cic*:

Iako rozumiem mym zdaniem, Meo iudicio. Ut mea fert opinio. Mea sententiâ. Ut ego quidem sentio. *Cic*:

Iako się godzi, Pro dignitate. Ut par est, Statis dignè. *Cic*:

Iako się masz? Co działasz? Gdzie, aho, zkad idziesz? & similes in congressu formulae sic effe-rende. Ut vales? vales? &. Valeo. Quid tu, agis ut velis? &. Sic sum ut vides. Quomodo vales? &. Quomodo miser. Quid agis? &. Hominem optimum aspicio &c: Unde is? &. Unde ebrius &c: Unde is? &. Unde miser, & infortunatus. *Subdit prior*, ibidem ego sum, ubi decet e se miserum & infortunatum. *Plau*:

Iako się trafi, iako się uła, Quod fors feret. *Teren*: Utrunque res aderunt. Ut se dederint initia. *Cic*:

Iako szalonego strofować, Pro infano reprehendere. *Plau*:

Iako tako, Ut ut. Utrunque. Quomodocunq; *Anal*:

Iako to bywa, Ut fit. Ut est consuetudo: Ut solet. *Cic*: Ut sunt humana. *Teren*: Ut saepe venit. *Colum*:

Iako to, Quippè. Quâ. *Cic*: Ut. Quâ imprudentia est, Sol Democrito magnus videtur quippe homini erudito. *Idem*. *Iako*

Iako to teraz czas. Ut in tali tempore. Liv:
Ut nunc sunt naves. Teren. Pro horum tem-
porum perturbatione. Cic:

Iako żywo. Post hominum memoriam. Post ho-
mines natos. Post genus humanum. Ad hanc
usque memoriam. Cic:

Iakom dobry (zotwierz Sc:) że cię na sztuki
rozśiekam jeśli nieoddasz. Ita me clipeus bene
juvet in acie pugnante, nisi mihi redditur,
jam ego te faciam ut hic formica frustillatim
differant. Ita me amet probitas. Ita salva sit
mihi nobilitas si &c. Plau:

Iakom żyw. iako pamiętam. In vita mea. No-
strā memoriā. Ut mea memoria est. Cic:

Iakos, nieiako, Quodammodo. Cic:

Iakos dobry, iakos cnotliwy Sc: Per tuam nobi-
litate. Per te, per, qui te talem genuere,
parentes. Cic: Per lacrymas. Virg: Per tuum
te ingenium obsecro &c. Plau:

Iakosć przypadek rzeczy iakiey. Qualitas. acis,
f. Cic:

Iakoba Świętego kwiat. Vide Przymiotowe ziele:

I A Ł. I A Ł.

Iakmużna, Stips. is, f. Ovid. Sportula. & f. Ra-
der ex Mart:

Iakowa krowa, vide, krowa iakowa.

Iakowica, Iuvenca. & f. Varr: Iudix. icis, f. Plau:
Bucula. Cic:

Iakowiec, Juniperus. i, f. Virg:

Iakowcowy, Qui ex junipero est. Anal:

Iakowy, vide. Niepłodny,

Iakowy śmiech, żmyllony, Ritus fatus. Anal:

I A M.

I A M.

Iama gadziny, rakow, Sc: Caniculus. i, m. Varr:

Cavum. i, n. Virg: Cochlex. acis, m. Plin: vi-
de. Faskinia. Łożysko,

Iamisty,

Iamisty, Cavernam incolens. *Anal*:

Iamutka, Galericylus. *i, m, Suez*: Galerus. *Hieronym*:

I A N. I A N.

Iana Świątego chleb, vide, *Stodkie* stracze:

Iana Świątego pas, vide *Łapa* niedźwiedzia.

Iana Świątego ziele, vide *Dzwonki* 1.

Ianczarowie. *Triarii* Turcarum. *Anal*: *Ianizari*.
orum, m, Lips:

Ianomcomy *Sparteus*. *ci, 3. Cato*:

Ianomcomy *powroz*, *Funis* *Sparteus*. *Cato*: *Ibericus* *funis*. *Hor*:

Ianomic. *Ioannis* *filius*. *Anal*:

Ianomiec ziele, *Genista*. *a, f, Virg*: *Spartum*. *i, n, Liv*: *Mieysce* *na* *którym* *to* *ziele* *rosnie*, *Spartarium*. *ii, n, Plin*:

Ianowiny, vide *Dzień* *narodzenia*:

I A P. I A R.

Iapurt, *purt*, *Malus* *agrestis* *poma* *ferens* *grandia*, *semper* *virentia*, *insuavia*. *Anal*:

Iarczak. *Ephippium* *velitum*. *Anal*:

Iare żyto, *Hornotina* *filigo*. *Anal*: *Cic*:

Iarka, *iarkisz*, *iarapszenica*, *Trimestre* *tritium*.
Colum.

Iarmark, *Mercatus*. *is, m, Nandinæ*. *arum, f, Cic*:

Iarmark *aliter*, *ut*. *Kup* *mi* *iarmark*. *Eme* *mihi* *aliquid* *in* *nandinis*. *Anal*:

Iarmarkowy, *Nundinalis*. *is, 2. Plau*: *Nundinari*.
us. ii, 3. Plin:

Iarmusz, *Asparagus*. *i, m, Juven*:

Iary, *regoroczny* *Hornotinus*. *i, 3. Cic*: *Hor* *nus*.
i, 3. Horat. *Sitanius*. *ii, 3. Trimestris*. *is, 2,*

Plin: *sic* *uocantur* *etiam* *prima* *germina* *herbarum*.

Iary *mlecz*, *ziele*, *Peplus*. *i, f, Chamaelyce*. *Sy*.
ce. es, f. Plin:

Iarz, vide. *Wiosna*.

Iarzabek, *Attagen*. *enis, m, Attagena*. *a, f, Plin*:
Galli.

Gallina rustica. Varro: Perdix montana, silve.
stris. Gesn

Iarzębaty. Guttatus. i, 3. Marr:

Iarzębina drzewo. Sorbus. i, f, Colum:

Iarzębiny jagody. Sorba. orum, n, Colum:

Iarzębina lesna. Sorbus aucupalis, silvestris. Anal

Iarzęcy miód, vide. Lipiec:

Iarżma iednego konie &c: Iuges equi, boves &c:
Fest:

Iarżmianka ziele, kruszcze. Elleborine. es, f, E
pipactis is, f, Plin:

Iarżmo. Iugum. i, n, Plin:

Iarżmowe wici. Covum i, n, Varr:

Iarżmowy. Iugatorius. ii, n, Colu: Subjugis. is,
2. Plin:

Iarżyna ziarnista. Legumen. inis, n, Varr: Lega-
ria. orum, n, Idem:

Iarżyna ogrodnia. Olus eris, n, Varr: Germina
hortorum. Plin:

Iarżyny iarżynowy. Olitorius. ii, 3. Liv: Ry-
nek gdzie iarżyny przedaia. Forum olitorium.
Liv:

I A S. I A S.

Iaszu. Ioannule. Corculum meu n Ioannes. Anal:
Iaskier, żabinek. Strumea. a, f, Renunculus. i, m,
Plin:

Iaskinia, iama. Specus. As, m, Antrum. i, n, Virg:
Caverna. a, f, Cic:

Iaskotcze ziele, Chelidonia. a, f, Colum:

Iaskotcze ziele mnieysze, Hirundinaria minor.
U. sin.

Iaskotczy, Hirundinius. i, 3. Plau:

Iaskotczy kamień, Chelidonium lapis. Plin: inveni-
tur in ventre pullorum hirundinis:

Iaskolęta. Pulli hirundinis. Plin:

Iaskotka. Hirundo. inis, f, Ovid: Avis hospita.
Varr. Arneb. Iaskot.

Iaskotka, ryba morska, *Chelidon. onis*, *m*, *Plin*:
Iaskramy koń, *Equus albos oculos habens*. *Anal*:
Iaska. *nosidło podrożnych*. *Ærumnula. arum*, *f*,
Furca. *Plau*:

Iastka vide. *kolebka dziecinna*.

Iasna, *iawna rzecz jest*. *Liquet. Patet. Constat.*
Clara & testata res est. Patescit res. Luculen-
ta res est. Cic:

Iasno, *prop*: *Clarè. Plau*: *Excitatè. Plin*: *Splen-*
didè. Cic.

Iasno trans, *ut iasno powiedzieć, zrozumieć.*
Clarè Liquidè, Dilucidè, perspicuè dicere. Pla-
nè, Luculenter. Cic:

Iasnieje, *Clareo. es, ui, n, 2. Niteſco. is, n, 3.*
Eluceo. es, xi, n, 2. Cic: *Eſſulgeo. es, ſi, n, 2.*
Diluceo. Liv Niteo. Lucr:

Iasno, *abo iasnym czynię*, *Clarifico. as, a, 1. Plin*:
Iasno modry, modro iasny, *Ceruleum Splendens.*
& Anal:

Iasność, propr, *Claror. oris, m, Plau*: *Fulgor. Cic*:
Claritas. atis, f, Splendor. Nitor. oris, m, Plin:

Iasność trans. *Lumen. inis, n, Evidentia. æ, f,*
Perspicuitas. atis, f, Cic: *Fulgor. oris, m, Val.*
Max: *Claritudo. inis, f, Tacit*:

Iasnotka ziele, *Cynocephalia. æ, f, Aglaophotis.*
idos, f, Plin:

Iasny propr: *śmierny*: *Clarus. Splendidus. Niti-*
duſ. Præclarus. i, 3. Illuſtris. is, 2. Cic: *Lu-*
cidus. i, 3. Ouid:

Iasny trans. *Clarus. Perspicuus. i, 3. Evidens-*
entis. 1. Cic: *Explicatus. Dilucidus. Explici-*
us. Splendidus. i, 3. Idem:

Iaspis, *Kamień*, *Jaspis. idis, m, & f. Plin*:

Iastrzab, *Accipiter. tris, m, Varr*: *Commune hoc*
nomen omnibus avibus rapacibus:

Iastrzab wielki, przedni. *Asterias. æ, m, Albert.*
Minus. i, m, Pers: *Iastrze*.

Iaszczeni kamień, Hieracites. a, m, Plin:

Iaszczeniec ziele, Accipitrina. a, f, Lactuca filve.
Iris. Apul:

Iaszcz. Vas affervandis in via cibis accommodatum. Anal:

Iaszczur ryba morska, ktem do iaszczurki podobna; Lacertus. i, m, Parianus. Graculus. i: m, Plin:

Iaszczurce ziele. vide. Wężownik 4.

Iaszczurcy kamień, Saurites. a, m, Plin: invenitur in ventre lacertae viridis:

Iaszczurka, Lacerta. a, f, Cic: Lacertus. i, m, Plin: Vox: autem Vipera non significat iaszczurka, sed imitia:

Iaszczurka ogniowa, krostawa vide. Salamandra:

Iaszczurka cudzoziemka, Chamaleon. onuris, m, Plin: Oniey baieczna jest powieść, iakoby samym powietrzem żyć miąka życie bowiem abo rosa iako świadczy Teofrastes, abo też (iako zwierdzi Gesnerus idac za zdaniem Pliniusza i Arystotelesa:) życie muszkami, mrowkami szarańczą chrząszczami i innymi robakami, które na wypuszczony długi ięzyk śladające połyka. A ten pokarm choć mały temu zwierzęciu ile z siebie zimnemu dostateczny jest. Podobnie o innych zwierzętach powietrzem żyjących powieści sama bajka są; bo żadne zwierze powietrzem samym żyć nie może iako to z Arystotelesa nymodzi Rodigia.

Iaszczurka trans. vide. Niemiasła zła:

Iaszczurka trans, aliter. vide. Niemądzięszny do bródzi ystwa.

Iaszczurnik ziele. vide. Wołomy ięzyk biały.

I A T.

I A T.

Iata, chąc, kuczka. Tugurium. ii, n. Varr: Scena. a, f, Virg: scena; wtarcowie znaćzy chłoduik z gątezi:

Ia-

Iatki, budy mszelakiey stramy. Macellum. *i, n, Plau; Cic:*

Iatki miejne. Carnarium. *ii, n, Plau: Taberna carnaria. Varr:*

Iatrem, vide. Bratoma:

Iatrzacy, ropiaczy, Suppuratorius. *ii, 3. Plin:*

Iatrzę propr. Ulcero. *as, a, i. Cic: Suppuro. as, n. i. Plin:*

Iatrzę kogo, trans iatrzę. Exulcero animum allicujus. *Cic: Exacerbo, exaspero animum &c: Liv: Acerbo vulnus. Claud:*

Iatrzę się na kogo, Tacita exaltuat ira. *Ovid: Cru descit ira. Stat.*

Iatrzemie, Suppuratio. *onis, f, Colum. V. Roziq-trzenie.*

Iatrzemica. Apexabo. *onis, f, Varr:*

Iaw, Vigilia. *a, f, Cic: Na iawie to było, In vigilia id accidit. Vigilanti id accidit. Anal:*

Iaw aliter. Publicum. *i, n, Lax ucis, f, Cic:*

Iawig, iawig się, Emergo. *is, si, sum, n, 3. Ulpian*

Iawna rzecz. Confessa & manifesta res est. *Cic: V. Fasna.*

Iawno grzesznik. Manifestorum reus criminum. *Anal.*

Iawny. Apertus. Manifestus. Testatus. Perspicuus. *i, 3. Cic:*

Iawor naski. Acer. *eris, m, Plin: Platus vulgi. Anal:*

Iawor prawy cudzoziemski, Platan. Platanus. *i, f, Cic:*

Iaworowy prawy, Platanowy. Plataninus. *i, 3. Colum:*

Iaworowy naski. Acernus. *i, 3. Virg:*

Iaworowy grek. Platanon. *onis, m, Plin. Platanetum. i, n, Sapon.*

Iaz, miejsce gdzie się zastawiają różne narzędzia dla połowu ryb. Excipulus. *i, m, Plin:*
Excipula. *a, f, Junius.*

Iaz, iazica. Rubellio. *onis, m, Erythrinus. i, m, Plin:*

Iazda, iezdzenie. Peragratio itinerum. Profectio. *onis, f, Cic: Equitatio. Equitatus. us, m, Plin:*
Vectatio. *onis, f, Sver:*

Iazda iezdni żołnierze, ludzie. &c: Equitatus. *Copix equestres. Cic: Equites. um, m, Plau:*

Iazda nawa. vide. Zeglomanie.

Iazdz, kolperz. Porculus. Porcellus. *i, m, Jun:*
Perca fluviatilis. Gesner.

Iazmin, iazminowy fiołek, Zambachum Arabum. *Junius Iesiminum. i, n, Ursin:*

Iazwicz, borsuk. Echinus terrestris. *Isidor.*

I B A. I D A.

Iba ptak, vide. Bocian cudzoziemski.

Ida a idą. Continuē eunt. Anal: vide. Ustawie.
cznie.

Idac: Inter vias. Teren: Inter eundem. Anal:

Idący przeciw, zachodzący drogę, Obvius. *ii, 3, Cic:*

I D E. I D E.

Idę, idę gdzie. Eo. Eo iter. Eo itinere. Gradi-
or. *eris, d, 3. Contendo in aedes &c. Confe-*
ro me ad aliquem, aliquod &c: Pergo aliquo.
Iter conficio. Iter aliquod confero. Peto Athe-
nas &c: Cic: Tendo cursum aliquod *Liv:*

Idę daley. Pergo. *is, exi, estum. n, 3. Pergo ire.*
Pergo conficere reliquum iter. Ultra progre-
dior. Longius discedo, progredior. *Cic.*

Idę o zakład, vide. Zakładam się:

Idę na kogo, dotkli pod kim kopię. Oppugno ali-
quem cuniculis. Dolum ad aliquem commoli-
or. *Cic: Struo alicui dolos. Tacit:*

Idę na udry z kim. Æmulor cum aliquo. *Liv:*

Idę

Idę pieszo. Iter pedibus facio, conficio, ingredi-
or. *Cic:* Incedo pedes. *Liv.* Incedo pedibus.
Plin: V. *Pieszko,*

Idę przecim komu. Contravenio *is, n, 4.* *Cic:* Con-
traeo alicui *Tacit, trans, ad animum:*

Idę przed kim. vide *Uprzedzam kogo:*

Idę spać. Eo cubitum. Proficiscor ad dormien-
dum, ad somnup. Do me somno. *Cic:* Eo dor-
mitum. *Plau:*

Idę w lata, vide, *Starzeię się,*

Idę za kim, za czym. Sequor aliquem, aliquid.
Sector, confector, consequor aliquem. Inse-
quor. *eris, d, 3.* *Cic:* Sequor aliquem pedibus.
Liv: Eo secundum. *Plau:* Insulto vestigiis. *Quinz:*

Idę wspaniale. Incedo. *is, si, sum, n, 3.* Fero me.
Virg: Incedo magnificè. *Liv,* Infero me in tem-
plum &c. *Cic:* Ducò me. *Teren:*

Idę za mą? Nubo alicui. *Cic:* vide. *Zenie się:*

Idę za pasy. Certo cum aliquo lucta. *Anal:*

Idę z kim, Comiter aliquem. Comes sum alicu-
jus. Comitem me alicui præbeo. *Cic:* Eo ad
latus. *Anal:*

I D Z. I D Z.

Idi do kara, do złego. &c: Quin abis in malam
pestem, malumq; cruciatum. *Coc:* Abi hinc in
malam crucem. *Teren:*

Idi po! Ito accersitum. *Teren:*

Idi precz, vide. *Precz,*

Idi z Bogiem. Age ito cum Deo volente. *Anal*
Plau:

Idi że, I nunc jam. *Teren:*

Idzie, miedzie droga tam, Tendit eò iter. *Plau:*
Ducit via hac &c. *Virg:* Fert iter ad portam
&c: *Cic:*

Idzie mi tyle z maigności, Tantum mihi redit
ex prædiis. *Cic:*

Idzie

Idzie o to, o głowę, stągę &c: Agitur caput fama. Aguntur fortuna &c: Venio in discrimen existimationis &c: *Cic*

Idzie płaca, żołd. Procedit stipendium militibus. *Liv*

Idzie po temu zboże, Modius frumenti est duobus sestertiis &c: *Cic*: *Anal*: vide *Przedaię*:

Idzie wzgorę ceną, zboże Ingravescit annona *Cic*:

Idzie tym na mnie. Hoc me urget. Urget me meis verbis. &c: *Cic*:

Idzie w liczbę co, Procedit in numerum. *Cic*:

Idzie za tym. Consequens est. Colligitur, consequitur, concluditur, subsequitur, consecrarium est. *Cic*:

Idzieszże, idże idąc. Pergin? pergere? Quin is ocyus. *Plau*:

Idże maszli iść, Move fornicinum gradum. *Plau*: *Fuż bys się byt wrocit iak stoisz* Quin is si iturus es. *Plau*:

I E C I E C

Ięcie. Comprehensio. onis, f. *Cic*: vide. *Żmianie*.

Ięczę. Gemitu dolorem testor. *Ovid*: Gemitum cico. *Virg*:

Ięczmień. Hordeum. ei, n. *Plin*: Mola. a, f. *Var*:

Ięczmień oślukany, Hordeum sine gluma, cortice, acere *Anal*:

Ięczmień suszony do młócia. Hordeum tostum. *Anal*:

Ięczmień myszy ziele, Murinum hordeum. *Phar-nicea*. a, f. *Plin*:

Ięczmienna kasha, Far hordei. *Colum*: Pulmentum hordeaceum. *Anal*:

Ięczmienny, Hordeaceus. ei, 3. *Plin*: *Hordearius*. ii, 3. *Fest*:

Ięczmyk na oku, Crithe. es, f. *Cels*: Tuberculum in palpebra grandinis instar. *Chalazion*. ii, n.

Cels:

U

le-

Ieden, Unus. *ius*. Solus. *ius*, 3. *Cic*: Singulus. *i*, 3. *Nonius*:

Ieden, drugi, trzeci. Unus. Alter. Tertius &c. *Cic*:

Ieden aliter ut *ieden* drugiego pobudza &c. Alius alium hortatur. *Cic*. Alter alteri obstre-pit. *Liv*:

Ieden za drugim, Alius super alium. *Plau*: Alius post alium. *Amm*:

Ieden za drugim miecz &c. *podai*, Gladium gladio suppeditant. *Anal*: *Plau*:

Ieden za drugim barkier. Continuuntur dapes. *Ouid*:

Ieden ze dwu, Alter. Alteruter. Uter. *ius*, 3. *Cic*: Alter e duobus. *Quintil*:

Iedenasćie czego, Undecim. *Cic*: Undeceni. Undeni. *Plin*:

Iedenasćie kroć, Undecies. *Cic*:

Iedenasćek, liczba *iedenasćie* zamykająca, Numerus undecim continens. *Anal*: *Endeeas*. *adis*, f, ex *Græc*:

Iedenasćy, Undecimus. *i*, 3. *Plin*:

Iedenże, Unus idemq; *Virg*: Unus atque idem. *Cic*:

Ieden z wielu, Unus de vel: ex multis. *Cic*: Multe-fantis. *Lucr*:

Iedlin, *iodła*, Abies. *etis*, f, *Ilex*. *icis*, f, *Virg*: *Sapinum*. *i*, n: *Plin*:

Iedlinomy, *iodłomy*, Abiegnus. *i*, 3. *Colum*: *Abietarius* *ii*, 3. *Fest*:

Iedło, *iadło*, *Eduhium*. *ii*, n, *Nonius*. V. *Strawa*. *Potrawa*:

I E D N I E D N

Iedna, Una. *Cic*:

Iedna jagoda, wiele: vide. *Wronie oko*,

Iedna litera co napisano, Per unam literam scriptum. *Plin*:

Iedna razę stanie, padnie. Sc: Ecce tibi. Cic: Cum subito. Cum subito ecce. Ecce autem repente &c. Virg:

Iedna ki urząd, Arbitrium honorarium. Cic:

Iednacki wyrok, Pacificatoria legatio. Cic: Arbitralis judicatio. Macrobi: Arbitrarium decretum. Sipont:

Iednacz stron prywatny, poszyzednik, Arbitr. ri, m, Pacificator. oris, m, sequester. i, m, Honorarius arbitrator. Cic: Conciliator. oris, m, Var: Reconciliator. Liv:

Iednacz z iedney strony proszony, Edititius iudex. Cic:

Iednacz stron sądowy, Disceptator. oris, m, Arbitrator. ri, m, Cic:

Iednacz kupca, lirkupnik, Proxenetā. a, m, Marc: Conciliator. oris, m, Bud.

Iednacz między pożyczającym pieniądze, i tym co pożyczka. Paratius. ii, m, Intercessor. oris, m, Proxenetā. Senec:

Iednaczka, Conciliatrix. icis, f, Conciliatricula. a, f, Cic:

Iednak, wszak że iednak, Tamen. Attamen. Verumtamen. Atqui Cic, Nihilō fecius. Terent:

Iednaki, iednakomy, Unius modi. Unius generis.

In unam formam cedens. Idem. ejusdem, 3.

Cic: Uno exemplo vivunt. Plau: Nihilō minus Nihilō plus. Nihilō melius. &c: Æquē. Teren: V. Podobnie i. Równie:

Iednakosę, iednakowosę, Unitas. aris, f, Colu. Us. Unitas coloris. Idem.

Iednam niezgodne, Concilio alios inter se. Concilio animos ad benevolentiam. Concilio pacem inter aliquos. Compono controversias, contentiones. In pristinam concordiam distractos reduco. Concordiam constituo, conglatino,

sedo, tollo discordiam. Dirimo controversiam. Cic: Compono lites. Virg, Compono pacem. Plau: Dirimo altercationes Liv:

Iednam czeladnika. Pacificor mercedem cum famulo. Cic: Statuo mercedem alicui. Stauo stipendium. Liv:

Iednam sie z kim, Redeo cum aliquo in gratiam. Inimicitias ad amicitias traduco. Pacificor cum aliquo. Cic:

Iednam sobie taske u kogo, Paro mihi gratiam apud aliquem. Liv: Concilio mihi gratiam, voluntatem, amorem alicuius. Cic:

Iednawie, Pacificatio. oris, f, Reconciliatio gratiæ, concordiæ. Reditus in gratiam cum aliquo. Conciliatio gratiæ. Cic:

Iednego stadta, Conjugus. i, 3. Plin:

Iednegoż, abo tegoż stanu, kompan Popularis. is, c, Ejusdem loci & ordinis Teren:

Iednegoż stanu ut, Luteranin kalwinista &c: à Lutero à Calvino &c Anal: Cic:

Iednego uſta roty, Contubernales. ium, m, Cic: Commanipulares. ium, m, Ejusdem commilitii. Tacit:

Iednem cugiem, Protelô continuatô. Lucr:

Iednem razem. Unâ operâ. Anal: V. Razem. Duſkiem.

Iednem razem alirer. vide Jedna raza, stanie &c:

Iednem słowem, Summatim. In summa. Uno verbo. Cic:

Iedney masci, iedna farba malowany, Unicolor. oris, i Monochromateus. ei, 3 Plin: Malowania iedney farby, Monochromata. um, n, Picturæ unius coloris. Plin:

Iedney reynie masci z drugiem, Concolor. oris, i. Ovid: Unus & idem similisq; color ei cum &c: Cic:

Iedney mince pieniądze, Una forma percussi nummi. *Senec*:

Iedney, trzye trzody, Congrex. gis, 2. *Apul*:
Congregis. is, 2. *Prud*:

Iedno, Unum. *Cic*: vide *Poiedyneck 1*.

Iedno, iedna rzecz mi sława, Unum mihi in mentem venit. Una res &c: *Plan*:

Iedno (to iest.) tylko, Ut. *Naydzi iedno*, Modò
Dùm. *Cic*: *Us*: Inveni modò, Iteradum eadem ista mihi. *Cic*:

Iedno ze dwoyga Utrum libet. Utrumvis. *Cic*: *Us*:
Utrum libet elige. Utrumvis licet. *Cic*:

Iedno daway, nalemay &c Assiduò dandum, infundendum est &c: *Anal*: yde *Ustawicznie*,

Iedno iako drugie, Idem hoc ac vel atque illud est. Eadem est huius & illius ratio. *Anal*:

Iedno choda, kroczu i/cie, Tolutilis gradus. *Varr*.
Mollis glomeratio erurum alterno expl. tu.
Plin:

Iednochoda iadę, Tolutim incedo. *Varr*: Sinuolumina curum. *Virg* *Poet*: Glomeratim incedo. *Non*: Tolutim carpo incedus. *Plin*:

Iednochodnik, Gradarius. ii, 3. *Lucil*: Tolutarius. ii 3. *Senec*:

Iednochodnik kon, Gradarius, tolutarius equus.
Anal:

Iednochodnik mały, Pumilio equus. *Anal*: *Colum*:
Iadnoczacy, Uniendi vim habens. *Anal*:

Iednocze, Coniungo. is, xi, etum, a, 3. Redigo in unum. *Cic*:

Iednocze się, Coalesco in unum. Unius corporis esse incipio. *Liv*: Unitatem facio. *Colum*:

Iednodzienny, Dialis. is, 2. *Cic*: *Pordius*. ii, 3. *Ammian*:

Iednodzienny biegacz, Hemerodromus cursor. *Plin*:

Iednodzienny robaczek, Hemerobius. ii, m, *Plin*:

Iedno go niemidać. In horas expecto eum. *Plin:*
Tantum quod non comparet. *Cic:* Primo quo-
que tempore aderit. *Anal:*

Iednoistny, wspot islotny, Eiusdem essentiae. *Anal:*
Iednoklykty palec, Monocondylos digitus. *Cal:*
Rhod.

Iednolist Ziele, Ceratia, a, f, Plin: Unifolium. *ii,*
n, Siren.

Iednom uszedł, zshadł z moza &c: alić &c: Com-
modum emergeram ex &c: cum &c: Tantum
veneram, cum &c: *Cic:*

Iednomyslnie, Uno animo. *Terent:* Unanimiter.
Vopisc:

Iednomyslnosc. Unanimitas. *aris, f, Liv:* Studio-
rum consensus. *Cic:*

Iednomyslny, Unanimis. *is, 2 Cic:* Unanimus. *i,*
3 Liv:

Iednonogi, Monoscelus. i, m, Plin: Monocolus. *i,*
3 Solin:

Iednonogi stoł, Monopodium. *ii, n, Liv:*

Iedn oki, Cocles, iris, m, Plin: Unoculus. *i, 3.*

Plau: Luscus. *i, 3 Cic:* Defoculus. *i, m, Mar:*
Monoculus. i, 3, Firm:

Iednorgki, Unimanus. i, 3, Liv: Mancus homo.
Cic:

Iedno po drugim mówić, &c: Aliud ex alio pro-
ferre. *Cic:* Alia ex aliis dicere. *Anal:*

Iednorodny, Unigena. a, c, Unicus filius. Cic:

Iednorogi, Unicornis. is, 2, Plin:

Iednorozec, Monoceros. oris, m, Plin:

Iednosc, Unitas. aris, f, Plin:

*Iednostaynie, Unanimiter Uno tenore. Sine va-
riatione ulla. Liv:* Æquabiliter. Uno ore. Una
voce. *Cic:*

Iednostaynosc, Æquabilitas. aris, f, Cic: Tenor.
aris, m, Liv:

Iedno.

Iednostayny, U iusmodi. *Aequalis*. *is*, 2, *Unotere*. *Cic*: *Unimodus*. *i*, 3. *Apul*: *Uniformis*. *is*, 2, *Firmic*:

Iednowładzca, *Principum princeps*. *Cic*: *Monarcha*. *a*, *m*, *Sipon*:

Iednowładzca czynić, *Uni omnia tribuere*. *Ad unum omnia deferre*. *Cic*:

Iednowładzwo, *Dominatio*. *onis*, *f*, *Cic*: *Monarchia*. *a*, *f*, *Sipon*:

Iednożenny, *Monogamus*. *i*, *m*, *Hier*:

Iednożęstwo, *Monogamia*. *a*, *f*, *Hier*:

Iednyłki, *vide*. *Romny*,

Iednietę, *Vigeo*. *es*, *ui*, *n*, 2. *Cic*:

Iedrny, *Vigens*. *entis*, 1. *Lucr*: *Succi plenus*. *Terren*. *Succosus*. *i*, 3. *Colum*: *Recens*. *entis*, 1. *Hor*: *V. Smieży*.

Iedurny, *iedniuchy*, *Perfolus*. *ius*, 3. *Plau*:

IEDW IEDW

Iedwab, *Sericum*. *i*, *n*, *Propert*: *Bombycinum*. *i*, *n*, *Plin*.

Iedwab polny ziele, *vide Kania przędza*.

Iedwabnica robaczek, *Bombyx*. *ycis*, *m*, *Plin*:

Iedwabnica, *iedwabna szata*, *Serica vestis*. *Bombyx*. *ycis*, *m*, *Plin*:

Iedwabne słowa, *Simulata verba*. *Virg*: *Verba speciosa*. *Pazerc*:

Iedwabnik, *co robi iedwab*, *Sericarius*. *ii*, *m*, *Firmic*:

Iedwabnik co iedwab, *przędzie*, *Metaxarius*. *ii*, *m*, *Marr*:

Iedwabny, *Sericus*. *i*, 3, *Hor*: *Bombycinus*. *i*, 3, *Plin*:

IEDY. IEDY.

Iedynak, *Unicus filius*. *Cic*:

Iedynie, *Unicē*. *Plau*: *Cic*:

Ielyny, *Unicus*. *i*, 3, *Cic*:

Iedza, *iedzenie*, *Comestura*. *a*, *f*, *Caro*. *Comestio*. *onis*, *f*, *Nonius*. *Elus*, *ūs*, *m*, *Ulpian*. *lg*.

Iedza, Iamia. *a, f*, Horat: Femina crudelissima ex genere lemurum:

Iedza trans, Excetra. *a, f*, Plan: Furia. *a, f*, Cic: Iedza ro, Estur id. Plau, In cibis est ea res homini &c: Plin:

I E G. I E L.

Iego, Ipfius. Illius Virg: Sui. Cic: Us: Uleiscen-
tur eum mores sui. Jacm: Ipfius ante oculos.
Illius faciem Virg:

Iegoycki, Confectus, usitatus illi. Anal:

Iegomoś: Jeomosc, vocabula sunt quae honoris gra-
tia de personis dignioribus loquentes adhibent,
hac eo modo latine effrui possunt: Vir clarissi-
mus, amplissimus, ornatissimus. Anal: Cic: Pa-
ter. Iego krolewska mośc, Majeſtas. Regia. Claud.

I. W Iego mośc Kan. Vir illustris & praefata re-
verentia nominandus. Trebell:

Ielca, korda, Krzyż szpady &c: Offendix gladii.
Anal:

Ieleń, Cervus. *i, m*, Virg: Subulo. *onis, m*: Plin:

Ieleń brodazy, Tragelaphus. *i, m*, Hippelaphus. Plin:

Ieleń zamorski z pułnocnych kraioń, Cervus pal-
matus Capir:

Ieleń koſmary, mieniacy farbę, Tarandus. *i, m*, Plin

Ieleni, Cervinus, Cervarius. *ii, 3*. Plin:

Ielenia białka, albo gółka, Tuber. *eris, m*, Plin:

Ielenica, Ceiva. *a, f*, Virg:

Iel ni gzyk, ziele, Phillitis. *is, f*, Matth:

Ieleni korzeń, ziele, ielenie oko, Elephobesum. *i, n*, Plin:

Ieleni ogon, biały korzeń, Tordyle. *es, f*, Tordy-
lium. *ii, n*, Plin:

Ieleni ſzczam, Hemionitis. *is, f*, Gorr:

Ieleni rank, ſierpnik, Serratula. *a, f*, Matth:

Siren:

Ieleni trut, ziele, Lameum. *i, n*, Plin:

Ielenie, Łanie skory, Cervinae pelles. Horaz: Ne-
brides. uns f, Plin: a, nebris, idis, f,

Ielenina, Cervina caro. Anal.

Ielico, Intestina orum, n, Cel:

Ielonek, Hinnuleus ei, m, Horaz: Pullus cervinus.
Anal: Cic:

Ielonek robak, Scarabaeus cornutus. Plin:

I E M I E N

Jem, Edo. is, edi, esum, a, 3. Virg: Comedo.
is, edi, esum, a, 3. Cic V. Jiem:

Jemioła, przyrodna niektórym drzewom chrości-
na Viscum i, n, Virg:

Jemiołucha prak Turdus. i, m, Varr, vide. Droft:
Jenerał zakonu którekolwiek, Antistes sum-
mus religiosæ alicujus familiæ. Ordinis cu-
iusvis religiosi universi Præses. Anal:

Jeniec, Captivus i, m, Cic: vide. Poymaniec:

Jeski, iercom służący, Captivus i, 3, Virg:

Jesstwo, vide. Poymanie. Niemola:

I E R I E S.

Ierzyk, Cypselus, i, m, Apus, odis, m, Plin:

Iesi i Autumnus. i, m, Virg: Autumnitas. aris,
f, Caro.

Iesenny, Antomnalis. is, 2. Cic: Autumnus. i, 3.
Gell:

Iesion, Fraxinus. i, f, Virg: Iesion lesny, Ornus.
i, f, Colu:

Iesionomy, Fraxineus. ei, 3, Virg: Fraxinus. i, 3.
Ovid:

Iesiotr. Acipenser. eris, m, Cic: Porculus marinus.
Plin:

Iesli, Si. An. Cic: Utrum Plau: An si. Ovid: Us:
An si quis rapiat Idem: Ne. Teren: Us: Vise
redieritne &c. Id m:

Iesli odzie, Sicubi Nuncubi. Teren:

Iesli iako, Si qua. Virg: Si quid. Teren:

Iesli iedno, Si tamen. *Plin: Jun:*

Iesli kiedy, Si quando. Si unquam. *Virg: Ut cum maxime. Cic:*

Iesli kżory, Si quisquam. Si quisque alius. *Teren:*

Iesli nie, Si non. *Virg: Nisi. Sin minus. Cic. Ni. Teren:*

Iesli nie tak, Si secus. *Plau: Us. Si secus reperies. Idem:*

Iesli sie niemyle, Nisi me animus fallit: *Teren:*

Nisi fallor. Virg: Nisi me mea fallit opinio. Cic:

Iesli sie drugi raz dopuszczę, czyż zemna coś chcesz
Si culpam hanc iterum admiserō, non causam dico, quin. quod meritus sum, feram. *Anal:*

Iesli tak, Sin, Sin autem. Sin minus. *Cic: Sin aliter. Ter:*

Iesli z kad, Sicunde. *Cic: Liv:*

Iesli dobry, Si me amas. *Sc: Cic: Per tuum ingenium obsecro. Plau: vide. Fakor dobry,*

Iest krasomowski, Gestus. *is, m, Motus corporis, actio, pronuntiatio. onis, f, Cic: Eurythmia a, f Quint:*

Iestami narabiam, iesty czynię, Ago gestum. Gestu utor. *Cic: Gesticulor. aris, d, 1. Sver:*

Iestami narabiairey, Gestuosus. *i, 3. Gell:*

Iestami narabianie, Gesticulatio. *onis, f, Apul:*

Iestów mistrz, Chironomus. *i, m, Quint:*

Iestów nauka, Chironomia. *a, f, Lex gestus. Quint:*

Iestem, Sum. *es: fui, n, irreg: Subsum. Exsto. as, n, 1. Resideo. es, n, 2. Versor. aris, d, 1, Cic:*

Iestem w strachu, Versor in timore. *Cic:*

Iestem przytomny, Adsum. *es, n, irreg: Plau. Adsum coram, praesens. Praesto sum. Intersum negotio Sc: Cic:*

Iestem taki abo owaki, orhorny, frasoblimy Sc: Sum mira alacritate, incredibili sollicitudine Sc: A-go partes lenitatis, misericordiae Sc: Cic:

Jestem tym a'bo innym, Burmistrzem, żołnierzem

Ec: Personam aliquam teneo, sustineo. Sustineo partes Praesidis *Ec:* Fungor munere interpretis *Ec:* Gero Magistratum. Venio in numerum oratorum *Ec:* *Cic:*

Jestem przy sobie, Sum integer animi, integra mente. Cic,

Jestem rozumny, mam rozum. Sapiens, is, n, 3. Habeo mentem. Cic: Utor ratione. Plau:

Jest co gorsze, Malum, inopinatum. Cic:

Jest ci czego żałować, żałować Ec: iron. Est vero sane cur doleas. O! dignum expectatione! Anal: Nihil voto dignum Sen:

Jest gdzie powietrze, suchas Ec: Laboratur per Cilentia, siccitate Ec: Liv:

Jest iako. Est quomodo. Cic: Est modus quo id fiat. Anal:

Jest kto dążyć, dopilnować Ec: Est qui inspicit Ec: Anal:

Jest mię zro. Est unde haec fiant. Ter: V: Man zro pienieędzy:

Jest o co stać, Est tanti. Est quod gaudeas te adeptum Cic:

Jest się czemu dziwować, na co patrzyć, Dignum admiratione. Visendum Cic:

Jest się na co rozmyślić. Res deliberatione dignissima. Habet res deliberationem. Difficilis haec deliberatio Cic:

Jest się o co frasować, o czym myśleć. Patet incutras area lata meas. Ovid:

Jest w cenie, pożąca, Habet pretium. Cic: Est in pretio aliquid. Hor:

Jest z kąd wziąć. Est Deo gratia, unde haec fiant Ter: Est unde suppeditentur sumptus necessarii. Anal:

Jest z kim mówić, Vir est, a quo nunquam non pe-

peritior abeas, qui cum te suavissimè oblectare colloquendo possis. *Anal:*

Ieststwo, Existentia. *a, f*, Substantia. *Philosophi:*

Ieszcze (o przeszłym:) Adhuc. *Plau:* Jam ab illo tempore. Jam inde. Etiam tunc. *Cic: Us:* Jam inde a puero. *Idem:*

Ieszcze (to jest dorad:) Adhuc. Etiamnum. Nunc etiam. *Cic:*

Ieszcze (to jest nadto:) Adhuc. *Cic:* Etiam. *Amplius. Teren Us:* Amplius deliberandum censeo. *Cic: V. Nad to:*

Ieszczeby dobrze. Quid mirum si *Ec: Anal:*

Ieszcze nie. Nihil dum. Nondum. *Cic:* Nec dum *Liv.*

I E Z I E Z

Ież ziemny naski, Herinaceus. *ei, m, Plin:* Eres. *is, m, Plau:*

Ież cudzoziemski, Hystrix. *icis, f, Herinaceus Indicus. Plin:*

Ież morski, Echinus. *i, m, Plin:* Echinus marinus. *Horar:*

Ieża noga, ziele, Echinopus. *i, m, Plin:*

Ieża trawa, vide. *Trama ieża*

Ieżda, vide. *Fazda 1.*

Ieżdny, Equestris. *is, 2. Cas: Turmalis. is, 2. Cic:*

Ieżdny kray do jazdy dobry, Equitabilis. *is, 2 Liv.*

Ieżdżam, często ieżdżę, Sæpe proficiscor. Crebro equito. *Anal:*

Ieżdżę około, Circa adequito. *Suet: Circumequito. as, n, 1. Liv:*

Ieżdzenie, vide *Fazda,*

Ieżdżiec konny, Eques. *itis, m, Plau: Hor:*

Ieżdżiec na wozie, Vector. *oris: m, Cic: Virg:*

Ieżdżiec wodny, Nauta. *a, Navita. a, m, Cic: Nauticus. i, m, Plin:*

Ieżiorny, Lacustris. *is, 2. Junius. Gesu:*

Iezioro, Stagnum. *i, n, Varr:* Lacus. *śs m, Virg:*

Ieżomka włoska, drzewo, Arbutus. *i, f, Virg:*

Ieżomkowy owoc, Arbutum. *i, n, Virg:* Arbutus
fetus Ovid:

Ieżyczek, Lingula. *a, f, Fest:*

Ieżyczek u szal, u magi, który w klubie stawa, E-
xamen. *inis, n Pers:*

Ieżyczek w gardle, Lingua parva, ligula. *a, f, Plin:*

Ieżyczki ziele, Lanceolata. *a, f, Plin:*

Ieżyczki śnie, Leontopodium. *ii, n, Plin:*

Ieżyczki węzowe: smocze, Asifarum alterum. Mar-
thiol,

Ieżyczkowe ziele vide Jagoda listna.

Ieżyczne pieniądze, wina pieniężna za lekkomyślność,
Lingvarium. *ii, n, Senec:*

Ieżyczne pieniądze dać, Verba mea redimo. Senec

Ieżyczne zamknięcie, Theca lingvæ Turneb:

Ieżyczny, ieżykowy, Ad lingvam pertinens. Anal:

Ieżyczny na kształt ieżyka, Lingulatus. *i, 3, Vir:*

Ieżyczny. niepomszcigłowego ieżyka, Futilis. *śs, 2.*

Teren. *tr, Lingvax. acis, i. Locutule. 3. ei, m,*
Gell:

Ieżyk, Lingva. *a, f, Cic:*

Ieżyk trans, mowa, Lingva. Sermo. *onis, m, Cic:*
Os. oris, n, Plin.

Ieżyk trans aliter, wiadomość o sile &c: wojska
nieprzyjacielskiego, Notitia rerum hosticarum.

Anal: Liv:

Ieżyk aliter *tr, Obmowa, Iniqui sermones. Lin-*
gva. tr, Cic:

Ieżyk komu uszuć mywlec. Elingvare aliquem.
Plau:

Ieżyka przyrośnienie, Nodus lingvæ. Gell. Incre-
mentum vitiosum lingvæ Colum:

Ieżyka innego człowieka, Lingva & natione barba-
rus. Cic:

Ieżyny chrościna, Rubus. *i, m, &, f, Virg:*

*Ieżyny owoc, jagody, Mora rubi. Gorr: Mora sen-
tis. Funi.*

I G I I G L

*Igiełka, Acuncula. a, f, Suer: Acicula. a, f,
Henr: Strepb.*

*Igielnica, Theca acuum. Anal: Aciarium. ii, m,
Scalig.*

Igła, Acus. us, f, Cic: Plau.

Iglane ucho, Foramen acūs. Anal,

Iglarz, Qui facit, vel vendit acus. Anal:

Iglasty, Acūs formam habens. Anal:

Iglica ryba, Acus. ci, m, Mart: Belone. es, f, Plin

*Iglica włośka ziele, Rufcum. i, n, Colum, Scopa
regia. Janius,*

I G R I G R

Igraiący rad, Lufui deditus. Anal.

*Igram, gram, Ludo. is, se, sum, n, 3, Virg: Lusi-
to. as, n, 1, Plaur*

*Igram przed potkaniem, Proludo. is, n, 3, Cic.
Virg:*

*Igranie, Ludus. i, m Gor: Lufio. onis, f, Cic:
Lufus. us m, Plin:*

*Igrzysk miejsce, Luforium. ii, n, Lampr, V. Dzi-
mowisko. 2,*

*Igrzysk sprawca, Munerarius. ii, m, Magister
certaminis. Suet:*

Igrzysko dziecinne, Ludus pilæ, talorum &c. Cic:

*Igrzysko mekie rozmaite, Ludi. orum, m, Munus.
eris, n, Cic: Ludicrum. i: n, Liv, Ludorum
certamen. Ovid:*

Igrzysko sprawuie, Edo ludos, Spectacula. Suer:

*Igrzyskowy, Ludicer. cri, Ludicrus. i, 3, Plau:
Luforius. ii, 3, Plin:*

I I E I K R

*Iiem, Comedo, Edo. is, a, 3, Capió, capesso ci-
bnum. Cic:*

Itra rybia, Ova piscium. *Cic*:

Ikrorodny, Oviparus. *i*, *3*, *Apul*:

Ikrza się ryby, tra się, Pisces mutuo attritu lentorem salvant. *Plin*:

Ikrze się trans, Largitiones maximas facio. *Cic*:

Il, Uligo. *in*is, *f*, *Varr*:

I L E I L.

Ile iak wiele, (bez pytania,) Quantum. Quod. *Cic*: Ut. *Plau*:

Ile (pytając się) Quantum? *Cic*: *Anal*:

Ile aliter, z kłórey miary, Quatenus. *Cic*: Quantum attinet ad *Ec*: *Varr*: Quā. *Paul*: *J*, *C*, *Us*. Non quā filius,

Ile aliter ut. Ile tych czasów *Ec*: Ut in tantis malis. *Cic*: Ut in hac licentia temporum. *Plin*. *Jun*.

Ile ich? Quot. *Plau*: Quoteni. *a*, *a*. *Cic*: V. *Jak wiele*,

Ilekolwiek (o liczbie,) Quotquot sunt. *Catul*:

Ilekółwiek (o wielkości,) Quantumcunque. *Cic*: Inquantumcunq; *Sen*:

Ilekroć, Quoties & quoties. *Cic*:

Ilekroćkolwiek, Quotiescunque. *Cic*. Quoties. *Caro*:

Ili? iak wielki. Quantus? *i*, *3*, *Cic*: Quantillus? *i*, *3*, *Plau*:

Ili tyli, ilekolwiek, Quantus quantus. *i*, *3*: *Ter*: Quantumcunque. Quantuluscunque. *Cic*: Quantusvis. *Liv*:

Ilkość, miara wielkości, Quantitas. *aris*, *f*, *Plin*:

Ilm, ilmia, Ulmus. *i*, *f*, *Virg*:

Ilmiczka ziele, kozia broda, Ulmaria. *a*, *f*, *Siren*:

Itomaty, Uliginosus, *i*, *3*, *Varr*. *Plin*.

Iluminować obrazy, Illuminare picturam. *Quint*. Inducere colorem picturis. *Plin*, Distingvere, illustrare coloribus. *Cic*:

Illuminowany obraz, Monochroma distinctum coloribus. Cic: Anal.

I M I M A

Im, nim, Quo. Cic: Quāto Terent. Quām. Plin.

Imać, imaicy fig, czego, Assertor. oris, m, Liv:

Imam co, Apprehendo manu aliquid. Plau:

Imam sie czego, vide. Uymuig fig, czego,

*Imam kogo, Injicio manus alicui. Comprehen-
do, capio aliquem Abduco per vim aliquem.
Cic: Asserto in servitutem. Liv:*

*Imam fig, czego u kogo iak swego, Injecto manum
alicui. Stat:*

*Imam fig, aliter ut ieto go fig, takomstwo, choroba
&c: Invasit eum cupiditas bonorum. Varr:
Incessit in eum morbus. Liv:*

*Ima fig, czego ogień, Concipit aliquid flammam.
Ces: Corripitur aliquid flammis. Ovid: Con-
cipit ignem. Lucr:*

Imam fig, za co, vide Uymuig fig, za co,

*Imanie, pozwanie kogo, Prehensio. onis, f, Var:
Comprehensio Cic:*

*Imanie fig, czego, wpieranie fig, w co, Assertio.
onis, f, Prisc: Injicio manus in bona &c: Sen:
Vindicia. æ: f, Gell:*

Imbier, Zingiberi. indecl, n, Plin:

I M I E I M I E

Imie, nazwisko kaźdey rzeczy. V. Nazwisko,

*Imie własne, Nomen proprium. Cic: Vocamen
proprium. Lucr:*

*Imie mu Fabius, Piotr &c: Nomen habet Fabius
&c: Ovid: Est ei nomen Petrus. &c: Cic: Anal:
Insignitur nomine Petri &c: Cic:*

Imienie, Vide Maignosć:

*Imieniem, Nominationem compellare &c: Cic: No-
mine compellare. Liv:*

*Imieniem aliter Nazwiskiem, nie rzeczą sama, Ti-
tulo tenus. Sver: Ina.*

Inaczeý, inak, Secus. Aliter. Cic:

Inaczeý ni¿, Secus quàm. Secus ac. Secus atque.

Contra ac, atque Cic: Aliter ac, atque. li-
orsum atque. Teren:

Inaczeý rozumiem, a inaczeý mówię, Allegorico
genere loquor. Arnob:

Inakszy, Aliusmodi Cas: Alius. ius, 3, Cic:

Alter. ius, 3, Hor:

I N C. I N D.

Incepta u Muzyków, Modus. i, m, Quint. Tonus.
i, m, Virr:

Inceptę podaie, Do tonum Anal:

Indych farba granatowa, Indicum. i, n, Ba'au.
stinus color. Plin:

Indyk, kur Indyiski, Melcagris. idis, f. Gal-
lina Affrica gibbera. Varr: Ales ab Indis.

Ovid: Avis Numidica, Libyca. Marr:

Inedy, in¿zego czasu, Alias- Cic

Inedy, in¿szą stroną, droga. Alia via. Ter: Aliá
Abs, Donat.

I N F I N F

Infirmarýa w kiasz orach, Valetudinarium. ii, n,
Colum.

Inflanczyk, Livo, onis, m, Cromerus:

Influencya, abo skuteczność na ziemi sprawy
gwiázd, Sc: Affectio astrorum. Cic: Aspiratio
cali. Firmic.

Informacya, umiadowienie, Informatio, onis, f, A-
nal: Cic:

Informuie kogo, Instruo idoneis consiliis. Cic: In-
struo mandatis aliquem. Liv: Instruo notitiá
rerum. Quint:

Infata, Infala. a, f. Virg: Tiara Pontificis. Bud.

Infulat, Infulatus. i, 3, Svet:

Infuzýa napoy w którym co moko, Dilutum i n, Plin:

Inrosoma¿, Mandare moni nentis. Inscribere in li-
bro. Cic: W. In

Inkaut, Atramentum. *i, n*, Cic: Atramentum scriptorium. *Sipou*:

Inkorporuie, iednocze, Unio corpori, Unum corpus efficiō. *Anal*:

Inkwizycya urzad, Tribunal sacrum, Sacrum iudicium. *Anal*:

Inkwizycya czynic, Inquirere in aliquem. Inquirere de crimine &c: Quæstionem exercere inter aliquos &c: Cic:

Inkwizytor, Inquisitor. *oris, m*, Quæstor. Cic: Scrutator. *Amm*: Sacrarum quæstionum præses. *Inkwizytor duchomny*,

I N S. I N S.

Instrument prawny, Monumentum. *i, n*, Cic: V. monument:

Instrument muzyczny nrszelaki, Organum. *i, n*, Quint: Fides. *ium, m*, Cic: Instrumentum musicum. *Isid*:

Instrument muzyczny osobiscie V. Klawieczymbał, *Inzycia*, fołdrowanie na kogo, Accusatio, Sectio. *oris, f*, Cic:

Inzycator, fołdrownik, oskarżyciel, Accusator. *Sector. oris, m*, Cic:

Inzycuie na kogo, fołdruie, Accuso aliquem cædis &c: Litem mihi capitis æstimandam postulo. Cic:

Inszy nie ten, inny, Alius. *ius, 3*, Cic:

Inszy aliter drugi, Reliquus. *i, 3*, Cic: Cæterus. *a, um*, Liv: Usus. Neminem habeo irliquum. Cic: Et cætera generis &c: Liv:

Inszy co raz, Alius atque alius. Cic:

I N T I N T

Intencya, Finis. *is, m*, Consilium. Propositum. *i, n*. Mens. *entis, f*, Cic: Us, Finis hujus causa. Hac mente. Eō consiliō feci. *Idem*:

Intercyza, Syngrapha. *æ, f*, Cic: Symbolum. *i, n*, Syngraphum. *Plau*:

Ia.

Interessa, pożytek stuszny z pożyczki pieniędzy
 &c: keditus ex pecunia mutuò data, aut bo-
 nis locatis. *Anal:*

Interesse biore, Ex pecunia &c: capio utilitatem.
Anal:

Intrata, V- Dochód- *Introligator*: V, Książnik 2-
Introliguię księgi, V- Wiaze Księgi.

Inuromissya Miffio alicujus in possessionem ex
 edicto. *Anal:*

Inuromissya biore, Mittor in possessionem ex edi-
 cto. *Anal:*

Intrymacya: V- Obmieszczenie. 2-

Inwentarz, Rationarium bonorum. *Sver*: Perferi-
 ptio- onis, f, *Cic*: Repertorium- Inventarium
 ii, n, Synopsis bonorum. *Ulp*:

Inwestytura, Auctoramentum beneficii, officii col-
 lati. *Anal:*

Iodta vide. *Fedlina*:

Iowisz gwiazda, Stella Jovis. Phaëthon. ontis
 m, *Cic*:

Ircha, Pellis ovina depilis. *Anal:*

I S C I S

Iscie, Scilicet. Quippe. Videlicet. Sanè. Nem-
 pe. *Cic*:

Isciec, warownik, ewiktor. Auctor. oris, m, Man-
 cept. is, m, *Plau*:

Iscizna, suma główna, Caput. rr, Summa. a, f,
 Solidum. i, n, *Cic*:

Iskra, iskierka, Scintilla. a, f, Scintillula. *Cic*:

Iskrze się, Scintillo. as, n, i, *Plau*: Scintillas
 ago. *Lucr*:

Iskrzenie, Scintillatio. onis, f, *Plin*:

Iskrzyk kamień drogi, IV. Karbunkul 2,

Iskrzyk krzemień, Pyrites. a, m, Vigns lapis-*Plin*

Istność, istota, Ufia. a, f, *Ulpian*. Natura. *Cic*:

Essentia. *Macrobi*:

Istoria, Res gesta. Gesta. orum, n. Ad- orum,
n. Cic:

Istornie, Substantialiter. Essentialiter. Sipont-

Istorny, Substantialis. ir, 2. abs. Vict:

Ity ten isty, Hic ipse. Cic: Ille ipse. Teren:

Iz, vider: Ze:

Iszczę kogo &c: Pediculos quaro. Anal:

Iszczę się, uiszczam, Sto promissis. Promissa pa-
tro. Eidem libero, praelo. Cic: Exsolvo fidem
Exonero fidem. Lip:

I U I U

Iubileusz, vide. Mitoscime lato:

Iucha, iuszyca, Cruor. oris, m. Virg: Sangvicular.
i, m. Plin:

Iuchra, Arietis, vel, vituli teneri pellis depilis.
Anal:

Iuczny kot, kot &c: Sarcinarius. ii, 3. Cæs:
Clitellarius equus &c: Plav

Iuiba drzewo Ziryphus. f. Colum:

Iuiba owoc, Ziryphum i, n, Pallad:

Iulepek, Succus florum laccaro incoctus. Anal:
Iulepum. Meurs:

Iulius Włoski, poczworny lub pięć mażary, grosz,
Nummus Julia Anal:

Iunak, Tiro. onis, m. Cic: Funak aliter smialek,
Audaculus. F&F.

Iurgielt, Annuum. i, n, Sver: Salarium. it, n, Plin:

Iurgielnik, Beneficiarius. ii, m, Cæs: Salariarius.
ii, m, Ulpian:

Iurność, skłonność do wszeteczności. Lascivia. a,
f. Libido. inir, f. Ovid: Libido procreandi.
Appetitus conjunctionis. Cic:

Iurny, Libidinosus. Venerius. i, 3, Procax. acis,
i. Cic: Lascivus. Petulcus. i, 3, Virg: Pro-
nus in Venerem. Ovid:

Iurdyka w Polsce, Judicium nobilitatis cui
pra

præest regius præfectu. Anal: alibi hoc iudicium vocatur. Rok:

Iurysdykcyja, prawo, moc na sadzenie lub karanie kogo, Jurisdictio. onis, f; Cic:

Iusz, iuz, jam. Teren:

Iusz ieno broy, Age porro insanire. Anal:

Iusz aliter ur, Iusci on nataie, ale nie uderzy, Quidem. Cic: Us: Objurgat quidem, sed non ferit. Anal:

Iusz po obiedzie, po kazaniu &c: (czyli będzie czyli nie pytanie?) Post prandium venisti? Prandius venis? Dimissa concio, schola? &c: Anal: V. Po obiedzie:

Iusz trzy dni, miesiące &c: niemidziatem &c: kog Triduum est, trichium agitur postquam illum ultimò vidi &c: Anal:

Iutro, Cras. Secundum hunc diem. Cic: Crasti ud. Gell:

Iutro (nomen:) Cras. indec, Mart, Us, Jam cras hesternum consumpsimus ecce aliud cras &c:

Marr:

Iurzenka gwiazda, vide Gwiazda zaranna,

Iurzyfzy, Crastinus. i, z, Cic:

Iurznia, Preces Ecclesiastica nocturnæ, vel, matutinae. Anal,

Iużyna, vide Podwieczorek,

I W I W

Iwa drzewo, Salicis genus grandius, ramosum. Anal:

Iwa ziele powietrzne, Chamæpytis. is, f, Thus terre. Plin:

Iwinka ziele, vide, Zymiczka:

I Z I Z

Iz, vide Ze,

Iza, izali? Num? Nonne? An non? Utrum? Cic:

Num nam, Ter:

Iz-

Izba kedy pałaz, Hypocaustum. *i, n, Scar*: Hibernum cubiculum. *Manur*:

Izba do sypiania, i bawienia się procz obiadu, Cubiculum. *Svet*:

Izba czorna, Fumarium. *ii, n, Mart*:

Izba stołowa, Triclinium. *ii, n, Cic*:

Izbica, Sublica. *α, f, Cæs*: Sublicæ in fluminis alveo defixæ violentiæ undarum molliendæ, ne ponti quid moliantur. *Anal*:

Izby, vide *Aby i*,

Izdebka vide, *Izba*,

Izop, Hyssopus. *i, m, Hyssopum. i, n, Colum*:

Izopek wino, Hyssopites. *α, m, Plin*:

K K A B

K Polacy *zajymaia zamiast g, i wzajem, iako się namienito pod litera G, ut grzeczy, zamiast krzeczy*:

Ka i ki biorą też zamiast, iaka, iaki, i w obli-
kwachi

Kie, kiego, zamiast iakie, iakiego, ut kie nieszczęście, kiego kata. Latine hæc sic efferrī possunt: Quis
Quæ. Qualis. Quantam. Anal. Cic: Plau:

Kabacik, kabat, Pectoralis tunica sine manicis.
Ammian:

Kabat nasmolony do palenia zŁoczycóm, Tunica alimentis ignium illita, & intexta. Senec:

K A C K A C

Kacermistrz, areykacarz, Hæresarcha. α, m, Ex. Græc: Pravi alicujus dogmatis de Deo v. religione auctor. Anal:

Kacerski, heretycki, Hæreticus. i, 3, Ex Græc:

Kacerski zbor, Rebellium Ecclesiæ conciliabulum, domicilium. Anal:

Kacerska kśiązska, Liber damnata ab Ecclesia dogmata continens. Anal:

Kacerstwo, herezya, Hæresis. eos, f, Ex Græc:

Ka-

Kacerz, koń *zuchwały*, *Indomitus equus*. *Anal*:
Kacerz, *heretyk*, *Hereticus* *i*, *m*, *Ex Crac*: Qui
 impiam fraudem admisit: *Rerum novarum in*
disciplina Christiana reus. *Anal*:
Kachel, *Cubus testaceus cavus*. *Tessella fictilis ca-*
va. *Anal*:

Kachel prosty, z *wierzchu lochomaty*, *Columba-*
rum. *n*, *Anal*:

Kacik, *Angellus*. *i*, *m*, *Lucr*. *Angululus*. *Idem*:

Kacik w oku, *Hircus*. *i*, *m*, *Virg*:

Kacisty, *katy maicy*, *Angulosa*. *i*, *z*, *Plin*:

Kaczka, *Anas avis*, *f* *Anatula*. *a*, *f*, *Cic*:

Kaczor, *Anas avis*. *Plin*:

Kaczuk, *koyciec kaczy*, *effetrophium*. *ii*, *n*, *Colum*

Kaczy, *Anatium*. *i*, *z*, *Plan*: *Anatarus*. *ii*, *z*, *Plin*

Kaczy pastuch, *Anatarius pastor*. *Anal*:

K A D K A D.

Kadub, *Vas*, *urna*, *dolium ex uno ligno cava-*
tum. *Anal*:

Kaduk, *nietka ckoroba*, *Morbus comitialis*. *Plin*:
Morbus caducus. *Firm*:

Kaduk cierpiący, *Epilepticus*. *i*, *z*, *Scrib*. *Comi-*
tialis homo. *Plin*:

Kaduk kto cierni, *Morbus qui sputatur interdum*
ei venit. *Plan*:

Kaduk aliter, *Maigrosć opusciata*, *Caduca here-*
ditas. *Cic*:

Kaduk aliter. *ut kadukiem czego dostać*, *Caduca-*
rum ius. *Ulpian*:

Kaduk biorący, *Caducarius*. *ii*, *m*, *Turneb* *Ex Vet*. *lex*:

Kadukowy, *Caducarius*. *ii*, *z*, *Ulpia*. *Caducus*. *i*, *z*, *Cic*:

Kadzi, *Lacus*. *as*, *m*, *Cato*. *Pilema lignea*. *Plin*.
Cupa. *a*, *f*, *Var*:

Kadze, *Thus incendio*. *Odores incendio*. *Cic*: *Thus*
adoleo. *Virg*:

Kadzenie, *Suffitus*. *as*, *m*, *Suffitio*. *onis*, *Plin*: *Suf-*
fimentum. *Cic*:

Kadzenia materya, Suffimen. inis, n, Ovid: Odor.
oris, m, Cic:

Kadziciel, Sumitor- oris, m, Plin:

Kadzidło, ziele, Melissa silvestris. Malitena val-
lian Urfin:

Kadzidło żywica, Thus. uris, n, Cic: Thusculum
i n, Plau.

Kadzidłowe drzewko, Thurifera arbor. Plin. Thu-
rea planta. Colum.

Kadzidłowe iadrka, Manna. α, f, Plin.

Kadzilnica, Aceria α, f, Mart. Thuribulum. i, n,
Cic.

Kadzidlnik co kadzidło zbiera, Thurilegus. i,
3, Ovid:

Kadzidłowy, Thureus. ei, 3, Virg: Thurifer. i,
ra, m, 3, Plin:

Kadziel naczynie na którym przęda, Colus. i, v,
f, f, Cic. Ovid:

Kadziel, len abo wełna obwiana koło drewna, Pen-
sum. i, n, Virg:

K A F K A G.

Kafar, vide, Winda prosto stojąca.

Kastr, kastranik bez rękawów, Pectoralis tunica
line manicis. Ann.

Kastru z rękawami, Vestis interior. Anal:

Kastru, do poręczki, Lorica linea. Æmil. Prob.
Thorax bellicus. Anal:

Kaganiec ogniowy, Lampas. adis, f, Juven, Li-
chus i, m, Suet.

Kaganiec koński, Capistrum. i, n, Virg: Postlo-
mis. idis, f, Lucill:

K A I K A K

Kaiam się kim, Sapió exempló alienius. Anal.

Kaię się czego, zaćnię czego, poprzesławam, Desi,
sto, abfisto inceptó. Liv. Discedo à contenti-
one, Sc. Cic.

Kair.

Kair Threckie miasto, w Egipcie. Memphis. 105, f.
Marr:

Kakać (dziecinne słowa:) *Cacare*. *Horat:*

Kakol, *Lolium*. ii, n. *Plau:* *Era*. a, f. *Plin:*

Kakoleig, w *kakol* się obracam, In *lolium* degenero. *Anal:*

Kakolnica, czarnucha żywna, *Pseudomelanthion*. ii, n. *Matth:*

Kakolny kakolony, *Herinus*. i, 3. *Plin:* *Loliaceus*. ei. 3. *Varr:*

Kakolizy, *Mittus*, plenus *loliō*. *Anal:*

K A L K A L

Kał *Limus* i, m. *Virg:*

Kalam, błocg. *Luto*. as, a, i. *Marr:* *Lutulo*. as, a, i. *Collatulo*, *Limo*. as, avi, atum, a, i. *Plau:*

Kalam się, *Turo* me *limō*. *Anal:* V. *Walam* się

Katamarz, uacznie, *Atramentarium*. ii, n. *Iunius*

Katamarz a iter ut. *Blady katamarz*. V. *Inkaust*

Katamarz ptaw morski, *Loliguncula*. *Sepiola*. a, f. *Plau:*

Kalcedon kamień drogi, *Chalcedonius*. ii, m. *Isidor.*

Katdon błona trzema okrywająca, *Omentum*. i, n. *Pers:*

Katdun trans, vide. *Obżarty*, *Brzucharty*:

Kateka, vide *Niedotężny*, *Chromy*, *Slegy* &c:

Kalendarz, *Fasti. orum*, m. *Hor:* *Libri* conputationem dierum continentes. *Serv:*

Kalera, *Ventrals*. is, n. *Ulpian*. V. *Mieszek pieńgżny*:

Kalerski ziele, vide. *Tasznik*,

Kalina, *Sambucus glvestris*, *montana*, *Matth:*
Orsin:

Kalina włośka, vide. *Ciernie białe*:

Kalkis, ług mocny, *Lixivium capanariorum* &c:
Gorr,

Kakiza, doł, row błotnizy, *Lama*. a, f. *Lufium*.
 i, n. *Fest.* Ka-

Katuzany, co się w katuzy wala, abo karmi; *Volularis. is, 2. Var:*

Katuzysty, *Lutulentus. i, 3. Ovid: Limosus. i, 3. Virg:*

K A M K A M

Kambierza, vide *Odmienianie pieniędzy:*

Kambierz, *odmieniacz pieniędzy*, *Collybista. a, m, Pompon:*

Kanfora ziele, *Selago inis, f, Plin:*

*Kanfora żywica Indyjska. Caphura gummi. Martb
anieg. kamienieig. Lapidescio. is, n, 3. Plin: Tra-
ho duritiem lapidis. Ovid:*

Kamień pospolity, prosty gład, *Lapis. idis, m, Cic:
Saxum Virg:*

Kamień biały, *Pilates. a, m, Caro: Coralliticus
lapis. Plin:*

Kamień bramiący, *Chalcophanos. i, m, Plin:*

Kamień choroba, *Calculus. i, m, Plin: Na kamień
choruig. Calculu laboro. Plin. kamień cierpiący
Calculosus i, 3. Plin:*

Kamień ciemno zielony, *Armenius lapis. Vitruv:*

Kamień ciosany, *Quadratus lapis. Vitruv. a figu-
ra ordinaria:*

Kamień we grze służący ciskaniu, abo skakanie,
Halter. eris, m, Mart: Discus. i, m, Cic:

Kamień drogi, *Gemma. a, f, Cic: Lapillus pre-
tiosus, Curt:*

Kamień dziaświasty, *Tophus. i, m, Ovid: Lapis
fistulosus Pallad:*

Kamień drzewny, *Dryites. a, m, Plin: ardet hic
ut lignum*

Kamień farb rozlicznych, *Panchrus. i, m, Plin:*

Kamień 60 kamieni farby mający, *Hexacentalitos,
i, m, Plin: Trzy farby mający. Trichrus. i, m,
Plin: Czarną, żółtą, białą, i zieloną farbę ma-
jący, Orca. a, f, Plin:*

Kamień z którego garce robią, Siphnios. ii, m, Plin:

Kamień abo kamienie, gra. Disci ludus. Anal;

Kamień gwiazdzisty, Garamanites. α, m, Plin:

Kamień ikrzasty, Hammites. α, m, Plin:

Kamień kapłani, Aleetoria. α, f, Plin: Subintel:
germa.

Kamień łamany z gor, nietiosany, Cæmentum. i,
n, Cic: Saxum. Virg: Saxum a monte avulsam.

Ovid:

Kamień lekki czarny. Samothracia. α, f, Plin:

Kamień lipki, Catochites. α, m, Plin: Est in Ins:
Corfica:

Kamień miedziany abo mosiężny, Cadmia. α, f,
Lapis ærosus. Plin:

Kamień mięsny do mięsa podobny. Sarcites. α, m,
Plin:

Kamień młyński, Molaris. is, m, Star: Lapis mola-
ris. Plin:

Kamień młyński spodni, Meta. α, f, Mola inferi-
or. Paul.: L. C.

Kamień młyński zwierchni, Catillus. i, m, Mola
superior. Paul. J. C.

Kamień Moskiewski, przezroczystry, Phengites. α,
m, Plin:

Kamień nie mogący zgoreć, Lapis amiantus. Plin:

Kamień od czarów, Antipathes. α, m, Plin:

Kamień od kamienia choroby, Tecolithus. i, m, Plin:

Kamień odganiający pijaństwo, Dionysial. adis, f,
Plin:

Kamień ognisty, Thracius lapis. Plin: Hic lapis α
qua accenditur, & oleo, vel igne exstinguitur:

Kamień orli, Aëtites. α, m, Plin:

Kamień piorunowy, vide Piorunek i.

Kamień położniczy rodzących, Paentis. idis, f, Plin:

Kamień złotniczy próbny, Lapis Lydius, Hæchli-
us. Plin:

Kamień przekobiasty, Mesoleucos *i, m, Plin.*

Kamień przekoczarny, Mesomelas-*atis, f, Plin.*

Kamień przekogniasty, Balanites *a, m, Plin.*

Kamień przeyrzyasty, iako Moskiwski. Phengites.
a, m, Plin.

Kamień przegłównik, Frontatus lapis. *Virg.*

Kamień rakowy, Carcinias. *a, m, Plin.* Est gemma
cancro marino colore similis:

Kamień sklep zwierający, Umbilicus fornicis, *Bud.*

Kamień szkło rzeźący, Smyris. *idis, f, Matth.*

Rob Lapis est magneti similis quo vitriarii faci-
le vitrum frangunt.

Kamień trumny grobowy, Sarcophagus. *i, m, Plin.*

Kamień waga, Pondus triginta librarum. *Anal.* In
constit. Sigismundi Augusti. Anni 1565. 30rum
librarum statui nunc in variis civitatibus pluri-
um v. pauciorum librarum est hoc pondus.

Kamień wózków, Amphicome. *es, f, Plin.*

Kamień winny, Dionisias *adis, f, Plin.*

Kamień zielono modry, Armenius lapis, *Plin.*

Kamień zielony, Chlorites. *a, m, Plin.*

Kamień ztorawy, Chrisopis. *is, f, Plin.*

Kamień żłoto pstry Pyrrhopæilos. *i, m, Plaroni-
us. Plin.*

Kamień z piany morskiej, Pumex. *icis, m, Lapis
bibulus. Virg.*

Kamień żywy, Vivum saxum. *Virg.*

Kamień trans vide Twardy. Nieuproszony. Nie-
użyty:

Kamienica, Lateritio opere structa domus. *Colu:
Emplectum. Plin.*

Kamienie przezdrożne dla przestąpienia błota, La-
pides projecti in itinere pontis loco. *Anal.*

Kamienie wybieram z roli, V. Wybieram kamienie

Kamieniem pokładam, Sterno saxis locum *Ge. Liv.*

Kamieniaszy, Lapidis similis. *Anal.*

Kamie-

Kamienisty, Lapidosus. *i*, *3*. *Varr*: Saxosus. *i*, *3*, *Virg*:

Kamiennie gory, Lapidinæ. arum, *f*. *Cic*: Latomiz. arum, *f*. *Plau*:

Kamiennie kfiaski, vide *Kfiaski kamienne*,

Kamiennicze rzemiosło, Ars cædendorum saxorum. *Anal*:

Kamienniczy, Lapidarius. *ii*, *3*, *Plau*:

Kamienniczy młotek, dźworek, Malleus, calum lapidarium. *Anal*:

Kamiennik, co mycina w gorach kamienie, Lapidarius. *i*, *m*, *Ulpian*: Marmorarius. *i*, *m*, *Senec*: Exemptor. oris, *m*, *Colur*:

Kamiennik co drogę kamienie rzeże, Cælator. oris, *m*, *Cic*:

Kamienny, z kamienia uczyniony, Lapidus. *ei*, *3*. *Cic*: Saxus. *Virg*: Lapidatus. *i*, *3*. *Suet*:

Kamienny, do kamieni należący, Petrarius. *i*, *3*. *Paul*: Diac:

Kamienny, między kamieniami się chowający, Saxatilis. *is*, *2*. *Var*: Saxetanus. *i*, *3*. *Marr*:

Kamienny deszcz pada, Lapidat. imp. *i*. *Imbri lapideo*. plur. *Liv*:

Kamienny parkan, grobla, wał &c: Maceria *v*, Maceries. *ei*, *f*. *Cic*:

Kamionka, kupa kamieni w polu, Struſta Saxorum. *Lucr*: à substanz. struſtum. Saxetum. *i*, *n*, *Cic*:

Kamionka w łaini, Vaporarium ex ignitis lapidibus. *Anal*:

Kamionowanie, Lapidatio. oris, *f*, *Cic*:

Kamionowany abo ukamionowany, Lapidatus. *i*, *3*. *Anal*:

Kamionownik, co kamienie, Lapidator. oris, *m*, *Cic*:

Kamionnie kogo, Lapido aliquem. *Suer*: Lapidibus obruo, cooperio aliquem. *Cic*:

Kamizela, Vestis indusii formâ. *Anal*:

[Kamy-

*Kamyczek maty, kamyk, Lapillus. i, m, Hor: Cal-
culus. Cic:*

Kamyczek gładki plaskaty, Umbilicus. i, m, Cic:

Kamzans nadedrzwiemi, Hyperthyrom. i, n, Vitruv:

K A N K A N

Kanał, vide. Rynsztok, Rura, Por. Rynna:

Kenar cukier, vide Cukier 2.

Kenar wino, Vinum Canarium. Anal:

*Kanarka psafzek, Paser canarius. v, canarinus.
Anal:*

*Kanawac, Tela serica denso textu spissa & ali.
quantum aspera Anal:*

*Kancelarya, Tabularium. ii, n, Cic: Officina di-
plomatica. Anal:*

Kancellwig mażg, Interlino. is, iui, itum, a, 3. Cic:

*Kancer, wrzod ciasto myiadaiqcy, Cancer. cvi,
m, Ovid: Cato:*

Kancerowary, Cancro infestatus. Anal:

Kancerwig sie, Cancro infestor. Anal:

*Kancerstwo, Annuli cura. Iustin. subint. Regalis
v. Reip. Codicilaris magistratus. Laprid:*

*Kancierz, Scriba regis, Liv: Cognitor causarum
ad Regem delatarum. Anal: Magister serini-
orum. Sparr:*

Kani. Milvius. i, 3, Plan: Cic:

Kani pazur ziele, vide Miśosna ziele:

*Kania. Milvus. i, m, Plin: Milvius. Teren. i Cir-
caea avis. Felt:*

*Kania, morska ryba, Milvus, Milvago. inis, f,
Plin: Lucerna. Rob:*

Kania noga ziele, vide. Wronia noga:

*Kania przędza, idwab półny, Cenus. i, m, Plin:
Cassuta. Ursin:*

Kaniasta czapka, vide Kapelus:

Kaniasty, w kapuluszu kto, Petasatus. i, 3. Varr:

*Kanikuła gwiazda vide, Gwiazda psia mniejsza,
Ka-*

Kanikata, czas lecie gorący, Caniculares dies.
Pallad:

Kanonja (godność duchowna beneficium:) Sacerdotium opulentum. Dignitas Ecclesiastica solis nobilitate vel doctrina insignioribus sacerdotibus concessa. Anal:

Kanouik, Amplissimò Sacerdotiò præditus. Cic: Sacerdos à concilio Episcopi Anal:

Kanonizowanie, Apotheosis eos, f, Turn: Relatio alicujus in numerum cælitum, in catalogum Martyrum &c. Anal:

Kanonizowany, Ex hominum genere consecratus. Cic: Apatheon dignatus. Relatus in cælitum numerum. Anal:

Kanonizuję, In numerum cælitum publicè refero. In numero Cælitum repono, colloco. Anal: Cic: Publice colendum propono. Cælestes honores alicui decerno. Anal:

Kamput, Oxygala. a, f, Plin:

Kantaryda, chrząszczyk zielono żłoty Cantharis. idis, f, Cic:

Kantor kościelny, co zaczyna, Præcentor. oris, m, Iuni:

KAP KAP

Kapa kościelna, kapłańska. Impluvia. a, f, Sipont

Kapa żółta, Vestimentum funebre. Cic: Vestis funesta. Cezul:

Kapa, która brzośna w processjach noszą, Sagum cucullatum. Colu:

Kapam kroplami. Instillo. as, a. 1. Cic:

Kapanie z dachu, z drzewa. Destillatio. onis, f. Stillidium arborum. Plin:

Kapanie z dachu saskiego na mój grunr. Stillidium. Cic:

Kapanie dziecięcia. Excaldatio puerilis. Capis: Lavatio pueri aqua calida. Plin:

Kapanie się wrzece. *Natatio. onis, f, Spon:*

Kapany kapaniem uczyniony. *Stillatus. i, 3, Ovid Stillatitius. Plin:*

Kapary Capparis. *is, f, Coln: Ophcostaphyle. es, f, Plin:*

Kapcie. *Udones. um, m, Mart: Succi. orum, m, Horat. à Substantivis singul: Uao & foccus:*

Kapelan A sacri. *Anal: Us: Habui à sacris Petium &c:*

Kapelusz, kaniasta czapka. *Causia. a, f, Petasus. i, m, Plau:*

Kapica. *Cucullus. i, m, Sidon: Cassian:*

Kapie, ciecie, przecieka. *Perpluit. imp: 3. Cato:*

Kapie na ścianę nienakrytą. *Laborat nimbo paries detectus. Petron:*

Kapie z drzewa &c: *Stillat arbor &c: guttis, v guttas. Anal:*

Kapie na mnie. *Impluit me, vel mihi Plau: trans: Gutte instillant me. Stillæ decidunt in me. Vitruv. Anal:*

Kapie dziecie. *Foveo aquâ calida puërum. Cels:*

Kapie się. *Lavo. as, a, 1. Virg: absol: Piscinâ, caldarius utor. Lampr:*

Kapiel. *Lavatio. onis, f, Piscina. a, f, Cic: Baptisterium. Sidon:*

Kapitan, *Præpositus militum. Amm: Ordinis ductor. Liv:*

Kapizela, *stópów snycerskich nagłówek.* *Capitulum. i, n, Varr:*

Kapitelów *fugowanie esomate, Cymation. ii, m, Virr*

Kapituła, *kanoników zgromadzenie, Amplissimi sacerdotii collegium. Cic: Collegium canonicorum. Crom:*

Kapituła *miejsce kanoniczney schadzki, Conclave canonicorum confessui destinatum. Anal:*

Kapituła *mnicha, Coenventus monachorum. Anal*

Kapitularz *mniski, Exedra. a, f, Jun:*

Kapitulum, sfrosowanie w Zakonach, Publica re-
prehensio. Anal:

Kapka, kropla kapieżca, Stilla paulatim labens.
Anal:

Kapłan, ksiądz, Sacerdos. oris, m, Sacerdotiō
præditus. Cic: Sacrificulus. i, m, Liv: Præ-
sbiter Xtiani ritūs. Ann:

Kapłanem zostać, osmiegć się, Venire in Sacer-
dotium Inire, consequi sacerdotium. Cic: I-
nitiari sacris Quint:

Kapłanski, księży Sacerdotalis. is, 2. Liv: Sacri-
ficalis Tacit:

Kapłaństwo, Sacerdotium: ii, n, Cic:

Kapłaństwa do przyięcia ni sposobność, Irregulari-
tas. Inpedimentum arcens à susceptione, usu
fieri ordinis. Anal:

Kaplica, kosciołek maty, Sacellum. Sacrarium. ii,
n, Cic:

Kapłun, Capus. i, m, Varr: Capo. oris, m, Gallus.
Marr:

Kapłuni kamień, V. Kamień kapłuni:

Kapza, Capsa. æ, f, Cic: Capsula. Plin:

Kapzur pospolity podrożnych &c: Caputium. ii, n,
Varr: Cucullus. i, m, Bardocucullus Marc:

Kapzur mński, Caputium ii, n Meurs:

Kapzur aliter spiknienie stanów po śmierci królew.
skicy na obronę królestwa i rządu, Conspiratio
procerum & ordinum regni sub interregno
facta. Anal:

Kapurek na praka, Operculum velandis oculis
avium venaticarum. Anal:

Kaprymus gra Ludus fugientium & insequentium
se vicissim, quo sequior in cursu capti-
vus abducitur. Anal:

Kapusta, Caulis. is, m, Hor: Brassica. æ, f, Varr:

Kapusta czarna, Crambe. es, f, Plin: Coramble. es,
f, Colu: X ka-

Kapusta gładka, Brassica laevis, Cumana. Plin:

Kapusta głowiasta, składana, Brassica lacuturris, Plin

Kapusta kędzierzawa, Brassica crispa, Sabellica. Plin:

Kapusta zielona, szeroka, nieskładana, Brassica caulodes. Plin:

Kapusta przymorska, Halmyridion. ii, n, Plin:

Kapusta dzika, Lapsana. α, f, Varr:

K A R   K A R

Kara vide. *Karanie* karnosc:

Kara o dwu kołach lekka, Cistum. ii, n, Cic: . Blotum vehiculum. Noni:

Kara do ciężarów gruba, Sarracum. i, n, Plaustrum. Cic:

Karacena, Lorica squammata. Virg: Arma pro singulis membris arte inflexa. Ammia:

Karania godny, Castigabilis. is, 2. Plau: Pannarius. ii, 3. Quint:

Karanie, Animadversio. Castigatio. onis, Pæna. α, f, Cic:

Karaniu stażacy, Pænalis. is, 2. Plin: Multatitius. ii, 3. Liv:

Karat morski, Coracinus. i, m, Plin: Saperda. α, f, Pers:

Karat nasz, rzeczny, Coracinus fluviatilis. Gefner:

Karb, kreska narzciona, Incisura. α, f, Colu. Nota. Hor:

Karb aliter ut, na rwoy karb, Damnum. Cic: vide. Na mą szkodę:

Karbarya, vide Solna buta,

Karpieńec ziele, Sideritis. is, f, Matth: Marrubium aquaticum. Siren:

Kerbowia laska, karb, Tessera. α, f, Plau: Talea. Varr:

Kerbowany vide Narzynany:

Karbuig, Incido lignum, lincolam &c: Gell:

Kar,

Karbunkuł, wrzod ogniſty, Carbunculus. i, m, Plin:
Cels:

Karbunkuł kamień drogi, ogniſty Apyrotus. i, m,
Carbunculus. Plin:

Karciof, oſer cudzoziemski, Scolymus. i, m, Civa-
ra. a, f, Plin:

Karcz, Radix arboris exciſæ. Anal:

Karczennie, od karczmy podarek, Tributum pro
caupona. Anal:

Karczennie ſłowo, Injuſtius, inhoneſtum &c:
verbum Anal:

Karczma, dom ſzynkowny, Caupona. Cauponula.
a, f, Cic:

Karczmarſki, Cauponiſ. ii, 3. Juſtin:

Karczmarz, Caupo. onis, m, Horat: V. Szynkarz:

Kardynał. Cardinalis antiſtes. Sipont:

Kardynałowie, Summum Eccleſiæ conſilium. Su-
premus Eccleſiæ ſenatus. Purpurati Parres. Anal:

Karencyja, karanie na obroku, dochodzie, Privatio
peculii. Negatio ſtipendii, annonæ diurnæ. Anal:

Karceta, lektyka, Pilentum. Carpentum. i, n, Liv:
Leſtica. Cic:

Kark, Cervix. icis, f, Cic: in plurali: uſcarius:

Karki komu ſzacić, Frangere cervices alicui. Cic:

Karków twardo pochyłych, Obſtipus. i, 3, Hor:
Obſtippo capite. Senec:

Karlica, Nana. a, f, Lampr: Pumilio parvula. Lucr:

Kartowaty, małego wzroſtu, Pumilius. ii, 3. Szeſ:
Pumilus. i, 3, Apul: Nanus. i, 3, Gell:

Karmazyn, farba karmazynowa, Coccum. i, n, Plin:

Karmazyn chroſcinka, diżemo, Coccus. i, f, Plin:

Karmazynowe jagody, ziarnka, Coccum. i, n,
Grana fruticis, aquifoliæ ilicis. Plin:

Karmazyn materyja karmazynem farbowana, Coc-
cinum. i, n, Marr: vide. Szartar:

Karmazynowy, Coccineus. ei, 3, Plin: Coccus.
Coccinus. Lampr: X 2 Kar-

Karmia propr: vide *Pokarm.* 1.

Karmia trans: Pabulum. *i, n*, Pastus. *is, m*, Cibus. *i, m*, Cic: Us: Pabulum, pastus animorum. Cibus humanitatis. *Idem*:

Karmiciel, Altor. oris. *m*, Cic: Nutritius. *ii, m*, Cæs. Nutritor. *Star*:

Karmig kogo, pomszechnie. Pasco. *is, visum, a, 3*, Nutricor. *aris, d, 1*, Cic: Cibo. *as, a, 1*, Do pabulum. *Colum*:

Karmig pierśmami. Alo. ubere. *Virg*: Do ubera filio. *Ec*: Ovid: Nutrico puerum. *Ec*: Plau: Do mammam filio. *Ec*: *Tere*:

Karmienia pomszechnie, Astura. *a, f*: Varr: Sagina. *Colu*:

Karmienie pierśmami, Nutricatus. *is, m*, Plau: Lactatus. *is, m*, Plin: Nutricatio. *onis, f*, Altitura. *a, f*, Gell:

Karmnik, Vivarium. *ii, n*, Plin: Hara. *a, f*, Colum:

Karmnik swini, Suile. *is, n*, Colum:

Karmny, ruczony, Saginatus. Opimus. *i, 3*, Var: Altilis. *is, 2*, Plin:

Karnoré, *kara*, Disciplina. *a, f*, Liv: Cic:

Karnie, Castigatè. *Senec*:

Karnoré zakonna, Regularis observantia. *Beda*. Disciplina regularis. *Conc*: *Trid*:

Karny, Emendabilis. *is, 2*, *Senec*: Bona disciplina exercitus. *Cic*:

Karp, Cyprinus. *i, m*, Rubellio. *onis, m*, Erythrinus. *i, m*, Plin:

Karpa wrzece, *kłodzina*, *karcz*, o który się: sieć lub czołn zamadza, *Reta. a, f*, Gell:

Karp kara, Cyprinus hybrida *Coracinus* hybrida. *Gesner*:

Karta papieru lada iaka procz kśag, Charta. *a, f*, *Marr*:

Karta w kśegach, Charta. *a, f*, *Quint*: Scheda. *Marr*: Folium. *Sipon*: *Karta*

Karta pisana oprócz *kfiąg*, *kartelus*, *Scriptum*. *i*, *n*, *Scheda*. *a* *f*, *Cic*:

Karta z obu stron pisana, albo *kfięga*, *Opistographus commentarius*. *Sc*: *Plin*:

Karta, *karteczka*, *Chartula*. *a*, *f*, *Schedula*. *Cic*:

Kartownik, *Aleator oris*, *m*, *Cic*: *V*, *Kostera*,

Karty kosterów, *Chartæ*, *chartulæ lusoriæ*. *Anal*: *Vire*:

Karty pisanej jedna strona, *Pagina*. *a*, *f*, *Paginu*-
la. *Page* *la*. *Cic*:

Karty druga strona, *Aversa pagina*. *Marr*:

Karuk, *Ichthyocolla*. *a*, *f*, *Plin*:

Karupiel, *karupier*, *V. Migka Grecka*,

Karny kmin polny, *Carum*. *Carium*. *ii*, *n*, *Plin*:
Carenum. *Colu*:

Karm, *Bos vetulus piger*. *Anal*: *V. Zgrzybiaty*,

Karmasz, *Brachiale militum è lamina ferrea*. *A*-
nal: *Manica*. *a*, *f*: *Iucent*:

Karmat, *kreat*, *Croata*. *a*, *m*, *Crom*: *Liburni*. *o*-
rum, *m*, *Plin*:

Karmacya, *kroacya*, *Liburnia*. *a*, *f*, *Plin*:

Karza mig za co, *Luo panam peccati* *Sc*: *Puni*-
or. *iris*, *p*, *4*, *Pendo panas*. *Panas do*, *fero*,
subeo, *persolvo*. *Multor verberibus*, *exiliò* *Sc*:
Cic: *Exsolvo panas*. *Liv*:

Karzacy, *karzyciel*, *Punitor*. *Animadversor*. *oris*,
m, *Vindex*. *icis*, *m*, *Cic*: *Castigator*. *Corre*-
ctor. *oris*, *m*, *Gor*:

Karzę kogo, *Punio aliquem*. *Sceleris panas ab a*-
liquo ob delictum expeto. *Animadverto in a*-
liquem. *Cic*.

Karzę kogo Bog na tym, na owym, na spozostwie
Sc: *Panas parentibus* *Sc*: *debitas*, *Deus libe*-
ris *Sc*, *irrogat*. *Anal*:

Karzę kogo gardłem, wygnaniem *Sc*: *Multo mor*-
te, *exiliò* *Sc*. *Punio aliquem suppliciò*. *Capi*-
tis condemno. *Cic*: *Ka*-

Karz *fig, kaig fig kim*, Sapió exemplo alicujus
Caveo, timeo aliquid. *Anal:*

Karzet, Nanus. *i, m*, Juven: Pumilio. *onis, m*,
Plin: Pumilus. *i, m*, Staz:

K A S K A S

Kasaiac Morficatim. Mordicus. *Varr:*

Kasaiacy, Mordax- acis, *1. Plau: Edax. Ovid:*
Vescus. *i, 3, Lucr:*

Kasam, Mordeo. *es, di, sum, a, 2. Lacerō morfu.*
Cic: Laniō dentibūs. Liv: Peto morfu. Lucr:
Admordeo. *es, a, 2, Prop:*

Kasanie, Morfus. *ūs, m, Cic: Morfuneula. a, f,*
Plau:

Kasek, *kes*, Frustulum, Frustillum. *Plau: Mastula.*
a, f, Colu:

Kasek piekny, grzanka trans, Bolus. *i, m, Ter-*
ren: Libamentum. i, n, Senec: Us: Crucior bo-
lum ereptum mihi &c: Idem,

Kaskami, Frustillatim. *Plau:*

Kasowanie, Infirmatio rerum judicatarum &c: *Cic:*
Rescissio decreti *Ulpian:*

Kasowanie stuzacy, Rescissorius. *ii, 3, Ulpian:*

Kasowany, Rescissus. Irritus, Inductus. *i, 3, Anal:*
Ulp:

Kasuię co, nieważno czynię, Acta tollo, irrita fa-
cio, convello, dissolvo. Resigno fidem tabu-
larum &c: *Cic: Facta infecta esse occlamito. Fa-*
cio infecta dona &c: Plau.

Kasuię, znoszę to com powiedziałem, Retexo orati-
onem meam. *Cic:*

Kassya, V. Fistula drzewko:

Kasya pospolita, nieprawdziwa, Cassia solutiva.
Matth:

Kasza, Puls. *ultris, f, Cic: Pulmentum. Var: Pul-*
icula Colu:

Kasza dziecienna, rzadko umarzona, Fritilla puls.

Phr:

Kasze

Kasza przecierana przez druszlak, gruca iezmien
na. Cic: Sorbitis ex hordeo, avena. Cic: Plin:

Ptilanarium hordei, avenæ, orizæ. Cic: Hor. Anal:

Kaszany, Pulmentaris. is, 2, Plin: Farratus. 3
3, Pers:

Kaszę się na wielkie rzeczy, trans, Specto magna.
Cic:

Kaszel, Tussis. is, f, Teren: Tussicula. Plin: Tuf-
ledo. inis, f, Apul:

Kaszerek, Reticulum haustorium. Haustum reticu-
latum. Anal:

Kaszlacy, Tussicus. i, 3, Firm:

Kaszle, Tussio is, n, 4, Plau:

Kaszlony, Tussicularis. is, 2, Cal: Aurel:

Kasztan drzewo, Castanea. a, f, Plin:

Kasztan owoc, Castanea nux. Castanea. a, f, abr.
Virg: Balanus. i, f, Balanitis. idis, f, Plin:

Kasztanek ziemne, ziele, Iuncus quadratus. Cels:

Kasztanowa łuska zwierzebnia, kolaca, Echinus.
i, m, Plin:

Kasztanowa łuska gładka, Siliqua. tunica casta-
nea. Plin:

Kasztanowy, Castaneus. ei, 3, Plin:

Kasztanowy, kasztanowej farby, Baliolus. i, 3,
Plau: Phæniceus. ei, 3, Plin: Puniceus. Colum:

Kasztanowy lasiek, Castaneum. i, n, Plin:

Kasztanowy wodne, vide Orzechy wodne:

Kasztelan, Legatus Palatini tempore belli. Prin-
ceps districtus. Vicarius Palatini. Anal:

Kasztelania, Officium legati, v. vicarii Palatini.
Anal:

K A T K A T

Kat, Carnifex. icis, m, Tortor. oris, m, Cic: Ex-
actor supplicii. Liv:

Kat trans vide. Okrutnik, Morderca:

Kat, Angulus. i, m, Cic:

Kat

Kat trans *mieysce skryte, niepoczestne, Umbraculum* *i, n, Angulus. i, m, Tenebra. arum, f, Cic: Latebra. a, f, Lucan:*

Katafalk *Pegma. aris, n, Senec: Mausoleum. ei, n, Suet: Fastigium ii, n, Cic:*

Katarakta, oka zayscie, Glaucoma. a, f, Plau: Sulfusio oculi. Plin:

Katechizm, vide. Nauka. Chrzescianska:

Katechizui, vide. Nauczam Wiary:

Katedra Doktorska, Mistrzowska, Cathedra. a, f, Hor:

Katedra, kosciot katedralny, Aedes primaria Pontificis. Anal:

Katny, Angularis. is, z. Colum:

Katwie, iako kat siek, Carnifico aliquem. Liv:

Katolicki, Catholicus. i, z. Anal:

Katolik, Catholicus. i, m, Catholice religionis sedator. Anal:

Katowanie, okrutne zabijanie, Carnificina. a, f, Trucidatio. onis, f, Laniatus. us, m, Cic: Laniatio. onis, f, Sen:

Katomczyk, Carnificis famulus, adjutor. Anal:

Katomnia, Carnificina. a, f. Liv: Spoliarium. ii, n, Lamp:

Katomski, Carnificinus. i, z: Plau:

K A U K A W

Kauterium, apertura uczyniona. Cauterium. ii, n, Plin:

Kauterium naczynie, Cauterium. Plin: Cauter. eris. m, Pallad:

Kauteryzowanie, Ustio. onis, f, Plin: Adustio. Sipon:

Kauzy odpramiu, Verso causas in judiciis. Ago, agito, defenso causas. Peroro litem, causam. Cic:

Kawka, Graculus. i, m, Monedula. a, f, Cic: Gracus. i, m, Var:

Ke,

Kawalet czego vide. *Szruka*:

Kawaler. *Exsors matrimonii*. *Plin*: *Celebs. bis*,
1. *Mari*:

Kawaler aliter, żołnierz konny, *Eques. itis, m. Cic*:

Kawalkator, co konie układa, uiżdża, *Domitor*,
agitator equorum. Cic: *Equiso. onis, m. Varr*:

Kawęczę, dudkwić nad czym, *Consumo etatem*
in aliqua re. Cic: *Affixus sum alicui. Tibull*:

V. *Siedzę* na czym:

K A Y

K A Z

Kaydan, *Compes. edis, f. Teren*: V. *Peto*:

Kazalnica, *Suggestum i, n*, *Superior locus. Cic*:
Rollra. orum, n. Concio onis, f. Liv: *Sugge-*
stus. us, m. Plin:

Kazanie, rzecz do ludu, *Concio. Oratio. onis, f.*
Dictio. Cic:

Kazaniu służący, *Concionalis. is, z*, *Concionari-*
us. ii, '3. Cic:

Każda rzecz, *Quidque. Cic. Colu*:

Każdą raz, *Singulis temporibus. Singulis vi-*
cibus. Anal:

Każdego dnia, vide *Co dzień*

Każdego roku, vide *Co rok*, *Każdodzienny*, V. *Co-*
dzienny:

Każdy, wszelki, *Quisq; Quilibet. Omnis. is, z.*
Nemo non Cic:

Każdy z osobna, *Unusquisq; Singuli. a, a. Cic*
Privus. i, z. Cato:

Każdy za się vide. *Za się* każdy:

Każę, psuie. vide. *Psuie*

Każę co komu, vide. *Rozkazuję z.*

Każę dać pić &c: *Poseo potum &c: Varr*:

Każę hardzie na co, ufam w co, *Confido. is, sus-*
sum, n, z. Praefido alicui. Cic: *Credo nimum*
alicui. Virg:

Każę przynieść, przyzwąć &c: *Accerso. is, iui, i.*
sum, a, z. Cic: *Ke-*

Kazę, rzecę mam do ludu, Concionor. oris, d, r.
Concionor ē superiore loco. Concionem habeo.
o. Orationem ad Populum habeo. Dico, ago
ē superiore loco. Cic:

Każenie, pfucie, vide. Pšowanie:

Kaziciel, vide. Skaziciel:

Kazirod, kazirodziec, Incestus homo. Cic: Ince-
sta virilitatis homo. Tacit:

Kazirodzki, Incestus. i, 3, Cic: kazirodzkie, Ince-
stē. Idem:

Kazirodztwo, Incestus. ſis, m, Incestum. i, n, Cic:

Kazirodztwem się, abo kogo zelżyć, Incesto flagi-
tio aliquem &c: pollucio. Cic: Incestare tha-
lamos noverca Virg:

Kazń, vide. Karanie,

Kazuodzieia, Concionator. oris, m, Orator. Cic:
Præco divinus. Orator, concionator sacer, di-
vinus. Anal:

Kazuodziejki, Concionalis. is, 2. Quine: Concl-
onatorius ii, 3, Gell:

Kazub, karubek z tubu &c: Utriculus ex corti-
ce &c: molli. Anal:

Kazus nauka do dobrego rzędu sumienia i ży-
mora; Controversia ad conscientiam pertinens.
Quæstio fori interni. Anal: Ars exsolvens
animos nodis religionis. Lucr:

K E D K E D

Kędy, vide Gdzie Kędykolwiek, V. Gdziekolwiek
Kędzierzawie, Calamistris inuro capillos. Cic:
Vibro crines ferrō. Virg: Ustulo ardente fer-
ro crines Pacuv:

Kędzierzawo, In modum cincinnorum. Anal:

Kędzierzawość, Crispitudo. inis, f, Gaxa:

Kędzierzawy fryzowany, Cincinnatus. Camistra-
tus i, 3, Cic,

Kędziór, Cincinnus. i, m, Calamistrata coma. Cic:
Circus Varr:

Kę-

Kędziornik, co włosy trzeź, Cinislo. onis, m, Plaz
Cinerarius i, n, Catul

Kędziorny drót, Calamister. i, m, Cic: Calami-
strum. i, n, Varr,

K E P K E S

Kępa, Gramineus cespes. Ovid,

Kęs czogo, Pausillum nummorum &c: Teren:

Kęs ukąszenie, ut, dwa kęsy, trzy &c: Bolus. i,
m, Teren: Buccoa. a, f, Sver: Bucca. Buccella.
Mart,

Kęsy kęsy, ogona krotkiego, Mutilus caudâ. Cas:
Curtus. i, 3, Prop. Mutilus. Decurtatus. i, 3,
Cic: Us: Decurtata & mutila oratio.

Kętnary, legary na których beczki stoja, Basellæ.
arum, f, Pallad: Suggestus. us, m, Caro:

K I C K I C

Kichaiący łacno, Facile sternuens. Anal:

Kicham, Sternuo. is, n, 3, Prop: Sternuto. as, n,
i, Plin:

Kichanie, kichnienie, Sternutamentum. i, n, Cic:
Sternutatio. onis, f, Spon:

Kichawiec ziele, Ptarmica. a, f, Dioscor:

Kichawka, lekarstwo na poruszenie kichania, Ster-
nutamentum. i, n, Plin: Errhinum. i, n, Gorr:

Kichawke, kichanie czyniacy, Sternutamenta mo-
vens. Plin:

Kieczka, Nodus è vitilibus fruticibus. Anal:

K I E K I E

Kiecka, Villanarum vestis linea domestica crassa.
Anal:

Kieczka, Vestis ex varii coloris panno facta quæ
loricæ superinducitur. Anal:

Kiedayczy? Ante quod dies fastus, natus? Anal:

Kiedy (pytanie) Quando? Equando? Cic: Quan-
do gentium? Plau:

Kiedy (bez pytania) gdy, Cum Dum. Quando.

Cic: Ubi. Virg:

Kie.

Kiedy aliter, V. Gdy, Kiedyby vide By 3.

Kiedy / ych miat, datybych &c. Si habere, darem &c. Anal:

Kiedykolkwiek, kiedy tedy, Aliquando Quandoque. Cic:

Kiedy naylepiey umart &c. In ipso actu rerum bene cedentium raptus est &c. Senec:

Kiedys, niekiedy, Olim. Quondam. Cic. depraterito. Olim Quondam. Virg: de futuro: Aliquando. Plin. Cic:

Kiedys niekiedys, V. Podczas. Rzadko i.

Kiet propr. psi zab, Caninus dens, Plin, Genuinus i, m, Pers:

Kiet trans ut wziat na kiet, Frenum momordit. Cic: trans:

Kietb morski, Gobius. ii, m. Mart: Gobio onis, m. Plin:

Kietb nasz, rzeczny, Gobius fluviatilis. Gesn:

Kietbasa, Lucanica. a, f, Botulus. i, m, Mart: Lsicium. i, n, Var:

Kietbaska, Botellus. i, m, Mart:

Kietbasnik, Farctor oris, m, Plau:

Kietbasnik co przedaie kietbaszy, Allantopoles. a, m, Cal:

Kielich, Calix. ietis, m, Poculum. i, n, Cic: Calix vitreus &c: Mart:

Kieliszek, Pocillum i, n, Caro: Cyathus. li, m, Plin: Caliculus. Virg:

Kielki morskie wonne, Ungves odorati. Urfin: Onyx chis, Prop:

Kielnia mularska, Trulla. a, f, Pallad:

Kielnia kuchenna, Trua. a, f, Varr: Trulla. Caro V. Czerpaczka:

Kielnia wozowa, Loculamentum rhedæ. Anal:

Kietznam, Freno, infreno equum &c: Lic: Frenum injicio. Cic: tr:

Kied,

- Kieś, pień, kłodzina, Truncatus caudex. Anal:*
Kierat, którym co z dołu wyciągał, Ergata. a, f, Vitruv.
Kierat, gdzie więzionie co robią, Ergastulum. Fav; Pistinum i, n, Plau:
Kiermasz, rocznica poświęcania kościoła, Encenia. orum, n, f, S. Aug:
Kiermasz aliter iarmark, Nundinae arum, f, Cic:
Kiernoz, Verres. is, m, Plau: Varr:
Kiernozi, Verrinus i, 3, Plin.
Kieruig czym, nawracam czego. Contorqueo, fle. Et curram &c: Clavum teneo. Gubernacula tracto alicujus. Converto navem &c: Cic:
Kieruig kim trans mam po swej woli, Pro rota utor aliquo. Plau:
Kierz, krzak, Herba v. planta copiosè fruticans. Anal:
Kieścień, szermierskie rzemienie, Sculponez. a. rum, f, Plau:
Kieszczę, Sacculus vesti subcutus. Anal:

K I I   K I I

- Kiianka praczek, Malleus fullonum telas lavanti. um. Anal:*
Kiianka, wodnożymocina, Aquatile exiguum, nigum, tabella ansatae formâ. Anal:
Kiiec, Clava ferrea brevi manubrio. Anal:
Kiiek, Fusticulus. i, m, Fest:
Kiieć, Impingo fustem alicui. Cic:
Kiieć, Fuste cedor. Anal,
Kiieć, Fustuarium, ii, n, Cic:
Kiieć, Obelia. a, f, Cal: Rhod:
Kikur, Trunca manus. Truncus digitus &c. Virg:

K I L   K I L

- Kila, kilar, Aliquot. Aliquammulti. Cic: Aliqui. Plau: Aliquanti. a, a, Pallad:*
Kiła, choroba, wypuklina izdrek lub macherzyny. Hex-

Hernia. *a, f, Hydrocela. a, f, Marz: Entore-*
le. es, f, Cels:

Kiladzieſiąt, Aliquot viginti, triginta &c. Plau:

Kiladzieſiat kroć, Aliquoties decies. Anal:

Kilakroć, Aliquoties. Cic:

Kilanasie czego, Aliquot supra denos. Decem
& aliquot. Anal:

Kilanasie kroć, Amplius decies. Prope vices.
Anal:

Kili, kilki V Iak wielki, Iak mały:

Kilin, Instratum equi densum ex pilis. Anal:

Kilin, kilim na łożko, Instratum lecti densum.
Anal:

Kilof, Martiobarbulus, i, m, Meurs:

Kilof, nos u bociana &c: Rostrum ciconiae &c:
Anal:

Kitomary, Enterocelicus. Ramicosus. Hydroce-
licus. i, 3, Plin:

K I N K I P

Kinienie vide. Skinienie:

Kipiacy, Feruens, eris, i, Anal:

Kipię, wykipiam, Efferveſco. is, hui, n, 3, Cic:
Ebullio is, n, 4, Caro:

Kipię tran ſypię ſię ut. ſypię ſię lud z miastą,
Effundit ſe civitas &c: Cic:

Kipienie, Fervor. oris, m, Sipoñ: Bullitus. us, m,
Vitruv:

K I R K I R

Kir, Levidensis pannus. Anal: Cic:

Kirć, Coxa. a, f, Cels: Coxendix. icis, f, Svet:

Kiryś, Lamina ferrea aptata corporum flexibus.

Ann: Cataphracta a, f, Tacit: Thorax ferre-
us. Biſciol:

Kiryśniczy, Militi gravis armatura aptus. Anal:

Kiryśnik, uſar, Cataphractus eques. Liv: Cataphra-
ctarius. ii, n, Lampri:

Kirytnik ryba morska, Cornuta. *a*, *f*, Plin:

K I S K I S

Kisam, *kisnę*, Fermentesco. *is*, *n*, *3*, Plin: Flore.

o es, *n*, *1*, Ovid:

Kisanie, *kisnienie*, Fermentatio. *onis*, *f*, Spon. Gorr:

Kisć, *pomywalna kuchenna*, Peniculus. Peniculus *i*, *m*, Fest:

Kisć mularska, vide. *Pezel mularski*:

Kisiel, Farina melle & fermento subacta. Anal:

Kiszka, *ielito w człowieku*, bydlęciu &c: *pomyszchnie*, Intestina. *orum*, *n*, Interanea. *orum*, *n*, Plin: Tubi viscerum. Macr:

Kiszka cienka, Ile. *is*, *n*, Plin: Hila. *a*, *f*, Var: Intestinum tenue. Cels:

Kiszka czcza, Intestinum jejunum. Cels: Hira. *a*, *f*, Plav:

Kiszka katna, *katne ielito*, Intestinum cæcum. Anal: Fundulum. *i*, *n*. Varr: In hoc exonerat se intestinum tenue. Est vero illud ex una parte clausum instar sacci:

Kiszka kolkowa, *gdzie kolka choroba bywa*, Colon. *i*, *n*, Plin:

Kiszka miaszsza, Pylorus. *i*, *m*, Porta ventriculi. Cels:

Kiszka nadziewana cienka, Farcimen. *inis*, *n*, Varr:

Kiszka nadziewana miaszsza, Apexabo. *onis*, *f*, Varr:

Kiszka ostatnia dolna, Longabo. *onis*, *m*, Varr: Longao. *onis*, *m*, Intestinum rectum. Tarneb,

Kiszkonny, Ad intestina pertineus. Anal:

K I T K I T

Kita przy szyzaku &c: Crista. *a*, *f*, Virg: Pinnæ. *a*, *f*, Varr:

Kita lnu, Lini facti fascis. Anal:

Kita mularska, *kamiennicza*, Maltha. *a*, *f*, Plin:

Kitayka, Tela serici subtilissimi. Anal:

Kimam głowa, &c: Annuo capite. Appello aliquem capite. Annuo, iannuo alicui. *Cic: Adnuto as. n, i, Plau:*

Kimam ręka, *laska*, Mota manu aliquid [significo, signum manu, virga do &c: *Anal:*

Kimac palcem, *skimnac palcem*, Concrepare digito. *Cic:*

Kimam ręka &c: *chodzac*, Agito pendulas manus &c: *Anal:*

Kimam ręka grożac, Manum alicui intento. *Live: Kimanie głowa*, Nutatio capitis *Plin*

Kimanie ręka, &c: Intentus palmarum &c: *Cic: Kij*, Baculus. *i, m*, Baculum. *i, n*, *Ovid: Fustis. is, m, Cic:*

K L A K L A

Kłab nici, Gomus flaminis. &c: *Hor: Glomus. eris, n, Plin:*

Kłab u konia, Seta assurgens in cervice equina. *Henric:*

Kłab trans ut *w kłab zwinac włosy* &c: *Nodus. i, m, Ovid: tr: Spira. a, f, Virg: Us: Col. ligere in nodum capillos Ovid: Corripere in nodum hominem. Colligere se in spiram [&c: Virg:*

Kła za, *kobyła*, Equa. *a, f, Hor: Equila. a, f, Varr:*

Kładę co gdzie, Pono aliquid alicubi. *Cic: Appono ante junicam &c: Teren:*

Kładę co na co, Impono crumenam &c, in colum &c: *Plau: Impono alicui coronam, onus &c: Cic:*

Kładę co na mierzch, Superimpono, superpono aliquid alicui. *Plin: Supergero, superjicio aliquid &c: Colu:*

Kładę co nad czym, Superpono alicui &c: *Colum: Kła.*

Kłade co w co, Impono aliquid in navim &c: Liv:

Kłade co na midoku, Tropono vexillum &c: Cas:

Kłade co wprzód, Praepono aliquid. Cic: Prætexo.
is, a, 3, Plin:

Kłade kogo co między, Adscribo in numerum
&c: Cic: Interpono mensibus &c: dies &c: Liv:

Kłade kogo równo z kim V. Romnam 4.

Kłade kogo w szranki, Circumscribo aliquem
cancellis. Cic:

Kłade kogo leżeć, spać, Colloco in lecto. Cuba
re facio aliquem. Anal:

Kłade porządku na stoł, stawiam, Appono cibum
&c: Cic: Antepono canam &c: Plau: Oggero.
herbas &c: Nanius:

Kłade się spać, Sterno corpus somno. Liv: Col-
loco me in cubili. Do corpus somno. Ovid.
Decumbo in lecto. Cic:

Kłade za pewną, Iacio fundamenta causæ, &c:
Sumo pro certo. Pono tanquam fundamentum.
Assumo, arripio tanquam &c: Cic:

Kładzenie czego, Positio, onis, f, Colum:

Kładzenie się, Recubitus. is, m, Plin:

Kłajstr, Glutinum è flore pollinis temperatum a-
qua ferventi. Plin:

Kłam, kłamstwo, Mendacium. Mendaciunculum,
i, n, dim. Cic: Vanitudo. inis, f, Plau: V.
Egarstwo.

Kłamam, łgę, Mentior. iris, d, 4, Tere: Dico
mendacium. Cic:

Kłamea, łgarz, Mendax. acis, i, Expers verita-
tis. Cic: Falsiloquus. Falsidicus. Mendaciloqu-
us. i, 3, Plau:

Kłanka, Obex parvus foribus affixus. Anal:

Kłamlwie, Mendaciter. Arnob:

Kłamra, Ansa ferrea. Vitr: Ansa. a, f, Arnob:

Klanromanie, Suffrenatio lapidum &c: in An-
tura. *Plin:*

Klanuieg, Ansis ferreis, & plumbo vincio *Virg:*
Ktaniam *fig*, Inflexio genu, caput &c: *Prop. Cor-
enl:* Submitto poplitem, genu inflexum. *Ovid:*
Adoro. *as, a, i, Virg:*

Ktaniam *fig komu*, Preciso aliquem. *Cic:* Advol-
vor genibus alicujus. *Lip:* Adoro aliquem. *Plin:*
Ktaniam *fig od kogo*, Verbis alienis salutem a-
licui precor. Salutem alicui ab aliquo defero,
nuntio, dico. *Anal:*

Ktaniay *fig igmu odemnie*, Illum salvere jube, ve-
lim jubeas. *Cic:* Salutem ei meo nomine di-
cito. *Anal:*

Kłapam zęboma, Crepito dentibus. *Plau:* Incre-
po malis. *Virg:*

Kłapanie zębami &c: Crepirus dentium &c: *Cic:*
Kłapokogi, Sonipes. *edis, m. Grat: in Cyneq:*

Kłapouchy odmistych uszu, Placidis auriculis
canis. &c: *Varr:* Flaccus. *i, 3, Cic:*

Klar, vide. *Przezroczyść. Iasność. Glanc:*

Klarer wino, Vinum heluolum, eliquatum, fæce
carens. *Colu:*

Klatex aliter, vide: *Wino przyprawne:*

Klawenny, vide: *Przezroczyść, iasny,*

Klanuieg, Eliquo aliquem liquorem. *Colu:* Defæ-
co vinum &c: *Plin:* Liqueo vinum &c: *Hor:*
Clarum reddo faculentum vinum &c: *Pall:*

Kłask, *klaskanie*, Plausus populi manibus &c: *Cic:*
Crepitus illius manus. *Sen:*

Kłask od bicia, Cottabus. *i, m, Plau:*

Kłask, *klaskanie geba*, Poppyfina. *aris, n, Pers:*

Kłask (Interjectio) *Tax. Bat. Plau:*

Kłaskam rękoma, Complodo, collido manus. *Quint:*

Kłaskam palcami, Concrepo digitis. *Cic:*

Kłaskam geba, *igzykiem*, Poppyfina edo. *Pers:*

Kła-

Klaskam *geba iedzac*, Sorum inter edendum labilis colapiodendis edo. *Anal*:

Klaskanie, Sclopus *i, m*, Pers: V. *Klask* *i*.

Klasztor, Canobium. *ii, n*, *Ffid*:

Klasztor panienski, Parthenon. *onis, m*, *Suid*: Gineceum sacrum. *Bud*:

Klasztorny, Coenobiacus. *i, 3*, *Ex Græc*:

Klaska praska, Cavca. *α, f*, *Cic*: Conclave avium &c: Colum

Klaska na imierza, Cavca forarum. *Sver*:

Klaska tr, vide *Praska*,

Klaska, Diræ. arum, *f*, Exsecratio. *onis, f*, *Cic*:

Klaska kościelna, wyklinanie, Exclusio à communiconi consuetudine Catholicorum. Exsecratio major. *Anal*:

Klaskę z kogo zniesć, Communioni Ecclesiæ aliquem restituere. *Anal*:

Klaskę na kogo wtożyć, Diris aliquem devovere. *Anal*:

Klauzula, Clausula edicti &c: *Cic*:

Klauzura u ksiąg, Vincula ætæ &c: librorum. *Anal*:

Klauzura zakonna, Secluforium *ii, n*, *Vatr*: *Anal*:

Klawiatura u organ &c: Plectra organorum &c: *Stepl*: *Hen*:

Klawicybał, klawikord instrument, Æreæ fides ligneis multis plectris instructæ. *Anal*:

K L B K L E

Kleć, klerka, Structura temporaria. Opus temporarium. *Ulp*:

Kleć, Ædifico easas. *Hor*: Construo aliquid temporarium. *Cic*:

Klecha, bakatarz na msi, Grammatista. *α, m*, *Sver*:

Kleczący, Nixus genu. *Ovid*: Nixus in genibus. *Virr*:

Kleczę, Nitor genibus. *Liv*: Adsto in genua. *Plau*:

Kłęczeń, na niebie. Nixus. *ūs, m, Hercules. is, m, Cic.*

Kłeczenie, Flexio genuum. Situs corporis in genu. *Anal.*

Kłęczkiem, kłęcząc, &c. Nixus genu &c: *Ovid:* Genibus curvatis orabat &c: *Amm.*

Kleig co, Conglutino aliquid. *Cic:* Glutino aliquid. *Plin:*

Kleig trans ut. Klei sig co, Cohæret sermo &c: *Quadrat aliquid. Congruit aliquid cum causa &c: Cic:*

Kleienie, Conglutinatio. *onis, f, Cic, rr:*

Kleşiona rzecz, Glutinamentum. *i, n, Plin:*

Kleiony, Bituminatus. *i, 3, Plin: Glutinaus. i, 3. Anal.*

Kleiomarość, Lævor. *oris, m, Plin: V. Lipkość,*

Kleiomaty, kleisty, od kleiu iakiego kolwiek, Glutinosus. *i, 3, Colu:*

Kleiomaty, kleisty, od kleiu drzewnego, Gummosus. *i, 3, Plin: de arboribus. Gummatas. i, 3, Pall: similiter ut Plin:*

Kleiomy, z kleiu drzewnego, Bitumineus. *ei, 3, Ovid: Gumminus. Plin:*

Kleisto, Bituminis modo. *Plin:*

Klekam, padam na kolana, Submitto flexum genu. *Ovid: Tango genu terram. Cic: Procumbo in genua. Curt:*

Klekam przed kim, Advolvor genibus alicujus. *Liv: Ad genua accido. Submitto me alicui. Suet: Adoro aliquem. Plin:*

Klekocę, Tabellas ligneas malleolis instructas agitando, crepito. *Anal:*

Klekoce bociań, Plaudit rostro ciconia. *Ovid:*

Klekor, klekorzka trans. Smiegorlimy. V. Smiegor,

Klekorzka, Crepitaculum. *i, n, Colum*

Klepadto, kloc do ubiiania ziemi, Pavicula. *e, f, Cato. Kle.*

- Klepie*, czym *plaskim* uderzam, *Plaudo. is, di, sum, a, 3, Sili. Us: Plaudo equum. Sil: Plauda cervix equi. Virg:*
- Klepie* *aliter*, vide. *Ubiam* *ziemię*,
- Klepie* *nędzę*, V. *Nędzę* *klepie*,
- Klepisko*, *Area frumento terendo. Cato:*
- Klepki*, *Materia doliorum. Anal: Secamentum. i, n, Plin:*
- Kleryk*, *Initiatus sacris. Plin. Clericus. i, m, Hier: Klerikóm stan, kleryktwo, Ordo sacrorum ministrorum. Bud: Ordo clericorum. Anal:*
- Kleryków zgromadzenie*, *Collegium sacrorum ministrorum. Anal: Clerus. i, m, Grac: Nicet: congregatio. Diaconorum, Prashyterorum:*
- Klesk* *ptak*, *wisniowe pestki gryzący i niemi żyjący, Ostritragus. i, m, Gesner:*
- Kleska*, *Clades. is: f, Liv: Calamitas, aris, f, Cic: Kleskacz, Plausor in theatro. Hor: Plaustrix. icis: f, Non: Kleskaczka.*
- Klesnie*, V. *Wklesniam co*
- Klesniec* *ziele, Aris. idis, f, Plin:*
- Kleszcz* *ryba, vide. Leszcz:*
- Kleszcz* *robak, Ricinus. i, m, Cato: Col:*
- Kleszcze*, *Forceps. ipis: f, Ovid: Tenaces. ium, m, Pall: a tenax. Subs:*
- Kleszcze* *na wyprężoną scianę, spona, Orthostates. a, m, Virr:*
- Kleszcze* *rekoma, Plaudo. is, di, sum, n, 3, Cic: V. Klaskam:*
- Kleszczeniec*, *Semimas. aris, m, Liv: Semivir. ri, m, Ovid:*
- Kleszczyki*, (*pomśzechnie:*) *Forficula. arum, f, Plin:*
- Kleszczyki* *Barmierskie, Forceps chirurgi. Bud:*
- Kleszczyki* *do kości, Volsella, a, f, Cels:*
- Kleszczyki* *do włosów wyrwania, Volsella. a, f, Cels:*
- Kle.*

Kleszczyki do zębów, Dentarpage forcipes Varr:
Kleszczyki do orzechów, Nucifrangibala. orum, n,
Plau:

Kleszczomina ziele, konop włoska, Trixis. is, f
Seseli Cyprium. Plin:

Kleszczominowy, Cicinus. i, 3, Plin:

Kley, Bitumen. inis, n, Virg: Glutinum. i, Glu-
ten. inis, n, Plin:

Kley ognisty, mokry, rzadki, Naphtha. a, f, Plin:

Kley ryb gdy się trą, Strigmentum piscium. Plin:

Kley rybi, Ichthyocolla. a, f, Plin:

Kley z drzew ciekący, Gummi. indecl, n, Plin:
Gumma. a, f, Pall:

Kley puszczą drzewo, Gumen lacrymat, Gummi-
nat prunus &c: Pallad:

Klein puszczanie, Gummitio. onis, f, Colum:

Kley złotniczy, Chrysocolia. a, f, Gluten auri.
Plin:

Kleynor (powszechnie) Cimelia. orum, n, ExGrac:

K L I K L I

Klin, Cuneus. ei, m, Cic: Epischifis. is, f, Virr:
Klinik,

Klin figura kliniasta. Cuneus. ei, m, Virruo:

Klinem rozbić, Fendo cuneo. Virg. Cuneo. as,
per vim. Quint:

Kliniasto czynić, klinem puszczam, Cuneo. as, a,
i. Plin,

Kliniasty, klinowaty, Cuneatus. i, 3, Colum:

Kłistera, naczynie lekarskie, macharzynia, z rurką,

Clyster. eris, m, Cels: Clysterium. ii, n, Scrib:

Kłistera, lekarstwo które wleczą przez rurkę, Cly-
ster. eris, m, Suer:

Kłisterę komu dać, Cremorem in alvum partibus
inferioribus indere. Cels:

Kłisterę wziąć, Clystere purgari. Suer:

Kłizać, po mału &c: iść, Lentē, fastidiosē e-
dere. Anat:

Klnę

Kluc kogo, Malè præcor, alicui. Cic: Sacro aliquem Liv:

Kluc aliter. Devoco caput hominis. Animam interis sacro Anal:

K L O K L O

Kłobuczki rozy nierozwitey. Alabastrus. i, m, Calyx. icis, m, Plin:

Kłoc, sztuka kłodziny, Pars caudicis in orbem concisi. Anal:

Kłoc, na którym robią, siedza &c: Frustum caudicis Anal:

Kłoc, który przymiezuia zachwałemu, bydlęciu &c: Codex. icis, m, Prop:

Kłoc, gardlina, Culmorum æqualium fascis. Anal:

Kłocg piwo, wino &c: Turbo, agito, fluctuare facio &c: Anal:

Kłoci się piwo &c: w niepełnym staku. Agita, none vapidum redditur vinum, cerevisia &c: Anal:

Kłocie, kolenie czym ostrzem, Punctus. is, m, Punctio. quis, f, Plin:

Kłocie w ciełe, bol, Punctus nervorum, musculorum &c: Firm:

Kłoda, abo miara mokrych rzeczy statek, Dolium. ii, n, Calum:

Kłoda, statek, abo miara suchych rzeczy, maca, emicula &c: Dolium. ii, n, Anal: f, C, Mensura 160, 180 &c: congiurum. Anal:

Kłoda kaźdey miary do sypania, chowania suchych rzeczy, Dolium frumentarium. Caro:

Kłoda do sadzenia ludzi, Numella, vinculum ligneum caput manus &c: stringens. Nonius:

Kłodzina, drzewa obcięte, Truncus. i, m, Caudex. icis, m, Virg:

Kłofia, vide. szczepa,

Kłokocina ogrodna Pseudosycomor. i, m, Mar. ab: Ursin Kto-

Kłokocina lesna, Staphylodendron. *i, n, Ursin:*

Kłokocina włoska, Pistatia. *a, f, Matth:*

Kłonia, Verriculum. *i, n, Valer: Max:*

Klon, Acer eris. *n, Plin:*

Kłonica, *kłonice*, Paxilli quatuor, curius rustica-
ni capsam ne cadat vel vacillet cohibentes.

Anal:

Klonowy, Acernus. *i, 3, Ursin:*

Kłopotę się, Sollicitat angitq; me aliquid. Sol-
licitudo me stimulat, conficit, afficit. *Cic:*

Kłopotę kogo, Afflicto aliquem. *Cic:*

Kłopot vide. *Frasunek,*

Kłos, Spica. *a, f, Cic:*

Kłos nieorciły, Spica mutica. *Varr:*

Kłosek, Massula ē farina conspersa. *Colu, Co'ly-*
ra. a, m, Plau:

Kłosek którym nadziemiaią gęsi, *Ec:* Turundæ ē
farina sarciendis gallinis *Ec: Varr:* Offula ex
farina. *Pallad:*

Kłosiany, Spiceus. *ei, 3, Virg:*

Kłosienczka ziele, Canaria. *a, f, Plin:*

Kłosów zbieranie, Spicilegium. *ii, n, Varr:*

Kłosowazy, *kłosiły*, Spicatus. *i, 3, Plin: Spicifer.*
ri, a, um, Mart:

Kłosowka ziele, Holcus. *i, m, Aristidia. a, f, Plin:*

Kłosy wypuszczam, Spico. *as, n, 1, Plin. Spicas*
emitto. Anal:

Kłosy zbieram, Spicilegium facio. *Bud:*

Kłota rana, Punctum vulnus. *Puncta. a, f, Vegez:*

Kłotka żelazna, Sera pensilis, mobilis. *Anal:*

Kłornia, V, Zamieszanie, Trudność. *Burda. Ro-*
sterk:

Kłornie wszystko iakies między niemi, Semper a-
liquid turbarum est inter eos. Pacatē vivere
nesciunt. *Anal:*

Kłuba, *kłoba budownicza*, Trochlea. *a, f, Lucr:*
Virr:

Klu-

Kłuba u magi, u szal, Trutina. α, f, Pers: Foramen per quod transit lingula Anal:

Kłuba aliter staw w ciele, Articulus. i, m, Cic:

Kłuba do ciągnięcia złoczyńców, Fidicula. tarum, f, Suet

Kłuba klubami ciągnąc, Organicè. mechanicè trahere Vier:

Kłucz, Clavis. is, f, Cic: Caro:

Kłucz aliter maigryność wielka, Latifundium. i, n, Val: Max: Villæ rusticanz in eodem tractu regionis dispositæ. Anal:

Kłuczka, za która klamka zapada, Dens vestem aut repagulum cohibens. Anal:

Kłuczka trans. Dolus. i, m, Plau: Fallacia. Captio- onis. f, Anal:

Kłucznik, Cliduchus. i, m, Plin: Claviger. rz, 3, Ovid:

Kłuczyk, Clavicula. α, f, Henr: Sæph:

Kłuię, Ferio rostrò. Liv: Rostrò everbero. Quint:

Kłus, sposòb biegu, Gradus tolutilis. Varr:

Kłusak, Succussor. oris, m, Lucil: Tolutarius equus. Sene:

Kłusam, Gradu tolutili vehor &c: Varr:

Kłusa, vide Wiegzenie, 3, Ciemnica, Kłoda 4:

Kłykciasty, Condylus habens. Anal:

Kłykieć, Condylus. i, m, Mart:

K M I   K M I

Kmieć, rolnik, poddany czyi, Colonus. i, m, Cic:

Ze zaś poddani różni są, tak się w szczególności nazývają: Coloni censiti. Czyszowi. Inquilini Komornicy, Adscripticii coloni. Rolnicy z roli służący Panu, Conditionales coloni Do pewnego czasu poddani względem uprawiania gruntu. Partiarii coloni. Grunt uprawiający za jaką część z niego pożytku. Anal: I, C, Caro,

Kmie-

Kmieci, *Colonarius*. ii, 3, *Varr*:

Kmin *kranny*, *Caminum*. i, n, *Horat*:

Kmin *lesny*, *Cuminum sylvestre*, *agreste*. *Siren*:

Kmin *polny*, *Carum* i *Carium*. ii *Careum* ei n, *Plin*:

Kmin *Polski*, *Ammium adulterinum*. *Anal*

Kmioroka, *Colona*. a, f, *Rustica conjux*. *Ovid*:

Kmorr, *krzesny ociec*, *kum*, *Sponsor ad fontem sacrum* *Tertul*:

Kmorrem *byc*, *Suscipere aliquem e sacro fonte*. *Anal*:

K N A K N I

Knafel, *knaflik*, *vide*. *Perlice*,

Knafliczka, *ziele*, *Blattaria*. a, f, *Plin*:

Knap, *vide* *Sukcennik*.

Knebel, *Ligellum*, *vel*, *ferramentum in medio amentatum*. *Anal*

Kniat *ziele*, *Chameleucc*. es, f, *Plin*: *Fasferum*. i, n, *Plau*:

Kniaz, *vide*: *Car*. *Ksiaze*,

Kniazik, *Carzyk*, *Dux Scytharum* &c. *Anal*:

Kniazik (*Oryza morska barzo piekna*:) *Julis. idis*, f, *Cardon*:

Kniecia, *Telqua. orum*, n, *Hor*: *Loca deserta, inculta*. *Anal*:

K N O K N U

Knod, *knodyšek*, *kolanko w ziele*, *zbozu drzewku*, *sek*, *Geniculum tritici*, *arandinis* &c: *Plin*: *Articulus*. *Cic*: *Nodus* *Teren*:

Knot, *knotek do swiece*, *lampy* &c: *Ellychnium*. ii, a, *Plin*: *Myxa*. a, f, *Marr*:

Knot, *knotek do rany*, *Penicillum*. i, n, *Cels* *Peniculus*. i, m, *Sipon*:

Knotnica *ziele*, *vide*. *Dziemanna*.

Knuig *propr*, *Contrunco arborem* *Plau. er*: *In orbem concido* &c: *Plin*:

Knuig, *kuig co*, *trans*. *Struo aliquid*. *Liv*: *Ma-*
chinor

chinor aliquid Fabrefacio fallaciam &c: *Plau:*

Fabricor aliquid. *Curr:*

Knutel, Paxillus ad varios usus *Anal:*

K O A   K O B

Koadiutor Biskupi, Episcopus destinatus, nominatus *Anal:*

Koadiutor w Zakonach, laik, brat, Auxiliaris socius sacerdotum. Sacram serviens servitute. Vois monasticis, religiosis Deo obstrictus, sed nullis sacris initiatus. *Anal:*

Kobiel, *kobiałka*, Cista viminea solidè, spissè texta. *Colum:*

Kobieli *fig szara*, opona &c: Sinuatur vestis. *Ovid:*

Kobieliſty, Laciniolus. Convexus in terram. *Plin:*

Sinuolus i. 3, *Ovid:* V: *Wypukły* 2. *Zonisty:*

Kobierzec, Tapes. *etis*, m, *Virg:* Tapete. *is*, n, *Plau:* Gausape. *ind*, u, *Var:*

Kobierzec, *Adziamski*, Tapete Persicum, Barbaricum. *Anal:*

Kobus, Falco arborarius. *Alber:*

Kobyła, vide. *Klaczka*,

Kobylenie, *kohylina*, Obex. *icis*, m, *Virg:* Præventuræ. *arum*, f, *Amu:*

Kobylenie ofekowate, Munizio militaris &c: infestis undiq: horrens telis instar echini. *Anal:*

Kobyli, Equinus. i. 3, *Horat:*

Kobyli szczaw vide. *Szczaw kobyli*,

Kobyłka, Equila. *a*, f, *Varr:*

Kobyłka, *robak czworoskrzydły*, Insectum ex-pes 4. alarum. *Anal:*

Kobyłka u psellic, *hastek*, Fibula femina. *Anal:* *Virr:*

Kobyłka, *wzeł łatmy do rozmiązania*. Nexus facile solubilis. Nodus facile solubilis. *Anal:*

Kobyłka, *zarr w słowie*, Lusus in verbo. *Anal:*

Kobza, Pandura. *a*, f, *Varr:* Organum musicum trichordum. *Meurs:*

Koc,

Koc, Cento onis, m, Cas: Cilicium. ii, n, Cic: Total villosum. Anal:

Koc na sądach, Multatja pecunia. Liv: Początek słowa Polskiego z tą, że którzy nieśluszenie pozymali, zwykli byli futra płacić sądziom, Parrrz w konst. królest:

Koca się owce, Fetus procreant oves. Cic: Edunt partum &c: Plin:

Koca się raz po raz w kilka dni, Superfetant lepores &c: Plin:

Kocanki swojskie, szarota, Gnaphalium. ii, m, Chamæcelum. Plin:

Kocham się w czym, kim: Est mihi in deliciis, pro deliciis est mihi aliquid. In amore, amoribus est mihi aliquid &c: Delectationi est mihi. Deditus sum alicui. Cic:

Kocham się w sobie, Placeo mihi. Amo me. Diligo me & magnificè circumspicio. Cic: Gaudeo in me. Catul:

Kochan, kochanek czyi, kochanie, Deliciae. Deliciolæ. arum. f, Anima. a, f, Cic: Voluptas. a, f, Delicia. a, f, Plau:

Kochanie, Oblectatio. Delectatio. onis, f, Delectamentum. Cic:

Kochanie biorg, mam z czego, Recreor literis &c: alicuius. Cic:

Kocie, Catulus felis. Anal:

Kociec ptaszy, sadz, klatka karmna, Ornithoboscium ii, n. Varr:

Kociec gęsi, Hara anserum. Varr:

Kociec kaczy, Nesotrophium. ii, n, Colum:

Kociec kokoszy, vide. Kurnik,

Kociet, Lebes. eris, m, Ahenum. i, n, Virg: Cucuma a, f, Marr:

Kociet do bębnienia, Tympanum i, n, Ovid: Lucr.

Kocietek, Coquulum. Coculum. i, n, Plau: Æneolum. Fest:

Koc-

Kocierpka, czereucha, Arbor austeras baccas racematum ferens. Anal:

Kocony z koca, Cilicinus. i, 3, Sipont:

Kocyk, Centunculus i, m, Liv:

Koczarya, vide. Pogrzebaczka,

Koczkodan, kot morski, Cercophitecus. i, m, Plin:

Koczkodan tran, vide Szpetny, Niemiasła 3

Koczor, Nummus minimus. Anal: V. Pieniądz

K O G K O K

Kogor, kokor, Gallus. i, m, Gallus gallinaceus. Cic.

Koig, vide. Błagam.

Koka kokosz, vide. Kwoka.

Kokornak ziele, Aristolochia. a, f, Plin:

*Kokorycz mniejsza, Corydalis. is, f, Fumaria ter-
tia Siren:*

Kokorycz większa, Fumaria. a, f, Plin:

Kokoryczka ziele, Polygonatum. i, n, Dioscor.

Ursin:

Kokoryku: Cucurientis galli vox. Anal:

Kokoryku śpięwa kur, Cucurrit gallus. Philomel:

Kokosz, Gallina. a, f, Cic: Gallinaceus grex. Coll:

Kokofzy,

*Kokosz młoda, Pullitra. Pulletra. a, f, Var: Gal-
lina juvenca. Plin.*

Kokosz nasładka, Gallina incubans. Colu:

Kokofz nierna, Ovipara gallina. Apul:

Kokofz co się wymiodła, Nutrix gallina. Pall.

Matrix. icis, f, Colu:

*Kokoszka, Gallinula. a, f, Arnob: Gallina pumi-
lio. Anal: Colum:*

*Kokoszka błotna, Trochilus. i, m, Jun: Trochi-
lus terrestris. Anal.*

*Kokofzę się, żurzę się, Facio me ferocem, ma-
gnum. Plau: Sumo mihi spiritus & arrogantiam. Cas: Circumspicio (me magnificē. Cic:*

*Kokofzy, Gallinaceus. ei, 3, Cic: Gallinarius. ii,
3, Cels:*

Ko.

Kokot, vide. Kur,

Kokotlimy, Pugnator gallus gallinaceus. Sc: Plin:
Pugnax. atis, i, Anal.

K O Ł K O Ł

Koł, Vallus. i, m, Stipes. itis, m, Virg: Palus.
i, m, Cic:

Koł ofry zaciosany, Stylus. i, m, Colum: Palus
exacuatus. Anal:

Koł, abo obrótow Niebieskich konterfety, Sfera,
Sphæra. a, f, Cic:

Kołacz, bię wędzmi, Pulso ostium. Increpo fo-
res. Plau:

Kołacy, oscisty, Aculeatus. i, 3, Echinatus. Plin.
Sentus i, 3, Prud.

Kołacy, kołniacy, w koło idacy, Rotans. auris, i,
Hor: Periodicus. i, 3, Plin:

Kołlacya iakiego urzędu, prawa, -V. Podamanie.

Kołacya poſtua, Canula jejunantium. Refectio
modica vespertina. Anal

Kołacya, vide. Bankiet. Bieſiada i.

Kołacz, Scriblita. a, f, Plau: V. Placek

Kołaczek Aptekarski, Ecligma. atis, n, Plin: Pa-
stillus. i, m, Cels:

Kołaczowa podęszwa, Solum. i, n, Caro.

Kołaczowe liſtki, Tracta. orum, n, Caro: Tracta.
a, f, Plin:

Kołaczomy kraniec, zagięty, wynioſty, Balteus.
ei, m, Caro:

Kołaczomy piekarz, Placentinus. i, m, Plau:

Kołanko, kuoſ we dible, w chroſcie Sc: Artic-
ulus. Cic: Nodus. i, m, Tar: Geniculum. i, n,
Nodulus i, m, Plin:

Kołankowacieg, w kołanko roſtg, Geniculo. as, n,
i, Plin:

Kołankowato, Geniculatim, Plin:

Kołankowatoſc, Articulatio, onis, f, Plin:

Kolankowaty, Articulosus *i, 3, Plin: Genicula-*
tus *i, 3, Cic:*

Kolano, Genu- *ū, n, Cic: Genus. i, m, Lucil:*

Kolasa, Vestibulum. *i, n, Gell:*

Kolasa nakryta, Arcera. *a, f, Cic:*

Kolasa ruska, Plaustrum tectum corticibus. *Amm:*

Kołat, kołatanie. Pulsus. *ūs, m, Cic: Strepitus,*
ūs, m, Hor

Kolator Beneficium, Collator in jure canonico.
Ius edendi, & presentandi habens. *Anal:*

Kolatura, vide. Podawania prawo,

Kołat, ogniwa w pancerzu, Hami lorice. *Virg:*
Serv:

Kołca do opon, do kobiercy, Annuli velares. *Plin:*
Circuli ex are &c. *Anal:*

Kołca u szaty. Fibula. *a, f, Ovid. Armilla. Fest.*
Ornamentum erat virorum in brachio.

Kołce u szyj, u drzpi &c. auraba, Armilla.
a, f, Vitruv.

Kołce które niedźwiedziowi &c: w rozdrze wpra-
wiają, Circuli in nasibus ursi &c. *Anal:*

Kołce w łańcuchu, Circuli catenæ. *Anal:*

Kołczan, vide Saydak do strzał,

Kołdra, Stragulum. *i, n, Cic: Lodic. icis. f, Marr:*
Lodicula. *Suet.*

Koły, Pungo. *is, xi, Num, a, 3, Compungo. Sti.*
mulo *as, n, 1, Fodio stimulis. Cic:*

Koły, kołem idę, krążę, Orbem conficio. In or-
bem feror Circulum conficio. *Cic: Circumco.*
is, n, 4, Liv: Circō. as, a, 1, Tibul,

Koło co go w oczy trans, Incurrit in oculos e-
jas aliquid. *Cic:*

Kolebka dziecienna, Cunæ. *arum, f, Cunabula. e-*
rum, *n, Cic:*

Kolebka, móż, Lactica. *a, f, Cic: V. Karetæ*

Kołąda, Strena. *a, f, Suet:*

Koleduig, Strenam peto, capto, posco, do, recipio, Suer:

Koleia co czynię, trans, Ex ordine dico sententiam &c: Cic: Vices loquendi &c: seruo, Quinz: In orbem vicem obeo Liv.

Koleiia, spotmieszkanie, Contubernalis is, m, Cic: *Koleiium*, stan abo sposób życia, spotność wurdzie, Collegium ii, n, Cic.

Koleiium, mieszkanie kolegów, Domus collegarum. Anal

Kotek do zawieszania czego, Paxillus. i, m, Cic: Varr:

Kotek gra, abo kotki, saki, Paxillorum ludus. Anal: *Kotek* ostrzy, którym się kopa ziemia na wsadzenie w nią nasienia, Stylus. i, m, Colu. Acus. as, f, Pall.

Kotek alirer goździk u lutnie, Collabus. i, m, Cal Epitonium. Iun. ex Grac.

Kotem w koło co czynię &c: In orbem. &c: Liv. Circulatim Suer. Orbiculatim. Macrobs:

Kolenie, vide. Krażenie

Kolera, wilgotność w ciele wszelkim iedna ze czterech, Bilis is, f, Plau. Humor jest ciepły po całym ciele rozlany. Dwoiaki zaś: ieden przyrodzony i umiarkowany, drugi zhyteczny, który wieloraki jest. żółty, zielony, czarny, czerwony, modry &c: umniejszyć się może przez wymioty, krwi puszczenie, i odbyt.

Kolera choroba, Cholera. a, f, Plin: Cels:

Koleryczny kolery się mairacy, Biliosus. i, 3, Cels

Koleryczny, chorobę kolery cierpiący. Cholericus. i, m, Plin:

Koleryczny aliter gniemlimy, vide. Gniemlimy

Kolesnik, vide. Kotodziey

Koler, Thorax Splendidior. Anal:

Koley, Orbita. a, f, Regio. onis, f, Cic: Vestigium rotæ. Ouid:

Ko-

Koley na kogo, na mnie &c: tr: Vices mea. &c:
sunt. Anal:

Kolika, kłocie w kiszkaach, Coli vitium. Plin: Co-
liacus dolor. Cels:

Kolika w boku: Telum. i, n, Seren: Dolor lateris
vehemens &c: Anal:

Kolike cierpiący w kiszkaach, Iliosus, colicus homo.
Plin:

Kolike cierpieć ramże, Coli vitio labore. Anal:

Kolike cierpiący w boku, Dolorē lateris perpe-
tiens. Anal:

Kolike cierpieć w boku, Dolor lateris me infestat.
Anal:

Kolikomy, Colicus, i, 3, Cels:

Kolisty, koła mający, Circulis ac rotis constans.
Anal:

Kolisty, okolisty w krag idący, Gyratus. i, 3, Plin:
Kolka, vide Kolika.

Kolka, głowka kolaca na oście, Caput spinosum
cardu. Anal:

Kotko, Rotula. a, f, Plau:

Kotko mosiężne, złote &c: Circulus auri &c: Vi-
rruv:

Kotko czeze memnatrz, Circulus parvus. Anal:

Kotko na którym chodzą lina, sznur u windy, u
studni &c, Orbiculus trochleæ, Caro. Epitoni-
a. orum, n, Ulp:

Kotko bez szpic całkowite, Rota non radiata. Prob:

Kotko, koło ząbkowane, iako u zegarów &c: Tym-
panum dentatum. Virr:

Kotko, obraczką na głowę do noszenia ciężarów,
Arculus. i, m, Cesticillus. i, m, Fest:

Kotkowary, na kotkach się obracający, Cyclicus.
i, 3, Virr:

Kotnicz uszaty, Focale. is, n, Marr: Patagium.
ii, n, Fest:

Kołnik ogrodowy, vulg. Rzepa podługowata
 Kołnik dziki, polny, Rapunculus. i, m. Peś lo-
 custa. Siren:

Koło, figura okrągła czcza wewnątrz, Circulus.
 i, m. Ambitus rotundus. Orbis. is, m. Cic: Li-
 nea circumcurrens. Quint:

Koło w którym konie do biegu ćwiczą, Gyros. i,
 m. Cic:

Koło wozowe, Rota currus. Rota. a, f, Plin: Or-
 bis. is, m. Virg:

Koło na złoczyńce, Rota. a, f, Cic:

Koło w którym ludzie abo bydło obodzać co obra-
 ca, cąggnie, Machina tractoria. Philan: Tympa-
 num. i, n. Lucr: Vitr:

Koło w rumusie z kubekom złożone, V. Rumu-
 some koło,

Koło, miejsce do igrzysk u Rzymian, Circus. i, m,
 Cic:

Koło seymowe, Comitium. ii, n, Cic:

Koło do ciskania w igrzysku, V. Krag gra,

Koło iasne w koło miesiąca, Corona circa lunam.
 Senec:

Koło, zgromadzenie ludzi, Caterva. Turba ho-
 minum. Cic:

Koło (prapositio) koło czego, kogo, Cis: Circum.
 Ad. Ob. Cic: Circa. Hor: Us: Cis Eufatem.
 Ob os. Ad Castoris. Cic:

Koło, prepozycja aliter. ut. koło tego czasu, ro-
 ku, godziny &c: Circiter. Ad. Cic: Sub. Liv:
 Circa. Citra. Sver: Us: Circiter triennium. Ad
 3. horas. Sub adventum. Citra dies spectacu-
 lorum.

Koło, około totaliter około, zyla, sta &c: z których
 &c: Instar. Ad quindecim &c: Cic: Circiter
 20 &c: Cas: Quasi ad &c: Ter: Plus minus
 triginta &c: Marr:

Koło.

Kołodziey, *stalmach*, Rhedarius, vehicularius fabricator. *Capir*: Plaustrarius. *ii*, *m*, *Lamprid*: Faber carpentarius *Sipour*:

Kołodzieyski, Carpentarius. *ii*, *3*, *Spart*:

Kołodzieystwo, Carpentaria fabrica. *Plin*: Carpentaria. *2*, *f*, *Firm*:

Kołodkwintyda, Cucurbita filvestris. Colocynthis. *idis*, *f*, *Plin*:

Kotomaz, *rzęste do smarowania wozu*, Axungia. *2*, *f*, *Plin*:

Kolos, *stup wysoki kamienny*, Colossus. *i*, *m*, *Stat*:

Kotomacieg, *m kot roste, glabieig*, Arboreseo. *is*, *n*, *3*, *Plin*:

Kotowazy, Lignosus. *i*, *3*, *Plin*:

Kotowroz, *na krótyu się co obraca*, Vertibulum. *i*, *n*, *Anal*: *Lact*:

Kotowroz do ciężarów, *vide*. Winda stojaca.

Kotowroz ziele, *stępecznik*, Helioscopium *ii*, *n*, *Plin*:

Kotowrotek do nici *zwijania*, Perticæ decussatim junctæ in paxillo versatiles. *Anal*:

Kotowrotek do *przedzenia*, Machinula nentium. *Anal*: *Staminea rota rhombi*. *Anal*: *Prop*:

Kotpaczek, kotpak, Pileus turbinatus. *Anal*: *Tutulus*. *i*, *m*, *Fest*:

Kotpaki brunatne ziele, Medium. *ii*, *n*, *Matth*:

Kotron, Capillorum ex morbo complicatio. *Anal*:

Kolwiek (particula adjectiva:) ut *krokolkwiek* &c: *Cunq*: *Piam*. *Libet*. *Vis*. *Anal*: ut *Quiscunq*: *Quispian* &c:

Kotyśacz dzieci, Cunarum motor. *Marr*:

Kotyśanie, Oscillatio. *onis*, *f*, *Fest*: *Oscillum*. *i*, *n*, *Fun*:

Kotyśka, *narzędzie do kotyśania*, Oscilla. *orum*, *n*, *Virg*: *Petaurum*. *i*, *n*, *Juven*:

Kotyśzę kogo, Agito, iacto aliquem petauru. *Anal*:

Kotyśzę dziecko, Cunas moveo. *Anal*:

Kołyśże sig. Jactor petaurō. Jacto oscillis corpus.
Anal:

KOM KOM

Komedyā, *Comadia*. *α*, *f*, *Scena*. *α*, *f*, *Cic*: *Spec-
 aculum*. *i*, *n*, *Sver*:

Komedyā (*na zła strong*.) *κτορ*, *Deliciae*. *arum*,
f, *Cic*: *Us*: *Ecce autem alia delicia equitum
 vix ferenda*. *Idem*:

Komedyā stroie, *Ago Comediam*. *Tere*: *Facio hi-
 strionem*, *Plau*:

Komedyey mieysce, vide. *Dziwomisko*.

Komedyinik, vide. *Kuglarz*

Komedyiny, *Comicus*. *i*, *3*, *Scenicus*. *Cic*: *Scena-
 tilis*. *is*, *2*, *Varr*:

Komedyiny aparat, vide. *Aparat komedyiny*

Komenda, *Vicaria*, *cura parochia*. *Anal*:

Komendarz *Vicarius curionis*. *Anal*:

Komendor, *kantor*, *Patronus*, *defensor juris*, &
bonorum Ecclesiae. *Anal*:

Komendarstwo: *Dignitas patroni Ecclesiae*. *Anal*:

Kometa, *miorta na Niebie*. *Cometa*. *α*, *m*, *Com-
 tes*. *α*, *m*, *Crinita stella*. *Cic*:

Komiega, *Codicaria*, *caudicaria navis*. *Varr*: *Cau-
 dicata navis*. *Sere*: *Navis trabica*. *Fest*:

Komin wywiedziony dla dymu, *dymnik*, *Caminus*.
i, *m*, *Virg*: *Fumi spiraculum*. *Lamp*:

Komin w izbie, *seni* &c: *Caminus*. *i*, *m*, *Cic*:
Focus. *i*, *m*, *Serv*:

Komin robig, *Camino*. *as*, *a*, *1*, *Plin*:

Kominek, *Fumariolum*. *i*, *n*, *Tertul*:

Kominek, *którym swad abo zaduch wycho dził*, *Pni-
 geus*. *ei*, *m*, *Vitr*:

Kominnik *Camineuta*. *ε*, *m*, *Ex Græc*: *Fumari-
 orum purgator*. *Anal*:

Komisarski, *Recuperatorius*. *ii*, *3*, *Cic*:

Komisarz, *Recuperator*. *oris*, *m*, *Prædiator*. *Cic*:
Arbi.

Arbiter regundis finibus &c: Arbiter deciden-
da alicujus controuersia. Anal:

Komisya, Recuperatorium iudicium. Cic: Judici-
um extraordinarium finium &c: Anal:

Komizywa, Comitatus. us, m, Cic: Commeatus.
us, m, Apul:

Komonica swajska, Lipka, Lotus urbana. Matthi:

Komonica włoska, Sertula Campana. Plin:

Komonica pachnaca, Trifolium odoratum. Plin:

Komor, Culex. icis, m, Plau: Centrinés. α, m,
Plin:

Komora, mieszkanie, albo schowanie, Conclave. is,
n, Teren: Conclavium. ii, n, Plau: Cella. α,
f, Cic: Cubiculum Plin:

Komora sypialna, Cubiculum. i, Conclave. is, n,
Cic:

Komora, dom naicmny, mieszkanie, Meritorium. ii;
n, Juven:

Komora, komorniczy stan, żywot, Canacularia.
α, f, Ulpia:

Komora Rzeczypospolitey, Vestigale munus. Mu-
nus exigendi vestigalis. Locus exigendorum
vestigalium. Anal:

Komora Rzeczypospolitey solna, Salinarium empo-
rium. Cella salinaria publica. Anal:

Komorczasty, komorek siła maiaey, Loculatus. i,
3, Varr: Cubiculatus. i, 3, Sen: Loculosus. i,
3, Plin:

Komorka, Cellula. α, f, Teren: Cubiculum. i, n,
Plin:

Komorka w szkatule &c: Cellula. Loculamentum.
Anal:

Komorne, Merces domus, vel partis domus con-
ductæ. Anal:

Komornik, komora u kogo mieszkający, Inquilinus.
i, m, Cic.

Komornik, urzędnik Panskiy, królewskiey komo-
rze przetożony, Præpositus cubiculo. *Sen: V.*
Podkomorzy.

Komorny, Cubicularis, *is*, 2: *Cic: Cubicularius.*
ii, 3, Marr:

Kompaktor, vide. *Książnik*, 2,

Kompan moy &c: Popularis meus &c: *Teren:*

Kompania, Collegium hominum improborum &c:
Familia gladiatorum &c: *Sodalitas. atis, f, Cic:*

Kompania aliter. towarzyszenie z kim, Societas.
Sodalitas. Familiaritas. atis, f, Commmercium.
Necessitudo. inis, f, Cic:

Kompas, Horoscopus vas. *Plin: Scaphium. ii, 11,*
Marr: Cap:

Kompas morski, Pyxis nautica. *Philand:*

Kompasowy biegunek, żelasko magnetowane, Canon,
ferrum magneticum mobile horoscopii. *Anal:*

Kompatura, do w szympania, lub obwiłania kfiag,
Sittymbæ. arum, f, Cic: Segestre. is, n, Plin:

Kompleksya, Temperatio, affectio, natura corpo-
ris. *Cic:*

Kompleksyi miękkiey, rozkoszney człowiek, Mala-
cus. *i, 3, Plau: Mollis homo, & feminei cor-*
poris. Plin:

Kompleksyi rwardey, Duro corpore. *Virg:*

Kompleksyi miękkość delikacka, Mollities, molli-
tudo corporis, tactus. *Cic:*

Kompleta, Vespertinarum precum appendix. Ec-
clesia preces vespertinis subditæ. *Anal:*

Komponista, Musicus. *i, m, Symphoniacus homo.*
Cic:

Kompozycya szkolna, Exercitatio latina. Stylus la-
tinus. Exercitatio styli latini. *Cic: Anal:*

Kompozycya aliter. rosprawa, ugoda, Decisio. o-
nis, f, *Cic: Transactio. onis, f, J, C,*

Kompozycya Aptekarska, Compositio. *onis, f, Matth:*
Kom.

Kompromis, vide: *Zdanie się na iednacze*.

Konput kocielny, *Ars disponendi Calendarii Ecclesiastici ad cursum lunæ & solis v. terræ*. *Anal:*

Komanikować, *Celesti epulo, pane refici. Ad sacram mensam, ad sacram synaxim accedere.*
Anal:

Komża kapłańska, *Vestis sacerdotalis lintea brevior.* *Anal:*

Komżę noszący, *m komżę ubrany*, *Liniger. i, a, um, 3.* *Anal:* *Ovid:* *Linteat, albatus Sacerdos.* *Anal:*

K O N K O N

Koń, *Equus. i, m.* *Cic:* *Significat tam castrarum quàm non* *Sc:*

Koń bliący nogami, *Calcitro. onis, m.* *Plau:* *Calcitrosus equus.* *Col:*

Koń chudy, *Equus strigosus. Lix,* *Equus male habitus.* *Gell:*

Koń cięższko noszący, *Succussator. Succussor. oris, m.* *Lucil:*

Koń ciężarowy, *Clitellarius equus.* *Caro:*

Koń drewniany, *Equus ligneus, durateus.* *Anal:*

Koń dziki, *Equiferus. i, m.* *Plin*

Koń iednego noszący, *Celes. itis, m.* *Gell:* *Eques. itis, m.* *Lucil:*

Koń małego wzrostu, *Pumilio equus. Colu:* *Anal:*

Koń na stanii, *Saginaris equus. Lampr:*

Koń co jeszcze niezronił, *Abolus. i, m.* *Cal:* *Rhor:*

Koń poczararski, *Biugus equus. Virg:*

Koń potkliwy, niepewny na nogi, *Equus suffosus. Virg:*

Koń na poslednie nogi upadający, *Equus suffraginofus. Colu:*

Koń poawodny, *Biugis equus. Mart:*

Koń powodny, *Desultorius equus. Suer:* *Equus inanis. Cic:*

Koń

Koń przybrany, stroyny, Equus phaleratus. *Liv:*
 Koń twar dousty, Equus duri oris. *Ovid:* Equus
 refractarius. *Juni:*

Koń mierzchomy, do iardy mierzchem, Vector e-
 quus. *Lucil:* Veredus. *i, m, Mart:*

Koń wodny, rzeczny, morski, Hippopotamus. *i,*
m, Plin:

Koń w koń, Equi lectissimi. Nullus inter eos vul-
 garis. *Anal:*

Koń mozomy, Curulis equus. *Fest:*

Koń w spak idący, Retrosum rediens equus. *Plin:*

Koń z oslice, Hinnus. *i, m, Varr:*

Koń z rzucalacy, Sternax equus. *Virg:*

Koń rogaty, Indyjski, Eale. *es, f, Plin:*

Konam: Ago animam. *Cic:* Exspira animam *Virg:*

Konam co, prowadzę do końca, Pertexo orsa. Per-
 sequor extrema. *Cic:* Urgeo propositum *Sc:*

Hovar:

Konanie, umieranie, Supremum tempus. *Catul:* E-
 xodium vitæ. *Varr:* Vitæ mortisq; confinia.

Amm:

Konanie czego, kończenie, Continuatio alicujus
 rei. *Cic:*

Końcem palców dotknąć się *Sc:* Extremis digitis
 attingere *Sc:* *Cic:*

Koncept, mymysł, pojęcie, Conceptio animi. Co-
 gitatum. *i, n, Notio onis, f, Informata cogi-*
tatio. Cic: V. Zamysł.

Końcerz, Contus ferreus. Telum totum ferreum.
Anal:

Końcomy, Finalis. *is, 2, Sipont:*

Kończara rzecz. ku dołowi, iako cyga *Sc:* Turbo
 rectus. *Plin:* Meta inversa. *Caro:*

Kończara rzecz. ku gorze iako brog stog *Sc:* Co-
 nus. *i, m, Pyramis. idis, f, Turbo. inis, m, Cic:*

Kończara okrągłość, Conus. *i, m, Cic:* Turbina-
 tio. *onis, f, Plin:*

Koń-

Kończato, Cuspidatim, Muricatum. Plin:

Kończato okrągły, Turbineus. ei. 3, Ovid: Turbinatus. Plin:

Kończatość, ostrość kończata, Fastigium. ii, n, Varr: Acumen. inis, n, Plin: Mucro. onis, m, Cic:

Kończato kręty, Intortus muricatum, Muricatus. i, 3, Plin,

Kończaty, Acutus. i, 3, Cic: Cuspidatus. Acuminatus. Plin:

Kończaty na przodku, Rostratus. i, 3, Cic: Plin:

Kończyć co, kończyć co, Concludo. is, si, sum, a, 3, Determino. as, a, i, Cic: Finio opus. Apul: V. Dokonywam:

Kończyć mowę, rzecz, Peroro orationem, causam &c. Peroro. as, absol. Cic: Finem facio sermonis &c. Plau:

Kończenie, końca czynienie, Perfectio. onis, f, operis. Absolutio. Confectio belli &c. Cic:

Kończenie, dalsze czego czynienie, Continuatio. onis, f, Cic:

Kończy się co, Finitur. Plin:

Kończy się co iako, kiedy, gdzie, Desinit. Us, Similiter desinunt voces. Cic: Desinit in orbem &c. Plin. Kończy się okrągło, Emeretur. Us:

Annua nobis opera emerentur ad 3. Kalen:

Sext. &c. Cic: Terminatur. Us: Terminatur

stomachus palato. Plin: Kończy się przy podniebieniu,

Kondycya, żądanie, warunek od strony podany, Conditio. onis, f, Postulatum. i, n, Verba. orum, u, Cic:

Kondycye komu dać, Conditionem alicui offero, propono, statuo, do. Adduco ad aliquam conditionem. Gnero conditionibus aliquem. Cic:

Impono conditionem. Cas:

Kondycye od kogo biore, przyjmie, Ad conditionem accedo. Accipio, sequor conditionem. Postulata refero ab aliquo. Cic:

Kondycyi nie przyjmie, Recuso, respuo, repudio conditionem. Fugio a conditione. Cic:

Kondycya chowam, Maneo in conditione. Sto conditionibus. Cic:

Kondycya aliter Stan, pomodzenie, Sors. orris, f, Fatum. Cic:

Konew, Cantharus. i, m, Plin: Capis. idis, f, Varr:

Konew miedziana abo gliniana, Lepesia. a, f, Var:

Konewka, Cantharulus. i, m, Arnob:

Konfederat, V, Sprzysięgły:

Konfederować się, Conspirare in unum. Plau:

Konfekt z czego iako z roży &c: Conditanea rosula. Varr: Confectio. onis, f, Gell:

Konfiskować kogo, Redigere bona alicujus in publicum. Liv: Addicere bona &c: in publicum. Cas:

Konfiskowane rzeczy, grabież, Bona publicata, sub hasta vendita. Cic: Sectio. onis, f, Cas:

Konfiskowanie, zabranie, Publicatio honorum &c: Cic:

Konfiskowano go, Confiscatus est. Sver: In commissum cecidit. Ulpian:

Konfiskowanych rzeczy na swa szkode przedawacz. Sector. oris m, Cic:

Konfiskowanych rzeczy kupowanie, Sectio. onis, f, Cic:

Koniakowka gryszka, Pyrum cluniacense. Anal:

Koniakowka ziele, Securidica montana. Ursin:

Koniecz, konik ziele, Trifolium. ii, n, Plin:

Konieo, Finis is, Terminus. i, m, Terminatio. onis, f, Extremum. i, n, Exitus. as, m, Extre-

mitas. atis, f, Cic: Us: Terminus vitæ. Terminatio verborum. Exitus anni. Extremitas

Ca.

Celi. Extremum habet, quod finitum est.

Koniec spraw, przedsięwzięcie, Finis. *is, m, Mens. entis, f, Consilium ii, n, Propositum. Exitus.*

Cic: Us! Ea mente feci.

Koniecznie, owszeki, Fataliter. Omnipo. Planè. Prorsus. Cic:

Konik, koniczek, Equulus. Equuleus, *i, m, Cic:*

Konik, zrzobek, ptak, Anthus. *ibi, m, Plin:*

Konik robak, skotzek, smierszczyk polny, Cicada. *a, f, Virg:*

Konik ziele, vide. Konicz,

Konik morski ryba, abo robak, Hippocampus. *i, m, Plin:*

Konitrud, ziele, Graciola. *a, f, Matth:*

Koniopłoch ziele, konistrach, Hippophobas. *adis, f, Plin:*

Koniuch, śladny parobek, Peroriga. *a, m, Varr:*

Koniuszy, Magister stabuli. Anat: Tribunus stabuli. *Anni:*

Konkurencyja, zjazd, Concurfus. *is, m, Ulpian:*

Konkurencyja aliter, staranie się o damg iedną wielu, Rivalitas. *atis, f, Cic:*

Konkurent o iedną się rzecz z drugim staraiący.

Æmulus. *i, m, Cic:*

Konkurent, aliter. Rivalis. *is, m, Cic:*

Konno, wierzchem się porzykać, iechać, Ex equo pugnare Equestri pugnâ. Equo, in equo vehi, in vehi, ire. Cic:

Konny ięddziec, Eques. *iris, m Horat.*

Konny adjest. Equestris. Turmalis. *is, 2, Cic:*

Konop, Cannabis. *is, f, Plin: Cannabum. i, n, Pal. lad:*

Konop płoskunna, Cannabis femina. *Ursin:*

Konop wodna, vide. KARBIEŃC.

Konop włośka, ziele, vide. Kleśzczowina.

Konopka ptak, dzwoniec, Linaria flava. *Gesner:*

Ko-

Konopka, ziele, Alifina. aris, n, Aliffon. i, n, Plin:
Konopniany, Cannabibus i, 3, Colum:

Konowat, Equarius medicus. Val: max: Veteri-
narius. ii, m, Colum:

Konowalstwo, Veterinaria medicina. Colum,

Konserwa, smażone co do iedzenia, Salgama, orum,
n, Colu:

Konski, Equinus. i, 3, Cic: Equarius. ii, 3, Val:
max:

Koński kupiec, Hippocomus. i, m, Rob: Steph:

Koński pastuch, Equorum pastor. Anal: V. Pa-
stucha, 2,

Końskie, po końsku, More equorum. Anal:

Końskie gospodarstwo, Cura equorum. Anal:

Końskie stado, Pecuaria equaria. Varr: Equiti-
um ii, n, Tacit:

Konstellacya, gwiazd na Niebie rozłożenie czasu
narodzenia czyjgo, aspekt pod którym się kro-
odzi, Genesis. is, f, Genitura. a, f, Suez: Con-
stellatio onis, f, Capir:

Konstytucya, Decretum, scitum, institum juris pu-
blici. Lex. gis, f, Sanctio. onis, f, Cic:

Konfystorz, Forum Sacerdotum. Tribunal. Eccle-
siasticum Anal:

Kontent, przestaiący na czym, Contentus aliqua
re. Cic:

Kontentuię kogo, Placatum æquumq: aliquem di-
mitto. Cic:

Kontentuię się czym, Contentus sum de aliqua,
vel, aliqua re. Conquiesco, is, n, 3, Stc re ju-
dicata &c: Cic:

Konterfet, odrysowanie, wyrażenie czego z mi-
zerunku, Ectypum. i, n, Apographum. Exem-
plar. aris, n, Plin:

Konterfetuię co, Exprimo exemplar. Plin: jun:
Conformo adem, columnam &c: Vitr:

Kon-

Kontrakt, Commercium. *ii, n, Aud: Ultro citroq;*
facta obligatio. *Anal:*

Kontrakt porozumiany, Fiducia. *a, f, Cic:*

Kontrakromy, Ad contractum pertinens &c. *Anal:*

Kontrakromy sposób, forma, Stipulatio. *onis, f, Pom-
pon:*

Kontrakt czyniąc pytam, żadam odpowiedzi, obie-
żnicy znowney, Stipulor aliquem. Rogo ali-
quem. *Plau:*

Kontrakt czyniąc odpowiadam pytającemu, Sti-
pulant me alicui spondeo. *Colu: Promitto.
is, si, ssum, a 3, Plau:*

Kontraktnik pytający o znowę, Stipulor. *oris,
m, Cic:*

Kontraktnik przyzwalaający na pytanie, Promissor.
oris, m, f, C,

Kontraktnika pierwszego wzajem o znowę pytam,
Restipulor aliquid ab aliquo. *Cic: Stipulor vi-
cissim stipulatorein. Anal:*

Kontraktnikowi wzoremu odp wiadam wzajem.
Repromitto aliquid alicui. *Cic: Restipulanti
promitto. Anal:*

Kontraktnika pierwszego pytanie wzajem, Resti-
pulatio. *onis, f, Cic:*

Kontraktnikowi wzoremu odpowiedź wzajemna, o-
bietniga, Repromissio. *onis, f, Cic:*

Kontraktników pomocnik, Adstipulator. *oris, m, Cic:*

Kontraktnię, czynię kontrakt, Stipulor. *aris, d,
1, Plin: Iun: Instipulor. Plau: Us: Instipula-
tus, sum à te 20 minas.*

Kontrowersye, wątpliwości o wierze roztrząsanie,
Controversiæ de vera religione. Dogmata Xti-
ana controversa. *Anal:*

Kontrowersye czytam &c, Controversias de reli-
gione examino, dirimo, dijudico &c. *Anal:*

Kontrowersyi słucham, Magistro de religionis
con.

controverſiis differenti operam do. *Anal:*
Kontywał, cyna przednia, *Angielska*, *Stannum*
Anglicanum nobiliſſimum. Anal:
Kontuwnacya prawna V. *Nieſtanie u prawa.*
Kontuż, *Toga*. *a, f, Virg:*
Kontuż, *Tusa* caro in mortario. *Anal:*
Konwalia, *Lilium convallium. Matib:*
Konwent, V. *Klaſtor:*
Konwirs: V. *Koadjutor* 2.
Konwirs, *namrócony do wiary*, *Orthodoxam re-*
ligionem amplexus. Anal:
Konwiſarz, *Fulor oris*, *m, Siponr:*
Konwokacya, *zjazd pŕedki Senatorów*, *Convoca-*
tio. onis, f, Cic:

K O P K O P

Kopa pieniędzy, *kſag* &c: *Sexaginta nummi*, *li-*
bri &c: *Anal:*
Kopa ſiana &c: *Meta ſeni. &c: Colum.*
Kopa zboża, *Sexaginta manipuli tritici* &c: *Anal.*
Kopacz, *Foffor. oris, m, Virg: Paſtinator. oris, m,*
Colum:
Kopam, *kopię*, *Fodio. is, a, 3, Cic: Fodio argen-*
tum &c: *Liv:*
Kopię między czym, *Interfodio aliquid. Lucr:*
Kopię rowy, *Duco foffam. Liv. Perduco foffas*
Cas:
Kopane rzeczy w ziemi, *Foffilia. ium, n, Plin:*
Kopanie, *Foffio. onis, f, Cic: Foffura. a, f, Colum*
Kopanka, *vide. Niecka.*
Kopany, *Foffititius. i, 3, Foffilis. is, 2, Plin:*
Kopący, *vide. Dymny.*
Kopce, *Denigro. as, a, 1, Plin: Us, Denigro ca-*
pillos.
Kopeć, *Vapor flammæ. Sene: Fuligo. inis, f, Quint*
Koperwas, *Chalcanthum. i, n, Plin.*
Kopię, *vide. Kopam,*

Kopię,

Kopie, w *kopy* układam, Extruo in acervum aliquid. Coarcto in firuem fenum &c. In metas fenum &c. extruo. Metas facio feni &c. *Colu*.
Kopiec około miasta, zamku &c. V. *Wał* 1,
Kopiec na polu, kamień, drzewo graniczne, Terminus, i, m, Ovid: Terminus lapideus &c: *Fron*.
tin. Scopelus. i, m, Ulp:

Kopia żołnierska, Hasta. a, f, Cic, Sarrissa. a, f, Liv:

Kopia listu, vide *Przepis*,

Kopiyunik, Hastatus. i, 3, Varr: Hastarius, i, m, Ann:

Kopiyunik co kopie robi, Contarius. ii, m: Capitol:

Kopiyuny, Hasticus. i, 3, Svez.

Kopr sinyjski, Anethum. i, n, Virg. Plin:

Kopr kobyli, Hyppomarathrum. i, n, Plin:

Kopr lesny czarny, vide. *Olesnik*

Kopr morski, V. *Rowniatki*.

Kopr świni, V. *Wieprzyniec*, 2,

Kopr wło ki, Marathrum. i, n, Plin. Marathrites, a, m, Colu.

Kopr wodny, Myriophyllum. i, n, Plin.

Kopr Sagapeński, V. *Zapaliczka*,

Kopysć, Spatha lignea. Colunr.

Kopyska, Spathula. a, f, Cels. Lingula. a, f, Colu:

Kopyt całych okragłych nierozdwoionychbydł, Solidipes. edis, 1, Plin.

Kopyr rozdwoionych, Bisuleus. i, 3, Plin:

Kopyta u nog maiaey, Cornipes. edis, 1, Virg:

Kopytnik, narda lesna, Asarum. i, n, Plin:

Kopyto u bydłecia, Ungula. a, f, Liv: Virg.

Kopyto rozdwoione, Ungula bifulca. Plin:

Kopyto wyrażone na ziemi, Vestigium ungulae excusum equi &c: Plin.

Kopyto u szewca, Forma. a, f, Horaz: Mustri-cola. a, f, Fest.

Kopyto wół psuie, Subterit pedes bos. *Cato*: Obterit vestigia: *Plin*:

K O R   K O R

Kor, chor, w kościele miejsce dla śpiewaków, Odeum. *ei, n, Vitr*:

Kora na drzewie, Cortex. *icis, m, Cic. Virg*:

Korab, Arca Nôé *S. Hieron* Navis testâ. *Anal*:

Koral, chróst morski, kamień drogi, Corallium. *ii, n, Gfîd*: Corallum. *i, n, Gorgonia. a, f, Plin*:

Korał, chorał, śpiewanie iednym głosem poważne, Cantus Gregorianus. *Anal*:

Korb, korbas, bania, rykwia, Cucurbita. *a, f, Plin*:

Korb lesny *V. Kolokwintyda*

Korbacz, Lorum. *i, n, Lora. orum, n, Cic: Tauræa. a, f, Juven*.

Korbasomy, korbasowi podobny, Cucurbitinus. *i, 3, Cato*:

Korcomy, korcomey miary: Amphôralis. *is, 2, Plin*:

Korczak, Alveolus. *i, m, Juven*: Aquinarium. *ii, n, Alciat*:

Korczak do sypiania zboża, Concha. *a, f, Cato*:

Kord, pełasz, Machara. *a, f, Gfîd*: Gladius una parte acutus. *Anal*:

Kordat, vide *Smiały i. Buczny*.

Kordyaczny, Cordiacus. *i, 3, Cic*:

Kordyaka choroba, Cordiacus morbus. *Cels*:

Kordyał, Spiritus vini fortissimus. *Anal*:

Korek drzewo, Suber. *eris, n, Plin*:

Korek samica, Suber angustô folio. *Anal*:

Korespondent czyi, Socius commercii pactitius. *Anal*:

Korkodab, vide *Wieżozółd samica*

Korkowy z drzewa korku, abo iego skory, Subereus. *i, 3, Colu*:

Korkowy z kory iakiegokolwiek drzewa, Corticeus. *i, 3, Varr*:
Kor.

Kornecista, na kornecie grafczy, Cornicen. inis, m, Javen:

Korner, Cornu. u, n, Horaz:

Korona kapłańska, Tonfura. a, f, Ffd: Rafura verticis Sacerdotum Anal: Koronę mygolic, Radere verticem capitis orbiculatim. Anal:

Korona królewska, Diadema. aris, n, Corona aurea. Cic:

Korona aliter ut korona Polska, V. Królestwó:

Korona, koronka do mówienia pacierzy, V. Pacierki, i,

Korona, koronka, modlitwa, Salutatio Deiparae &c: pro numero annorum ejus. Anal: Koronkę odmówić: Alloqui, salutare Deiparam &c: pro numero ejus annorum. Anal:

Koronacya króla, dzień, Dies capiendo diademati delectus. Tacir:

Koronacya, koronowanie króla, Impositio diadematis Regi. Anal:

Koronat, szkar Włoski, Centussis. is, m, Lucill:

Koronki u szar biatych, wyszywanych, Noduli in limbis acu pictis. Anal:

Koronki niciane z kote &c: Plexus, artificialis florum lini &c: spatiiis vacuis interstitus. Anal:

Koronowany m koronę Diadematus. i, 3, Plin:

Koronując kogo, Diadema alicui impono. Cic: Insignio alicquem diademate. Tacir:

Korperat, Mundum & sanctum linteamen sacro sancti Sacrificii. Ffdor:

Kortezya, Honoraria opera. Cic:

Kortezyan Polak, Beneficiarius Polonus degens Romæ &c: Anal:

Kortezyan item nadskakujący, In obsequium plus aequo pronus. Hor:

Kortyna, Perypetasma. aris, n, S. Hier: Funi:

Koryander, Carandrum. *i, n, Plin:*

Korytko, Canaliculus. Alveolus. *i, m, Colu:*

Koryto, Canalis. *is, m, Virg: Alveus. ei, m, Liv:*
Linter. *avis, m, Caro:*

Korzę się, Submitto me, supplico alicui. Supplex ad pedes alicujus jaceo. *Cic:*

Korzec (powszechnie) naczynie, Medimnus. *i, m,*

Anal: *Cic: Vas medimnum capiens. Anal:*

Korzec (powszechnie) miara, Medimnum. *i, n,*
Cic: Aual:

Korzec krakowski, Rzymskiemu staremu rowny,
Medimnum. *i, n, Cic: Medimnus. i, m, Lucill:*

Korzec Lubelski, Decimodia. *a, f, Colu: Anal:*

Korca krakowskiego połowica, Amphora. *a, f,*
Varr:

Korca krakowskiego ćwierć, Połmacek Lwowski,
Urna. *a, f, Fann: Caro.*

Korca Sędmierskiego połowica, Metreta. *a, f,*
Caro:

Korca Sędmierskiego ćwierć, Amphoreus. *ei, m,*
Ex Græc:

Korca Sędmierskiego półćwierci, Modius. *ii,*
m, Anal:

Korzeń, Radix. *icis, f, Stirps. ipis, f, Cic.*

Korzeń okragły, liscisty iak u cebuli &c. Bulbus.
i, m, Plin.

Korzenie Aptekarskie wonne, Aromata. *um, n,*
Colu:

Korzenie się, Ago radices. *Cic: Radicor. aris, d,*
i, Plin. Mitto radices. Colum.

Korzenie co, przygotowiam, Condio aromatis. *Anal:*

Korzeniecie, Radicatio. *onis, f, Sipont. Rhizosis.*
is, f, Fx, Græc:

Korzeniomy, Rhizias. *Plin: Ex Græc:*

Korzeniostół, Copia radicum. *Anal.*

Korzeniasty, Radicosus. *i, 3, Plin. Radicatus. i, 3,*
Pallad.

Ko.

K O R K O R

389

Korzenia kramnica, Aromatopolium. Aromataria taberna Jun:

Korzennik, kupiec korzenie drogie przedający, Aromatopola. a, c, Junius:

Korzenny, Aromaticus. i, 3, Plin:

Korzonek, Radicula. a, f, Cic:

Korzyc, vide. Zysk, Zupy,

Korzystam w czym, In lucro aliquid pono. Cic: Luci mihi est aliquid. Tere.

Korzysty, kora obroty. Corticosus. i, 3, Plin: Corticatus. i, 3, Pallad:

K O S K O S

Kos prak, Merula. a, f, Varr. Plin:

Kos tran, de homine. Recocetus homo. Catull: Cernit acutum. Hor:

Kos koś, Syrpe. es, f, Call, Anal. Vox est que pastores equos vocant,

Kosa, Falx. alcis, f, Cic:

Kosaciec liliomy, fiołkowy &c: Iris. is, v. idos, f, Plin.

Kosacomy, Irinus. i, 3, Plin:

Kosarki ziele, Phalangium. ii, n, Plin:

Kość, Os, ossis, n, Cic. Offum. i, n, Teren:

Kość barkowa, Os brachii. Anal:

Kość dłoniowa, Pecten manus. Anal. Metacarpium. i, n, Ex Grac.

Kość goleniowa przednia, większa, Tibia. a, f, Os cruris. Cels:

Kość goleniowa mniejsza, Sura. a, f, Cels.

Kość goleniowej dolna głowizna, Malleolus. i, n, Gorr.

Kość kupańska, kość w siedzeniu, Os sacrum. Anal. Dwaśka jest, jedna prawa, druga lewa; obie zaś mają trzy części. Z których pierwsza, kość

kość podstawnami, nazywa się, Os ossum.
 Druga, puszkowata kość, nazywa się, Os coxae.
 Trzecia, kość krokowa zowie się po łacinie, Os
 pubis. Anal:

Kość łokciowa mniejsza, wyszysza, Radius. ii, m,
 Cels.

Kość łokciowa niższa, dłuższa, Ulna. a, f, Cu-
 bitus. i, m, Cels.

Kość łoparczana, Scaptulum opertum. Omopla-
 ta. a, f, Cels:

Kość mostkowa, Os pectoris. Anal Sternon. i, n,
 Rhodig:

Kość piętna, Os calcis. Gorr. Pterna. a, f, Rho-
 dig:

Kość ramienna nad pierśiami, kluczyk, Iugula o-
 rum, n, Vesal:

Kość stopna, Metatarsos. i, m, Ursin:

Kość szczęk, Os maxillæ. Gorr:

Kość udowa, rura biodrowa, Coxa. a, f, Cels.

Kości odbieram, Exosso as, a, i, Plau:

Kości zmarłych ludzi, Reliquiæ sepulchrorum. Plin
 Iun:

Kości zmarłych ludzi świętych, V. Relikwie,

Kości z mięsa obrane całego zwierzęcia, Synta-
 xis universa ossium invicem commissorum
 corporis humani &c. Anal:

Kości stawowych głowy, V. Stawowych kości &c:

Kościiany, Osseus. i, 3, Colum:

Kościelna barwa na kim, V. Cera zła, Bladość:
 Blady,

Kościelny, Ecclesiasticus. i, 3, Anal:

Kościelny (substant:) Ædituus i, m, Fest: Plin:

Kościeln, kościelnik, vide. Kościur:

Kościelnik ziele, Holosteum. i, n, Plin:

Kościół (względem osób,) zbór Ecclesia. a, f,
 & Fidor, &c.

- Kościół materyalny, dom Boży, Templum. i, n, Cic: Aedes sacra Varr: Domus DEI. Tertul:*
Kościółek, Sacellum. Sacrarium. ii, n, Cic: Aedicula sacra. Anal:
Kościół opatruig, Edituor. aris, d, i, Sipont:
Kościół Marki Bożej, S. Piotra &c: Templum DEI paræ nascenti &c: sacrum Aedes sub nomine S. Petri &c: DEO erecta. Anal:
Kościół starego zakonu, Synagoga. a, f, Hier:
Kościły, Osseus i, 3, Juven.
Kosieczka mata kosa, Sicilicula. a, f, Plau: Falcula. Colu.
Kosiarcz, kosnik, Fenifeca. a, m, Fenifex. icis, m. Varr:
Kosior, pogrzebaczka, Rutabulum. i, n, Colu:
Kosisty, iak kosa krzwy, Lunatus. i, 3, Virg:
Kosisty, kosani osadzony, Falcatus. i, 3, Stat:
Koski kłazy, Epomides pellicæ Sacerdotum. Anal:
Kosla, kosławy, vide Krzywonogi,
Kosle, narty, tyże, Calopodium ferratum. Iuni:
Kosm, kosnek wetny, Floccus. i, m, Varr: Flocculus. i, m, Plin:
Kosnaciele, Hirsutus fio. Anal:
Kosnaciny, włochaciny ziół &c: Fibre herbarum &c: Cic: Capillamenta radicum &c: Colu: Lanugo herbarum &c: Lucr:
Kosmacek ziele, vide. Njedorpiatek:
Kosmarki, truskawki, Uva crespina. Matthiol:
Kosmatorc, Hirsutia. a, f, Solin: Pexitas. aris, f, Plin:
Kosmary, kosmacz, Villosus. i, 3, Colu: Hirsutus. i, 3, Cic:
Kotnica, Ossuarium. ii, n, Ulpian:
Koź, korzenie Aptekarskie, Costus. i, m, Plin:
Kostera, Aleator. oris, m, Cic: Deditissimus aleæ.
Sver:

Koſterów mięſce, ſchadzka, Forum aleatorum.
Sidon:

Koſterski, Aleatorius. ii, 3, Cic: Alearius. ii, 3, Amm:

Koſterſtwo, Talarius ludus. Cic: Teſſeraria ars.
Amm:

Koſteruig, Ludo aleam. Juven: Luſito alea Gell:

Koſka, koſteczka, Officulum. i, n, Gell:

Koſka, figura kwadratowa na wszystkie ſtrony,
Cubus. i, m, Quadrantal. alis, n, Gell:

Koſka, nogi częſć at do koſtek ſzata Sc: Talus.
i, m, Cic:

Koſka marowa zaſkornia, Scirrhus. i, m, Scirrho-
ma. atis, n, Plin:

Koſka w robocie ſadzoney, Teſſerula. a, f, Cic:
Teſſella. Plin:

Koſka, abo koſtki do grania, Alea. a, f, Marr:
Teſſera. Cic:

Koſtki gra, Alea. a, f, Teſſera. Cic:

Koſtki gram, vide. Gram koſtki.

Koſtek rzucenie, padnienie ſzczęſliwe, Jactus Ve-
nereus. Jactus baſilicus Plau:

Koſtek rzucenie, abo padnienie nieſzczęſliwe, Ca-
nis. is, m, Propert: Jactus vulturinus. Plau:

Koſtek krzowych, wypaczonych, Scaurus. i, 3, Hor:

Koſkami, po koſcie, Officulation. Noni:

Koſtkę o co rzucić, In dubiam aleam ire. Liv:

Subire aleam. Colu: Aleam ſequi Varr:

Koſtkowa, kutowa puſzka do rzucania koſtek Sc:

Turricula. a, f, Marr: Phimus. i, m, Horat:

Koſtkowa tablica, Alveolum. i, n, Feſt:

Koſtkowaty, Talo ſimilis Anal:

Koſtkowy, do koſtek należały, Talaris. is, 2, Cic:
Teſſarius. i, 3, Amm:

Koſtkowy przeſub, Suffrago talo vicina. Anal:

Koſtur, koſcień, Scipio. quis, m, Liv: Bacillum.
i, n, Cic:

Kostrzewa, Jschæmon. onis, f. Plin:

Kosy gwiazdy, Orion. onis, m. Virg:

Kosz, Sporta. α, f. Varr: Canistrum. i, n, Virg:

Cophinus. i, m, Juv:

Kosz wielki na zboże &c: V. Stomianka.

Kosz kota ptonek, Cavea. α, f. Colum:

Kosz kokoszy gotębi &c: Loculamentum. i, n,

Varr:

Kosz młyński, Jafundibulum. i, n, Virr:

Kosz niosąca, Canophora mulier. Fest:

Kosz do cedzenia, Fiscus vimineus. Colum: V.

Cedziworek:

Kosze szalcowe, Loricæ. arum, f. Curt: Tacit:

Kosz sklepów w filarze, abo murze, Incumba.

α, f. Virr:

Kosz Tatarski, Prætorium Ducis scytharum.

Anal:

Koszatka, Fiscina. α, f. Colum: Fiscella. α, f,

Virg:

Koszę takę, Defeco pratum. Colum:

Koszenie, Fenisecium. ii, n, Varr: Feni sectio.

Pallad:

Koszt, Dispendium. ii, n, Plau: Impendium. Cic

Koszt miodu, vide. Nakładam z. Trawie pie-
niądze.

Kosztować dać, Do gustum. Sene: Do. libamen-
tum alicujus. Gell

Kosztowanie czego, Gustatio. onis, f. Patron: Gu-

status. ut. m, Cic: Prohibitio. onis, f, Liba-

mentum. i, n, Sene:

Kosztowanie się z kim przez potyczkę, Prolusio.,

onis, f, Cic: Prælusio, prækursio pugne. Plin: Iun:

Kosztowaniu służący, Prægustatorius. ii, 3, Non:

Kosztownie, z kosztem, Sumptuosè. Catul: Appa-

ratè. Cic:

Kosztowny, z kosztem, Sumptuosus. i, 3, Cas: Cic
Ko.

Kosztuię czego ukuszeniem, Gusto aliquid. Primo-
ribus labris attingo, degusto aliquid. Cic:
Exploro gustu epulas &c. Tacit: Libo ci-
hum &c. Ovid:

Kosztuię co wprzód, Prægusto aliquid. Juven:
Prælibo as, a, i, Plin:

Kosztuię czego zrans. Tento rem armis &c. Ju-
ven: Prætentio aliquid. Ovid:

Kosztuię mnie co, Magnò mihi pretiò stat ali-
quid. Hor:

Kosztuię się z kim iakokolwiek, Tento vires ali-
cujus. Ovid: Proludo. is, n, 3, Cic: Certo cum
aliquo. Liv:

Kosztuię się z kim prawem, V. Prawię się.

Kosztymat, ziele, vide. Zymokost:

Koszula, Indusium ii, n, Plau: Subucula. a, f,
Varr:

Koszula starzych mnichów, Lebitonarium. ii, n,
S. Hieron:

Koszule szyjący, koszulnik, Indusiarius, ii, m,
Plau:

Koszulka na zbroię, Ephestris. idis: f, Robert.
Steph:

Koszulka pod zbroię, Subarmalia. ium, n, Sparz:

Koszyk, koszyczek, Sportula. a, f, Plau: Spor-
tella a, f, Cic: Calathus. i, m, Virg:

Koszyki plotacy rzemieślnik, Sirpiarium vinctor.
Arnob:

Koszyzeczko, ziele, Verbena. a, f, Plau:

K O T K O T

Kot, kotka, Felis. is, m, &, f, Cic: Catus. i, m,
Pallad:

Kot dziki, vide. Zlik,

Kot morski, V. Koczkodan,

Kot imbiaru, ciemaru &c. Geniculum radicis
zinziberis. &c. Anal,

Kot.

Korcza miętka, V. *Miętka korcza*:

Korcza szaura, V. *Serdecznik*, 2.

Kotczy woz, vide. *Woz*, 1.

Koreczki, ziele, V. *Owieczki*:

Kotewki, ziele, *Tribulus terrestris*. *Ursin*:

Kotewki żelazne, *korniczki*, *Murices ferrei*. *Val*:

Max:

Kotewki wodne, V. *Orzechy wodne*,

Kotlarski, *Ad fabrum ærarium pertinens*. *Anal*:

Kotlarstwo, *Chalceutice. es, f. Quint*:

Kotlarz, *Ærarius. ii, m. Faber ærarius*. *Plin*:

Kotlina, *kotlisko*, V. *Ognisko*.

Korna owca &c: *Fata ovis*. &c, *Varr*:

Kornica, *kotew*, *Anchora. æ, f. Liv: Uncus. i, m.*

Val: Max:

Kornice spuszczać, *Anchoram solvo, jacio*. *Anal*:

Kornice wyciągać, *Anchoram attollo, vello*.

Anal:

Korniczna linia, *Anchorale. is, n. Liv: Anchora-*
rius funis. Cæs:

Korniczny, *Anchorarius. i, 3. Cæs: Anchoralis.*
is, 2. Apul:

K O W   K O W

Kowadło, *Juncus. udis, f. Cic*:

Kowal, *Faber ferrarius. Plau*:

Kowal ryba, *Faber. bri, m. Zeus. ei, m. Plin: Colu*:

Kowalnia, vide. *Kuznia*:

Kowalski, *Fabrilis. is, 2. Clau: Ferrarius. ii, 3.*

Plin:

Kowalstwo, *Ferreæ fabrica. Plin*:

Kowany, *kuty*, *Ductilis. is, 2. SS. Scrip*:

Kowany aliter, *okowany*, *Obductus ferreâ lami-*
nâ &c: Anal: V. Podkowany,

Kownata, *kownata*, V. *Komora*,

Koza, Capra. *a, f, Mater hædorum. Virg:*

Koza do grania, V. Gaydy,

Koza dzika, Dama. *a, f, ♂, m, Virg: Jbex icis, m, Plin:*

Kozacy, kozasmo, Levis armaturæ equites Anal:
Kozaci, orum, m, Cromer:

Kozi, Caprinus. *i, 3, Cic: Caprigenus. i, 3, Plin:*

Kozia brodka, ziele, Tragopogon. *onis, m, Plin:*

Kozia skora, Pellis caprina. Anal:

Kozia rzoda, stado, Grex caprarum. Anal:

Koziarnia, Caprile. *is, n, Colu: Hædale. is, n, Hor:*

Kozia rurka ziele, Onobrichis. *idis, f, Gorr:*

Koziarz, koilarz, Caprarius. *ii, m, Varr: Pastor caprarum. Anal:*

Kozie bobki, Fimus caprinus. Anal:

Kozi mlecz, cycek, Chondrilla. *a, f, Plin:*

Kozi parsz ziele, Cépæa. *a, f, Plin:*

Kozica, slyk, Ralla. *a, f, Plin:*

Koziet czyszczony, Caper. *pri, m, Horat:*

Koziet nieczyszczony, Hædus. *i, m, Cic: Marr:*

Koziet stadnik, Hircus. *i, m, Hircus salius. Plau:*

Koziet cudzoziemski, Musimon. *onis, m, Plin:*

Koziet, koza da grania, V, Gaydy,

Koziet tran. ut. postawić kozta na czele, Ca-
perans frons severitudine. Ex: Plau:

Koziet aliter tran. Upor, vide. Zuchwałość, Upor:

Kozietek, Capreolus. *i, m, Virg:*

Kozietek psak, Capella. *a, f, Virg: Anal:*

Kozietek ziele, Eriphia. *a, f, Plin:*

Kozietek aliter ut. kozietek przewrocić, Saltus
in caput. Henr: Steph: Cernuare. Sene: Kozie.
tek przewrocić:

Kozik, Culter excoriandis victimis idoneus. Anal:

Kozik aliter kuspik, Cultellus vilis. Anal:

Kozilep, ziele, Lada. Leda. *a, f, Plin:*

Kozilepów sok, abo żywica, Ladanum. *i, n, Plin:*
Ko-

- Koziołtóm*, Capriceps. *itis*, 1, *Plin*:
Koziok, kamień drogi, Ophthalmos. *i, m*, *Plin*:
Kozionok, Capripes edis. 1, *Proper*:
Koziorożec, znak niebieski, Capricornus *i, m*, *Cic*:
Koziorożec ziele, V. Boża trawka, *Medyka*:
Kozka, Capella. *a, f*, *Virg*:
Kozle, kozłatko, Hædulus *i*, *Juven*: Hædellus. *i*,
m, *Plau*:
Kozlik ziele, Hirculus. *i, m*, *Plin*:
Kozłki ziele, Phu indecl. *n*, *Plin*:
Kozłowa skóra, Hircina pellis. *Anal*:
Kozłomy, Hædulus *i*, 3, *Cic*: Hircinus. *i*, 3,
Plau:
Kozty, kobylice do tarcia drzewa, Serratoria ma-
 china. *Amm*:
Kozty aliter V. Krokmy,
Kozodoy, Caprimulgus. *i, m*, *Catul*:
Kozodoy prak, Caprimulgus *i, m*, *Plin*: który
 w nocy mleko kozom wysysa:
Kozodzik ziele, Tragium *ii, n*, *Plin*:
Kozuch, Rheno. onis, *m*, *Cas*: Pellis monicata.
Colu:
Kozuch na mleku warzonym, *Ec*: Crustula. *a, f*,
Budæ:
Kozuchem odziany, Pellitus. *i*, 3, *Proper*:

K R A   K R A

- Kra*, Crusta. *a, f*, *Virg*: Frustum (glaciel. *Anal*:
Kra item, V. Kształt martwa:
Kracę vide. kracę,
Kracę, kratą ogradzam, Cancellus alicui circum-
 do. *Cic*: Clathro. *as, a, i*, *Colu*:
Kraciasto, Cancellatim, *Plin*:
Kraciasty, Cancellatus. *i*, 3, *Plin*: Cratitius. *i*, 3,
Virru:

Kraczć, krakam, Crocito. as, n, i, Plau: Crocinor. aris, d, i, Pers:

Kraczć na kogo, trans. Urgeo convitiis. Cic: Obstrepo odioso clamore alicui. Anal:

Kracze na deszcz wrona, Cornix pluviam voce vocat. Virg: pòér:

Kradnacy rad, Furax. acis, i, Cic:

Kradnę, Furor. aris, d, i, Furtum facio. Clepo. is, aliquid alicui. Cic: Subduco aliquid furto. Liv:

Kradnę (honesto sensu:) ut czas kradnę, Surripio aliquid spatii ad &c. Cic:

Kradnę Rzeczypospolitey, abo Królewskie rzeczy, Peculatum facio. Plau: Cic: Compilo ararium Reipub &c. Cic:

Kradzież, kradzenie, Furtum. i, n, Detractio alieni Cic: i. Furatrina. a, f, Apul:

Kradzież, rzecz ukradziona, Furtum. i, n, Ovid: Res furtivæ Quint:

Kradzież świeża przy kim znaleziona, Furtum apertum, manifestum. Cic: Furtum manifestarium Plau:

Kradzież z skarbu publicznego, królewskiego, Peculatus. us, m, Cic:

Kradzież, ukradkiem, Furtim. Cic: Furtivè. Plau:

Kradzieżność, skłonność do kradzieży, Furacitas. aris, f, Plin.

Kradzieżny, Furtivus. i, 3, Cic: Ovid:

Kradziony, Furtivus. Surreptitius. i, 3, Plau:

Krag, Circulus. i, m, Orbis. is, m, Cic:

Kragg, gra, i koto do ciskania, Trochus. i, m, Mart. Horat:

Kraglica, cyga, bak, Turbo. inis, m, Virg: Tibul:

Kraglicę grać, Exercere turbinem. Virg, Buxum torquere flagellò, Tibull:

Kra-

Kraie, Scindo. *is, a, 3.* Ovid. Conscindo ali-
quid. Plin:

Kraina, *krai*: Regio. *onis. f.* Plaga. Ora. *a, f.*
Pars. *artis. f.* Cic. Tractus. *as. m.* Virg:

Kraiopis, Chorographus. *i, m.* Vitruv,

Kraiopisanie, Geographia *a, f.* Cic.

Kraiopisowski, Geographicus. *i, 3.* Ammian:

Krakam, vide. *Kracz*:

Krakanie, Crocatio. *onis. f.* Fest. Crocitus. *as.*
m. Nonius:

Kraków, Carodunum. *i, n.* Iuni. Cracovia. *a, f.*
Anal:

Kram, *kramnica*, Taberna. *a, f.* Horat:

Kram, *kupię w kramach*, Merx. *ercis. f.* Plau.
Merces. *ium. f.* Cic:

Kramarka, Institrix. *icis. f.* Plau:

Kramarki, Institorius. *i, 3.* Svet:

Kramarstwo, Institorium. *ii, n.* Svet:

Kramarz kramnik, Institor. *oris. m.* Liv. Mart:

Kramnica, *kram*, Taberna. *a, f.* Horat. Institoria
taberna. Svet:

Kraniec, brzegi na około naczynia iakiego, La-
brum *i, n.* Virg:

Krasa, gładkość, Venustus corporis, vultus &c.
Cic. Nitior. *oris. m.* Plin. Decor. *oris. m.* Ovid
V. Uroda:

Kraska *prak*, Cæruleus. *i, m.* Plin: Anal:

Kraźnieie, gładnieie, Bona sum habitudine. Anal:

Krasno, Bono corporis habitu. Anal:

Krasno aliter. V. *Tłusto*.

Kraśny, gładki, Formosus. *i, 3.* Eximia facie.

Cic: Venustus. Floridus. *i, 3.* Catull: Specio-
sus. *i, 3.* Ovid:

Kraśny kraszony, V. *Okraszony*,

Krasomowstwo, nauka krasomowska, Rhetorica. E-
loquentia. *a, f.* Professio bene dicendi. Cic:

Kra.

Krasomomstwa zażywam, Rhetoricor. aris, d, i,
Rhetorico. as, n, i, Non:

Krasomowca, orator, Orator. oris, m, Artifex dicendi. Rhetor eloquens. Cic: Scholasticus. i, m, Petron:

Krasomowski, Oratorius, Rhetoricus. i, 3, Cic:

Krasomowski mistrz, Rhetor. ori, m, Rhetoricus doctior. Cic: Traditor eloquentiæ. Fab. Vid.

Krasomowski uczeń, Declamator. oris, m, Cic:

Krasomowskie, po *krasomowsku*, Rhetoricę. Oratorię. Cic:

Krasomowskie ćwiczenie, Declamatio. onis f,

Oratio umbratilis. Declamatorium genus Cic:

Krasomowskie się ćwiczyć, Declamo. Declamito. as, n, i, Cic:

Krasomowskiemu ćwiczeniu służący, Declamatorius. ii, 3, Quint.

Kraszę, vide. Zdobię, item Okrasić potrawę,

Krata, Cancelli. orum, m, Cic: Crater. is, f, Liv:

Krata żelazna u bram spuźna, Cataracta. æ, f, Liv.

Krata mularska drociana, z lask do przesiewania wapna, piasku, Cribrum ruderarium. Apul:

Kraska, Craticula. æ, f, Mart: Caro:

Krawadź, Culter alicujus rei. Virr: Ora, æ, f, Lucr:

Krawadź łoszka, Sponda. æ, f, Mart. Pluteus, i, m, Suer:

Krawędziasty, vide Ostry wdłuż

Krawiec, Sartor. oris, m, Noni: Sarcinator. o, ris, m, Plau:

Krawcowa, szwaczka, Sarcinatrix. icis, f, Cajus. f, C,

Kray czegokolwiek, Ora. æ, f, Extremitas. aris, f, Cic: Margo. inis, f, Plin:

Kray

Kray szary, brzeg szary, Fimbria vestis. Extre-
mum vestis. Plin. Ora vestimenti. Fest.

Kray smiata, takię szerokości, która pułgodziny od-
miany w dniu, albo w nocy czyni. Clima. atis,
n, Colu. Ora. e, f. Cic: Devergentia. e, f. Gell

Kray albo dział smiata odmianę zhytnią ciepła,
i zimna ieden od drugiego mający, Zona. e,
f. Ovid: Plaga. e, f. Virg: Zona autem sunt,
5, Torrida due temperata, 8 2, frigida.

Kray smiata, który kto z wysokiego miejsca o-
kiem iak naydaley dojrzyć może, Horizon, on-
tis, m, Cic:

Krayczy, Prægustator. oris, m, Cic, Scissor. oris,
m, Fest:

Krayczy (urzędnik) Prægustator Regis &c:
Anal:

Krayka w postawie sukna, Margo panni. Anal:

Krayka oderzniona, Tania lancea. Segmentum
panni longum. Anal:

Krażam, V. kraię, Drobieg 2,

Krażę, Orbem conficio. In orbem feror. Cic:
V. Okrażam

Krażek, vide Talerzyk, Błazek

Krażenie, kolenie, Circuitus. as, m, Circuitio.
onis, f, Cic:

Krażenie, krag, kolenie dróg &c. Anfractus. as,
m, Flexio. onis, f, Cic.

Krciny, vide Mianowiny,

Krczę, vide. Cırzczę

Krczyca, Cervix. icis, f, Cic:

Kreatura czyia kto, Promotus ab aliquo ad di-
gnitatem &c: Plin: lun.

Kręcały się, zaroczysty, Tortuosus Vorticofus.

i, 3, *Liv.* Flexuosus, Deflexus. Contortus.
i, 3, *Cic*:

Krećę to, Torqueo capillos &c: *Ovid.* Contorqueo aliquid: *Plin*:

Krećę się propr. Volvor. eris, p, 3, *Ovid*: Torqueor vortice. *Horat*:

Krećę się, obracam się z fraśunka, Tergiverſor. oris, d, 1, Verſo me in utramq; partem. *Cic*:

Krećęcie, Contortio. onis. f, *Cic. tran.* Vertigo, inis, f, *Arnob*,

Krećiany z krety, Creteus. i, 3, *Lucr*:

Krećisto, vide Zatoćczyſto krezo,

Krećiszek ziele, Cuminum silvestre alterum. *Math*

Krećony krety, Tortus. i, 3, *Virg*, Contortus. *Senec*:

Krećęns złoty, Carchesium. ii. n, *Virg*:

Krećęncęz ſrebręmy, Servus ab argento, *Ursin*: *Fulv*:

Krećęncęig, Pręguſto cibos &c: alicui paratos, *Ovid.* Anal: Trado alicui libatam gustu positionem &c: *Tacit*:

Krećęncia, V. Służba ſłotowa:

Krećęns, krećęyt, Fides. ei, f, *Cic*:

Krećęyt komu, abo ſobie uczynić, Pręſtętuere fidem ſibi &c: *Liv.* Confirmare fidem ſibi &c:

Firmare fidem alicui. *Cic*:

Krećęyt ſtracić, Perdere fidem. *Quint*:

Krećęyt zępsować komu, Auferre, detrahere fidem alicui. *Quint.* Abrogare, derogare fidem alicui: *Cic*:

Krećęgi, vide Kark, Zatoćki,

Krećęgi powrozów &c: Volumina vinculorum &c: *Varr.* Spira funium. *Fest*:

Krećęle gra, Ludus pyramidum. *Anal.* Kule zaś kłóremi do nich ciskaie. Globi lignei. *Anal*:

Krećękoćę kokosz, Gracillat gallina. *A*, *Philomel*:

Kre-

Kremor, Sorbitio ex hordeo. &c: Plin:

Krepak góra, Capatus. i, m, Cromer,

Krepla, ciasto smażone, Laganum i, n, Horat:

Krepuig, mocno wiązę, Paxillo implicito, & in orbem acto arctius aliquid stringo. Anal:

Krēpulec, Paxillus vincula constringens. Anal:

Krepy, vide. Siadły,

Kreraią gęsi, żorawie, Clangunt grues, anseres. Colu:

Kreranie, gęganie gęsi &c: Clangor anserum &c: Colu:

Kres, V. Koniec. Cel:

Kres zawodniczy, od którego oni wybiegają, Cates um, m. Cic: Limen. inis, n, Virg:

Kres zawodniczy do którego biegną, Meta. a, f, Virg: Calx. alcis, f, Cic: Metula. a, f, dimin, Plin: Jun:

Krēscencya, Auctus. us, m, Liv: Accessio fructuum &c. Ulpian:

Kreska, Linea. Quint: Lineamentum. i, n, Cic: i

Kreska pisarska, kropka, Apex. icis, m, Quint:

Kreski, kreski, Echini orum, m, Anal:

Kreszę, kreszę, Lineas ducō. Quint:

Kret, Talpa. a, f, Cic: Virg:

Kreta, Creta. a, f, Cic:

Kretny, krety ślisa małacy, Cretosus. i, 3, Plin:

Kretne góry, Cretifodinae. arum, f, Varr:

Kreto, Intortius. Plin:

Kretogłówny ptak, Lynx. igis, f, Plin:

Kretoróg, zwierzę, Strepsiceros. onis, m, Plin:

Kretowany, kreta bielony, Cretatus. i, 3, Cic:

Kretomy, Cretaceus i, 3, Plin:

Krety, vide. Krecony,

Krem w ciele iśszcze, Sangvis. inis, m, Cic:

Krem ciekąca z ciała, Cruor. oris, m, Virg: V.

Posoka,

- Krew czarna, vide Melankolia.*
Krew trans. V. Dom, 3. Linia rodu,
Krew w sobie mający, Sangvineus. ei, 3, Plin:
Krew zatrzymawiający, Sistens sanguinem Anal:
Kremki, utomny tran: Fragilis. is, 2, tra, Cic:
Kremkość, Fragilitas. atis, f, Cic: Humanitas. a-
tis, f, Ulpian:
Krewna, abo powinna poymiający, Qui se suo mi-
scet sanguine. Anal:
Krewnik ziele, vide Somia strzała,
Krewność, powinowactwo. Consanguinitas. atis,
f, Liv: Communio sanguinis. Cic:
Krewny, z iedney krwi pominowaty, Consangvi-
neus. ei, 3, Cic: Consanguinitate propinquus.
Virg:
Krewny, krwi stuzący, ut krewna żyła, Sangvi-
naria vena. Anal:
Kreżel, Colus exstans. Gaza:
Krezy, trepele, Focale. is, n, Horat: Colli cina,
menta crispata. Anal:
Krezy, kreski, vide. Kreski,
Krągbrność, V. Upor:
Krągbrny vide. Uporny,

K R O

K R O

- Krobia, Capsa lignea. Anal:*
Krochmal, mączka, Amylum. i, n, Plin:
Kroc, stępie spora, Incessus equi temperatus.
Anal:
Krocze, sporo idę, Proceros passus profero. Lucr:
Grandiorem facio gradum. Grandi gradu pro-
pero. Plau:
Krogulec, Accipiter minor. Anal:
Krok w ciele, rosochy, gdzie się nogi dziela, Pars
corporis inter femora. Anal:

Krok,

Krok, stopa, Gradus. *ās, m, Quint: Vestigium; i, n, Lucan:*

Krok, kroczenie, stąpanie, Gradus. *ās, m, Liv: Passus. ās, m, Virg:*

Krok miara, Passus. *ās, m, Cic,*

Krokiem rozmirzam co, Passibus dimetior ali-
quid Buda:

Krokiemka, V. Szrodwaga,

Krokodyl, Crocodilus. *i, m, Plin:*

Krokos, szafran polny, Cnicus Cnecus. *i, f, Plin:*

Krokos dziki, Cnecus Ivestris Plin:

Krokomy, Gradalis. *i, 2, Diomed:*

Kroksztynki przy listwach &c. Ancones. *um, m, Vitruv:*

Kroksztyny drzewiane, kamienne &c. Mutuli o-
rum, *m, Varr: Capita trabium exstantia Cas:*

Krokwy, Canthetii. *orum, m, Vitruv:*

Król, Rex. *egis, m, Princeps Principum. Cic: Regnator. oris, m, Plau:*

Król, gra, Basilinda. *α, f, Jun:*

Królestwo, Regnum *i, n, Cic: Tere:*

Królewic, Regulus *i, m, Amm Regis filius. Anal:*

Królewna, Regia Virgo. Ovid: Filia Regis. Anal:

Królewska wakancya, interregnum, Interregnum.
i, n, Cic:

Królewski, królowi własny, Regalis. *is, 2, Regi-
us i, 3, Cic: Regificus. i, 3, Virg: pōēr. Basili-
licus. i, 3, Plau:*

Królewski namiesnik, Interrex. *egis, m, Cic: Liv: Subregulus. Amm:*

Królewski pałac szata, korona, V. Pałac, Szata-
królewska, korona królewska.

Królewskie, po królewsku, Regiē. Cic: Basilicē.
Plau: Regaliter. Ovid:

Królik, Regulus *i, m, Plin:*

Królik zwierze, Cuniculus. *i, m, Varr:*

Królik, prak, *Regulus. i, m, Plin: Regaliolus. i, m, Sver:*

Królowa, Regina. a: f, Cic: Regnatric. icis, f, Tacit:

Króluie, Regno. as, n, 1. Cic: Regnum possideo.

Tere: Regnum obtineo. Cas: V. Pannig,

Krom, kromia, vide. Bez, 2,

Krom, kramnica, V. Kramnica:

Kronika, roczne dzieie, Chronica. ovum, n, Plin:

Annales. ium, n, Cic: Chronici libri. Gell:

Kronikarz, Annalium scriptor. Anal:

Kropelka, Guttula. a, f, Plau:

Kropidło, Aspergillum. i, n, Sponr:

Kropidło ziele, Oenanthe. es, f, Plin:

Kropidlnica, Aquiminale. is, n, Paul: l, C,

Kropig, vide. Pekrapiam:

Kropig okoto, Circumspargo. is, a, 3, Colu:

Kropienie, Sparso aqua. Sene. Aspergo. inis, f, Plin,

Kropka Pisarska, Apex. icis, m, Quint: Interpunctio. onis, f, Interductus as, m, Cic:

Kropla, kapka, Gutta. a, f, Cic: Stilla. a, f, Plin:

Kropla spora, Stilla conglobata. Bude:

Kropla, kropka xvan. vide. Mało, Trocha 1,

Kroplami, kapkami, Guttatim. Plau: Per stillicidia. Senec:

Krople mypuszcza drzewo, Delacrymat arbor Colu.

Kroplisty, krople puszczaiciacy, Rotans. antis, 1.

Cic: Guttatus. i, 3. Marz: Guttans. antis, 1, Plin:

Kroplisty aliter. kropli sporych, Guttis grandibus cadens, fluens. Anal:

Krosna, Textoria machina. Ligna telam extendia. Anal:

Krosnka, krosienka, Tendicula. a, f, Sene:

Kro-

Krosta nabrzniata, Pustula. Pustula. *a, f, Mart:*

Krosta swierzbica, vide. *Smierz*b, 2,

Krostamieig, Pustula mihi corpore surgunt. *Mart:*

Krostamy, Pustulosus. *i, 3, Cels:*

Krotki, Brevis. *is, 2, Curtus. Compendiari.*

us. Perexiguus i, 3, Cic: Us: Breve curri-

culum. Compendiaria via. Curta sententia.

Perexiguum tempus.

Krotki aliter. ukrocony, vide. *Ogłaskany.*

Krosko, *krociuchno*, Breviter. Brevius. Brevissi-

mè. Perbreviter. Brevibùs dicere &c: Stri-

ctim. Cic:

Krotko aliter. V. Troch 2.

Krótko mówiac, Unò verbo complectar. Brevi-

ter, strictim dicam. In summa. Ne longus

sim. Summam faciam. Cic:

Krótkomówność, Breviloquentia. *a, f, Laconi-*

cus. i, m, Cic:

Krótkomówny Breviloquens. *entis, i, Cic:*

Krotkość, Brevitas. *atis, f, Contractio. onis, f,*

Cic: Compendium i, n, Plau:

Krótko trwający, Brevis ævi. *Salust: Momenta-*

rius. i, 3, Lamprid

Krótnieig, *ugłaskuig się*, Exuo ferociam. *Tacit:*

Depono feritatem. Ovid:

Krótofila, Oblectatio animi &c: *Deliciae. arum,*

f, Cic:

Krótofilnego co przydanego do Traiedyi, komedyi,

Embolion. ii, n, Cic: Exodium. ii, n, Liv:

Krótofilnik, Oblectator. *oris, m, Apul:*

Krótofilny, krótofilom służący, *Lusorius. i, 3,*

Senec:

Krótofilny aliter, pocieszny: V. Ucieszny, Zar-

owny:

Krótszeig, krótszym się staig, Brevior fio. *Anab:*

Kroma, Vacca. *a, f, Cic: Bos. ovis, f, Vitula.*

a, f, Virg:

Krówa

Krowa cielna, Pragnans bos. Varr.

Krowa iatowa, nieptodna, Taura. a, f, Varr.

Krowi, Vaccinus. i, 3, Plin.

Krobi mlecz, ziele, Sonchus levis altera. Mar.

Krob. Urfin:

brnia rez. aho pszeka ziele, Myagros. i, m, Plin.

Kromieniec, vide. Gnoy bydlęcy:

Kromka, bydlę, Vaccula. a, f, Virg.

Kromka robak, Scarabæus. Cantharus. i, m, Plin.

Kromka zielona, V. Kantaryda:

Kromka ziele, Polygonatum. i, n, Diosc. Urfin:

Kromka, ryba morska, Cantharus. i, m, Plin.

Kroy pługowy, Dens aratri. Colu: Dens vome-
nis. Virg.

Kroy sukni, Forma. Figura. a, f, Cic: adde ve-
stis:

Krszę chleb &c: Frango in micæ panem &c:
Plin: Minutatim comminuo aliquid. Colu:

Krszyna, V. Odrobina.

Krta ut ani krey niezoſtawił, Ne guttam qui-
dem, ne micam quidem reliquit. Anal:

Krtan, gardziel. Aspera arteria. Cic: Canalis
anixæ. Plin:

Krtaniey obrzeczki chrząstkomate, Cartilagines
circulares in arteria aspera, & per totum pul-
K monem Gorr:

iey błonka w uciu iej głosowi służąca, E-
piglotis idis, f, Plin: Operculum asperæ ar-
terię. Cic:

Krtaniey dziurka głosowa, Laryngis fissura. Anal:
Irtanie się, kruszę się, Screando pene suffo-
cor. Anal:

Krubka, Capsula lignea &c: orbicularis &c: fi-
gura. Anal:

Kru-

Krubnik, krobnik, Cistifer. Cistiger. ri, 3, Marr:

Kruchosć, Fragilitas. aris, f, Plin:

Kruchta, V. Babieniec:

Kruchy, krupiały, Friabilis. Fragilis. i, 3, Plin:
Fragosus. i, 3, Lucr:

Krucifiks, In cruce[m] acti Xsti imago. Signum
IESU cruci affixi. Imago Xsti in cruce pen-
dentis. Anal:

Kruczę, ut, kruczy w brzuchu, Crepitant mihi
intestina Crepat venter. Intestina murmu-
rant. Plau:

Kruczek, Corvulus. i, m, Henr: Steph:

Kruczenie w brzuchu, Streptitus; murmur intesti-
norum. Anal:

Kruczy, Corvini generis. Corvinus. i, 3, Sipont:

Kraglica, V. Kraglica,

Kruk, Corvus. i, m, Corax. acis, m, Cic.

Kruk nocny vide Nocny kruk,

Kruk wodny, Corvus aquaticus. Plin:

Kruk cudzoziemski, Pyrrhocorax. acis, m, Plin:

Kruk morski, ryba, Sciaena. a, f, Plin. Umbra.
a, f, Ovid:

Krukawka, vide. Trukawka:

Krupa, kasza, Polenta a, f, Plau: Ovid:

Krupa aliter. vide. Grad.

Kruparz, co krupami żyw, Pultiphagus. i, 3:
Plau:

Krupiały sol, vide. Gradowka:

Krupiały, Crustosus. i, 3, Plin:

Krupię, vide Szrogię, Kruszę,

Krupka, guzik na głowie rastacy, Antheroma a
tis n, Cels:

Krupki, Pulticula. a, f, Colw. Plin:

Krupnik, co krupy robi, Polentarius artifex. A
nal: Plau:

Krupnik, Pulticula liquida. Anal:

- Krupny, Polentarius. i, 3, Plau:
 Krusze kopie, Metalla fodio, effodio. Plin:
 Krusze, ziele, vide *Farzmianka*,
 Kruszców kopanie, Scrutatio metallorum. Anal:
 Kruszców dobywanie, zlewanie &c: nauka, Ars
 metallica. Anal.
 Kruszcowa żyła, vide *Żyła kruszcowa*:
 Kruszcowy, Metallicus. i, 3, Plin: Metallifer. vi,
 a um, Stat:
 Kruszcowy górnik, kopacz, Scrutator auri &c:
 Lucan
 Kruszcowy rzemieślnik, Metallicus. i, m, Plin:
 Krusze co, druskoce, Confringo aliquid. Plau:
 Frango in micās. Plin: Commينو. is, ui, u-
 rum, a, 3, Cic:
 Kruszec, Metallum. i, n, Lucr:
 Kruszeig, Duror in fragilitatem. Plin:
 Kruszenie czego, drobienie, Friatura. a, f, Budā:
 Kruszenie, skruszanie, Duratio in fragilitatem,
 Anal:
 Kruszyna drzewo, Alnus baccifera. Anal:
 Kruszek cielęce, Enystrum vituli. Anal:
 Kruszy kamień, ziele, Phellandrium. ii, n, Plin:
 Kruszganek, Porticus. is: f, Porticula. a, f, Cic:
 Aedificium rotundum columnatum. Varr:
 Kruszganek aliter, V. Przysionek,
 Kruszyk, kruz, Urceus fistilis, Urceus aquarius.
 Caro: Capeda. in: f, Capeduncula, a, f, Cic:
 Kruszykowy, Urceolaris. is, i, Plin:

- Krwawie, krwia oblewam, Cruento. as, a, i,
 Prop. Cruore inficio aliquid. Sene: Sangvine
 inficio. Hor:
 Krwawnik ziele, Herba sangvinialis, sangvinari-
 a, Celu:
 Krwa-

Krwawnik inakszy, ziele krew ruszające, Gramen aculeatum. *Plin:*

Krwawnik wodny, ziele, Millefolium. *ii, n, Plin:*

Krwawnik kamień, Hamatites. *a, m, Plin:*

Krwawne lekarstwo, Enhæmon medicamentum. *Plin. Anal:*

Krwawo, Cruentè *Just:* Cruentiùs. *Sene:*

Krwawy, Cruentus. *i, 3, Cic:* Cruentatus. *i, 3, Plin:*

Krwawy krwi podobny, Sangvineus. *i, 3, Cic:* Sangvinolentus *i, 3, Ovid:* Subcruentus *i, 3, Cas:*

Krwawy tran: Sangvinolentus. *i, 3, Cic:* V. O. krutny,

Krwia pływ, Sangvino. *as, n, 1. Tacit,* Manu cruore. *Liv:*

Krwia pluiacy, Anaphoricus. *i, 3, Gorr:*

Krwia pluig, Sputo sangvinem. *Plau:* Reddo sangvinem per os. *Plin.* Exspuo, excreo sangvinem. *Cels:*

Krwia płwanie, Anastomosis. *is, f, Cels:* Sangvinis reiectio *Plin:* Sangvinis exspuitio. *Cels:*

Krwie rozlanie, rozkrwamienie, Obcaedes. *is, f, Plaur:*

Krwie rozlewca, Sangvinarius. *i, 3, Cic:*

Krwotoczny, krwotok cierpiący, Hamorrhoeus. *i, 3, Firm:* Menstrualis. *is, 2, Plin:*

Krwotok niewieści, Hamorrhoeis. *idis, f, Cels:* Profluvium feminarum. *Plin:*

Krwotok przez stolec, Hamorrhoeis. *idis, f, Cels:*

Krwotok z nosa, Eruptio sangvinis è naribus. *Cels:* Profluvium narium. *Plin:*

Krycie czego, skrycie, Occultatio alicujus rei. *Cas:*

Krycie się, Abscondio. *onis, f, Plin:* Occultatio sui. *Cic:* Latitatio. *onis, f, Quint:*

Kry.

Krygi, Krygowa uзда, Lupatum. *i, n, Virgo*

Kryzcy co, Absconfor auri &c: Firm:

Kryę co, Oculto aliquid. Occulo. *is, ui, ultum, a, 3* Abda. contego aliquid. Removeo ab oculis aliquid. Cic:

Kryę sig, Abdere se in interiorem adium partem &c: Conicere se in latebram. Cic,

Kryę sig nieukaznie sig, Delitescio. *is, n, 3* La-teo abdite in occulto. Oblitescio. *is, n, 3* Oc-culto me Cic:

Kryiomo, Clanculum. Tere:

Kryminat, Majestatis crimen. Ulpian: Crimen perduellionis, &c: Cic:

Kryminat popadt, Reus est majestatis læ æ &c: Amm:

Kryminat komu zadać, Majestatis accersere aliquem. Amm:

Kryminatu się sprawiać u sądu, Majestatis judicium subire. Suer:

Krynica, rzqp, Cisterna. *a, f* Fest:

Kryniczny, Cisterninus *i, 3*, Colu:

Kryształ, Crystallus. *i, f*, Crystallum. *i, n*, Plin:

Kryształowy, Crystallinus. *i, 3*, Juven:

K R Z K R Z

Krzak, krzaczek, Copiosè fruticans herba, planta &c: Anal:

Krzaka swinia, Vocem edit sus. Anal:

Krzakam, Sreatu aliquid significo. Anal:

Krzęzuka ziele, V. Ianowiec:

Krzeczek robak, Stellio. *onis, m*, Plin:

Krzeczor krzeczet, Gryfaleo. *onis, m*. Anal:

Krzeka swinia, kiernoz, Quiritat verres &c: A. Philom:

Krzekranie smini, Subatio. *onis, f*, Plin:

Krzec-

Krzemień, Silix. icis, m, Plin. fem, Virg:

Krzemień do krzesania ognia, Lapis fertilis i.
ghe. Anal:

Krzemieszty, Silicibûs plenus. Anal:

Krzepię się, Nixurio, is, n, 4. Niti volo. Nigide:

Krzepię, utwierdzam kogo, V. Pokrzepiam, Utwier-
dzam:

Krzepki, Robustus. i, 3, Catul: Stabilis. is, 2,
Ovid:

Krzepko, Valenter.. Cōm Immobiliter. Eutrop:

Krzepkość, Stabilitas. aris, f. Cēs: Tenacitas. a-
ris, f. Cic: Robur. oris, Liv:

Krzepus, Rigidus fio. Anal:

Krzesełka, Sedecula. a, f. Cic: Sellula. Tacit:

Krzestwo, narzędzie do krzesania ognia, Igniari
um. i, n, Plin: Ignitabulum. i, n, Solin:

Kzestło, Sella fulcris instructa. Anal:

Kzestło, senatorskie, Sella curulis. Anal:

Kzestny Oyciec, vide Kmotr:

Kzestzę ogień, Excudo ignem. Virg, (Elicio i-
gnem conficui lapidum &c: Cic:

Kzestzę aliter, vide. Okzestwie.

Kzestzę po bruku, Lithostrata feriens scintilla-
re facio. Anal:

Krzem, krzemie Frutex icis, m, Plin, Virg:

Krzewie, roskrzewiam, Propago. as, a: 1, Cato:

Krzewie się, Fruticor aris, d, 1. Propagor. a-
ris, p, 1, Cic, tr: Fruticesco. is, n, 3, Plin:

Pullulo as n, 1, Virg:

Krzemienie, Fruticatio. onis, f, Plin: Propago.

inis, f, Horar: Propagatio arborum &c, Colum:

Krzewina, chrost, Virgetum. i, n, Cic: Arbustum.
i, n, Virg:

Krzewisty, Fruticosus. i, 3, Plin: Frutetosus. i,
3, Colū:

Krzewy, vide. Czerstwy.

Krzewie,

Krzeźwieg, vide. Czerstwieg, Pokrzepiam.

Krzoska, rusznica krzesząca, Fistula bellica igni-
arium habens. Anal:

Krzeźwieg, vide. Czerstwieg, Pokrzepiam się,
Krzyczę, krzykam wesoło, &c: Tollo clamorem.

Cic: Exclamo maximū. Plauz:

Krzyczę żałośnie, Ploro. as, n, i, Sene: Magni-
tudine dolorum ejulo. Edo ploratum. Cic:

Krzyczę iak piłany, vide. Huczę.

Krzyk, krzyczenie, Clamor. oris, m, Acclama-
tio. Vociferatio. onis, f. Cic:

Krzyk żałosny, Planctus femineus. Sene: Plan-
gor femineus. Virg: Lamentatio. onis, f,
Ululatus. ūs, m, Cic:

Krzyk trąb, vide. Trąb dźwięk:

Krzyk żorami, vide. kreranie,

Krzyk żołnierski, Ululatus. ūs, m, Cas: Cla-
mor tempore pugnae. Liv:

Krzyk słuchaczów przyjazny, Acclamatio po-
puli &c: Applausus. Plausus. ūs, m, Cic:

Krzyk słuchaczów, przeciwny, zgietk, Acclama-
tie adversa. Reclamatio. onis, f, Cic:

Krzykam pochwalając krzyknieniem, Acclamo a-
licui. Plausu, clamore approbo, comprobo a-
liquid. Cic:

Krzykam przeciwko komu, Reclamo. as, n, i, Re-
clamito alicui. Cic:

Krzykam do potrzeby, poryczki, Conclamo ad
arma. Liv:

Krzykam na wsiadając, na ruszenie, Conclamo
vasa. Cas:

Krzykanie, krzyknienie, vide. Krzyk, i:

Krzykliny, Clamatorius. i, 3, Acutus, exci-
tatus sonus &c: Cic: Clamosus. i, 3, Quine:

Tumultuosus. Plau:

Krzyndów, Vas ligneum concavum. Anal:

Krzyw

Krzyw mi kto co, vide. *Witien: 2,*

Krzywda, Injuria. *a, f, Tere:*

Krzywdę, z krzywdą, Per injuriam. *Cic: Fraudulenter. Colu:*

Krzywdę cierpię od kogo, Injuriam accipio ab aliquo. *Quint: Injuriam affligor, laboro. Cic:*

Krzywdę czyniący komu, Injurius in aliquem. *Cic: Injurius. i, 3, Tere:*

Krzywdzę kogo, Infero alicui injuriam. Injurius in aliquem sum. *Cic: Offero alicui injuriam. Tere,*

Krzywdziciel, uymacz cudzego, Fraudator. *oris, m, Liv:*

Krzywie, vide. *Nakrzywiam,*

Krzywo, Tortē. *Lucr: Intortius. Obliquē. Flexus. ē. Plin:*

Krzywogęby, Distortō vultu homo. *Quint. Valgus. i, 3, Plau:*

Krzywonogi, krzymogoleni, Scaurus. *i, 3, Plin: Horat:*

Krzywonos ptak, Trogon. *onis, m, Plin:*

Krzywonosy, V. Nosa na końcu zakrzywionego:

Krzywopatrzący, V. Po oku patrzący:

Krzywoprzysięgam, Pejero. *as, n, i, Cic: Perfidum dico sacramentum. Hor:*

Krzywoprzysięstwo, Perjurium. *i, n, Cic: Perjuratiuncula. a, f, Plau: Perfidum sacramentum. Horat:*

Krzywoprzysięzca, Perjurus. Perjuriosus. *Perfidus. i, 3, Cic:*

Krzywoprzysiężnie, Perjurē. *Anal:*

Krzywosc, nakrzywienie, Curvatio. *onis, f, Colu. Curvatura. a, f, Ovid: Distortio. onis, f, Cic: Obliquitas. asis, f, Plin:*

Krzywuła, krzymosz, Tuba incurvata. *Anal: Lituus. i, m, Ovid:*

Krzywy.

Krzywy, nakrzywiony, Curvus. i, 3 Ovid: Incurvus. Flexuosus. Distortus. i, 3, Cic: Sinuosus i, 3, Virg:

Krzyż, położenie linii iedney w poprzek &c: Crux. ucis, f, S. Hier: Signum crucis. S. Iustin

Krzyż ma na' gbie Decussatus est illi vultus. Anal:

Krzyż, znak krzyża drzewianego na którym Pan Chrytus umarł, Crux sancta. S. Hier: Signum vivificæ crucis. Anal:

Krzyż święty, abo drzewo na którym Pan Chrystus umarł, Lignum orbi salutare. Anal: Lignum vitale. S. Damasc:

Krzyż w ciele ludzkim, Lumborum ossa. Vertebra. a, f. Corr: Lumbus i, m, Horat:

Krzyża naruszenie Lumbifragium. i, n, Plau:

Krzyża boleńie, Lumbago inis, f. Fest:

Krzyż trans, vide Utrapienie. Martwienie:

Krzyżak, Teutonici ordinis miles Paul: Emil:

Krzyżowa droga, alica, Quadrivium. ii, m, Fuvem: Compitum. i, n, Cic: Grama. a, f, Noni:

Krzyżowanie, Suspendio in cruce. Anal:

Krzyżowaty, krzyżony, Transversus. i, 3, Liv: Crucis formam gerens, Anal:

Krzyżowe dni, Rogationum dies. Anal:

Krzyżowe paterze, Spondylus. i, m, Vertebra. a, f, Plin:

Krzyżowniczi ziele. Scorpius. ii, m, Plin:

Krzyżownik, In cruce aliquem agens. Anal:

Krzyżownik ziele. V. Tyrlicz:

Krzyżuig, Crucifigo. is. xi Xum, a, 3, Plin:

Suffigo cruce aliquem. In cruce tollō, Cic:

In cruce agō. Svet:

Krzyżyczki ziele, vide. Boża trawka:

Krzyżyk, Crux parva. Anal:

Książ,

Książdz, vide. Kapłan:

Książka, Liber. bri, m, Cic: V. księga:

Książki motowe, Centipellio, onis, m, Plin:

Książki in quarto &c: Liber chartæ regiæ semel, bis &c: plicata. Anal.

Książki kamienne, Palimpsestus. i, m, Cic: Tabula cerata. Plau. Codicilli. orum, m, Manut:

Książki pamiętne, memoryæ, Hippomnema. aris, n, Cic: Liber memorialis. Sexr

Książki zbieralne, które spisujemy z różnych autorów, Pandectæ arum, f, Plin: Analecra. orum, n, Sene:

Książę, postarowiecku książdz, Princeps. ipis, m, Svet:

Książęcy, Pański, Principalis. is, a, Tacit:

Książeczka, Libellus. i, m, Opusculum lucubratum contractionibûs notis. Cic:

Książnica, komora na księgi, Bibliotheca. æ, f, Cic:

Książnica, kramnica księżna, Taberna libraria. Cic:

Książnik, kramarz ksiąg, Bibliopola. æ, f, Mart: Librarius. i, m, Gell:

Książnik, introligator, Glutinator. oris, m, Cic:

Książny, księgom służyący, Librarius. i, 3, Plin:

Księga, książka, Liber. bri, m, Codex. icis, m, Volumen. inis, n, Cic:

Księgi, ksiąg wiele, Bibliotheca. æ, f, Fest:

Księgi dzieiów, vide. Dzieiów księgi:

Księgi aliter. vide. Tom.

Księgi publiczne, akta, Acta publica. Tabulæ publicæ. Cic: Acta forensia. Ovid:

Księgi wielkie, regatowe, Elephantini libri. Vapisc.

Ksieni, przorysza, Antistita. æ, f, Cic: Antistia. æ, f, Ovid:

Ksieniec, Ventriculus piscium. Anal:

Księstwo, Ducatus. is, m, Svet:

Księżna,

Księżna, Principis uxor. Princeps femina *Anal:*
Księżyc, planeta na Niebie, Luna. *α, f. Cic: No.*
Atiluca. α, f. Varr,

Księżyc przed pełnią, Luna crescens. *Varr:*
Księżyc po pełni, Luna decrescens, senescens.
Varr:

Księżyc kwadra przednia, Luna dividua ere-
 scens *Firm.*

Księżyc kwadra poślednia, Luna dividua de-
 crescens. *Firmic:*

Księżyc schod, Senium lunæ. *Plin: Decrescenti-*
a lunæ. Vir:

Księżyc kobiec, Lunæ novæ, deficientis con-
 vexitas, ambitus. *Anal:*

Księżyc połowica, vide *Putkksiężyc*,

Księżyc rogi, Cornua lunæ. *Virg:*

Księżyc rogaty, gdy się pokazuje, Corniculata
 luna *Apul:*

Księżyc nów, Nova luna, Nascens luna. *Horat:*

Księżyc zaciemienie, Eclipsis lunæ. Defectio lu-
 næ *Plin*

Księżyc pełnia, Plenilunium. *ii, n, Colu: Lu-*
na plena. Virg:

Księżyc zacięcie, albo podeście pod słońce, In-
 terlunium. *ii, n, Horat: Intermenstruum. i,*
n, Varr:

Księżyczny, księżycowy, Lunaris. *is, z, Cic:*

Księżyczny kamień, Selenites *α, m, Plin:*

Księżyczny okrąg, obieg trzydziestodniowy, Peri-
 odus lunæ. *Anal:*

Księżycowe odmiany, Phases lunæ. *Cal: Roodig:*

Księżycowe światło, Lux lunæ. *Anal: V: Po-*
swiata.

Ksobie, Se versus. *Cic: Anal: V. Ku:*

Kształ.

Kształcik, obayczyk, Mamillare. is, n, Marc:
 Kształt, Forma. Figura a, f, Species. Facies.
 ei, f, Conformatio onis, f, Tenor oris, m, Cic:
 Kształtowanie, vide. Formowanie:
 Kształtowanie, Non infabrè. Liv:
 Kształtowny, Compositus i, 3, Cic:
 Kształtug vide. Formug:
 Kszyk, kszkanie węzów &c: Sibilum i, n, No
 ni: Stridor serpentis &c: Ovid:
 Kszyk, kszkanie ludzkie, Sibilus i, m, Cic:
 Kszykacz, Sibillator. oris, m, Calep:
 Kszykaiacy Sibilus. i, 3, Virg:
 Kszykam, Sibilo. as, n, t, Virg:
 Kszykam na kogo, Exsibilo aliquem. Cic:

Ktemu, ku temu, Adhuc. Deinde. Cic: Ad hoc.
 Salust.
 Kto? (pytając) Quis? Quid hoc? Tere:
 Kto (bez pytania) Quis. Plin: Iun: Aliquis.
 Quisquam Quisque. Cic:
 Kto dał, ten dał &c: Quis dederit, scripserit
 &c: parum refert. Anal:
 Krokolwiek, kroszkolwiek, Quicumque. Quispiam.
 Quivis Quisquis. Quilibet. Cic:
 Którędy, Quā? quā. Cic:
 Którędykolwiek, Quācumque. Aliquā. Cic: Quāli-
 bet? Quint:
 Któręgoś, rodzi, z kades? Cujas es? Cic: Cujatis
 es? Plan:
 Który, (pytając) Quis? Equisnam? Cic: Quis-
 nam? Tere:
 Który (bez pytania) Qui. a, qd, Cic:
 Który w rzędzie? w liczbie? Quotus. a, um. Cic:
 Który ze dwu (pytając) Uter? a, um, Cic: Uternam?
 Horati: Ca Któ-

Króry ze dnu (bez pytania) Uter. a. um, Cic:
 Króryholmick, Quicunque Quisquis Quivis Cic:
 Krórykolnik m rzędzie, Quotuscunque T. bul:
 Krórykolnik ze dnu, Uterlibet, Utercunque Cic:
 Króry się naminat, Ut quisque venerat &c Terē:
 Krórys, ni króry Quidam A iquis. Quispiam Cic:
 Krórys? I equisnam? Cic:
 Króry to, Qui ipse ium &c Cic:
 Kros, niekto, Aliquis Qui piām. Plau:
 Kros aliter iut. Rozumie on że kros, Aliquis, Cic:
 Magnus i. 3, Plau: Us: Magnum me faciam.
 Me velis esse a iquem.
 Krosz? i krosz? Ecquis? Terē: Ecquisnam? Quis-
 nam? Cic:

K U K U B

Ku (propositio.) Versus. Ad. Adversum Erge,
 Cic:

Ku czemu to? Quorsum hac? Quorsus isthuc?
 Quid ista tibi volunt? Cic:

Ku dniowi d lucem Cic:

Ku gorze koniem ruszyć, Adversus clivum agita-
 re quadrupedem. Plau. Scandere in clivum.
 Colu

Ku komu wychodzę, V. Wychodzę przeciw komu:

Ku temu, vide. Dla rego:

Ku wieczoru się ma, Advesperascit. Declinat in
 vespertinum dies. Cic: Inclinat meridies Hor:

Kubeky, Baccæ odoratz racematim coherentes.
 Anal:

Kubek. Calix icis, m, Cic: Caligna a, f, Varr:
 Scyphus i, m, Cic:

Kubek modny, Aquininarium. ii, n, Ulpian:

Kubek skórzany. Cylus ii m, Plin:

Kubek do gaszenia ognia skórzany, Hama. a, f
 Plau:

Kubetka

K U

K U B

421

Kubetti w kotach rumasowych, Modioli. a
rum, m, Vitr:

K U C

K U C

Kuch, vide. Makuch:

Kucharka Coqua a, f, Plau:

Kucharzski, Coquinus. i, 3, Plau:

Kucharstwo, Coquinaria. a, f, Apul:

Kucharz, Cocus i, m, Cic: Cocio onis m, Plau:

Kucharze, Coquinor aris, d, i, Plau:

Kuchcik, kuchra, Maginiscium ii n, Plau:

Kuchenny, Coquinarius. ii, 3, Plin: Coquinaris.
is, 2, Varr:

Kuchenny mieyski, kucharz mieyski, Popino. o.
nis, m, Varr:

Kuchmistrz. Archimagi us i, m, Juven: Pragu.
stator culinæ Arnob:

Kuchnia, Calina. a, f, Plaz: Coquina. a, f, Do.
nat:

Kuchnia mieyska, pospolita, Ganea. a, f, Colu: Po.
pina. a, f, Cic:

Kuchra, Interanea piscium. Anal:

Kucmerka dzika, Sifer erraticum. Plin:

Kucmerka swoyska, Sifer lativum. Plin:

Kucmerka wilcza, Aconitum pardalianches. Plin:

Kuzek stawianie, swięto żydowskie, Umbraculo.
rum fixio. Buda:

Kuczka, Tabernaculum. i, n, Cas:

K U D

K U D

Kudła, V. Pies:

Kudłaciny, Villi complicati. Anal:

Kudłaty kudła, Impexus. i, 3, Ovid: Compli.
catis pills. Anal:

Kufa, Cupa. *a*, *f*, *Cato*: Vas maximum vinarium *Anal*:

Kufel, *kufelok*, Cissymbion *ii*, *n*, *Macrob*:

Kuflarz, vide. *Pianica*,

Kuflomy, Inter pocula accidens. *Poculis* *serviens*. *Anal*:

Kufay, *Culearis*. *is*, *2*, *Cato*: *Doliaris*. *is*, *2*, *Ulpian*:

K U G   K U G

Kuglarka, *Ludia*. *a*, *f*, *Mart*: *Mima*. *Mimula*. *a*. *f*, *Cic*:

Kuglarka nauka, *kuglarstwo*, *Ars ludicra* *Colu*:

Kuglarski, *Mimicus*. *i*, *3*, *Cic*: *Ludicer cri* *a* *um*, *Plau*: *Ludius*. *i*, *3*, *Catul*: *Ludianus*. *i*, *3*, *Varr*:

Kuglarski mistrz, *Archimimus*. *i*, *m*, *Sver*: *Imperator histricus* *Plau*: *Pantomimus*. *i*, *m*, *Plin*: *Juv*:

Kuglarstwem się bawig, *Facio histrioniam*. *Facio artem ludicram* *Plaur*:

Kuglarz, *figlarz* *Ludo onis*, *m*, *Liv*: *Ludius*. *Mimus*. *i*, *m*, *Histrionis*, *m*, *Cic*:

Kuglomanie, *pleśy*, *skoki* &c: *Gesticulatio*. *onis*, *f*, *Vah*: *Max* *Sticulus*. *i*, *m*, *Plau*:

Kugluig, *Gesticulor aris*, *d*, *2*, *Sver*: *Ago mimum*. *Juvon*:

Kuig eo, *propr*: *Cudo argentum* &c: *Tere*: *Percutio aliquid* *Lucr*: *Procudo ensem* &c: *Horat*:

Kuig tran: vide. *kuig* 2.

K U K   K U K

Fukam, *Cuculo as*, *n*, *i*, *A Philom*,

Fukarka, *kukutki*, *Cuculus* *i*, *m*, *Plau*:

Kukla, *Panis oblongus*. *Anal*:

Kuklam kogo, vide *Bię kogo*:

Kuklasty, vide. *Podługomy*:

Kuku, Cucu. Ex *Græc*:

Kula (powszechnie) Globus. *i, m, Plau*:

Kula kulka do ciskania. *Grius. anlis. f, Salust*:

Grius plumbea &c: Lucr:

Kula namierzana, *Aclis idis. f, Virg*:

Kula ognista, Globus ignitus ferreus &c: *Anal*:

Kula aliter: V. *Marzuga Szlaga Klepadło*:

Kula na której chory na nogi chodzi, Fulcrum
subalare. *Anal*:

Kula, co na kula b chodzi podpasznych, Fultus
sub axillis. *Anal*:

Kula ryba Sphyræna *a, f, Sudis is, f, Plin*:

Kutak Complicati in condylum digiti. *Mart*:

Kulam co, kulam się, vide. *Taczam*,

Kulamy vide. *Chromy*,

Kulbaka, Ehippium *i, n, Horac*: V. *Siodło*,

Kulczanka, vide *Szpilka miedziana*,

Kulik prak, Larus cinereus. Hirundo marina.
Anal:

Kulka młotek drzewiany. Malleolus. *i, m, Caro*:

Kulny, gatkowy. Sphæralis. *is, 2, Macro*:

K U M K U N

Kum, vide. *kmotr. Tomarzysz*,

Kunam się z kim, Adscribo me alicui socium.

Conflo, inco, jungo, copulo cum aliquo soci-
etatem *Cic*:

Kuna z wierzby Martes *is, f, Mart*:

Kuha żelazna, Collare. *is, n, Lucil*: Columbar.
aris. n, Plau:

Kundel, Canis gregarius, pecuarius, villaticus,
Colu:

Kunisz, zart, vide. *Jgrzyko, Zart*,

Kunisz,

Kunst, rzemiosło, Opificium. *i, n, Varr: Artis artis. f. Cic:*

Kunstomny, Zartoblimy, vide Zartomny,

Kunstnie vide Zartnie,

Kunstmistrz vide Kuglarski mistrz,

K U P K U P

Kupa rozmaitych rzeczy, Acervus frumenti &c: Plau: Cuminum auri &c: Liu: Congeries pulveris &c: Lucan:

Kupa ludzi vide Gromada:

Kup, vide Gromadę,

Kupczę, handlaie czym, Negotior. aris, *d, i, absol. Mercaturam facio, instituo aliquarum rerum Cic:*

Kupczenie, handlowanie, Negotiatio. Nundinatio *onis, f. Cic:*

Kupiz, Merx erois *f. Plau: Merces. ium, f. Cic: Mercimonium i, n. Plaut:*

Kupię gromadę cokolwiek, Coacervo pecuniam &c: Congero redigo in unam pecuniam &c: Accumulo aliquid *Cic:*

Kupiec handlaie sie hawiacy, Mercator. Negotiator *oris, m. Cic:*

Kupiec pospolity, który co kupuje, Emptor. *oris, m. Cic:*

Kupiecki, Negotiatorius. *i, 3, Sparz: Emporeticus i, 3. Plau:*

Kupstwo stan kupiecki, Mercatura. *a, f. Cic:*

Kupienie sie ludzi, gromadzenie, Concurfus. *us, m, Concuratio, congregatio hominum. Celebritas. aris, f. Cic:*

Kupienie czego, gromadzenie, Acervatio. Accumulatio *onis, f. Plin: Congestus. us, m, Colu:*

Kupienie, kupowanie czego, Emptio. *onis, f. Cic:*

Ku-

Kupiony, Emptus. *i, 3, Cic: Anal: Emptius.*
i, 3, Varr:

Kupno, Res empti. *Anal:*

Kupno niedoskonałe, myderek, *V, Wyderk,*

Kupno warowne, z warunkiem urzędowym, Res
mancupio accepta. *Plau: Res mancupi. Cic:*

Kupny, Emptius. *i, 3, Varr: Mercenarius. i,*
3, Venalis is, 2, Cic:

Kupowanie, Emptio. *onis, f, Cic:*

Kupowanie chciwe, Emacitas. *aris, f, Cic:*

Kupowanie warowne, urzędowe, Nexus. *is, m,*
Cic:

Kupujący rad, Emax. *acis, i, Cato: Coemptio-*
nalis is, 2, Cic:

Kupię co Emo, nundinox aliquid *Cic: Compa-*
ro aliquid Tere:

Kupię warownie, Mancipio accipio aliquid.
Plau:

Kupię niewarownie, Periculô meo emo aliquid.
Plau:

Kupula, sklep okrągły, Tholus. *i, m, Virr:*

Kur kogut, Gallus. *i, m, Gallus gallinaceus.*
Cic: Mas gallinaceus. Colu:

Kurcz, Spasinus. *i, m, Convulsio nervorum,*
Plin:

Kurcz cierpiący, Spasticus. *i, 3, Plin:*

Kurczak, kurek, Pullaster. *stri m, Varr:*

Kurczak chowanie, legzenie, Pullatio *onis, f, Colu:*

Kurczę, kurczakko, Pullus gallinaceus, Pullicies.
ei, f, Colu,

Kurczę szyję, rękę &c. Contraho collum &c. *Cic:*

Kurczę się, Contraho me. Contraho membra.
Cic:

Kardwan, rzemięć, skóra, Pellis hæti bene ex-
polita Anal

Kardwan ziele vide Bluszcza poziemy,

Kurek, vide kurczak,

Kurek u rusznice, strzelby, Igniarium bombar-
dæ Anal:

Kurek u antwasa, u beczek, Epistomium. i, n;
Varr:

Kurek na kosciele, Triton. onis, m, Juni:

Kurfurst. Elector imperatoris. Septemvir impe-
rii. Lips:

Kurfurstwo, Septemprimatus. ás, m, Septemvi-
rûm Senatus. Anal:

Kurnik, szopa, sadz na kury, Gallinarium. ii,
n, Colu: Chors ortis, f, Varr:

Kurnik stuga co kury opatruić. Gallinarius. ii,
m, Cic Curator gallinarum Varr:

Kuropatwa, Perdix icis, f, Varr:

Kuropoy, czas krórego kury picia, Gallicinium.
i, n, Anal:

Kurowa szklenica, Poculum immane, maximum.
Cic:

Kurpie, postoty, taptie, Sculponeæ. arum, f,
Plau Soleæ sparteæ. Colu:

Kurpie maiaey na nogach, Sculponeatus. i, 3,
Varr: Peronatus. i, 3, Pers:

Kurs filozoficzny Sc Orbis philosophicarum di-
sciplinarum. Anal:

Kursor, posët listowny pieszý, Cursor. oris, m,
Marr: Gerulus literarum. Plau: Tabellarius.
i, m, Cic:

Kurta, Alenula. a, f, Marr: Vestijs curta, bre-
vis. Anal:

Kurwatura Bi-kunia pastorał, Pedum. i, n,
Virg: Anal: Lituus i, m, Cic: Anal:

Kurza noga rtustosz, Portulaca. a, f, Andra-
chne. es, f, Plin:

Kurza-

K U R K U R

427

Kurzawa mokra z wody, Vapor aquarum. Cic:
Vapor humidus. Ovid:

Kurzawa sucha z ziemi, Nebula pulveris. Lucr:
Exhalatio terræ. Cic. Halitus terræ. Plin:

Kurzawa aliter zamierucha, Turbo nivofus,
pulverulentus. Claud:

Kurzawy pełny, kurzacy się, Pulverulentus i,
3, Cic: Pulvereus. i, 3, Ovid. Vapidus i,
3, Pers:

Kurze, kurzame czynię, Excito pulverem. Co-
lu: Moveo pulverem. Quint:

Kurze co, Pulvero aliquid. Plin: Colu:

Kurze aliter, vide Dymie, Kopcę,

Kurze komu pod nos trans Oppedo alicui. Horat:

Kurze ziele, vide Siedmliśt

Kurzeni, Pulveratio. onis, f, Pallad:

Kurzy, Gallinaceus. i, 3, Cic: Gallinarius. i, 3,
Cels:

Kurzy się proeb &c. Volvitur pulvis turbidus.
Virg. Pulverat aliquid. Plaur:

Kurzy się z rzeki &c. Vaporant aquæ &c. Plin.
Vaporem dimittit aqua &c. Lucr: Exhalat
terra &c. Virg:

Kurzyca, vide Kokosz młoda

Kurzyslep ziele, Corchorus i, m. Plin:

Kurzyslep drugi, ptasza miętka, Alfine. es, f, Plin:

K U S K U S

Kufciel, Tentator. oris, m, Hor: Molitor. oris:
m. Sver:

Kustram się, vide. Burdam się:

Kusy, krótko się noszący, Curta veste indutus.
Anal:

Kusz, Obba α, f, Noni, V. Kufel.

Kusz, skóra ciepleca &c, chropawa myprawna.
Pel-

Pellis vituli &c. calidū torculari scabra facie.

Anal. Corium duratum calore Lucr.

Kusza rycyna, Manubalista. α, f. Scō pio. onis, m. Veger.

Kusza wojenna wielka, murewa, Balista. α, f. Tacit. Catapulta α, f. Plau

Kusza, abo z kuszy strzelam, Balistā tela jacio. Anal.

Kusza ryba morska, Zygena. α, f. Salvian

Kuszę kogo, Tento aliquem Cic: Per te to aliquem Tere:

Kuszę się o co, o kogo, Tento aliquid Colus. Attento urbem &c. Molior aliquid. Solicito, oppugio aliquem. Cic

Kuszenie kogo, dormiadczenie, Tentatio. oni. f. Lv. Tentamentum i n. Virg:

Kuszenie się o co, wać nie się czego. Periclitatio. onis f. Cic.

Kusze razi vide. Roci Kusze,

Kusznę strzelcy. Balistarii. orum m. Amm. Libratores executientes tela. Tacit. Tortores balistarum. Amm:

Kusznierz Pellio onis, m, Plau, Pellarius. i, m. Firmic:

Kuszny, da kusze należący, Catapultarius. i, f. Plau:

K U T K U T

Kut, kość w nodze bydlat, Talus. i, m, Plin:

Kut do grania, Talus. i, m. Plin: Taxillus. i, m, Cic:

Kut do kowata strona w gorg leżący nieszczesliwy, Canis. is, m, Vulturius. i, m, Plau:

Kut kobieta w gorg leżący, szcześnie, Iaculus basilicus. Vetus. eris, f, Plau: Senio. onis m, Pers:

Kut

K U T   K W A

426

- Kut imbiere. Geniculum radices zinziberis. *Anal:*
 Kura, kurafik. Nodus, nodulus villosus. *Anal:*
 Kutlof, vide Rzeźniczy warstak,
 Kurner na szacie. Villus v. stis crispatus. *Anal:*
 Kurnerowanie. Poltio vestis. *Anal:*
 Kurnerowany. Pryxianus. i. 3. Turneb:
 Kurnerwig. barwie szate, Polio, interpolo-vestem,
 pexam reddo. Grispo villos panni &c. *Anal:*
 Kutów gra kuty, Ludus talorum. Ludus tala-
 rius. Cic:
 Kuto-ny, do kutów należący, Talarius. i. 3. Cic:
 Kuty drzec z kim, vide. Na udry,
 Kuty gram, Officulis ludo. *Anal:*
 Kutnia, koralnia Ferraria officina. Plin:
 Kuznik, żelaznik, Ferrarius. Ferramentarius. i.
 m. Firm:

K W A   K W A

- Kwadra czego, vide Cwierć,
 Kwadra kfigżycy V. Kfigżycy kwadra,
 Kwadra na koście, Quatrio onis m. Jfid:
 Kwadrat vide Czworozgraniasta figura,
 Kwap, vide Puch,
 Kwapie fig, vide Skwapiam fig,
 Kwapliwość, vide. Skwapliwość:
 Kwarciany żołnierz, Miles cui in stipendium
 quarta pars reddituum Reipubl cedit *Anal:*
 Kwarta garncowa Qadra s congi. Buda:
 Kwartał, czas ćwierć roku, Trimestre spatium.
 Plin:
 Kwartał, myto kwartałowe, Trimestris merces.
 Anal:
 Kwartał mistrzowi za naukę, Minerval. alis. w.
 Varr:
 Kwartałowy, vide. Trzymiesięczny:

Kwar-

- Kpartnik*, balba, Sextans tertii. Anal.
Kwartory starek, Quadrantarium vas. Anal.
Kwarty trzy, vide *Trzykwartowa miara*,
Kwas, kwasik. Acor. oris, m, Colu.
Kwas na ciasta, Fermentum i, n, Plau: Farri-
 culum i, n, Palla.
Kwas do picia, V. *Fabtecznik*, Cienkusz,
Kwasem trąg, Fermentum resipio Anal.
Kwasłomaty, przykwasnieyszy, Acidulus i, 3,
 Acefcens. entis, i, Plin.
Kwasłomaty przy mak, Oxyporum. i, n, Plin:
 Oxygarum Colu.
Kwasnieig, Aceo es, ui. n, 2, Cato: Acefco is,
 n, 3, Hor: Coaefco. is, n, 3, Cic: Fermen-
 tor. aris, p, i, Plin.
Kwasno, Acidum est. Anal.
Kwasny, Acidus. i, 3, Virg: Acidiffimus. i, 3,
 Plau.
Kwasny tran, vide *Niemefoty*, *Ponury*
Kwaszg, kwasno czynig, Fermento as, a, i, Co-
 lum.
Kwaszg, zaczyniam, zadaig chlebu, Fermento fa-
 rinam. Siponz:
Kwaszenie, Fermentatio. onis, f, Siponz:
Kwaszony, Fermentatus. i, 3, Siponz:
Kwatera godziny, Quadrans horæ. Dimidium
 femihoræ. Anal.
Kwatera w oknie, Quadrans fenestæ. Valvæ fe-
 nestrarum Anal.
Kwatera w ogrodzie, vide *Grządka*,
Kwatera we drzwiach stolarskiey robory, Tym-
 panum. i, n, Virr.
Kwaterna Aptekarska, pół libry, Selibra. e, f,
 Liv.
Kmerele, Iudicia querelarum. Anal.
Kmerele skargi, Querelæ. arum, f, Cic: à querelo
 e, f, Kwiat,

Kwiat, Flos. oris, m, Virg. Floseulus. i, m,
dim, Cic

Kwiat rozwiniony iako lilii &c: Calathus. i,
m, Plin:

Kwiat obrymam, Defloro. as, a, 1, Liv. tran:

Kwiatowy, Floreus. i, 3, Plau: Floridus. i, 3,
Tibul:

Kwiczę, Grunnio. is, n, 4, Plin:

Kwiczanie kwik świni, Grunnitus. ūs, m, Cic
Stridor suis Plin:

Kwiczek rybka morska, Chromis is, m, Plin:

Kwiczek, Turdus. minor. Isidor:

Kwiece, Flores. um, m, Virg:

Kwieceń, Aprilis. i, m, Cic:

Kwiecna niedziela Ramalia ium, n, Buda lun:

Kwieśniomy, Aprilis. is, 2, Cic:

Kwietny, kwiecisty, Floridus. i, 3, Ovid: Flori-
fer. ri, a, um, Lucr:

Kwile, kwili prak, vide. Orzeł 1.

Kwile dziecię, rozkwilam, Vagire facio infan-
tem &c Anal:

Kwile się, Vagio. is, n, 4, Cic: Obvagio. Plau:
Vagitur edo. Quint:

Kwilenie się, płkanie dziecięce, Vagitus. ūs, m,
Virg Vagor oris, m, Lucr Enni.

Kwinta na skrypcach, Tenuissima fidium chorda.
Anal:

Kwinta kwintel, vide. Dragma,

Kwit, kwitacya, Apocha. a, f, Ulpi. Apodo-
xis. is, f, Perron.

Kwitnacy prop, & tran, Floridus. Floridulus.
i, 3, Catul:

Kwitnę kwiat wydaię, Floreo. es, ui, n, 2, Ef-
floreſco. is, n, 3, Cic:

Kwitnienie, Florum productio, eruptio Anal.

Kwitnię mig, Accepto liberor. Ulpi: Apocham
accipio. Anal: Lit:

Kwiruig kogo, Acceptum refero. *Ascon*: Expungo
nomen alicujus ne quid debeat. *Plau*:

Kwoczka, Educatrix gallina. *Colu*. Nutrix galli-
na. *Palladi*:

Kwoka kokosz, Singultit gallina. *Glocit* gallina.
Anat. *Col*. *Fest*:

Kwokanie, Singultus. *As*, *m*, *Colu*.

Abec, Cignus. *i*, *m*, *Cic* Olor oris *m*. *Virg*:

Łabeci, Cigneus. *i*, *3*, *Cic* Olorinus *i*, *3*,
Virg.

Łabug, *kmysli żygi*, Animo meo morem gero.
Plau:

Łachmany, *sukmana zła*. Cento ex veteribus va-
riis pannis. *Cato*. Centunculus. *i*, *m*, *Apul*:

Łacina łacińska mowa, Latina lingua. Latinitas.
aris, *f*, *Sermo* laenus. *Cic*. Latinum. *i*, *n*,
Quinz:

Łacina aliter *strofowanie* ut *dał mu strofowanie*
vide. *Strofowanie*, *Łacanie*,

Łacinnik, Latinitatis auctor. Latinus scriptor.
Cic.

Łacinski, Latinus. *i*, *3*, *Latiniensis*. *is*, *2*, *Cic*
Latialis. *is*, *2*, *Plin*:

Łacnicy, Facilius. *Cic*:

Ła no, *Łatwie*, Facile. Perfacile. Facillimè. Ex-
peditè. Nullo labore. Nullo negotiò. *Cic*: Pau-
lo momento. *Tere*:

Łacno to i st, In expedito est. Expeditum est.
Plin: *Przsto* id est. Ad manum, in manu id
est. *Cic*:

Łacno mi, *Łacnem*, *Vaco*. *as*, *n*, *i*, *absol*, Com-
modum mihi est. *Cic*: Otium mihi. *Plau*:

Łacność, Facilitas. *aris*, *f*, *Cic*, Facultas. *aris*,
f, *Tere*:

Łacny, *Łatwy* Facilis. Perfacilis. *is*, *2*, Expedi-
tus. *i*, *3*, Nulla re implicatus. *Cic*. *Przfaci-*
lis. *Plau*:

Ła

Łacny do cieszenia, *Consolabilis is, 2, Cic.*
 Łacny do ochłodzenia, *Purgabilis is, 2, Plin.*
 Łacny do ofszakania, *Cui dare verba facile est.*
Ter.

Łacny do liczenia, *Numerabilis is, 2, Po ar.*

Łacny do myślenia, *Cogitabilis is, 2, Sene.*

Łacny do nabycia, *Parabilis is, 2, Cic.*

Łacny do obrachowania, *Computabilis is, 2, Plin.*

Łacny do oduszczenia, łacno odpuszczania y. J.
glof entur oris 2, Tere.

Łacny do odpuszczania, godny przebaczenia, *Ignob.*
lib is, is, 2, Gell.

Łacny do poznania *In perfacili cognitione ver.*
Cunz, Cic. Cognobilis is, 2, Caro, Gell.

Łacny do przebicia, *Perforabilis ietu. Ovid.*

Łacny do przeciśniania, *Placabilis is, 2, Cic.*

Łacny do rozmiękania, *Diffolubilis is, 2, Cic.*
ouilis is, 2, Suet.

Łacny do uproszenia, *Impetrabilis is, 2, Plau.*
Exorabilis is, 2, Cic.

Łacny do wychrastnienia, *Exscrabilis is, 2, Plin.*

Łacny do zgromadzenia, *Congregabilis is, 2, Cic.*

Łacny do zranienia, *Patens vulnere. Liv.*

Łacny do zwyciężenia, *Superabilis is, 2, Ovid.*

Łacny niezabawny, vide. Łacno mi.

Łacz vide Rz. Łaczka

Łacze vide. Łtaczam co,

Łaczenie czego, potrzebny, *Indigus. egens ali.*
cuius rei, Anal.

Łaczenie bydłecia z bydłciem dla rodzenia &c.
Concubitus As m. Virg. Coitus avium. &c.

Łacz Plan. Res veneris *Lucr.*

Łaczka, *Pratulum i. n. Cic.*

Łaczny *Pratensis is, 2, Cola, Horat.*

Łaczy się bydło z bydłciem &c. dla rodzenia,
Cōeunt fera &c. Ovid. Solvit corpus in vene.
rem aliquid. Virg. Lqd.

Lad, Terreſtre, terrenum iter *Plin.* Terrena vī.
a. *Ulpian*:

Lada u organ, Arca. α, f. *Vitruv.*

Lada co. kro &c. *V.* Krokolwiek, Co ſię namine-
to, Bez braku,

Lada co. kro (z pogarda) Quilibet. *Plin.* Qui-
cunque. *Cic.* Us. Cum quolibet hoſte. Quod-
cunque in ſolum venit.

Ladaco cztomik &c. vide. *Zty*,

Ladaiaki, Deſanctorius. i, 3, *Perron.* Perfun-
ctorius. *Budæ*,

Ladaiako, vide *Jakokolwiek*

Ladaiako aliter, vide. *Zle*,

Ladem iadę, Pergo iter terrā. *Cic.*

Ladowanie ſtarku &c. Saburratio navis &c.
Heur. *Szeph.*

Ladony, Terrenus i, 3 *Plin.* *V.* Odmorski.

Ladnie name, Saburro. as, n, 1, *Plin.* Conſicio
aliquid in onerariam navem. *Cic.* Onero na-
vem frumentō &c. *Anal.*

Ladunek ſzkutny, okretowy &c. Saburra. α, f.
Virg. *Liv.*

Ladunek do ſtrzelby, Miſſilia quibus fiſtulæ fer-
rez militares onerantur. *Anal.*

L A G L A G

Lag, łęgi, Campi ſylvæ ſtagnantes non profun-
dis aquis. *Anal.*

Lavier, Peces vini. *Nonius*,

Lagiew, łagiewka, Ampula. α, f. *Plau.*

Lagiewnik, co łagiewki robi, Ampullarius. i, m,
Plau.

Lagodnie, Blandē Perbenignē. *Tere.* Svaviter.
Leniter. Manſvetē. Indulgenter. *Cic.* Placidē.
Liv.

La

Łagodnieć, Mansvesco. *is, n, 3, Virg. Mitesco.*
is, n, 3, Horar:

Łagodniuchny, Blandicellus. *i, 3, Geſt. Leniuscu-*
lus. i, 3, Plin jnu:

Łagodnomowność, Affabilitas. *aris, f, Blandi-*
loquentia. a, f, Cic:

Łagodnomowny, Blandiloquus. *i, 3, Sen:*

Łagodność, Blanditia. *a, f, Blanditiz. arum, f,*
Comitas. aris, f, Mansvetudo inis, f, Cic:

Łagody prop. & tran, Affabilis. *Comis. is, 2,*
Blandus. Benignus. i, 3, Cic. Svavis. is, 2,
Lucr:

Łagodź, Lenio miseriam &c: Delenio aliquem,
animum alicujus blanditiis &c: Mitigo se-
veritatem &c: Cic:

Łagodzenie, Delinitio. Mitigatio. *onis, f, Cic-*
Placamentum. i, n, Plin. Maledo. inis, f,
Gell:

Łagodzenie (służba rzecz, Lenimen. *inis, n, O-*
vid. Blandimentum. i, n, Cic. Delinimentum,
i, n, Liv,

Łaianie proste, vide. Strofowanie.

Łaianie zelżyme, fromotne, Contumelia verbo-
rum. Maledictio petulantius jactata. Invecti-
o. *onis, f, Cic-*

Łaig komu barzo, Increpo aliquem. Ingero ali-
cui verba. *Liv. Dico in aliquem acerbè. Re-*
prehendo & exagito aliquem. Vehementer
accipio aliquem. Cic.

Łaik, człowiek niepoświęcony, Laicus. *i, Ex, Grac-*

Łak vide, Rosół do suromych rzeczy,

Łak do pieczętowania, Cera obfigillandarum li-
terarum &c. *Anal:*

Luka, *winniowa farba*. *Cancamum* *i*, *n*, *Plin.*

Łaka *Pratum* *i*, *n*, *Cic.*

Łaknacy, *vide* *Gładny*;

Łaknę chce mi się iść, *Esurio* *is*, *ivi*, *itum* *n*,
4 *Cic* *Urgeor fame* *Liv* *Fame laboro* *Colu*;

Łaknienie, *Euritio*. *onis*, *f*, *Catul* *Eurigo*. *i*-
nis, *f*, *Varr.*

Łaknienie usmierzaący *Famem arcens*. *Anal.*

Łakoć kogo, *vide* *Wąg*;

Łakocenie, *Allectatio* *onis*, *f*, *Quint.* *Illectamen-*
tum. *i*, *n*, *Ulpian.*

Łakoci Łakocki, *Cupedia* *Scitamenta* *orum* *n*,
Plau. *Pupamentum* *i* *n*, *Popinae* *arum*, *f* *Cic.*

Łakonie, *chciwie*, *Avarē* *Sordidē*. *Per avariti-*
am. *Cic.*

Łakonie iem, *chciwie*, *Avidē* *edo*. *Ovid.* *Vora-*
citer edo *Macrob.*

Łakonie się na co. *Per avaritiam aliquid appe-*
to *Animum meum spes utilitatis impellit.*

Cic. *Tangor cupidine alicujus rei* *Ovid.*

Łakomstwo w nabywaniu, *Avaritia* *a*, *f*, *Sordes*.
is, *f*, *Cic.* *Avarities* *ei*, *f*, *Lucr.*

Łakomstwo w i dzeniu, *vide* *Obżarstwo*,

Łakomy w iedzeniu, *vide* *Obżarzy*, *Polizacz*.

Łakomy w nabywaniu, *Avarus*. *i*, *3*. *Hiante avar-*
itiā homo *Cic.* *Accipiter pecuniae* *Sc.* *Ra-*
pax *Trahax* *acis*, *i*, *Plau.*

Łakomy aliter. *Illecebrofus* *i*, *3*, *Plau.*

Łakotek kucbnia, *V* *Kucbnia*, *2*,

Łakotliwość, *Gulosus* *Colu.*

Łakotliwość, *chciwość do Łakoci*, *Cupedia*. *a*,
f *Cic.* *Cupido obsoniorum*. *Henr.* *Steph.*

Łakotliwy, *co Łakoci rad iada*, *Cupes*. *is*, *m*,
Plau. *Ganeo*. *onis*, *m*, *Cic.* *Popinae*. *onis*, *m*,
Horat.

Łakotne ziele, *vide* *Lubszczyk*,

Łako,

Lakotnik, co robi, abo przedaie *lakoci*, Cupedi-
arius. ii, m, Teren.

Lakrycyja, *stodki korzeń*, Glycyrrhiza. & f, Plin.

Lala, *lalka*, Pupa. & f, Varr.

Lamanie czego, Fractio: onis, f, Sipont.

Lamanie w *stawiech* cierpiacy, Arthriticus. i, m.
Cic- Articularius. i, m. Plau-

Lamanie w *stawiech*, powszechnie, Articulorum,
artuum dolor. Cic- Articularis morbus. Plin.

Lamanie w *reku*, *chiragra*, Chiragra. & f, Ho-
rat.

Lamany, V, Nierówny, i,

Lambitymum, Ecligma, aris, n, Linctus. us, m,
Plin.

Lament vide. Narzekanie,

Lamentuig, vide. Narzekam,

Lamie co (propr & trans) Frango, confringo,
diffingo aliquid. Plau- Prafringo repagula &c.
Cic-

Lamie *wiarę*, *ustawy* &c- *Violo* fidem &c- *Ovid.*
Violo jura, amicitiam &c- *Frango* fidem &c-
Cic-

Lamie, *łupanu* *kamień*, *marmur* &c- *Cado* mar-
mor &c- Cic-

Lamie *się*, *Frango* me laboribus &c- Cic- *Fran-*
go robur, vires &c- *Lucr.*

Lampa *oleiowa*, *olimna* &c, *Lucerna*. & f, *Ly-*
chnus. i, m, Cic- *Lampas*. adis, f, *Lucr.*

Lampowy *nosek* abo *rurka*, *Myxa*. & f, *Marr-*

Lampart, *Leopardus* i, m, *Spart-*

Lan, *miata roli*, *Modus agri*, *Anal*- Cic- *Plau-*
Barbare: *Manfus*, *Laneus*.

Lana smieca, Funale. *is, n*, Cic. Funalis cereus.
Vul. Max.

Łancuch żelazny, Catena. *a, f*, Cic. Tormentum. *i, n*, Plau.

Łancuch: Łancuszek złoty, Torques. *is, m*, Pro-
per. Varr.

Łancuchem związać, wsadzić w Łancuch, Vincire, constringere catenis. Cic. Injicere catenas. Liv.

Łancuchowy pies, Łancuchem umięszany, Catenatus canis. Colum. Catenarius canis. Senec.

Łancuszek żelazny, Catulus. *i, m*, Lucil. Catellus. *i, m*. Plau. Catenula *a, f*, Sipont.

Łancuszný, Torquatus. *i, 3*, Veger.

Łani, Cerva. *a, f*, Virg.

Łani, jeleni, vide *Jeleni*,

Łani czyścić ziele, vide *Czarnogłóm*,

Łania broń, ziele, vide *Jeleni korzeń*,

Łaniczka ziele, Ephemerum. *i, n*, Plin.

Łanie, Fusio onis, *f*, Cic. Fusus *is, m*, Varr.

Łanka, Łaniszka ziele, vide *Konwalia*,

Łanowe, vide *Podymne*,

Landgraf, Comes Provincialis. *Juni*.

Łany, vide *Odlewany*,

L A P L A P

Łapa, Vestigium. *is, n*, Colu.

Łapa niedźwiedzia, łwia, ziele, Muscus terrestis. Matth.

Łapacz, vide *Porywacz*, *Ceklarz*,

Łapaczka, samotówka, Decipulum. *i, n*, Decipula. *a, f*, Apul.

Łapaczka w mowie, Aucupium. *i, n*, Tendicula. *a, f*, Captio dialectica. Captio in verbis. Cic.

Łapam,

Lapam, vide. *Chmyram*, *Podchmyrywom*.
Lapica, *Łapka* myśza, *Muscipula*. *α*, *β*, *Varr*:
Lapica na korki, *Decipula* *felibus* capiendis. *Anal*:

L A R L A S

Larma, vide. *Maszkara*,
Las, *Sylva*. *α*, *β*, *Cic*: *Sylvula*. *α*, *β*, *dimin*, *Colu*:
Las *trans*: *Sylva*. *α*, *β*, *Anal*:
Las *nierabany*, vide. *Zapust* w *lesie*,
Łasica, *Łaska*, *Mustela*. *α*, *β*, *Varr*: *Plin*:
Łasica *łesna*, *Viverra*. *α*, *β*, *Mustela* *sylvestris*.
Plin:
Łasiczka *drobna*, *cudzoziemska*, *Mus* *araneus*.
Plin:
Łasickomy, *Łasiczny*, *Mustelinus*, *i*, *m*, *Plin*:
Laska, *łaseczka*, *Verber. eris*, *n*, *Lio*: *Virga*.
α, *β*, *Ovid*: *Bacillum*. *i*, *n*, *Cic*:
Laska *ceklarska*, *Commendaculum*. *i*, *n*, *Fest*:
Laska *do* *podpierania* *się*, *Baculus* *i*, *m*, *Ovid*:
Laska *wójtów* *Rzymskich*, *Vindicta*. *α*, *β*, *Cic*:
Laska *miernicza* *V. Mierniczy* *pręgi*:
Laska *pastusza*, *V. Pastusza* *laska*,
Laska *poselska*, *Caduceum*. *i*, *n*, *Cic*: *Caduceus*. *i*, *m*, *Varr*:
Laska *prasznicza*, *Amos* *iris*, *m*, *Horat*:
Łaska, *Gratia*, *Benevolentia*. *α*, *β*, *Secunda* *voluntas*. *Cic*:
Łaskaw, *Propitius*. *i*, *3*, *Tere*: *Benevolens*. *entis*, *1*, *Plau*: *Benevolentissimus*. *Perbenevolus*. *i*, *3*, *Cic*:
Łaskaw *na* *mnie* *kto*, *Gratiosus* *sum* *apud* *aliquem*. *Sum* *in* *gratia* *apud* *aliquem*. *Teneo* *gratiam* *alicujus*. *Cic*:
Łaskawie, *Benevolè*, *Benignè*, *Benignissimè* *Cum* *bona*

bona gratia. Cic: Clementer. Cas: Placidē. Liv:

Łaskawość (o człowieku mówiąc:) Clementia.

Indulgentia. a, f, Placabilitas. aris, f, Cic:

Benignitas. aris, f, Plau:

Łaskawość (o innych rzeczach oprócz człowieka)

Placiditas. aris, f, Varr: Aequabilitas.

aris, f, Cic: Clementia. Colu:

Łaskawy (o człowieku:) Clemens. ensis, i, Ju-

stus. i, 3, Teren: Aequabilem se praebens.

Cic: V. Łagodny,

Łaskawy (o innych rzeczach oprócz człowieka)

Blandus. i, 3, Virg: Mitis. is, 3, Placidus. i,

Ovid.

Łaskę komu, albo sobie u bogo ziednymam, Con-

cilio gratiam, voluntatem alicujus mihi &c:

Paro gratiam alicujus mihi &c: Concilio be-

nevolentiam alicujus. Cic:

Łaskę komu uczynić, Benevolentiam singularem

praestare. Beneficium apud aliquem ponere. Cic:

Łaskę otrzymać, Consequi gratiam, studium ali-

cujus. Cic:

Łaskę urwać, Excidere gratiā. Teren Anal:

Collectam gratiam effundere. Cic:

Łaski szukam, Confector benevolentiam. Aucu-

por gratiam alicujus. Quæro bonam gratiam.

Cic:

Łaskowanie, żłobkowanie u reszarzom, snyce-

rzóm, Striatura. a, f, Vitruv:

Łaskowanie w kleszce, łaskowania dotki, Canali-

culi orum, m, Striges. is, f, Vitruv:

Łaskowanie wypukłe, Strigæ. arum, f, Vitr:

Łaskowanie poprzeczne, Scamilli impares. Vitruv:

Łaskowany, łobomany, żłobkomaty, Striatus, Ca-

naliculatus. i, 3, Plin: Imbricatus. i, 3, Vi-

tru Plin:

Łaskomy, vide. Łeszcynomy,

Łasknie,

- Laskuig* Strio as. a. 1, Vitruv:
Laskuig, łażę się, vide: *Zabiegam* komu.
Lasy Crates ex virgis serie lata dispositis. *Anal*:
Laszczka Virgula a. f. Cic:
Laszczki do których ziota przywiązują, Can-
 terioli orum, m. Colu:
Laszczkami wsparte ziota, Canteriarae herbae.
 Colu:
Łasze się, (propr & trans.) Circumvolutor
 blandiens Plin: Vulpinor aris, d. 1, Non:
Łaszenie się. Adulatio onis, f. Cic: Blandi-
 mentum canum &c: Noni:
Łaszc, Achane es, f. Celi. Rhod: Ex Græco:

L A T Ł A T

- Lata* mam tyle, pięć szesć, Annos natus sum
 quinque &c: Plaut: Annos complevi quin-
 quaginta &c: Cic:
Lata prawnych niedoszęty Minor annis. Ulp:
Lata ut trzy lata &c: Anni tres &c: Aetas.
 aris f. Aetatula. a. f. Cic:
Lata prawne do stania u prawa potrzebne, Ae-
 tas legitima. Liv:
Lata prawne maig. y. Major oris, 2, 7 C,
Lata prawne ma, Forensi persona. legibus ac
 moribus præditus. In iudicio solus stare po-
 test. *Anal*:
Lata kaptańskie, do kaptaństwa przyjęcia po-
 trzeba, Aetas sacerdotalis muneris potens,
Anal:
Lata przszedł, vide. Wyrosty,
Lata w sukni, Test-ra. a. f. Plin:
Lata da howa, Templum, i, n, Vitruv: Tigillum.
 i, n, Tibul:

Latanica rzecz mszelaka, Volucris. is, f, Virg:
Volucres is, n, Plin:

Latanicy, Volatilis. is, 2, Cic, Volaticus. i, 3,
Plaut.

Latan, Volo. Volito. as, n, 1, Circumvolo. as,
n, 1, Cic:

Latan co, Refarcio vestem &c: Cic: Sarcio ali-
quid. Cato:

Latanie. Lot, Lecenie, Volatus. us, m, Cic: Vo-
latura. a, f, Varr:

Lataniec czart, Inuus. i, m, Virg: Incubo. o-
nis, m, Serv:

Lataniec ptak Indyjski bez nóg, Apus. odis, m,
Gesn:

Laternia. Laterna. a, f, Cic:

Lateruia morska, basza, na której gore ogień,
dla żeglarzów, Pharos. i, f, Plin:

Łaska dziecinna, lalka, Pupa. a, f, Pers: Plan-
guncula. a, f, Cic:

Łatki kuglarskie, Ligneolæ figuræ. Apul:

Łatki wodne, Engibata. orum, n, Virr:

Łatkarz co Łatki robi, Cōroplathus. i, m, Cal:
Rhod:

Lato, część roku, Æstas calida, fervens. Virg:
Latopis, vide. Dziopis:

Latorosl, gatunek młoda, Turio. onis, m, Col:
Pullus arboris. Cat: Collis. is, m, Varr:

Latorosl do sadzenia w ziemię, Talea. a, f,
Varr: Stirps. rpis, f, Viviradix. icis, f, Colu:

Latorosl do szczepienia w pniak, Planta. a, f,
Gerimen. inis, n, Surculus. i, m, Virg: Semen
arboris. Varr:

Latorosl albo *ptonka mszczepiona*, Insitum. i, n,
Insitus surculus. Colu:

Latorosl albo *rószczka z bliskiego drzewa w dru-*

gie bez odcinania w szczepioną, Tradux. ucis,
m, v, f, Rumpus. i, m, Varr:

Latorosl zosławiona przy wyciętych drzewach,
Palms subsidiarius, praesidiarius. Col: Palmes
emissarius, emissus. Plin:

Latorosl winna, Pampinus. i, m, Virg: Palmes.
itis m. Plin: Flagellum vitis. Col:

Latorosl ny, latoróslom służący, Sarcularius. i,
3, Varr: Sarcularis. is, 2, Col: Sarcmentofus.
i, 3, Plin:

Latoró, latorósek, tego roczny kón &c: Hornus e-
quus, virulus &c: Prop: Anal:

Latoró tego roku, Hórno. Lucil:

Latoró, tego roczny, Horatius. i, 3, Cic: Hor-
nus. i, 3, Prop:

Latorowanie, leża letnia żołnierska, pastusza, Com-
moratio in aestivis, militum &c. Anal:

Lator mierniczy, murarski, Spatium, v. Altitu-
do quatuor cubitorum. Anal:

Latorie, Aestivo. es, n, 1, Varr: In aestivis sum.
Cic:

Latorie, vide. Latoro:

Latorie, vide. Latoro,

LAW LAW

Lawa, Scamnum. i, n, Ovid:

Lawa, aliter. Rząd czego, warsta, Ordo. inis,
m, Plin:

Lawa ławica, vide. rzędem 2,

Laweczka, Scabellum. i, n, Cic: Scabellum.

Cato: Scamellum. Prisc: Subsellium. i, n, Varr

Lawęda, Casia. a, f, Virg:

Lawica na której urząd sęda, Subsellia. orum,
n, Cic:

Lawniczy urząd, Affellura. a, f, Ulp: Centum
virale munus. Cic, La.

Eamnik. Affectus oris, m, Paul: f, C, Affecto.
onis, m Non

Eamy wschod materna widokach Rzymskich Sub-
sellia. orum, n Plaut Orchestra a, f, Juven:
Locus erat senatorum:

E A Y E A Z

Eayno. vide Gnóy, i.

Eażę dokąd brepo is, psi prum, n, 3 Hor: V.

Włażę gdzie:

Eażę jako zwierze, gadzina vide. Czotgam się:

Eażę, leniwo chodzę, Repo. is psi prum, n, 3,
rr, Repo as n, i. Hor: Inerti, tardō pas-
su incedo Ovid

Eażęka vide Hultay:

Eażenie Raptatus, sis, m, Plin:

Eażidne, Merces balneatori debita. Anal:

Eażebnik Balneator oris, m, Cic: Aliptes. a,
m, Juven

Eażebny żazienny Balnearius. i, 3, Cat Bal-
neatorius i, 3 Mart:

Eażienka Balneolæ arum, f, Cic:

Eażinia domowa Balneum. i, n Balnearia. orum,
n Cic. Caldarium. i, n, Sen: c:

Eażinia pospolita, Balneæ arum, f, Balneæ pu-
blica, Cic Nymphæum. i, n, Plin:

Eażnia, aliter Mycio, Lavatio onis, f, Plin:

Lazur kamień albo materya do farbowania mo-
dro: Caruleum i, n, Plin:

Lazur sukno, Pannus caruleus, carulei coloris.
Anal:

Lazuramy Iazurowy farby vide. Modry:

E E B L E B

Eeb. Caput itis, n Cic: Infandum caput. Virg:

Eebioska, Origanum. i, n, Plin: -

Lecg

Lecę iako prak, Labor eris, d, 3, Virg: Feror volatu. Carul.

Lecę, tr, prędko bieże, Volo. as, n, 1, tr, Cic: Labor eris, d, 1, Ovid:

Lecę do ziemi, vide. Upadam, 1:

Lecba, vide. Grzadka:

Lecbce lekce, prop: & tr: Assentor titillans.

Blandior iris, d, 4, Permulceo aures &c: Cic:

Lecboimy, Titillationis impatiens Anal:

Lechranie, Titillatio. onis, f, Cic: Titillatus. ds, m Plin,

Lecie, Æstate. Virg: Per æstatem, Col: Anal:

Lecz, Atqui. At enim. At certe. Cic. Enimvero. Liv:

Leczacy, dobry na choroby, Medicamentosus. i, 3, Caro: Medicabilis. is, 2, Col:

Leczę, kogo, co, Medicor alicui. Terren: Medico oves. &c: Pall: Medeor alicui. Cic: prop: & tr:

Lecze się, Pharmacis curor. Adhibeo remedium. Anal:

Leczenie, Curatio valetudinis &c: Sanatio corporis &c: Cic: Medela. e, f, Gell:

Leczenie się, Usus medicinarum. Anal:

L E D L E G

Leda co, kto, &c: vide. Lada co, &c:

Ledwie, Ægre. Vix. Cic:

Ledwie nie, tylko nie, Modo non. Prope. Terren: Tantum non. Liv:

Lędźmi balenie, Lumbago. inis, f, Fest:

Lędźwie, Lumbi. orum, m, Plaur:

Lędźwiec ziele, groch dziki, Aracus. i, m, Plin:

Lęga się pracy, Fetant aves. Col: Faciunt fetum aves, Plin:

Legę

Legacya, vide. *Poselsstwo*, *Legacya aliter*, V. *Odkazanego co*:

Legam, Cubito. as, n, i, Cic: Incubito. Col: *Legat*, le. amiec, vide. *Leniwy*, *Domak*, *Legamy*:

Legary wschodowe, *Scopi* *scalarum* *rectarum*. *Vitr*:

Legat, vide. *Poset publiczny*, *Legamy pies*. *Canis venaticus*, ad procumbendum exercitus. *Anal*:

Legamy, *domak*: *leniwy*, Qui a tatem per ignaviam agit *Salus*:

Legi, vide. *Leg*:

Legowisko, gdzie kro podły, albo bestya lega, Cubitus. as, m, *Plin*:

Leguig, vide. *Odkazanie co*, komu:

Leguig, często *legam*, v de. *Legam*:

L E I L E K

Leig co, Fundo sangvinem &c: Cic: Fundito. as, a, i, *Plaur*:

Leig obrazy, *działa*, &c: Fundo imaginem, &c: ex arc &c. *Plin*: *Figuro as* &c: in habitum statuae &c: *Seneca*:

Leig tr, vide. *Pisze* *predko*:

Leiek, Epichylis. is, f, *Varr*: Infundibulum. i, n, *Caro*:

Leik u siodka, *Astrabe*. es, f, *Cal*: *Rhod*: *Frons ephippii*. *Anal*:

Leiam fig vide. *Boig fig*:

Lekanie, *strach*, *Pavor*. oris, m, *Metus*. as, m, Cic:

Lekarka *Medicina* petita *femina*. *Anal*:

Lekarnia, *Medicina*. arum, f, *Plaur*. *Officina medica*. *Anal*:

Lekar.

Lekarska nauka, Medicina. *a, f, Cic: Ars medica Tibul: Empirice. es, f, Plin:*

Lekarski, Medicus. *i, 3, Ovid: Medicinalis. is, 2, Plin:*

Lekarskie, po lekarsku, Medicabiliter. *Pallad:*

Lekarstwo, prop: *Sc: tr: Medicina. a, f, Medicamen. inis, n, Medicamentum. Remedium. i, n, Cic:*

Lekarstwo na to albo owo, Remedium huic malo *Sc: Terren: Medicina doloris, capitis Sc: Star:*

Lekarstwo na zły iaki raz, Antidotum. *i, n, Cels:*

Lekarstwo na spracowanie, Acopa. *orum, n, Acopis. is, f, Plin:*

Lekarstwo powszechnie na wszelkie choroby, Panchrestum medicamentum *Cic:*

Lekarstwo przez usta potykające, Catapotia. *orum, n, Plin:*

Lekarstwo purgujące, Catharticum medicamentum *Cels:*

Lekarstwo wyborne, Medicamentum praesens, Singulare. *Plin: Remedium efficax. Cels:*

Lekarstwo opatrzone, Medicatus. *i, 3, Virg: Praemedicatus. i, 3, Ovid:*

Lekarz, doktor, Medicus. *i, m, Cic: Doctus medicinae Anal: Cic:*

Lekarz iarmarkowy, szalbierstwem narabiaczy, Circulator oris *m, Cels:*

Lekarzem być, Excolere medicinam. *Cels: Facilitare medicinam. Quint:*

Lekce, Leviter. *Lio: vide Lekko, 2,*

Lekce sobie ważyć, vide: Gardzę, Ponieważam:

Lekya, nauki iakiey uczniom przez Mistrza podawanie, Schola. *a, f, Cic: Lectio. onis, f, Quint:*

Leki, *leczenie* sig, *Ufus medicinarum*. *Anal:*

Lekki, *lekuchny*, *Levis*. *is*, 2, *Cic:*

Lekki *człowiek* &c. *tr:* *Levis*. *is*, 2, *Leviculus*.
i, 3, *Cic*, *Levisculus*. *i*, 3, *Plin:* *Fun:* *Fu-*
tilis. *is*, 2, *Virg:*

Lekko, *prop. ut Lekko na wozie*, *Leviter oneratus est currus*. *Anal:*

Lekko, *tr*, *Lekte niepoważnie*, *Verniliter*. *Non:*
Scurriliter *Plin:* *Fun:* *Leviter* *Liv:*

Lekko mi, *lekko mi nieś*, *Leve onus fero*. *Non*
gravor onere. *Anal:*

Lekko *udaig*, *vide* *Udaig co lekko:*

Lekkomowność, *Futilitas*. *atis*, *f*, *Cic:*

Lekkomowny, *Nugator*. *oris*, *m*, *Cic:* *Blatero*, *o-*
nis, *m*, *Gel:*

Lekkomowność, *Inconstantia*. *a*, *f*, *Mobilitas*.
Levitas. *atis*, *f*, *Cic:* *Instabilitas*. *atis*, *f*, *Plin*

Lekkość *prop:* *Levitas*. *atis*, *f*, *Plin:*

Lekkość, *tr:* *ad hominem*, *Levitas*. *atis*, *f*, *Cic:*

Lekkość, *niepoważność*, *Vernilitas*. *atis*, *f*, *Plin:*
Petulantia: *Licentia*. *a*, *f*, *Cic:*

Lekkomowność, *Credulitas*. *atis*, *f*, *Cic:*

Lekkomowny, *Credulus*. *i*, 3, *Cic*. *Levifidus*. *i*,
3, *Plant:*

Lekliwość, *vide* *Boiaźn:*

Lekliwy, *vide* *Boiaźliwy:*

Lększa, (*interjectio gregem, à grege separantis:*)

Adeste mei. *Huc adeste*. *Anal:*

Lektor, *vide* *Czytelnik*, *Professor:*

Lektoryum, *vide* *Czytelnia:*

Lektyka, *Lectica*. *Lecticula*. *a*, *f*, *Cic:* *Gestato-*
ria sella. *Gestatorium*. *i*, *n:* *Sver:*

Leknię, *czarując leczę*, *Veneficiis curo mor-*
bum. *Anal:*

- Łmiesz*, Vomis: Vomer *aris*, *m*, *Virg*:
Łonus, Lutaria testudo *Plin*:
Łen, ziele, Linum *i*, *n*, *Plin*:
Łen myrobiony, Linum. *Plin*: Linum factum,
Ulp:
Łen dziki, *Łeniec*, vide. *Ozota*:
Łen niezgorzysły, Asbestinum. *i*, *n*, Linum vi-
 vum. *Plin*:
Łonek Panny Maryi, Olyris *idos*, *f*, *Plin*:
Łenig się ciężko mi co czynić *Gravor aris*,
p, 1, *Plaut* *Piget me ire*, &c: *Marc*: *Pigror*. *a*-
ris d, 1, *Cic*:
Łenig vide. *Gurnieig*:
Łeniek, niedbały vide. *Łenimy*, *Gnusus*:
Łenstwo, *Łenimorć*, Tarditas *aris*, *f*, Cunctatio.
oris, *f*, *Cic*:
Łenimym czyjąć, Tardo alicujus studium &c:
Cic:
Łenowie, *lenino*, Langvidē. Gravate *Cic*: *Len*-
re Plaut:
Łenowiec vide. *Łenimy*:
Łenimo postępuję poczynam *sobis*, vide. *Ocia*-
gam się zmęczam:
Łenimy nier czy, Tardus *i*, 3, *Piger*. *gr i*,
um, *Segnis is*, 2, *Cic*: *Veternofus*, *i*, 3,
Terr:
Łenne prawo, Clientela. *a*, *f*, Beneficium *i*, *n*,
Bud:
Łucmal, Focale *is*, *n*, *Sen*: vestis erat qua ad
 focum utebantur:
Łentyszek, vide. *Masykorne* drzewo:

- Lep*, Viscum *i*, *n*, *Cic*: vide. *Jewioła*:
Lepak, vide. *Zar*:

Lepce, ut Lepca pec, Lambunt canes. Prisc:

Lepczyca, ziele lep puszczajace, Ixine. es, f;
Plin:

Lepianka, Lutamentum. i, n, Caro: Formaceus
paries ex terra Plin:

Lepiarz, Parietarius. i, m, Firm:

Lepig oo, Luto. as, a, i, Col: vide. Oblepian

Lepiennik ziele, Horminum. i, n, Plin:

Lepiey, Melius, satius est, Præstat, &c: quam
&c: Cic:

Lepiey iryszke, Meliusculè. Cic:

Lepieznik, podbiał szeroki, Tussilago major.
Plin:

Lepiony, ulepiony, E luto structus. Anal:

Lepisty, Tenax. acis, i, Virg:

Lepsza się niedziey, Optanda omnibus conditio:
Hoc quidem nihil est beatius. Anal:

Lepsze, vide. Wzlepszam, 2,

Lepsze się, vide. Polepszam się,

Lepszy Melior. Potior. oris, 2, Cic: Meliuscu-
lus. i, 3, Plaur:

L E S L E S

Lesica, sernik, Caseale. is, n, Col: vide. Ser-
nik:

Lesisty, vide. Drzewisty, Chmaristy, Zarosły:

Lesnicie, zarastam, Silvesco. is, n, 3. Cic: Stir-
pesco. is, n, 3, Plin:

Lesny, Silvestris. is, 2, Cic: Sylvosus. i, 3, Liv:
Sylvaticus. i, 3, Caro:

Lesny, aliter: nieogrodny, Campestris. is, 2,
Cic:

Lesny, Lesniczy, subs: Custos nemorum Hor:
Custos luci. Mart:

Lesz, miękka skóra, Aluta, a, f, Cas:

Leszcz,

LES LES

453

- Łeszcz, Cyprinus latus. *Gesn:*
 Łeszczyzna, drzewo łeszczynowe, Corylus. *i, f, Virg:*
 Łeszczyzna, laszek łeszczynowy, Coryletum *i, n, Ovid:*
 Łeszczynowy, Columnus. *i, j, Ovid:*

LET LEW

- Łetni, wolno ciepły, Tepidus. *i, j, Ovid: Te-*
 pens. entis, *i, Virg: Egelidus. i 3, Carul:*
 Łetni, wiele lat mający, Annosus. *i 3 Matu-*
 rus. *Sc: Virg: Longius aetate provectus Cic:*
 Łetni, lecie urodzony, latu służący, Aestivus. *i, 3, Cic:*
 Łetnie, Aestivè. *Plaut:*
 Łetnie ciepło, Tepor. oris, *m, Plin:*
 Łetnie mieszkanie, Diata. amena habitatio in
 horto *Sc: Lamb: Aestiva umbrosa. Scar:*
 Łetnik, Muliebris stola. *Cic:*
 Łerra wozowa, Łoszkowa vide. *Krawadzi:*
 Lew, Leo. onis, *m, Virg:*
 Lew mieszaniec, Leucrocuta. *a, f, Plin:*
 Lewa strona, ręka, Sinistrum. *i, n, Col: Sini-*
 stra, *Plaut:*
 Łewica, lewa ręka, Lava. *a, f, Plaut: Sinistra.*
a, f, Terr: Lava manus. Cic:
 Łewar wozowy, Organum vectorium. *Anal:*
 Łewart, vide. *Lampart:*
 Łemy Lavus. *i, 3, Plaut: Sinister. a, um, Liu:*

LEY LEY

- Łey, vide. *Leiek:*
 Łeyc, Lorum Retinaculum *i, n, Virg: Habe-*
 na longior, curulis. *Anal:*

EE

Ley-

Lycomy kob, *Funalis equus*. *Suet*:

Leż, *tgarswo*, vide. *Kłamswo*:

Leża żołnierska letnia, *Aestiva*. *orum*, *n*, *Cic*:

Leża żołnierska zimowa, *Hiberna* *orum*, *n*, *Cic*
Hibernacula. *orum*, *n*, *Liv*. *Hiemalia* *um*, *n*,
Vopis:

Leżący, *Reclinatus*. *ī*, *3*, *Horat*: *Reclivis*. *is*, *z*,
Stat:

Leżące pieniądze, vide. *Pieniądze leżące*:

Leżę, vide. *Łażę*, *1*, *Włażę*:

Leżę aliter ut. *Lezie* mi co w oczy, *Incurrit*
mihi in oculos aliquid. *Cic*:

Leżę (rozmaicie) ut: *Leżę* na ziemi, *Jaceo* hu-
mi. *Cic*:

Leżę, *spię* do czwartej &c: *Jaceo* ad quar-
tam. &c: *Horat*:

Leżę, *choruję*, *Jaceo*. *es*, *n*, *2*, *Cic*:

Leżę między czym. *Jaceo* inter. &c: *Cic*,

Leżę dla spania, odpoczynku &c: *Discubo*. *as*,
n, *1*, *Plaut*: *Recubo*. *Cubo* *as*, *n*, *1*, *Re*.
cumbo *is*, *ni* *itum*, *n*, *3*, *Cic*:

Leżę na czym, *Incubo* alicui. *Virg*: *Incumbo*
alicui. *Ovid*: *Indormio* facis &c: *Horat*:

Leżę na kim, *inspīeram* sę, *Incumbo* in ali-
quem. *Cic*:

Leżę na czym, albo nad czym *iv*, vide. *Siedzę*
nad czym, *strżę* czego:

Leżę odłogiem, ut. *odłogiem* leży pole &c: *Ia*-
cet *campus*. *Quiescunt* arva. *Virg*:

Leżę około, *Circumjaceo*. *es*, *ni*, *n*, *2*, *Liv*:

Leżę osolno, *Secubo* *as*, *n*, *1*, *Liv*:

Leżę pod czym, kim, &c: *Subjaceo* alicui. *Plin*:

Subter aliquem *jaceo* *Substernor* alicui. *Lucr*:

Leżę podle, *Accubo* juxta. *Virg*: *Cubo* propter
aliquem &c: *Tango* aliquid. *Cic*:

Leżę przed, *Præjaceo* alicui, *Tacir*: *Objaceo*,
es, *n*, *2*, *Col*: *Le*

L E Ż   L E Ż

453

Leżę z kim, Simul cum aliquo jaceo. *Anal:*

Leżę aliter ut Leży miasto &c. *na wschod* &c.
Spectat Orientem &c. *Plin:* Vergit in &c.
Ter:

Leżę aliter ut Leży to miasto od tego mile &c.
vide *Odległy* iestem:

Leżę, item ut. Leży dobrze szata na kim, Sedet
toga decenter &c. *Quint:*

Leżenie, Cubatus. Cubitus. *is, m*, *Plin:* Accu-
batio onis, *f*, *Cic:* Cubitura. *a, f*, *Plaur:*

Leżenie ksiąg ziemskich, Expositio, prolatio li-
brorum juridicorum in publicum. *Anal:*

Leżenie się prakow, kurczak, &c. Pullatio. onis,
f, *Col:*

Leżeniu służący, Discubitorius. *i, 3*, *Plin:*

Łężna sowa, vide *Sowa* Łężna.

Leży co między &c. Interjacet aliquid. *Plin:*
Interjectum est aliquid alicui. Intermedium
est *Cic:*

Łgarstwo, łganie, Mendacium *i, n*, *Cic:* Vanitu-
do. inis, *f*, *Plaur:* vide. *Kłam:*

Łgno, Hæto in luto &c. Inhæresco in aliquo.
Cic:

Łgnie tu, Solum non est solidum hujus palu-
dis &c. *Anal:*

L I B

L I C

*Li particuła na końcu słowa położona, jedno
znaczy co czyliż, Naszali to wina, czy ma-
sza? Utrum ea culpa nostra an vestra est? Cic*
*Mamli sięć podle ciebie? Utrum tibi accum-
bam? Plaur:*

*Li, czasem jedno znaczy, jeżeli, vg. Mali się
swarzyc niech d-ma siedzi, Si est futurum ut
jurgetur, domi se contineat. Mali pisac niech*

pisze, Si scribere statuit, hoc agat. Anal:
Libra papiern, Volumen chartæ albæ Anal:
Libra Aptekarska miarka, Libra liquidorum 12
uncias capiens Villal:

Libraria, vide Książnica:

Lice, vide. Oblicze, kwadziez 3,

Lice szaty, Superficiēs vestis recta Pars exter-
na vestis, suturas celans. Anal:

Lice pieniedzy &c Signum quo cognoscitur
pecunia. &c. Anal:

Lice przy nim nalezione Deprehensus manife-
sti furti &c: Gell Venit in manus. Salust:

Licenciat, Lyta a. f, Ex græco: Licentia gra-
du insignis. Anal:

Licbo w grze, Numerus impar. Cic: Impar.
abs, Horat:

Licbo aliter, vide Zle:

Lichota, vide Nędza,

Lichtarz, świe znik Candelabrum. i, n, Cic:

Lichtuig umniejszam ciężara, Levo onere na-
vem pręgiavem &c: Anal:

Lichwa, lichwienie, Feneratio. onis, f, Cic:

Lichwa, pożytek z lichwy, Fenus oris, n, Varv
Usura. a, f Quæstus. as, m, Cic:

Lichwa z lichwy, Fenoris anniversaria renova-
tio Bud

Lichwa rozmaita u starych Rzymian, Usura
centesima, semissis, sextantaria &c: Cic:

Lichwa przez lichwę, Feneratio Plaut:

Lichwę daig, płacę, Accipio fenore. Sumo
fenori argentum &c: Do fenus. Feneratio sumo.
Plaut:

Lichwę przenoszę, Versuram facio. Nomen trans-
fero Cic:

Lichmiarski Feneratorius. i, 3, Valer: Usura-
rius Danisticus. i, 3, Plaut: Circumforanc-
us. i, 3, Cic

Lichmiarstwo, stan, rzemiosło, Feneratoria ars.

Anal:

Lichmiarz, Fenerator. oris, m, Cic: Danista. æ, m, Tocullio onis, m, Plaut:

Lichwie, lichwę biorg, Do fenori pecunias.

Accipio fenus ab aliquo Cic: Do in fenus

Sc: Varro: Fenerator aris, d, r, Liv:

Lichmy przenoszenie, lichmiarza odasiana, Versura. æ, f, Cic:

Lichy, vide Nędzny, Stały.

Licowanie, licowny rok, Citatio ob furtum, Anal:

Licwig co kradzionego u kogo, Voco in jus aliquem ob furtum. Anal:

Liczba Numerus. i, m, Cic:

Licze co, Numero, dinumeto, annumero aliquid Cic: Recenseo aliquid. Liv:

Licze kogo między vide. Policzam:

Licze co komu, Numero, annumero, enumero aliquid alicui. Cic:

Liczebny, Numeralis. is, 2, Prisc:

Liczenie, Numeratio, oris, f, Col:

Liczmany, Abaculi. orum, m, Plin: Calculi supputatorii. Cic:

Licznik ziele, vide. Bukszan oscisty,

Liczony, Numeratus. i, 3, Cic:

L I G L I L

Liga, vide. Spiknienie,

Liganica, ziemia lgnara, Uliginosa terra. Solum tenax. Plin: Glutinosa terra. Col:

Lili, vox quæ pueris à nutricibus concini solet.

Lalla. Pers:

Lilia ziele, Lilium i, n, Plin:

Lilia kwiat ut biała lilia, czerwona Sc: Lili. um album, rubens. Sc. Plin: Li:

Lilia czerwona, Crinon. *i, n, Plin:*
Lilia Turecka, Tulipa. *a, f, Carol: Clus:*
Lilia żółta pełna, Hemerocalles. *is, n, Plin:*
Lilia płotowa, vide. *Powoy Płotowy:*
Lilia modna, vide. *Grzybień:*
Liliomy, Liliaceus. *i, 3, Pall:*
Liliomy ogródek, Lilietum. *i, n, Pall:*
Liliomy olejek, Lirinum. Syrium. Phaselinum.
i, n, Plin:

L I M L I N

Limituje sprawę, vide. *Odk' adam sprawę,*
Limonia Ziele, Limonium Lemonian. *i, n, Plin:*
Limonia owoc drzewny, Malum limonium. *Marb:*
Lin, Tinca. *a, f, Auson, Menda lacustris, flu,*
viatilis. Gesn:
Lina, Funis ductarius, subductarius. *Caro: Ru-*
dens entis, m, Cic: Remuleus i, m, Liv:
Lin, item, Nawłoka u ściei, Epidromus. *i, m,*
Plin:
Linety chmury deszcz &c: Effusè profluxit, e-
rupit pluvia &c: Anal
Linia, prawidło do czynienia linii, Regula. *a,*
f, Lucr: Canon onis, m, Plin:
Linia, linyka, kreska długa, Linea. *a, f, Cic:*
Lineola *a, f, Geli:*
Linia przez środek koła, gątki, Diametrus.
i, f, Col:
Linia z góry na dół prosto idąca, Cathetus. *i,*
m, Virr: Linea a, f, Cic: Linea perpendi-
culo respondens. Virr:
Linia od rogu do rogu rzeczy nieokrągłych, Li-
nea diagonia, diagonalis, diagonica. Virr:
Linia rodu, familii, Genus. *eris, n, Plin: Fun:*
Profapia, a, f, Caro: Stemma, aris, n, Paul:
Lini

L I N L I P

457

Liniony, z *linii* złożony, po *linii* uczyniony,
Linearis. is, 2, Plin: Linealis. is, 2, Ammian:
Linieig, *Verna as, n, 1, Exuo senectam. Plin:*
Linieig, *linie pifze*, *Lineo. as, 1, Col:*

L I P L I R

Lipa, *Tilia a, f, Varro: Philyra a, f, Plin:*
Lipomy, *Julius. i, 3, Quintilis is, 2, Cic:*
Lipie c miśag, *Quintilis. Quintilis. is, m, Cic:*
Julius. i, m, Macrobi:
Lipie c miod przarny, *Anthinum mel. Plin:*
Lipie c miod pizy, *Hydromeli è melle anthino*
factum Anal:
Lipie a ryba, *Umbra. Auson:*
Lipina lipowe drzewa, *Tiliaceum lignum. Col:*
Lipka ziele, *vide. Komonica fwoyska,*
Lipki, *lepisty*, *Tenax. acis, 2, Virg: Vileatus.*
i, 3, Varro: Lentus. i, 3, Plaut:
Lipkorc, *Lentor. oris, m, Col: Lentitia. a, f,*
Plin:
Lipne lipnieig, *Lentefco. is, n, 3, Virg:*
Lipoma skóra pod gruba, *Philyra. a, f, Horat:*
vide. Łyko,
Lipomy, *Tiliaceus. Tiliagineus. i, 3, Col: Ti-*
lignus. i, 3, Varro:
Lyra, *Cithara grandis nervis intenta. Anal:*

L I S L I S

Lis, *liszka*, *Vulpes. is, f, Plaut: Vulpecula. a,*
f, Cic:
Lis morski, *ryba*, *Vulpes. is, f, Alopétias. a,*
m, Plin:
Lis prak, *Vulpecula avis: cute nou pennis vo-*
lans. Anal:

Lis

- Lis tr:* chyrry. Vulpes. Horat:
Liscia kształt: Foliatura & f, Virr:
Lisciany, lisciomy, Foliaceus. i, 3, Plin:
Liscie, Folia. orum, n, Cic. à singulari folium
Liscieig, liscie wypuszczam, Luxurio foliis. Fo-
 lia emitto, fero Anal:
Liscisty, liscie moig y, Foliatus. i, 3, Pall: Fo-
 liolus. i, 3, Plin:
Lisi Vulpinus. i, 3, Plaut:
Lisia iama Vulpis caverna. Anal:
Lisi skora. Pellis vulpina. Suer:
Lisie lisitko, Catulus vulpis. Anal:
Lisie iayka ziele. Orchis. ios, f, Plin:
Lisi ogon ziele, Oponis. Anonis. idis, f, Plin:
Lisowacieig, Rufesco. Rutilusco is, n, 3, Plin:
Lisowatość Rufus color. Anal:
Lisowaty, rusy Rufus. i, 3, Terr. Rufulus. Sub-
 rufus. i, 3, Plaut: Rutilus. i, 3, Varro:
Lisowatym czynig co, Rufo, rutilo aliquid. Plin:
List drzew, ziół, Folium. i, n, Cic: Comæ. &
 rum, f, Hor.
List papieromy vide. Karta 1, 2,
List, pisanie od kogo. abo do kogo, Epistola. & f,
 Litera. Literulæ. arum, f, Libellus. i, m, Cic:
 Epistolium. i, n, Cat: Tabellæ. arum, f, Plaut:
List orporzyty, świadczy, Litera concilianda
 fidei Anal: Testimoniales. abs, Veget:
List pomszechny, uniersał, Litera eodem exem-
 plo ad plures scriptæ. Cic: Formalis episto-
 la. Suer:
List gleyromy żelazny, Fides publica. Liv:
List wolny, vide. Paszport,
List wolny od Przetożonego duchownego, Dinnif-
 foria litera Bud:
List tajemny Latebra scribendi. Gell: Notæ. a-
 rum, f, Cic:

L I S   L I S

459

Listki ziół, drzew &c. *Comæ arborum, herbarum* &c. *Plin:*

Listna jagoda, vide. *Jagoda listna:*

Listny vide. *Liscisty,*

Listopad, November *bris, m. Aufon:*

Listopadomy, November *Novembris. is, 2, Cic:*

Listownie, Per literas. *Cic: Scripto. Tacit: Us,*

Per literas colloqui. Adire scripto aliquem.

Listowny, listomy Epistolaris. *is, 2, Marr:*

Listomy pisarz, Ab epistolis. *Suez: vide. Pisarek:*

Listwa u obrazów, vide. *Rama:*

Listwa u szaty, Limbus. *i, m, Virg: Fimbria.*

a f. Plin:

Listwa u drzwi u skrzyni &c. *Regulæ striatæ affixæ marginibus cistarum, valvarum* &c. *Anal:*

Listwa do sciany przybita dla ozdoby &c. *Pluteus i m, Ulp:*

Listwomany, Formis ligneis inclusus. *Plin: Plutealis. is, 2, Cic:*

Liszaiac, ziele matrohne, Lichen. *enis, m, Plin:*

Liszaiomaty Impetiginosus. *i, 3, Ulp:*

Liszey, Mentagra *a f. Impetigo inis, f, Plin:*

Liszka robak, vide. *G. senica. Liszka zwierz V.*

Lis:

L I T   L I T

Lis, materya do litowania, Ferrumen. *inis, m, Plin:*

Litaniie, Litaniæ arum, f. *Ex græco:*

Litaniie spiemane, Modulatum carmen litaniarum, quibus suffragationes. Cælitum, exposcimus. *Anal:*

Litaniie z proc. ssyą Ecclesiæ pompa cum harmonia DEO supplicantis. *Anal:*

Litera, czcionka. *Litera. Literula. a, f, Cic:*

Literalny myktad, Sensus historicus. *Genus explanandi historicum, Anal, Lit*

Litrar, uczony cokolwiek, Semidoctus. *i*, *3*.
Non illiteratus. Attigit literas Cic.

Lirery drukarskie, Literarum formæ stannæ,
plumbeæ &c. *Quint. Anal.*

Lirkup, Proxeneticum *i*, *n*, Ulp: vocabatur mi-
nus quod Proxenetæ dabatur.

Lirkupnik, Proxenetæ. *a*, *m*, *Apul*:

Litosć, użalenie, Misericatio. Commiseratio. *a*-
nis, *f*, Misericordia. *a*, *f*, Cic. Cordolium.
i, *n*, *Plaur*:

Litosćmie, Cum commiseratione. Cic: Mife-
ranter. *Gell*:

Litorci godny, vide. *Użalenia godny*,

Litosćmy, miłosćrny, Misericors. *oridis*, *i*, Cic:
Misericordior. *ori*, *2*, *Plaur*.

Litowanie czego czym, Ferruminatio. *onis*, *f*,
Paul: *F. C.* significat actionem, opus & effectum:

Litwie co, Ferrumino æs, ferrum &c.: *Aggluti*-
no *a*, *a*, *1*, *Plin*:

Litnie się nad kim, Misereor alicujus. Misereor
me alicujus Moveor, commoveor misericor-
diâ Misereor aliquem Cic:

Litwa kraina litewska, Litvania. *a*, *f*, *Crom*:

Litwa ludzie litewscy, Litvani. *orum*, *m*, *Crom*:

Litwin, Litvanus. *i*, *m*, *Crom*:

Litewski, Litvanicus. *i*, *3*, *Crom*.

Liry, odlmany, Fusilis. *is*, *2*, *Ouid*: Solidus.
Fusus. *i*, *2*, Cic:

Liry, aliter ut, *lita materya*, Tela texta auro,
argento &c. *Anal*:

Liuba, vide: *Sosnka ogrodna*:

Liubowe orzeszki, pinele, Nuclei pinei. *Plin*: *Pi*-
neæ. *arum*, *f*, *Col*:

Lizanie, Linctus. *is*, *m*, *Plin*:

Lizę co, Lambo aliquid. Cic: Lingo, delingo
aliquid. *Plaur*: Detergo lingvâ. *Colu*:

Lka

Łkaiac, Singultim. Horat:

Łkam, Singulto. as, n, 1, Virg: Singultus cieo.

Carul Singultio. is, n, 4, Col:

Łkanie, Singultus. ſis, m, Cic: Fletus cum ſingultu. Ovid:

Łna y, vide Lipki:

Łng, vide. Przyłipam,

Łniane nasienie, Semen lini. Plin:

Łniany, Lineus. i, 3, Virg:

Łnica ziele, Pseudomyagrūm. Chamælinum. i, n, Urs,

Ł O B   Ł O C

Łoboda, Atriplex. icis, n, Plin:

Łoch, Lacuna Caula. a, f, Lucr: Cavum terræ

Sc: Virg: Recessus speluncæ Sc: Ovid:

Łochomanie ſtupom ſnycerskich, Striatura. a, f, Vitr:

Łochomany, Striatus. Canaliculatus. i, 3, Plin:

Łochomato, Cuniculatum. Plin:

Łochomary, iamiſzy Concavus. i, 3, Cic: Cuni-

culo us i, 3, Car: Cavus. Latebroſus. i, 3,

Ovid: Cavernoſus i, 3, Plin:

Łochowatość, Cavum i, n, Virg: Tubulatio.

onis, f, Col: V. Łoch:

Łchomy, Cavaticus. i, 3, Plin:

Łchuig, mydrążan Strio. as, a, 1, Vitr:

Łoczyga, vide Saſara:

Łoczę, vide Zrę:

Łoczydło ziele, Thapſia. a, f, Plin:

Ł O D   Ł O D

Łod, Glacies. ei, f, Virg:

Łodka, Navicula. a, f, Navigiolum. i, n, Cic:

Łodomacieg, Glaciō. aris, p, 1, Glacio. as, a, 1,

Plin:

Łodo-

Lodowaty, lodowi podobny, Glaciei similis. *Anal.*
Lodownia, Glaciei conditorium. Cella glaciei
 condendæ. *Anal.*

Lod wnik kamień drogi, Coriacesia gemma. *Plin.*

Lodomy, Glacialis. is, 2. *Juven.*

Lodyga, Scapus i, m, *Varro*: Caulis. is, m,
Plin. Stilus i, m, *Col.*

Lodzi barka, bat &c: Navicula. scapha. a, f.
Phaselus i, m, *Cic.* Navigium. i, n, *Cic.* Na-
 vis is, f, *Liv.* Cic:

Logowa ziela, vide. *Sesam*:

Łoże, łożem, smarug. *Sebo.* as, a, 1, *Col.*

Łoiowaty, *Sebolus*, *Sevolus*. i, 3, *Plin.*

Łoiowaty kamień, *Steatites*. a, m, *Plin.*

Łoiowe smieci robie, *Sebo.* candelas. *Col.*

Łoiomy z łoiu, *Sebaceus*. i, 3, *Apul.*

L O K

L O K

Łokanie, łykanie, *Liguntio*. onis, f, *Cic.*

Lokat, namiesnik nauczyciela, *Hypodidasalus* i,
 m, *Cic.*

Lokay, sługa do noszenia lekryki, *Ad lecticam*
 homo. *Car.* *Servus deducens lecticam* &c:

Lokay (jak się teraz bierze), *Pedissequus*. i,
 3, *Cic.*

Łokciem stusam odpycham, *Cubitō depulso*, *Plaut.*

Łokciomy, *Cubitalis*. is, 2, *Plin.*

Łokciomy, aliter *Łokiezny* na łokieć długi, *Py-*
gmaus. i, 3, *Juven.*

Łokieć, członek ręki od przegubu do dłoni, *Cu-*
bitus. i, m, *Ovid.* *Ulna*. a, f, *Plin.*

Łokieć, przegubu ręki grzbiet, *Cubitus* i, m,
Horat.

Łokieć miara łokciowa, *Cubitus*. i, m, *Cic.* *Ul-*
na. a, f, *Virg.* *Sesquipēs*. edis, m, *Pers.* *Cubi-*
tum. i, n, *Plin.* Łokieć

Łokietek, abo, Łokietkowie, zwierzęta ludzkie,
Pygmaeorum m, Plin:

Łokietek aliter. wąż w łokciu maiaey, Aneus.
i, m, Fest:

Łokietnica, Łokciom: kamienie do posadzki, Bipedarum, f, Pall

Łom, Ramale. is, n, Ovid: Strages nemorum.
Silv:

Łomikamień (adiect) Saxifragus. i, 3, Cic: Pêct:

Łomikamień ziele. Saxifragum i, n, Plin:

Łomikosc, łomignat ziele, vide. Przymiotowe
ziele:

Łomikost (adiect:) Ossifragus. i, 3, Senec:

Łomisty, łomny. Fragilis is, 2, Ovid:

Łomocę, Do stragem sonitu magnô. Lucr: Cum
strepitu-frango Anal:

Łomoz, Fragor oris, m, Liv: Aridus Sonus Lucr:

Łomoz czyniący wiatr, Silvisfragus ventus. Lucr:

L O N Ł O P

Łon, Paxillus. i, m, Fun: Embolus. Epibolus.
i, m, Phil:

Łoni, przeszłego roku, Annô. Lucil:

Łonisto czynię, kobielę co, Sinuo aliquid. Virg:

Łonistość, Sinuamen. inis, n, Luper:

Łonisty, Sinuosus. i, 3, Prop: Sindatus. i, 3,
Stat:

Łono w cieie, Pesten. inis, m, Juven:

Łono w cieie, na którym co trzymamy, Gremium
i, n, Virg: Sinus. as, m, Cic:

Łono u szary, podobek. Sinus. as, m, Liv: Gremium vestis. Virg: Lacinia. a, f, Svet:

Łoński, przeszło roczny, Superioris anni. Anal:

Łopara, łopaska, Batillum. i, n, Varro:

Łopara aliter. Szufła, Rutrum. i, n, Varro:

Łopara chlebową, Pala. a, f, Catul: Infurnibulum.
i, n, Plin: Ło.

Łoparka w ciele człowieka, Homoplata. *a, f.*
 Cels: vide. Kość łoparczana.
 Łoparka dolna od człowieka, vide. Kość kuprza-
 sta, szeroka.
 Łoparka u bestyi, Scapula. *a, f.* Coxendix. *icis,*
f. Var.
 Łoparka migsa, Humerus cum brachio abscissus
 Vituli &c. Anal:
 Łoparka w kole młynskim, Pinna. *a, f.* Virr:
 Łopian, Łopuch, Lappa. *a, f.* Virg: Perfoluta.
 Perfolata. *a, f.* Plin:
 Łopian mały, góra lśny, Arction. *i, n.* Arctu-
 rus. *i, m.* Plin:
 Łopianomy, Lappaceus *i, 3.* Plin:

O S L O S

Los, losowanie, Sors. *oris, f.* Virg: Sortitium.
 Subsortitio. *onis, f.* Sortitus. *is, m.* Cic:
 Los wróżkóm, Sors divinatoria de futuris Anal:
 Los aliter. losowa kostka, Sortes. *ium, f.* Cic:
 Sorticula. *a, f.* Svet:
 Los na miłe padł, Mea sors prima exiit. Me-
 um nomen exiit. Cic.
 Łos, Alces. *is, f.* Cæs, Alce. *es, f.* Machlis.
is, f. Plin:
 Łosem, Sortitio. Cic:
 Łosownik, co losy puszcza, Sortitor. *oris, m.* Se-
 nec: Sortilegus *i, m.* Cic: Póetr:
 Łoskot, Strepitus *is, m.* Cic:
 Łosor, Salmo. *onis, m.* Plin:
 Łosomy, Ad sortes pertinens. Anal:
 Łosomy starek, Urna. Hydria. *a, f.* Cic: Situla.
 Plau:
 Łoswig, losy puszczam, Sortitor. *iris, d.* 4, Plaut:
 Subsortior. Cic: Ductu sortis deligo aliquid.
 Fest:

- Łoszek, Cubile. *is, n, Lectus. Lectulus i, m, Cic:*
 Łoszek dziecnie, skromne, Grabatus. *i, m, Cic:*
 Łoszek stołowe u starych narodóm, na którym iada-
 dali Lectus tricliniorum. *Cic: Lectus triclinaris,*
d. cubitorius. Plin:
 Łoszkowa deska poboczna, Pluteus. *i, m, Mart:*
 Łoszkowa deska u głóm, Frons lecti. *Juv: Ana-*
cliternum. i, n, Spart: Pluteus lecti. Svet:
 Łoszkowa noga, Fulcrum lecti. *Juv: Fulmentum.*
i, n, Vatro:
 Łoszkowa zastona, firanka, Plagula lecti. *Svet:*
 Łoszkowe pasy, Fasciæ lecti. *Cic: vide. Pas to-*
szkomy,
 Łoszkomy, Toralis. *is, 2, Amm:*
 Lot łatanie, vide. Łatanie:
 Łót waga Semuncia *a, f, Cic:*
 Łotny łataniec, Volatilis. *is, 2, Cic: Volaticus.*
i, 3, Volucris is, 2, Plaut:
 Łotny, aliter, vide. Fregdki.
 Łotowy, Semunciarus *i, 3, Liv. Semuncialis:*
i, 2, Plin:
 Łotr, Latrunculus. *i, m, Vopis: Latro. enis, m,*
Fest:
 Łotróstwo, łotrowanie, Licentia *a, f, Terrenz*
Insolentia satellitum &c. Cic:
 Łotróstwo aliter. łotrowie, Sociati facinoribûs.
Liv:
 Łotrowski, vide Nieczorłłwy,
 Łotrowskie, po łotrowsku, vide. Nieczorłłmie,
 Łotruię, vide. Rospustnie żyję.
 Łotryni, nierządnicą, Lupa. *a, f, Propudiosa* *fe-*
mina. Plau:

Łow, vide. Połow, Łowienie, *1, 2, 3,*

Ło -

Łowcze księgi o łowach, Cynegetica. *orum*; *n*,
Vopis:

Łowczy (adject.) Venaticus. *i*, *3*, Cic: Venat-
terius. *i*, *3*, Mart:

Łowczy widok, Venatio. *onis*, *f*, Suer:

Łowczy (substant.) Venator *oris*, *m*, Meurs:

Łowczy (urząd koronny lub woiewódzki) Ven-
nator. Regni &c: Anal:

Łowie ryby, Piscor. *aris*, *d*, *1*, Cic: Venor
piscis. Plin:

Łowie zwierze, poluie, Venor. *aris*, *d*, *1*, *abs*,
Cic: Capto feras, Sector apros &c: Virg: Ve-
naturam facio. Plaut:

Łowie ptastwo, Aucupor. *aris*, *d*, *1*, Cic: *tr*: Au-
cupo. *as*, *a*, *1*, Plaut: *tr*:

Łowie, *tr*: Aucupor verba &c: Cic: Capto ali-
quem. Mart:

Łowiec iakikolwiek, Venator. *oris*, *m*, Cic: Ve-
ligator. *oris*, *m*, Varro

Łowienie ryb, Piscatus. *us*, *m*, Plin: Piscatio.
onis, *f*, Non:

Łowienie ptastwa, Aucupatio *onis*, *f*, Quint:

Łowienie zwierząt, Venatio. *onis*, *f*, Cic: Ve-
natus. *us*, *m*, Plau:

Łowny, co umie łowić, Venationi assvetus. Ve-
nari doctus. Anal:

Łowny, którego łacno ułowić, Qui venatu capi
potest. Anal:

Łowy, nauka łowcza, Ars venandi. Anal:

Łowy się bawig, vide Łowie, *2*,

Łomy, igrzysko abo widok, Silva *a*, *f*, Capit:
Venatio. *onis*, *f*, Vopisc:

Łoy, Sevum. Sebum. *i*, *n*, Col: Pingve. *is*, *n*,
Plin:

Łoza, Siler. *eris*, *n*, Virg:

Łoza dobrego człowieka, Certo patre natus. In-
genus. *i*, *3*, Cic: Łoże

Łoże do sypiania, Łożko, Cubile *is, n*, Lectus:

Lectulus. *i, m*, Cic: Torus *i, m*, Virg:

Łoże u cieśli, dziura do spoienia dREWIEŃ, Locu-
lamenta. cubilia, columbaria tignorum &c:
Virr:

Łoże rzeki, koryto, Alveus *i, m*, Virg: Tossa.
a, f, Cic:

Łoże biegunóm u matkow &c: Armilla *a, f*, Virr:

Łożna choroba, Communis morbus pestilens Bud:

Łożnica, albo sypialna komora, Cubiculum. *i,*
n, Conclave *is, n*, Cic: Cubiculum noctis.

Plin: Fun:

Łożnica nowożeńcka, Thalamus *i, m*, Virg: Le-
tus genialis; Horar: Adversus lectus. Prop:

Łożniczy (adjekt.) Cubicularius. *i, 3*, Cubicu-
laris. *is, 2*, Cic:

Łożniczy (substant.) Cubicularius. *i, m*, Cic:
Præpositus cubiculo. Cubicularis. Sver: Le-
cisterniator. oris, *m*, Plant:

Łożysko, legowisko zwierząt, Cubile ferarum.

Cic: Latebra ferarum. Liv: Lustra. orum, *n*,
Virg:

Łożysko gdzie mam, Stabulo. *as, n, 1*, Virg: Sta-
bulo, aris, *d, 1*, Gell:

Łsknąc co czynię, Do in splendorem aliquid:
Plaur: Nitido. *as, a, 1*, Enni: Col:

Łsknącysię, Coruscus. *i, 3*, Virg: Nitidus. *i, 3*,
Splendens. *entis, 1*, Micans *antis, 1*, Ovid:

Łsknę się, Corusco. *as, n, 1*, Niteo Eniteo *es,*
n, 2, Cic: Niteo *is, n, 3*, Fulgeo. *es, n,*
2, Virg:

Łskniente, lśnienie, Nitor Fulgor. oris, *m*, Ra-
diatio. *onis, f*, Plin: Splendor. oris, *m*, Horar:

Łub to, lub owo, vide. Bądź to bądź
owo:

Łub łubek, Cortex, *icis, m*, & *f*, Plin:

Lub wozomy, Timpanum. *i, n, Virg:*

Lubaski, Pruna agrestia. *Anal:*

Lubczuka, vide. *Lisi ogon, Janowiec:*

Lubie, saydak, Pharetra. *α, f, Virg:*

Lubie co, lubieig, Ducor, delector aliqua re, Ob-
lector aliqua re. Gratum est mihi. *Cic: Vo-*
-lupe est. Ter: Gratum habeo. Plant:

Lubieżnie, Libidinose. Delicately Molliter. *Cic:*

Lubieżnie żyig, vide. *Dogadzam sobie, Rozko-*
-sznie żyig.

Lubieżność, dogadzanie sobie: Libido. *inis, f,*
Illecebra α, f, Lenocinium. i, n, Delicia.
arum, f, Cic:

Lubieżny, co się w lubieżności kocha, Mollis &
voluptarius homo. Deditus libidini, volapta-
ti. *Cic:*

Lubieżny, lubieżności służący, Voluptarius. Li-
bidinosus. *i, 3, Cic: Lascivus. i, 3, Ovid:*

Lubka wieńcowa, Circulus tiliaceus coronarius.
Anal:

Lubka na złamana nogę, Canalis. *is, m, Cana-*
liculus. i, m, Cels:

Lubo jest co, Blanditur sensibus, titillat sensum
aliquid. *Cic:*

Lubo sobie czynię, Facio mihi voluptatem. *Te-*
re: Pernulecto sensum voluptate. Cic:

Luboré, Prolobium. *i, n, Noni: Lubentia. α,*
f, Gell:

Luborycz, vide. *Kania przedza:*

Lubryka, Rubrica. *α, f, Colu:*

Lubszczyk swojski, Hippofelinum. *i, n, Plin:*

Lubszczyk Liguński, takorne ziele. Ligusticum.
i, n, Plin:

Luby, vide. *Przyjemny:*

L U C L U D

Lucyfer, luyper, Orcus. i, m, Cic: Dux erebæ
Claudi:

Claud. Summanus. *i, m, Plau: sic Erbnici:*
nos autem Princeps mentium caelestium statim
ab ortu suo DEO rebellium, & orco damna-
tarum Anal. Luciferus. Ex Grac:

Łuczek ziele, Porrus i, m, Mart, Porrum. i,
n, Juven:

Łuczkomy, Porraceus. i, 3, Plin:

Łuczkomy ogrodek. Porrina. a, f, Scavel:

Łucznik, co robi łuki, Arcuum artifex. Anal:

Łuczy czosnek, Łuczny czosnek, V, Czosnek Łu-
czek:

Łuczyny, Tada abundans. Ex tada factus &c:
Anal:

Łuczyno, Tada pinea &c: Colum: Ovid:

Lud, Populus. i, m, Cic: vide, Pospolstwo, Gro-
mada - ludzi:

Ludkowie, Popellus i, m Horat: Pers:

Ludnosć, gmin ludu, Populositas. aris, Arnob:

Ludny, Maximam celebritatem habens. Fre-
quentiā civium &c: celebratus. Cic: Refer-
tus hominum Varr:

Ludoiad, ludo-iedzi, Anthropophagi. orum, m,
Plin:

Ludo - kradca, Ludo - kupiec nieuczciwy, Plagia-
rius. i, m, Cic:

Ludo - kradstwo, Plagium. i, n, I, C,

Ludo - kupiec, ludzi przekupiec, Mango. onis,
m, Mart:

Ludo - kupie, Mangonizo. as, n, i, Plin: Mango-
nem ago. Anal:

Ludo - kupstwo, Mangonium. i, n, Plin:

Ludo - kupiecki, ludo - kupny, Mangonicus. i, 3,
Plin:

Ludo - miły, Popularis. is, 2, Cic: Us, Popu-
laris homo.

Łudzę kim, Laſto. as, aliquem. Ludificor aliquem,
Tere: Ff2 Lu-

Ludzie (collectionum.) Homines. Genus hūmanum. Genus hominum. Cic: Mortales. ium, m, Plin:

Ludzki, ludzkosci pełny, Humanus. Humanissimus. Perhumanus. i, 3, Humanitate perpolitus. Comis. is, 2, Cic:

Ludzki, człowieczy, Humanus. i, 3, Teren:

Ludzki, aliter. nienasz, vide. Cudzy,

Ludzkie, ludzko, połudzka, Humanè Humaniter. Comiter. Officiôsè Cic: Hospitaliter Liv:

Ludzkie przyrodzenie, Humanitas. aris, f, Cic:

Ludzko, iako ludzie zmykli, Humanò modò Cic: More hominum. Ter: Ingenii humani more.

Salus: Humanitus. Plin:

Ludzkoré, ludzkoré, uczynnoré, Humanitas. aris, f, Cic:

Ł U G Ł U K

Ług, Lixivium. i, n, Lixivia. a, f, Colu:

Ługowisko, Palus aquam rubidam lixivio similem habens. Anal:

Łuk do strzelania, Arcus. us, m, Cic: Virg:

Łuk ziele, vide. Łuczek,

Łuku rogi, Capita cornu. Virg:

L U L L U N

Lulam, lulać, Lalare. Pers:

Lulek, bielun ziele, Hyoscyamus. i, m, Plin:

Lulek do kurzenia, Vasculum concavum collò instructum ad extrahendum ope tubuli fumum ex cremato per intervalla hyoscyamo. Anal:

Luna, Repercussus colorum in aliqua re ab igne &c: Plin:

Lunar, vide. Budowniczy mieyski,

Lu.

Lunatyk, miesięcznik, Lunaticus. *i, 3, Firmie:*

Noctambulus, *i, 3, Delvi:*

Luneta się krem &c: Effulſe profluxit, erupit
langvis Angl:

Z U P Z U S

Lup, łupy wojenne, Spolium. *i, n, Ovid: Spo-*
lia. orum, n, Prada. a, f, Exuviae. arum, f,

Cic: Præmium pugnae. Virg:

Lupam drwa vide. Szczepam,

Lupam kamień, wałę, Excido lapides. Anal:

Lupanie, Fissio. onis, *f, Cic:*

Lupi się drzewo, Remittit arbor librum. Colu:

Lupicy się łacno, Cui cortex est extricabilis:

Plin:

Lupię z skory drzewo, Decortico arborem. &c:

Plin:

Lupię ludzie, miasta &b: Prædam facio. Cic:

Prædas ago Liv: Prædor arces. &c: Ovid:

Lupienie, odzieranie drzewo, Decorticatio. onis,

f, Plin:

Lupieństwo, zdzierstwo, łupienie, Spoliatio. onis,

f, Prada. a, f, Cic: Prædatio. onis, f, Pater-

cul: Latrocinatio. Plin:

Lupież rozmaity, vide Lupina,

Lupieżca, Spoliator. Prædator. Director. oris; *m,*

Cic: Prædo. onis, *m, Nevius:*

Lupieżczyzna, Spoliatrix. icis, *f, Cic:*

Lupieżny, Prædatorius *i, 3, Liv:*

Lupina, Łuszczyzna, Tunifra. *a, f, Plin: Siliqua.*

Virg: Folliculus. *i, m, Colu: Putamen. inis,*

n, Noni:

Lupiny, Łuski orzechowe świeże &c: Vitium.

Corium. *i, n, Crusta. a, f, Cutis. is, f, Pu-*

tamen. inis, *n, Plin: Usus: Fructus munitus*

vitio; Putamine clauduntur nuces. Coriis
castaneæ. Crusta glandes. Cute ova. *Idem:*

Eupiny, tuskì rwarde orzecha żółędziu, Puta-
men ligneum iuglandis. Putamen nucis. *Plau*
Vitium lignum nucis &c: *Plin:*

Eupiny kiliszkomate żółędzi, Calyx. icis, m,
Calyculus. i, m, *Plin:*

Eupiny item. na cebuli &c: Corium ceparum.
Virg:

Eupiniasty, *tupinami* odziany, Tunicatus. i, 3,
Horat: Corticosus. Fibratus. i, 2, *Plin:*

Eupny, szczepny, Fissilis is, 2, *Virg:* Scissilis.
is, 2, *Cels:* Sectilis. is, 2, *Plin:*

Eupomy, do *tupów* należący, Prædaceus. Præ-
datitius. i, 3, *Gall:* Manubialis. is, 2, *Suet:*

Euska rybia, szczeżuia, Squamma. a, f, *Virg:*
Squamula dim, *Cels:*

Euska żelazna, miedziana &c: Squamma ferri,
aris. &c: *Plin:* Lepis. idis aris. *Scribon:*

Euska aliter skartupa, Cataphractum. i, n, *Am-
mia:*

Euska na oku, Tunica vitians oculum. *Anal:*

Euska pszenica, vide. *Orkisz,*

Euskomato, Squamatum. *Plin:*

Euskomary, Squameus. i, 3, *Virg:* Squamosus.
i, 3, &c:

Lustra, monstra, przeglądanie żołnierza, Armila-
strum. i, n, *Liv:* Recensus. as, m, f, mili-
tum: *Suet:*

Lustra scienne do świec, Candelabra argentea
&c: parietibus affixa ornatus gratia. *Anal:*

Lustra, zwierciadła na ścianach duże, Specula
majora affabrè facta ornandi conclavis gratia
parietibus præfixa. *Anal:*

Luszczyna, vide. *Eupina,*

- Lurnia*, Testudo. *inis*, f. *Cic*: Barbitus. *i*, *m*,
Horat Chelys. *is*, f. *Ovid*:
Lutniſta Citharædus. *i*, *m*, Citharista. *a*, *m*, *Cic*:
Lutniomy, *lucienny*, Citharædicus. *i*, *3*, *Suer*:
Lutoré, vide. *Litoré*:
Lutomy, w *Luty* miesiacu bywajacy, Februarius
us *i*, *3*, *Cic*:
Lutuig, vide. *Lituig*:
Luty miesiac, kſiezyc, Februarius mensis. Inter-
 calaris mensis. *Cic*:
Łużnik Ficus vimineus. *Colu*. Colum lixivum.
Anal:
Łużny, Łutomy. Lixivus *i*, *3*, *Plin*:
Łużny, b. z. pana, vide. *Hultay*:
Łużyny, z których Ług ciecze, Lix. *icis*, f. *Noni*:

L W I Ł Y K

- Lwi*, Leoninus. *i*, *3*, *Varr*:
Lwi kamien, Leontios. *i*, *m*, *Plin*:
Lwirut, zwierze, Leontophonon *i*, *n*, *Plin*: *A*.
nimal est exiguum quo gustato moritur leo:
Lwi zęb ziele, vide. *Papawa*:
Lwica Lea. *a*, f. *Lucr*: *Lezna*. *a*, f. *Virg*:
Lwiarko, *lwie*, Scymnus. *i*, *n*, *Lucr*:
Łyczak, powroz z Łyka, Tomex. *icis*, f. *Colu*:
Tunica. *a*, f. *Apul*: *Funis juncæus*. *Ovid*:
Łyk glu, vide. *Glu*:
Łyk, aliter. Łykanie, vide. *Połykanie*:
Łyka, vide. *Wieży*:
Łykan, Cum sonitu aliquid glutio. Glut facio.
Anal:
Łyko drzewne, *Liber. bri*, *m*, *Virg*: *Philyra*. *a*,
 f. *Horat*:
Łyczko, Membrana tenuis inter corticem & li-
 gnum arboris. *Iſid*:
 Łyko,

Łyko, Łyczko aliter. włokno na łnie &c: Stamen.
inis, n, Fila arborum &c: Plin:

Łykowazy, Duri staminis Anal:

Łykowazy aliter. Duris fibris. Anal: V. Zytę.
mazy.

Łykut, vide. Glu, glu, Połykanie,

L Y S

Ł Y T

Łysieig, Calveo. es, n, 2, Plin: Calvesio, is, n,
irreg: Varr: Calvesco is, n, 3, Colu:

Łyśna, Calvitium ii n, Cic:

Łyska, Fulix. icis, f, Cic: Fulica. a, f, Virg:
Gavia Plin:

Łyskanie, vide. Błyskanie,

Łyst migiśły Łycka, Sura a, f, Plau:

Łystcianki, na Łyśły obóm kamasze, V, Skornie.
Pończochy.

Łysy, Calvus i, 3, Marr: Calvatus. i, 3, Cato:
Calvena a, n, Cic: Desfloccatus i, 3, Plau:

Łysy na czole tylko, na przodku głowy, Recal-
vus i, 3, Plau: Pracalvus i, 3, Suer:

Łyszczak ziele, Diapensia a, f, Marrh:

Łyszczycza, groch kozi, Isopyrum. Phasiolum i,
n, Plin:

Łyszka, Cochlear. aris, n, Cochleare. is, n,
Marr:

Łyszka, miarka Aptekarska, Cochlearium. i, n,
Ligula Plin:

Łyszczany Cochlearis is, 2, Plin:

Łytka, Sura. a, f, Plau:

Ł Z A

L Z A

Łza, Lacryma Lacrymula. dim, a, f, Cic:

Łzawy, Łzy myśkniący, Lacrymosus. i, 3, Horat:
Łzg.

Lę kogo stomy szkaluę, Contumeliam alicui dico. Plau. Contumeliã aliquem onero, vexo, operio. Fado nefario scelere aliquem. Contumeliis lacero aliquem. Cic.

Lę kogo rzecz, uczynkiem, Facio alicui contumeliam. Plau. Imprimis alicui dedecus. Cic. Infero ignominiam alicui. Liv.

Lęnie, fromocenie, Criminatio. Maledictio. onis, f. Probrium i, n. Cic. Opprobrium. i, n. Claud.

Lęcił, fromornik, Conviciator. oris, m, Cic. Contaminator oris, m, Lampid.

M A M A C

M fini nominis additum primam personam verbi sum significat. ut: *moenym zeraz* idest *moenym iestem* &c. In his verbis *Bylim zam, styszelim to* &c. contractio est pluralis, pro *bylimy styszelimy* &c. Aliquando separatur a suo verbo ut. pro *Niechciatem go bę* dicitur *kisim go niechciat*.

Ma (contractum pro:) *Moia, Mea*. Cic.

Ma (in varia phrase:) vide *Mam* & sequentia. **Mac**, *macierz*, *Plebeia* sunt vocabula, provenientia tamen ab his *Macierzyska, Macierzyna, nirida* & usitata vide. *Maska*.

Maca, vide. *Kłoda, Korca krakowskiego potomica*,

Macam czego, Palpo aliquid. *Sipont: Tango* aliquid digitis. *Colu: Pertrecto. as, a, i, Perro: Tracto* aliquid. *Virg:*

Macam przed sobą, Pratento. *as, a, i, Plin:*

Macam kogo, *zrzęse, remiduis*, Executio aliquem, res aliujus. Cic.

Macam kogo tran: *zrozumieć ebcę, Odoz & degu*.

deguſto aliquem zr, Præſento aliquem. In-
dago acutiſſimè quid &c: Cic: Scrutor
mentem alicujus. Ovid:

Macam pulſu vide Pulſu macam,

Macam duſze w kim, tran, vide. Bię kogo,

Macanie Contrectatio. onis, f, Apul: Palpatio,
onis, f, Plau:

Macanie przed ſobz, Prætentatus. ſs, m, Plin:

Mace wodę &c: Turbo aquam &c: Opid:

Mace tran, vide. Mieſzam rzeczy,

Macenie, Turbamentum. i, n, Saluſt: V. Zamie-
ſzanie,

Mach, machnienie, Ictus. ſs, m, Plau:

Mach daremny, Ictus futilis. Sili:

Macham czym, ſzermuig, Ventilò aliquid O-
vid V. Kiwam,

Macha ogonem pies &c, Motitat caudam canis
&c: Plau: Adulatur caudâ canis. Cic:

Machanie, kiwanie, Motus. ſs, m, Intentatio.
onis, f, Sene- Intentus. ſs, m, Cic:

Macharzyna, pecherz, Vesica æ, f, Cic: Vesi-
cula dim, Lucr. Volva æ, f, Uterculus. i,
m, Plin:

Macharzynka na grzybku, na purcharce, Galbu-
lus. i, n, Varr:

Machlarſtwo. vide. Szalbierſtwo, Ofzukanie,

Machlarz. vide. Szalbierz,

Machluę, Tricor. aris, d, i, Cic: V. Fałſzu-
ig, Szalbieruig:

Machyna (pomſzczenie) Machina. æ, f, Plin:

Machyna do powietrza wyciągania, Machina
pneumatica. Anal:

Machyna wojenna, Machina bellica. Anal: vide.

Taran, Baſzra wojenna, Szopa wojenna &c:

Macica drzewna, Stipes. iris, m, Virg: V.
Pniak,

Macica

- Macica zielą, vide. Przestęp,*
Macica winna, Vitis. is, f, Viticula. dim, Cicy
Mater vini. Plaut: Mergus. i, m, Colu:
Macica winna płożna, dzika, Labrusca. a, f,
Labruscum i, n, Virg: Vitis silvestris. Plin:
Macica winna namiązana, Vitis canteriata, ju-
gata. Colu: Vitis statuminata, pedata. Plin:
Macica winna niuamiązana, Vitis vidua. Catul,
Macica anter. żywot, Alvus. i, f, Uterus. i, m,
Plau:
Macice winney zaraza, opadziłość, Roratio. o-
nis, f, Plin:
Macicowy, maciczny, Viteus. i, 3, Virg: Viti-
geneus i, 3, Caro:
Maciek, kieszka gruba, Apexabo. onis, f, Varr:
Maciek nadziewany, Venter. Faliscus. Saturu.
a, f, Varr:
Macierzanka ziele, Serpyllum. Serpulum. i, n,
Virg: Varr,
Macierzyski, Maternus i, 3, Cic: Tere.
Macierzysna, Res materna. Horat:
Maciorwa, Matrix. icis, f, Colum,
Macloch, maclošek murek, Riscus i, m, Teren:
Macocha Noverca. a, f, Cic: Virg
Macoszynny, Novercalis. is, 2, Tacit:
Maczam, vide, Namaczam, Omaczam, Morze fig,
Maczek polny, zaigczy, vide, Zamilec, Zer, 2.
Maczka, vide, Krochmal, Mąka,
Maczka da rwarzy, vide, Bielidło,
Macznica we zbożu, Granum frumenti nigrum,
corpiculatum. Anal:
Maczny do maki należący, Farinarius. i, 3, Caro:
Maczny, z maki, maczany, Farrarius. i, 3, Caro:
Farinulentus. i, 3, Apul: Farinaceus. i, 3,
Sipont:
Maczuga kula, pałka, Sparus. i, m, Salust. Sparum.
i, n, Lucil. Clava. a, f, Senec: Ma-

Maczyniec ziele, Colubrina. *a, f, Matth:*

M A D M A D

Madrośc, Sapientia. Prudentia. *a, f, Cic: Sal. lis, m. rran, Tere:*

Madry, Sapiens. Persapiens. Prudens. *entis, i, Sophus. Carus. Cordatus. i, 3, Cic. Scitus. Plau:*

Madry iestem, Sapia. *is, n, 3, Cic. Habeo salem Tere:*

Madrze, Sapienter. Persapienter. Perscienter. Prudenter. Scientissimè. Scitè. *Cic: Consul. tissimè. Capitol:*

Madrzyk, vide. *Małdrzyk:*

M A G M A I

Maglowany, vide. *Gładzony,*

Magluig, vide. *Gładze,*

Magner, magnes kamień drogi, Magnes. *eris, m, Lucr. Siderites. a, m, Plin. Varias ejus species ponit, Plinius, nec omnes æquè ferrum trahere, imo prorsus quosdam, non trahere præsertim feminas affirmat.*

Magnetomane żelazo, magnesem natarte, Ferrum vivum. *Plin. à vulgo inquit vocari:*

Magnetomy, Magneticus. *i, 3, Claudi.*

Maicy co, Præditus aliquo. Præditus judiciò, prudentià &c. Affectus aliquo ut, virtutibus &c. *Cic:*

Maieran, Amaracus. *i, m, Virg: Amaracum. i, n, Plin. Sampfucum. i, n, Colu:*

Maieran kretenski, Marum. *i, n, Plin:*

Maieranomy oleiek, Amaracinum. *i, n, Lucrer:*

Majeranomy, Amaracinus Sampsuchinus. *i, 3, Plin:*

Maie:

- Majestat*, godność, Majestas. aris, f, Cic. Hor:
Majestat królewski, Sella Regis. Cic: Sedes regis. Anal. Plin:
Majętność, dobra, Possessio. onis, f, Bona. orum, n, Fortunæ. Copiz. arum, f, Res. erum, f, Cic: Substantia æ, f, Quint:
Majętności cudzej kupno doczesne, Fiduciaria mancipatio. emptio. Anal: Cic:
Majętności cudzej trzymanie na poprawę, Emphyteusis. is, f Cæli Rhodin:
Majętnośćka, Possessuncula. æ, f, Copiolæ extenuatissima. Cic:
Majętny, Locuples. etis i, Bene peculiatu. Cic: Bene prædatus. Locutorum plenus. Apul:
Mak, robaczek skrzydłały *maiowy*, Apis, musca maja. Anal:
Maiowy, Majus. i, 3, Cic:
Maiż, Avis venatica tituncula, recens exercita ad venatum. Anal:

- Mak*, Papaver. eris, n, Virg: m, Plin:
Mak, maczek żytny, Hypecoon. os, n, Plin:
Maka, Farina. æ, f, Plin: Far aris, n, Colu:
Maka pszeniczna przednia, Flos farinæ tritici. Plin:
Maka pszeniczna średnia, Simila. æ, f, Mart, Similago. inis, f, Plin:
Maka posłednia, Crimnum. i, n, Plin:
Maka pylowana, Castrata farina. Plin: Anal:
Maka miatkuchna, kurzawa mączna, V. Omieciny,
Makaron pieczony, Artoptitius panis. Plin. Testuatum. i, n, Varr:
Makaron szatkowany warzony, Collyra. æ, f Plaut: Ma:

Makolągwa, Papaverina avis. *Anal.*
Makowa macz, Diacodium. *i, n, Plin.*
Makowica, nagłówek słupow. Capitulum. *Varr.*
Makomka, Caput papaveris. *Plin.*
Makomy, należący do maku, Papavereus. *Ovid.*
Makomy makowy macz, farby, Papaveratus.
i, 3, Plin.
Makomy sok, Meconium. *i, n, Opium Plin.*
Makomy płatek, Cocceum. *i, n, Fest.*
Makuch, Papaveris recrementum. *Anal. V, Wy-*
stoczyny,

M A Ż M A Ł

Mała rzecz, vide. *Fraszka,*
Malarnia, Officina pictoris. *Anal.*
Malarski, Pictorius. *Ver. Lexic.*
Malarski stołek, Leeythus. *i, m, Cic.*
Malarsstwo, Pictura. *a, f, Cic. Graphice. es, f,*
Plin.
Malarsstwo iedna farba, iakie są obrazy mybiid-
ne, Linearis pictura. Monochromatos pictura.
Plin.
Malarsstwo z ogniem, vide. *Smelarsstwo*
Malarsz, Pictor. oris. *m. Plin.*
Małar, dwie ćwierćnie, Mensura medimnos Cra-
covienses 36 capiens. Anal.
Małdrzyk, mądrzyk, Caseolus pingvis planus.
Anal.
Mali robić niech robi, Si facturus est faciat. *A-*
nal.
Malinowy krzak, Rubus Idæus. *Plin.*
Maliny, malinowe jagody, Mora rubi Idæi. *Ursin.*
Matmazya, Vinum Arvishum. *Virg. Vinum Cre-*
ticum. Jun.
Mało, maluczko, vide. *Troche, t,*

Mało,

Mało, maluczko, niedługo, vide. *Trochē* 2,

Mało czego, *ich*, w *małej* liczbie, *Pauculus*. *Per.*
pauculus. *Paucus*. *i*, 3, *Non multus*. *Cic.* *Per.*
paucus. *Tere*:

Mało (*Substant.*) *Modicum*. *i*, *n*, *Juven.* *Par-*
vum. *i*, *n*, *Hor*:

Mało aliter, ut, *mało* *nieten*, vide. *Bez małą*,
Mało *iada*, *Cibi minimi est*. *Svet*:

Mało *spia*, *Somni brevissimi est*. *Cels*:

Mało *na* *ym*, *Parvi refert*. *Cic.* *Parvulum re-*
fert. *Plin.* *jun*:

Mało *razy*, *nieczęsto*, vide. *Rzadko*, *i*,

Mało *nieprzyszło do tego* &c. *Parum absuit quin*
 &c. *Propius nihil factum est quam ut* &c. *Cic.*

Małomówność, *Pauciloquium*. *i*, *n*, *Plau.* *Par-*
ciloquium. *Apul*:

Małomówny, *Paucorum verborum vir* &c. *Enn.*

Malon, vide. *Melon*:

Mało *nogi*, *Struthopos*. *odis*, *c*, *Plin*:

Mało *oki*, *oczko*, *Ocella*. *a*, *c*, *Cic*:

Małosc (*miary*,) *Parvitas*. *Exiguitas*. *Exilitas*.
aris, *f*, *Cic*:

Małosc, (*liczby*) *Paucitas*. *aris*, *f*, *Infrequenti-*
a. *a*, *f*, *Cic*: *Us*, *Paucitas amicorum*. *Infre-*
quentia *Senatus*.

Malomanie: (*sprawa*) *Pictura* *a*, *f*, *Plin*:

Malomanie (*rzecz malowana*) *Pictura*. *a*, *f*, *I-*
mago picta. *Tabula picta*. *Cic*:

Malowanie *jedną farbą* (*rzecz malowana*) *Mo-*
nochromatum. *Monochromatium* *i*, *n*, *Plin*:

Malowanie, *budowania z cieniami* *wnętrznych*
części, *Selographia*. *a*, *f*, *Virruv*:

Malowanie *sprofne*, *Obscenarum rerum pictura*.
Anal:

Malowania *takich* *malarz*, *Rhyparographus*. *i*,
m, *Plin*:

Malo.

Malomanie smelcem, vide. Smelc:

Malomanie ukosne, Catagraphum. i, n, Plin:

Malomanie moskiem. Pictura quæ fit ceris Anat:

Malomanie myprawiam, Induco picturæ colores. Plin:

Malomany, namalomany, Pictus. i, 3, Cic:

Malomany, umalomany, Distinctus coloribus &c:

Ovid: Pictus i, 3, Cic: V. Upstrzony,

Malomany, nie prawdzimy, Adumbratus Fictus, Simulatus, Pictus. tr, i, 3, Cic:

Malomany, pomalomany po wierzebu farba, Coloratus. i, 3, Cic: Pictilis. is, 2, Apul:

Matpa, Simius. i, m, Claud: Simia a, f, Simielus. din, Cic: Cluna a, f, Fest:

Matpa, prosta, zta niemiasta, Pithecium. i, n, Plau:

Matpi, Siminus. i, 3, Juli:

Malta wysep, Melita insula Cic:

Maltruski, Melitenfis. is, 2, Cic: Melitæus. i, 3, Plin:

Maluchny, maluczki, prop: & tran, Pusillus. Parvulus. Perparvus. Perexiguus. Minusculus. i, 3, Cic:

Maluig co, kogo, Pingo aliquid coloribus. Pingo aliquem. Depingo aliquid. Cic: Wymalowywam. Expingo. is, xi, Etum, a, 3, Cic: Przymalowywam, Appingo Hor:

Maluig co aliter pomalowywam, farbuig, Coloro. as, a, 1, Cic: Inficio colore Plin: Continuo colore aliquid. Lucr: Colorem induco alicui. Virru:

Maluig moskiem, Ceris pingo. Plin: Depingo cerâ. Virru:

Maty, Parvus. Modicus. Exiguus. i, 3, Tenuis. is, 2, Cic:

Mat, Ostrea. a, f, Ursin: V. Płan morski:

Mat:

Matrzeński, Coniugalis. *is*, 2, *Sene*: Coniugalis: *is*, 2, *Ovid*: Iugalis. Genialis *is*, 2, *Virg*: Maritus. *i*, 3, *Liv*: Maritalis. *Fav*:

Matrzeństwo Matrimonium, Coniugium. Connubium. *i*, n, *Cic*: Conditio. *onis*, f, *Plau*:

Matrzeństwo powtorzone, drugie, Bigamia. *a*, f, *Sipont*:

Matrzeństwa zażywać, Miscere corpus cum aliquo, v. aliqua. *Ovid*: Complexu venereo iungi uxori. *Ec*: *Cic*:

Matrzonek, mąż czyi, Maritus. *i*, m, *Cic*: Coniux. *ugis*, m, *Vir*. *i*, m, *Virg*: Consors tori. *Ovid*:

Matzoi a, vide. *Zona*:

M A M M A M

Mam co, Habeo, possideo, obtineo aliquid. Est mihi aliquid. Teneo aliquem, aliquid. *Cic*:

Mam co czynić, Habeo aliquid dicere, scribere. *Ec*: Impendet mihi negotium. *Cic*:

Ma ceng ta rzecz, vide. *Popłaca*:

Mam co dać, Suppetunt mihi data. Supero datis. *Plau*: Habeo quod dem. *Tere*: V, *Dostaie mi*,

Mam co za wielką rzecz, vide. *Ważę sobie co*,

Mam co czynić, Districtus sum. Distentus sum aliquo. Detineor, obruor negotiis. *Cic*:

Mam co gryść, vide. *Frasuie się*:

Mam dość na nim, mam z nim co czynić, Satis mihi cum illo negotii est. *Anal*: Unico illo bene contentus sum. *Hor*:

Mam dostatek, vide. *Dostaie mi*:

Ma, dostał, uchwycił, Habet. *Tere*:

Mam dobry byt, V, *Używam sobie*, *Roskośnie żyję*:

Mam gorączkę, Iactor febrī. Febrim habeo. *Cic:*
Febricito. as, n, i, Colu: Peruror febrī. *Plin:*
Fun:

Mam kogo na oku, Est in oculis meis. Oculos
 nusquam ab illo dejicio. Intentis oculis con-
 templor aliquem. *Cic:*

Mam kogo na oku (w łagodnym rozumieniu)
 In oculis fero aliquem. *Cic:* In oculis gesto
 a'liquem. *Tere:*

Mam kogo na wodzy, V. Trzymam kogo na wo-
 dzy:

Mam kogo w mocy, w rękę, Versatur in meis
 praesidiis. *Ec:* Habeo potestatem in aliquem.
Cic:

Mam go za mądrego, *Ec:* Habeo aliquem pro
 sapiente, hoste *Ec:* *Salust:* Habeo patris loco
Ec: Habeo in numero hostium *Ec:* Numero
 aliquem loco *Ec:* *Cic:*

Maia go za pysznego, *Ec:* Laborat opinione ar-
 rogantiae *Ec:* *Quint:* Obtinet nomen sapientis
Ec: Existimatur honestissimus *Ec:* Iudicatur
 sapiens *Ec:* *Cic:*

Mam kogo zacząć, V. *Ważę sobie kogo:*

Maia mię zacząć, Valeo auctoritate, gratiā. Vale-
 o ad aliquem. Obtineo locum principem a-
 pud *Ec:* *Cic:*

Mam kogo z mocą, Certat mecum viribūs aliquis.
Plin:

Mam lata iusz. vide. Wyrasta z lat dziecinnych
Mam lata żołnierskie, kaptańskie *Ec:* *Ætatem*
 habeo militarem, militiae aptam, initiandorum.
Ec: *Anal:*

Mam nad cie, Uno te vicinus. *Cic:*

Mam na kogo chrap, V. *Wrę na kogo,*

Mam obrażę do niego, V. *Obrażam się, tran:*

Ma oko na mnie, Incurro in oculos ejus. Ocu-
 los

los de me nusquam deiecit. Cic: Arbitr est mihi. Plau:

Mam persone iaka, Personam aliquam teneo. Sustineo partes alicujus. Ago senatorem &c: Cic:

Mam po smey woli co, Ad libidinem fingo aliquid Cic:

Mam po sobie kogo, Stat à me aliquis. Cic:

Mam, ma co pilniejszyego, Majori negotio legitime impeditus est Anal:

Mam przy sobie co, tai mi e chowam. Occulto aliquid. Cas: Tego, obscure fero aliquid. Cic:

Mam rozum, vide Istem rozumny,

Mam rozum aliter, nie ofszukasz mię, Utor ratione. Plau: Non ignoro, quid dissent ara lupinis. Horat:

Mam się dobrze, Optimè me habeo. Cic: Bene est mihi Tere: Bene agito. Gell:

Mam się dobrze, nie schudłem Sum opimo habitu Corporis. Cic: Sum corpulentior. Plau: V. Tłusty:

Mam się dobrze na co w pieniadze &c: Valeo à pecunia &c: Plau: Polleo opibus &c: Lucr:

Mam się ku czemu, Propensus proclivis sum ad aliquid Cic: Pronus in aliquid Lucan:

Mam się ku Grecyi &c: Specto Græciam &c: Profectionem paro in &c: Cas:

Ma się ku temu, Fà res tendit Res videtur spectare ad &c: Impendet aliquid Cic:

Ma się ku wieczoru, Advesperascit. Dies inclinatus in tempus pomeridianum. Cic:

Mam się na pieczy, Excubo animo. Non desum mihi Cic:

Mam się za tego, owego, Nomen pratendo alicujus. Obtineo nomen alienus. Cic:

Mam, ma szerszenie w nosie. V. Gnienlimy,

Mam szczęście do kogo, na co, w czym, Felicitate utor. Felix sum apud, in &c: *Cic:*

Mam to na baczeniu, Id mihi in animo, oculis versatur. Nihil habeo antiquius quam &c: *Cic:*

Mam to za cud, za dobrodzieystwo &c: Habeo aliquid divina vi factum. *Anal:* Habeo pro beneficio &c: Puto aliquid criminis &c: loco, *Cic:*

Mam to za fraszkę, Pro nihilo puto. *Cic:* V. Gardzę,

Mam to za pewną, Præsumptum habeo aliquid. *Tacit:* Certum id habeo, est mihi. Pro certo habeo, puto. *Cic:*

Mam u kogo mieysce, wagg, Valeo apud illum multum. Valet apud eum mea auctoritas. Valeo auctoritate, gratiâ apud &c: *Cic:*

Mam urząd na sobie, Sustineo munus. Gero magistratum in, &c: *Cic:* V. Urząd mam,

Mam w kalecie, abo ma kota, V. Pieniężny,

Mam za dobre, vide. Za dobre mam:

Mam za swe, ma za swe, Satis luit, quod meritis est. Satis pænarum pro meritis persolvit. *Anal:*

Mam za to, vide. Muiemam:

Mam za wygraną, Palmarium hoc mihi puto. *Tere:*

Mam za złe to, Indignè fero. *Cic:* Malè me id habet. *Tere:* Asperè id accipio. *Tacit:*

Mam za złe komu co, Verto aliquid vitio alicui. *Plau:* Malo aliquid verto. *Tacit:*

Mam cię z rozum, Satis tibi sapio. Possum te regere. *Cic:*

Mam zeń, z niego sły, V. Zdołam mu,

Mam z głębie chleba, Suppetit mihi perpetuus cibus. *Plau:* Mensurâ datur mihi frumentum. *Anal:*

Mam z kim waśn, Intercedit mihi cum aliquo
simultas. Exerceo, habeo similitatem cum ali-
quo. Cic:

Mam z się roboty, Suppetunt mihi abundè ne-
gotia. Satis superq; mihi est quod agam. Anal:

Mam z się stramy, Habeo quā vitam colam. Est
quo satis alar. Anal:

Mam z sobą co czynić, Maximum negotium ha-
beo mecum. Sene: Satis negotii habeo cum
Ec: Cic:

Mam z to pieniędzy, stanie mię na to. Sum
solvendo. Est unde suppedientur sumptus
necessarii. Cic:

Mam z to siły, vide. Zdołam,

Mam z, moź siana, z sian pieprzu Ec: Habeo
tantum feni, quantum ad currum onerandum
sufficiat Ec: Piper quod habeo libram circi-
ter pendit. Anal:

*Mam aliter ut, masz mię po moli, zwoycigzy-
teś,* Habes me. Sene: Manifesto me tenes in
Ec: Plau:

Mama (sęowo dzieci poczynających mówić)
Mamma, Varr:

Mamczyne myto, Nutricia. orum, n, Ulp:

Mamie kogo, Fucum facio alicui. Objicio alicui
glaucoma ob oculos. Plau: Offundo tenebras
alicui. Cic:

Mamienie, Prastigia. arum, f, Cic: Offucia. a-
rum, f, Plau:

Mamka. Nutrix. icis, f, Nutricula. e, f, Cic: As-
sa. Noni:

Mamranie, mruczenie. Murmur. uris, n, Ovid:

*Mamrę, mowie czego drudzy zrozumieć niemo-
ga,* Murmuro. as, n, i, Ovid Immurmuro a-
liquid sub lingua, Pers: Obmurmuro. Suet:
Fremo. is, n, 3, Virg:

Man, lennym prawem co trzymający, *Client.*
entis, 1, *Bud*.

Mandar królewski, &c. *Diploma. Regis* &c. *De-*
cretum Regis &c. *Cic*: *Editio basilica. Plau*:
Mandar daie Do diploma *Editio* aliquid san-
cio *Facio decretum de* &c. *Edico* aliquid.
Cic:

Manla, *Dextrocherion ii, n, Trebel*: *Dextrale.*
is, n, Cyprian: *Brachiale. is, n, Plin*:

Manipularz kapłanski *Manuale. is, n, Jfidor*:
Orrium i n Germ: *Chrysost*: *Manipulus, barb*:

Manka, vide *Lemica*,

M. skaty, *Scava a, m, Ulpia*:

Manna, *kasza Polska*, *Semen oryzae minoris*.
Ursin:

Manna ziel. z którego kaszę zbierają, *Oryza*
minor Ursin

Manna żydowski cudowna, *Manna. n, indecl, SS*
Scripte Panis Angelorum. Panis celi. Anal:

Manna sok lekarski, *Manna. a, f, Cal*: *Rhod*:
Ros Syriacus Cels: *Saliva siderum Plin*:

Maistwo lenne prawo, *Clientela. a, f, Benefi-*
cium. Bud

Maistwo a'iter. dobra lenne, *Prædium beneficia-*
rium Res beneficiaræ quæ jure clientelæ
possidentur. Anal:

Mansyonarz, *Sacerdos à publicis Delparæ lau-*
dibus in Ecclesia Anal: *Mansionarius, barb*:

Mantyka torba, *Peræ. a, f, Mart*:

Mantyhora zwierz Indyjski, *Mantichora. a, f,*
Plin:

M A P M A R

Mapa, *kraiopisom tablica, ptachra*, *Tabula geo-*
graphica. Anal:

Mapa

Mapa pomfzczehna cały smiat zamieraigca, Ta-
bula geographica universalis. Anal:

Mapa nie k óre tylko kraie okryslaiaca, Tabula
chronographica Anal:

Ma-a vide Obtuda, Widok fałszywy,

Marcepan Panis saccharites. Jun. Panis Marci.
Cal. Rhod:

Marc-pannik, Crustularius. i, m, Sene: Panifex
crastuarius. Arnob: Dulciarius pistor. Marr:

Marchem ogrodna żółta, Pastina sativa. Plin:
Anal:

Marchem Włoska, karota, Daucus hortensis.
Ursin

Marchem polna, Pastinaca agrestis. Plin:

Marchut, Larva sepulchralis. Anal:

Marcomy, Mártius. i, 3. Cic. Marr:

Marcomy kwiat, iacyn, Hyacinthus. i, m, Vag.
cinium i, n, Virg:

Mardać, margać ogonem, Motitare caudam. Plau

Margraf, margrabia, Præses limitaneus. Jun:

Marchio: barb:

Markocz, mrucze, Murmuro. Mussito. as, n, i,

Plau: Commurmuror aris. d, i, Cic:

Markot, markocacy, vide. Szemracz:

Markotańie, mruczenie, Murmuratio querula. Plin:

Markotno mi, Ægrè, molestè, iniquò fero ani-
mò. Cic: Malè me aliquid habet. Tere. Ini-
quà mente fero. Ovid:

Marmur, Marmor oris. n, Cic: Plin:

Marmur biały, Parius lapis. Virg:

Marmur czerwono biały Porphyrites. a, m, Plin:

Marmur drzewiacy, Memphites. a, m, Plin:

Marmur popielasty, Tephria. a, f, Plin:

Marmur żelazney masci, i twardosci, Basaltes.

a, m, Plin:

Marmurek, Pellis vulpina marmorei coloris Anal:

Mar-

Marmurek do brzytem, Marmor ad acuendas no-
vaculas. Anal:

Marmurem położony, Marmoratus. i, 3, Varr:
Marmurowanie, pokładanie marmurem, Marmo-
ratio onis, f, Apul:

Marmurowany, mozaikowany, Marmoratō lorica-
tus. Marmoratō oblitus. Varr: Marmoratus.
i, 3, Sili:

Marmurownik, kamieniarz marmurowy, Marmo-
rarius i, m, Sene:

Marmurowaty, Marmoreus. i, 3, Lucr: Marmoro-
sus. i, 3, Plin:

Marmurowy, Marinoreus. i, 3, Cic:

Marmurowy sek, Centrum. i, n, Plin:

Marmurowy pokład, posadzka, Marmoreæ crustæ.
Anal:

Marmurowy cynk, mozayka, Marmoratum. i, n,
Plin:

Marmuruie, marmurem pokładam, posadzam, Mar-
moro. as, a, i, Lampr:

Marmuruie, mozaykuie, Marmoratō oblino. Varr:

Marnie, vide. Nikczemnie,

Marnosć, vide. Proźność, Nikczemność,

Marnotrawca, V. Utratańik, Rozrzutny,

Marnotrawstwo, Profusa luxuries. Cic. Luxus.
as, m, Ter:

Marnuie, marno trawie pieniądze &c: Profundo
pecunias &c: Conturbo fortunas &c: Dilapi-
do pecuniam &c: Dissipo patrimonium &c:
Cic:

Marny, proźny, Inanis. Subinanis. Futilis. ic, 2,
Cic: Vanus. i, 3, Virg: Evanidus. i, 3, Sene:

Maršk, vide. Zmarsk:

Marsowa gwiazda, Stella Martis. Cic: Mars.
Prop:

Marszatek (powszechnie) Anteambulo. onis,
m,

- m, Mart, Designator. oris, m, Plau:*
Marszałek koronny w Polsce, Irenarcha. a, m,
Magister pacis ac disciplinæ publicæ circa. Re-
gem. Ulpia: Marescalcus magnus vulgo:
Marszałek królewski, abo nadworny, Prator co-
mitatus. Augustalis. Suet:
Marszałek książęcy, Pana iakiego, Prator co-
mitatus Principis &c: Anal:
Marszałek pogrzebny, Designator. oris, m, Hor:
Arbiter funeris. Terrul:
Marszałek taneczny, Choragus. i, m, Plau: Prz-
sultor. oris, m, Cic:
Marszałek Trybunalski, Prator iudicum vices
Regis gerentium. Anal:
Marszałek związku iakiego, Dux, caput fadere
aliquo sociatorum. Anal:
Marszałkostwo nadworne, Cura palatii. Meurs:
Marszałkostwo Trybunalskie &c: Pratura. a, f,
Anal: Cic:
Marszałkuie komu, Virgam fero. Anteambu-
lonem ago. Antegredior aliquem honoris cau-
sa. Anal:
Marszałkuie na pogrzebie &c: Ago designatorem
&c: Anal:
Marszozę się, Contraho frontem. Corrugeo fron-
tem. Caperat mihi frons severitudine. Plau:
Contraho vultum. Cic:
Marszozenie (actio:) Contractio. onis, f, Cic:
Martwie morzę, Affero mortem. Afficio mor-
te. Cic:
Martwie kogo tran, Exerceo aliquem ad vitam
austeram. Anal:
Martwie się, Vinco me ipsum. Vinco animum.
Frango cupiditates. Domitas habeo libidines.
Impero cupiditatibus. Refreno libidines.
Bellum mihi indico. Cic:

Marzmieć, nieczuig się, Obrigesco *is, n, 3*, Obtorpeo. *es, n, 2*, Cic: Rigeo. *es, ui, n, 2* Ovid: *Marzmienie członka ciała*, gdy *marzmieć* pocryna, Gangrana *a, f*, Plin:

Marzmienie kogo, Exercitatio alicujus dura ad virtutem. Anal: Mortificatio. *onis f SS*, Script:

Marzmienie samego siebie, Salutare odium sui. Vincendi sui studium. Compressio cupiditatum. Anal:

Marzmy, Exanimis. *is, 2*, Præmortuus *i, 3*, Ovid: Exanimus. *i, 3*, Virg: Exanimatus *i, 3*, Cic: *tri*:

Marzmy tra: vide. Nieochotny,

Maruna, Parthenium *i, n* Amaracus *i, m*, Plin:

Mary, Feretrum *i, n*, Virg: Capulum *i, n*, Plau: Feretrum *So r*:

Mary pocz. sne, próżne, Feretrum honorarium, inane. Anal:

Marzynarz, vide. Zeglarz,

Marzana ziele, Rubia *a, f*, Ereuthodanum. *i, n*, Plin:

Marzecz miesiąc, Martius *i, m*, Plin: Ovid:

Marzecz piwo, Cerevisia. Martia. Anal:

Marzecz Gelo *as, a, 1*, Mart: Gelasco *is, n, 3*,

Juven: Rigeo gelu. Concreresco glacie. Liv:

Congelor aris, *p, 1*, Colu:

Marznie, Gelat. Glaciat. Plin: impersonaliter:

Marzy mi się, Vexant me somnia. Ovid:

Marzy - migotka, vide. Migotka, *4*,

M A S M A S

Masa, Massa. *a, f*, Colu: Us: Massa ficuum &c:

Masé do namazowania Aptekarskiego rozmaite.

Ungven. *inis, n*, Caro: Malagma. *atis, n*, Colu: Cataplasma. *atis, n*, Plin:

Masé

Maté gońca, Sarcocolla. *a*, *f*, *Plin*:

Masé aliter: vide *Farba* 1,

Masé zapasnikóm, Ceroma. *atis*, *n*, *Marr*:

Mascia tak: namaszczony Ceromaticus. *i*, *3*, *Joven*.

Maslanka, Lac crebro lactatu concretum. Sedi-
mentum lactis à butyro separato. *Oxygala*.
a, *f*, *Plin*:

Maslarz propr. co masło robi, przedaie, *V*.
Mlecznik:

Maslarz tran *V* *Roskosznik*, *Ciaścob*,

Maslesko ziele, Liliuin silvestre. *Ursin*:

Masłny, Butyrinus *i*, *3*, *Hur*, *Steph*:

Masło, Butyrum. *i*, *n*, *Plin*: Spuma lactis. *Idem*

Masłok Turecki, Manomenon *i*, *n*, *Plin*: *Anal*:

Masłokowie Tureccy, Synapothnescentes. *um*, *m*,
Plau: *Anal*:

Mastykatorium, lekarstwo w usciech trzymane
flegmę z głomy ściągające, *Commansum*. *i*, *n*,
Juni.

Mastykowa jagoda, Bacca lentisfei. *Anal*:

Mastykowa żywica, Mastiche. *es*, *f*, *Plin*: *Masti-*
cum *Pall*.

Mastykowe drzewko, lentyszek, *Lentiscus*. *i*, *f*,
Plin.

Mastykomy, *Lentiscinus*. *i*, *3*, *Plin*: *Mastichinus*.
i, *3*, *Pallad*:

Maszli dać, *day*. *Quin das? si quid das*. *Anal*:

Masz mię po woli, *Tuus sum*. *Ero ut me voles*
esse. *Pro rota uti me licet*. *Plau*: *Do me ti-*
bi. *Tere*:

Maszczę mascia namazuie, *Inungo aliquid*. *Plin*.
Perungo oculos &c: *Cic*:

Maszczę aliter okraszam co, *Inungo lentem* &c:
Plin: *Indo unguen alicui*. *Cato*: *Ungo aliquid*
lardô &c: *Hor*:

Maszkara, larwa, Persona. *a, f. Plin: Larva. a, f. Hor:*

Maszkarnik, w maszkarg ubrany, Personatus. *i, 3, Cic:*

Masz, Malus. *i, m, Cic:*

Maszalerz, Hyppocomus. *i, m, Quint: Agas. onis, m, Liv:*

Maszowy drag poprzeczny, Antenna. *a, f. Virg:*

Maszowy odzimek, Calx mali. *Virruv:*

Maszowy wierzch, Carthesium. *i, n, Lucill,*

Maszowy pawroz, Anquina. *a, f, Lucill:*

Maszku szrodek, Trachelus. *i, m, Macrob:*

M A T M A T

Mata z stomy, zielska &c: Teges. *is, f. Segestr. ium, n, Varr: Matta scirpea, &c: Ovid:*

Matacz, vide. Kłamec, Szalbiern,

Matam, vide. Kłamam, Wykrećam 2,

Matanina, zamotanie, Tricæ. arum, *f, Sponr: Implicatio. onis, f, Cic:*

Matanina tran: vide. Bałamustwo, Błazesstwo,

Matecznik, pszczelnik ziele, Meliphyllum. *i, n, Virg:*

Matecznik, ulik na matkę pszczoł, Alveolus Regis apum *Anal:*

Materac, i piernat spodni, Culcita. *a, f, Mart: Substramen. inis, n, Varr:*

Materklasy, Suppellex vilis, vetus præsertim lignea *Anal:*

Materya, to z czego co robią, Materia. *a, f, Quint: Materies. es, f, Plau:*

Materya o której kto mówi pisze, V, Rzecz do mówienia przigła,

Materya droga na szary, Tela serica undulata, scutulata &c: Tela aurô, argentô distincta &c: *Anal: Mate:*

Materya aliter. *Powód*, *Materia*. *α*, *f*, *Tacit: Us:*

Materia odji *Præbere materiam* faciendi.

Materyalista, *Specierum simplicium institor*. *Macro:*

Materyalna rzecz, *Corpus*. *oris*, *n*, *Materia*. *α*, *f*, *Lucr:*

Materyalny, *Corporeus*. *Corporatus*. *i*, *3*, *Cic:*
Materialis. *is*, *2*, *Macro:*

Matka, *mac*, *Mater*. *tris*, *f*, *Cic:*

Matę zyma matcy, *Matrimus*. *i*, *3*, *Cic:*

Matki Bożey włoski, *vide Ruta skalna*,

Matki nasladuig, *Matresco*. *is*, *n*, *3*, *Pacuv:*

Marnia, *Sinus*. *us*, *m*, *Flin: Sagena*. *α*, *f*, *Manil:*

Marnia tran: Nassa. *α*, *f*, *Cic: Labyrinthus*.
i, *m*, *Sipont:*

Matotka, *szperny i głupi człowiek*, *Maniola*. *α*,
c, *Fest:*

Matonog, *vide. Kukul*,

Matuchna, *Matercula*. *α*, *f*, *Cic:*

M A W M A Y M A Z

Mamiam, *Dictito*. *as*, *a*, *i*, *Crebris sermoni-*
bus usurpo. *In ore mihi semper solet esse*.

Creberrimè commemoro. *Cic:*

Mawrot ziele, *vide. Szczodrzenniec:*

May miesiąc, *Majus*. *i*, *m*, *Cic:*

May rozgi z listciem zielonym, *Frondes festæ*.

Virg: Verbenæ. *arum*, *f*, *Cic:*

Maż Mieszczyna, *vide. Matzonek*,

Maż iten. męzny człowiek, *Vir*. *vi*, *m*, *Terent*

Maż, koto maż, *Axungia*. *α*, *f*, *Plin: Unguen-*
inis, *n*, *Pall:*

Matanie, *vide. Namazywanie:*

Maż, *vide. Namazuig, Kalam, Plugawig*,

Maxiner, macinet, *vide. Rak morski okręty*,

Mazi i

Mazisty; do mazania snadny, Unguinosus i, 3.
Plin:

Mainica, statek wozowy do mazi, Persillum. i,
n. Fest:

Mazowsze, Masovia. a, f, Crom.

Mazar, Masovius. i, 3, Crom:

M C M D

Mchemi obrośty, Muscosus. i, 3, Virg. Lanuginosus. i, 3, Plin:

Malę kogo, Debilito aliquem. Ovid: Ad languorem do aliquem. Plau: Debilem facio. Cic:

Maleig, vide. *Stabieig*.

Maleig, młto mi Deficio viribūs. Deficior viribūs. Cic. Reliquit me animus. Relinquent me vires. Plau:

Młtorć, vide. *Staborć*, *Młty*, V *Staby*,

M E M E C

Me pro moie, quod & latini usurpant. Mis pro mei Enni Mi pro mihi. Pers:

Me, (vox est vitulorum:) Mugitus. as, m Virg:

Mech morski, vide. *Glistrik morski*,

Mech skalny, vide. *Liszaiec*,

Mech wodny, vide. *Rzesa wodna*,

Mech ziemny, drzewny Muscus i, m, Colu: Ovid:

Mech na policzkach, Lanugo. inis, f, Ovid Mart

Mech na oscie i inszych ziółach, Pappus i, m, Lucr:

Mech obrynam z drzewa, Emusco arborem. Colu:

Meczę kogo, morduie, Crucio aliquem Cruciatu afficio. Discrucio, exerucio, torqu o aliquem. Cic:

Meczę na mycienie pramy, Tormentis cogo aliquem confiteri aliquid, Tormenta adhibeo ad &c: Cic: Me:

Męczenie, Cruciamētum. Tormentum. *i*, *n*;

Cruciatu *ds* *m*. *Cic*:

Męzennica, vide *Katownia*,

Męzennica, *męzenniczka*, Martyr. *iris*, *f*, *SS*,
Script:

Męzennik, Martyr *iris*, *m*, *SS*, *Script*:

Męzennikom groby. Martyria. *orum*, *n*, *Fid*:

Pel: Sepulchra sanctorum Christi pugilum.
Anal:

Męzenski, Martyriacus. *i*, *3*, *Ex Grac*: Ad
martyres pertinens. *Anal*:

Męczeństwo, Martyrium. *i*, *n*, *SS*, *Script*: Glori-
oſſima Christi causa cades Fortissima ad ne-
cem usque dimicatio pro Christo &c: *Anal*:

Męczyć kogo dać, Do aliquem in cruciatum,
in tormenta. Dedo ad supplicium. *Cic*: Do
excruciatum. *Plau*:

M E D M E K

Medel snopów, omīec &c: vide *Pietnascie*,

Medrek, Argutulus. *i*, *3* Qui solus sibi sape-
re videtur. *Cic*, Argutator oris, *m*, *Gell*

Medrzec, Sophus. *i*, *3*, Sapiens. *entis*, *i*, *Cic*:

Medrzeig, Sapio. *is*, *ui*, *3*, *Cic*:

Medyk, vide. *Lekarz*, *i*,

Medyka ziele, Medica. *a* *f*, *Varr*:

Męka, *męczenie*, Pena. *a*, *f*, Cruciatu. *ds*, *m*,
Supplicium. Tormentum. Cruciamētum. *i*,
n, *Cic*:

Męka Pańska, Cruciatu quos DEUS hominem
indutus perſeſſus, genus hominum calo asse-
ruit. *Anal*: *Passio Christi*: *vulgō*:

Męka Pańska, *hystorya o męce Pańskiey*, Chri-
sti patientis historia. *Anal*:

Męki Pańskiey narzędzia, Suppliciorum Chri-
sti

sti instrumenta. Sacra monumenta Xti extrema passi. *Anal:*

Męki złoczyńców, Tortura. a, f, SS, Script:

M E L M E M

Melankolia, krew, albo żółć spalona, Atra bilis. Cic:

Melankolia, choroba ze krwi czarnej pochodząca.

Melancholia. a, f, Cic: Displacencia sui. Senec:

Melankolia komu myśleć z głowy, Animum aliquis langventem levare. Cic: Discutere tristes cogitationes alicui. Cels:

Melankolia zhywać. Discutere tristitiam. Plin: Abstrahere animum a sollicitudine. Relaxare curas. Cic:

Melankolik, Melancholicus. i, 3, Ipse suum cor edens. Cic: Atra bili percitus. Plau:

Melankolizuję, Majori me do. Revoco me ad maiorem. Hominum vestigia vito. Cic:

Melę, vide. Mielę,

Melodya, Conventus. as, m, Conventio. onis, f, Harmonia. a, f, Symphoniae cantus. Cic:

Melodyinie śpiewać, Modulatę, ad harmoniam, symphonią canere. Cic: Canere in modum. Catul:

Melodyiny, Harmonicus. i, 3, Plin, Modulatus. i, 3, Quint:

Melon, malon, Melon. onis, m, Pallad: Pepo. onis, m, Plin:

Melon okragły, Melopepo. onis, m, Plin:

Metry, zmelony, Molitas i, 3, Lucil:

Mem zdaniem, vide. Jako rozumiem,

Memoryat, Hypomnema. atis, u, Cic:

M E R M E S

Merkuryusz, vide, Srebro żywe:

Mer-

M E R M E S 499

- Merkuryusz* gwiazda, Mercurius. i, m, Horac:
Męski, *męszczyźnie* służący, Virilis. is, 2, Cic:
Malculus. i, 3, Juven:
Męski aliter. odważny, vide. *Mężny*,
Męskie mieszkanie, Andron onis, m, Fest:
Męplik, *mępil*, vide. *Nieplik*,
Męszczyzna, *męskiey płci*, Mas. aris, m, Cic:
Malculus. i, m, Varr: Vir. vi, m, Plin: Viri-
lis sexus. Liv:
Męzne, Pensio frumenti quæ curionibus pensi-
tatur. Anal:
Męstwo, *mężność*, Fortitudo. inis, f, Magnitu-
do animi. Robur animi. Virtus. uris, f, Cic:

M E T M E T

- Mer*, Incita. æ, f, Lucill:
Mer dać komu, Ad incitas redigere aliquem.
Plau:
Mer rran: V. *Cieść*, Trudność:
Met komu dać rran, V. Tenere aliquem undi-
que. Ex omni aditu claudere. Cic:
Metalik *mosiężny* &c: Tabella metallica &c: sa-
eram imaginem utrinque impressam habens.
Anal:
Metalik z odpustami, Tabella ærea &c: placula-
ris. Anal:
Metlik, Amiculum. i, n, Cic: Amictorium. ii, n,
Marr:
Męny, Turbidus. i, 3, Cic: Fæcatus. i, 3, Carol:
Infuscatus. Plin:
Metropoliz, Metropolitanus Episcopus. SS, Scrip:
Merryka, *księgi kancelarii*, Tabularium. ii, n, Cic:
Merryka *krzewu*: Scriptum testimonium de
susccepto sacro lavacro. Anal:

Meżatka, Marita. Nupta. *a*, *f* Ovid: Matrona. *Cic*
Meżnie, meſko, Vituliter. Tagnō animo. Forti-
 ter. *Cic*:

Meżnieig, Roboror. *aris*, *p*, 1, Musculeſco. *is*, *n*,
 3, *Plin*:

Meżny, meſki, Fortis. *is*, 2, Robuſtus. *i*, 3, *Cic*:
 Virilis. *is*, 2, Tere: Generoſus *i*, 3, Ovid:

Meżoboyca (pomszechnie) Homicida. *a*, *c*, *Cic*:

Meżoboyca oyca &c: Parricida. *a*, *c*, *Cic*:

Meżoboyca marki, Matricida. *a*, *c*, *Cc*:

Meżoboyca brata, Fratricida. *a*, *c*, *Sioſtry*, So-
 roricide. *Cic*:

Meżoboyca ſam nad ſobą, Qui ſibi manus intul-
 lit. *Anal*:

Meżoboyſki, Parricidialis. *is*, 2, *Juſtin*:

Meżoboyſkie, Parricidioſe. *Cic*: Parricidialiter.
Lampr:

Meżoboyſtwo, Homicidium. Parricidium. *i*, *n*,

Cic: Oycoboyſtwo, Matricidium. *Cic*: *Marki*-
 boyſtwo:

Meżoboyſtwo nad ſobą, Sui ipſius cædes. *Anal*:

Meżoboyſtwo popełniam, Reus ſum homicidii. Par-
 ricida &c: ſum. *Cic*:

M G L M G N

Mgła, Vapor aquarum. Caligo. *inis*, *f*, *Cic*: Ne-
 bula. *a*, *f*, *Plin*:

Mgła mſtaie, moli ſe, Operit caligo terram. *Anal*:

Mgła upada. Diſcutitur caligo. *Cic*: Reſolvun-
 tur nebulae. Ovid:

Mgliſty, Nebuloſus. *i*, 3, *Plin*: Caliginoſus. *i*,
 3, *Cic*:

Monienie oka, Niſtatio. *onis*, *f*, Niſtus. *is*, *m*,
Feſt:

Mgnienie oka aliter. czas krociuchny, Momen-
 tum

M I M I A

501

tum temporis. *Liv*: Minimum momentum.

Cic: Momen. inis, n, *Lucr*:

M I M I A

Mi mnie, *Mihi*. *Cic*: *Mi*. *Pers*, *pōet*:

Miatki, nie gęboki, *Vadosus*. i, 3, *Liv*: *Brevis*:

Ovid: *Humilis*. *Virg*: *Us*: *Brevis* aqua. *Hu*-
milis fossa.

Miatki, drobniuchny, *In pollinem tulus* *Plin*:

Miatko co tłuże, *In pollinem tundo aliquid In*
pulverem contero. *Plin*:

Miatkość, *miatko na wodzie*, *Brevia*. ium, n,

Virg: *Æstuarium*. i, n, *Cæs*: *Brevitas* fluminis

Æc: *Solin*:

Mianowania niegodny, *Nefandus*. i, 3, *Cic*: *Infan*-

cus. i, 3, *Virg*: *Innominabilis*. is, 2, *Gell*:

Mianowanie, *Usurpatio*. *Nominatio*. *Mentio*. *No*-
menclatio. onis, f, *Cic*:

Mianowanie kogo na urząd, *Nominatio*. onis, f,

Plin: *Fun*: *Nuncupatio*. onis, f, *Ann*:

Mianowany, *Renunciatus*. *Designatus*. i, 3, *Cic*:

Destinatus. *Svet*:

Mianowicie, *Nominatim*. *Cic*:

Mianowiny, *kęzciny*, *Nominalia*. orum, n, *Terul*:

Mianowniczy, *mianownik*, *Impositor nominum*.

Var: *Nuncupator*. oris, m, *Apul*: *Nominator*.

Ulp:

Mianowniczy, *rtumacz imion ludzkich*, *Æc*: *No*-

menclator. *Monitor*. oris, m, *Cic*: *Nomencu*-

lator. *Quint*:

Mianuję kogo, co, *Nomino* aliquem. *Compello*

nominatim. *Appello* nomen alicujus. *Cito* no-

men alicujus. *Cic*:

Mianuję kogo na urząd, *Renuncio* aliquem con-

sulem *Æc*: *Cic*: *Facio* nominationem alicujus *ia*

Æc: *Liv*:

H 2

Mia

Miara, Mensura. *a*, *f*, *Cic*: Modus. *i*, *m*, *Plaut*:

Miara na szarę, Statura magnitudo dimensia.

Anal:

Miara rr: Mensura. *a*, *f*, *Juven*: Modus. *i*, *m*,

Mediocritas artis, *f*, *Cic*:

Miara, statek, którym mierzymy cokolwiek, *Miara*, *Juv*:

Miara, pomierne, Pensio pro mensura dari solita. *Anal*:

Miara na dłoń, na palec &c: vide. *Dłoń miara*, *Palec miara* &c:

Miara, aliter: strona czegoś ut: z każdego miary doskonały &c: Numerus. *i*, *m*, Pars. *artis*, *f*, *Cic*: *Us*: Omnibus numeris & partibus expletus.

Miarę wziąć komu na suknią, Vestis sarciendæ modum & magnitudinem à statura alicujus petere. *Anal*:

Miarkowanie, Temperatio. Moderatio. Tractatio. *onis*, *f*, Modus. *i*, *Cic*: Temperamentum. *i*, *n*, *Liv*:

Miarkowanie życia zdrowia, vide. *Skromność*, 3,

Miarkuję co, Facio modum controversarum &c: Adhibeo modum in &c: Definio modum alicui. *Cic*:

Miarz ziele, vide. *Mistrzownik*:

Miaśko, Caruncula. *a*, *f*, *Cic*:

Miasto tegoż, którego ia Municeps. *ipis*, *i*, *Nostras. artis*, *i*, *Civis meus*. *Cic*:

Miasteczko, Oppidum, Oppidulum. *i*, *n*, *Cic*: Civitacula. *a*, *f*, *Sen*:

Miasteczko obronne, Castellum. *i*, *n*, *Cic*:

Miasto, Civitas. *artis*, *f* *Urbs. bis*, *f*, *Cic*:

Miasto główne, Metropolis. *is*, *f*, *Bad*: Mater urbium. *Solin*:

Miasto sędeczne, vide. *Sędeczne miasto*:

Mis-

Miaſto kogo czego &c: *Locū*, in loco alienius.

Cic: In vicem alicujus. *Cels*: Vice alicujus.

Hor:

Miaſſo, grubo. *Crassè*. *Col Spiffè*. *Plin*:

Miaſſo: ó. grubość, *Crassitudo*. *inis*, f, *Cic*: *Crassamentum* i, n, *Gell*:

Miaſſy, gruby, rudy, *Crassus*. i, 3, *Car*: *Præcrassus*. *Plin*. *Pingvis*. is, 2, *Svet*:

Miaſga, Humor corticis arborum. *Plin*:

M I E C M I E C

Mieć mioram, *Iacto*. as, a, i, *Cæs*: vide. *Ciskau*

Mieć fig. vide. *Rzucam* fig.

Miech, vide *Wór*:

Miech skorzany do poddymania, *Follis*. is, m, *Cic*:

Miechomnictwo, *Saccaria*. a, f, *Apul*:

Miechownik, *Saccariam faciens*. *Apul*:

Miechunki ziele, *Halicacabum*. i, n, *Plin*.

Miecz, *Gladus* i, m, *Cic* *Ensis*. is, m, *Virg*:

Miecznik co robi miecze, *Gladiorum artifex*. *Treb*:

Machæropeus. i, m, *Cali*:

Miecznik co nosi miecz, *Ensifer*. i, m, *Ovid*:

Miecznik, urzędnik królewski, koronny, &c: *Ensifer Regis* &c: *Anal*:

Mieczyk, *Ensiculus*. i, m, *Plaut*:

Mieczyk ziele, *Gladiolus*. i, m, *Plin*:

Mieczyk żółty, *Pseudo acoron*. i, n, *Siren*: *Urs*:

Miedlg len, konopię, *Tundo linum* &c: *Col*.

Miedlica, vide *Cierlica*:

Miednica, miedniczka, *Pelvis*. is, f, *Juv*: *Aqua* lis is, m, *Var*:

Miednica do nog, *Pelvis*. is, f, *Var*:

Miednik kamień, *Melitites*. a, m, *Melichrus*. i, m, *Plin*:

Miedź, *Æs*. eris, n, *Plin*: *Cuprum*. i, n, *Lampr*:
Mieś

Miedza, Limes. *itis*, *m*. Col: Actus. *us*, *m*, Var:

Miedzę czynię, Pango terminos. Termino finem.

Cic: Facio limites. Col:

Miedzienka, vide. Szpilka miedziana:

Miedziane odmioty, Pompholyx. *ygis*, *f*, Plin:

Miedziany, Cuprinus. *i*, *3*, Fall: *Æratus*. Virg:

Cupreus. *i*, *3*, Plin:

Miedziany statek, *Ærificium*. *i*, *n*, Var: *Æncolumn*. Fest:

Miedzy na miedzy stojący, Terminalis. *is*, *2*,

Paul F, C, Limitaris. *is*, *2*, Kar:

Miedzisty kamień, Chalcites. *a*, *m*, Plin:

Miedzy, Inter. In, Cic: Us: Inter nos. In bonis.

Miedzy - balcze, Inter-tignum. *i*, *n*, Metopa. *a*, *f*, Virr:

Miedzybrmie, Intercilium. Jun:

Miedzy czym jest, roście co, &c: Inter-*nas*citur aliquid Liv:

Miedzy - flarze, Intercolumnium. *i*, *n*, Cic:

Miedzy topatcze, pochrzypczyzna, Petimen. *inis*, *n* Fest: Inter^{scap}ilium. *i*, *n*, Apul:

Miedzy miesięczny, Intermestris. *is*, *2*, Intermens^{tr}uus. *i*, *3*, Plin:

Miedzy morski, Bimaris. *is*, *2*, Hor:

Miedzy morze, Isthmus. *i*, *n*, Ovid:

*Miedzymur*ny, Intermuralis. *is*, *2*, Liv:

Miedzy murze, Intermuralis locus. Pomerium. *i*, *n*, Liv:

Miedzyrzecze, Interamnæ terræ. Lampr:

Miedzyrzędzie, Interordinium. *i*, *n*, Col:

Miedzy sobą mówiąc, vidę. Przed sobą mówiąc

Miedzyświecie, Intermundia. *orum*, *n*, Cic:

MIEK MIEL

Miękczacy, Emolliens. *entis*, *i*, Liv:

Mięk.

Miękze co, *zmiękczam* prop, & tr: *Mollio* aliquid. *Cic*: *Emollio*. is, a, 4, *Liv*: *Frāmollio*.

Quint:

Miękzeię prop, & tr: *Mollesco*. *Remollesco*. is, n, 3, *Ovid*: *Lentesco*. *Flaccesco*. *Maceresco*. is, n, 3, *Col*:

Mięczenie, *zmięczanie*, *Mollimentum*. i, n, *Cic*:

Miękiny, *Apluda*. a, f, *Plin*: *Intrita*. a, f, *Col*:

Miękki prop, & tr: *Mollis*. is, 2, *Lentus*. i, 3,

Cic: *Brāmollis*. *Vutilis*. is, 2, *Plin*: *Mala-*
eus. i, 3, *Plaut*:

Miękki w karnosci &: *Indulgens nimium*. *Cic*.

Præter exemplum indulgens. *Liv*:

Miękko, *Molliter*. *Mollissimè*. *Cic*:

Miękkoſgi, *Mollipes*. *edis*, m, *Cic*:

Miękkość prop, & tr: *Mollitia*. a, f, *Mollities*.

ei, f, *Teneritudo*. *inis*, f, *Plin*: *Mollitudo*. i, n, f, *Cic*:

Miękkoſtoſy, *Qui molli est capillo*. *Anal*:

Miękng, vide. *Mokng*, 2,

Miękic ny, *Molliculus*. i, 3, *Plaut*: *Mollicellus*.

Cat: *Tenerrimus*. i, 3, *Ovid*:

Miela, *miatkość*, vide. *Miatkość*:

Mielcarz, vide. *Pimowar*:

Mieluch, vide. *Browar*:

Miele melg, *Molo*. is, a, 3, *abs*, *Ter*: *Molo a-*

liquid. *Tero*, *frango* *molā* aliquid. *Plin*: *Mo-*

la *operam* do. *Cic*:

Mielenie, *mełcie*, *Molitura*. a, f, *Plin*:

M I E N M I E R

Mieniacy farbe, *Mutans colorem*. *Anal*:

Mieniam się na co, frymarczg, *Muto* aliquid

cum aliquo. *Ter*: *Commuto* aliquid. *Facio*

permutationem. *Cic*:

Mis-

Nienianie, vide. *Zamiana*,

Mienie czego, *Habentia*. *a*, *f*, *Noni* *Habitio*.
onis, *f*, *Gell*.

Mienie, vide. *Odnieniam*, *Item*. *Mianuig*, *Mó-
mie*,

Mienie farbg, *smarz*, *Commuto* *vultum*. *Ec*:

Cic: *Muto* *colorem*. *Plin* *Vario*. *as*, *n*, *i*, *Col*:

Mieniony *Inclinans* *ad* *colorem* *luteum* *Ec*:

Plin: *Fasuo* *fiatkovy*, *Candidus* *color* *vio-*

las *lenticius*. *Plin*: *Zielono* *modry*, *Viridis*

communicato *colore* *cum* *ceruleo* *Ec*: *Plin*:

Miecius, *Mustella* *fluvialis*, *lacustris*. *Gesn*.

Miernicka *nauka*, *Geometria*. *a*, *f*, *Cic*: *Linearis*
ratio. *Quint*:

Miernicki, *mierniczy*, *Geometricus*. *i*, *z*, *Cic*:

Miernickie *księgi*, *Geometrica*. *orum*, *n*, *Cic*:

Miernicze *po* *miernicku*, *Geometrice*. *Plin*,

Mierniczne, *miernicanego* *zaptata*, *Pulveraticum*.
i, *n*, *Franc*:

Mierniczy, *miernik* *pol*, *Decempedator*. *Fini-*

tor. *Metator*. *oris*, *m*, *Cic*: *Mensor*. *Hor*:

Mierniczy *pręt*, *Decempeda*. *a*, *f*, *Cic*: *Pertica*.

a, *f*, *Prop*: *Laska* *była* *pięć* *łokci* *długa* *i* *poł*:

Mierniczy *starek*, *Gruna*. *a*, *f*, *Non*:

Mi-rnie, *pod* *miar*, *Moderatè* *Mediocriter* *Mo-*

dicè. *Modò*. *Frugaliter*. *Cic*: *Temperatè*. *Car*:

Modisumè. *Var*:

Miernik *powszechnie*, *Geometres*. *a*, *m*, *Cic*: *Men-*

sor *oris*, *m*, *Hor*:

Miernik, *urzędnik*, *który* *miar* *publicznych* *do-*

glida, *Præfetus* *mensuris* *publicis*. *Anal*:

Miernosc, *Mediocritas* *aris*, *f*, *Modus*. *i*, *m*, *Cic*:

Miernosc *w* *życiu*, *Skromnosć*, *Temperantia*. *Par-*

simonia. *a*, *f*, *Frugalitas*. *aris*, *f*, *Sophrosyne*.

es, *f*, *Cic*.

Mierny, *wczesny*, *Skromny*, *Modicus*. *Tempera-*
tus.

MIER MIER

597

tus. i, 3. Mediocris. Permediocris. is, 2, Cic:

Moderatus. i, 3, Ovid:

Mierny w życiu, vide. Skromny, 2,

Mierzch, mierzchanie, Crepusculum. i, n, Plin:

Primæ tenebræ. Liv: Prima fax noctis. Cell:

Mierzcha się, mrok pada, Noctescit. Gall. Con-

tenebrat. Var: Incessit crepusculum. Col:

Mierzę co, Metior agrum &c. Dimetior, deme-

tor aliquid. Cic:

Mierzę tr. Miarkuję co czym, Metior aliquid

aliquo. Perpendo, dirigo aliquid ad &c. Pon-

deto aliquid aliquo. Cic:

Mierzę na co, exan: vide. Godzę na co,

Mierzę do celu, Collineo a quo. Peto aliquid.

Cic: Dirigo ad metam. Var: Destino. as, a, i,

Liv:

Mierzę się czym, kim, Fastidio aliquem &c. Virg:

Non possum ferre fastidium alicujus. Cic: V.

Brzydzą się:

Mierzenie, Mensio. onis, f, Cic: V. Rozmierza-

nie:

Mierzaczka, ohyda, Fastidium. Odium. i, n,

Invidia & f, Cic. Displicentia. & f, Sen:

Mierzwny, vide. Brzydki:

Mierzę, Displiceo. es, n, 2, Laboro fastidio.

Sen:

Mierzwa, Substramentum. i, n, Car: Anal: Sub-

stramen pecorum. Anal:

MIES

MIES

Miesca niezagrzeje, vide. Biegun 2,

Miesca rozdańczy na ucztach, Locarius. i, m, Marx:

Miesca pewnego co, Localis. is, 2, Amm:

Miescami, vide. Tu y owdzie.

Miesce prop: Locus. i, m, Cic: Spatium. i, n, O-

vid: Spatium loci. Luer:

Mie,

Mieſce, tri: Locus. *Cic*: Uſ: Dare locum rationi.

Mieſce względem porządku, godności, Partes. ium, f, Primas. arum, f, Locus. i, Gradus. ſs, m,

Cic: Uſ: Partes in dicendo, Primas alicui deferre.

Mieſce obronne z przyrodzenia, Locus munimen habens. Lucr:

Mieſce prożne, V. Plac prożny,

Mieſce przednie, V. Przodek, 2,

Mieſiac, księżyc, planeta, Luna. a, f, Var:

Mieſiac, miesięczny czas, Mensis. is, m, *Cic*: Var:

Mieſiace, krew miesięczna, V. Niewieſcia charoba,

Mieſięczek nad głowami obrazom, Lunula. Patel-la. a-f, Cam r:

Mieſięcznik, vide. Lunatyk:

Mieſięcznik zieleni, Selenotropium. i, n, Ex graco:

Mieſięczny, ieden mieſiac trwający, Menſtruus. i, 3, *Cic*: Menſtrualis. is, 2, Plaur:

Mieſięczny kamień, V. Księżyeczny kamień:

Mieſięczny obrok, iurgiel, Menſtrum. i, n, Liv: Demenſum. i, n, Terr: Epimention. ii, n, Iuv:

Mieſiſta część pieczenia, Pulpa. a, f, Marr: Pul-pamentum. i, n, Terr: Torus. i, m, Virg: Torulus. Apul.

Mieſiſtoſe, vide. Cielistoſe:

Mieſiſtoſe drzewa, omocu &c: Pulpa arboris &c: Caro ligni &c: Plin: Pulpa fici &c: Pall.

Mieſiſty, vide. Cielisty,

Mieſna grzęda, polica, Carnarium. i, n, Plaur:

Mieſne iadki: Taberna carnaria. Var: Carnarium. Plaur:

Mieſny, do mięsa ſtażacy, Carnarius. i, 3, Var:

Mieſny z mięsa, Ex carne, carniūm aliquid. Anal: Uſ, Carnium ius &c:

Mieſny dzień, Dies cui carniūm designatus.

Dies carniūm. Anal: *Cic*: Quint: Mig:

Miesny statek, Vas carnarium. Anal:

Mieso, Caro. nis, f, Corpus. oris, n, Cic:

Mieso kad iadaiacy, Carnivorus. i, 3, Plin. Carnarius. i, 3, Mart:

Miesopust, zapust, Bacchanalia. Liberalia. Dionysia. orum, n, Cic:

Miesopustnik, Bacchanalia celebrans. Anal:

Miesopustny, Bacchanalibus aptus. Anal:

Miesopustnię, Bacchanalia celebros. Anal:

Miesz, vide. Mieszszosć,

Mieszam co z czym, Misceo aliquid aliquo. Plin:

Permisco aliquid cum aliquo. Admisceo aliquid cum aliquo. Cic:

Mieszam w garcu, w kotle &c: Tudiculo. as, a, i, Var: Peragito aliquid Col. Turbo ab imo aliquid. Lucr:

Mieszam rzeczy, rzeczami, Facio turbas. Ter.

Turbo pacem. Facio motus. Liv. Turbo. as, a, i, abs: Turbo aliquid, Cic:

Mieszanie jednego z drugim, Mistio. Mixtio. onis, f, Vitr:

Mieszanie w garcu &c: Agitatio, motus, tudicula. Anal:

Mieszaniec, z różnych zwierząt urodzony, Hybrida. a, m, Hor: Insititium animal. Var,

Mieszaniec obojczy płci, Androgynus. i, m, Hermathena. a, f, Cic:

Mieszaniec, aliter, put szlachcica, put mieszcza-nina &c: Hybrida. a, m, Plin:

Mieszanina, rzeczy pomieszane. Mistura. a, f, Plin Permissio. onis, f, Silva rerum &c: Permissum. Permixture. i, n, Cic: Colluvio rerum &c: Liv:

Mieszanka bydła, Fanago. inis, f, Var. Farraginarium. i, n, Col:

Mieszany pomieszany, Mistus. i, 3, Cic: Prami-scus.

scuus. *i, 3, Liv: Miscellus. Var: Confusa-*
neus. Gell: Miscellaneus. Apul:

Mieszczanie, miasto (o ludziach mówiąc) Civi-
tas. aris, f, Urbs. bis, f, Cic:

Mieszczanin, Civis. is, c, Cic: Oppidanus. i, 3,

Car: Municeps. ipis, 15 Juv: Urbanus. i, 3,
Cic:

Mieszczanin nieprawny, Peregrinus. i, 3, Ulp:
Municipalis homo. Turneb:

Mieszczaninem kogo czynię, Civitate aliquem
dono. Civitatis compotem facio. Adscisco
civem aliquem. Cic:

Mieść rozczyniam, subigo farinam &c. Car:

Mieść, worek ladański. Folliculus. i, m, Cic:

Vistulus. i, m, Melina. & f, Plaut:

Mieść pieniężny, Marsupium. Sacculus. Pasce-
olus. i, m, Plaut, Crumena. & f, Juv: Alco-
pera. Sver:

Mieśćka mi się, Mora est. Plaut: Longum est.
Mora mihi fit. Cic.

Mieśćkać gdzie przychodzę, Habitatum venio.
Anal:

Mieśćka tam. Colitur & habitatur ea pars
&c. Habitabilis est regio illa &c, Cic.

Mieśćkam gdzie, Habito in &c. Terr: Habito
apud aliquem, sub, cum &c. Versor in ali-
quo loco, Dego inter &c: Maneo domi &c:
Moror in &c. Cic.

Mieśćkam z kim dobrze, Colo societatem ali-
cujus. Utur aliquo familiarissimē. Vivo fami-
liariter cum &c. Cic:

Mieśćkam, nie spieszę się, Quiesco. is, n, 3, Tar-
do. as, n, 1, Cic. Cesso. as, n, 1, Terr: V.
Bavie się, 4,

Mieśćkanie, miejsce, albo budowanie do mieśka-
nia, Habitatio. onis, f, Col: Domicilium. i,

MIES MIES 911

- n*, Commoratio. *onis*, *f*, Sedes. *is*, *f*, *Cic*:
Mieszkanie skryte, Penetræle. *is*, *n*, *Ovid*:
Mieszkanie górne w domu, Superior domus. *Cic*.
Cænaculum. *i*, *n*, *Sen*:
Mieszkanie aliter bawienie się gdzie, Mansio Commoratio, *onis*, *f*, *Cic*: *Habitatio*. *Fall*,
Mieszkanina, omieszkanie, Mora. *a*, *f*, Commoratio. *Cic*:
Mieszkanu skrzyżcy, Habitabilis. *is*, *3*, *Cic*:
Miejszeig, grubieig, Ingrandesco. *is*, *ui*, *n*, *3*,
Col: *Cralesco*. *Turgesco*. *is*, *n*, *3*, *Plin*: *Grandesco*. *Lucr*:

M I E T M I E Y

- Mietelnicza kuglarska obgęcz*, Petaurum. *i*, *3*,
Marr:
Mietelnik, Petaurista. *a*, *m*, *Non*:
Mięska domowa, Menta. *a*, *f*, *Cic*: *Mintha*. *a*,
f, *Plin*:
Mięska czerwona, kędzierzawa, Menta crispa.
Sisymbrium hortense, *Math*. *Thymbraeum*.
i, *n*, *Plin*:
Mięska polna, Mentastrum. *i*, *n*, Menta agrestis.
Plin:
Mięska grecka, szafwila, Menta græca. *Math*:
Mięska koroza, Menta cataria. *Siren*:
Mięska prasza, vide. *Kurzyślęp*, *2*,
Mięska wodna, vide. *Lebiodka*,
Miema choroba, *28*, omg *Ec*: *Morbus ei venit*
interdum hic Ec: *Plaur*: vide. *Chornig*, *2*,
Miennam co. *Habito*. *as*, *a*, *1*, *Non*:
Miey się dobrze (w liście pisać) Vale. Vale
& salve. Valebis igitur. Etiam atque etiam
vale. *Cic*:
Miey się dobrze (odzieżdzaiac) Vale. *Cic*: *Va*
lete & vivite. *Plaur*: *Miey*

Miey się dobrze rozbrat z toba, Renuncio tibi societatem. Repudio amicitiam. Anal:

Miey się na pieczy, Fac sis apud te. Vide quid agas. Ter:

Mieyski, Urbanus. Civicus. Oppidanus. i, 3, Civilis. is, 2, Cic:

Mieyski sługa, vide. Ceklarz, Wózny mieyskê sługa mieyski:

Mieyskie, vide. Po mieysku,

Mieyskie, prawo mieszkania w mieście za mieszczanina. Ius Civitatis. Ius oppidanum. Cic:

Mieyskie dać komu, vide. Mieszczaninem kogo czynić,

Mieyskie komu odjąć, Adimere, eripere alicui civitatem. Cic: In peregrinitatem aliquem redigere. Suer:

Mieyskie przyjmuję, Adscribor in Civitatem. Consequor Civitatem. Adscitus sum civis. Dico me in civitatem. Cic:

Mieyskie trzymam, Teneo jus civium horum &c: Civis sum civitatis hujus jure. Cic:

Mieyskie utracić, Perdere civitatem. Cic: Redigi in peregrinitatem. Suer:

Mieyskie, aliter. Wkupne do miasta, Pretium civitatis. Anal: Cic, vide. Wstępne,

M I G M I I

Miga się co, migoce, Præstringit aliquid aciem oculorum, oculos. Vibrat mare &c. Cic:

Migam, miganiem dać znać co, Do signum oculis &c: Plaur: Dico aliquid signis. Ovid:

Miri, vide. Mroganie,

Migocący się, Tremulus. i, 3, Cic: Coruscus. i, 3, Virg: Nictans. auris, 1, Lucr:

Migotanie, Tremor. oris, m, Lucr: Splendor, Virg. Vibramen. inis, u, Apul, Mi.

Migdał drzewo, Amigdala. *a, f, Col.* Amigdalu*s. i, f, Plin:*

Migdał owoc, Nux thasia, Græca. *Plin:* Amygdalum *i, n, Pal:*

Migdałomy, Amygdalinus. *i, 3, Plin,* Amygdaleus. *i, 3, Plin:*

Migdałomy oleick, Amygdalinum oleum. Metopium. *i, n, Plin,*

Mia co, Transit, præterfluit aliquid. *Cic:*

Miaiać, vide. *Przemiaiać:*

Miam co, kogo, Prætered aliquid. *Ter*, Prætervehor aliquid. Declino civitatum &c: *Cic:*

Miam się z kim w drodze, Aberro ab aliquo. Aberro à congressu mutuo. Devio ab aliquo, in quem incidere debui. *Anal:*

Miam, aliter. vide. *Przemiam 2,*

M I K M I L

Mikołajsk ziele, Erynge. *es, f, Plin:*

Mikszatnik, vide. *Tragarz,*

Milnać u starych Rzymian i Greków, Lapis idis, *m, Liv:*

Mila polska pospolita mierna, Schenus. *i, m, Parafanga. a, f, Plin, Anal:*

Mila włoska, Milliare. *is, n, Milliarium. i, n, Cic,*

Mila Raska, Podolska: Milliare Russicum, Podolicum. *Crom:*

Mila Niemiecka Milliare Germanicum. *Anal. Hiszpańska, Francuska, Leuca Hispanica &c: Anal.*

Milez niepomiać, St, Taciturnitate tua hic opus est. Cave id palam fiat. *Ter: Tace. Verbum cave faxis. Plaur:*

Milez lepiey, Satis jam verborum est. Ohe jam satis

tatis est, comprime te, nimium tinnis. *Plaut:*
 Quin taces? *Anal:*

Milcząc, Tacitus. Ter: Tacite. Tacendo. *Cic:*
Milczącosc, Taciturnitas. *aris*, f, *Cic.*

Milczący, Taciturnus. i, 3, *Hor.* Mutus. i, 3,
Cic: Elingvis is, 2 *Plin:* Jun: Taciturnissi-
 mus. i, 3, *Plaut:*

Milczę, Sileo. es, n, 2, *Cic:* Sileseo. is, n, 3,
 Obiceo, es, n, 2, Ter: Teneo silentium.

Liv: Taceo, es, n, 2, Moderor lingua. *Plaut:*

Milczęć każe, Facio silentium. *Liv:* Iubeo si-
 lentium. *Lucr*

Milczący, vide. *Milcząc:*

Milczenie, Silentium. i, n, Taciturnitas. *aris*, f,
Cic:

Milczkiem, Silentio. Tacite. *Cic:* Per silentium.
Liv:

Milczkiem kasaiacy pies, Clanculò mordens ca-
 nis. *Anal:* Lathagus. i, m, *Jun:*

Mile, miłownie, Amānter. Peramānter. Amabili-
 ter. Amantissimè *Cic:* Non ingrātè. *Plin.*

Milę maiacy, na milę długi, *Millarius.* i, 3,
Milliarensis. is, 2, *Anal:*

Milion, dzieśięćkroć storięcy, Centum myria-
 des Millemillia. Millies mille. *Anal.*

Milionomy, Decies centies millenus. *Sipont.*

Milnę, poczynam milczęć, Obmuteceo. is, n, 3,
Cic: Obiceceo. is, n, 3, *Hor.* Supprimo vo-
 cem. *Ovid.*

Milnę, aliter: vide. *Martmieię*,

Mito mi, vide. *Lubię*, *Podoba mi się*,

Miłość, Amor. *oris*, m, Caritas. *aris*, f, *Pie-*
 tas erga &c: *Cic:* Affectio. *onis*, f, *Plin.* Af-
 fectus. *is*, m, *Quint:*

Miłość samego siebie nieporządna, *Philautica.*
 a, f, *Cic.*

Miłość

- Mitoscé*, zamisna, Emulatio. onis, f, Tac:
Mitoscé nieuczciwa, szalona, Amor intanus. Virg:
 Amor perditus. Catul. Cupido. inis, f, A:
 mabilitas. atis, f, Plant:
Mitoscime lato żydowskie, jubileusz, Annus remissionis. Jsid:
Mitoscime lato chrześcijańskie, jubileusz, Annus piacularis totius orbis christiani. Annus secularis sanctus. Anal:
Mitoscimy, Propitius. i, 3, Frud: V. Łaskaw, Litoscimy.
Mitoscimy jestem, Sum propitius. Anal:
Mitoscimym się stać, Propitius fio. Anal:
Mitosięrdzie (habitus.) vide. Litoscé,
Mitosięrdzie (actus vel opus.) Misericordia. a, f, Cic:
Mitosięrny, vide. Litoscimy,
Mitofna ziele, Cacalia a, f, Leontice. es, f, Plin:
Mitofnica, Amatrix. icis, f, Plant:
Mitofniczy, Amatorius. i, 3, Cic: Cupidineus. i, 3, Ovid:
Mitofniczy podarek, Philtrum. i, n, Juv: Amatorium. i, n, Sen:
Mitofniczy, mitoscé iednaiący kamień, Veneris gemma. Plin:
Mitofnie, vide. Mile, Łaskawie. Przyimnie:
Mitofnik uczciwy, Amator oris, m, Cultor, percupidus, studiosus, cupidus, studiosissimus, cupidissimus alicujus. Cic:
Mitofnik nieuczciwy, Amator. Amatorculus. Amasius. i, m, Plant: Turpi amore fractus. Prop:
Mitofnik spolny, Rivalis is, 2, Cic:
Mitofnik samego siebie, Seipse amans. Diligens sui. Cic:
Mitofny, Amabilis. is, 2, Gratiolus. i, 3, Cic:
Mituię kogo, Amo aliquem. Amore aliquem pro.

prosequor. amplector. Carum habeo aliquem.
Cic:

Mituć kogo bardzo, szalenie, Effundor in aliquem. Unice aliquem diligo Summo studio sum in aliquem. Cic: Depereo amore alicujus. Liv: Amo aliquem corde. Plaut:

Mituć kogo wzajem, Redamo amantem. Amori amore respondeo. Mutuo diligo aliquem. Cic:

Mity, Carus. Charus. Mellitus. i, 3, Anima. tr. Cic:

Mity, aliter ut. *Mity bracie* &c: Mi homo. Ter. V. *Moy ry*

Mity Boże! DEUM immortalem! DEUS im. mortalis! Anal:

Mity w Bogu, Dilectus, charissimus in Christo. Vulgo. *Culrius* sic: Christi causa, amore mihi charus. Anal:

Mimo, Prater. Liv: Us: Prater ripam.

Mimo uszy poszła moja mowa, Pratervecta est oratio mea aures vestras. Cic:

Mim aliter, vide. Oprocz:

Minca, mincarstwo, Argentaria. a, f, Cic

Minca, miejsce, gdzie biła pieniądze, Officina argentaria. Argentarii officina. Moneta. a, f, Cic:

Mincarska forma, Iconium. i, n, Svet:

Mincarz co pieniądze bił, Cusor monetæ. Liv: *Erarius*. i, m, Mart: Monetæ prapositus.

Amm:

Minera, kopane rzeczy w ziemi, Metallum. i, n, Plin: Fossilia. ium, n, Anal. Var:

Minia samorodna, i robiona, Minium. i, n, Virg: *Millus* i, f, Plin:

Minia piszacy, Miniculator. oris, m, Ulp:

Minia pisze, Minio. as, a, 1, Plin:

Miniowany, Miniatus. i, 3, Plin: Miniatulus. Cic: *Miniarius*, i, 3, Var: Mi:

Miniowe góry, Miniaria. a, f, Plin:

Miniomy, Miniarius. i, 3, Plin: Miniaceus. Virr:

Miniomy kamień drogi, koral, Corallis. is, f, Plin:

Minister herezycki, predykant, Magister falsorum de DEO dogmatum. Anal:

Ministrant do Mszy, Minister sacerdotis sacrificantis. Anal:

Minuciarz, Scriptor ephemeridum. Anal:

Minucie, prognostyk, Ephemeris. idis, f, Juv: Prognosticum. i, n, Cic:

Minuta, wypis czego, Apographum. i, n, Cic:

Minuta u gwiazdarzom, Sexcentesima pars circuli. Anal: Minuta vulgo:

Minuta u zegaru, Ferramentum horologii, quod semper movetur, & ponderibus obsistit. Anal:

Minuta godziny, Sexagesima pars horæ. Anal:

M I O M I O

Miod przorny, Mel. is, u, Cic: Nectar. avis, n, rr: Virg:

Miod myborny, trzeć miodu, Acaton mel. Plin:

Miod szalony, szalonym czyniacy, Manomenon mel. Plin:

Miod piry, Hydromeli. Thalassomeli. n, ind, Plin: Aqua mulsa. Col: Mulsam. i, n, Var:

Miod robiacy, rodzący, Mellificus. i, 3 Col: Mellifer. ri, a, um, Ovid:

Miod robie, Mellifico. as, n, i, Plin:

Miodek, Melliculum. i, n, Plaur: rr:

Miodek aptekarski, Mel cum floribus decoctum. Flores melli incocti. Anal:

Miodek kwaszkowaty, V. Ocet z miodem:

Miodem przyprawiam, słodzę, Melle condio. Anal:

Miodu podbieranie, Exemptio favorum. *Var:*
Vindemia mellis. *Plin:*

Miodu robienie w ulach, Mellificium. *i, n, Var:*
Miodownik, Libum. *i, n, Ovid:* Mellita bella-
ria. *Var:* Mellitæ placentæ. *Hor:* Mellitum
edulium. *Apul:*

Miodownik, co miodownikowi robi, Dulciarius. *i, m,*
Lampr: Libarius. *i, m, Sen:*

Miodowy z miodu, Melleus. Mellitus. *i, 3, Plin:*
Mellilus. *i, 3, Plaur:*

Miodowy z miodem, Mellitus. *i, 3, Hor:*

Miodowy do miodu, Mellarius. *i, 3, Plin:*

Miodowy sok, Melligenus succus. *Plin:*

Miodunka ziele, V. Płacnik, wołomy igzyk 2,

Miodunka polna, V. Wołomy igzyk 3,

Miotam, vide. Ciskam, Rzucam,

Miotetka do szar, Scopula vestiariæ. *Anal: Cat*

Miotła, Scopæ. arum, f. *Cic: Plaur:*

Miotła ziele, Scopa. *a, f, Plin:*

Miotła zielskowe zboże, abo kłos polny, Spica
trumenti evanida, & sterilis. *Anal:*

Miotła na Niebie, kometa, Correta. *a, m, Co-*
metes. a, m, Crinita stella. Cic:

Miotła na Niebie, kłoceta na dot promienie spu-
szczone maiacy, Pogonias. *a, m, Plin:*

Miotła, kometa nakształt miecza, Niphias. *a, m,*
Plin:

Miotła, kometa nakształt szpady, Aconthias.
a, m, Plin:

Miotła, kometa nakształt brody korskiej, Hip-
peus. *i, m, Plin:*

Miotła, kometa na kształt rogu, Ceratias. *a, m,*
Plin:

Miotła, kometa na kształt putniska, Disceus.
i, m, Plin:

Miotła, kometa na kształt beczki, Pithites. *a, m,*
Plin:

- Mir*, vide *Przymierze*, *Pokoy*, 1,
Mira, *Żymica* i *drzewko*, *Myrha*. *a*, *f*, *Virg*:
Mira *ziele*, *mirnik*, *Myrchis*. *idis*, *f*, *Plin*:
Mira, *kamień drogi*, *Myrcha*. *a*, *f*, *Marr*:
Mira *przyprawny*, *Myrrcharus*. *i*, *3*, *Ovid*:
Mirnik kamień drogi, *Myrrchites*. *a*, *m*, *Plin*:
Miromy, *mirzany z miry kamienia*, *Myrrcheus*.
i, *3*, *Hor*:
Miromy, *z miry drzewka*, *Myrrheus*. *i*, *3*, *Hor*:
Miromy olejek, *Stacte liquor*. *Lucr*:
Mirsk, vide. *Mierzch*:
Mirt drzewko, *Myrtus*. *i*, *f*, *Virg*:
Mirt dziki, vide. *Iglia*, 2,
Mirtowany mirtem przyprawiony, *Myrtatus*. *i*,
3, *Plin*:
Miromy, *Myrteus*. *Myrtinus*. *Myrtuosus*. *i*, *3*,
Plin. *Myrtaceus*. *i*, *3*, *Cels*: *Myrteolus*. *i*, *13*,
Col:
Mirtomy ogródek, *Myrterum*. *i*, *n*, *Plaut*:
Mirtowy olejek, *Myrteum oleum*. *Plin*: *Myrti-*
num oleum. *Pall*:
Mirtynek, *mirtom przyprawione wino*, *Myrtites*.
a, *m*, *Col*: *Murteum vinum*. *Car*:
Mirtynek drogi kamień, *Myrsinites*. *a*, *m*, *Plin*:

M I S M I T

- Misa spora głęboka*, *Paropsis*. *idis*, *f*, *Fuv*: *Ca-*
tinus. *i*, *m*, *Pers*: *Lanx cavata*. *Ovid*:
Misa płaska, *Patina*. *a*, *f*, *Fuv*: *Patella gran-*
dis. *Cic*: *Lanx ancis*, *f*, *Plaut*: *Magida*. *a*, *f*,
Var: *Discus*. *i*, *m*, *Apul*:
Misa srednia, *pułmisek*, *Patina iminor*. *Lanx*
mediocris. *Anal*:
Miska mała, *miseczka*, *Patella*. *a*, *f*, *Fuv*: *Scu-*
tella. *Cic*: *Scutula*. *Marr*: *Caillus*. *i*, *m*, *Col*
Catinus. *Var*: *Mi*.

Miseczka, miarka aptekarska, Acetabulum. *i, n, Plin:*

Misny, do mis należący, Patinarius. Patellarius. *i, 3, Plaut:*

Misternie, vide. Szucznie:

Misterny, vide. Szuczny,

Misterstwo, Machinatio. onis, *f, Cic: Machina. a, f, Plaut:*

Mistrz, vide. Sprawu,

Mistrz, służę do mszy, Sacrificanti sacerdoti ministro, ministrum me praebo. *Anal:*

Mistrz, Magister *i, m, Cic:*

Mistrz szkolny, Ludi magister. Cic: Magister litterarius. *Vopis: Moderator iuventutis. Marr: Professor Grammatices &c: Sver:*

Mistrzostwo, Magisterium *i, n, Plaut:*

Mistrzowski, Magistralis. *is, 2, Vopis:*

Mistrzowskie, po mistrzowsku, Magistrorum more. *Anal:*

Mistrzownik ziele, Olus atrum. *Marb:*

Mistrzyni, Magistra. *a, f, Cic:*

Mitrega, Veteramentarei opus. *Anal:*

Mitrega (o człowieku.) *V. Zmigrosz, Skapy. Zmindak:*

Mitregę, vide. Trawę czas darmo, *Skapig,*

Mizerek, vide. Nędzny nędza:

M K N M L E

Mknę co, *V. Pomykam i,*

Mknę się, *V. Pnę się, i, Czotgam się,*

Mlecz rybi, Lactes. ium, *f, Sver:*

Mlecz w drzewach niektórych, iako we bzie &c: Medulla. *a, f, Plin:*

Mlecz w pacierzowej rurze u zwierząt, Medulla spinalis. *Macr:*

Mlecz

- Mlecz ziele*, Sonchus. *i*, *m*, Col:
Mlecz iary, V. *Jary mlecz*,
Mlecz świni, V. *Papawa*:
Mlecz wilczy, V. *Wilczy mlecz*,
Mleczko, co rad mleka używa, Lacte victitans.
 Col:
Mleczna droga na Niebie, Lacteus orbis. Cic: La-
 ctea via Ovid: Lacteus circulus. Plin:
Mleczne ziele, Glaux. cis, f. Eugalactum. *i*, *n*,
 Plin:
Mlecznicę, mleka nabieram, Lactesco. *is*, *n*, *3*,
 Cic:
Mlecznik co robi koło mleka, Lactarius. *i*, *m*,
 Lampr:
Mlecznik, kamień, Galactites. *a*, *m*, Leucogra-
 phia. *a*, f, Plin:
Mlecznik ziele, Euphorbium. *i*, *n*, Euphorbia.
a, f, Plin:
Mleczno nabiał, Lactaria. *orum*, *n*, Lampr: La-
 ctantia. *um*, *n*, Cels:
Mleczny, mleko maiały, Lactarius. *i*, *3*, Var: La-
 ctans *antis*, *i*, Lucr:
Mleczny, z mleka, Lacteus. *i*, *3*, Tib:
Mleczysty, mlecz maiały, Lactens. *entis*, *i*, Virg:
 Lactarius. *i*, *3*, Plin:
Mlekiem karmię, Lacto. *as*, *a*, *i*, Lucr: Jm.
 mulgeo lac. Lacte nutrio. Virg:
Mleko, Lac. *actis*, *n*, Plaur. Ros vitalis. Cic:
 Spuma Sangvinis. Var: Mulctra. *a*, f, Col:
Mleko kwasne zsiadłe, Oxigala. *a*, f, Col: Oxig-
 galum. *i*, *n*, Plin:

M L I M Ł O

Mliwo, to co zmielono, Mola fractum aliquid.
 Anal:

Młodoba,

Młociba, młocenie, Tritura. a, f. Col:

Młocę co, Tero fruges &c: Tundo, cudo. is, a, 3, Detero frumenta. Baculis excutio frumenta. Col:

Młoczek, A tritura famulus. Anal:

Młodka (de pecudibus) Virgo equa, porca &c: Mart: Tiruncula canis &c: Col: Novella agna &c: Ovid:

Młodka krowa, Juvenca. a, f, Virg:

Młodnieig, Juvenesco. is, n, 3, Hor: Ovid:

Młodociany laszek, Novella silva. Cic: Anal:

Młodoci lat, Juventa. a, f, Plin:

Młodoré spram, ptochoję, Lubricum ætatis. Ulp: Lubricum ætate virentis. Apul:

Młodoré zioł, drzew, &c: Infantia pomi &c: Ubertas uvarum. &c: Plin:

Młody (powszechnie) Juvenis. is, 2, Tenuerimus. Juvenus. i, 3, Ovid: Tener. vi, a, um, Novellas Cic: Primævus i, 3, Virg:

Młody płod, Pullus equinus &c: Tener equus &c: Cic: Novella agna &c: Ovid: Hinnulus damarum &c: Vir:

Młodszy, Minor natu. Cic: Juvenilior annis. Ovid:

Młodzi (collectivum) Juventus. uris, f, Pubes, eris. Cic:

Młodzianki, swięto, Sanctorum innocentium puerorum festum. Anal:

Młodzienszecz, młodziencie, Adolescens. Adolescentulus. Extrema pueritia adolescens. Puber filius. Cic: Ephebus. i, m, Ter: Juvenis imberbis. Tyro. onis, m, Hor:

Młodziencie, aliter. V. Panic i,

Młodzienski, Juvenilis. is, 2, Liv: Juvenalis. is, 2 Plin:

Młodzienskie, po młodziensku, Juveniliter. Cic:

Młoc-

Młodzieńskie, ptocho się spramuje, Juvenor. *a-
ris, d, 1*, Hor: *Adoleſcentior. aris, d, 1*, Var:
Młodzieństwo, *młodosc*, Juventa. *a, f*. Plin: Ju-
ventus. *uris, f*, Sal: Bona *atas*. Cic: Juve-
nilitas. Var:

Młodzik w czym, nie wprawny, Juvenus. *i, 3*,
Hor: Tyro. *onis, c*, Cic:

Młodziuchny Tenellus. *i, 3*, Plaut: Novellus. *i, 3*,
Peradoleſcens. *entis, i*, Cic: Peradoleſcen-
tulus. Emil: Prob:

Młokocina, *młoda wierzba*, Salix pumila. Iun:

Młokos, *młokosek*, V. *Młodzieniaszek*:

Młot, Malleus. *i, m*, Plaut: Tudes. *itis, m*,
Vig:

Młotek, *młotysz k*, Malleolus. *i, m*, Col:

Młotek na drzewiach, Cantharus. *i, m, ex*, Pla-
ur: Fun: Manus *extera*. Lucr:

Młoto, vide. *Stodżyny*.

Młyn, Mola. *a, f*, Cic: Machina frumentaria.
Ubi:

Młyn starych Rzymian, Pistrinum. *i, n*, Ter:
Pistrina. *a, f*, Plaut:

Młyn koński, osli &c. Mola asinaria &c. Car:
Mola machinaria. Anul:

Młyn zarciczny, U. Pita. 6,

Młyn wietrzny, miatrak, Mola alata. Mola pneu-
matica. Anal:

Młyn wietrzny, albo wodociąg wietrzny, do wy-
wodzenia wody z mokrzyń, Aquagium. *i, n*,
Cal: Rhod:

Młyn wodny, Hydraula. *a, f*, Vitruv: Mola a-
quaria. Pall:

Młynarka, Molitrix. *icis, f*, Henr: Steph:

Młyn

Młynarz, Pinfor. oris, m, Var: Pistrinarius. i, m. Ulp:

Młynica, mieysce młynu wodnego, Moletrina. a, f. Non:

Młyniet gra, Ludus calculorum, qui tractum moventur. Anal:

Młynski, Molaris. is, 2, Plin: Molaris. i, 3, Var: Machinarius. Ulp:

M N I M N O

Mnich, Monachus. i, m, S, Hier:

Mnichoski, Monachalis. is, 2, Monasticus. i, 3, Ffd:

Mniemam, zdani się. Arbitror. Opinor. aris, d, 1, Puto. Existimo Autumo. as, n, 1, Cic:

Mniemanie, rozumienie, Opinio. Existimatio. Opinatio. onis, f, Arbitratus. Sensus us, m, Cic:

Mniemaniem stoiący, na mniemaniu zawisty, Opinabilis. is, 2, Cic: Anal:

Mniemani m narabiałący, V. Fantasyk:

Mniemany vide. Zmysłony,

Mniey, Minus. Cic: Secius Virg:

Mniey więcej, Plus minus. Mart:

Mnieyszy, Minor. oris, 2, Cic:

Mniszek ziele, V. Papawa Mordownik,

Mniszka, klasztorna panna, DEO sacrata Virgo.

Anal: Monialis Barb:

Mniszka zostata, Nomen dedit in catum sacrarum virginum. Sacrata est DEO. Anal:

Mnogo, vide *Wiele*. 2,

Mnostwo, vide. *Wielkość* 1,

Mnożę, vide. *Rozmnażam*,

Moc, *mocność*, Fortitudo. *inis*, *f*, *Vis*. *is*, *f*, *Robur*: *oris*, *n*, Potestas. *aris*, *f*, Potentia. *a*, *f*, *Cic*:

Moc aliter: vide. *Władza*, *Panowanie*,

Moc item aliter, vide. *Wiele* 2,

Moca, vide. *Gwałtem*,

Mocarstwo, Imperium. *i*, *n*, *Cic*: V. *Państwo* 2.

Mocarz, V. *Mocny*, *Pan wielki*,

Mocny *jestem* *co* *czynić*, Potens sum. *Plaut*:

Mocnię, V. *Utwierdzam*,

Mocnieję, *mocnię* *się*, *prop*: & *tr*: Roboro me.

Fio robustus *Cic*: Sumo robur. *Liv*: Firmi-
tatem nanciscor. *Cic*:

Mocno *prop*: & *tr*: Fortiter. Firmē. Nervosē.

Cic: Prævalidē. *Plin*: Potenter. *Quint*:

Mocny, *duży*, *silny*, *prop*: & *tr*: Potens. *en*.

zis, 1, Robustus. Firinus. Valentissimus. *i*,

3, *Cic*: Prævalidus. Validus. *i*, 3, *Liv*:

Mocny w rękach, Lacertolus. *i*, 3, *Cic*: Fortis
manu. *Ovid*:

Mocny, *krzepko* *na miejscu stojący*, Fixus. De-
fixus altissimis radicibus. Stabilis. Immo-
lis. *is* 2, *Cic*:

Mocny *jestem*, Sum fortis. *Anal*:

Mocowanie *się*, V. *Silenie* *się*:

Mocownik. V. *Zapafnik*:

Mocuję *się*, Contendo omnibus nervis, viribus.

Cic: Intendo nervos. *Plin*:

Mocya, vide. *Apellacya*,

Mocz, vide. *Uryna*:

Moczę, vide. *Namaczam*,

Moczę *się*, Madefio. *is*, *n*, *ir*: Carul:

Moczenie, Maceratio. *onis*, *f*, *Virr*:

Moczenie aliter. Emissio urine. *Anal*:

Moczony, Maceratus. *i*, 3, *Plaut*: Madefactus. *i*,

3, *Virg*:

Model

Model budowania, Forma ædificii. Designatio operis Cic: Species, idea, exemplar operis futuri Vitruv.

Model gruntu w budowaniu, Ichnographia. æ, f, Vitruv. Vestigii ædium descriptio. Bud:

Model drzewiany, malowany, &c: *budowania całego*, Sciographia. æ, f, Vitruv.

Model przodka, szczytu budowania, Orthographia. æ, f, Erecta frontis imago. Vitruv.

Modła do ustawienia prostego stupów, muru &c: Perpendicularum i, n, Cic:

Modła alizer, V. *Modlitwa*,

Modły się Bogu, Świętym, Supplico DEO. Plaut: Exposco aliquid DEUM. Facio preces. Liv: Adoro prece superos &c: Ovid: Precor DEUM &c: Cic:

Modły się człowiekowi, proszę kogo barzo, Obtestor aliquem. Omnibus precibus aliquem oro, & obtestor. Obsecro precibus. Oro multis & supplicibus verbis. Cic:

Modlitewnia, kaplica, ołtarzyk, Oratorium. i, n, fhd:

Modlitwa, modła do Boga, Precatio. Obsecratio. Imploratio. onis, f, Preces. um, f, Cic:

Modlitwy, modlitewki, książka, Liber varias precum formulas continens. Liber DEUM precandi formulas continens Anal:

Modra farba, modro farbiące co, V. *Lazur*:

Modra farba, masé, Cyaneus color. Plin: Color cali innubis. Anal:

Modrak, modrzeniec, Cyanus. i, m, Plin:

Modramy, Subcæruleus. i, 3, Cels:

Modro bladey, Vitreus. Hor: Vitro æmulus. Avul:

Galbinius. Galbanatus. i, 3, Mart, Galbanus,

Vopis:

Modrooki, V. *Oczu modrych*:

Modry,

MOD MOG

527

Modry, błękitny, Cyaneus. i, 3, Plin: Cæruleus.

Var. Cæruleatus. i, 3, Paterc: Thulassicus. i, 3,

Plaur:

Modrę się, modry jestem, Cæruleum colorem
- refero Anal:

Modrzeniec ryba morska, Glaucus. Glauciscus. i,
m, Plin:

Modrzem, Larix. icis, f, Plin: Cedrus. i, f, Pa-
terc:

Modrzemowa gebka, Agaryk, Agaricum. i, n,
Plin:

Modrzemowa żywica, Resina è larice. Plin: Re-
sina larigna. Laricis lacryma. Anal:

Modrzemowy, Larignus. i, 3, Virr,

Modrzemuca ziele, Chamæ parvæ. Siren:

M O G M O K

Mogac, ut. Mogac uczynić niuczynić. Potens
facere non fecit. vel: Cum posset facere &c:
Anal:

Mogg, Possum. es, n, ir, Queo. is, n, ir, Habe-
o potestatem. Sum præditus potestate. Est
mihi potestas, facultas hujus &c: Cic:

Mogg na co patrzeć, Sustineo spectare aliquid.
Suer:

Mogg u kogo wiele, V. Mam u kogo miejsce:

Mogita samorodna, V. Pagorek:

Mogita kopana, Agger. eris, m, Humus egesta.
Anal:

Mogita nad grobem, Aggesta tumulo tellus. Cic:

Moknę na deszczu, Madesco. is, n, 3, Madefio.
is, n, ir, Ovid: Commadeo. es, n, 2, Cat: alit:

Moknę w wodzie, Maceresco. is, n, 3, Cat: Im-
madefco. Plin:

Mokra,

Mokro (nullibi invenitur madide, periphrasi ergo utendum) ut. *Mokro tu.* Multius est hic humor. *Anal:*

Mokro przyłożyć, zachować co, Humentem, humidum, applicare, servare &c: *Anal:*

Mokrość (od wody:) Humor. oris, m, *Quint:* Mador. *Salus:*

Mokrość, czas mokry, Imbriferum tempus &c: Humidum tempus &c: *Virg: Anal:* Imbrifer cali status. *Col:*

Mokry, Humidus. Madidus. Riguus. i, 3, *Ovide:* Madens. entis, i, *Cic:* Uvidus. *Plaur:* Uduis. Irriguus. i, 3, *Hor:*

Mokrz, vide. *Uryna:*

Mokrzę, vide. *Namaczam:*

Mokrzę, aliter. Emitto urinam. *Anal:*

Mokrzę sig, *Commingo.* is, xi: *ctum*, a, 3, *Ca-tul:*

Mokrzew ziele, vide. *Kurzy* ślep drugi:

Mokrzyny, mokre miejsca, Irriguum. Riguum. Di-arhythum. i, n, *Plin:* Humidum. i, n, *Tac:*

M O L M O L

Mol w szaciech, w księgach &c: *Tinea.* Blatta. a, f, *Hor:* *Teredo.* inis, f, *Plin:*

Mol tr: vide. *Urrapienie:*

Molestya, vide. *Przykrość*, 3,

Molestuig, vide. *Przykrzę* sig:

Mołciec, iunak, *Tyro.* entis, c, *Cic:* Proles mascula rusticorum. *Hor:* *Adolescens.* entis, m, *Virg:*

Molów pełny, *Tineofus.* i, 3, *Col:* *Blattarius.* i, 3, *Sen:*

Molownik ziele, *Botrys.* yos, f, *Plin:*

Momóg, V, *Zaiakam* sig:

Momoz,

- Mmor*, V. Blekot, Zaiakliny,
Moneta, drobne pieniądze, Nummi vulgares, &
 rosi &c: *Anal*:
Moneta dobra, Nummus bonus. *Cic*: Probum
 argentum. *Sen*:
Moneta zła, Nummi adulterini. *Moneta adul-*
terina. *Anal* *Cic*:
Monetnik, V. Odmieniacz pieniędzy,
Monetny, monetowy, *Monetalis*: is, 2, *Apul*:
Moniment, dokument, prawny spiszek, *Monimen-*
tum. i, n, *Testimonium publicum*. *Tabulæ-*
arum, f, *Cic*: *Instrumentum litis*. *Quint*:
Monstra, vide. Okaska,
Monstrancya, Sacrosanctæ Eucharistiæ ferculum
 perlucidum. *Anal*:
Monstruk koński, Frenum. i, n, *Virg*: Freni,
 orum, m, *Cic*:
Monstruk trz, Freni. orum, m, *Cic*:
Monstruk trzb, puszczatek. Os fistulæ fletoris
 spiritum moderans & labra continens. *Anal*:

M O R M O R

- Mor*, V. Powierze morowe,
Morag, moragowaty, *Virgatus*. i, 3, *Sir*: *Sen*:
Moralny, V. Obyczajowy,
Morawa, Moravia. &, f, *Crom*:
Morawczyk, Moravus. *Crom*: *Marcovarius*. i, m,
Szar:
Morderca, mordercz, *Tortor*. oris, m, *Virg*: *Pla-*
gatus. i, m, *Hor*:
Morderstwo, V. Okrucieństwo:
Morderstwo, mordowanie, V. Męka, Katowanie
Mordownik ziele, Tora. &, f, *Siren*:
Mordwie kopa, *Defatigo* aliquem. *Cic*: *Fatigu-*
aliquem. *Virg*: *Delesso* aliquem. *Hor*:
 Mor-

Mordwie fig, Defatigor laboribus &c: *Cic: Me-*
metipsum fatigo. *Liv: Lasselco- is, n, Plin:*

Morela drzewko, Malus Armeniaca. *Urr:*

Morela omoc, Malum Armeniacum. *Matb:*

Morelki, mierunki, Armeniaca minora *Matb:*

Morg, miara ról mnieysza niż tan, Juggerum.
i, n, Anal: Mōdus agri. Plaut: latè id paret:

Morome pomietrze, V, Pomietrze morome:

Moromka, Pestilens hulus. *Anal:*

Moromy, Infamis pestilentia. *Liv:*

Morsle, Tabellæ ex antidoto factæ. *Anal:*

Morski, Marinus. i, 3, Virg: M ritimus *Cic: Pe-*
lagius. *i, 3, Var: Æquoreus. i, 3, Ovid:*
pōet:

Morski człowick, Homo marinus. *Plin:*

Morski kopr, V. Sol habia:

Morski ptam, V. Ptam morski:

Morski prak, Halcedo. inis, f. *Plaut:*

Morskie burzenie, Æstus marinus, maritimus.
Accessus, & recessus maris. *Cic: Æstus ma-*
ris. *Plaut:*

Morskie uspokoienie, Tranquillitas maris. *Cic: Ma-*
latia. *z, f, Cas: s, maris, Mollities maris.*
Plin. Fun:

Morskie do przychodzenia i odchodzenia miejsce,
Æstuaria orum, *n, Plin:*

Morwa drzewo, Morus. *i, f Plin:*

Morwa omoc, Morum. *i, n, Virg:*

Morwofiga, V. Figomorwa,

Morze, Mare. is, n, Pelagus. i, n, Altum, Ka-
lum. *i, n, Cic: Æquor. oris, n, Virg: Pela-*
ge. *es, f, Lucr:*

Morze Aziańskie, Mare caspium. *Virg:*

Morze Carogrzódzkie, Propontis. *idis, f, Ex-*
græco:

Morze ciasne, Bosphorus. *i, m, Hor: Bosphori-*
um mare. *Ovid:*
Mo-

- Morze czarne*, Pontus euxinus. *Anal*:
Morze czerwone, Mare rubrum. Erythreum mare, *Plin*:
Morze Europeyskie, frzod. ziemne, Mare magnum. *Cic*: Mare mediterraneum. *Anal*:
Morze Greckie, Mare ægæum. *Virg*:
Morze, abo ieziore Tatarskie, Mæotis. *idis*: f, Mæotis palus. *Cic*:
Morze lodowate, putnocne, Oceanus glacialis. *Fuz*: Glaciale fretum. *Claud*:
Morze martwe, Mare mortuum. *Fust*:
Morze Szwedzkie, Mare balticum. *Fun*:
Morze wielkie, Oceanus, i, m, *Virg*:
Morze włoskie, Mare Tuscum. *Plin*:
Morze kogo głodem, Infero famem alicui. *Cic*: Perduco ad famem exitiabilem. *Paterc*:
Morze się głodem, Abstineo à cibis. Inedia me conficio *Anal*:
Morzenie głodem siebie, abo kogo, Imperata inedia Jllata fmes alicui. *Anal*:
Morzenie w żółtadku, V. Gryzienie w żółtadku.
Morzymord ziele, Antora! Antitora, a, f, *Math*:

M O S M O S

- Mościmy, miścimy*, Ornatissimus, Amplissimus. Clarissimus. i, 3, *Cic*:
Mosiądz, Æs. æris, n, *Virg*: Orichalcum. i, n, Æs coronarium. *Plin*:
Mosiądzem robiacy, mosiężnik. Ærarius. i, m, *Plin*: Flator æris. *Pomp*:
Mosiądzem, abo miedzią robię, Ærariam exerceo. *Anal*:
Mosiądzowy, mosiężny, Æreus. i, 3, *Virg*: Æratus. Æneus. i, 3, *Cic*: Ærinus. *Var*:
Mosiężna, miedziana gora, Æraria. a, f, *Plin*:
 K k Me

Mosiężna, miedziana buta, Officina araria. Plin:

Mosiężna rdza, V. Rdza, *mosiężna*:

Mosiężna, miedziana ruda, Chalcitis. is, f. Plin

Mosiężna skwara, łuska, Squama aris decussa malleis. Palea aris. Plin:

Mosiężna trzcina, Flos aris. Plin:

Mosiężne, miedziane żużele, Pompholyx. ygis. f, Aris favilla, Plin:

Mosiężne rzeczy, miedziane, Aramenta. orum. n, Plin: Areficium. i, n, Var:

Mosiężne rzemięsto, Araria fabrica. Plin: Areficium. Sipont-

Mosiężny, vide. *Mosiadzomy*,

Mosiężny proch, Aerugo rala Cels: Aerugo rasilis. Plin:

Mosiężysty, Arosus. i, 3, Var: Arefifer. i. a, um, Ovid:

Moskiewski, Moscius. i, 3, Solin: Moscoviticus, Crom:

Moskwa, Moscovia. a, f, Crom:

Moskwicini, Moschus, i, m, Pomp.

Most, Pons. ontis, m, Cic:

Most na palach, Sublitius pons. Liv:

Most przelki, rozmaity na beczkach, na morach skorzanych nadętych. Sc: Pons inflatis utribus Sc: innixus Sver:

Most buduję, Facio pontem. Cic: Indo pontem fluvio. Sc: Tac:

Most rzucam, Interrumpo, disturbo, interseindo pontem. Cic:

Mostek, Ponticulus. i, m, Cic:

Mostek u bydlegia, Petimen. inis, n, Pedus. oris, n, Fest:

Mostem się komu kładę, V. Uniam się 2,

Mostowe, Vectigal ponti reficendo institutum: Vectigal quod pro transitu in ponte datur. Anal:

Mosto.

M O S M O T

533

- Mostomy*, Ad pontem pertinens. *Anal*:
Mostomy, celnik na morcie, i opatruiacy most,
 Redemptor pontis, qui vectigal accipit, &
 pontis curam habet. *Anal*:
Moszcz, muszcz, Mustum. i, n, Cic: Vinum no-
 vitum. *Plin*:
Moszczę, vide. *Most buduię*:
Moszczomy, muszczomy, Mustarius. i, 3, *Ca*:
 Musteus. *Col*: Mustulentus. *Plin*:
Moszenki, drzewo moszenkowe, Locatea. a, f,
Math:
Moszny, moszenki u zwierząt, Tunica testicu-
 lorum. *Cels*:

M O T M O W

- Motam*, vide. *Wikle*:
Motek nizi, ston, &c: Spira filorum &c: *Fest*:
Anal:
Motloch, Vulgus. i, m, v, n, *Sal*: Numerus:
 i, m, *Hor*:
Morowaz na wegorze, Funiculus paxillo alli-
 gatus. aliquot grandiores hamos in fine ha-
 bens capiendis angvillis &c: *Anal*:
Morowaz, w prządzionie, w przędzy, Funiculus,
 qui fila neta in spiras convoluta transversim
 iis implicitus coércet ne turbentur. *Anal*:
Morowidto, Modulus, in quo fila convolvun-
 tur ex fusis. *Anal*:
Moryczka ogrodnicza, oracza, Pastinum. i, n, *Ca*:
 preolus. i, m, *Col*: Bidens. *entis*, m, *Virg*: Bi-
 palium. *Var*:
Moryka pospolita szeroka, Ligo. *onis*, m, *Ovid*:
Marra. a, f, *Fuv*: Rutrum. i, n, *Liv*:
Moryl, Papilio. *onis*, m, *Col*:

Mow, powiaday, Perge porro. Perge reliqua, perge ad cetera, perge explicare. *Cic*:

Mowa, Sermo. *onis, m*, Locutio. Dictio. Oratio. *onis, f*, *Cic*: Loquela. *a, f*, *Catul*: Eloquium, *Plaut*:

Mowa chytra, V, Łapaczka, 2,

Mowa długa, do kogo przyprawna, Oratio. *onis, f*, *Cic*: V. Rzecz 2,

Mowa dobra, Locutio emendata. Sermo purus. *Cic*:

Mowa gruba, prosta, Scopæ dissolutæ. *rr*: *Cic*: Stylus rudis. *Quint*: Sermo proletarius. *Plaut*:

Mowa gruba, pełna gębą mówienie, Oratio vasta. *ad Heren*: *auf*: Immoderatè profusa vox. *Cic*:

Mowa, krótka, Breviloquentia. *a, f*, Laconismus. *i, m*, Contracta & adstricta eloquentia. *Cic*:

Mowa łacińska, &c: Lingva latina, &c: Sermo latinus, polonicus. *Cic*: *Anal*:

Mowa łacińska złta, Solæcismus. *i, m*, *Marz*:

Mowa mieszana z różnych języków, Sermo bilingvis &c: *Curr*

Mowa nadęta wystawna, Ampullæ & sesquipedalia verba. *Hor*: Verba inflata, *Cic*: Dicta phalerata. *Ter*:

Mowa nie poetycka, Oratio soluta, libera. *Cic*: Prosa oratio. *Col*: Prosa. *a, f*, *Quint*:

Mowa nieprawda iakiego języka, Peregrinitas. *aris, f*, *Quint*:

Mowa okrągła krasomowska, Ambitus, circuitus, circumscriptio, comprehensio verborum. *Cic*:

Mowa piękna gładka, Oratio teres. Sermo rotundus. Cygnea oratio. *Cic*: Sermo rotatus. *Juv*:

Mowa piescliwa, V. Piescliwa mowa:

Mowa

Mowa plugama, Prætextata verba. Verba nupta.

Plaut: Impudica ac prætextata verba. *Gell*:

Mowa trudna ku wyrozumieniu, Spinosa oratio.

o. Arguta dicta. Tecta verba. *Ænigma. aris*,

n, *Cic*: Intorta oratio. *Plaut*: Sermo tectus.

Ovid:

Mowa wątpliwa, Ambigua verba. Ambiguitas orationis. Verborum amphibolia. *Cic*:

Mowa wolna, V. *Wolnomówność*:

Mowa wspaniała, Magniloquentia. *a*, *f*, *Cic*: Ad dignitatem rerum exurgens oratio. *Sen*:

Mowa życzliwa, szczególnie życzliwa, Bona verba.

Ter: Bona ominatio Faventia. *a*, *f*, *Fest*:

Mowa niemiła, Translatio verborum. Mutatio verborum. Immutatio verborum. Tropus.

i, *m*. *Cic*:

Mowca, Aretalogus. *i*, *m*, *Fav*: Locutor. oris, *m*, Lingvax. *aris*, *m*, *Gell*:

Mowę dać niememu, Coarticularē os muti. *Arnob*:

Mówić, powiadać, vide. *Powiadają*:

Mówia o nim wszyscy, In ore omnium versatur. In sermonem omnium venit. In sermone omnium est. *Cic*:

Mówiący, Loquens. *entis*, *i*, *Cic*: Vocalis. *is*, *z*, *Val*: *Max*:

Mówię, Loquor, ajo aliquid. Verba facio, fundo. Differo de aliqua re. Operam do sermoni. Habeo sermonem. Sermocinor. *aris*, *id*, *i*, *Cic*: V. *Rozmawiam*:

Mówię dobrze, V. *Wymawiam dobrze*:

Mówię dobrze po łacinie &c: Loquor purē latine. Purē & emendatē, perbene loquor latine &c: *Cic*:

Mówię do kogo, Compello aliquem. Alloquor, appello aliquem. *Cic*: Adeo verbis aliquem. *Plaut*:

Mówię do ucha, V. *Do ucha mówię*,
Mówię głośno, *mosno*, Dico, contentè, contenta-
 voce, summa contentione. Contendo voce
 quantum possum. *Cic*:

Mówię na kogo eo, Dico in aliquem aliquid.
Plaut

Mówię nie rozmyślnie eo, Effutio aliquid. Effun-
 do aliquid. *Cic*:

Mówię nie myrozumnie, *dusząc słowa*, Ore cavo
 verba, vocem formo. *Anal*:

Mówię pieszczliwie, Balbutio. *is, n, z*, Supplan-
 to verba palato. *Pers*: Ad muliebres blan-
 ditias vocem extenuo. *Sen*:

Mówię sobie pod nossem, Loquor sic, ut vix sonus
 perveniat ad aures. *Anal*:

Mówię wiele, V. *Wiele mówię*,

Mówię że nie, Nego. *as, a, i, Cic*:

Mówię zamknięcie trudno, Perplexe loquor. *Ter*:
 Perplexor. *aris, d, i*, Perplexabilia verba fa-
 cio. *Plaut*: Contorqueo orationem. *Cic*:

Mówię z kim pacierz &c: *Præeo* alicui verbis
 dicenti &c: *Plaut*: Concipio verba. *Liv*: Di-
 cto. *as, a, i, Cic*:

Mówię zle po łacinie &c: *Inquinatè*, barbarè cor-
 ruptè vitiosè, loquor latine &c: *Cic*: Solacia-
 smum facio. *Marr*:

Mówię z pamięci, Memoriter pronuntio, narro.
 Ex memoria expono. *Cic*:

Mówię, aliter. Inquam *is, n, irreg*: *Cic*:

Mówię mówiący iestem, Loquor. *eris, d, z, Cic*:

Mówię za kim, po kim, Subsequor sermone ali-
 quem. Succedo orationi alienjus. *Cic*:

Mówię, vide. *Pomniadayze*,

Mówienie czego, Dictio sententiz &c: *Cic*:

Mówienie do kogo, Compellatio. *onis, f, Cic*: Al-
 locutio. *Plin*: *Fun*: Alloquium. *Plin*: *For*:

Mo

Momność, śloność, łacność do mówienia, Pro-
fluentia loquendi Cic: Loquentia. a, f, Gell:
Garrulitas. aris, f, Mart:

Mowny, łacno mówiący, Disertus, verbosus. i,
3, Loquax. acis, 1, A natura solutus ad di-
cendum. Cic:

Mowny, o którym wiele może mówić, Verbofus.
i, 3, Quint:

Momy iakiey własności, Proprietas sermonis. A-
nal:

Momy iednegoż narodu, abo języka różność, Di-
alektus. i, f, Svec:

Momy kształt, sposób, w każdym języku, Chara-
cter. eris, m, Genus dicendi. Stylus. i, m, Cie

Móy, Meus. a, um, Cic:

Mayski, Mei stomachi Cic: Jucundus, gratus, con-
svetus, usitatus mihi. Anal:

Móy ry, móy miły &c: Ocelle mi. Meum sva-
vinum. Mea svavirudo. Mea festivitas. Meum
labellum, Mea salus. Mea voluptas. Meum
cor. Plaur:

Móździerz, Mortarium. i, n, Plaur: Pila aenea
&c: Cat,

Móździerz wojenny, Tubus aeneus bellicus sur-
sum vi ignis ejiciens globos saxeos &c: Anal:

Móździerzomy kamień, na móździerze dobry, Pla-
ronion. i, n, Pyrrhopæcilus. i, m, Lapis mor-
tariorum. Plin:

Może bydź, można rzecz, Fieri potest. Pote est.
Cic:

Możeszli snadnie, Si ita rationes tua ferent.
Quod absque molestia tua fiat. Cic: Si come-
modo tuo facere potes. Cesi.

Mozg, Cerebrum. *i, n, Cic: Cerebellum. Plin: Mozgowiec, szumiteb, Cerebrosus. i, 3, Plaut: V, Uporny,*

Mozna rzecz, Possibile *Quinz: Fieri potest. Cic:*

Mozność, podobieństwo, Potestas. *atis, f, Plaut:*

Mozność, aliter, *V. Przemożenie:*

Mozny, Potens *entis, i, Valet opibus, potentia Sc, Cic:*

Mozny, który może bydz, Possibilis. *is, 2, Quinz:*

M R E M R O

Mragowaty, *V. Moragowaty:*

Mrg na co, *V, Zdam barzo, Miłuię kogo barzo:*

Mrg głod, Enecor fame *Cic: Patior, tolero famem. Ovid: Incessit me fames. Col: Famem sustineo. Sen:*

Mroczek mrozek, często oczy mrożacy, Conniventibus oculis homo. *Anal: Nictitare non cessans. Plin:*

Mrok: vide. Mierzch,

Mrok pada, *V. Mierzcha fig,*

Mrokiem, *V. Zmrokiem,*

Mrowczany, Formicinus. *i, 3, Plaut:*

Mrownik, kamień drogi, Myrmecites. *a, m, Plin:*

Mrowisko, Nidificium formicarum. *Apul: Formicarum nidus, agmen Anal:*

Mrowisko po mnie idzie, Formicas repentens sentire videor. *Anal:*

Mrowisty Formicosus. *i, 3, Plin:*

Mrowka, Formica. *a, f, Cic:*

Mrowka iadowita, Solpuga. *a, f, Cic:*

Mrowkotów robak, Myrmicoleon. *onis, m, ex græco:*

Mroź, Gela. *u, n, Virg: Gelatio. onis, f, Plin:*

Mroz upuszcza, spuszcza, Regelat aliquid. *Col:*

M R O M R U

539

Col: Zephyri minuunt frigora. Ovid:
Mroz się fili, V. Marznie,
Mroźny, Gelidus. i, 3, Ovid: Glacians. aris, i,
Val:

M R U M R Z

Mrucze (o człowieku) V. Markocg.
Mrucze (o zmierzgach) Fremo. is, n, 3, Virg:
V. Warczg.
Mruczenie, Marmor uris, n, Ovid:
Mrugam na kogo, mięam, Nictor. aris, d, i, Lucr:
Vibrante supercilio loquor. Dico signis. Lo-
quor per digitos. nutu, signis. Ovid:
Mrugam często oczyma nad wola. Nictor. aris,
d, i, Plin: Nictor. as, n, i, Idem:
Mruganie oczyma przyrodzone, Nictatio. onis, f,
Plin: Nictus. as, m, Fest:
Mruganie na kogo, dając znak, Nutus oculorum.
Plin: Fun: Signum. i, n, Ovid:
Mruczek, często oczy zmrużający, V. Mroczek.
Mrze kędy, zapomietrzył się Confiatatur gravi
pestilentiā locus aliquis Cas:
Mrzewka rybka maluczka, Apua. a. f, Aphye, es,
f, Plin:
Mrzygłód: Suum defraudans genium. Ter: V. Skapy

M S C M S Z

Msciciel, Vindex icis, m, Ultor. oris, m, Cic:
Mscicielka, mszcząca się, Ultrix. icis, f, Cic:
Mscimy, Promptus ultioni. Tac:
Msza, ofiara nowego testamentu, Res divina. Sa-
crum. Sacrificium. i, n, Anal:
Msza nowa, V. Nowa msza.
Msza za umarte, Sacrum funebre, piaculare:
Iusta

Iusta solennia christiano ritu peracta, peragi solita. *Anal:*

Msza mied, Rem divinam obire. Facere rem divinam DEO. Facere sacra, sacrificium. *Cic:* Sacrificare DEO *Plaur:* Peragere sacra, *Ovid:*

Mszat, Liber ritualis sacrificiorum. *Anal:*

Mszę się czego, nad kim, Ulciscor injuriam, mortem &c: Ponas ab aliquo peto, repeto, expeto. Vindico de aliquo me &c. *Cic:*

Mszę co, Obtexo lancigine aliquid. *Plin:*

Mszy słuchać, Adesse ad rem divinam. *Caro:* Assistere divinis. *Hor:* Interesse sacro, rei divinae *Anal:*

Mszyca, gascennica robak, Vermiculus brassicam & olera alia depascens. Lens olerum. *Anal:*

Mszyca ziele, V. Knaśliczka.

Mszysty, V. Mchem obrośły.

M U C M U D

Mucha, muszka, Musca. a, f. *Cic:* Muscula. *Arna:*

Mucha do lamp, świec przylatująca Pyrausta. a, f. Ex græco:

Mucha namodna, Tipula. Tippula. a, f. *Plaur:*

Mucha psia, V. Psa mucha

Muchomory grzyby, Fungi muscarii. *Anal:*

Mudzę, V. Bawię się nie potrzebnia.

Mudzi mi się, V. Mieszka mi się:

M U Ł M U Ł

Muł zwierze, Mulus. i, m, *Plin.* Burdo. onis, m, Ułp:

Muł, co się na dnie ustawa w rzeczach rzadkich, Crassamen. inis, n, Cok Limus. i, m, *Virg:*

Mularz, mułów pasterk, Mulio. onis, m, *Marre*
Mu-

Mularz, abo *murarz*, Faber cæmentarius. *Sipont*:

Structor oris, m, *Cic*: *Offinator*. *Virr*.

Mulg, *Lorico luto*. *Plin*:

Mulica, *Mula*. æ, f. *Plin*:

Mulisty, *mutu petny*, *btornisty*, *Limofus*. i, 3, *Virg*:

Mut osiet *zwierze*, *Hinnus*. i, m, *Var*:

Mutomy, *mutom służący*, *Mulionius*. i, 3, *Cic*:

Mularis. is, 2, *Mulinus*. i, 3, *Col*:

Multan, *multanczyk*, *Multanus*. *Moldavus*. i, m, *Crom*:

Multan miecz, *Machæra*. æ, f, *Plant*:

Mleanki, *Tibia utricularis*. *Fun*:

Multany, *multańska ziemia*, *Moldavia*. *Multani*. a. *Crom*.

Muły, *pantofle wysokie*, *Mulci*. *Calcei mulei*.

Cato:

Mumia, *Pissasphaltum factitium*. *Fun*:

Munia, *niemy*. *Varo*. onis, m, *Cic*.

Mur, *Murus*. i, m, *Mænia*. irum, n, *Cic*: *Stru-*
cta saxorum. *Lucr*.

Murava, *Planities viridis*. *Anal*:

Murek, V. *Przedmurze*.

Murek, aliter, *koncik w murze*, *Riscus*. i, m, *Ter*:

Murem obwodzę, V. *Obwodzę murem*.

Murem obtoczony, *Intramuranus*. i, 3, *Apul*:

Murłaty, *Subices*, *subicula trabium contiguati-*
onis. *Anal*:

Murowanie (*ściana*) *Muri extructio*. *Cic*: *Anal*:

Murowanie (*działo same*,) V. *Mur*:

Murowany, *Lateritio opere structus*. *Col*: *Saxo*
structus. *Virg*: *Mænitus*. i, 3, *Plaur*:

Muromy, *Muralis*, is, 2, *Cæs*:

Muruję, *Ædifico muros*. *Mænia constituo*. *Ovid*:

Duco muros. *Struo saxo*. *Virg*:

Murzę, V. *Brudzę smołę*.

Mur

Murzyn, *Æthiops. opis, m, Plin:*

Murzyńska ziemia, *Æthiopia. a, f, Plin, Mauritania. Cic:*

M U S M U S

Mus. vide. Przymuszenie, Potrzeba 3,

Musar stal, *Chalybs ibis, m, Plin:*

Musi bydz, *Necesse est. Necessarium est. Necessitas est, flagitat, cogit. Habet necessitatem id. Cic:*

Musi bydz, *aliter ut. Musi bydz nie mie, Ignorare videtur. Probabile est cum nescire. Ignoret oportet. Anal:*

Musi mu dać, *Dandum est ei, negare non licet. Anal.*

Muskacz, *vide. Piękrzyciel:*

Muszcze, *V. Piękrzę.*

Musnąć kogo po kalecie, *Spoliare aliquem argentō, fortunīs &c. Cic:*

Muszę, *Cogor. eris, p, 3, Premit necessitas. Parandum est necessitati. Cic: Nequeo, quin &c. Plaut:*

Muszkat, *muszkatomy kwiāt*, *Macer. eris, m, Plin*
M cis. idis, f, Plaut:

Muszkateła macica, *Apiana vitis. Plin: Stica vitis. Jd.*

Muszkatele jagody, *Apianæ uva, Plin:*

Muszkateła wino, *Vinum apianum. Plin, Faler-*
num. i, n, Marr:

Muszkatełki gruski, *Pyra moschatula. Pyra mu-*
stea. Anal:

Muszkatomia gatka, *Myrobalanum, i, n, Plin: Nux*
moschata. Gorr:

Muszkatomy, *Balaninus. i, 3, Plin:*

Muszkier, *rusznica, Fistula ferrea ignivoma ge-*
statoria. Anal:

Mu.

Muszkietnicy, Fistulatores. Tubos ignivomos minores exonerantes. Anal:

Muszkul w ciele zwierząt, Musculus. i, m, Plaut Torilus. i, m, Apul:

Musztarda, Embamma. atis, n, Intinctus. ds, m, Plin:

M U T M U Z

Mutant do lat przychodzący, Hirquitallus. i, m, Fešt:

Mutaig, głos dziecinny utracam, Gallulascit mihi vox. Non:

Muzyczny, Musicus. i, 3, Plin: Museus. Lucr: Symphoniacus. i, 3, Arn:

Muzyk, Musicus. i, m, Symphoniacus homo. Cic:

Muzyk co uczy muzyki, Phonascus. i, m, Sver: Modulator cantus. Magister vocis. Col:

Muzyk regent, Chori magister. Amm: Chorostates. a, m, Bud:

Muzyk na instrumencie grający, Musicus organicus. Organicus. i m, Lucr:

Muzyk na strónach, Fidicen, enis, m, Cic: Psaltes. a, m, Hier. Quint:

Muzyczka grająca na jakim instrumencie, Psalteria a, f, Cic:

Muzyka, nauka o śpiewaniu Musica. a, f, Musica. orum: n, Cic:

Muzyka, śpiewanie, granie muzyków, Conventus. ds, m, Conventio. onis, f, Harmonia. a, f, Cic:

Muzyka z głosów samych, Melos vocibus assis. Car:

Muzyka z instrumenty. Melos organicum. Car: Nervorum, vocumq; cantus. Cic:

Muzy-

Muzyka z instrumentów samych, Assus concertus organorum. Anal:

Muzyka, muzycy, Chorus musicorum. Anal:

M Y M Y

My Nos. Cic: ab ego pronomi:

Mycie, Lavatio. onis, f, Plin: Ablutio. onis, f, Mart:

Mydelnik ziele, Radicula. Lanaria. a, f, Plin:

Mydlarz, Saponopaus. i, m, Ex graco:

Mydło co, Imbuo aliquid smegmate. Affrigo saponem alicui rei. Anal:

Mydło, Sapo. onis, m, Smegma. aris, n, Plin:

Mydliny, Spuma caustica. Spuma batava. Mart:

Myć co, V. Omywam. Pomywam. Umywam:

Myć się, Lavo. as, a, i, Cic:

Myć kogo rz: V. Srofulę,

Mykam, vide. Pomykam,

Myle, vide. Ustępić drogi, Omylam kogo,

Myle się, V. Omylam się, Chybiam czego:

Mylny, vide. Omylny,

Mysł, siła duszna którą myślimy, Mens. entis: m: Animus. i, m, Cic: V. Dusza:

Mysł, myślenie, Cogitatio. onis, f, Motus animi. Mentis sensus. Animi sensus. Sermo intimus. Cic:

Mysł, to co myślimy, Cogitatum. i, n, Cogitatio. onis, f, Cic: Meditamen inis, n, Catul

Mysł, aliter. pragnienie, chęć, V. Wola, Chęć

Mysł aliter. przedsięwzięcie, V. Koniec 2, Wola 2,

Mysł, item aliter. Zada, zdanie, affekt, Animus. Stomachus. i, m, Sententia. Studium.

Cic: Sensus. us, m, Ter:

Mysł co, Cogito aliquid, Cogito cum animo, Verlor

Verſor in cogitatione aliqua. In animo habe-
o aliquid. Meditor aliquid. In animo habe-
o, inſtitui aliquid. Cic:

Myśle co uczynić, V. Stanowię co u ſiebie:

*Myśle co chytrze, Verſor mentem ad omnem
fraudem Struo odium. Cic: Struo inſidias. Liv:
Machinor. aris, d, i, Plaut:*

*Myśle dobrze komu, Benevolus ſum alicui. Hu-
maniter & amabiliter in aliquem cogito. Cic:*

*Myśle komu zle, Machinor in aliquem peſtem.
Cic: Molior alicui periculum. Cic: Cogito no-
cere alicui. Cic: Fraudem alicui cogito. Hor:*

Myśle o czym pilno, V. Robię głowę:

Myśle o ſobie o kim, V. Szaramię,

*Myśle ſobie co złego uczynić, Gravius de me
conſulo. Cic: Statuo de me. Tac:*

*Myślenie o czym, Cogitatio. onis, f, Cic: Medi-
tamentum. Tacit:*

Myśliſtwo praſze, Aucupium. i, n, Cic:

Myśliſtwo zmierze, Venatio. onis, f, Sver:

*Myśliſtwo opifuiące księgi, Cynegetica. orum, n,
Vopisc:*

*Myśliwczy, Venatorius. i, 3, Plin: Fun: Aucu-
patorius. Plin:*

Myśliwiec, V. Łowiec, Praſznik:

Myśliwy, Venaticus. i, 3, Plaut:

*Myślny, do myśli należący, Ad cogitationem per-
tinens. Anal:*

Mysz, Mus. aris, m, Cic:

*Mysz Brytańska, paęcza, Mus araneus. Scytale.
es, f, Plin:*

Mysz polna leśnia, Sorex. icis, m, Plin:

Myszka wiecha, ziele, V. Fglica:

*Myszary, myszasty, Murinus. i, 3, Var: Leu-
cophæatus. i, 3, Marr:*

Myszka bobki, V. Gnóy myszy,

Myszka

Myszczurze ziele, Corchorus. *i, m, Plin.*

Mysze uszka ziele, Myosota. *a, f, Plin:*

Mysze zboże. *V. Owiesek:*

Myszka zwierzątko, Musculus. *i, m, Nitedula, a, f, Cic:*

Myszka gruczoł szkapi, Glandula equi &c. *Anal:*

Myszotom, Mures capiens. *Anal:*

Myszki, Murinus. *i, 3, Plin: Soricinus. Plaut:*

Myszki ber, *V. Ber myszy:*

Myszki igrzmieli, *V. Wyczyniec:*

Myrnik, *V. Celnik:*

Myto naiciemnikowi, Manupretium. *i, n, Cic:*

Myto aliter. cto, Vectigal alis, *n, Cic: V. Cto:*

Mzenie, Inumbrata quies *Cels: Somnus levis. Anal:*

Męy, deszcz drobny pada, Minutis guttulis plu-
it. *Anal:*

Męy mi się, drzymię, Somnus me occupat. Se-
misomnis sum. Somnô ligor. *Anal:*

Mięk babka gra, Myinda. *a, f, Jun:*

N A N A

N Przydane prepozycyi oznaczają pronomen ie-
go Onego, *vg: Jaz poń &c: to jest: Jaz*
po niego &c:

Na particula prapozita comparativi gradus nomi-
ni vel adverbio, superlativum efficit, & inter-
ponitur aliquando *y vg: ex lepiey, lepszy, fit*
naylepiey, naylepszy:

Na (pośamaiać co komu: nać, narci, Cape hoc.
Ter: Accipe. *Plaut: Sume tibi. Hor:*

Na (prapozitio) In Super Supra. *Cic: Sub.*
Virg: Ad. Plaut: Us: In turrim &c: Super tu-
mulum. Supra terram, Sub sole. Ad forum.

Na

Na bałuku leść raczkami, Repere genibūs. Plin:

Reptare per manus & gēua. Quint:

Na bark koń biie, Calcitro est equus. Anal:

Na błażenstwo co rzec &c: Per ridiculum dicere &c: Tac:

Na bok lemy, prawy, leżec, Cubare in latus dextrum, sinistrum. Anal: Juv:

Na bok prawy leżenie &c: Incubitus lateris dextri &c: Plin:

Na bok, na strong co kładę, na krawędz, In cultrum colloco aliquid. Vier:

Na bok co stawiam:

Na borg daig, V. Borquig:

Na chmytkę, V. Do czasu,

Na cig się to obali, Tibi id omne exedendum est. Ter: Tibi periculum creas. Cic: In te hæc culpa expetet. Plaut:

Na ciwnienie, na strzelenie, Ad jactum teli &c: Curt: Intra jactum teli &c: Virg:

Na co to, co potym, Ad quid hæc &c: Quid mihi hoc proderit. Cic: Quorsum ires &c: Terr:

Na co chory, Quo morbo laborat. Cic:

Na co dzwonia &c: Quid sibi vult sonitus æris campani &c: Anal:

Na co inszegom to rzekł, Aliorsum id dixeram. Plaut:

Na co mu wyszło, Quem exitum habuit. Quali exitu conclusit. Ad quem exitum pervenit. Anal:

Na co to wyidzie? Quo evenient hæc dicta? &c: Plaut: Quo eruptura, quorsum evalura sunt hæc. Cic:

Na co pieniędzy, Pecunia nomine alicujus. Anal:

Na co to wezmiesz? Quo excipies id? Ovid:

Na cudzą miarę duszę wziąć pieniądze

Sc: Aliena fide pecuniam sumere Sc: Cic:

Na czas krotki, V. Do czasu:

Na czas co oddać, Sc: Suo tempore reddere.

Ad diem dare. Ad tempus redire Sc: Cic:

Na czas on nabożny, pilny, Pietas eius temporaria est, brevis, interrupta. Diligentia ejus non continua est. Anal:

Na część czyić, V: Dla kogo:

Na cześć przyszedł, Jejunos venit. Plaut: Eamem integram ad cibum attulit Cic:

Na czmoro co podzielić, Quadrifariam dispartiri aliquid. Suer: Anal:

Na despekt, Contumelie causa. Anal:

Na dżdżesz mrona kracze, kor się myię Sc: Cornix pluviam voce vocat. Virg: pōēt: Pluviam praesagiunt, praediciunt boves se lambentes contra pilum Sc: Plin:

Na długi czas na wieki, Longum vale. Virg: Eternum vale. Mart:

Na dłuż dwadzieścia stop Sc: Longus viginti pedum Sc: Cat:

Na dobre, abo na złe mynidzie, In bonum exhibit. Sen: Evadet hoc in aliquod magnum malum. Ter:

Na domysł, Conjectura inductus. Plin: Conjectatoriē. Gell:

Na dłoń, na dwie Sc: V. Dłoniomy, Dwydłoniomy:

Na drogę na pogotowi, In promptu est. In promptu habeo. Sub manu habeo. Obvium est. Cic:

Na drodze, po drodze, Non devium est iter Sc: Via fert per illum locum. Obvium est. Anal:

Na drogę się opatrnić, Viaticor. aris, p, i, Plaut: Na

Na dwa, trzy &c: głosy pierś, Harmonia duas, tres &c: sonorum varietates continens. Anal:

Na dwa, trzy &c: głosów spiernać co, Canera melos duabus, tribus &c: sonorum differentiis Anal

Na dwoje, Bifariam. Var:

Na dwor wynisć, Foras exire. Plaut: Extra excedere. Cic: Exire foras ex ædibus Lucr:

Na dwor wynisć na potrzeby, na przechod Ad officia naturæ secedere. Sex Aurel: Ad requisita naturæ discedere. Quint:

Na dwor wielki szedł, Ivit quo saturi solent, Plaut: Secessit ad secreta ventris. Cels:

Na dwor mały isć, Levandæ vesicæ causa secedere. Spart:

Na dwor mi się wielki chce, Cupio levare alvum. Gell:

Na dwor mi się mały chce Cupio reddere urinam. Plin: Vesicæ plenitudine gravor. Anal:

Na dworze, nie pod dachem jestem, czynię co, &c: Sub dio, sub divo sum. Cic: Extra ostium, &c: Ter: Sub Iove frigido. Hor:

Na dworze Cesar skim &c: jestem, Aulico fastigio Cæsaris &c: ornatus sum Anal:

Na dzień długo, V Dobrze na dzień:

Na dzień, dwa, trzy, &c: In diem unum &c: Marr: In dies paucos Liv:

Na dzień, na dziwowanie, Videndi studio. Virg: Ad videndum ire, &c: Ter: Videndi causa. Cic:

Na filarach na słupach dom stojący, Pycnostyles domus. Virr:

Na galery kogo dać, postać, V. Dać na galery:

Na gardło siedzi, Capitis reus in vinculis detinetur Anal

Na gardło panów niemołnika męczyć się niegdzi, dzi,

dzi, Servos in capita dominorum interrogari
veritum. *Vopise:*

Na gardto skazany, Capitali addictus supplicio.

Amm:

Na gardto komu stoig, V. *Stoig komu na gardto:*

Na gtowie pasć, Prolabi in caput. *Liv:*

Na gtowie porazić, Occisione occidere copias

Ec: Cic: V. Porazam na gtowie:

Na gtowie stać, Sistere capite. *Plaur:*

Na goli eo leży, abo ktadę, In propatulo aliquid
habeo *Ec: Salust: In aperto pono Liv,*

Na goracym prawie poimany, Calente crimine.
recens statim à crimine patrato captus. *Anal:*

Na gorze miasto Ec: In monte urbs posita *Ec:*
Cas:

Na gorze mieszkam, na wyższym pięttrze, In su-
periore canaculo habito *Plaur:*

Na gwałt uderzyć, zawołać, Signum dare tol-
lere *Anal:*

Na iakie modum książka, na iaki kształt, Quan-
ta magnitudo chartæ est in illo libro? *Anal:*
Responderi solet Regatowey karty, Constat
liber charta regia plicata semel, vel non pli-
cata. *Arkuszowey karty*, Constat est liber
è charta vulgari non plicata. *Put arkuszowey*
karty, Constat liber è charta vulgari semel
plicata. *Cwierć arkuszowey karty*, Figuram li-
bro philura dat in quatuor partes plicata. *Put*
cwierci arkuszowey karty, Magnitudo libri est
octava pars vulgaris philuræ. *Anal:*

Na iamie nie wosnie styszałem Ec: Vigilans
audivi *Ec:* Vigilanti id accidit *Ec: Anal:*

Na karb moy Meo periculo *Ec: Plaur:*

Na każdego ryle licząc, In singulos. *Cic: In ca-*
pita. Liv: Us: In singulos ducentos sestertio-
os exegit. Contulit in capita Ec:

Na

Na kiel wzięt, Frenum momordit. Cic: Fe.
roci. Ovid:

Na kościach skrzynia &c: Rotalis cista &c: Capir:

Na koty, pale, dremno, Pro ridica materies.
Col:

Na końcu listu &c: In extremis literis. In ex-
trema epistola. In extrema parte epistolæ &c:
Cic:

Na kopią głęboi, wysoki, Hasta longitudinem
æquans. Anal:

Na kopii głowę jego niesiono, Caput ejus suffi-
xum hasta portarunt. Sver:

Na kray świata, In ultimas terras. In ultimas
gentes. Cic: In oras ultimas. Plaur:

Na krzyż, Cancellati. Cancellatō. Plin: De-
cussati. Col:

Na krzyż co dzieł, Decusso aliquid. Col:

Na krzyż kształtowanie, Decussatio onis, f. Vitre

Na kształt ten, om, &c: In modum pilæ &c:

Plin: In morem fluminis &c: Virg: Ad mo-
rem alicujus. Quint: Instar æquoris &c: Ovid:

Ritu alicujus. Cic:

Na kształt drugiego uczyniony, Ectypus. i, 3.
Sen:

Na która strong, V W która strong:

Na którym miejscu ze dwu, Utrubi. Plaur: U-
trubi. Ulp:

Na taknienie konfekty, Alima. um, n, Cel:

Na lato, Ad æstatem. Anal: Plin:

Na lewa rękę, V. W lewo:

Na lichwę dać, V. Dać na lichwę:

Na liczbie zostać, V. Zostać na liczbie:

Na łokieć, Cubito non altior uno. Cat:

Na łyżku, na nitce co wisł. Fila pender. Ovid:

Periclitatur aliquid. Extrema spe pender sa-

lus &c: Cic:

Na

*Na ma szkodę, Periculo meo. Plaut: Mihi da-
mnoſum erit. Cic: Damnum ſentiam. Ulp:*

Na me ſtowo uczyć, Mea fide fac. Plaut:

Na moy to woli, V. Wolno mi:

Na mię koſy, Venere mea vices. Anal:

Na mię, na cię rz wik &c V. Traſiaſie 2,

*Na mię to przynowka, Mutato nomine de me
fabula narratur. Hor: Me petit hæc oratio &c.*

Anal:

Na mieſz dwa palce &c: Crassus duos digitos.

&c: Anal:

Na mieſcie, V. W mieſcie:

Na mnie tego patrz, V. Patrz tego na mnie:

*Na noc co robie, Parare aliquid in firmitatem.
Plaur:*

Na moy mieſzek doſć, Pro re noſtra ſatis. Ter:

Pro mea parte &c: Cic:

Na naycięſz, Ad extrema deſcendere &c: Cic:

V. Na oſtarek:

*Na nieſzczęſcie me oſzedł &c: Ille domo, ne-
ſcio quo ſuo fato abierat. Ille, quæ mea in-
felicitas aberat. Anal:*

Na niſe, V. Na rehy,

*Na niepewno, In incertum. Liv: Incerto even-
tu Dubio exitu ſuſcepit &c: Żd:*

Na nogi padam, Excipio me in pedes. Liv:

*Na nos, na brzuch leżę &c: Pronus jaceo &c:
Plin:*

*Na obie ſtronie, Utroquēverſum. Plaur: Ambifa-
riam. Anal:*

Na obu ſtronach, Utrinque Utrobique. Cic:

Na oczy &c: dobry, V. Do oczu dobry:

*Na oglądanie czego proſzę, Poſco aliquid inſpi-
ciendum. Cic:*

*Na oko kto co czyni: Dicis cauſa facit. Verbo-
tenus. Cic: In ſpeciem. Liv: Ad ſpeciem. Cæs:*

Na

Na oko, V. Oczywircie, Mam kogo na oku.

Na osobności na stronie, Remotis arbitris. Sine arbitris. Liv: Remoto, libero, ab arbitris loco. Cic:

Na ośtarnia, na najcięższą przyszedł &c: Ad casum extremum deductus. Hirr: Ad extrema descendit. Extremam alcam belli expectatur &c: Cic:

Na ośtre gonie, V. Gonie na ośtre.

Na ośtre gonie z kim tr: Hostiliter aliquem persequor. Anal:

Na pal kogo wbić, Stipitem per medium hominem adigere. Sen:

Na palcach co liczyć, Digitis dimetiri peccata &c: Cic:

Na palcach stąpać, V. Dybie, Wspinam się:

Na palcach chodzący, In summis ambulans digitis. Sen:

Na palec miąższy, Digitalis: Pollicaris. is, z, Plin:

Na pamięć, z pamięci co mówię, Memoriter pronuncio, narro. Ex memoria expono. Cic: Memoriter memoro. Plaut:

Na pamiętkę czyje, In memoriam alicujus. Causa memoriae alicujus retinenda. Cic:

Na pięć części podzielony, Quinquepartito divisus. Plin:

Na piśmie, In scripto, Cic: Scripto. Quin:

Na placu zostać, Sustinere impetum hostium Cas: Tenere locum. Cic:

Na płask co leży, In planum jacet, planum situm habet aliquid. Virr: Anal: Pronum est. Plin:

Na początku, Initio. In initio. Ab initio. In exordio. Cic: Inter initia. Plin: Primò. Ter:

Na początku roku &c: Ineunte anno, vere &c: Cic:

Cic: Incipiente vere *Sc:* *Plin:* Primordiis anni *Sc:* *Pall:*

Na podziw, *V.* *IDzinnic:*

Na pokusę, *V.* *Fak* na pokusę:

Na południe, na północ *Sc:* położony, *Ad* meridiem spectans. *Cic:* Pronus ad meridiem.

Var: Oppositus ad austrum. *Catul:*

Na posmiwisko, *V.* *W* szyderstwo:

Na poyrzenie, na pozor piękny, *Ad* aspectum, in speciem præclarus. *Cic:* *V.* *Okazały:*

Na pragnienie konfekt, *Adipsa. orum, n, Cal:*

Rhod:

Na prask trącić, *Sub* ictum venire. *Anal:*

Na prawey ręce, *V.* *Po* prawey ręce:

Na pretce, porymcze, *Raptim. Cursum. Cic:*

Na pretce uczyniony, *Tumultuarius. i, 3, Liv:*

Extemporalis. is, 2, Quint: *Subitarius. Tacit:*

Na probę, *Tentamenti gratiā. Gell:*

Na proch na popiół co spalić: *In cinerem cremare. Plin:*

Na proś: *vide. Prosto:*

Na przeday wystawiam, *V.* *Wystawiam* na przeday;

Na przeiaszczkę iachać, *Otiandi causā aliquo se conferre. Cic:*

Na przemiany, *Alternis. Plin:*

Na przemiany co czynię, *Alternis. as, n, i, Alternis aliquid ago. Plin: Alternis vices.*

Ovid: *Alterna vice facio aliquid. Col: Varis vices. Virg:*

Na przepych co czynię, *Ambitiosē aliquid facio. Liv: Certatim dico Sc: Cic: Vincendi studio suscipio, facio aliquid. Anal:*

Na przodku siedzę, *Anterior sedeo. Anal:*

Na przodku składam co, *In ante pono aliquid. Prop:*

Na przodku stoig, siedzę, V. Przodknię:

Na przodku, aliter: V. Wprzod:

Na przyczynę czyię uczynić, Instante, urgente aliquo facere. Cic: In gratiam alicujus facere. Anal:

Na przyktd, Verbi causa. Verbi gratia. Exempli causa. Cic: Exempli gratia. Plin:

Na psaki szedł, na ryby, grzyby, &c: Ivit piscatum, aucupatum, collecturus fungos &c: Anal:

Na ramieniu niość, Humeris tollo. Hor: [Subeo humeris aliquid. Virg:

Na raz ptace, Partibus, temporibus [divisis solvo. Anal:

Na raz będzie wina &c: Sufficiet vinum uni convivio cana &c: Anal:

Na raz trąsam, V. Natratam fig:

Na razie co jest, na stręcie, Obvium est. Plaut:

Na rękę na wywrót szatę oblec, Invertere vestem. Anal:

Na rekach kogo mynieć, Inter manus aliquem auferre. Cic:

Na rękę mi to, Percommodè id cadit, accidit, factum est. Commodum est mihi. Cic:

Na rękę myzywam, Provoco aliquem ad pugnam. Cic:

Na rękę co, abo kogo noszę, Gesto in manibus, in sinu aliquem. Ter: In oculis fero. Cic:

Na robocie est lud, Populus est in labore. Plin: In opere faciundo operam consumit. Ter:

Na rok nagotować czego, In annum quod [deest comparare. Car:

Na roschod, Usionis gratia aliquid. Gell:

Na rozmyst biore, V. Rozmyslam fig:

Na rozmyst daię, V. Daię na rozmyst:

Na roslaniu scisnat, Ultimum visurus amplexus est &c: Curt: Na

Na schodzie, V. Schodzący:

Na schytku wino &c: Extremum vini deficientis. Vinum effundo haustum. Ad fecem hauriendo venimus. Anal:

Na schytku rok, na schytku roku, Exeunte anno. Cic: Exitu anni. Liv: Extremo anni Tac:

Na scieżo otworzyć, Aperire januam, quantum potest. Totum ostium patefacere. Anal: Resupinare valvas &c: Prop:

Na skosztowanie daig, V. Kosztować daig,

Na stoncu co mam, In sole as, aliquid. Col:

Na stoncu, wystawiam co, In solem produco aliquid. Col:

Na stoncu wystawianie, In solatio. In sole apricatio Gor:

Na stoncu rad bymam, Soli aperto me committo. Cels: Apricor. aris, d, i, Cic:

Na stoncu się bawienie, Apricatio. onis, f, Cic:

Na stoncu sala, ganek, Heliocaminus. i, m, Plin: Jun: Solarium. i, n, Macr:

Na stonieczny, na stoncu położony, Expositus soli. Plin: Ostentus soli. Car: Apricus. i, 3, Virg: Insolatus. Cal:

Na stowie trzymam, V. Trzymam na stowie:

Na słowo proszę cię, Tribus verbis te volo. Plaut:

Na słowo daig, V. Wierzę 3, Borguig:

Na słowem moim, Ad notam meam. Cic:

Na słupach budowanie, V. Budowanie na słupach:

Na staniu koń, V. Koń na staniu:

Na starość zdzieciniał, Senecta etate factus est puer. Plaut:

Na stopę, dwie &c: Pedalis. is, 2, Var: Bipetalis. Cas:

Na sterz co upadło &c: In cultrum cecidit. Virr: Na

*Na tracono co puszczam, Ad incertum casum,
laborem ac sumptum impendo. Cic: In casum
rem meam do. Tac:*

Na stręcie, vide. Na razie:

*Na stronę co kładę, Removeo aliquid de me-
dio. Cic:*

Na stronę co idzie, Dissipatur aliquid. Cic:

Na stronę kogo biorę, V. Odwodzię kogo na stronę:

Na stronie, Semotē Diom:

*Na strzelenie z łuku, Intra telum. Ad teli ja-
ctum. Curt:*

Na suknią gram, Ludo in chlamydem. Plaut:

Na swą duszę biorę, V. Biorę na swą duszę:

*Na swe koto wodę ciągnę, V. Obracam co na
swoy pożytek:*

*Na swe kopyto kogo przerobić, Formare aliquem
in suos mores. Liv:*

*Na szczęście w ten czas przyszedł &c: Fortē for-
tunā adfuit. Ter: Casu & fortuna contigit ut
&c: Cic:*

*Na szczęście się puszczam, V. Puszczam się na
szczęście:*

*Na szuki rozśiekać, Offatim conficere. Plaut:
Particulatim conficere. Plin:*

*Na sztych kładę co, Oppono aliquid, alicui.
Cic: V. Wyrzynam co:*

*Na szyję spać, Decidere in præceps. Ovid:
Ire præcipitem Catul. Ferri præcipitem. Cic:*

*Na szyję zepchnąć kogo, Præcipitare aliquem.
Præcipitem agere aliquem de &c: Dejicere
præcipitem Cic:*

*Na tę nogę, sposob, Hisce modis, modulis. A-
nal:*

Na tę nogę w: In hanc rationem. Cic:

Na ten czas, Ad præsens. Tac: In præsentī. Cic:

In præsentiarum. Ulp:

Na

Na to dobry, V. Dobry, 3.

Na to miejsce stawiam, Substituto. is, ui, utum, a, 3. Cic: Sufficio aliquid ex aliquo. Col. Suppleo aliquid. Virg:

Na to mówiąc, Non eo id dico, quod facere velim, sed quid fieri possit ostendo. Anal:

Na to mówię, to chcę rzec, Eo dico. Plaut: In eam sententiam disputo, ut &c: Cic:

Na to, to uczyniono, In hoc factum est. Col:

Na to oko nie widzę, Hoc oculo nihil utor. Anal:

Na tras co czynię, Ad incertum casum facio aliquid. Cic:

Na troje, Tripartitò. Cic: Trifariam. Sver:

Na trzogg trahę, V. Trahę na trzogg:

Na trzech mało, Tribus non sufficit. Minus est, quam ut tripartitò dividi possit. Anal:

Na trzewiki pieniądze dać &c: Calcearium dare. Sver:

Na trzy dni, cztery &c: In tres, quatuor &c: dies. Anal: Marr: In paucos dies. Liv:

Na trzy granie, V. Troygglasty:

Na trzy konie służy, Stipendia facit equis tribus &c: Anal:

Na trzy misy, na troje noszenie, Tripartinum. i, n, Plin:

Na trzy zbyty, V. Barzo zbytnie,

Na twą duszę, In caput tuum. Ovid: Siquidem fidem sancte das, accipe. Anal:

Na twarz upadłem, leżę, Pronus cado, jaceo &c: Anal:

Na twe złe, Malo tuo. Plaut:

Na tym mi, V. Do tego mi:

Na tym mi wiele, Permultum interest me id. Cic:

Na tym stanęło, In eam sententiam itum est, ut &c: Cic:

Na tym jestem, Totus in hoc sum. Hor: Hoc
ago. Cic:

Na udry z kim isć, Æmulari cum aliquo. Liv:

Na ukos, Oblique. Cic: In obliquum. Ovid:

Na umor, Valde. Nimis valde. Cic:

Na upor, V. Upornie:

Na urzad, V. Umyslnie:

Na wage, waga, Pondere. Anal: Cic:

Na weyrzeniu, Aspectu primo. Liv: Prima spe-
cie. Cic: Prima fronte. Quint:

Na wiatr psi szczekaia, Canum latratus in "au-
ras lavit. Virg:

Na wiatr wymówić co, na daremnie, Ventis ver-
ba profundere. Lucr: Cum ventis litigare.
Petr:

Na wiatr strzelić, Nullo scopo jaculari. Anal:

Na wieczera ryby, In canam pisciuli. Ter:

Na wieki, In perpetuum. In omne tempus. In
tempus sempiternum. Cic:

Na wiele mieysc, Ad multa loca. Anal:

Na wielu mteyscach, Multis in locis. Multifari-
am. Cic:

Na mierzch kładę, V. Kładę co na mierzch:

Na mierzchu, Supra. Cic: Insuper. Virg:

Na wiosnę, Incunte vere. Cic: Vernatione. Plin:

Na włosku co wisi, Filo pendet aliquid. Emm:

Na wodzie miasto, Urbs circumflua ponto &c:

Val: Arg: Circumscripita urbs fluvio &c: Cic:
Anal

Na wodzy mieć kogo, Sub freno aliquem tene-
re. Sen:

Na włosk pieniadze, Cerarium. i, n, Cic:

Na wojnie bydz, Militiæ, belli esse. Cic:

Na wschod, Obversus orienti. Col:

Na wschwał, V. Chwalny, Wyborny:

Na wskrós podwłos, Contra pilum. Plin:

Na

- Na mskroś, *na mylot*, V. *Na mylot*:
 Na mszytkie strony, *Quoquoversum. Quaquā*
versus. Quoquoversus. Cas: Qualibet. Plaut:
 Na wybor, V. *Wybornie, Wyborny*
 Na wydaniu corka *Filia plenīs annis, matura*
viro. Virg: Virgo tempeſtiva viro, Hor:
 Na mylot przepadła ſerżata &c: *Sagitta ad-*
verso corpore excepta, averſo erupit. Anal:
 Na mylot przebić kogo, *Transfigere aliquem.*
Val: Arg:
 Na wymyſt co czynić, *Luxuriari aliquo. Plin:*
 Na myrwaną z kim idę, *Certo cum aliquo pa-*
tentiā. Anal:
 Na wyż łokić &c: *Cubito non altior uno. Cat:*
 Na wznak, V. *Wznak:*
 Na wzwiady iechać poſtać, *Scitatum mittere,*
proſiciſci. Anal:
 Na wzwiatr, *vide. Wzwiatr:*
 Na wzwođe, V. *Wzwode:*
 Na zab kogo wzeli, V. *Mōmia o nim:*
 Na zab mu to nie padnie, mało to naſ, *Hoc il-*
lum nullomodō ſatiabit. Anal:
 Na zachód, *Ad occidentem verſus. Var: Anal:*
 Na zadzie, *vide. Po zad:*
 Na żart, V. *Zart:*
 Na zdech co czynić, *Vehementer admirari, cu-*
pere &c aliquid. Anal. Cic:
 Na zdradzie mi iuſt, *Molitur mihi periculum*
&c Cic. Fraudem cogitat mihi. Hor:
 Na zdrowie (*gdy kto kichnie:*) *Salvus ſis.*
Plaut: Bene vixeris. Apul:
 Na zdrowie (*po kąpieli*) &c: *Lautus & pul-*
cher vivē. Anal:
 Na zęby mię wziąć, *Sæpē, impunē, liberē lu-*
dibriū me habet. Plaut: Anal:
 Na ziemi, *Humi. Virg:*

Na ziemię, Humi. Virg: Us: Humi prokernere,

Na zimę, Ad hiemem. Plin:

Na zimne, na zimno iść. Frigida fereula edere. Anal:

Na zte psi wyia, Ululantes canes mala prænunciant. Anal:

Na zte goni, Quærit malum, mendicat sibi malum. Plaur:

Na zte mu, wyszto, Evasit in magnum malum aliquid. Ter:

Na ztorę, na pforę co komu czynić, Egrę alicui facere. Ter:

Na zymy BOG proszę, Supplico alicui. Obtestor fidem & misericordiam alicujus. Anal:

N A B N A B

Nabarziey, Inprimis. Maximè. Præcipuè. Cic: Potissimum Ter. Cum maxime. Sen:

Nabawiam kogo czego ztego, dobrego, Pario alicui aggritudinem &c: Plaur: Procreo, creostruo, affero alicui periculum &c: Adduco indiscrimination &c: Cic:

Nabechrac kogo, Inculcare aliquid alicui. Cic: Nabędziesz się tam, Diu multumq; ibi habitabis. Anal: Cic:

Nabiata, V. Mleczno:

Nabekrac kogo, Solicitare aliquem ad aliquid faciendum. Persuadere aliquid alicui. Cic:

Nabiegatem się do uprzykrzenia, Defessus sum currendo &c: Plaur: Anal:

Nabiegatem się do woli, Saturatus sum longo cursu &c: Anal: Hor:

Nabiegam na kogo, Incurro in aliquem. Cic:

Nabiegt konia zmordował, Lassavit aliquantum equum cursu. Anal:

Na.

Nabiegła żyła, Varix. *icis, m, Cic:*
Nabieraia mleka kromy, Distendant ubera vac-
 ea. *Virg:*

Nabieram w się czego, Imbuor aliquo. *Cic:* Bi-
 bo aliquid. *Virg: xv:* Imbibo aliquid. *Plin:*

Nabiam muskiet, działo, Impleo fistulam ferre-
 am pulvere, plumbo &c: Instruo bombardam
 ad jaculandum. *Anal:*

Nabiam kołóm, Plurimos pango palos. *Anal:*
Nabiam komu uszy, Inculco aliquid alicui. Re-
 ferco aures alicujus aliquo. *Cic:*

Nabiodrki końskie, Hypomachala. *orum, n, Bud:*

Nabizy, Confertus. i, 3, Cic: Confertissimus.
Liv: Spissus *Hor:* V. Gesty, 2,

Nablady, Impaluit. Stat: Subpalidus est. *Cels:*

Nabliwszy, Proximus. i, 3, Cic: Propinquissimus.
Ascon:

Nabliżey, Proximum. Ter: Proximè. *Cic:*

Nabożństwo, Religio. onis, m, Cic: Pietas erga
 Deum. Cultus DEI. *Cic:* *Anal:*

*Nabożnie, Pie, Sanctè. Religiose. Religiosissi-
 mè Cic:*

*Nabożny, Pius. Religiosus. i, 3, Summa religi-
 one præditus. Cic:*

Nabożny iestem ku któremu świętemu, Religiosis-
 simè colo S: aliquem. Admodum religiose
 cultum tribuo alicui sancto. *Anal:*

Nabroites, Conscivisti facinus. Cic: Confecisti
 aliquid flagitii. *Ter:*

Nabrzmiałość, Tumor. oris, m, Ad Heren: auct:

Nabrzmiaty, Turgens. entis, i, Plin: Tumens.
entis, i, Virg. Cadaverosus. *i, 3, Ter:*

*Nabudować, nachować &c, Hæc & similia ut red-
 das latine, adi themata eorum. Budwig, Cho-
 wam. &c: & adde: Multum, multa, plurimos
 &c: vg: Instituerere plurimas naves &c: Cas:*

Nabycie, dostanie, Adeptio. Consecutio. onis:
f, Cic:

Nabyry, Partus. i, 3, Cic:

Nabymacz, Partor. oris, m, Plaut:

Nabymam czego, V. Dostaig, i,

Nabywanie czego, Comparatio. onis, f, Cic: Con-
sectatio. Plin, Aequisitio. Arnob:

N A C N A C

Nać u ziół, Folium, thipsus olerum. Plin: 3

Nachtopać komu, Rusticam vitam probri instas
alicui inculcare. Plebejum genus repetitis
vocibus exprobrare alicui. Anal:

Nachodzę na kogo, Invado aliquem. Cic:

Nachodzitem się, Satis superq; ambulavi. Cic:
Anal:

Nachować wiele, Congerere res plurimas. Cic:

Nachramuiący, Aliquantum claudus. Modicè clau-
dicans. Anal:

Nachramuię, Claudico paululum, ex aliqua
parte. Cic:

Nachudł, Macrorem jam sentit. Plin: Aliquan-
to maior est factus. Anal:

Nachylam kogo, czego, Inclino aliquid &c: Ovid:
Inflexto aliquid. Carul: Reclino aliquid. Cic:

Nachylam się, Inclino me. Liv: Propendeo. es,
n, 2, Cic:

Nachyla się co, Inclinat aliquid. Liv: Vergit
ad &c: Hor:

Nachylanie czego, Inclinatio. onis, f, Quint: Fle-
xio. Inflexio. Cic: Deflexus. us, m, Col:

Nachylenie, Inclinatio. Inflexio. onis, f, Nutus.
us, m, Cic:

Nachylony, pochyły, Inclinatus. Deflexus. De-
missus. i, 3, Proclivis. is, 2, Cic: Pronus. i, 3

Virg:

M m

N a

Naciagam co, V. Napinam, Seroig, 1.

Naciagam na swoy pożytek, Verto ad me aliquid. Rapio ad me commoda alterius &c. Cic:

Naciaganie na swoy pożytek czego, Derivatio alicujus in proprium usum. Macr:

Naciagniany, Intentus. i, 3, Plin: Tentus. Lucr:

Naciasta, V. Kwas 2,

Naciecie, ciosna, Incisus. us, m, Plaga. a, f,

Plin: Incisura. Pallad: Incisio. onis, f, Cic: rr:

Nacierający, Infestus. i, 3, Cic:

Nacieram co czym, Praefrico aliquid aliquo. Cic:

Infrico aliquid alicui. Plin:

Nacieram komu uszy V. Łaig, Srofuig:

Nacieram na kogo, Incurso in aliquem. Plaur:

Incurro impetu in aliquem. Cic: Do impres-

sionem. Liv:

Nacieranie, natarcie, Affricus. Fricatus. us, n, Plin:

Nacieranie, natarcz, Impugnatio. Impressio. onis,

f, Cic: Instantia. a, f, Plin: Jun:

Nacierz, Infestus. i, 3, Ovid: Incisus. Plin:

Nacinam, karbuig co, Infeco aliquid. Col: Inci-

do aliquid. Ovid:

Naciskam co, Imprimo aliquid alicui. Plin: Pref-

co aliquid. Plaur: Premo aliquid. Ving:

Naciskać czego wiele, Multum alicujus jacere.

Anal:

Nacz, ni nacz, Nulli est usus. Anal:

Naczekałem się, Satis superq; expectavi. Anal:

Cic:

Naczelnik, Frontale. is, n, Liv:

Naczęsciey, Frequentissimè. Cic: Plurimum.

Ter:

Naczynie, V. Narzędzie, Statek, 1,

Naczynałem się, Explevi me lectione. Anal: Cic:

Nad, Suprà. Extra. Præter. *Cic*: *Us*: Suprà & tatem. Extra modum. Præter consuetudinem.

Nad pospolite rozumienie rzecz iaka, Paradoxum. *Cic*:

Nad przyrodzenie, Præter naturam. Contra quàm natura comparatum est. *Anal*:

Nad spodzianie, V. Niespodzianie:

Nad switaniem, Antelucanis temporibus. *Var*: Primò diluculò. *Svet*:

Nad szyia co wisi, Imminet, instat aliquid. *Cic*: Inguuit aliquid. *Liv*:

Nad to, ktemu, Præterea. Insuper. Ultra. *Cic*: Præter hæc. *Plaut*: Præter. *Plin*:

Nad wola moig cokolwiek, A voluntate mea minime profectum *Anal*:

Nad wola moig (adverbium) Invitè. *Cic*: Me invito. *Anal*:

Nad zamiar, V. Nazbyt, *Nad* wzmyż:

Nadaig komu czego, Suffragor alicui. *Cic*:

Nadaig koscioł &c. Assigno redditus annuos templo &c. Doto templum &c. *Anal*:

Nadaig się komu, Objicio, offero me alicui. *Cic*:

Nadanie koscioła &c. Reditus annui donati templo &c. *Anal*:

Nadaley, naydawniey, Longissimè. *Plaut*:

Nadaley, nayodlegley, Longissimè. *Liv*:

Nadaley intra &c. Summum. Adsummum. *Cic*:

Us: Summum perendiè. Adsummum cras &c:

Nadalszy, naydalszy, Remotissimus. Longissimè

& remotus. Longissimè abest. *Cic*:

Naduremnie, vide *Da mo*:

Nadamca, V. Fundator, 1,

Nadażam komu, Sufficio alicui. *Cic*:

Nadażam za kim. Æquo aliquem cursu &c. *Liv*:

Assequor aliquem currentem, legentem &c.

Anal:

Nadbiegam, nadzieǳam, Adequito. *as, n, 1, Plin: Supervenio eques, pedes alicui me praecedenti. Anal:*

Nadchodzę w ym. Intervenio. *is, n, 4, Cic: Supervenio. Liv:*

Nadchodzę zni-nacka, Obrepto. *is, psc, prum, n, 3, Hor: Obrepto. as, n 1, Plaut:*

Nadchadzam do kogo, Ventito, celebros domum alicujus. *Cic:*

Nadchodzi co, V. Przybliża się co.

Naddaig, naddatęm, V Przydaig:

Nadęcie, nadętość, Inflatio onis, *f, Col: Inflat. us, m, Cic: Tumor oris, m, Plin:*

Nadęcie, nadęto Inflatius. *Cas: Ventosę. Apul:*

Nadędrzwie, V. Nadproż k:

Nader, V. Barzo, zbytńie:

Nadęcie, Superventus *us, m, Plin: Interventus. Cic: Intercessio onis, f, Arnob:*

Nadęto czynię co, Tumefacio aliquid. *Ovid:*

Nadętość prop: V. Nadęcie:

Nadętość tr: Tumor animi. *Cic: V, Pycha:*

Nadęty prop: Tumidus Turgidus. *i, 3, Cic: Inflat. Ovid: Sufflatus. Plin:*

Nadęty tr: V. Pyszny.

Nadliczony, Super numerum additus. *Anal:*

Nadmiarek, V. Przydatek.

Nadmiarz zbytek, Redundantia. Exsuperantia: *a, f, Exsuperatio. onis, f, Cic: Superfluitas. a-tis, f, Plin:*

Nadmiarz, nad wzmyż, Reduntanter. *Tac:*

Nadmierzam, Auctarium adjicio. *Plin:*

Nadobnie, V. Pięknie.

Nadobny, V. Piękny.

Nadół, Deorsum. *Cic: Infra. Plaut:*

Nadół, Deorsum. *Ter: Infra. Cic:*

Nadólny, Inferus. *i, 3, Cic: Infernus. i, 3, Plin:*

Nad.

- 1, *Nadbrożek*, Superliminare. *is, n, Plin: Jugamen-*
tum i n, Cat:
Nadprzyrodzony, Naturæ vim, modum excedens.
Anal
Nadprzyrodzonych rzeczy nauka, Metaphysice. *es,*
f, Metaphysica facultas Cal. Rhod:
Nadra nadra, V. Zanadra.
Nadrażam, Adnascor. Agnascor. *eris, aris, d,*
3, Plin.
Nadrożne, na drodze strawne, Viaticum. *i, n,*
Plaut Sumptus itinerarius. Lampr:
Nadrożny, drodze służący, Viaticus. *i, 3, Plaut:*
Viatorius. Plin: Itinerarius. Lampr:
Nadrożny, na drodze będący, Obvius. *i, 3, Plin:*
Fun:
Nadstawiam, V. Szukam:
Nadsyłam kogo, Submitto aliquem. *Cic: V. Na-*
syłam kogo
Nadwieszę, Proneſto. *is, xi, Etum, a, 3, Stat:*
Nadmorny, na dworze pana iakiego mieszkający,
Aulicus i, 3, Sver:
Nadmorny, podniebny, Subdialis. *is, 2, Plin: Hy-*
pæthrus. i, 3, Virr:
Nadworze, V. Podniebie:
Nad wzwyż, Redundanter. *Tac: Enormiter.*
Plin:
Nadynam co, iako pecherz &c: Inſſo aliquid.
Cic: Suffo buccas. &c: Plaut:
Nadynam co aliter: Dmę w piſzczatkę &c: In-
ſſo tibiā. Cic: Affo tibiā. &c: Ovid:
Nadynam kogo, z: Inſpiro animos alicui. Virg:
Inſſo aliquem vana ſpe. Liv:
Nadynam, aliter: Dać gę do bicia, Przbeo os
cædendum. Ter: Anal:
Nadynam ſię, prop: Intumeſco. is, n, 3, Hor: In-
ſor. aris, p, 1, Tumeſco. is, n, 3, Cic:

Nadyman *fig.*, *tr.*: V Pysznie *fig.*, Gniwam *fig.*

Nadymanie, V. Decie:

Nadziary, nadziemany, Confertus. *i*, *3*, Cic: Fartus. Plin.

Nadzieia, Spes *ei*, *f*, Fiducia, *a*, *f*, Cic:

Nadzieie czynię komu, Spem alicui facio, do, incipio, affero, augeo. Consolor aliquem spe. Cic:

Nadzieie mam w kim, czym, Spem in aliquo colloco, dono. Habeo spem in fide alterius &c: Cic:

Nadzieie psuig, Aufero, debilito, eripio, praecido spem. Avesto a spe. Cic:

Nadzieie stracie, zważyć, Desperare de aliquo, aliquid Spem abicere alicujus. Cic: Despondere animo. Plant: Disidere rebus suis. Liv:

Natzenie, Fartile. *is*, *n*, Intergerium. Plin:

Natziemacz, Fartor. *oris*, *m*, Col:

Nadziwam prosię, *ges* &c: Fartio porcellum, anferem &c: Col: Anal:

Nadziwam *fig.*, spodziwam *fig.*, In spe sum. In spem venio Spe alor, ducor, nitor. Spe bona sum. In spem adducor. Cic:

Nadziwam *fig.*, spodziwam *fig.* kogo, Est aliquis in spe Cic:

Nadziwanie, Fartura. *a*, *f*, Col: Farsura. Var:

Nadziwanego, karmnego cokolwiek, Fartum aliquid Anal:

Nadzmyczajnie, Extra ordinem. Cic:

Nadzmyczajny, Extraordinarius. *i*, *3*, Cic:

N A G N A G

Nagaham koro, Inquieto aliquem. Col: Lacesso, tento aliquem bellô &c: Cic: Sollicito aliquem bellô &c: Ovid:

Na-

Nagaba mie kzo, Nunquam per illum quietus sum. *Cic*:

Nagaba mie choroba, Tentor, urgeor morbo. *Cic*: Invadit me morbus. *Plaut*:

Nagabanie, Tentatio. Vexatio. *onis*, *f*, *Cic*: Inquietatio. *Liv*: Vexamen. *inis*, *n*, *Lucr*:

Nagadat sie, Plurimus ei sermo fuit de &c:

Quint:

Nagadzam sie, *nagodzić sie komu*, Dari obviam alicui. Occurrere, obtingere, obvenire alicui.

Offerre se alicui. *Cic*:

Nagana, *naganienie*, V. *Przygana*.

Naganić, Vellicare opus alicujus. *Var*:

Naganiam komu ktopoz, Faceſſo alicui periculum.

Voco aliquem in periculum &c: *Cic*:

Naganiam do sieci, Premo ad retia aliquid. *Virg*:

Naganny, *przygany* *godny*, V. *Przyganny*.

Nagebek, Postomis. *is*, *f*, *Lucil*:

Nagi, Nudus. *i*, *3*, *Cic*: Apertus. *Nov*:

Nagiecie, Curvatura. *a*, *f*, *Plin*: Flexura. Flexus. *is*, *m*, *Col*:

Nagiam czego, Inflecto aliquid. *Cas*: Curvo aliquid. *Hor*:

Naginanie, V. *Nachylanie*.

Naginaniu przecimny, Rigidus. *i*, *3*, *Virg*:

Nagła śmierć, Solstitialis morbus. *Plau*:

Nagladam, V. *Dogladam do*.

Nagladam dokad z gory, Inspecto de &c: *Plaut*:

Introspectio aliquid. *Cic*: Jaspicio *is*, *a*, *3*, *Virg*:

Nagle, Repentē. Derepentē. Repentinō. Extempore. Subitō. *Cic*:

Nagłość, *skorość*, Extemporalitas. *atis*, *f*, *Suez*:

Nagłówek, V. *Ogłówka*.

Nagły, Repentinus. Subitus. *i*, *3*, *Cic*: Subitari-

us. *Plaut*: Subitaneus. *Col*: Tumultuarius.

i, *3*, *Liv*:

Na.

- Nagniecony, Depsititus. *i, 3, Cat:*
 Nagnity, Subrancidus. *i, 3, Cic, Fracidus. Cat:*
 Nagnoiony, Stercoratus. *i, 3, Col:*
 Nago, Nudè. *Sipont:*
 Nagolenice, V. *Potzochy.*
 Nagolenice żołnierskie, Ocreæ. *arum, f, Liv:*
 Nagórny, V. *Górny.*
 Nagorszy, Pessimus. Nequissimus. *i, 3, Cic:*
 Scelestissimus. *Plaut:*
 Nagoré, Nuditas. *aris, f, Quint:*
 Nagorzey, Pessimè. *Cic: Nequissimè. Plin:*
 Nagradzam co komu, Rependo aliquid alicui.
Plaut: Compenso aliquid. Sertio aliquid ali-
quo. Cic:
 Nagrawam się z kogo, V. *Uragam się. Szydę.*
 Nagrawanie, V. *Uraganie, Szyderstwo.*
 Nagrobek, napis na grobny, Epitaphium. *i, n, E-*
logium sepulchri. Cic: Titulus sepulchri Sil:
 Nagrobek kamienny, Summum sepulchri. *Mensa*
super tumulum. C: c:
 Nagroda, Compensatio. *onis, f, Cic: Pensatio.*
Plin:
 Nagroda, która kto bierze za szkodę z pożyczki,
 Reditus ex mutuo data pecunia & *C: Anal:*
 Nagroda prawna od sędziego nakazana, Multa
 ob rem judicatam. *Bud: Judicatum. i, n, Ulp:*
 Nagrodny, mogący być nagrodzony, Reparabilis.
is, 2, Ovid: Revocabilis. Claud: Pensabilis.
Amm:
 Nagryznać, Prærodere. *Ful: obs: Arrrodere. Plin:*
 Nagrzewam, V. *Zagrzewam.*

N A H N A I

- Nabayka, V. *Bicz.*
 Naiadam się, Expleo famem. *Cic: Edo usque af-*
fatim. Plaut Na.

Naiasnieyszzy, Serenissimus. i, 3, Recent: Latin:

Naiasz, *naiachanie*, Incurfio. onis, f, Impetus.
Incurfus. is, m, Cic: Impressio. Var:

Naiem naięcie komu czego, swego, Locatio. onis,
f, Liv:

Naiem, naięcie czego u kogo, Conductio. onis, f,
Cic:

Naiem, zakupowanie dobr pospalitych cel &c: Re-
demptio. onis, f, Cic: Redemptura. e, f, Liv:

Naiem, naięcie się zrobić czego komu, Redem-
ptio alicujus. Bud: Redemptura. Ulp: Loca-
tio operæ suæ. Anal:

Naiemna rzecz, Conductum. i, n, Cic: Meritori-
um aliquid. Ulp:

Naiemuiczny, do naiemnika należący, Mercenari-
us. i, 3, Hor:

Naiemuik: który się najmuje na robotę, Mercen-
narius. i m, Conductæ operæ. Cic: Conducti-
tia operæ. Var:

Naiemuzy, który może naiąć komu, abo u kogo,
Meritorius. i, 3, Svet: Mercenarius. Vestiga-
lis. is, 2, Cic: Conductitius. Plaur:

Naięty robotnik, Conductus mercede. Hor: Pre-
tiō compositus. Salust:

Naięty dom komu, Locata domus alicui. Anal:

Naięty dom u kogo, Conducta domus apud ali-
quem. Anal:

Naiężam, Horridum, hispidum, echinatum facio
aliquid. Anal:

Naiężam się, Inhorresco. is, ui, n, 3, Virg: Squal-
leo. es, n, 2, Cell: Horripilo. as, n, 1, Apul,

Naiężdnik, Emissarius. i, m, Cic: Invasor, oris,
m, Sex: Aur:

Naiężdzam na kogo, V. Nacieram:

Naiężdzam kogo, co, Invado aliquem, in fortu-
nas alicujus &c: Cic: Incurso fortunas &c: Ad
Heren:

Naieżenie, mśtanie włosów, Horripilatio. opis, f;

Sacr: Scrip;

Naieżony, Horridus. i, 3, Col: Hispidus. Plin:

Naiu, vide. Nasz.

N A K N A K

Nakazanie czego, Indictio. opis, f, Ulp: Irrogatio alicujus. Cic: Indictam. i, n, Amm:

Nakazany, Decretus. i, 3, Cic: Indictus. Ovid:

Nakażenie, skażenie, Virjum. i, n, Virg:

Nakazuę, przypowiadam co, Impero aliquid.

Plaur: Irrogo, pronuntio aliquid. Cic: Indico. is, a: 3, Liv:

Nakesuę, nagryzam, Adedo, admordeo aliquid.

Virg: Arrodo is, f, sum, a. 3, Plin:

Nakład, Impensa a. f, Impendium. i, n, Sumptus, is, m, Cic:

Nakładam czego na co, Impono aliquid in &c: Liv: Indo aliquid in &c: Plaur: Ingero aliquid alicui. Tibul:

Nakładam na co, kosze czynię, Facio sumptum, impensam in &c: Cic: Impendo pecuniam, sumptum in aliquid. Insumo sumptum in &c: Cic:

Nakładam komu na nauki, Sustento meis sumptibus aliquem discentem artem &c: Cic: Anal:

Nakładam z kim, towarzyszę. Omnia mihi sunt cum aliquo. Cic:

Nakładam kogo czego, przyzmyczaiam do czego, Assvesfacio aliquem alicui. Cic: Confvesfacio aliquem, ut &c: Ter: Adduco ad consuetudinem aliquem. Cic:

Nakładam się czego nawykam, Assvesco alicui rei. Liv: Consuetudinem nanciscor alicujus. In consuetudinem alicujus venio Assvesio aliquo. Cic:

Na-

Nakładanie na co, kosztu czynienie, Praebitio impensarum. Anal:

Nakłamać na kogo, Mendacis onerare aliquem. Cic:

Nakłaniam czego, Inclino aliquid. Ovid: Inflexo aliquid. Cat: l

Nakłaniam się do czego, Propendeo inclinatio. ne voluntatis in aliquid. Inclino ad, in aliquid. Cic:

Nakłonienie umysłu, Inclinatio voluntatis. Inductio animi Declinatio ad aliquid. Cic:

Nakolanki, strocy na kolana, Genualia. ium, n, Ovid:

Nakonec, V. Naostatek.

Nakowalnia, kowadło, Juncus. udis, f, Cic:

Nakręcam, nakręcam zegar bez wag, Intendo horologium. Anal:

Nakręcam zegar z wagami, Pondera horologii deorsum vergentia attollo. Anal:

Nakrapiam wodą &c: V. Pokrapiam.

Nakrapiam farbą &c: Spargo maculis. Anal:

Nakrapiany farbą &c: Respersus guttis. Distinctus punctis Plin: Maculosus. i, 3, Insignis maculis Virg:

Nakrotce, V. Krótka.

Nakrycie (powszechnie) Integumentum. i, n, Tegmen. inis, n. Cic: Tegmen. Liv: Tegillum. Var: Operimentum. Cat: Prætextum. Plin:

Nakryty (powszechnie) Opertus. i, 3, Cic: Tectus. Ovid: Intectus Liv:

Nakryty dachem, V. Poddachowy.

Nakryty wóz, V. Wóz nakryty.

Nakrywalny, nakrywanu służący, Tegendo com. modus. Anal:

Nakrywam co, Tego, velo aliquid, Cic: Intego

tego aliquid. Insterno, contego, aliquid ali-
quod. *Virg:*

Nakrywka Testorium. Operculum. *i, n, Car:*
Cooperculum. *Apul:*

Nakrzymiaczka, naczynie do nakrzymiania, Fle-
xibulum *i n, Var:*

Nakrzymiam, *wykrzymiam* co, Incurvo, curvo
aliquid. Obliquo, luno, detorqueo aliquid.
Virg:

Nakrzymienie, Distortio. *onis, f, Cic:*

Nakrzymiony, *V. Krzymy.*

Natamuję czego, Infringo aliquid. *Plin: Perfrin-*
go aliquid. *Lucr: Interfringo. is, a, 3, Cat:*

Nalany, Infusus. *i, 3, For:*

Nalany, *tr: V. Nabrzmiaty.*

Nalegać, *nieśwornie*, Molestē. Importunē. *Cic:*
Instantē. Quint:

Nalegaący, Importunus. *i, 3, Urgens. entis, i,*
Cic:

Nalegam komu, *tr. Urgeo* aliquem. Insto eti-
am atquē etiam Premo aliquem. *Cic:*

Naleganie, Solicitatio. Efflagitatio. Compellati-
o *onis, f, Cic: Importunitas. atis, f, Ter:*

Nalepszego co. pro *nagorszego*, ut *Co mi to na-*
lepszego czynisz? Eccur facis. ista? Anal:

Nalepszy, Optimus. *i, 3, Cic:*

Nalemacz, Ad cyathos. *Prop: Minister falerni.*
Carul:

Nalewałny, Ministratorius. *i, 3, Marr:*

Nalewam do stołu *wina*, *pima* &c: Fundo vi-
num &c: *Virg: Fundo cyathos &c: Hor. Mi-*
nistro pocula. Cic:

Nalewam, aliter. *polewam* co, Facio lacunas. *Var:*
Aspergo pavementum &c: Anal: Na.

Nalewanie, Infusio onis, f, Infusus. *As, m, Plin.*
 Nalewka do leda czego, Trulla. *a. f. Var. Infundibulum. i, n, Cat.*

Nalewka do rak, Guttus. *i, m, Liv. Aqualis is, m Var.*

Nalezienie, Inventio onis, f, Cic: Repertus. *As, m, Apul.*

Nalezionek, V. Porzutek.

Nalezny, Heuretum *i, n, Ulp.*

Nalezny, Indagabilis. *is, 2, Var. Repertitus. i, 3, Salust.*

Należy mi to, V. Przynależy mi co, *i.*

Należy na mnie to, Decet me hoc. Convenit mihi. *Plaur.*

Należy na tym wiele, V. Wiele na tym.

Należy na tym mało, Parvi refert. *Cic:*

Należy to na mnie, In me situm est. Positum est id in me. *Cic:*

Należyty, należący V. Przynależący.

Natóg, V. Zmoczy.

Natóg zły, Consuetudo mala. *Cic: Cacoethes. is, n, Fuv.*

Natoznica, Concubina. Amicula. *a, f, Pellex. icis, f, Cic: Succuba alieni lecti. Ovid:*

Natożnictwo, Concubinitus. *As, m, Plaur: Pelli-*

catus *As, m, Cic: Contubernium. i, n, Sver,*

Natożnik, Concubinus. *i, m, Carul:*

Natożony łuk, V. Napięty.

N A M N A M

Namacac, prop: Tangere aliquid digitis. *Col:*

Namacac zr: Experiri, tentare aliquid. *Cic:*

Namaczam co. Imbuo aliquid aliquo. *Cic: Mae-*

ero aliquid. *Ter:*

Namaczanie lekarskie, Fomentum madidum. *Anal:*

Nama-

Namakam, Immaresco. *is, ut, n, 3, Ovid:*

Namaszczam, V. Namazuie.

Namawiacz, Svalor. *oris, m, Cic: Sollicitator. Ulp: Persvalor. Sipont:*

Namawiacz na zte, Malefvidus. *i, 3, Plaut:*

Namawiaczka, namawiająca, Persvastrix. *icis, f, Plaut:*

Namawiam kogo na co, Sollicito aliquem ad &c: Persvadeo aliquid alicui. Induco aliquem ut &c: *Cic:*

Namawiam się z kim, V. Naradzam się, Umawiam się.

Namawiam się z kim do wali, Ad libidinem confabulor cum aliquo. *Anal: Cic:*

Namawiać na nierząd, Captare impudicitiae aliquem *Plaut: Sollicitare de stupro. Bud:*

Namawianie na nierząd, Sollicitatio de stupro. *Anal:*

Namazanie, zmazanie, Litura. *a, f, Col:*

Namazanie, nasmarowanie, Inunctio *onis, f, Plin*

Namazywanie, namaszczanie, Perunctio. Inunctio: *onis, f, Plin, Unctura, a, f, Cic: Unctio. Plaut.*

Namazany, nasmarowany, Delibutus aliquo. *Cic: Unctus i, 3, Hor Obunctus Apul:*

Namazowaniu służący Unctorius *i, 3, Plin Inn:*

Namazuie co, Perungo aliquid. *Cic: Perlinio, illinio aliquid Col: Inungo, superlino aliquid. Plin:*

Namazuie umartęgo, Pollingo. *is, xi, Clum, a, 3, Plaut:*

Namazuie olejkiem, V. Oleykuie.

Namigkam, Fraceceo. *is, n, 3, Fraceo. es, n, 2, Cat:*

Namieniam o czym, V. Dotrykam 2, Wspominam 2.

Namieniony, V. Przerzeczony.

Namieśtnik czyi, Vicarius alicujus. *Plaut: Cooptatus*

ptatus in locum alicujus. Liv: Vicem agens alicujus. Amm:

Namieśnika obieram, daig, Suppono vicarium: Submitto aliquem in locum alicujus. Sufficio aliquem. Cic:

Namieśny, miejsce czyie zastępujący, Vicarius. i, 3, Cic: Succiduus. i, 3, Stat:

Namieśność, aff kt nie porządný, Cupiditas. a-
zis, f, Libido. inis, f, Impetus animi. Affecti-
o. onis, f, Cic:

Namieśny, Perturbationibus obnoxius. Anal:

Namiot moienny, Tabernaculum militare. Cic:
Hibernaculum. i, n, Liv: Tentorium. Lucan:

Namiot Hermanski, Królewski w obozie, Augusta-
le, imperatoris tabernaculum. Anal:

Namiotek nad łózkim, Cadureum. i, n, Plin: Co-
nopeum Hor:

Namiotomy, Tentorius. i, 3, Trebel:

Namiotomy, (Substant.) Metator. oris, m, Cic:
Castrorum praefectus. Tac:

Namiotnik, co robi namioty, Tentoriorum opifex.
Scenofactoria artis peritus. Anal:

Namiotnik, co w namiocie mieszka, Scenita. la,
e, Plin:

Namłodszy, Minimus natu. Liv:

Namniejszy, Minimum. Minimè. Cic:

Namniejszy, Minimus. i, 3, Hor.

Namowa, Persvasus. Inductus. us, m, Persvasio.
Svasio. onis, f, Cic: Svadela. a, f, Plaur:

Namówić się daig, Facile adducor, inducor, ut
Ec: Dimoveor de sententia. Cic: Do me faci-
lem. Ovid:

Namówić się niedaig, Non adducor ut Ec: Cic:
Non sustineo inducere in animum ut Ec Plin: Ian:

Namówić komu, natakać, Increpare aliquem Liv:

Namówić się, sita mówić Satis, superq; loqui. A-
nal: Na.

- Namownie**, Persuasibiliter. *Quinz:*
Namownie, aliter. *Z namomy*, De compacto. *Plaur:*
ur: Ex composito. *Liv:* Compacto. *Cic:*
Namowny, który *tacno namówi*, Persuasorius. *i,*
3, Svet. Svasorius. *Quinz:*
Namowny, który *się tacno namówić da*, Facilis
 persuasui. *Liv:* Facilis ad credendum &c: *Cic:*
 Persuasibilis. *is, 2, Quinz:*
Namykam czego, Promoveo aliquid alioversum.
Anal:
Namyslam się, *V. Rozmyslam się.*
Namyslitem się, Postquam multum temporis in
 ea deliberatione consumpsi, illud firmiter ar-
 ripui &c: *Cic:* Hac alternanti potior sententi-
 a visa est. *Virg:*

N A N N A P

- Nana**, *V. Mama.*
Nanaszam czego, Congero aliquid. *Cic:*
Nanijszy, Infimus. *Jmus. i, 3, Plaur:*
Nanoszę czego, *namykam*, Promoveo, protollo,
 protrudo aliquid alioversum. *Anal:*
Naobcinać, *naobrywać* &c: Satis superq; reseca-
 re, carpere alicuius &c: *Anal:*
Naostatek, De reliquo. Ad extremum. Deni-
 que. Novissimè. Postremò. *Extremò. Cic:* De-
 mum. *Pacuv:*

N A P N A P

- Napadam** na nogę, Claudico. *as, n, 1, Cic:*
Napada mię sen, *V. Drzymię.*
Napadła mię żądza, Invasit me cupidus. *Plin:*
 Incidi in cupiditatem alicujus. *Cic:*
Napadła mię melancholia, *boiaiz* &c: Incessu
 mæsti. *a*

N A P   N A P

579

maestitia animum. Liv. Incessit timor. Sat:

Invasit cupiditas &c: Var:

Napadam na co przykrego, Incido in lapidem

&c: Var: Impingo in litem &c: Sen: Incurro in perniciem &c: Cic:

Napadam na kogo, Incido in aliquem. Incurro in aliquem Offendo aliquem. Cic:

Napadam na co w mowie, Delabor, venio in aliquem sermonem. Occurrit mihi aliquid dicenti. Cic:

Napada droga, Immadescit terra. Ovid:

Napadnienie na co, Occursus. as, m, Ovid: Offensus. as, m, Offensio. onis, f, Lucr:

Napaiam kogo, V. Napawam.

Napaiam, tr. ut. Napoit mto dzieniaszka dobre mi obyczaiami &c: Imbuere pueri animum bonis moribus &c: Cic:

Napalic izbe, Incendere quantum satis est fornacem, conclavis. Anal:

Naparstek, Digitale. is: n, Var:

Naparzam cztonek chory, Fomenta calida adhibeo. Col: Foveo fomentis membrum. Cels:

Naparzanie, Fomentum. i, n, Cels:

Naparc, paskudnik, Symptoma pecudis. Anal:

Naparc, alirer. V. Porwarz.

Naparc bydlo &c: Bene pascere pecudes. Cic: Anal:

Napast sie, Satiatus est aliquo. Liv:

Napatrzyc sie czego, Satiare oculos aliquo. Sen:

Napawam kogo, Do bibere alicui. Ter: Adquo. as, a, i, Svet

Napawam, tr. V. Napuszczam.

Napawanie, Aquatio. onis, f, Liv:

Napawalne miejsce, Aquarium. i, n, Car: Aquatio. onis, f, Col:

Napeblic komore &c: Implere pulicibus conclave &c: Anal: N n   Na

Napedzam dokąd kogo, Impello, conjicio alique-
quem in. &c: Cic:

Napedzam komu kłopot, Conjicio aliquem in tri-
cas &c: Plaur: Afferro alicui angorem &c: Cic:

Napełniam co, Expleo, compleo, repleo aliquid.
Cic: Oppleo aliquid. Liv: Impleo aliquid.

Virg:

Napełnienie, Expletio. onis, f, Cic:

Napełnienie, pełność, Plenitas. aris, f, Tac:

Plenitudo. inis, f, Ad Heven: auct: Plenum.

i, n, Plin:

Naperzam się, V, Kokoszę się.

Napięcie, Contentio. Intentio. onis, f, Cic:

Napieram czego, Protrudo aliquid alioversum.

Anal:

Napieram się, V. Domagam się.

Napiersnik, Phaleræ. arum, f, Liv:

Napiersny, na piersiach położony, Pectoralis. is,

2, Hier: Supra pectus positus. Anal:

Napierwey, V. Naprzód.

Napierwszy, Omnium primus. Anal:

Napięzek, Calx calcei. Virg: Anal:

Napięty łuk &c: Intentus arcus &c: Plin: Ten-
sus arcus. Stat:

Napiiam się, po rósze piąg, Poto. as, n, 1, Cic:
Potito. as, n, r. Plaur:

Napiiam się rad, V. Upiiam się.

Napiiam się dymu &c: Imbibio fimum &c: Plin:

Napiiam się, tr, ut. Napić się, zamziąć ztey
nauki &c: Malam opinionem &c: imbibere.

Imbui erroribûs &c: Cic: Imbuere animum
errore &c: Liv:

Napiinam łuk &c: Intendo arcum &c: Conten-
do ballistam &c: Cic: Adduco arcum. Virg:

Napiinam na co, tr. V. Usadzam się.

Napiinam na co, co, prop: Aringo aliquid alicui,
Anal: Na:

- Napis kſag* &c: Inſcriptio libri &c: *Plin:* E-
pigramma. *aris, n,* Index libri &c: *Cic:*
Napis kſadg, Inſcribo aliquid. *Cic:* Signo ti-
tulô aliquid. *Ovid:* Superſcribo aliquid. *Sver:*
Napifano, Proditum eſt, traditum eſt memo-
riæ, literis. Scriptum aliquis reliquit. *Cic:*
Naptakac ſeg, Deplorare de aliquo. Conqueri.
Cic:
Naplesniat, Cariem trahere aliquantum capit.
Plin:
Napoſy: do poſowicy, In partem dimidia-
tam. *Col:* Ex parte dimidia. *Cic:*
Napoſy caty, Semiinteger. *ri, a, um, Amm:*
Napoſy czczy, Semiinanis. *is, 2, Plin:*
Napoſy dozrzaty, Semimaturus. *i, 3, Pall:*
Napoſy goſy, ogolony, Semirafus. *i, 3, Catul:*
Napoſy goſy, obnażony, Seminudus. *i, 3, Liv:*
Napoſy gſupi, niezupetnego rozumu, Non multum
abeſt ab infania. *Cic:* Dubiæ ſanitatſis homo.
Plin:
Napoſy mokry, Semimadidus. *i, 3, Col:*
Napoſy nagi, V. *Na poſy goſy,* 2.
Napoſy naodziany, przyodziany, Semiamictus.
i, 3, Apul: Semitectus. *Amm:*
Napoſy naprawiony, Semirefectus. *i, 3, Ovid:*
Napoſy otwarty: Semiapertus. *i, 3, Liv:*
Napoſy pełny, Semiplenus. *i, 3, Cic:*
Napoſy piiany, Semiebrius. *i, 3, Anal:*
Napoſy ſkończony, Semiperfectus. *i, 3, Sver:*
Napoſy ſpalony, Semiſtulus. Semiſtus. *i, 3,*
Cic: Semiſtus. *Virg:* Semicrematus. Semi-
cremus. *i, 3, Ovid:*
Napoſy ſpiący, Semifomnus. *i, 3, Semifomnis.*
is, 2, Cic: Semifopitus. *Liv:*
Napoſy ſtarry, Semitritus. *i, 3, Col:*
Napoſy ſuremy, Semicrudus. *i, 3, Col:* Stat:

Napoły umarły, Semimortuus. *i, 3, Catul: Præ-*
mortuus. *Liv: Intermortuus. Cic:*

Napoły umyły, Semilautus. *i, 3, Catul:*

Napoły widomy, Semiconspicuus. *i, 3, Apul:*

Napoły umrzaty, Semicoctus. *i, 3, Col:*

Napoły upieczony, Semiaffus. *i, 3, Cic:*

Napoły zabity, Seminecis. *is, 2, Liv:*

Napoły zamknięty, Semiclausus. *i, 3, Amm:*

Napoły zwierzęcy, Semiferus. *i, 3, Cic:*

Napoły żywy, Semivivus. Semianimus. *i, 3,*
Semianimis. *is, 2, Liv:*

Napominacz, Monitor. Hortator. Admonitor. *o-*
ris, m, Cic: Adhortator. Liv:

Napominalny, Monitorius. *i, 3, Sen: Hortatinus.*
i, 3, Quint:

Napominam kogo, Admoneo, adhortor, cohor-
tor, hortor, moneo aliquem. *Cic. Exhortor a-*
liquem. *Plin:*

Napominać mi, Commonefio alicujus rei. Ad-
moneor. *eris, p, 2, Cic:*

Napominanie, napomnienie, Admonitio. Adhor-
tatio. Monitio. Hortatio. *onis, f, Admonitus.*
Hortatus. Monitus. *us, m, Cic: Monitum. i,*
n, Idem:

Napomknienie, powód do czego, Invitamentum.
i, n, Invitatus. us, m, Cic:

Napomknienie, wspomnienie czego, Recordatio. *o-*
nis, f, Cic:

Napomykam kogo, powód dać, Occasionem ali-
cui do, offero. Patefacio alicui iter, viam, a-
ditum ad &c: *tr: Cic:*

Napomykam, wspominać co, V. Wspominam. *2.*

Napoleśniejszy, Postremus. *i, 3, Cic:*

Napozym, In posterum. Ad posterum. In reli-
quum tempus. De reliquo. Deinceps. *Cic: De-*
hinc. *Plaur: Na:*

- Napowietrzne rzeczy, Res superæ. Lucr:
 Napoy, picie, Potio. onis, f. Poculentum. i, n,
 Cic:
 Napoy słodki, V. Słodycz.
 Napoy piany, Ebriamen. inis, n, Terz:
 Napraszczam, V. Prostrig.
 Naprawa, naprawianie, Refectio. onis, f, Satura. æ, f, Col: Reparatio. onis, f, Salust:
 Naprawa aliter: V. Poduszczanie, Namowa.
 Naprawca, naprawiacz czego, Rep rator. oris,
 m, Stat: Reformator. oris, m, Plin: Jun:
 Naprawiacz na kogo zdradliwy, Subornator. oris,
 m, Lampr:
 Naprawiam co, Reficio, reconcinno, restituo, emendo, corrigo, munio aliquid. Cic: Restau-
 ro aliquid. Tac:
 Naprawiam kogo, na kogo, Immitto aliquem ad aliquem. Cic: Suborno ad sollicitandum aliquem. Plaut: Instruo aliquem dolis in Ec:
 Virg:
 Naprawiony na kogo, Submissus ad aliquem. Cic:
 Anal:
 Naprawny, co się da naprawić, Reparabilis. is,
 i, Ovid:
 Naprawny, naprawiony, Refectus. Reconcinnatus. Correctus. i, 3, Cic:
 Naprowadzam na drogę, Deduco in viam. Cic:
 Induco in viam. Var: Reduco in viam. Plaut:
 Naprzeciwka, E regione. E contraria parte. Cic:
 Ex adverso. Plaut: Contra. Virg:
 Naprzeciwko, przeciw czemu, Adversum aliquid. Plin: Contra aliquid. Suet: Erga aliquid. Plaut:
 Naprzeciwko stawiam co czemu, Oppono aliquid alicui. Cic:
 Naprzeciwko stojący, Ex adverso situs. Terz:
 Naprzeciwko stawianie, Oppositio. onis, f, Cic:
 Na.

Naprzeciwny, naprzeciwno, bedacy, Oppositus. Adversus. i, 3, Cic: Contrarius. Liv: Contrapositus. Quint:

Naprzemianny, Alternus. i, 3, Virg: Alternatus. Sen:

Naprzod, wprzod, Primum. Imprimis. Principio Cic: Primitus, Var: Primò. Ovid:

Napuchać na kogo, puchaniem zarazić, Inhalare aliquid tetrum alicui. Cic: Afflare alicui fau. cibis aliquid mali. Ad Heren: Contingere halitu aliquem. Plin:

Napuehto co, nabrzmiato, Turgidum, tumidum est aliquid. Cic: Jutumuit aliquid. Ovid:

Napuchnienie, nachuchnienie, Affatus. us, m, Ovid:

Napuszczam co czym, Instillo aliquid alicui, Cic: Irroro aliquid aliquo. Col:

Napuszczam co iadem, Inficio aliquid venenò. Virg: Tingo, lino aliquid venenò. Ovid:

Napuszczany iadem, Venenatus. i, 3, Delibutus sane Cic: Medicatus. i, 3, Marr:

Napycham czego, Impleo aliquid aliquo. Virg:

N A R N A R

Narabiam czym, Frequenter, crebrò aliquid usurpo. In usu frequenti aliquid habeo. Anal:

Narabiam fałszem, V. Fałszuig.

Narabiam z kim, V. Towarzyszę.

Naradzam się z kim, o czym, Consilia confero, Consilium de aliqua re habeo, capio. In eo consilium cum aliquo. Cic:

Naradzanie się z kim, Consultatio. Deliberatio. o. onis, f, Ratio consilii capiendi. Cic. Consilium. i, n, Virg:

Naradzania godny, Habet deliberationem. Cadit in

in deliberationem. Venit in consultationem
aliquid. Cic:

Naradzaniu służący, Deliberativus. i, 3, Cic:
Naramiennik męski. żołnierski, Armilla. a, f,
Liv: Brachiale is, n, Plin:

Naramiennik biatogłowski. Spinther. eris, n, Pla-
ut: Spatharium. i, n, Plin: Spathala. is, n,
Claud:

Naramienny, Qui super humeros est. Anal:

Narastam, Succresco. is, n, 3, Plaut: Supercre-
seo. Cæs: Incresco. Subnascor. eris, d, 3, Plin:

Narazam rękę, nogę &c: Oblądo manum &c:
Plaut: Lądo oculos &c: Horat: Offendo latus
&c: Cic:

Narazam kogo, V. Obrażam, 2.

Narazam kogo aliter. Wypycham, V. Narracam 2.

Narazam się na co, Incurro in aliquid. Objicio
me alicui, in aliquid. Cic:

Narazam się, aliter. Offendo animum alicui. Con-
cito, contraho offensionem alicujus. Anal:

Norainy, na razie leżący, Peroportunus. Op-
portunus. Expositus. Obiectus. Obvius, i, 3,
Cic:

Narcyzek ziele, Narcissus. i, m, Virg.

Narcyzek kamień drogi, Narcissites. a, m, Plin:

Narcyzkowy, Narcissinus. i, 3, Plin:

Narda ziele. Nardus. i, f, Hor:

Narduszek ziele, Lotus silvestris. Plin:

Nardowy olejek, Nardinum oleum. Plin: Nar-
dum. i, n, Tibul: Nardus. i, f, Hor:

Narcyczny koń, Equus jugalis dexter. Anal:

Narod, Natio. onis, f, Gens. entis, f, Genus.
eris, n, Cic:

Narodowy, narodowi iakiemu własny, Genticus.
i, 3, Tac: Gentilis, is, 2, Juv. Gentilitius.

Juv:

Na-

Narodzenia dzień, V. Dzień narodzenia.

Narodzenia czyiego godzina, Genitalis hora. Plin:

Genesis. is, f, Fuv: Genitura. a, f, Svet:

Narodzenie (powszechnie) Editio onis, f, Ulp:

Narodzenie pańskie gody, Nato Christo celebris dies. Natales Christi feriæ. Anal:

Narodzeniu służący, Natalis. is, 2, Natalitius.

i, 3, Cic: Genitalis. is, 3, Ovid:

Narówniey, który na równi jest, Planarius. i, 3, Amm:

Narożnica, Angularis appendix. Anal: V. Rog 2.

Narożny, megielny, Angularis is, 2, Col:

Narty, tyże, Calopodium ferratum Fun:

Naruszam, narzylan prop: & tr. Infirmo, infringo, convello, labefacto, frango, violo, aliquid. Cic:

Naruszenie, Infractio. Debilitatio. onis, f, Cic: Labefactatio. Plin:

Naruszony, namatłony, Infractus. Quassatus. i, 3,

Cic: Affectus i, 3, Liv:

Narybić sadzawkę &c: Serere pisces in &c: Plin:

Narychtować działo &c: Intendere machinam in &c: Collimare aliquid, aliquo. Cic: Dirigere hastam &c: Ovid

Narzadzam, V. Naprawiam 1, Gotwig.

Narzaniec ziele, Lotus ægyptia. Plin:

Narzędny, narządzony, V. Naprawny, 2, Opatrzony w co.

Narzędzia sła potrzebuiący, Mechanicus. i, 3, Firm: Machinosus. i, 3, Svet:

Narzędzie naczynie, Arma. orum, n, Virg: Instrumentum. i, n, Cic: Organum. Col:

Narzekam, Lamentor aris, d, 1, Lamentis vaco, dedo me. Lamentabili voce deploro aliquid.

Edo ploratum. Conqueror. eris, d, 3, Cic:

Na-

Narzekalnica, V. Płaczka.

Narzekalnik, V. Płaczek.

Narzekanie, Lamentum. *i, n*, Lamentatio. Eju-
lacio *onis*, *f*. Ejulatus. *ūs, m*, Cic.

Narzynam V. Nacinam. Karbuig.

Narzynanie, Incisura. *a, f*, Col: Scissura. Plin:

Narzynany, Serratus. Multifidus. Denticulatus.
Fimbriatus. *i, 3*, Plin:

N A S N A S

Nasad pługowy, Dentale. *is, n*, Virg: Bura. *a*,
f, Var:

Nasadzam kokosz, Suppono ova gallinæ. Cic: Sub-
jicio ova gallinæ. Plin:

Nasadzam siekierę, Apto manubrium securi &c: Col:

Nasadzam czego na polu &c: Vestio aliquo a-
grum &c: Col:

Nasadzam się na co, V. Usadzam się.

Nasadzanie kokoszy &c: Suppositio ovorum, gal-
linæ &c: Col:

Nasalam co, Sale aliquid obruo. Plin: Sallo *is*,
aliquid. Salus

Nasalane rzeczy, Salsamentum. *i, n*, Cic:

Nasalanie, Salitura. *a, f*, Col: Salsura. Plaut:

Nasci, Accipe. Plaut. Cape. Ter: En sume. Corn:

Nacie, Incurso in aliquem &c: Cic:

Nascielnik, V. Deki.

Nascietam, Insterne. *as, a, i*, Virg: Stramen-
tis aliquid exaggero. Col:

Naspiam się, Obduco frontem &c: Quint. Con-
traho frontem &c: Cic:

Nasiada kokosz, Incubat gallina. Incubat ovis
gallina. Col. Incubat ova gallina. Var:

Nasiadka, V. Kokosz nasiadka.

Nasiadły bray, Frequens regio: Coadificatus lo-
cus. Cic: Nas-

Nasiekam, V. Nacinam.

Nasiekany, nacigry, Cicatricosus. *i*, 3, Col: Infectus. Ovid:

Nasienie, Semen. *inis*, *n*, Cic: Sementis. *is*, *f*, Col:

Nasienia nierodzący, Carens. semine. Anal:

Nasienie rodzą, Semento. *as*, *n*, 1, Plin: Semen emitto. Anal:

Nasiennik, Seminarium. *i*, *n*, Var:

Nasienny, nasienie rodzący, Sementifer. *ri*, *a*, *um*, Virg:

Nasienny, należący do nasienia, Seminarius. *i*, 3, Cat. Sementinus. Ovid. Seminalis. *is*, 2, Col:

Nasierzsały, V. Naieżony.

Nasierzsał, V. Wężowy język.

Naskakuie, Saltu locum. muto. Anal:

Naskakuie guz, Extuberat plaga. Anal:

Naskakuie komu. *rr*. Assentior alicui. Cic:

Naszi, V. Mayski, Swoyski.

Naskoczenie guza, Sugillatio. *onis*, *f*, Gor:

†astabieć, V. †stabieć.

Nasładowania godny, Expositus ad imitandum. Cic:

Nasładowanie, Imitatio. *onis*, *f*, Cic: Imitamentum *i*, *n*, Tac:

Nasładowanie głupie złe, Imitatio depravata.

Cic: Mala affectatio. Cacozelia. *a*, *f*, Quint:

Nasładowanie zamisne dobre, Aemulatio. *onis*, *f*, Cic:

Nasładowca, Imitator. Sectator. *oris*, *m*, Cic:

Nasładowca zamisny dobry, Aemulator. *oris*, *m*, Cic:

Aemulus ejusdem rei. Gell:

Nasładowca głupi, Cacozelus. *i*, *m*, Svet. Simius. *i*, *m*, Hor: *rr*:

Nasładowczyni, nasładująca, Imitatrix. *icis*, *f*, Cic:

Nasładujący, chodzący za kim, Sequax. *acis*, *i*, Lucr. Secutuleius. *i*, 3, Perr: Na-

Nasładowie kogo, Imitor aliquem. Exemplō alicujus facio. Sequor aliquem in aliquare. *Cic:*

Nastuchać się, Inebriare laurem. *Juv:*

Nastugowanie, Obsequentia. *a, f, Cas:* Obsequela. *Plaut:*

Nastugiwie komu, Infervio alicui. *Cic:* Subservio alicui. *Plaut:*

Nastychnąć co, usłyszyć co, Inaudire aliquid. *Cic:*

Nasmalam, napuszczam smółkę, Impico aliquid. Pico. *as, a, i, Linio*, imbuo pice. *Col:* Lino pice. *Liv:*

Nasmalanie, Picatura. *a, f, Pall:* Gummitio. *nis, f, Col:*

Nasmalany, V. *Smolony.*

Nasmarowano mu ręce, Corruptus est muneribus. *Hor:* *Anal:*

Nasmiatem mu się, Arrisi illum. *Cic:*

Nasmiwam się z kogo, V. *Smieię się z czego*, Szydzę.

Nasmiwisko, posmiech, Irrisio. *onis, f, Cic:* Irrisus. *us, m, Deridiculum. i, n, Tac:* Derisus. *Svet:*

Nasmiwca, Irrisor. *oris, m, Cic:* Derisor. *Plin:*

Naspa, nasypka, Pulvini, cervicalis tela interior, aut corium. *Anal:*

Naspać się, Saturari somnō. *Liv:*

Naspót, V. *Pospótu.*

Nastaiacy, Iniens. *uris, i, Incipiens. entis, i, Cic:*

Nastaie co, Incessit aliquid. *Salust:* Increbescit aliquid. *Cic:*

Nastaie księżyc, Apparet post congressum luna. *Anal:*

Nastarszy, Maximus natu. *Liv. Primævus. i, 3, Carul:*

Nastawiam gardła, gotowem umrzeć, Offero me morti in mortem, in discrimen. Offero me periculis. Objicio me telis &c. Cic:

Nastawiam komu rękę, gęby &c: Prabeo manum &c: alicui. Ovid. Oppono alicui manum &c. Hor:

Nastawiać beczek, stupów &c: Ponere, expone-re multa dolia &c: Anal:

Następca, Successor. oris, m, Cic, Postpartor. Plaut

Następce dać komu, Subrogare aliquem in locum alterius. Cic:

Następnie, posobnie, Successivè. Spart: Conse-quenter. Ulp: Deinceps. Cic:

Następny, Consecutarius. i, 3, Cic: Successorius. Ulp.

Następowanie nastąpienie, Successio. Consecutio. onis, f, Consequentia. a, f, Cic: Sequela. Lact:

Następnicy, Consequens. Insequens. entis, i, Instans. anis, i, Cic. Reliquus. i, 3, Lucr: Se-quax. acis, i, Virg:

Następnie, Consequor. Insequor. eris, d, 3, Suc-cedo. is, n, 3, Cic. Justo. as, n, i, Cas: Se-quor. Lucr:

Następnie na czyi urząd, miejsce, &c: Succedo vicarius alicujus muneri &c: Succedo alicui, in locum alicujus. Cic: Consequor aliquem in aliquo. Plin: Jun:

Następnie komu na szyję, Jugulum peto alicujus. In capite, cervicibus resto. Cic:

Następnie na co, prop: Calco aliquid. Sver: In-fisto alicui. Plaut:

Nastołka, V. Deka.

Nastorzyć, nastroszyć uszy &c: Arrigere aures &c: Ter. Erigere, surrigere aures &c. Virg:

Nastorczony, Arrestus. i, 3, Virg.

Nastrzepiam, V. *Szczepię*.

Nasyćcam kogo, *prop*, & *tr*: Satio aliquem. Affe-
ro alicui satietatem. Expleo aliquem satieta-
te alicujus rei. *Cic*.

Nasyćcam się, *nasyćcitem się* czym, Saturatus sum
aliquo. *Cic*: Satietas me capit alicujus. *Liv*:

Nasyćcenie się, *sytorć*, Satietas. *atis*, f, Expletio.
onis, f, *Cic*: Saturitas. *atis*, f, *Plaut*: Saties.
ei, f, *Plin*:

Nasyćcony, Satur. *ri*, a, um, Saturatus. Exple-
tus. *i*, 3, *Cic*:

Nasyćcony, aliter: którego może nasyćcić. Exple-
bilis. *is*, 2, *Cic*:

Nasyććcam na kogo, Immitto aliquem in, ad & e:
Cic:

Nasyććcam, nasyćććcam do kogo, Allego ad aliquem.
Cic:

Nasyćććanie, nasyććććanie do kogo, Allegatio ad a-
liquem. *Cic*: Allegatus. *is*, m, *Gell*:

Nasyćććć czego, na mierzch sypię, Super inge-
ro aliquid. *Plin*: Supergero aliquid. *Col*: Su-
perinjicio aliquid. *Cels*.

Nasyćććć statek pełny, Impleo vas aliquod. *Anal*:

Nasz, Noster. *ri*, a, um, *Cic*:

Naszam co, Gestito aliquid. *Plaut*: Portito ali-
quid. *Gell*:

Naszczepiam drewna, Incido lignum. Infindo.
is, a, 3, *Virg*:

aszelnik, Lorum latum, quo collum equi te-
moni alligatur. *Anai*:

Naszyniec, Nostras. *atis*, i, *Cic*. Indigena. *a*, i,
Liv:

Natargać *sit* &c: Intringere vires &c: *Prop:*
Natchnąć kogo czym, Inspirare alicui aliquid:
Sili:

Natchnienie Boskie, Afflatus, inflatus divinus.
 Caelestis instinctus. Divinus impetus. *Cic:* In-
 spiratio divina. *Firm:*

Natchniony od Boga, Tactus divino spiritu. *Liv:*
 DEO repletus. *Ful:* *Capit:*

Natchniony jestem od Boga, Afflatus sum divi-
 no spiritu. DEUS mihi dedit, iniecit hanc
 mentem &c: *Cic:*

Naterminować co, krótko napisać, Adnotare ali-
 quid cursim. *Plin:* *Jun.* Notare ad memori-
 am aliquid. *Cic:*

Naterminowanie czego, Annotatiuncula. *a, f.*
 Annotamentum. *i, n.* *Gell.* Annotatio. Adno-
 tatio. *onis, f.* *Sipont.*

Natężaicy, Intendendi vim habens. *Anal:*

Natężam co, Intendo aliquid. *Plin:*

Natężanie natężenie, Contentio, *onis, f.* *Cic:* In-
 tentio. Intensio. *Quint.*

Natężanie w mowie, Sonus vocis. Impressio vo-
 cum. *Cic:* Accentus. *is, m.* *Quint:*

Natkano, ciasno, Fastim. *Lucil:*

Natkany, napchany, Fastus. Confertus. Refer-
 tus. *i, 3.* *Cic:*

Natkany, nabirzy w tkaniu, Pavitensis. *is, 2.* *J.*
sid: Spissus. *i, 3.* *Plaur:*

Natkniony ogród kwiatami, Distinctus floribus
 hortus. *Ovid.* *Anal:*

Natkażam, Calco aliquid. *Col:* V. *Tłoczę, Na-*
tykam *i,*

Natukam czego, Labefacto aliquid. *Col:* In-
 tringo aliquid. *Ovid:*

Natracam czego *prop:* V. *Naruszam.*

Natracam kogo na co, Objicio aliquem alicui. *Cic:*
Do aliquem sub ictum &c: *Tac:* *Na-*

Natracam czego w mowie, *Injicio* in fermone a
liquid. *Cic:*

Natracam się na co, *narazam*, *Incurro* in aliquid.

Obicio me alicui. *Cic:* *Impingo* in aliquid.

Ulp:

Natraciam na co, *Contingo* aliquid. *Virg. V. Na-*
padam.

Natret, *Ardelio onis, m, Marz:*

Natrzęsam się z kogo, *V. Uragam*, *Przegarzam.*

Narychmiać, V. Zaraz.

Natykam co, *napycham* czego w co, *Confertio a*
liquid in aliquid. *Plin:* *Distendo* aliquid ali-
quo. *Plaut.*

Natykam się, *Compleo* me. *Obruo* me. *Cic:*

Natykam winnicę &c: *Palo. as, vineam. Peto*
vineam, Col: Statumino vineam. Plin:

Natykanie, Fatura. a, f, Vitru:

Natykana maigność, *Attrita* opes. *Accisa res.*

Liv. Diminuta prädia. *Extenuatissima* copia.

Cic:

Natyrać maigności, *Attenuare* opes. *Ovid:*

N A U   N A U

Nauczam, V. Uczę kogo.

Nauczam wiary, *katechizuję, Doceo* rudimenta
religionis. Elementa Christiana trado. *Anal:*

Nauczyć się czego na pamięć, *Mandare* aliquid-
memoriae. Perdiscere, addiscere aliquid. *Cic:*

Nauczenie, V. Uczenie.

Nauczony, V. Uczony.

Nauczyciel, Doctor. Praeceptor. oris, m, Magi-
ster, ri, m, Cic: Praemonstrator. Ter: Exerci-
tator. Plin:

Nauczyciel wiary, *Doctor misteriorum religionis,*

Anal:

Na

Nauk pilny, Studiosus literarum. *Cic*: Curiosus. *i*, 3, *Vopisc*:

Nauka (powszechnie.) Doctrina. Disciplina. Scientia. *a*, *f*, *Ars*. artis, *f*, Præceptio. Institutio. Eruditio. *onis*, *f*, Documentum. Præceptum. Studium. *i*, *n*, *Cic*:

Nauka chrześcijańska, katechizm, Legis christiana initia, dogmata rudia. Capita rerum de DEO credendarum. *Anal*:

Nauka walna, Encyclopædia. *a*, *f*, *Quint*: Encyclos disciplina. *Virr*:

Nauki wyzwolone, Artes liberales. Studia liberalissima. Optimarum artium studia. Doctrina ingenia. *Cic*:

Nauki wyzwolone trudne, głębokie, Literæ interiores reconditæ ac exquisitæ. Artes difficilimæ, subriles, gravissimæ. Majorum rerum scientia. *Cic*:

Nauki iakiey poczarki, Elementum. *i*, *n*, *Cic*:

Naukom służący własny, Disciplinalis. *is*, 2, *ad*, *Heren*. auct, Literatus. *i*, 3, *Cic*: Literarius. *Plin*:

Nauszka, nausznicą, Inauris. *is*, *f*, *Plaut*:

Nawa wśzelaka, Navis *is*, *f*, Navigium. *i*, *n*, *Cic*:

Nawa mata, V Łódz. Czotno.

Nawa spora, V. Komiega. Szkura. Dubas. Łódz. Próm.

Nawa morska wielka, żegloma. V. Okręt.

Nawa Hermanńska, królewska, Pratoria navis. *Liv*:

Nawa nakryta, Navis constrata. *Cæs*: Navis re-
cta. *Liv*:

Nawa nienakryta, Navis aperta. *Liv*: Aphra-
ctum. *i*, *n*, *Cic*:

Nawa rozietna, Navis solutilis. *Suet*:

Nawa wiosła maia, Navis actuaria. Navigium
actuarium. *Cæs*: Actuarium. *i*, *n*, *abs*, *Cic*:

Na.

Nawa maiąca wiosół rzęd jeden, Moneris. is, f, Liv:

Nawa maiąca wiosół rzędy dwa, Biremis. is, f, Plin: Dicrotum. i, n Cic:

Nawa maiąca wiosół rzędy trzy: cztery pięć
 &c: Triremis. is, f, Cic Quadriremis. is, f,

Liv: Quinqueremis. is, f, Cic: Hexeris is, f,

Liv: &c:

Naw woiennych kilka, Classis. is, f, Classicula. a, f, Cic:

Nawa woienna nosata, Navis rostrata. Cic:

Nawa z pałacem, Navis cubiculata. Sen: Navis animi causā facta. Plaut:

Nawa koscioła, zwłaszcza murowanego, Para major & vastior templi. Anal:

Naw, budowania miejsce, Navale. is, n, Cic:

Naw budowanie, Navium fabricatio. Anal:

Naw budowniczy, Naupegus. i, m, Firm:

Naw dno, Carina a, f, Cic: Alveus. i, m, Liv:

Naw herb, Tutela. a, f, Sen:

Naw przodek, Prora. a, f, Cic: Rostrum navis. Cas:

Naw zad, rzt, Puppis. is, f, Cic:

Naw nakrycie, Constratum navis. Liv:

Naw stanowisko, V. Stanowisko naw.

Nawy pan, V. Szyper.

Nawy ozdoba, Aplustre. is, n, Aplustrum. i, n, Cic:

Nawy rozbiłający, Naufragus. i, 3, Hor:

Nawy rozbić, Naufragium. i, n, Cic:

Nawy szrongi poprzeczne, Statumina um, n, Cas:

Nawy wschod, Scala navalis. Anal

Nawy wystawiam, buduję, Naves ædifico. Cic:

Nawatność morska, Procella maris. Virg: Tempestas maris. Cic:

Nawatność, rz: V. Zamieszanie, rz.

Nawatlony, Infractus. *i, 3, Cic:*

Nawet, V. Nacstarek.

Nawoszczam, V. Woskuie.

Nawiazanie, to czym co nawigzuia, Amentum.
i, n, Liv:

Nawiazany, Amentatus. *i, 3, Cic: Subtentus:*
Car:

Nawicela, V. Członek *3.*

Nawidzę co, kogo, Delector, oblector aliquo. Delectationi mihi est aliquid. *Cic:*

Nawigcey, Ad summum. *Cic: Ut maximè. Col:*

Nawiedzam kogo, Viso, reviso, inviso, interviso aliquem. *Cic:*

Nawiedzanie, nawiedziny, Visitatio. *onis, f, Sponz:*

Nawiekszy, Maximus. Supremus. Ultimus. Summus. *i, 3, Cic:*

Nawietrzny, Expositus ventis: *Plin: Perflatilis. is, 2, Apul:*

Nawigzuie co, Amento. *as, aliquid. Luc: Intendo vincula alicui. Virg:*

Nawiiam co, Intendo stamina alicui. *Anal:*

Nawia się co, Offert se. Offertur, incidit aliquid. *Cic:*

Nawilać; nawileć, V. Szaleie od strachu.

Nawiatczana szata, Vestis villosa. *Tib:*

Nawtoczę igłę, Trajicio filum in acum. *Cels:*

Nawtoka u fecti, Epidromus. *i, m, Plin:*

Nawodny, Circumscribitur aquis. *Cic: Anal:*

Nawodny, na wodzie przebywający, Aquaticus. *i, 3, Plin:*

Nawodzę na drogę, V. Naprowadzam.

Nawodzę na zły raz &c: Illicio in fraudem.

Deduco in discrimen &c: *Cic: Do sub iectum. Tac:*

Nawotać się, Nimis diu & longum clamare.
Plaut: Anal:

Nawół, Jugum. *i, n*, Ovid:

Nawóz, to czym wyrównywaia ropy, *Ec*: Congestus. *As, m*, Col: Aggestum. *i, n*, Amm:

Nawóz aliter, V. *Gnoy mszelaki*.

Nawożę, Accumulo terram *Ec*: Exaggero accumulando terram *Ec*: Plin: Repleo, compleo aliquid. *Sver*:

Nawożenie, Accumulatio. Advestio. *onis*, f, Plin: Congestus. *As, m*, Lucr:

Nawracam czego, V. *Kieruję* czym, *Nanoszę* czego.

Nawracam się gdzie, V. *Obracam się* gdzie.

Nawracam kogo błądzącego, Meliorem aliquem reddo. Converto aliquem à consuetudine mala. Cic: Ex errore aliquem in viam deduco, Plaut:

Nawracam berezyka, Mala opinionis circa religionem rectè sapere facio. *Anal*:

Nawracam się do dobrego, Ad probitatem vitæ olim neglectam postlaminio redeo. *Anal*: Ad bonam frugem me recipio. Cic:

Nawracam się od kacerstwa do wiary katolickiej, Abjurata hæresi calvini *Ec*: Orthodoxis *ad*ador. *Anal*:

Nawrócenie czego, Conversio. *onis*, f, Plin:

Nawracanie kogo, Seductio alicujus ad bonam frugem. *Anal*:

Nawrócenie się do dobrego, Melior mens. Cic: Receptus à malis consiliis. Liv: Mutatio morum. Sen:

Nawrót ziele, V. *Brodawnik*.

Nawrzał czego, Incoctus est aliquo. *Anal*: Hor:

Nawrzał swej woli: tr: Concepit vitium, maculam. Imbutus est erroribus *Ec*: Cic:

Nawstecz, V. *Wzad*,

Namydzierać, namyłudzać, Plurima extorquere, corradere. Anal:

NamyŹszy, Altissimus. Summus. Celsissimus. i, s, Cic:

N A Y N A Y

Nayduię co zrefunkiem, Offendo aliquid. Cic: Reperio. is, ri, ertzum, a, 4, Plaur:

Nayduię co szukaigę, Jovenio aliquid. Plaur: Comperio aliquid. Catul: Reperio aliquid. Cic:

Nayduię co u kogo, Deprehendo aliquid apud aliquem. Cic:

Nayduię się to, Comparet aliquid. Liv: Reperitur aliquid. Cic:

Naygorzey, naygorŹszy, naylepszy, V. Nagorzey, NagorŹszy, Nalepszy. &c:

Naymacz, ten który komu co naymuie, Locator. oris, m, Firm:

Naymacz, który u kogo czego do używania naymuie, Conductor. oris, m, Cat:

Naymacz, zakupnik dobr poŹpoliczych ceł &c: Redemptor vectigalium &c: Publicanus i, m, Cic:

Naymacz, który co swęgo komu na zrobienie ogo tem naymuie, Locator. oris, m, Virr:

Naymacz, który się co komu zrobić ogo tem po deymuie, Redemptor. oris, m, Cic: Susceptor. oris, m, Justin:

Naymuie komu czego swęgo do używania, Eloco, loco aliquid alicui. Cic: Locito aliquid. Ter:

Naymuie czego u kogo do używania, Conduco aliquid. Cic:

Naymuie kogo na co zrobić, Conduco aliquem ad &c: Cic: Loco aliquid faciendum &c: Plaur:

Naymuie się komu co zrobić, Redimo aliquid. Cic: Loco operam meam alicui, Gell; Na:

N A Z   N A Z

599

Nazad, V. Wzad.

Nazajutrz, Postridiē. Postridiē ejus diei. Cic:

Posterō Tac: Postridie nundinas Sc: Suet:

Nazajutrze, Posterum. Tac: V. Futuro, 2,

Nazajutrzny, Posterus dies Sc: Cic:

Nazbierać czego, Colligere multum alicujus.

Cic: Anal:

Nazbyt, Nimis. Nimium. Plus satis. Satis sa
perq: Prater modum. Cic: Immenso plus. Plin:

Naziemny, Subsolaneus i, 3, Fest:

Naznaczam czas Sc: Definio diem Sc: Cic:

Designo fines Sc: Liv: Determino limites

Sc: Plaut:

Naznaczenie Assignatio. Designatio. onis, f, Cic:

Annotamentum i, n, Gell:

Naznaczony, Proditus. i, 3, Cic: Prodictus. Liv:

Status. Cic:

Nazwanie od czego, Agnominatio. onis, f, Quint:

Nazwisko iakieykolwiek rzeczy, Nomen. inis, n,

Appellatio. onis, f, Vocabulum. i, n, Cic: Co-

gnomen Plin:

Nazwisko własne, Nomen proprium. Cic:

Nazwisko własne mający, wyrażający, Ex re
nomen habens. Nomini suo respondens. O.

vid:

Nażyczam komu czego, V. Pożyczam:

Nażył się, Explevit naturam satietate vivendi.
Cic:

Nazymający, Appellativus. i, 3, Prisc:

Nazynam kogo iako, Nuncupo aliquem nomine
sapientis Sc: Appello aliquem sapientem Sc:

Nomino aliquem vocabulo aliquo, alicujus.

Cic:

Nazynam kogo od czego, Nomino aliquem ex
aliquo. Cic:

Nazynam co, abo kogo inaczej, Transnomino.

as, a, i, Suet:

Na-

Nazywam się od czego, Traho nomen ab aliquo.
Nomino me ex aliquo. Cognomen ex aliqua
 re traho, sumo, invenio. *Cic:*

Nazywanie, dawanie przezwiska, Impositio nomi-
 nis. Nominatus. *is, m, Var:* Nominatio. *o-*
nis, f, Ad. Heren:

N E C N E D

Necę kogo, Inesco aliquem *tr: Ter:*

Necę prop, ut. Necę piaki, Offundo cibum, ut
 aves assu scant. *Plaur:*

Necenie, V. Łakocenie. Wabienie.

Nędza, Miseria, a, f, Calamitas. atis, f, Cic:

Nędzę klepig, Tabesco in calamitate. Duriore
 fortunâ conflictor. *Cic:* Inestâ fortunâ pre-
 mor. *Var:*

Nędzę się, kogo, Exhaustio aliquem, me. *Cic:* In-
 fero calamitatem alicui. *Cas:*

Nędznie, mizernie, Miserè. Calamitosè. Misera-
 biliter. Miserandum in modum. *Cic:*

Nędznik, mizerak, sume ex adjectivo *nędzny.*

Nędzny, Calamitosus. Miserandus. Misellus.
 Prostratus. Afflictus. *i, 3, Miser rz, a, um.*
 Miserabilis. *is, 2, Cic:*

N E R N E

Nerek bolenie, Nephritis. *ios, f, Cal: Rhod:*

Nerek bol cierpiący, Laborans ex renibus. *Cic:*

Nerka, Ren. *enis, m, Cic:*

Nęza, to czym nęca, Illicium. *i, n, Var:* Esca.

Illecebra. a, f, Cic: V. Przytuda.

N I N I C

Ni człowieka tam niemasz, Ne unus quidem a-
 est. *Ter:*

Ni

Ni go tam, ni go sam, ni mię tam, ni mię sam,
Hæreo. Hæreo in aliqua re. Irretitus, impe-
ditus ac penè constrictus sum. Cic:

Ni ocz, ni zacz, Quo jure, quaq; injuriâ. Ter:

Ni pienizka, Ne teruncium quidem. Cic:

Ni stowka o tym, Verbum nullum de hac re.

Ter:

Ni tak, ni tak, Neutro modò. Anal:

Ni tam, ni sam, Neutram in partem. Anal:

Ni tam, ni sam, mam stanowisko, Neutrobi ha-
beo stabulum. Plaur:

Ni to, ni owo, Nec bona, nec mala. Ter:

Ni to, ni owo czynię, Nec lego, nec scribo

Ec: Cic:

Ni z tad, ni z owad, Neutra ex parte. Anal:

Ni z tad ni z owad, aliter: Ecce tibi. Ter: A-
nal:

Nic, Nihil. Nihilum. i, n, Nec hilum. Cic:

Nic (adverbium) ut. Nic mi da tego, Nihil
ad me attinet. Cic:

Nic mi po tobie, Nihil te utor. Plaur:

Nic mi nie iest, Nullo cognationis genere me
attingit. Anal:

Nic niedba, Nihil pensi est illi. Liv:

Nic tobie do tego, Nihil tua refert. Ter:

Nic mi, nic mi, Valet. Bene habet. Anal:

Nic to (dodając serwa komu.) Nihil est Plaur:

Nic to ieszcz, Istud quidem nihil est. Nihil hoc
præ Ec: Plaur:

Nic, nitka, Filum. i, n, Liv: Linum. i, n, Cels:

Nice, Facies, superficies vestis interior. Anal:

Nici tkacze, krosienne, Infibuli. orum, m, Ffid:

Niciany, Stamineus. i, 3, Prop:

Nicowany, Interpolis. is, 2, Plaur: Interpola-
tus. i, 3, Herm:

Nicuję, Interpolo. as, a, 1, Herm: Vestem ve-
terem transformo. Anal: Nic

Nic *warr*, Nihil valet. *Anal*:
Niderlant, Belgium. *i*, *n*, *Cas*:
Niderlantczyk, Belga. *a*, *e*, *Liv*:

NIE NIEB

Ni (*negans particula*) Non. Haudquaquam,
 Nihil minus. Parum. Minus. Minime. Ne-
 quaquam. *Cic*:

Nie *aliter* *ur* *Nie mów*, &c: Abstine sermo-
 nem *Plaut*:

Nie wierz Parce credere *Ovid*: *Nie kupuy*, Par-
 ce pretio *Plaut*: *Nie pal*, Abstine ignem ab
 ædibus &c: *Liv* *Nie przezy*, Ne nega &c:
Terent:

Nie, *aliter* *ur* *Niezniesć* &c: Adeo? impo-
 tenti esse animo &c: *Ter*: Mene succubuisse
 dolori &c: *Anal*:

Ni *bażę w tobie uczynności* &c: Desidero abs-
 te benevolentiam &c: *Cic*: *Anal*:

Niebacznie, Inconsulte Inconsulto. *Cic*: Teme-
 re *Cas*:

Niebacznosc, Temeritas. *artis*, *f*, Inconsiderantia,
 & *f*. *Cic*:

Nie'aczny, Parum prudens. Inconsultus. Incon-
 sideratus. *i*, *3*, Imprudens. *entis*, *1*, *Cic*:

Niebarzo damno, Non ita multum. Non ita mul-
 tis ante annis &c: *Cic*:

Niebarzo sary, Non ita multorum ante anno-
 rum. *Cic*: *Anal*:

Niebarzo więcej, Non nimio plus. *Lucr*:

Niebarzo miły, Non perinde gratus. *Suet*:

Ni *bespieczeństwo*, Periculum. *i*, *n*, Discrimen,
 certamen salutis &c: Dimicatio capitis, fa-
 ma &c: *Cic*:

Niebezpieczeństwo item, Scopulus. *i*, *m*, Procel-
 la. *a*,

la. *a, f.* Vadum. *i, n.* Tempestas. *antis, f.*
tr: Cic: Us. Appellere ad scopulos. Emerge-
 re vado. Procella fortunæ &c:

Niebieszcznie, Periculose Cic: Proximè, propè,
 propiù à periculo Proximè periculum. Quint:
 Niebieszczno iest, Periculosum, periculosus est.

Impendit periculum Periculatur aliquid. Cic:
 Nieb spieczny, Periculosus. Infestus. *i, 3.* Non
 procul abest à periculo. Cic:

Niebiescy w czym, Imperitus, inscius, rudis a-
 licuius Cic: Ignarus alicujus. Ter: Nescius
 alicuius. Virg:

Niebiescy, obywatelie niebiescy, Caelites. *um, m.*
 Caelites *ium, m.* Superi *orum, m.* Cic:

Niebieszi, Caelitis. *is, 2.* Superus. Æthereus.
i, 3. Cic:

Niebiesza Caeli *orum, m.* Cic:

Nieblaśko oki, V. Niemrugaiacy oczyma.

Niebtędy Inerrans. *antis, i.* Cic: Inerrabilis.
is, 2. Apul:

Niebtorny Illimis *is, 2.* Ovid:

Niebo, Cælum. *i n.* Cic: Polus. Olympus. *i,*
m. Virg: pòer:

Niebo aliter. Mieszkanie Smigrych, Cælum.
 Orbis caelestis extimus. Cic:

Niebie fig o to, Non meo periculo hoc fit, Ter:
 Non est quod metuum. Marr:

Nieboj fig Fac apud te sis. Ter:

Nieboraczek, V. Nędzny. Utrapiiony.

Niebonosny, Cælifer. *ri, a, um.* Virg: pòer:

Nieboszczyk, Morte functus. Ovid: Superiorè
 memoriâ cives &c: Cic:

Niehomid, ryba morska, Uranoscopus. *i, m.* Elin:

Niebrzuchaty, Substriŭto, substriŭtiore ventre. Col:

Niebyrnosć, V. Nieprzytomność.

Niebywały, prop: & tr: Hospes. *itis, c.* Cic: V.
 Niedziadom. Nie:

Niehywam kędy, Abstineo urbe &c: Liv:

NIEC NIEC

Niecały, Mutilus. Mutilatus. Diminutus. i, 3.
Cic: Truncus i, 3, Scat

Niecg ogień, Ignem facio. Cas: Accendo ignem.
Tac:

Niech, niechay, Sine. Plaur: Cave ac &c: Ter:
Niech tak będzie, Esto. Sit ita. Sit sane ita.
Cic:

Niechay rego, Omitte hoc. Plaur: Missum est.
Ter:

Niechcąc uczyniłem, Nollem factum. Imprudens,
inseus feci. Ter:

Niechcący, Non sua sponte, non volens. Anal:

Niechcę, Nolo. Minimè volo. Cic: Renuto.
as, n, i, Luc: Recuso aliquid. Hor:

Niechcemi się czego, Non libet mihi scribere
&c: Cic:

Niechcemi się niczego, Fastidio omnia. Hor:

Niechce mi się iść, Non esurio. Anal:

Niechce mi się pić, Non sitio. Anal:

Niechcenie, Nolle. (infinitiuus modus loco no-
minis.) Noluntas. aris, f, Enn:

Niechcimy, Remotus à cupiditate, Cic:

Niechcę, niekaska, Simultas. aris, f, Mala gratia.
a. Malevolentia. e, f, Cic: Malè facta gratia.
Hor:

Niechernie, Juvitè. Gravatè. Repugnanter. Fa-
stidiosè. Repugnante naturà. Cic: Adversò a-
nimò. Plaur:

Niecherny, Invitus. Perinvitus. Alienus. Alie-
nissimus. Aversus. i, 3, Cic: Male animatus.
Suet:

Niechęplimy, Remotus ab inani laude & ser-
monibus vulgi. Cic:
Nie.

Niechmurny, Junubifus. *i*, *3*, *Lucr*: Innubis. *is*,
2, *Sen*:

Niechwalac fig, Absit verbo invidia. *Liv*: Nec
 vero hoc arroganter à me dictum existimari
 velim *Cic*:

Niechytry, Incallidus. *i*, *3*, *Cic*:

Niechytrze, Incallidè. *Cic*:

Niecierpiacy uic, Expers malorum. Non obno-
 xius mali corporis &c. *Anal*:

Niecierpietlimoré, Invulnerabilis animus. Ani-
 mus extra omnem patientiam positus. *Anal*:
V Bezholnoré.

Niecierpietlimoré ciat umielbionych, Impassibili-
 tas *aris*, *f*. *Theol*: Vis a DEO infusa beato-
 rum corporibus reddens illa immunia ab o-
 mni corruptione *Anal*:

Niecierpietlimy, Extra omnem patientiam posi-
 tus. Nullius mali patiens. *Sen*:

Niecierpliwie, Intoleranter. Immoderatè. Immo-
 dicè. Repugnantex. *Cic*: Impatienter. *Plin*: *Iun*:

Niecierpliworé, Impatientia. *a*, *f*. *Sen*:

Niecierplimy, Impatiens. *entis*, *1*, Intractabilis.
is, *2*, *Ovid*: Mollis. *is*, *2*, *Cic*: Mollissimus.
i, *3*, *Col*:

Niecka kopanka, Alveolus ligneus. *Col*: Can-
 chula. *a*, *f*. *Apul*:

Niecnota, *zły uczynek*, Facinus. *oris*, *n*, Scelus.
eris, *n*, Flagitium *i*, *n*, Crimen. *inis*, *n*, Ne-
 fas. *n*, indec: *Cic*:

Niecnorliwie, Nefariè. Flagitiosè. Sceleratè. Ne-
 quiter. Nequissimè. Improbè. *Cic*:

Niecnore płodzić, Carnem propriam maculare,
 polluere. *Anal*:

Niecnorlimy, *niecnora*, Scelestus. Facinorosus.
 Sceleratus. Consceleratus. Flagitiosus. Impre-
 bus. Nefarius. *i*, *3*, *Cic*:

Nieca,

Nieco, Non nihil. Aliquantulum. Aliquantū
amplius &c: *Cic*: Haud nihil. *Liv*: Aliquan-
tillum. *Plaur*:

Niecodny, *niechodog*, V. *Gruby*. *Szperny*.

Niećmiżony, *Inexercitatus*. i, 3, *Cic*: *Inexerci-*
tus. i, 3, *Macr*:

Nie czas tego, *Importunum*, & *difficile tempus*. *Cic*:

Nieczyzy, *pełny*, *Solidus*. i, 3, *Cic*: *Nulla ina-*
nitare aliquid. *Plin*:

Nieczec, *Dedecus*. *oris*, n, *Ignominia*. a, f, *Cic*:

Nieczęsto, V. *Rzadko*.

Nieczęsty, V. *Rzadki*.

Nieczyfany, *Impexus*. i, 3, *Virg*:

Nieczuie czego, *Sum sine sensu*. *Obdurui ad a-*
liquid jam prorsus occului &c: *Cic*:

Nieczuło co się dzieje, *Sic ut sensu deprehen-*
dere non possis, *fit*. *Anab*:

Nieczułość, *zadumiałość*, *Stupiditas*. *atis*, f,
Stupor. *oris*, m, *Cic*:

Nieczuty, *co nieczuie*, *Sensu & vita carens*. *A*
sensu mentis abstractus. *Cic*: *Stupidus*. i, 3,
Plaur:

Nieczuty aliter. *Co go nieczuć*, *Insensibilis*. is, 2,
Lucr: *Non cadit sub sensum*. *Cic*: *Insensibi-*
lis. *Gell*:

Nieczyśćość, V. *Cielesność*, *Nierzad*. *Plugastwo*.

Nieczysty, *Immundus*. i, 3, *Plaur*: *Fædus*. *Ovid*:

Tarpissimus. *Cic*: *Turpis*. is, 2, *Hór*: V. *Plu-*
gamy.

Nieczyszczony, *niewałaszony*, *Non castratus*. *A-*
nal:

Nieczyżany, *Illectus*. i, 3, *Ovid*: *Inevolatus*. i,
3, *Marr*:

Nieczyrelny, *Male expressus*. *Anab*:

Nie daig komu iesc, pić &c: Abstineo aliquem cibo. Prohibeo potione &c: aliquem. *Col:*

Nego alimentum alicui. *Ovid:*

Nie daig komu pokoju, Nunquam per me quietus esse potest aliquis. *Cic: Anal:*

Nie daig komu czegokolwiek, Nego aliquid alicui.

1. Ovid. Denego aliquid alicui. Cic:

Nie daig kogo psom &c: Defendo aliquem à canibus &c: *Anal:*

Nie daig mprzod nikomu, Nemini concedo in aliqua re Certo cum aliquo aliquò. *Cic:*

Nie daig znać po sobie, V. Pokrywam, 2.

Nie dałhym na to nic, ani szelaga, Floccum non interdum. *Plaut:*

Niedaleki, niedaleko, V. Bliski. Blisko.

Niedaleko chodząc, Ut ne longius abeam. Non discedam longius. *Cic: Ne longe exempla petantur. Lucr:*

Niedaleko od siebie chodzą te rzeczy, Non multum hæc à se invicem distant, discrepant, dissident. *Anal:*

Niedam, Non dabo. Non dare definitum est. *Plaut:*

Niedarmo, nie bez przyczyny. Non temerè est. *Ter: Non temerarium est. Non forte est. Plaut:*

Niedarmom robić, Benè operam posui. *Cic:*

Niedatny, V. Skapy.

Niedawno, Nuperrimè. Proxime. Paulo ante.

Non multis ante diebus &c: Haud diu est.

Cic: Haud dudum. Plaut:

Niedawny, Nuperus. i, 3, *Plaut:*

Nie day Boże, Avertat DEUS. *Vopis: DEUM quæso isthæc prohibeat. Ter: Anal: Quod DEUS prohibeat. Cic: Anal:*

Niedbale, niedaiko, Negligenter. Indiligenter. *Parum*

Parum diligenter. Oscitanter. Remisse. Mollis;
levi brachiō. Cic:

Niedbalswo, Negligentia. Incuria. Indiligentia.
a, f. Remissio. Oscitatio. onis, f. Cic:

Niedbaty, Negligens. entis, i, Oscitans. antis,
i, Remissō animō homo. Cic Indiligens. Plaut:

Niedbaty iestem w czym, Indormio, defum a-
licui. Cic:

Niedbam o co, Non laboro de aliqua re. Ni-
hil moror aliquid. Cic: Nihil pensi habeo.

Quinz:

Niedgrość, Soliditas. atis, f. Cic:

Niedrzy, V. Nieczczy. Niedrażony Odlewany.?

Niedtugo, Parum diu. Parumper Cic:

Niedtugo po tym, Non ita multo post. Liv: Non
ita diu post. Cic: Non nimio post. Lucr.

Niedobiegam Conisto citra extremum. Sen:

Niedobiry, V. Napoty zabity.

Niedobiry aliter ut niedobiry gwozdż &c: Non-
dum plene adactus in aliquid clavus &c: Anal:

Niedobrat niedociat &c: Hac & his similia ef-
feres addito non ad simplicia, quæ vide suis lo-
cis.

Ni dobrego toż, V. Bękart. Nieprawny.

Niedobry, Non bonus. Plaut: Non probus. Cic:
Parum bonus. Col

Niedobrzy, Inexpugnabilis. is, a, Liv:

Niedobrzy, aliter: Niemogacy się łatwo mycia-
gnąć, Difficilis extractu. Anal:

Niedoczekasz ty tego (po przyjacielu mówiac)
Non tua ætate hæc fient. Anal

Niedoczekasz tego (zle życząc:) Non frueris
hoc solatiō unquam &c: Non oblectabis te
hoc &c: Anal:

Niedoczekasz się go, Non erit finis expectandi,
Anal:

Niedogoda, Incommodatio. *onis, f, Incommodum.*
i, n, Cic:

Niedogodny, któremu trudno dogodzić, Morosus.
 Fastidiosus. *i, 3, Cic: Difficilis. is, 2, Terr:*

Niedogodził mu, Defuit voluntati ejus. *Cic:*

Niedoiadki, Reliquia ciborum, cana &c. *Cic:*

Niedokładanie, niedołożenie się, Inconsultus, *ur,*
m, Plaut:

Niedokońca, niezgoła, Non ex toto. *Liv:*

Niedokończony, Informatus. *i, 3, Virg: Insectus.*

Prop: Semifactus. Tac: Semiperfectus. i, 3,
Suet:

Niedokończył kto czego, Insectum aliquid reliquit.
Ovid: Excessit sine Quint:

Niedołężność, ułomność, Oblæsa naturæ viti-
 um. Amissio membrorum. *Anal:*

Niedołężny, Mancus. *i, 3, Cic: Truncatus ali-*
qua sui parte. Plin: Jun: Debilis. is, 2, Plin:

Niedołożywszy się mnie &c. Inconsultu meo.
Plaut: Inconsulto me &c: Var:

Niedoma, Foris. Peregrè. *Cic:*

Niedomniemany, Dequo non erat suspicio. *Anal:*
V. Niespodziany.

Niedomowy, V. Obey, Cudzy.

Niedonieście tam łuk, kusza &c. Nullus eo us-
 que propeller sagittam arcus &c. Nunquam
 eo usque telum quacunque vi adigi potest.
Anal:

Niedonoszony płód, Partus inchoatus. *Plin:*

Niedopieczony, Semiaustus. *i, 3, Cic:*

Niedopłacam, V. Zostać na liczbę.

Niedopłaca, V. Długów ostarzyć winien.

Niedopuszczam komu czego, Impedio aliquid ali-
 ejus. Denego aliquid alicui. Impedimento sum
 quo &c. Adimo facultatem alicui faciendæ
 &c. *Cic:*

Niedopuszczę się tego drugi raz, Non iterum unquam hoc delictum &c: in me admittam. *Anal:*

Niedoraśtam, niedorośtem czego, kogo, Non æquaturâ magnitudinem alicujus. *Anal:*

Niedorośtem, Non perveni crescendo ad justam staturam. *Anal*

Niedorośły, Immaturus. i, 3, *Hor:* Impubes. is, 1, *Cic:*

Niedorzeczy mówić, V. Niegrzeczy.

Niedorć czynię komu, Desideratur à me aliquid. *Anal.*

Niedoręgiły rozumem, Conjectu difficilis. *Anal:*

Niedosięgiły, Quem attingere non datur. *Anal:*

Niedoskonale, Non perfectè. *Cic:*

Niedoskonatorć, Vitium i, n, *Cic:*

Niedoskonaty. Abest à perfectione. *Absolutio,* & perfectio in eo desideratur. *Cic:*

Niedostuch, V. *Głuszek.*

Niedostyszę, Non satis exaudio. *Plaut:* Graviter audio. *Cls:* Parum auribus audio. *Car:*

Niedostyszenie, repositę słuchu, Gravitas aurium, audiendi. *Tarditas aurium.* *Plin*

Nie do śmiechu mi teraz, Minime opportunum est hoc tempus concitando risui. *Anal.*

Niedospiałek, kosmaczek, Pilosella. a, f. *Marb:*

Niedostaie mi czego, Deest mihi aliquid. *Careo* aliquâ re. *Deficit* me aliquid. *Indigeo* aliqua re. *Cic:*

Niedostaie czego, Deest aliquid ad &c: *Cic:*

Niedostaie mi, V. *Niestaie mi czego*

Niedostały, Immaturus i, 3, *Plin:* Crudus. *Cic:*

Niedostateczny, niedostarni, Inops *opis,* 1, *E-*gens aliquo. *Indigens.* *entis,* 1, *Cic:* *Indi-*gus alicujus rei. *Virg:*

Niedostatek, niedza, Inopia. *Indigentia.* a, f. *Ege-*stas. *aris,* f. *Cic:* *Nie-*

Niedostatek czego, Defectus alicujus. Liv: Pe-
nuria, inopia alicujus. Necessitas. aris, f, Cic:
Niedostatek czyi, niedoskonalsć, Vitium. i, n,
Cic:

Niedostannie, **niedotężnie**, Non integrè. Cum de-
fectione. Anal:

Niedostępny, Inaccessus. i, 3, Virg:

Niedostępny, tr: **trudny do nabycia**, Qui acquiri
non potest. Anal:

Niedostojny, V. Niegodny.

Niedoswiadczony, Inexploratus. i, 3, Liv: In-
expertus. Hor:

Niedoszty, V. Niedonoszy. **Niedostępny**.

Niedosklimy prop: Intactilis. Suffugiens tactum
manuum. Lucr: Intractabilis. is, 2, Plin:

Niedosklimy, tr: V. **Niecierplimy**.

Niedosklimosć, **niedorykanie**, Intactus. is, m, Lucr:

Niedotrzymać wiary, **słowa** &c: Decedere fide.

Liv: Prodere fidem. Salust: Violare fidem.
Plin:

Niedomarzony, Incoctus. i, 3, Plaur: V. **Napoły**
marzony.

Niedoważa, **niedonosi wagi**, Non æquat, non
implet libram. Plin:

Niedowcipnie, Inargutè. Incallidè. Gell:

Niedowcipny, Expers ingenii. Deest illi ingeni-
um. Cic:

Niedowiarek, **niedowierny**, Incredulus. i, 3, Hor:
Diffidens. entis i, Cic:

Niedowiarstwo, Diffidentia. a, f, Cic:

Niedowidz, V. Słepak.

Niedowierzaiac, Diffidenter. Cic:

Niedowierzam komu, **czemu**, Diffido, subdiffido
alicui. Cic:

Niedowodnie, Sine argumento, Cic: Argumen-
tò vanò, frigidò. Quint:

Niedowodny, Improbabilis. is, 2, Cic: Probatum enim non habet. Sen:

Niedowydiesz z nim rzadu, Nihil recte & honeste cum eo transiges. Anal:

Niedowrzę, rzępy wzrok mam, Caligo. as, n, 1, Plin: Deficio visu. Sver: Cæcitant mihi oculi. Plaur:

Niedowor, Ablep a. a, f, Sver: Inspectionis defectus. Anal:

Niedozorny, Male oculatus. Sver:

Niedozrzałosc, Immaturitas atis, f, Sver:

Niedozrzały, Immaturus i, 3, Plin: Crudus. Cic: Immixtus. is, 2, Hor:

Niedozrzały tr. Immaturus. Præproperus. i, 3, Liv:

Niedozrzedziace drzewo, Frugiperda arbor. Plin:

Niedozwa am, V. *Niedopuszczam Oamotiam komu*.

Niedozmolo y, Inconcessus. i, 3, Virg: Impermissus. Hor: Illicitus. Cic: Negatus. i, 3, Ovid:

Niedrażny mię. Noli hac mea lenitate abutis. Cave me irritassis. Plaur:

Niedrożny. V. *Bezdrożny*. *Nierozorny*.

Niedrożony, niedoty, Solidus. i, 3, Cic:

Niedruzi raz dam, Non iterum dabo. Anal:

Niedrzemny, drzewa niemaia y, Lignis carens. Anal:

Nieduży, V. *Słaly*.

Niedworny, Incuriosus i, 3, Tac:

Niedworny, nieślakomy do widzenia &c: Incuriosus. i, 3, Sver:

Niedymny, Non fumosus i, 3, Car:

Niedziela, Dies dominicus. Ffid: Dies solis. Ethnicis hoc.

Niedziela, alizer. V. *Tydzień*.

Niedzwiadek, zwierze, Pullus, catulus ursi. Anal: Niez

N I E D N I E D

613

- Niedzwiadek robak**, Scorpio. onis, m, Plin: Scorpius. i, m, Ovid: Nepa. a, f: Plant:
Niedzwiadek, abo szkorpion niebieski, Scorpius. i, m, Col: Nepa. a, f, Cic:
Niedzwiadkomy, Scorpionius. i, 3, Plin:
Niedzwiednik, Delemitor urforum Apul. Anal,
Niedzwiedź, Ursus. i, m, Virg:
Niedzwiedzi, Ursinus i, 3, Col:
Niedzwiedzia stopa ziele, Spondylium. i, n, Plin:
Niedzwiedzica, Ursa. a, f, Plin:
Niedzwiedzie sadło, Pingvedo ursi. Anal:

N I E F N I E G

- Niefarbowany**, Colorius. i, 3, Fest:
Niefasoblimy, Olor curarum. Anal:
Niefasąie się o co, Securus sum de aliquo. Liv:
 Quiesco aliquid. Quietus sum de aliquo. Plant:
 Bono sum animo. Cic:
Niegalant, niestroyny, Omnis lenocinii negligens. Sver: Incultus. i, 3, Cic:
Niegatezisty, Infrondis. is, 2, Ovid:
Negdy, V. Niekiedy.
Niegestosć, niezgromadność, Infrequentia. a, f, Cic:
Niegibki, Inflexibilis. is, 2, Plin: Rigidus. i, 3, Virg.
Niegibkosć, Rigor. oris, m, Virg:
Niegladki, Incultus. Incomptus. i, 3, Cic:
Niegladko, Infabre. Hor. V. Grubo.
Nieglasklimy, Cicuratu difficilis. Anal:
Niegleboki, V. Miatki.
Niegmysli mi, Non ex sententia. Alienum institutis meis aliquid. Cic:
Niegniacy, Non putrescens. Anal:
Niegnqiony, Non stercoratus. Anal:

Niegodna rzecz, Nefas. indec, n, Res infanda, neranda. **Indignum**. i, n, Cic: Nefandum. i, n, Ovid:

Niegodnie, niedostojnie, Non pro dignitate. Cic: V. **Niestuszenie**. **Nieprzystojnie** Okrurnie.

Niegodność, nieczciwość, Indignitas. aris, f, Cic: V. **Nieprzystojność**.

Niegodny, Indignus. Non dignus. i, 3, Cic: Indignissimus. Star:

Niegodzi fig, Illicitum est. Nefas est Non licet mihi &c: Cic Religio est dicere &c: Ter: Piaculum est. Plaut:

Niegoisty, Cicatricem ægrè recipiens. Anal:

Niego:cinność, Inhospitalitas aris, f, Cic:

Niego:cinny, Inhospitalis. is, 2, Hor:

Niego:cinny aliter wolny od przyjmowania gości, Immunis ab hospitibus præbendis alicui. Anal:

Niegospodarny, Inimicus suæ rei. Male gerens rei. Plaut:

Niegotoma co, Imperatum aliquid. Anal:

Niegotomość, Inapparatio. onis, f, Ad Heren: Nullus apparatus. Cic:

Niegotomy, Imperatus. i, 3, Cic: Distinctus miles &c: Liv:

Niegrzech, Indelicium. i, n, Atci:

Niegrzecznie, V. **Grubo Niegrzeczy**.

Niegrzeczny, Ineptus. Ter: Absurdus. Perabsurdus. i, 3, Cic: Illaudabilis is, 2, Star:

Niegrzeczy, Absurdè. Cic: Ab re, nihil attingit ad rem. Plaut:

Niegrzeszacy, V. **Bezgrzeszny**.

NIEH NIEI

Niehartowny, ut niehartowne żelazo, Non temperatum ferrum stomomate. Anal: Nie-

NIEI NIEI

615

Nieiadam tego, Abhorreo ab hoc cibo. *Abstine-*
o esu hujus rei. *Anal:*

Nieiaki, V. *Fakis.*

Nieiako, V. *Fakor.*

Nieiasny, Illunus. *i, 3, Apul: V. Ciemny.*

Nieidzie to w liczbe, Extra numerum id est.
Plant:

Nieidzie za tym, Consequens non est. Non se-
quitur. *Cic:*

Nieiden, Nonnemo. *inis, i, Cic:*

Niei dnaki, V. *Rożny.*

Nieiedza y, Abstinens à cibo. *Anal:*

Nieiedzenie, Inedia. *a, f, Cic: Jejunium. i, n,*

Ovid abstinencia a, f Quint:

Nieiedzny, do iezdzenia niesposobny, Inequitabi-
lis. *is, 2, Curt:*

Nieima się go siekiera &c: Respuit securim &c:
aliquid. *Plin:*

NIEK NIEK

Niekarany, Impunitus. *i, 3, Cic: Inultus. Ter:*
Incaltigatus. i, 3, Hor:

Niekarnosc, Impunitas. *atis, f, Licentia. a, f, Cic:*

Niekarny, Inemendabilis. *is, 2, Quint: Corrigi*
non potest. Cic:

Niekedy niegdzie, Alicubi. *Var: Nonnusquam.*
Plin:

Niekiedy, Nonnunquam. *Cic:*

Nieklecz, Exsurge à genibus. *Plaut:*

Nieklei się tr: Non coheret. *Friget. Ter:*

Niekleisty, Insociabilis glutino. Abdicat gluti-
num. *Plin:*

Niekolankowaty, Enodis. *is, 2, Plin:*

Niekontentnie się czym, Panitet me alicujus. *Ter:*

Non contentus sum aliquo. *Hori Anal: Malè*
habeo aliquid. Sen: Anal: Nie

Niekorzystam z czego, Nullum fructum capio ex aliquo. *Anal:*

Niekrasny, Jovenustus. i, 3, *Ter:*

Niekrasny, *nieokraszony*, Male conditus. *Hor:*
Non unctus sine ungvine. *Anal:*

Niekruchy, Infragilis. is, 2, *Plin:* Infrangibilis.
is, 2, *Sen:*

Niekrwawy, Incruentus. i, 3, *Liv:* Exsangvis.
is, 2, *Cic:*

Niekształtorny, Informis. is, 2, *Plin:* Enormis.
is, 2, *Tac:*

Niekro, V. *Kroś*.

Niekróty, Nonnullus. Quidam. Aliquis. *Cic:*

Niekupiony, *niekupny*, Inemptus. i, 3, *Virg:*

Niekuszony, *nieprobawany*, Intentatus. Inexpertus. i, 3, *Virg:*

Niekwaszony, Non fermentatus. *Anal:*

N I E L N I E L

Nieślaczno mi, *zabawiony iestem*, Districus sum Distineor occupationibus. *Cic:*

Nielada co to, Nonnihilominus aestimandum. Longissimè est ab imperitorum intelligentia sensuq; disjunctum. *Cic:*

Niełagodnie, Inclementer. *Plaut*, Odiosè. *Cic:*
Inclementius. *Ter:*

Niełagodność, Inclementia. a, f, *Virg:* Morositas. atis, f, *Cic:* Asperitas. atis, f, *Plin:*

Niełagodny, V. *Srogi*. *Suomy*.

Niełakomy w iedzeniu, Indifferens circa victum. *Suet:*

Niełakomy na pieniądze &c. Contemptor pecuniae &c: Minimè cupidus pecuniae &c: *Anal:*

Niełakomy, aliter: *na co nikt się niełakomi*, Cujus minima est cupiditas. *Cic:*

Nie

- Niełaska, V. Niechęć.
 Niełaskaw, Non propitius. Ter. Non benevo-
 lus. Plaut.
 Niełaskawy V. Nieogłaskany. Nieludzki.
 Niełękliwie, Impavidè Intrepidè Liv.
 Niełękliwy, Impavidus. i, 3, Liv: Imperterri-
 tus. Virg: Intrepidus. Tac: Interritus. Quint:
 Nielenim, Impigrè. Plaut:
 Nielenimy, Impiger. gri, a, um, Cic: Indefes. i.
 dis, i, Gell:
 Nielozny, nielataincy, Involucris. is, a, Gell:
 Nielubie czego, Abhorreo ab aliquo. Cic:
 Nielubo. V. Ni przyjemnie.
 Nieludzki nieukładny, Inhumanus. Durus. Inof-
 ficiosus. Ferreus. Morosus. Barbarus. i, 3,
 Cic:
 Nieludzki, aliter: nie człowieczy, Inhumanus. i,
 3, Apul:
 Nieludzkie, nieludzko, Inhumanè. Inhumaniter.
 Morosè. Cic:
 Nieludzkość, niełagodność, Inhumanitas. Morosi-
 tas. Dunitas. atis, f, Barbaries. ei, f, Barba-
 ria. a, f, Cic:
 Nieludny, V. Nienasładny.
 Nieludny aliter Infrequens entis, i, Liv: Ur:
 Infrequens forum &c:
 Niełapiac, Sine exornatione. Anal:
 Nielutość, ni litość, Inclementia. a, f, Virg: Im-
 misericordia. Liv:
 Nieluto cinnie, Immisericorditer. Ter:
 Nieluto cimy, Immisericors. ordis, i, Durus ac
 ferreus. Cic:
 Nielza mu, jedno się obwieścić &c: Res illi redi-
 git ad restim &c: Quid restat, nisi &c: Ter:
 Nietży, nie kłamać, Cave mendacium. Plaut:

Niem, V. Pierwszy niż.

Niemadrze, V. Niebacznie. Głupie.

Niemal, V. Bezmała.

Niemal wszyscy, Plerique omnes. Ter. Ferè omnes. Col:

Niemato, Haud parum. Liv: Plerumquè. Sal:

Niemato ich, Complures. Plerique. Quàm plures. Cic:

Niemam czego, Careo aliquo. Vaco culpà &c: Egeo urbe, rebûs &c: Cic:

Niemam szczęścia do niego, Nihil mihi unquam ignoscit, concedit, largitur &c: Anal:

Niemam z tobą sprawy, Nihil ago tecum. Plaur:

Niemarszczony, V. Niezmarszczony.

Niemarznacy, Ingelabilis. is, 2, Gell:

Niemasz gdzie czego, kogo, Abest aliquid domò &c: Desideratur aliquid alicubi. Cic:

Niemasz czego żatować, czekać &c: Est verò sanè cur doleas, cur expectes &c: Anal:

Niemasz nic, Nihil pensi est. Liv:

Niema ta rzecz odpowiedzi, Contradicere huic difficile. Anal:

Niemęski, niemężny, Parum virilis. Cic:

Niemęskie, niemężnie, Effeminatè: Muliebriter. Molliter. Abiectè. Parum fortiter. Animò fractò. Cic:

Niemęskość, Abiectio animi. Cic: Effeminatio, onis, f. Firm:

Niemętny, Inaurbidus. 2, 3, Tac:

Niemężara, Innupta. a, f. Virg: Cælebs mulier. Plaur:

Niemiało mię to od ciebie potkać, Indignus eram, qui hoc à te paterer. Anal:

Niemianowicie, Non nominatim. Sine nomine. Anal:

Niemiarą, niemierność, V. Zbyrek. Niepomierność. Nie.

Niemiec, Germanus. Teutonius. *i, m, Plin.*

Niemiecka ziemia, Germania. *a, f, Plin.*

Niemiecki, Germanicus. *i, 3, Ovid: Teutonicus.*

Mart:

Niemienie czego, Privatio alicujus rei. *Cic:*

Niem-ernie, V. Nieskromnie.

Nienierny, Immoderatus. *i, 3, Cic: Indispensatus. Sil:*

Niemieszany, V. Nierostworzony.

Niemito mi, V. Markozno mi.

Niemito mi na się, Memet mei panitet. *Cic:*

Niemitosierny, V. Nielutościmy.

Niemitosny, Inamabilis. *is, 2, Stat:*

Niemity, V. Nienawistny, 2. Nieprzyjemny.

Niemoc, V. Choroba.

Niemocny, V. Chory. Słaby.

Niemogę, V. Choruię.

Niemogę czego czynić, Non queo audire *Sc:*
Non est mihi integrum *Sc:* Nequeo aliquid
facere. *Cic:*

Niemogę na co patrzeć, Exanimat & interimit
me aliquid. *Cic: Dolent mihi oculi aliqua re.*
Ægrę mihi est. Plaut:

Niemogę się napatrzeć *Sc:* Explere mentem ne-
queo tuendo *Sc:* Nec vidisse semel satis est,
juvat. uque morari. *Virg:*

Niemogę tego na sobie przemiesć, Imperare mihi
non possum ut *Sc:* Ter: Inducere animum ut
Sc: nequeo. *Plaut:*

Niemora, Oris vinculum. *Gell: Infantia. a, f, Cic:*
Anal:

Niemów zle, Maledicta hinc aufer. Lingvam com-
pescas. Qui tibi libido est male loqui? *Plaut:*

Niemomiętko, niemomlątko, Infans. *antis, m Cic:*

Niemówię nic o tym, Neutram in partem dispu-
to. *Cic:*

Nie.

Nienómiony, Indictus. *i, 3, Ter:*

Niemówny, V. Mało mówny, Niemymówny. *i.*

Niemoycki, Alienum id ingenio, rationibus, institutis meis est. Non mei stomachi est. *Cic:*

Niemozna rzecz, nie może to być. Non potest imperari. *Sc: Plaur:*

Niemrugając parzy, Rectis oculis videt aliquid. *Sen:*

Niemrugający oczyma, Irretorti oculi. *Hor: In-*
connivi oculi. Apul:

Niemy, niemogący mówić, Mutus. *i, 3, Cic: In-*
fans. antio, i, Hor: Elingvis. is, 2, Plin: lun:

Niemy, aliter, milczący. Taciturnus. *i, 3, Hor:*

Niemyl się na tym, Ne frustra sis. *Salust:*

Niemysł o tym, Averte animum ab hac re. *Cic:*

NIEN NIEN

Nienabożny, Irreligiosus. *i, 3, Liv: Parcus &*
infrequens cultor DEI. Anal: Hor:

Nienachowanie owoc, Inconditus fructus. *Col:*

Nienaciągiony, nienakręcony, Incontentus. *i, 3, Cic:*

Nienaciskam, Molliter tango, aliquid. *Col:*

Nienaciskam, nienaciskając co czynię, Suspensa
manu aliquid facio. *Plin: Jun:*

Nie na mey to woli, In manu non est mea id.
Ter:

Nie na czas, niemczas, Alieno, alienissimo, ad-
verso tempore agere. *Sc: Importunè. Intem-*
pestivè. Cic:

Ni naczczu przyszedł. *Sc: Non jejunos venit*
Sc: Anal:

Nienagabniony, Illacessitus. *i, 3, Tac:*

Nienaganiony, V. Bez przygany.

Nienagnieciony, Non bene subactus. *Anal:*

Nienagorszy, Haud penitendus. *Liv: Minimè*
asper:

aspernandus, vulgaris. Non contemnendus.

Melior pessimis. Cic:

Nienagorzezy uczynił &c: Non pessimè rem gef-
fit. Non penitendam operam navavit. Anal:

Nienagrodny, Irreparabilis. is, 2, Virg: Nunquam
pensabilis. Amm:

Nienakazony, nienapsowany, Sanus. Incorruptus.
3, Cic:

Nienakrzyty, Intectus. i, 3, Tac: Patulus. Ovid:
Apertus. Var:

Nienakadmany, Non subarratus. Anal:

Nienaleziomy, Ireperitus i, 3, Hor:

Nienalezisty, Inventu difficilis. Anal:

Nienalezity, Extraneus. Alienus. i, 3, Cic: Ex-
traneus. Ad Heren:

Nienamówisz go, mnie, Non persuasibilis sum.
Quint: Nunquam persuadebis mihi &c: Anal:

Nienapełniłty, Inexplebilis. is, 2, Cic:

Nienarekę mi, Incommodè, perincommodè mi-
hi accidit &c: Cic: Perincommodum mihi
est. Liv:

Nienaruszony prop, & rra: Incorruptus. i, 3,
Integer gri, a, um, Cic: Infractus. Plin: In-
temeratus. Virg:

Nienasiadły, nieludny, Incultus. i, 3, Cic:

Nienasyenie, Infaturabiliter. Cic: Infatiabiliter.
Lucr:

Nienasyenie, nienasyt, Infatietas. aris, f, Plaur:
Infatiabilitas aris, f, Amm:

Nienasycony, Infatiabilis. Infaturabilis. Inexple-
bilis. is, 2, Inexhaustus. i, 3, Cic: Infatia-
tus. Stat:

Nienawidzący kogo, Osor alicujus. Plaur: Insen-
sus alicui, Cic:

Nienawidzę, mnie, In odio sum. Invidiâ & odi-
o premor. In odium venio alicui. Cic:

Nie-

Nienawidzę kogo, Male odi aliquem. Magnò odi-
ô sum in aliquem. Flagro odiô alicujus. *Cic:*

Nienawidzenie, Aversatio. *onis, f, Sen:*

Nienawiedzany, Invisitatus. *i, 3, Quint:*

Nienawiść, Odium *i, n, Invidia. a, f, Inimi-*
cus animus. Cic:

Nienawiść wielka, Odium capitale, invetera-
tum *Cic: Odium vatiniatum Catul:*

Nienawiść biore przecim komu, Concipio odium
in aliquem. *Cic: Capit me odium alicujus.*
Ter:

Nienawiść komu czynię iednam, Odium alicui
creo, facio. Concito odium in aliquem. Sub-
jicio aliquem odio. *Cic:*

Nienawiść u kogo popadam, Converto in me odi-
um alicujus. Subeo odium alicujus. Incurro,
uo in odium alicujus. *Cic:*

Nienawiść czyia znoszę, Odi aliquorum forbeo
irr& concoquo. *Cic: tr:*

Nienawiść czyia usmierzam, Levo aliquem invi-
diâ. Sedo invidiam alicujus. *Cic:*

Nienawistnie, Odiosè. *Sipont:*

Nienawistny, V. *Nienawidzący.*

Nienawistny, którego drudzy nienawidza, Invisus.
Odiosus. Offensus. Invidiosus. *i, 3, Cic:*

NIEO NIEO

Nieobacznie, V. *Nieostróżnie. Nie spodzianie.*

Nieobaczyłem się, niepostrzegłem się, Imprudens
feci. *Ter: Per imprudentiam feci. Cic:*

Nieobalony, Indejectus. *i, 3, Ovid:*

Nieobchodzi mię to, Amicè accipio istud. *Cic:*

Nieobecnny, V. *Nieprzyromny.*

Nieobietność, Acatalepsia. *a, f, Cic:*

Nieobietny, Incomprehensibilis. *is, 2, Cels:*

Nie-

Nieobieżdżony, Sessorem non expertus. Non institutus. *Anal:* V. *Nieogłaskany*.

Nieobłądły Non errans. *Anal:* V. *Pewny*.

Nieobłudny V. *Szczery* 2.

Nieobłąpiony, *nieodarty*, Non excoriatus. *Anal:*

Nieobradomatem się jeszcze, Nondum satis gavisus sum. Nondum desiderium explevi videnti &c. *Anal:*

Nieobrażam się czym. Aequo animo aliquid video &c. In bonam partem accipio aliquid. *Cic:*

Nieobrażliwie, Inviolatè. *Cic:* Innocuè. *Suet* Inoffensè. *Gell:*

Nieobrażliwy, *nieobrażający*, Inoffensus. 1, 3, *Quint:*

Nieobrażony, Inviolatus. 1, 3, *Cic:* Inoffensus. *Tib.* Illæsus. *Plin:*

Nieobroniony, Indefensus. 1, 3, *Plin:* Improtectus. *Gell:*

Nieobronnie. Sine armis. *Anal:* V. *Niewarownie*.

Nieobronny, V. *Nieobwarowany*.

Nieobrosły, V. *Goły*. *Niezarosły* *Gołomes*.

Nieobrosny, Qui non circumvertitur. *Anal* V. *Lenimy*.

Nieobruszony, Imperturbatus. 1, 3, *Ovid:* Aequanimus. *Aus:*

Nieobrzadnie, Non ritè. Non servato ritu. *Cic:*

Nieobrzezka, *nieobrzezek*, Præputium 1, n, *Inv:*

Nieobrzeżany, Irrefectus 1, 3, *Hor:*

Nieobwarowany, Immunitus. 1, 3, *Nudus* praesidiè. *Cic:*

Nieobyczajnie, Inurbanè. Parùm urbanè. Incivilis. *Cic:*

Nieobyczajność, Morositas. *atis*, f, *Cic:* Rusticitas. *Quint:*

Nieobyczajny, Inurbanus. 1, 3, *Cic:* Male moratus. *Plaut:* Infacetus. *Catull:*

Nie

Nieobył się tam, Non diu isthic hæsit. Anal:

Nieobżalowany, V. Nieopłakany,

Nieochędożność, nieochędystwo, Negligens cultus. Anal:

Nieochędożny, V. Plugamy Gruby.

Nieochota, Tarditas. aris, f. Candatio oris, f.

Lentitudo. inis, f. Langvor oris m, Cic. tr:

Nieochotnie, Frigidè. Frigidissimè Quint: Langvidè. Cas: Segniter. Liv: Langvidò studiò. Cic:

Nieochotny, nierzeki, Lentus. Frigidus. Langvidus. i, 3, Langvens. entis, i, Cic:

Nieochotnym iestem, Frigeo. Iaceo. Langveo. es, n, 2, rr, Cic.

Nieochylając mówić, Nihil circuitione uti. Ter:

Nieoczekiwany, V. Niespodziany.

Nieodbyły, V. Niezbyły. Niekupny.

Nieoddychając, V. Duszkiem.

Nieoddychający, Non respirans. Anal:

Nieodmawiam, Non recuso, quin & Cic: Cic:

Nieodmiennie, Immutabiliter. Apul:

Nieodmiennosc, Immutabilitas. aris, f, Cic:

Nieodmienny, Immutabilis. is, 2, Ratus. Firmus. Rixus. i, 3, Cic:

Nieodmyśly, Indelebilis. is, 2, Ovid: Illutibilis. is, 2, Plaut:

Nieodpieczętowany list, Salva epistola. Literæ integris signis. Cic:

Nieodpoczywając, V. Bez przestanku. Duszkiem.

Nieodpowiednie, V. Bez odpowiedzi.

Nieodpuszczam komu, Nego veniam alicui. Ovid:

Nieodrzucać, Nihil præter rem. Non inopportunum est. Cic: Non abs re. Liv:

Nieodrzucać się tego, omego, Ne ejures, ne exaceris hac. Anal:

Nieodrzucałbym, Non nollem. Cic,

Nieodrzegom, Non recuso, quin, quominus &c:
Cic: Non causam dico quin &c: *Ter*: Per me
 licet *Plaur*:

Nieodwłocznie, Ircontanter. *Apul*: Sine mora.
Anal: Incunctanter. *Laft*:

Nieodwłoczny, Incunctabilis. *is*, 2, *in Diges*: Dilatationem non ferens. *Anal*:

Nieodwołany, Irrevocatus. *i*, 3, *Ovid*:

Nieodwołany, aliter. którego trudno odwołać,
Irrevocabilis. *is*, 2, *Hori*: Irrevocandus. *i*, 3,
Claud: Decretorius. *Senec*:

Nieogładając się w zad, Sine conversione ad
 terga. *Anal*:

Nieogtaskany, nieunfzony, Intractatus. Imman-
 sveltus. *i*, 3, *Cic*: Indomitus. *Vari*: Intracta-
 bilis. *is*, 2, *Sen*:

Nieogolony, nieostrzyżony, Intonsus. *i*, 3, *Cic*:
Jrrafus. *Plaur*:

Nieograniczony, V. *Nieokreszony*.

Nieogrodzony, Inobseptus. *i*, 3, *Laft*: Inseptus.
Fest:

Nieokazaty, Inconspicuus. *i*, 3, *Flor*:

Nieokragty, Minimè orbiculatus. *Bud*:

Nieokresnie, bez okryślenia, Infinitè. *Cic*: Inde-
 finitè *Gell*:

Ni okreszenie, Infinitas oris f. Infinitio oris f. *Cic*:

Nieokreszony, nieograniczony, Interminatus. In-
 finitus. *i*, 3, *Cic*: Indefinitus. *Gell*:

Nieokrzósany, Imputatus, *i*, 3, *Plin*: Impolitus.
Cic:

Nieokrzósany, *tr*: Intractus à vexatione &c: *Liv*:
Inagitatus. *i*, 3, *Sen*:

Nieomylnie, nieomylny, V. *Pewnie*, *Penny*.

Nieopasany, Carens zonâ. Non cinctus. *Anal*:

Nieopatrzenie, V. *Nieostrożnie*.

Nieopatrzony, Incuratus. *i*, 3, *Hori*:

Nic

Nieopisany, Indefinitus. *i*, 3, *Gell*:

Nieoptakany, Indefertus. Indeploratus. *i*, 3, *Ovid*:

Nieopowiednie, V. Bez wiadomości, Bez wieści, 1:

Nieopowiedny, V. Bez wieści. 2.

Nieopusciaty, niepuszty, Indefertus. *i*, 3, *Ovid*:

Nieorany, Incultus. *i*, 3, *Cic*: Inaratus. *Hor*:

Nieorator, Dicendi rudis. *Tac*:

Nieosadny, Inhabitabilis. *is*, 2, *Cic*:

Nieosadzony, Incultus. *i*, 3, *Cic*:

Nieosadzony, Injudicatus. *i*, 3, *Gell*: Indicta causa damnatus. *Cic*:

Nieoscista ryba, Exos piscis. *Anal*:

Nieoscisty kłos, V. Kłos nieoscisty.

Nieosadłość, Possessionis penuria. *Anal*:

Nieosadły, V. Gotora.

Nieoskubiony, Non vulsus. *Anal*:

Nieostoiący się, Qui consistere non potest. *Anal*:

Nieostoi się on doma, Non continebit se domi.

Ter:

Nieostał się aż w lesie, In silva demum cursum celerem remisit. *Anal*:

Nieostoi się przynim, V. Ostoię się.

Nieostoi się, nieostał się przed tobą, Huic, ne ubi consisteret quidem contra te locum reliquisti. *Cic*:

Nieostrożnie, Per imprudentiam. Incaute. Inconsiderate. *Cic*: Imprudenter. *Ter*: Improvide. *Liv*:

Nieostrożność, Imprudentia *a*, *f*, *Cic*:

Nieostrożny, Incautus. Improvidus. Inconsideratus. *i*, 3, *Cic*:

Nieoszacowany, Inæstimabilis. *is*, 2, *Cic*: Extra pretium est. *Plaut*:

Nieoszczędnie, Sine parsimonia, Nihil recondendo. *Anal*:

Nieo-

Nieofzczędny, V. Rozrzutny.

Nieofszakasz mnie, Nunquam tu mihi imprudenti obrepturis. Plaur:

Nieortukany, Non pistus. Anal:

Nieorrzynać czego u kogo, Repulsam ferre. Cic: Repulsam pati. Ovid:

Niormorzony, Inapertus. i, 3, Sil:

Nieotworzysty człowiek, V. Skrzyty, 3.

Nieouzdany, Infrenatus. i, 3, Liv: Effrenatus. Cic: Effrenus. Ovid:

Nieozdobiony, nieozdobny, Incultus, Inornatus. Indotatus. i, 3, Cic rr:

Nieozdobnie, V, Grubo.

Nieożeniony. V. Bezżeniec.

N I E P N I E P

Niepalony, Ignem non expertus. Non ustus. Anal:

Niepamiętam, Non memini, Parum memini. Non sum memor. Vacillo memoriā. Cic: Deficior memoriā. Col:

Niepamiętny, Vetustate incompertus. Liv: Memoriā nostrā aliquid prius, antiquius. Res ā nostra memoria propter vetustatem remota. Cic:

Niepamiętny, aliter: niepamiętający, Immemor alicuius rei. Immemorabilis. is, 2, Plaur:

Niepanna Non virgo Cas: Solvit pudorem. Virg:

Nie panie, co utracie panieństwo, Habet famina notitiam. Cas:

Nieparzyć to złe z oczu, Alienum id ab ingenuis moribus tuis. Mores tui longissime sunt dis iuncti ā tanti sceleris atrocitate. Cic:

Nieparzyć mi nic dobrego z oczu, Immensa aliqua vorago vitiorum, turpitudinumq; est Cic:

Niepełny (pomszczynie:) Non plenus. *Anal:*
 Niepełny do potowice. Limidia parte plenus.

Anal:

Niepełny trochej. Labra vasis fere attingens lē
 quor &c. *Anal.*

Ne stwaj powieć, V. Bayka.

Niepełnie, Incertū Plaut Incertū Gell.

Niepełnie wiem co, Per nebulam scio. In incerto res est sita &c. Plaut.

Niepełność, Incertum. i, n, Cic: Alca. & f, Pomp

Niepełny, Incertus. Dubius Adespotus. i, 3, Cic:
 Ambiguus Liv. Levifidus. Plaut:

Niepełnigzny, V. Nieprzy pieniądzech.

Niepełnisty, Non spumans Spumā carens. *Anal:*

Nie pierzchlimy, Minimē fugax. *Anal:*

Niepiłny, Non utens potu. *Anal:*

Niepiianica, nie opity, Parum, moderatē bibens.
Anal:

Niepiiany trunk, Inerticulus potus. Col:

Niepiłny, V. Niedbły.

Nepisany, Inscriptus. i, 3, Quint: Illiteratus. i, 3, Fest:

Niepiły, Potui inutilis. *Anal:*

Niepiiany iestem, Equidem me secum & sobrium esse sentio & scio. Plaut:

Nieptaci to, Non habet pretium istud. *Anal:*

Nieptaczlimy, Illachrimabilis. is, 2, Hor: Siccoculus. i, 3, Plaut:

Nieptawny stam. teziore &c: Innavigabilis. is, 3, Liv. Innabilis. is, 2, Ovid:

Nieplenny, Vescus. i, 3, Ouid: Vegrandis. is, 2, Fest:

Nieptochy, V. Ogłaskany.

Nieptodno, Infecundē. Gell: rr:

Nieptodnorć, Sterilitas. atis, f, Cic: Infecunditas. Col:

Nie

Niepłodny, Sterilis. is, 2, Virg: Infecundus. i, 3,

Star: Infelix arbor &c: Cic:

Niepobożnie, Impiè. Cic:

Niepobożność, Impietas. aris: f, Cic:

Niepobożny, Impius. i, 3, A pietate, à religio-
ne remotus. Cic:

Niepochlebny, Non adulatorius. i, 3, Anal:

Niepochlebiam ci w tym, Non adolor, non assenti-
tior tibi. Cic:

Niepochybnie, pewnie, Fataliter. Cic: V. Pewnie.

Niepochybność, Certitudo in jaculando, conje-
ctando &c: Anal:

Niepochybny, Fatalis. is, 2, Cic:

Niepochyły, Inflexus i, 3, Plin: Jun:

Niepoczciwie, Inhonestè. Ter: Irreverenter. Plin:
Jun:

Niepoczciwy, niepoczesny, Illiberalis. is, 2, Fa-
mosus. i, 3, Cic: Inhonestus. Ter: Sordidus.
Cic:

Niepoczty chleb, ser. &c: V. Cały 5, Nienar-
szony, Nierykany.

Niepoddany, niepodległy, Nulli subditus. Anal:

Niepodęrzany, Suspensione carens. Anal:

Niepodobam się komu, Displiceo alicui. Injucun-
dus, odiosus sum alicui. Non sum stomachi
alicuius. Cic:

Niepodobieństwo ku wierzeniu, Non est ut crede-
re possis. Lucr: Incredibilitas. aris, f, Mart:
7, C.

Niepodobieństwo ku czynieniu, Impossibilitas. ar-
is, f, Fab, Viét: Non est ut fieri possit. Luér:

Niepodobnie ku wierzeniu, Incredibiliter. Cic:

Niepodobnie ku czynieniu, Impossibiliter. Henr:
Sreph:

Niepodobnie, V. Różnie.

Niepodobny ku wierzeniu, Incredibilis. is, 2,

Cic: Difficilis ad fidem. Absonus fidei. *Liv:*
Excedens fidem. *Ovid*

Niepodobny ku czynieniu. *Impossibilis. is, 2,*
Quint: Fieri non potest. *Cic*

Niepodobny, Absimilis alicui. *Szer:* Abludit ab
aliquo. *Hor:*

Niepoctrycki, Solutus. *i, 3, Cic:*

Niepogoda, Tempestas. *aris, f.* Adversa tempe-
stas. Turbidum tempus. Perturbatio caeli. *Cic:*

Niepogodny, Turbidus. Calamitosus. *i, 3 Cic:*
Inferenus. Szar: Intempestus. *i, 3, Virg: V.*
Dzdzamy.

Niepograżny, co nieuronie, Immerfabilis undis.
Hor:

Niepogrzebiony przystojnie, Insepultus *i, 3, Cic:*
Inhumatus. Virg: Intumulatus. *Ovid.* Incon-
ditus. *Luc:*

Niepoigzny, Incomprehensibilis. *is, 2, Col:*

Niepoigzny rozumem, Non cadit in intelligen-
tiam. *Cic:* Imperceptus *i, 3, Gell.* Incom-
prehensibilis. *is, 2, Cels:*

Niepoigzny alifar: V. *Tępy, Niedowcipny.*

Niepoigzny zmysłem, V. *Nieczuły 2.*

Niepokalany, Incontaminatus. *i, 3, Var:* Inta-
minatus. *Hor:* Impollutus. *Sili:*

Niepokny, Inquietudo. *inis, f, Sen,* Inquies. *eris,*
f, Gell:

Niepokoy czynię, przeszkadzam komu, Obturbo
aliquem. Interturbo aliquem *Tr:* Obstrepo
alicui, in aliqua re. Interpello aliquem odi-
osc. Perturbo otium alicujus. *Cic:*

Niepokoy czuig, V. *Poruszam się 1.*

Niepolerowany, Impolitus. *i, 3, Cic: rr:*

Niepoliczony, nieidzie w liczbę, Extra numerum
est. *Plaur:*

Niepomatu, Non minimè. *Cic:* Non minimum.
Var: *Nic-*

Niepomazany, V. Niepokalany.

Niepomierność, Intemperies. V. Zbytek.

Niepomieszany, Inconfusus. i, 3, Claud: Impro-
miscuus Gell:

Niepomny, V. Niepamiętny i.

Niepomóżę nic, Nihil juvat. Anal:

Niepo może, nie zawadzi, Indifferentia sunt: nec
profunt nec obsunt. Anal:

Nie po oku patrzący człowiek, Irretortis oculis
spectans homo. Hor:

Nie po oycowsku to, Hoc minimè patrium est.
Hoccine officium patris? Ter:

Niepopisates się, Non probasti industriam, dili-
gentiam, fidem, &c: Nihil egregium prae-
tisti. Anal:

Niepopisany, u popisu pańskiego, &c: Incensus.
i, 3 Qui in censum non venit. Qui non est
census Cic:

Niepoprawiony, Incorrectus. i, 3, Ovid:

Niepoprawny Inemendabilis. is, 2, Sen: Irredi-
vius i, 3, Catul:

Nieporadnie, V. Bez porady.

Nieporozumany, V. Nierozumny.

Nieporozumny, Importunus. i, 3, Salust:

Nieporusznie, Immobiliter Eurr: Valenter Col:

Nieporuszony, Inconcussus. i, 3, Stat: Immotus.
Virg:

Nieporymczy, V. Nieskruplony.

Nieporymczy w mowie, Tardiloquus. i, 3, Sen:

Nieporządnie, Incompositè Nullo ordine. Liv:
Passim Turbatè. Turbide Turbulenter. Con-
fusè. Cic:

Nieporządny, Inordinatus. Præposterus. i, 3, Cic:
Tumultuosus. Inconditus Liv: Indispositus.

Tac:

Nieposilny, Non alens. Parum alens. Cels:

Nie-

Nieposlakowany, Indeprehensibilis. *is*, 2, *Quint:*
Nieposledni, Non in postremis est. Non postre-
 mus. Non nihilo estimandus. *Cic:*

Niepostuszczenie, Contumacia. *a. f. Cic:* Paren-
 di dedignatio. *Plin; Lun:* Imparientia. *a. f.*
Gell:

Niepostuszony, Inobsequens. *enris. 1, Sen:* Con-
 tumax in Superiores Non obediens. *Cic:*

Niepostuszony jestem, Recuso imperium. Recusa
 id quod imperator. *Cic:* Abnuo, a pernior im-
 perium. *Liv:*

Niepospolicie, V. Dobrze. *Wybornie.*

Niepospolity, V. *Wyborny.*

Niepospołu mówiac, Ut a proposito paulum de-
 clinem. *Anal:*

Niepostęży, Nunquam hic ponas vestigia. *Anal:*

Niepostrzeżle, Improvisò *Cic:* Improvidè *Liv:*

Niepostrzeżony, Improvisus. *i, 3,*
Cic: Inobservabilis. *is*, 2, *Catul:* Improvidus.
Plin: Lun:

Niepostrzeżony, Intonsus. *i, 3, Cic:*

Niepostrzeżony, Profanus. *i, 3, Cic:*

Nieposzanowanie, V. Ponieważenie. Nieuczciwość.

Nieposzło mu to, Præter sententiam & spem
 evenit. *Plaut:* Male cecidit. *Cæs:*

Nieporęga, nieporężność, Impotentia. *a. f. Ter:*

Nieporęmi mi co jest, Refragatur mihi aliquid.
Quint:

Nieporępnony, nierdany, Indemnatus. *i, 3, Cic:*

Nieporężny, V. *Stahy.*

Nieporęklimy, na nogi pewny, Non offensans. *an-*
tic. 1, Quint:

Nieporęczny prop: Parum volubilis. *Anal:*

Nieporęczny, *tr.* Extraordinarius. *i, 3, Extra*
ordinem. Cic:

Nieporężka, Nihil opus est. Non est necesse,
 Non oportet. *Cic:*

Nie:

Niepotrzebna rzecz, Parergum. *i, n, Vir:* Minus in usu necessarium. *Cic:*

Niepotrzebnie czego, Facile patior me aliquid non habere. *Cic:*

Niepoważam, V. Gordzę. Ponieważam,

Niepoważny, V. Lekki, *2,*

Niepowinny, Indebitus *i, 3, Ovid:*

Niepowodzi *fig, V. Nieszczęści fig.*

Niepowolny, V. Niepostulzny.

Niepomściagłowie, Incontinenter. Intemperanter.

Intemperantius. *Cic:* Impotenter. *Quint:*

Niepomściągłomose, Incontinentia. Intemperantia. *a f.* Impotentia animi. *Cic:*

Niepomściągłowy, Intemperans. *antis, 1, Cic:* Incontinentis. *antis, 1, Plaut:*

Niepoymuig tego, Capere animus meus non potest. Non potest mentem meam aliquid intrare. *Cic:*

Niepozwalający, nieczwalaący, Abnuitivus. *i, 3, Paul: 7, C.* Negans. *antis, 1, Cic:* Negativus. *i, 3, Sipont:*

Niepozwalam, V. Odmawiam komu czego.

Niepozwalanie, przenie czego. Negatio. Inficiatio. *onis, f, Negan a. e, f, Cic:*

Niepożyteczność, Parum utiliter. *Plin: Iun: Inutiliter Quint:*

Niepożyteczny, Inutilis. *is, 2, Nulli usui est. Nal um usum habet Nulla ex eo utilitas. Cic:*

Niepożytek, Inutilitas. Incommodum. *i, n, Cic:* Incommoditas. *asis, f, Ter:*

Niepr, Boristhenes. *is, m, Plin.*

Nieprany, Illotus. *i, 3, Anal:*

Niepraw mi, Injustus mihi, in me. *Anal: Ac caso alicujus officium &c. Cic:*

Nieprawa dziewica, V. Dziewica, *2,*

Nieprawda, V. Fałsz.

Nie

Nierawdzimy, V. Fałszymy.

Nieprawnie, bez postępku prawnego, Extra ordinem judicare &c: Svet: Non jure agere. Cic:

Nieprawny, bez prawa, Contra jus. Anal: V. Niesadomny

Nieprawość, V. Niestusza. Złoto

Nieprawy, Nathus. i, 3, Plin: Non legitimus. Quint:

Nieprędkie, Impromptus. i, 3, Liv: Inconcitus. Amm:

Nieprobowany, V. Niekuszony.

Nieprochniejący, Qui carie non infestatur. Col: Imputribilis. is, 2, Sac: Scrip:

Nieproszony na urząd, Invocatus. i, 3, Cic: Aclatus. i, 3, Hern:

Niepróżny, nie wypróżniony, Non evacuatus. Anal:

Nieprzebiegający w potrawach, Non fastidiosus in cibo. Anal:

Nieprzebijny, Impenetrabilis. is, 2, Liv: Imperfossus. i, 3, Ovid:

Nieprzebrany, Inexhaustus. i, 3, Cic: Iugis thesaurus &c: Plaut:

Nieprzebrany, aliter. nieprzebiegany, Tumultuarius. i, 3, Liv: Nullo delectu collectus. Cic:

Nieprzebrany miód, piwo &c: Moderatè aqua temperatum hydromeli, cerevisia &c: Anal:

Nieprzebudzony sen &c: Altissimus somnus. Liv: Arctior somnus. Cic: Altus, ferreus somnus. Virg:

Nieprzebudzony człowiek, Inexperreus homo. Ovid:

Nieprzebyty, przycięcia niemały, Impenetrabilis exercitus &c: Insuperabilis transitus &c: Liv: Impervius. i, 3, Ovid:

Nieprzeciw mu się, Fer illum. Contemne non carus. Cic:

Nie-

Nieprzeciw fig brzuchowi, gēbie Sc: Cave indul-
geas ventri Sc: Anal.

Nieprzeciw fig żydom, poganom, Cave amuleris
judæos Sc: Nihil te moveant exempla facta
judæorum Sc: Anal.

Nieprzedarowany, Incorruptus i, 3, Integer. gri,
a um. Cic:

NieprzedaŹny, Invendibilis is, 2, Plaur:

Nieprzedni podl yszy, Secundarum, tertiarum
partium. Cic: Secundarius. i, 3, Plin:

Nieprzegrodzony, Indisceptus. Anal:

Nieprzejednany, Reconciliari nescius. Anal:

Nieprzekonanie, Invincibiliter. Apul:

Nieprzekonany, Invincibilis is, 2, Apul: Inex-
pugnabilis. Insolubilis. is, 2, Quint:

Nieprzekonasz go, nieprzegadasz Sc: Non supe-
rabis illum: sermone, contentione Sc: Anal:

Nieprzekłóty, V. Nieprzebiły.

Nieprzemysłny, Minimē industrius. Anal:

Nieprzepieczć fig to, Non auferes inultum. Ter:
Non hoc tibi sic abibit. Cic:

Nieprzepisany skrypr, Charta virgo. Marz:

Nieprzerwany, Perpetuus. Continuus i, 3, Con-
tinens. entis, i, Cic: Irruptus. i, 3, Hor:

Nieprzerwany, Non cribratus. Anal:

Nieprześtaiać, V. Bez prześtanku.

Nieprześtaić czego czynić, Pergo. is, n, 3, Ter:
Continuo aliquod opus. Cic:

Nieprześmiadczony, Intestatus. i, 3, Plaur:

*Nieprześkacza mi to, abo owo, Licet mihi, pos-
sum per aliquid* Cic:

Nieprzewrotny, Eversioni non obnoxius. Anal:

Nieprzewrotny, rr: Sincerus, i, 3, Simplex. i
cis, i, Cic:

Nieprzeźrzyty, Imperspicius. i, 3, Plin:

Nieprzeżrzy, V. Długo wieczny.

Nie:

Nieprzychylny, Malevolus. i, 3. Inimicus ma-
levolentia. Cic:

Nieprzydatny, nie rządzący się nigdy, Non con-
tingens. Anal:

Nieprzydatny do czego, V. Niepożyteczny.

Nieprzydatny, aliter, nieprzydatający się do czego,
Non quadrans alicui. Anal:

Nieprzygaany, V. Bez przygany.

Nieprzyjaciel Rzeczypospolitey, Hostis patriæ. Com-
munis omnium hostis. Cic: Perduellis. is, m,
Plaut:

Nieprzyjaciel prywatny, nienawistnik, Inimicus.
i, m, Hostis, is, c, Cic:

Nieprzyjacielska ziemia, Hosticum. i, n, Liv:

Nieprzyjacielski, do nieprzyjaciół należący, Ho-
stilis is, 2, Cic: Hosticus i, 3, Plaut:

Nieprzyjacielski aliter, nieprzyjazny, Infestus. i,
3, Cic:

Nieprzyjacielskie, po nieprzyjacielsku, Hostilitex.
Hostilem in modum. Cic:

Nieprzyjaciłwie, nieprzyjaźnie, Inimicè. Cic: In-
fensè. Infestissimè. Inimicissimè Tac:

Nieprzyjaźń, Inimicitia. arum, f, Cic: Hostilitas.
aris, f, Sen:

Nieprzyjaźń wrodzona rzeczom niemym, Anti-
pathia. e, f, Plin: Adversa & repugnans. na-
tura. Cic:

Nieprzyjaźń między z kim, Inimicitias cum ali-
quo gero, suscipio. Infestus & inimicus sum
alicui. Cic:

Nieprzyjazny, Inimicus. Inimicissimus. Infen-
sus. i, 3, Cic:

Nieprzyjemnie, Injucundè Injucundius Infalsè.
Submo'lestè. Odiosè. Cic: Ingratè Tac:

Nieprzyjemność, Injucunditas. Asperitas. Infal-
stas. aris, f, Invidia. a, f, Cic:

Nieprzyjemny, Injucundus. Illepidus. Patidus.

Invenustus. Infulsus. i, 3, Cic: Ingratus. Q.
vid:

Nieprzyjęty. Infusceptus. i, 3, Ovid:

Nieprzykry, V. Pochodziły.

Nieprzykry, aliter. Non gravis. is, 2, Ovid:

Nieprzymierzając, V. Wiego miarę.

Nieprzy morzu, Mediterraneus. i, 3, Cic:

Nieprzymuszony Incoactus. i, 3, Sen:

Nie przy pieniądzech, Modicus pecuniae. Tac:

Nieprzyprawny, Simplex. icis, 1, Hor: Non
fucatus. Cic: Infucatus i, 3, Arnob:

Nieprzyprawny, aliter, niezaprawiony, V. Niekra-
sny.

Nieprzypuszczam kogo gdzie, Excludo, prohibeo
aliquem domo, recto Sc: Intercludo alicui
aditum Cic:

Nieprzypuszczenie, Exclusio. onis, f, Mar:

Nieprzypuszczony do prawa mieyskiego, Improlus.
i, 3, Fest:

Nieprzyrodzony, V. Niesamorodny.

Nieprzyrodzony, aliter: Non naturalis. Non
nativus Cic:

Nie przy sobie, niezupelnego baczenia jestem, Nul-
lam mentem animi habeo. Animi sum impos.
Plaut:

Nieprzystęp zieli, Aproxis. is, f, Plin:

Nieprzystępny, Inaccessus. i, 3, Virg:

Nieprzystoi to na ciebie, Non cadit in te men-
tiri Sc: Dedecet te istud. Cic:

Nieprzystoi mu to, Alienum id ab ingenuis mo-
ribus eius. Cic:

Nieprzystoynis, Indecore Indignè. Il liberaliter.

Cic: Indecenter. Plaut: Irreverenter. Plin:

Fun:

Nieprzystoynosc, Indignitas. asis, f, Cic:

Nieprzystoyny, Indecorus. i, 3, Cic: Dedecorus.

Plaut

Plaut: Indignus. Ter: Turpis. *is*, 2, Plin:
Nieprzytomnie, w niebytności, Absens. *entis*, 1,
Cic:

Nieprzytomność, niebytność, Absentia. *a, f*, Sen:

Nieprzytomny, nieobecny, Absens. *entis*. 1, Cic:

Nieprzytomny iestem, Absum. *es. ir*, 11, Cic:

Nieprzywrótny, niewrócilimy, Irrevocatus. *i*, 3,

Ovid: Irreueabilis. *is*, 2, Virg: Irrevocabilis.

Lucr.

Nieprzymykły czemu, Inassuetus. *i*, 3, Ovid: In-
suetus alicujus. Cic: Insolitus. Cass: Insolens.
entis, 1, Salust

Nieprzyjmuję czego, V. Odrzucam.

Nieprzyznawam się do czego, Nego factum ali-
quid. Ter: Infiteor. Non fateor. *eris*, 4, 2,
Fest:

Nieprzymalajacy, V. Niepozmalajacy.

Nieprzymalam na co, Abnuo aliquid. Liv: Re-
nuo, repugno alicui Non assentior alicui. Cic:

Niepuszczam, V. Niedopuszczam.

Nieposzny, Inambitiosus. *i*, 3, Ovid:

Nieprany, Inexaminatus. *i*, 3, Firm

N I E R N I E R

Nierabany, Incæduns. *i*, 3, Ovid:

Nieraczność, nieprękość, Tarditas pedum, eur-
sus. Cic:

Nierad co czynię, widzę &c: Abhorreo ab ali-
quo. Abhorreo animo, voluntate ab aliquo.

Cic: Inuitus video &c: aliquid. Plaut:

Nieradzę nic, Sum inops consilii. Anal:

Nieradzęć, Auditor tibi non sum. Anal:

Nieratować, Dejuvare. Plaut:

Nierazem, Ex intervallo. Cic: V. Tedy. Omedy.

Nierówno, V. Niena rękę.

Nie raſny, Inhabilis. *is*, 2, *Liv*: Incommodus.
i, 3, *Cic*:

Nieratny, aliter, niedbaty, Remiſſus. *i*, 3, *Cas*:
Oſcitans. *avis*, 1, *Cic*:

Nierezolut, wapićiel, Cunctator. *oris*, *m*, *Va*.
cillans. *antis*, 1, *Cic*: Habitator. *avis m*, *Plin*:
Fun:

Nierobiony, *V*. Niemyporny.

Nierobiony reka. Non manibus effectus. *Anal*:

Nieroborny, Fugiens laboris *Cas*: Impatius
laboris. *Ovid*: Iners & deſidioſus. *Cic*:

Nierobornosc, Inertia laboris. Fuga laboris. *Cic*:

Nierodzący, *V*. Nieptodny,

Nierodzi czego które miejsce, Recusat terre ali-
quid regio, &c: *Virg*:

Nierosochary, niegażziſty, Unicalamus. *i*, 3,
Unistripis. *is*, 2, *Plin*:

Nieroskoż, Vacuitas à deliciis. *Anal*:

Nierostacy, Incremento carens. *Anal*:

Nierostropnie, *V*. Niebacznie. Głupie.

Nierostropny, *V*. Niebaczny. Głupi,

Nierownia, Salebra *a*, *f*, *Prop*: Iniquitas lo-
ci. *Liv*: Inæquabilis locus &c: *Var*:

Nierówno, Inæquabiliter. Supra portionem *Col*:
Inæqualiter. *Liv*:

Nierownosc, Inæqualitas. *avis*, 4, *Col*: Imparili-
tas. *Gell*:

Nierowny sam w sobie, dolisty, Confragosus.
Iniquus. *i*, 3, *Liv*: Gradatus. *Plin*: Inæqualis.
is, 2, *Marr*:

Nierowny drugiemu w czym, Dispar. *avis*, 1, *O*-
vid: Inæquabilis. *is*, 2, Inæquetus. *i*, 3, *Tib*:
Impar. *Cic*:

Nierozdzielnie, Permiſſe. Promiſcuè. Confuſe.
Cic:

Nierozdzielnie aliter: co trudno rozdzielić, In-
ſepara-

separabiliter. Intolubiliter. *Macr.* Continens
ter. *Cic:*

Nierozdzielność, Continuitas. *aris, f, Plin:* In-
dividuitas. *Tertul.*

Nierozdzielny, Indissociabilis. *is, 2, Lac:* Con-
tinuus. *i, 3, Hor,* Contiguus. *Ovid:* Intolu-
bilis *is, 2, Macr:*

Nierozdzielny na części, Individuus. *i, 3, Cic:*
Indivibilis. *is, 2, Diomed*

Nierozdzielny, Indivisus. *i, 3, Var:* Indiscre-
tus. *Sil:*

Nierozermiany, Indireptus. *i, 3, Tac:* Illacerabi-
lis. *is, 2, Star:*

Nierozerniany, Indiscretus. *i, 3, Virg:*

Nierozigłanie, Insolubiliter. *Macr:*

Nierozigłany, Indissolubilis. *is, 2, Quint:* Inso-
lubilis. *Macr* Inseparabilis. *Diomed, Prisce*

Nierozłożony, Indigestus. *i, 3, Ovid.* Indistin-
ctus. *Quint:*

Nierozmierzony, Immetatus. *i, 3, Hor:*

Nierozmowny, Non affabilis. *is, 2, Virg:*

Nierozmysłnie, Temerè. Inconsultè. Sine judi-
cio. *Cic*

Nierozmysłność, niebacznosc, Temeritas. *aris, f,*
Cic: Incogitantia. *a, f, Plaur:* Præcipitatio.
onis, f, Sen:

Nierozmysłny poroczy, natęgnię, Inconsidera-
tus. *Cæus, Fortuitus. i, 3, Præcept. itis t,*
Cic Incogitatus. *i, 3, Plaur:*

Nierozmysłny poroczy (z pochmatą,) Inopi-
natus. *i, 3, Cic:* Subitarius. Incogitatus. *i,*
3, Sen: Extemporalis. *is, 2, Marr:*

Nieroztworzony, Merus. *i, 3, Ovid:*

Nierozum, Egestas rationis. *Lucr V. Głupstwo.*

Nierozumie, Non comprehendit animo, mente,
Tenebra sunt illi, Non intelligit. *Cic:*

Nierozumie nikomu, Non considerat, non expectat aliorum vires, facultatem &c: Anal:

Nierozumnie, V. Bezrozumnie.

Nierozumny, V. Bezrozumny. Głupi.

Nierozwiazany, Irresolutus. i, 3, Ovid: Indissolutus. Cic:

Nierozwiniiony, Inevolutus. i, 3, Marr:

Nierozwiniiony, aliter, nie rozwity kwiat różany &c: Silens flos, rosa &c: Col: Anal:

Nieruchom się, Sum immotus. Anal:

Nieruchanie, nieruszanie, leżenie długie iakiey rzeczy bez poruszania, Situs. is, m, Col:

Nieruchanie, aliter, nieporuszanie czego, Non motio. Cic:

Nieruchome dobra, Opes fundatz ac benè constitutæ. Cic:

Nieruchomy, Immobilis. is, 2, Virg: Inagitabilis. Sen:

Nierusz, V. Niezrykay,

Nierycerz, nierycerskiego stanu człowiek u Rzymian, Paganus. i, m, Juv: V, Ziemianin,

Nierycerz, aliter, niemaleczny, Muricidus. i, 3, Plaut Umbellus is, 2, Cic:

Nierychto, nieprędko, Morosè. Plin: Tardè. Virg: Lentè. Cunctanter. Plin: Jun: Spissè. Cic:

Nierychtość, Tarditas. aris, f, Cic: Lentitudo. inis, f, Tac:

Nierychty, nieskory, Tardus. Lentus. Sotus. i, 3, Cic: us: Sera gratulatio &c:

Nierymownie nieskładnie, Inconcinnter. Gell:

Nierymowność, nieskładność, Repugnantia. æ, f, Cic:

Nierymowny, nieskładny, Immodulatus. Inconcinnus. i, 3, Hor:

Nierząd, nieporządek, Perturbatio ordinis. Cic: Perturbatus ordo. Quint: Nie-

Nierząd stan, bawienie się nierzadem, Meretricium. *i, n, Socr: Publicata pudicitia. Tac: Scottatus. As, m, Aput:*

Nierząd, sprawa nierządna albo uczynek, Stuprum. *i, n, Cas, Libido. inūs, f, flagitium. i, n, Cic: Nequitia. Prop.*

Nierząd z persona Bogu oddana, Incestus. *As, m, Incestum. i, n, Cic:*

Nierząd z wolna, V, Porulstwo.

Nierząd z krewną, z pominną, V. Wazirództwo.

Nierząd trzymać, Lenocinium facere. Plaur:

Nierzadnica pospolita, Lupa. *a, f, Propudiosa femina. Prostibulum. i, n, Plaur:*

Nierzadnica iednego, tajemna, V. Nałożnica.

Nierzadnicze, zaptata nierzadnicy, Captura. *a, f, Pretium stupri. Sen:*

Nierzadniczy, Amatorius. *i, 3 Socr: Cupidineus. Mart:*

Nierzadniczy sługa, Minister libidinis. Cic: Conciliator. *oris, m, Flav: Vótisc:*

Nierzadnie, psorlinwie: Amatoriè Libidinosè. Cic: Meretriciè. Plaur: Incestè. Lucr:

Nierzadnik, wszetecznik, Scottator. Amator. *oris, m, Ganeo. onis, m, Cic: V, Rustien,*

Nierzadny, V, Nieporzadny.

Nierzadny aliter, wszeteczny, Meretricius. Amatorius. Incestus. *i, 3, Cic: Propudiosus. Plaur:*

Nierzadny dom Ganeum. *i, n, Ter: Lupanar aris, n, Juv: Ganea. a, f, iv:*

Nierzadu chowanie, V. Rustienstwo,

Nierzadu parzyć, (o mészczynnie mówiac) Volutari in stupris, in scortis. *ic:*

Nierzadu parzyć (o białogłowie mówiac) Vulgare corpus. Plaur: Amori aliorum flagitiosissime servire. Cic:

Nierzadu poprzestac, Deserere meretricium. E libi,

libidinis ceno emergere. Pudicitiam tandem
respicere. *Anal:*
Nierzeski, V. Nieochotny.
Nierzkac, tym bardziej, Nedum. *Ter:* Tantum
abest ut &c: Cic:

N I E S N I E S

Niesadowny dzień, Nefastus dies *Var:*
Niesamorodny, czyniony, Marutacius. i, 3, Cic:
Nieskomary, Enodis is, 2, Plin:
Niesie się kokosz, Edit, enitur, ponit ova gal-
lina. *Col:*
Niesie to moy stan, powinność &c: Meum id est
munus, officium &c: Meæ partes sunt. *Anal:*
Niesekomy, Insecabilis. is, 2, *Vitr:*
Niesienie się kokosze, Fetura gallinarum. *Var:*
Nieskazitelnie, Incorruptè *Cic: rr:*
Nieskazitelnosć, Immunitas à corruptione. *Anal:*
Incorruptela. a, f, Incorruptio. onis, f, *In,*
Sacr: Lib:
Nieskazitelnny, Incorruptus. i, 3, *Plin:* Indissolu-
bilis is, 2, *Cic:*
Nieskażony, V. Niezepsowany.
Nieskładany, iednostayny, Compositionis expers,
Anal: Monoxilos. *Plin:*
Nieskładnie, V. Nierymownie, Nierymowny.
Nieskładność, V. Nierymownosć.
Nieskończoność, Infinitio. onis, f, Infinitas. a-
tis, f, *Cic:*
Nieskończony, Infinitus. Interminatus. Immen-
sus i, 3, *Cic:*
Nieskończony aliter: V. Niedokończony.
Nieskromnie, Immodestè. *Liv:* Intemperanter.
Immoderatè. Insolenter. *Cic:* us, Intempe-
ranter uti opibùs. Immoderatè vivere. Inso-
lenter se efferre.

Nieskromność. Intemperies. *et*, *f*, Importunitas. *atis*, *f*, Cic: Immodestia. *a*, *f*, Plaut:

Nieskromny, nieśworny, Immodestus. Insedatus. *i*, *3*, Cic: Incommodus. Importunus. *i*, *3*, Plaut:

Nieskupność, nieodbyt kupicy, Emptorum penuria. Anal:

Nieskupny, nieodbyty, Invendibilis. *is*, *1*, Plaut:

Nieskutecznie, bez skutku, Inefficaciter Paul: *7*, *C*, Frigidissimi. *e*. Quint:

Nieskuteczny, Inefficax. *actis*, *1*, Plin: Lentus. *i*, *3*, Cic: Frigidus. *rr*: Ovid:

Nieskwapliwy, nieskory, Tardus. Lentus. *i*. *3*, Segnis. *is*, *2*, Cic: Cunctator. *oris*, *m*, Liv:

Niestawa, Infamia. *a*, *f*, Nota turpis. Nota turpitudinis. Vulnus famæ. Dedeul oris, *n*, Cic:

Niestawie, Parum secunda fama. Sver: *us*, Parum secunda fama administrans. Afiam.

Niestawny, co niema stawy, Inglorius. Obscurus. Ignobilis. Umbratilis. *is*, *2*, Cic: Incelebratus. Tac:

Niestawny, zły stawy, Infamis. *is*, *2*, Cujus pessima fama in vulgus est Liv: Famulus. *i*, *3*, Sal: Flagrat infamia. Cic:

Niestoność, Insultras. *atis*, *f*, Cic: *rr*:

Niestony, Salis expers. Insulsus. *i*. *3*, Plaut:

Niestowny, słowa niedorozumiały, Infidus. *i*, *3*, Liv: Infidus. Plaut:

Niestowny aliter: nie na słowach się zasadzający. V. Rzeczywisty

Niestucham kogo, V. Nieposłuszny iestem.

Niestuchany, Inauditus. *i*, *3*, Sver: Inoratus. Cic:

Niestusza, niestuszość, Iniquitas. *atis*, *f*, Ne-fas. *n*, ind Indignitas injuriæ Cic: Cic:

Niestusznie, Iniquè. Iniquissime. Injuriosè. Injuria. Nullo jure. Contra fas. Improbè. Indigne. Cic: Nie

- Niestuszy*, Iniquus. Indignus. Flagitiosus *i*,
3, *Cic*:
Niestuży mi zdrowie &c. Affecto sum corpore.
Liv: Tentor quodam genere valetudinis. Im-
 pedior valetudine oculorum &c. *Cic*:
Niestychany, Inauditus. *i*, *3*, Nullo exemplo fa-
 ctus. Inauditus omnī memoriā. *Cic*: Imme-
 moratus. *Luc*:
Niestyszę, Audiendi sensu careo. Peregrinan-
 tur aures meae. *Cic*:
Niestyszę wrzкомо, Surdis sum auribus. *Prop*:
 Audire me dissimulo. *Anal*:
Niestyszę na iedne ucho &c. Altera aures &c.
 nihil utor. *Anal*:
Niesmaczno prop: Insipide. Insipidissime. *Sipont*:
Niesmaczno tr: V. Nieprzyjemnie.
Niesmaczny prop: Insipidus. *i*, *3*, *Gill*: Insu-
 leatus. *Col*: Fatuus. *Marz*:
Niesmaczny tr: V. Nieprzyjemny.
Niesmak prop: Ingratus sapor. *Anal*:
Niesmak tr: V. Nieprzyjemność.
Niesmakuie mi co prop: Infuscatus est sapor a-
 licuius. *Col*: Malum responset palato meo ali-
 quid. *Hor*: *Anal*:
Niesmakuie mi co tr: V. Markorno mi.
Niesmiaty, Inaudax. acis, *i*, *Hor*:
Niesmiący się, Qui nunquam ridet. *Anal*:
Niesmiertelnie, Immortaliter. *Cic*:
Niesmiertelność, Immortalitas. aris, *f*, *Cic*:
Niesmiertelny, Immortalis. *is*, *2*, *Cic*:
Niesmiesznie, Jetriculē. *Cas*:
Niesmolony, Non picatus. Non impicatus. *Anal*:
Niesna kokosz, V. Kokosz nierna.
Niesnadnie, Incommodē. Perincommodē. *Cic*:
Niesnadny, niesposobny, Inhabilis, *is*, *2*, *Liv*: In-
 commodus. *i*, *3*, *Cic*:

Niesnadny aliter: V. Trudny.

Niesnaska, Simultas. aris, f; Inimicitia. arum, f. Cic:

Niesniedny, niedobry do iedzenia, Non edulis. Anal:

Niesoczysły, Exsuccus. i, 3, Sen:

Niesolony, Insulsus. i, 3, Plaut.

Niespanie czucie, Insomnis. a, f. Non Vigilia. Per-
vigilatio. onis, f, Cic: Pervigilium i, n, Lucr:

Niespekna co ieść, Deficitur numero aliquid.
Quint. Deest ei paululum ad Ec Cic:

Niespiacy, Insomnis. is, 2, Virg: Pervigil. is, 2,
Marr:

Niespieg, V. Czuig i:

Niespieg doma, Abnocto. as, n. 1, Sen:

Niespieig, V Zabawionym. Niezdągę.

Niesplik, mesplik drzewo, Mespilus. i, f, Plin:

Niesplik, mesplik cierpki, Unedo. onis, f, Plin:

Niespodziana rzecz, Inopinatum. Cic:

Niespodzianie, Inopinatē. Inopinatō. Liv: Ex
inopinatō. Cic:

Niespodziany, Inopinatus. Improvisus. Inespera-
tus. i, 3, Cic: Inopinus. Virg: Inopinabilis.
is, 2, Gell:

Niespodziwaiacy się, Inesperans. Necopinans. aris,
1, Abest à spe alicujus. Cic:

Niespoisty, Infociabilis. is, 2, Plin: Incoibilis.
Gell:

Niespokoynie, Turbidē. Cic:

Niespokoyny, Inquietus Tumultuosus. Turbidus.
Turbulentus. i, 3, Cic, Solicitus. Lucr: Infe-
stus. Var:

Niespołkuig z czym, Exfors cum alicujus rel.
Liv:

Niespolny, niespołkuigacy, Incommunicabilis. is,
2, Sac: Scrip:

Nie:

Niespornie, Sine contradictione. *Quint:*

Niesporny, Absens à contentione. *Cic:*

Niesporny, o którego niemasz sporu, Qui extra
controversiam est. *Anal:*

Niesporo mi, Parum, nihil proficio. *Cic:*

Niesporo, (rozmaicie) *vg:* **Niesporo** ro chleb,

Non facile implet hominem hic panis. *Anal:*

Niespora taka kasza *Sc:* Hujus modi puls co-

ctione non augetur. *Anal:* **Niesporo** kwiark

Sc: zbierać. Diuturnum & tardum opus est

collectio florum *Sc:* *Anal:* **Niespora** ro droga.

Hæc via impedita flexuosa est. *Anal:* **Nie-**

spora ro litera In hujuscemodi literis scriben-

dis, legendis, mora longa est. *Anal:* **Niespo-**

re takie drwa, Talibus lignis combustis pa-

rum caletis. *Anal:*

Niesposobnie, Parum habiliter. *Anal:*

Niesposobność, Ineptitudo. *inis, f, Non:*

Niesposobny, Inhabilis *is, 2, Liv:* Ineptus. *f,*

3, Cic: Incongruens *entis, 1, Plin:* Incon-

veniens. *Quint:*

Niespowiedziany, co się niepowiedział, co by zacz-

byt, Inconfessus. *i, 3, Ovid:*

Niespracowany, Indefessus. *i, 3, Ovid:* Infatiga-

bilis. *is, 2, Plin:*

Niesprawiedliwie, Injuste. *Cic:* V. **Niestusznie.**

Niesprawiedliwość, Injustitia. *a, f, Cic:* Nefan-

dum. *i, n, Virg:*

Niesprawiedliwy, Injustus. *i, 3, Cic:* Nefandus.

Liv:

Niesprawimszy nie odszedł, Irritus legationis

Sc: rediit. *Tac:*

Niesprawimszy się uszedł, Indicta causa profu-

git. *Cic:*

Niesprawny, Inefficax, ineptus negotiis geren-

dis. *Anal:*

Nie.

- Niesprzyjacy, V. Nieżyczliwy.
 Niesprzyjam komu, Malevolus sum affectus, erga al-
 quem. Malevolus sum alicui. Cic:
 Niespuśny, Impervius navi. Anal:
 Nieśtale mi czego, Deficit me aliquid. Defector a-
 liquo. Non suppeditat mihi aliquid. Cic:
 Nieśtanie na rok, Ad vadimonium nonstvenire.
 O. ferere vadimonium, causam. Cic:
 Nieśtanie w prawa na rok, Eremodicium. i, u,
 Ulo:
 Nieśtanie tu (o wodzie mówiąc,) V. Stanieta.
 Nieśtatecznie, Inconstanter. Cic:
 Nieśtateczność, Inconstantiā. a, f. Volubilitas.
 Mobilitas. Levitas. s. q. r. i. s. Cic:
 Nieśtateczny, lekki, Inconstans. Vacillans. i. a. n. r. i. s.
 1. Mobili. Levis is. 2. Cic: Instabilis. Liv:
 Nieśtateczny iestem, Valde as. a. u. r. Celso:
 Nieśtawiający u prawa, Defector causa. Juris &
 a. u. i. t. i. s. fugitans. Bud:
 Nieśty z, Hei mihi. Cic: Hei misero mihi.
 Ter: Pro dolor! Liv:
 Nieśty to za to, Non est tanti. Nulla in mune-
 ro est. Cic:
 Nieśty, V. Dnieśty.
 Nieśtracony, V. Pozostały.
 Nieśtraś sie, V. Niezgadzam się. 2.
 Nieśtraśzny, Informidatus. i, 3. Sil. p. d. e. r. Non
 afferens metum. Anal.
 Nieśtrawiony, Inconsumptus. i, 3. Ovid:
 Nieśtrawność żołądka, Cruditas stomachi. Cic:
 Nieśtrawność ma, abo czuig, Sum crudus. Cic:
 Marcescit cibus in stomacho. Sver:
 Nieśtrawny pokarm, & c. Alienus a stomacho, pa-
 rum obsequens stomacho cibus & c. Celso:
 Nieśtrojny, nienastrojony, Incontentus. i, 3. Cic:
 Nieśtrojny, nieśtrojno ubrany, Incultus. i, 3. Cic:
 Nie-

- Niefstrzedny, Incusproditus. i, 3, Ovid:
 Niefmora, niefmornosć, V. Nieskromnosć.
 Niefmornia, Importunè. Molestè. Cic:
 Niefmorny, Mulca. tria. Plaut: V. Nieskromny.
 Niefmorzony, Increatus. i, 3, Sane. Scrip:
 Niefuitalny, V. Niedowcipny. Gryba.
 Niefwego czasu, Alieno mense, die, hora. &c:
 Trebel. Anal:
 Niefwiadom czego, Radis alicujus, vel in aliqua
 re. Imperitus alicujus. Peregrinus, hospes in
 aliqua re. Cic:
 Niefwiadomie, Inexploratè. Gell.
 Niefwiadomosc, Imprudentia. a, f. Amm:
 Niefwiadomy, Ignotus. i, 3, Quint: V. Nieszna-
 domy.
 Niefwiecony człowiek, Prophanus homo. Gell:
 Niefwiezy, Requies. i, 3, Col: Non decens na-
 tus &c: Anal:
 Niefmobdny, V. Niefmorny.
 Niefmobdny, Obnoxius. i, 3, Liv: Arbitrio ca-
 rens suò. Semiliber. a, um, Cic:
 Niefmoy, Alieni arbitrii est. Sen:
 Niefzadowany, Inastimatus. i, 3, Ulp:
 Niefzacowany, nieoszacowany, aliter. który nie-
 może być oszacowany Inastimabilis. is, 2, Cic:
 Niefzczerosć obłuda, Simulatio. Dissimulatio.
 onis, f. Fallaciloquentia. a, f. Cic:
 Niefzczery (powszechnie.) Infincerus. i, 3, Virg:
 Fucatus. Cic: Suberatus. Pers:
 Niefzczery człowiek, Infincerus. i, 3, 11: Gell:
 Bilingvis. is, 2, Virg: Duplex Ulysses Hor:
 Niefzorerze się obchodzić, abo czynić co, imu-
 latè, per simulationem, dissimulanter agere &c:
 Fictè, simulatione, inani ostentatione facere
 &c: Cic:
 Niefzyci się niepowodzi, Malè cadit. Cas' Ma-
 lè vertit res. Plaut: Nie-

Nieszczęścia nabawić, Infelicitare. Infortunio mulcare aliquem *Plaur*:

Nieszczęście, Infelicitas. Calamitas. *aris*, f. Adversa, misera, infesta fortuna. Res adversa, afflictæ, miseræ. *Cic*: Mala fors. *Cas*:

Nieszczęśliwie, Infelicitè. Haud auspiciatò. *Ter*: Inauspicatò. Malis ominibus. Nullis auspiciis *Cic*:

Nieszczęśliwy, Infelix. *icis*, 1, Funestus. 2, 3, *Cic*: Sinister. *stri a un*, *Ovid*: Lævus 2, 3, *Hor*: Infortunatus. *Ter*: Improspèr. *vi*, *a, um*, *Tac*:

Nieszczędry, V. *Skapy*.

Nieszkodliwie, *nieobrazliwie*, Innocenter. *Plin*: Innoxie *Vopisc*:

Nieszkodliwy, Innocens. *entis*, 1, *Hor*: Innoxius 2, 3, *Virg*: Innoceus. *Lucr*:

Nieszkodowanie, *uchrona szkody*, Indemnitas. *aris*, f. *Ulp*:

Nieszkodniacy, *nieszkodzien*, V. *Nieuszkodzony*.

Nieszlacheic, Plebejus 2, 3, Homo ignobilis: ex familia ignobili. Obscuro, humili, infimo loco natus. *Cic*:

Nieszlacherny bezczci, Nefastus. 2, 3, *Plaur*:

Nieszpor, Vespertinæ preces Ecclesiæ. *Anal*:

Nieszporny czas, Vespertinis precibus aptum, dictum &c: tempus. *Anal*:

Nieszrucanie, Inargutè. Infestiviter. Inconcinniter. Inca'lidè. *Gall*: Illepidè. *Cic*: Inartificialiter. *Quinr*:

Nieszruczny, Inartificialis. *is*, 2, *Quinr*: Infectus. Infacetus. 2, 3, *Cic*: Inargutus. *Ulp*:

Nieszrukowany, V. *Cały*, 3.

Nieszzyty, Non sutus. 2, 3, *Sacr*: Scrips: Incomfutilis. *is*, 2, *Sacr*: Scrips:

N I E T

N I E T

Nierak, Non sic. Non ita. *Anal*:

Nie

*Nietak, zle mówię, onylytem się, Perperam fabu-
lor. Ah non id volui dicere. Peccaveram.*

*Plaut: Nie tak jest, Non ita se res habet, Cic: Non i-
ta se habet. Ter:*

Nietak f oco, Bona verba quæso. Ter:

Nietak że, niemaż, Non item. Cic:

Nietajny, Qui latere non potest. Anal:

Nierggi, mickki, Fluidus. Flaccidus. i, 3, Elin:

Nierkusty plaster, Alipanon emplastrum. Cels:

Nietonący, niepograżony, Immensibilis. is, 2, Hor:

Nietoperz, Vespertilio. onis, m, Var:

Niezota ziele, V. Sabina.

Nietopniſty, Non liquefscens. Anal:

Nietorowny, nieutorowany, Non tritus. Anal:

Nietowarzyski, Infociabilis. is, 2, Liv:

Nietrafitei m czas, Non satis commodè venis

Ec: Ter:

Nietrafny, niedobrze uczyniony, Incomptus. i,

3 Cic:

Nietrafny, aliter: Qui à scopo ad quem colli-

mat, aberrat. Anal:

Nietrawiący pokarmu, ile trawiący, Malè con-

coquens. Anal:

Nietramię, ile trawię pokarm, Non concoquo ci-

bum. Difficulter, agrè, concoquo cibum. Anal:

Nietramienie pokarmu, Perdita coctio. Anal: Di-

spepsia α, f, Caro:

Nietrefny, nieucieszny, Infacetus. i, 3, Plin:

Nietrefny aliter nietrefiony, Non comptus. i, 3

Anal:

Nietrwały, Caducus. Fluxus. Ventosus. i, 3

Fugax. acis, i, Cic: Fugitivus. Marr: Evan-

idus. Col:

Nietrwały na chowanie, na zimno Ec: Non po-

test ferre atatem Ec: Cadens annis Ec: Cic:

Intolerans. autis, i, Liv:

Nie-

Nierzyhom, niemedrug z rybu, V. Nadziwczyni.

Nierzawam z kim, V. Niezgadzani się.

Nierwoyski, Non tui stomachi est. Cic: 11113

Nierzkaw, nierzestaw. Antichus, 11, 31. Liv. Sa-
crofandus. Cic. Inviolabilis. Pis. 2, 31. Sil: 2, 1

Nierzykay, nie rzutaj. Adhuc mactura. Cic: Cic:

Nierzylko, Non modò. Non solum. Non modò

non. Non solum non. Cic: 11113

Nierzuko may, Calce non loriceatus. Anal:

11113

11113. N. I. E. U. N. I. E. U.

11113

Nieubtagany, Implacabilis. is, 2, Cic: Implacatus. 1, 3, Ovid: Inexpabilis. is, 2, Liv:

Nieuchronie, Inevitabili necessitate. Anal: V.

Pernie.

Nieuchrony, niepachy'ny, Inevitabilis. is, 2, Ovid: Ineluctabilis. Virg:

Nieuchrony, Injucundus. i, 3, Injavis. is, 2, Cic:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieuchrony, Injucundus. is, 2, Ovid:

Nieumiem, Ignoro. *as, a, i, Nescio. is, u, 4.*
Cic:

Nieumnieyszony, vide. *Cały, 4.*

Nieumyty, Illorus, Illatus. Illatus. *i, 3, Plau:*

Nieunoszony, vide. *Nieogaskany*

Nienproszony, Inexorabilis, *is, 2, Cic: Molle-*
stae. nescius alloquīs. Ec: Tere:

Nienhodzay, Lenitas frugum *Ec: Cic: Viduer-*
tas. atis, f. Fest:

Nieurodzayny, Laborans sterilitate, *Colu: Steri-*
lis is 2, Tacit: Infelix tellus Ec: Virg:

Nieusidlony, nieumikłany, Julaqueatus, Jllaque-
atus i, 3, Fest:

Nieuskromiony, nieusmierzony, V. Nieobieżdzony.

Nieubamomany.

Nieusprony, Insopitus. *i, 3, Ovid:*

Nieusokoiony, Inpatatus. *i, 3, Virg:*

Nieustate miar *Ec: Continuans venti Ec: Cals:*

Nieustaty, nieustaiacy, Irrequietus. *i, 3, Ovid:*
Indefectus. i, 3, Apul: V. Ustawiczny.

Nieustaty aliter, pomieszany, pokłocony, Com-
mitus i, 3, Virg: Contubatus i, 3, Cic:

Nieustawiczny, Intervallatus biduo, triduo *Ec:*
Gell:

Nieustraszony, vide. *Nielękliwy*

Nieustrzeżony, Custoditu difficilis. *Anal:*

Nieustranowanie, vide. *Ponieważanie.*

Nieuszczerbiony, vide. *Cały, 4.*

Nieuszedł go, vide. *Podobny,*

Nieuszkodzony, Innoxius. *i, 3, Colu: Illasus.*
Senec:

Nieusza ich noga, Occisione occisi sunt. *Cic:*

Nieuszykowany, Incompositus. Inconditus. *i,*
3, Liv:

Nieurtoczony, nieubiry, Non constipatus. *Anal,*

Nieurmierzony, Non firmatus. *Anal:*

Nieu-

NIEU NIEU

655

Nieumazaiacy sig na zadaną stronę, *Æquilibris*.
is, 2 Ovid:

Nieumiazany, Irreligatus. i, 3, Ovid:

Nieumyzny, vide *Niezmyczyny*
Nieuzgotć, Duritia animi. Cic: Rigor naturę
inflexibilis. Plin: Implacabilitas aris, f; Amm:

Nieuzyty, twardy, tran Durus. Ferrens. i, 3
Nullis precibus, omicis, &c: adduci potest.
Cic: Inflexibilis. is, 12, Plin:

Nieuzywanie, Inusus. us, m, Plau:

NIEW NIEW

Niawadzi skostomac, Nihil vetat quominus ex-
periaris. Experiri nihil, nemo prohibet Anal:
Niemaleczny, Muricidus. i, 3, Plau: Imbellis.
is, 2, Macri:

Niawarownie, Non custoditę. Plin: Jun V. Nie-
bezpiecznie.

Niawarownie aliter: bez warunku, Absq; cauti-
one. Anal:

Niawarownie co kupić &c: Aversione emere &c:
Ulpia:

Niawaromny, V. Niebezpieczny, Nieohwaromny.
Bez warunku.

Niawarzony, Non coctus igne. Anal:

Niawatliwie, Indubitanter. Plin: Indubitatę.
Ulpia:

Niawatplimy, Indubitatus. i, 3, Indubitabilis.
is, 2, Quinz

Niaważno czynię, vide. Kassuig.

Niaważny prop: Non aequat, non implet libram.
Plin:

Niaważny tran: niaważy nic, Irritus. i, 3, Tere:
Infectus. Virg:

Niawczas, niawczernie, vide, Nie na czas.
Nie.

Niewczas, niemygadarum Incommodum. *is, 3, Cic.*
 Importunitas temporis. *Liv.*

Niewczesny, nie wczas trafiający, Inopportu-
 nus. Intempestivus Importunus. *is, 3, Cic.*

Niewczesny, niewczasowa pełnia, Incommodus.
is, 3, Ter. Peliocommodus. *Liv.* *is, 4, Przy-*

Niewdzięcznie, bez wdzięczności, Ingratus animo.
 Ingratus. *Cic.*

Niewdzięcznie aliter, vide. Nieprzyjemnie.

Niewdzięczność. Ingratus animus. *Cic.*

Niewdzięczny dobrodziejstwa. Ingratus. *is, 3, In-*
 memor beneficii. *Cic.* Male gratus. *Ovid.*

Niewdzięczny aliter, *V.* Nieprzyjemny.

Niewesoły, z zagniewanym wyrazem. Severo & tri-
 stis vultu. *Cic.* Torvo vultu. *Horat.*

Niewesołość, pochmurność twarzy. Tetricitas. *at-*
que, f. Ovid. Nabecula frontis. *Cic.*

Niewesoły człowiek. Tetricus. *is, 3, Ovid.* Sub-
 horridus. *is, 2, Tristis.* *is, 2, Cic.* Confl-

icta fronte. *Petron.*

Niewesoły (o mówiąc nie o człowieku.) Inma-
 nus. *is, 3, Ovid.* Illatabilis. *is, 2, Virg.*

Niewesoły cieśm, albo się pokazuje. Severum vul-
 tum induo. *Marc.* Traho vultum & cogo ru-

gas. *Ovid.*

Niewiadom, nie wiadom, vide. Niewiedzący.

Niewiedzący, Niebiegły.

Niewiadome, niewiedzący czyniłem &c. Impru-
 dens feci. Inscenti id mihi obrepit. *Cic.*

Niewiadomość, vide. Niewiadomość, Niewie-

domość. Ignorabilis. *is, 2, Ignotus.* *is, 3, Cic.*

Niewiasta, Mulier. eris, f. Muliercula. *dim, Cic.*

Niewiasta mężna, Virago. *is, f, Plin.*

Niewiem co czynić, potzgc &c. Incertum mihi est quid agam &c. Plau. Incertus animi sum Tere: Incertus sum sententiae. Liv:

Niewiernie, Perfide. Ulp: Infideliter Cic:

Niewierność, ni wiara, Infidelitas. atis, f, Perfidia. a, f, Cic:

Niewierność, niewierzenie, Diffidentia. a, f, Cic: Incredulitas. atis, f, Sapon:

Niewierny, Infidus. i, 3. Liv. Infidelis. is, 2, Plau. Infidelissimus. Perfidus. Perfidiosus. Cic:

Niewierza mi, Sum incredibilis. Nulla mihi est fides. Plau. Parum mihi habetur fides Tere:

Niewierze, Fidem non adhibeo, non tribuo. Cic: Nego fidem. Sene: Pro falsis duco. Salust:

Niewiesci, niewiescie podobny, niewiesciuch, Effeminatus homo &c. Muliebris. is, 2, Molitia & luxu fluit. Cic: Mollis, & parum vir. Quint:

Niewiesci, do niewiaſty należacy, Muliebris. is, 2, Plau:

Niewiescia choroba, krwotok, Haemorrhoids. idis, f, Cels: Profluvium feminarum, Menstrua. orum, n, Plin:

Niewiescia chęć, towarzystwo, Mulierositas. atis, f, Cic:

Niewiescieię, Effeminor. atis, p, 1, Cic:

Niewiesciuch, vide. Niewiesci 1.

Niewiesciuchem czynię kogo, Effemino aliquem. Enervo aliquem. Cic, Frango delicis. Iuvenc:

Niewieyskie, poniewiesciu, Muliebriter Cic:

Niewieyskie, niewiescie mieszkanie, Gynaeceum. i, n, Tere:

Niewieyskie, nie po wieysku, Haud ruralem in modum. Anal:

Niewiniem, Nullius rei debitor. Ovid: Anal:

Nie-

N I E W N I E W 659

Nieminnie, Immeritò Immeritissimò, Tere:

Nieminnie aliter *cnottliwie*, Innocentissimè, Castè. Integrè Cic:

Nieminnosc, Innocentia. *a, f*, Integritas. *atis, f*, Cic: Castitas. *Virruv*:

Nieminnosc, nie zastużenie, Immeritum. *i, n*, Plau:

Nieminni, Innocens. *entis, i*, Tere: Remotus à culpa. Abest à crimine. Cic: Exsors culpæ. Insens *ontis, i*, Liv: Janoxius. *i, 3*, Plau:

Niemłusnie, Minus propriè. Cic: Impropriè. Gell:

Niemłusny, Improprius. Figuratus. *i, 3*, Quint: Extrarius. *i, 3*, ad Heren. Auct Spurius. *Anson*:

Niemod, Sagenà. *a, f*, Manil: Eversiculum. *i, n*, Cic:

Niemola, niemolstwo, Servitus. *utis, f*, Famulatus miser. Cic: Servitium. *i, n*, Virg: Servitudo, *inis, f*, Liv:

Niemolg kogo, Addico, assero aliquem in servitutem. Liv: Redigo in servitutem aliquem, Plau:

Niemolenie, Assertio in servitutem. Anal:

Niemolg, aliter, przymuszam kogo. Cogo aliquem. Cic:

Niemolnjsca, Serva. *a, f*, Tert: Servula. Cic:

Niemolnicze, Serviliter. Cic: Servorum more. Liv:

Niemolniczy, Servilis. *is, 2*, Servituti natus. Cic: Servus. *i, 3*, Ovid:

Niemolniczy syn, Verna. *a, c*, Cic: Vernula. Juven:

Niemolnik, Seryus. *i, m*, Servus homo. Servulus. Cic:

Niemolnik kupny, przedayny. Venalitijs. *i, m*, Cic:

Niemolnikóm stroż, Ergastularius. i, m, Amm.

Niemolnik, tran: ut: niemolnik chuci pieniędzy &c.

Servus libidinum. Cic: Obnoxius pecuniaz,

&c: Sene:

Niemolnikami kupczacy, Venalitiarius. i, m, Cic:

Niemolno, nieswobodnie, Obnoxie Liv:

Niemolny sobie. Vide Obowiazany. Nieswobodny.

Niemoniacy, niemowny, Inodorus. i, 3, Persf:

Inolens. entis i. Lucr:

Niemprawność, Exercitationis defectus. Anal:

Niemprawnie, Absq: exercitatione. Anal:

Niemprawny, niemogacy się wprawić. Qui insti-
tui non potest. Anal:

Niemprawny, aliter, nie myćwiczony w czym.

Rudis ac tiro in aliqua re. Cic:

Niemrozlimy. Vide Nieprzymrotny.

Niemrzacość. Durities in coctura. Anal:

Niemrzacy, Non coctibilis. is, 2 Plin:

Niemszkopany, niepokopany. Non sarritus. Non
sarculatus. Anal:

Nie w smak mi, Vide Markotno mi

Nie w sparty, bez podpory, Non fultus. Anal:

Nie w sprawie, Vide Hurmem.

Niemstydy, Impudentia. a, f, Impudicitia. Pe-
tulantia Cic: Pudor pramortuus. Liv:

Niemstydlowie, Impudenter. Parum pudenter.

Cic: Impudentissime. Plin: Jun:

Niemstydlimy, beżecny, Impudens. entis, i. Im-
pudicus. Oscus. Inverecundus. Impudenti-

usculus. i, 3, Procax. acis i. Petulans. anris

i. Cic:

Niemstydzę się, Perfricui os. Cic: Perfricui fron-
tem. Marr: Pudere dedici. Senec:

Niemyczosany, Vide Nieczosany.

Niemyczosany, tran: Vide Gruby 2. Nieokrzo-
sany, 2.

• Niemy

Niemycieńczy. Inexercitatus. i, 3. Cic:

Niemysda ieden drugiego, Est illis secum similitudo. Cic:

Niemysda ieden drugiego, nie obiami tajemnicy. Non enunciatibit mysteria aliter alterius. Cic:

Niemysdany, Ineditus. i, 3. Ovid.

Niemysdatna, niedorośta córka, Illocabilis filia. Plau:

Niemysgluiesz się, nie wykrecisz. Non probabis mihi tuam fidem. Teneo te laqueis irretitum. Cic:

Niemysgrasz z nim. Non licebit tibi iusto sacramento cum illo contendere. Cic: Certamen cum eo, ingressus non evades superior. Anal:

Niemysgrasz z nim w karty &c. Ludens cum eo chartis &c. semper inferior illo eris. Anal:

Niemysgrozisz niemysraszysz nie u mnie. Minas & terrores quanti volam astimabo. Cic. Contemno tuas minas. Anal:

Niemyskorzeniony, Inextirpabilis. is, 2. Plin:

Niemysztatowany, Informis. is, 2. Plin:

Niemyskrzykany, Vide Nieokrzesany, 2.

Niemysławiający dobrze. Inexplanata lingua hom. Plin:

Niemysmownie, bez mysomy piękney. Indiserte. Cic:

Niemysmownie, nieopowiedzianie, Inenarrabiliter, Liv. Inexplicabiliter. Apuk:

Niemysmowność, Infantia, a, f. Verborum & Orationis inopia, siccitas, jejunitas. Cic: Infacundia. Gell:

Niemysmowność, niemota, Infantia muta. Accius.

Niemysmowny, nie orator, Indisertus i, 3, jejunus, jejunior in orationibus. Cic: Infacundus. Liv.

Niemysmowny, którego trudno wymówić. V. Niemysławiony. Sl 2

Niemyślony. Inexogitatus. *i, 3, Plin:*

Niemyślony, *nieodpłany*. Insolubilis. *is, 2.*

Sene:

Niemyślony, *Inelaboratus*. Illaboratus. *i,*

3, Quint: Summa lima ei defuit. *Ovid:*

Niemyślony, *Indotata*. Tere, *Subin: filia.*

Niemyślony. Vide, *Niemyślony*.

Niemyślony, *niemyślony*, *Rudis & inconcinnatus*. *Anal: us.* Rudis & inconcinnata pellis.

Niemyślony. Non evacuatus. *Anal:*

Niemyślony *trudny do myślenia*. Inimitabilis.

is, 2, Quid Infigurabilis. *Amm:*

Niemyślony. Non distincto. *Tacit:* Per nebulam. *Plau:* Per caliginem. *Cic:*

Niemyślony, aliter. *V.* Nieznacznie.

Niemyślony, *nierzetelny*. Male expressus. *Anal:*

Fugiens, entis i. Dilabens. *Anal:*

Niemyślony, aliter, *niemyślony*. Non expressus.

Anal:

Niemyślony *mówię*, *Balbè* significo. *Lucr:*

Niemyślony, *którego trudno myśleć*. Inarticulatus. *i, 3, Arnob:*

Niemyślony. Inenarrabilis. Ineffabilis. *is, 2.*

Enarratu difficilis. Inexplicabilis. *Plin:*

Niemyślony, Non exauditus. *Virg:*

Niemyślony, *Improcerus*. *i, 3, Cell:*

Niemyślony, Non defecatus. Non colatus. *Gorra.*

Niemyślony, Sine affectatione, ostentatione.

Anal:

Niemyślony *co czynić, mówić, &c.* Detrahere pompam actioni, orationi, &c. *Sene: anal:*

Niemyślony, Inaffectatus. *i, 3, Quint:*

Niemyślony *mówić &c.* Nullo apparatu dicere &c. *Cic:* Non exquisitè. *Anal:*

Niemyślony, *Illaboratus*. Inelaboratus. *i, 3.*

Senec:

Nic.

Niemystoisz nic. Quantumvis longo tempore steteris, frustra stabis. *Anal.*

Niemymarzam mu, Vix me teneo, vix teneor quin huic &c. *Plau:* Non feram, non patiar &c. *Cic:*

Niemymarzać się, Minimè exquisitè aliquid facere Nullo apparatu dicere &c. *Cic:*

Niemywiktany, niemywleciony. Inexplicabilis. *is,* 2. *Liv:* Inenodabilis. *Cic:* Indissolubilis.

Plin: Insolubilis *Quint:*

Niemyidzie mu na dobre. Vertet ei malè ea res. *Plau:*

N I E Z N I E Z.

Niezabawny, wolny. Vacuus. *i, 3.* Vacuus negotiis, à rebus &c. *Cic:* Vacans. *antis 1.* *Ovid:*

Niezabawny iestem, Vaco. *as, n. 1.* Vaco negotiò, curà &c. Commodum mihi est. *Oti-*
um habeo Cic:

Nieładnie, nieszpierne, Non ineleganter. *Cic:*

Nieładno mi nic. Vide, *Niechce mi się niczego.*

Nieładny, Inoptabilis. *is, 2.* *Apul:* Non expectatus *Anal*

Nieładny, nieszpierny. Non inelegans. *Cic:*

Nieakcyty, Inopertus. *i, 3.* *Senec:*

Nie żal mi. Lubenti animo factum est. *Terenz:*

Nie zalecony, Incommendatus. *i, 3.* *Ovid:*

Nie żałujący czego Prodigus alicujus. *Horat:*

Nie żałuję się, Żywota, ciała &c. Non parco mihi vitæ, corpori &c. *Anal. Cic: Ter:*

Niezamknięty, Non clausus. *Anal:*

Niezapadający bez zachodu, Inocciduus. *i, 3.* *Lucan:*

Niezapamiętany, niezapomny, Inoblitus. *i, 3.* *Ovid:* *Nieza-*

- Niezapieczgowany*, Non obsignatus. *Anal:*
Niezapisany, Vide *Niepisany*.
Niezaptacony, Insolutus. *i, 3, Sene:*
Niezaproszony, Vide *Nieproszony*.
Niezaprzeczony, Vide *Próżny, 3*.
Niezaprzą się tego, Auctorem me exhibebo. *Anal:*
 Non defugiam auctoritatem. *Tere:*
Niezarzemiasty, nierdzawy, Rubiginis expers.
Anal:
Niezarosty, nieobrosty. Impubes. *is, 2, Ovid:*
 Impuber. eris. *i Cic: Implumis. is, 2, Horar:*
Niezartownie, Inurbanè. *Cic:*
Niezartowny, Infacetus. *i, 3, Plin: Insulsus,*
Frigidus, Ineptus. Cic:
Niezartowny, aliter, bez żartu, po prawdzie czy-
 niony, Serius, Decretorius. *i, 3, Sene:*
Niezartuie, Non nugas ago. *Plau: Serid rem*
ago. Liv: V. Bez żartu.
Niezastiane pole, Segnis campus. Vacuus ager.
Ving:
Niezastużony. Immeritus. *i, 3, Liv:*
Niezarmozony, Inturbatus. *i, 3, Plin: Jun: Im-*
pesturbatus. Ovid:
Niezatrzyma słowa, Vide *Fezyczny, 3.*
Niezapalony, Inobrutus *i, 3, Ovid:*
Ni zawiśły, Non invidus. Qui zelo non mo-
 vetur. *Anal:*
Niezawstydzisz się zań, Haud pœnitendus *Liv:*
 Solertem, incorruptum, peritum eum dabo.
Tere:
Niezbedny, Vide, *Nieczemny, Sprośny, Plugawy.*
Niezbożny. Impius. *i, 3, A pietate, religione,*
remotus Cic:
Niezbranią się, Vide *Nie od regom.*
Niezbrojny, Vide *Bezzbrojny.*
Niezbrodzony, Vide *Głęboki, Niepoigony, 1.*
Nie-

Niezbytui, niemający nic na zbyt. Nihil super-
vacaneum habens. Anal.

Niezbytzy, którego trudno zbyt. Importunus. i,
3, Virg. Procax acis i. Sipont

Niezbytzy, czego się trudno pozbyt. Aliquo quis
difficulter liberatur. Anal.

Niezbytore, natrętność, Importunitas. acis. i f,
Cic:

Nie zehodzi mi na niczym. Suppetunt omnia.
Cic:

Niezdołam niezdużam temu. Parum virium est
ad id Liv. Non est onus nostrum. Cic:

Niezdużę, nieśpieję, Simul currere &c. non suf-
ficio. Anal.

Niezdołny, któremu trudno zdołać, Major quam
ferri &c. possit. Anal:

Niezdołny, który zdołać niemoże. Debilioribus
viribus quam ut gestare &c. possit. Anal:

Niezdrowie ciała Mala corporis habitudo. Anal:
Niezdrowie duszy, Egritudo animi. Cic:

Niezdrowo mi, Vide Zle mi iakoś

Niezdrowy, złe zdrowie mający, Morbidus. i,
3, Lucr. Morbosus. Caro. Cachectes. a, m,
Plin:

Niezdrowy, zdrowiu szkodzący. Insalubris. is,
2, Plin: Gravis. Cic: Pestilens. entis: i Plin:
jun

Niezebrany, Illectus. i, 3, Cajus.

Niezemszczony, który się nie zemścił, i którego
się nie zemszczono. Inultus. i, 3, Cic:

Niezepsowany, nieskażony, Incorruptus. Salvus.
Non imminutus. Indepravatus. i, 3, Integer.
gri: a, um. Cic:

Niezgadza się z kim. Discrepo, diffideo ab a-
liquo. Dissentio cum aliquo, ab aliquo. Cic:

Discordo cum aliquo. Tacit: Seorsum ab aliquo sentio Plau:

Niezgadzam się, nieprzygadzam się do czego. Non quadro as: n, i, Cic:

Niezgadzaia się między sobą w czym. Variant secum de aliquo. Plin: Pugnant inter se Ec. Quint:

Niezgaszony, niezgasyty, Inextingvibilis. is, 2.

Caro Inextinctus i, 3, Ovid: Vivus Horat:

Niezgładzisty Indelebilis is, 2, Ovid:

Niezgoda Discordia, Discrepantia a, f, Dissensio. onis, f, Dissidium. i, n, Cic: Dissensus.

is, m, Stat:

Niezgownie, Dissonò modò. Anal:

Niezgodny, Discors. ordis, i. Dissentaneus. i,

3, Cic: Dissonus. Liv: Malè concors. Lucan:

Niezgorysty, Patiens flammæ. Ovid: Innocuus in flammis. Lucr:

Niegrabny, Abnormis. is. 2. Horat: V. Gruby, 2

Niezwatcisty, którego trudno zwatcić. Inviolabilis is, 2. Sili. Sanctus. Sacrosanctus. i,

3, Cic: Impenetrabilis. Tacit:

Niezwatcony. Inviolatus. i, 3, Cic: Intemeratus. Virg:

Niezircić się. Vide Nieuircić się. Niedorzrymac miary.

Nieztamany, nieprzetomiony, Infragilis. is, 2.

Ovid: Infragibilis Sene:

Nieuleczony, Vide Nieuleczony.

Nieuleczyty, Vide Nieuleczyty.

Niezlicznie, Innumerabiliter. Lucr:

Niezliczość, Innumerabilitas. Infinitas. aris, f, Cic:

Niezliczony, niezliczny, Innumerus. i, 3, Innumerabilis. is, 2. Cic: Innumeralis. Lucr:

Nie-

Nieźtocony, nieźtocyſty. Inauratus. *i, 3.* Enni:
Nieźtupiony, Inſpoliatus. *i, 3.* Quinr:
Nieźty, Haud malus. Plau: Minimè malus.
 Cic:

Nieźmacony, nie pomacony, Inturbidus. *i, 3.*
 Tacit:

Nieźmarſzczony, Exporrectus. *i, 3.* Tere: Ex-
 pers rugarum. Anal:

Nieźmiernie, Vide Bez miary.

Nieźmierność, Immenſitas. aris: *f.* Cic:

Nieźmierny, Infinitus. Interminatus. Immen-
 ſus *i, 13.* Immanis. *is, 2.* Nullis terminis
 circumſcriptus. Cic:

Nieźmieſzany, Vide Niepomieſzany.

Nieźmrużać oczu, Vide Niemrużać.

Nieźmyſlony, Indiſſimulabilis. *is, 2.* Gell:

Nieźnacznie, nieźnakomito, Adumbratim. Lucr:

Nieźnacznie, aliter. Vide, Niepoſtrzegłe.

Nieźnaczný, nieźnakomity, Ignobilis. *is, 2.* Plin:
 Obscurus. *i, 3.* Cic: Momentoſus. Plin: *Us.*
 Ignobilis herba. Momentoſa rapina. Obscu-
 rus Pòëta.

Nieźnaczoney, Non inſignitus. Anal:

Nieźnaiomy, Ignotus. Jacognitus. Obscurus.
i, 3. Ignorabilis. *is, 2.* Cic: Incompertus.
 Plin:

Nieźnam. Non noſco, non novi aliquid. Igno-
ro aliquem &c. Cic: Incognitum habeo. Sver:
Nieźnam ſię do czego, Nego aliquid factum, &c.
 Tere:

Nieźnam ſię do tego, nie wiem o tym. Ego iſtud
neque ſcio, neque novi. Plaut:

Nieźnanie czego, Nulla, vel abolita notitia alicu-
juſ, Anal:

Nieźnoſna rzecz to mi ieſt. Exanimat & interi-
mit me iſtud. Anal Cic: Hoc demum eſt,
 quo percucior. Plaut: Nie-

Nieznosnie, Intoleranter. Intolerantissimè. Cic: Intolerabiliter Cola:

Nieznosny, Intolerabilis. Impatibilis. is, 2, Intolerandus i, 3, Toleratu difficilis. Cic:

Nieznoszenie, niemyślenie czego. Impatientia. a. f. Pin:

Niezranony. Invulneratus. i, 3, Cic: Indistritus Cuid Invulnerabilis. is, 2, Sene: niezranony prop:

Niezrodzito się co, Decoxit area &c. tr: Plin:

Niezroty niepoiony. Apototos. i, 3, Grac.

Niezrownaszmu. Inpar es illi. Satis esse illi non potes. Plau:

Niezśladty, Nondum coagulatus. Anal:

Niezśladty, ni-mogący się zśledzić, Qui coagulari nequit. Anal.

Niezupetny. Vide Nie cały.

Niezupetnego rozumu. Vide, Ną poty głupi. item

Ni zupetny. Vide Niedokończony.

Niezwalimny, Abest à contentione. Cic: Fugitans litium. Tere:

Niezwapiony niezwapionego zdrowia, Vitalis. is, 2, Horat:

Niezwarzany. Non vinctus. Anal:

Niezwygżony, niezwalczony. Inviectus. i, 3, Cic: Insuperabilis is, 2, Virg: Insuperabilis. Sene:

Niezwiędy. Non marcescens. Anal:

Niezmyczony. Vide Nieprzymykły.

Niezmyczayne stworzenie, zwierze, &c. Portentum i n. Cic:

Niezmyczaynie. Inusitatè. Novo modo, more. Insolenter Cic: Prater morem. Tere: Prater solium. Virg:

Niezmy-

NIEZ NIG NIU NIK NIO. 669

Niezmyszayność, niezwykłość, Insolentia. *a, f.*

Cic: Insolentia. *inis, f.* Sparr:

Niezmyszayny, niezwykły, Insolitus. Insuetus. Insolitus. *i, z.* Insolens. *entis, i.* Cic: Insolentus, *Sili.*

Nieźyczę czego komu, Deprecor ne aliquid alicui fiat. *Anal.*

Nieźyczliwie, niesprzyjanie, Infavorabiliter. *Ulpia.* Verso pollice. *Juven:*

Nieźyczliwość, niesprzyjanie, Malevolentia. *a, f.* Mala gratia. Aliena voluntas. Cic: Malignitas. *atis, f.* Plau:

Nieźyczliwy, niesprzyjający, Malevolus. *i, z.* Malevolens. *entis, i.* Infuscatus malevolentia. Cic:

Nieźyżacy, nieżymy, Inanimus, Inanimatus. *i, z.* Sensu & vita carens. Cic: Inanimalis. *is, z.* Macro:

Nieźyżność roli, Malitia soli. *Varr:*

Nieźyżny, Inuber. *eris, i.* Gell: Parum ferax. *Anal:*

N I G N I I.

Nigdy, Nunquam. Cic:

Nigdzie, (na miejscu) Nusquam. Nullo in loco. Cic: Nusquam gentium. *Tere:*

Nigdzie (o poruszającym się) Nusquam. *Tere:* Us. Nusquam pedem &c.

Niżak, niżako, Vide Trudno. Nie *i,*

Niżak, ni żak, ni żak, Neutro modo, *Anal:*

Niżaki, Nulla qualitate praeditus, *Anal:*

Niżeden, Ne unus quidem. *Anal:*

N I K N I O.

Nikam z miejsca, Parum vel nihil proficio. Cic: Ni

Ni kaska niezostało &c. Ne bolus relictus est.
Eupolis, Vide Bynaymniey.

Nikczemnym, myrodkiem czynię się, Degenero.
as, n, 1. Colu:

Nikczemnie, Ineptè. Putidè. Odiosè. Cic: Fri-
gidè. Subfrigidè, Cell:

Nikczemnieig, Socordia & inertia me dedo,
Anal:

Nikczemnik, Simius i, m, Nullo numero homo.
Stipes itis, m, Truncus. i, m, rr: Insulfus.
i, 3. Cic:

Nikczemność, Ineptitudo inis, f, Noni. Insul-
fitas aris, f, Cic: Ineptia a, f, Plau:

Ni kęsa, ni krople, ni krzy, Ne minimum qui-
dem. Ne umbram quidem. Cic: Ne micam
quidem. Catul:

Nikt, żaden, Nemo. inis, 1. sed de homine so-
lum loquendo. Nullus ius, a, um, Cic:

Nim, wprzód, Antequam. Priusquam, Cic:

Nim, im, Vide Im.

Ninie, Vide Teraz.

Ninieyszy, Vide Teraznieyszy.

N I O N I S.

Niocz, Vide Darmo.

Ninog, Murana fluviatilis, Gesner:

Niosę co, Fero, porto aliquid. Cic:

Niosę, aliter ut: niesie to moy stan, wiek &c:

Rationes meæ ita ferunt. Cic: Fert atas &c:
Tere:

Niosę umarłego, Effero cadaver. Liv:

Niosę przed sobą, Præfero aliquid. Præporto
aliquid Cic:

Niskad, Nullo ex loco. Anal:

Niski, niemyniości, Humilis, is, 2, Cic:

Niski,

Niski, w dole leżący, *Depressus*, *Infernus*, *Imus*.
i, 3, *Depressior*, *oris*, 2, *Cic*: *Submissus*, *Liv*:

Nisko, *Humiliter*, *Humillimè*, *Plin. jun*: *Submissè*, *Cic*: *Vide Głęboko*.

Nisko, aliter ut: *ogolić*, *ostrzyć nisko*, *Strictim*
tondere, *Plau*: *Pressius tondere*, *Sene*:

Niskolotny, *Humi volans*, *Anal*:

Niskość, *Humilitas*, *aris*, *f*, *Cic*:

Niskosć, *zniżenie*, *dolina*, *Depressitas*, *aris*, *f*,
Apul:

Niskosć, aliter *małość*, *niemysokość* *ná* *wzrost*.
Humilitas, *aris*, *f*, *Colu*:

Niszczący, *Tabidus*, i, 3, *Ovid*:

Niszcząc, *Vide Wniwecz obracam*.

Niszczący, *znikomy*, *Evanidus*, i, 3, *Ovid*:
Ventosus, *Tabificus*, *Cic*: *Occiduus*, *Plin*:
Evanesceus, *entis*, 1, *Sene*:

Niszcząc, *wniwecz się obracam*, *Vanescio*, *Eva-*
nesco, *Tabesco*, *Extabesco*, *Consenesco*, *De-*
floresco *is*, *n*, 3, *Emorior*, *eris*, *d*, 3, *Ad*
nihilum recido, *Cic*:

Niszczzenie, *Consumptio*, *onis*, *f*, *Cic*: *Extermi-*
natio, *Sipont*:

Niszczyciel, *Confector*, *Consumptor*, *Extinctor*,
Perditor, *Exterminator*, *oris*, *m*, *Cic*:

Niszczycielka, *Deletrix*, *icis*, *f*, *Cic*:

Niższy, *niższy*, *Inferior*, *oris*, 2, *Cic*:

NIT NIT.

Nit, którym *zanitowano* *co*, *Clavus ferramenta*
vinciens, *Anal*:

Nitowanie, *nitami spinanie*, *Ferruminatio*, *onis*,
f, *Paul*: *7 C*.

Nitowanie, *co* *co* *zanitowano*, *Coagmentatio fer-*
rò facta, *Anal*:

Nit:

Niromany, Ferro junctus, coagmentatus. *Anal:*
Niruig, Ferrumino as, a, i, *Budæ*. Vincio clavis ferreis, *Anal:*

Nima, Vide *Nomina* 2.

Niz stan żołnierski, Conditio vivendi, quam sequitur colluvies militum, *Anal:*

Niz nizeli, Quam, *Cic:* Amplius. *Catut:* Plus, *Proper.* Us, *Altior* quam &c. Amplius horam Plus uni &c: in duobus posterioribus exemplis solum subintelligitur, quam nempe Amplius, quam horam &c.

Niza, Vide *Nizina*.

Nizacz, Vide *Darmo*.

Nizak, Vide *Niz*, *Kozak*.

Nizhy, Quam si, *Anal:*

Nizey, Inferius, *Ovid:*

Nizina, niza, Demissa loca, *Cas:* Depressior locus, *Colu:*

Niziotek, Homulus, i, m, Staturæ humilis homo. *Ex Arb:*

N O C N O G.

Noc, Nox, *oſtis*, f. Nocturnum spatium, *Cic:*

Noc cała bedacy, Pernox. *oſtis*, i, *Liv:*

Noc cała leżę, Pernoxo. as, n, i, *Cic:*

Noc ciemna, Illunis nox. *Plin:*

Noc długa, Nox hæc vincit longitudine alias. *Plaut.* *Anal:*

Noca co robig, piſze, &c. Lucubro aliquid. *Cic:*
 Per lucubrationem, ad lucubrationem, in lucubratione facio aliquid, *Colu:*

Noca co robiacy, Lucubrans, *antis*, i, *Liv:* *Lychnobius*, i, 3, *Senec:*

Nocę, spięmam, Vide *Spięmam*.

Nocleg, Nocturna quies. *Senec:*

Nocte.

Nocleguig, Pernocto, as, n, 1, Cic:

Nocna robota przy świecy, Lucubratio, onis, f,

Cic: Lucubrationcula æ, f, dim Gell:

Nocnica, cma, omacnica Mania, æ, f, Avia lar-

varum Fest: Occursaculum nocturnum Apul:

Nocne duszenie, Suppressio nocturna. Plin:

Nocne, w nocy wstawanie, Nyctegressia æ, f,

Fest:

Nocny, Nocturnus. i, 3, Cic:

Nocny kruk, Aho. onis, m, Nocturnus corvus.

Plin:

Nocnię, nocleguig gdzie, Pernocto alicubi, Cic:

Ago alicubi noctem Ovid:

Nocnię niedoma. Vide Nie spieć doma.

Nog, Vide Gryf

Nog chorych czkowiek. Pedalgicus. i, m, Plin:

Nog złamanie, Crurifragium. i, n, Cornel. Hepos:

Noga, propr: Pes edis, m, Cic:

Noga u łózka, stółka Sc: Fulcrum lecti Sc:

Virg: Fulmentum i n Varr:

Nogal, wielkonogi, Magnis pedibûs quispiam.

Anal:

Nogami się rodzący, Agrippa. æ, c, Pedibus ge-

nitus. Plin:

Nogami się rodzić, In pedes procedere. Plin:

Nogawica, Tibialium, feminalium pars una.

Anal:

Nogi małący, Pedatus. i, 3, Sver:

Nogami w zgórę, głowę na dół obić, Catome,

catomis, catomiis suspendere, Anal:

Nogami na dół w zgórę głowę zawiesić, Capi-

te sursum suspendere. Anal:

Nogi wtaczający, Loripes, edis, 1, Plau:

Nogieć, Vide Napasć

Nogierek, mieścogzek. Bupthalmum. i, n, Colu:

Nominacya, Vide Mianowanie.

Nominat, Vide Mianowany.

Nos u zwierząt, Nasus i, m, Cic:

Nos ptaszy i innych zwierząt, Rostrum, i, n;

Varr: Rostellum. Plin: Os. oris n, Ovid

Nos, nosok u starców, konwie, dzbana &c: Nasus
i, m, tran: Juven:

Nos ucieram. Emungo nares. Horat: Emungo
me. Ad Heren:

Nos ucieram świecy, Emungo candelam. Anal:

Nos komu urznać &c. Denasare os alicui. Plau:

Abscindere nares Marr:

Nosa kro młgłego, Simus i, 3, Virg: Sima
nare aliquis. Marr: Simula e, c, Lucr: dim:

Nosa wypukłego, Regio nasō Plau: Aquilinō
nasō, Henr: Steph:

Nosa na końcu zakrzywionego, Silo. onis, m
Plau: Silus. i, 3, Cic:

Nosal, nosaty, Nasutus i, 3, Horat: Nasica e
c, Arnob:

Nosaty koń, mozgrzemy, Equus fluxione narium
laborans. Equus naribūs laborans. Anal:

Nosok komorzy, muszy &c. Probescis. idis, f,
Noni:

Nosok, rurka u lampy, u kagańca, Myxa, e, f,
Marr:

Nosciel, Gestator, oris, m, Gerulus. i, m, Plau:

Noscielka, Gestatrix. icis, f, Valer: Flacc:

Nosidło, naczynie do noszenia, Peseulum. i, n,
Liv:

Nosidło podróżne, Æumula, arum: f, Flau:

Nosorożec, Rhinoceros. oris, m, Plin:

Nosowa chrząstka, Imbrex narium. Arnob:

Nostrzek modry, Gentiana punila. Matb:

Nostrzek maty, Vide Kemonica swoyska.

No-

Noszarz, vide. Tragarz.

Nosze, któremi nosza co, vide. Tragi. Nosidło.

Noszę co, Gesto aliquid. Tacit: Gestito aliquid. Plau:

Noszę szarę na sobie, Gero vestes. Teger veste. Velox veste Ovid:

Noszę długą brodę, włosy &c: Submitto barbam &c: Sene: Premitto barbam. Tacit:

Noszę kogo tr: vide. Obracam kogo 2, Zaig.

Noszę kogo po ludziach, vide. Obmawiam.

Noszę kogo na rękę, Gesto in manibus aliquem: Tere:

Noszę około co, Circumfero aliquid. Cic:

Noszę podło syna &c: Humili cultu educo filium &c: Liv:

Noszę stroyno, Liberali cultu habeo aliquem. Liv

Noszę co przy sobie, Circumfero aliquid. Circumgesto aliquid. Cic:

Noszę w żywocie, Fero utero. Ovid:

Noszenie czego, Gestatus. us, m, Plin: Portatus. us, m Sili: Gestamen. inis, n; Sver:

Noszenie potraw, Missus. us, m, Jul: Capir: Feculum. i, n, Lampr:

Noszenie, danie potraw iedno, dwa, trzy &c: Missus singuli, bini, terni &c: S, Fulgenr:

Noszenie w żywocie, Fetura, a, f, Colu: Fetus. us, m, Cic:

Noszenie dla zdrowia, kto iazdy myrwać nie może, Gestatio. onis, f, Sene:

Noszenie, miejsce do noszenia, Gestatio. Plin:

Noszenie drow &c: iedno, drugie &c: Deportatio. onis, f, Colu:

Noszenie drogie dla ozdoby, Monile. is, n, Bulla. a, f, Cic: Monolium, i, n, Capir: Monolium. i, n, Idem:

Noszenie od czarów, uroków, trucizny, Amule-

tum. *i, n*, Religiosum gestamen amovendis periculis &c: Plin:

Noszenie u dzieci porzuconych dla poznania porę-
miego, Crepundia orum, *n*, Plau:

Noszeniu służący, Gestatorius, *i, 3*, Sver:

Nóška, noška, Pediculus. *i, m*, Plin:

N O T N O W

Nota iakiey pieśni, Modus. *i, m*, Tere: Modu-
lus. *i, m*, Plin: Numeri orum, *m*, Virg:

Nota tran, sposob, kształt, Ratio. Notio, onis,
f, Sententia. *a, f*, Pars artis, *f*, Cie:

Nory muzyczne, Notæ, arum, *f*, Meurs:

Now księżyc, vide. Księżyc now.

Noma msza, Primum novi sacerdotis sacrifici-
um. Anal:

Nowak, nowotny żołnierz, Tiro. onis, *m*, No-
vitijs. *is, m*, Cic: Tirunculus. Furen,

Nowak, nowych rzeczy myślarz, spramca &c:
Innovator. onis, *m*, Buda: Rerum novarum
studiosus. Anal:

Nome rzeczy nayduż, czynię &c: Novis re-
bus studeo. Cic:

Nomina złe, Nuntius acerbus. Cic:

Nomina dobra, Nuntius voluptabilis. Cic: Nun-
tius bonus. Plau:

Nomina pole nowo kopane, Novalis. *is, f*, Plin:
Novale. *is, n*, Virg:

Nomine dobra powiedzieć komu, Bonis nuntijs
afficere aliquem. Plau: Nuntiare gaudia. Idem:

Nomine złe powiedzieć, Tristem nuntium de-
ferre, offerre, perferre. Plau: Anal:

Nomine orze, kopię, Novello. *as, a, i*, Sver:
Repastino agrum, Caro:

Nowiniarz, Rumorum auceps, Amm: Famiger. *ri,*
m, Varr: Nowin.

Nowinne, podarek za nowinę, Euangelia. orum;
n, Cic:

Nowiuchny, Novellus. i, 3, Ovid:

Nowo, nowym sposobem, Novum in modum:

Plau: Novè- ad Heren: auct:

Nowokrzczenie, Anabaptista. a, m, Ex Græc:

Nowoksiężyny, bankier po nowocy mszy, Cane sacerdotii aditialis. Plin:

Nowoksiężyny, prymicye, Primitiæ sacerdotii. Anal;
nal,

Nowonarodzony, Recens natus. Plau:

Noworé, Novitas. aris, f, Cic:

Nowosiedliny, Feriæ, quæ celebrantur eo die quo
quis habitatum aliquo venit. Anal:

Nowowierny, niedawno do wiary nawrocony, Pro-
felitus. i, m, Sacr: Script:

Nowowierny, kacerz, Rerum novarum in disci-
plina Christiana reus. Anal:

Nowożeniec, Novus maritus. Cæul: Sponsus. i,
m, Varr:

Nowożeński, Genialis, is, 2, Cic:

Nowożeński kamień, Gamites. a, m, Plin:

Nowy, Novus. Novatus. i, 3, Nullo exemplo
factus. Cic: Novitius. i, 3, Plau:

N O Z N O Z

Noż, Culter. ri, m, Macherion. ii, n, Plau: Cul-
tellus. i, m, Var:

Noż ogrodniczy, vide. Siekacz ogrodniczy.

Noździerza, Naris. is, f, Colu:

Noździerzy choroba, Polypus. i, m, Hora: Huleus
fatidum in naribus. Polypofus. i, m, Marr:

Nożenki, nożny, Vagina cultelli. Anal:

Nożownik, Cultrarius. ii, m, Jun:

Nożomery, nożowi podobny, Cultratus. Cultellatus.
i, 3, Plin: T t a Nożyce,

Nożyce, nożyczki, Forfex. icis, f, Colu: Forficula. a, f, Plin: Axicia a, f, Plau:

Nożyce rakowe, Chelaz. arum, f, Virg: Furca cancerorum. Apul: Forcipes cancerorum. Plin:

Nożyczki do smieci, szczypce, Emundatorium. i, n S Hier:

Nożyk, Cultellus i, m, Varr:

Nożyk pisarski do piórek, scyzoryk, Scalper Scriptorius. Cels: Scalprum librarium. Svet:

N U N U R N U Z

Nu vide Nuż.

Nukam, Age age repeto. Anal:

Nurek prak, Mergus. i, m, Varr:

Nurek ryba, Hippopus. i, m, Ovid:

Nurek człowiek, Urinator. oris, m, Liv:

Nurklem pływam, Urinor. aris, d i Plin:

Nurr, Agmen fluminis. Lucr: Profundum fluvii
Ec: Anal:

Nurze, nurzam kogo Merfo aliquem. Virg:
Merfito aliquem. Solin:

Nurzam się, Mergor. eris, p, 3, Cic: Urinor. aris, d, i, Plin:

Nurzanie, ponurzenie, Merfio. onis, f, Fest:

Nuż, nu, Eja. Age age. Tere: Agedum. Cic:

Eja age. Virg:

Nuż go, Perge in illum. Plau: Aggredere age illum. Anal:

Nuż gdy, nuż gdy by, Cedo si. Juven:

O B O C

O dwoiakię się znayduie u Polaków iedno poprostu iako: dobro, drugie napót z Umymawianu iako: Bóg, róg, wół Ec:

O B O C

679

- O interiekeya polska do mielu wyrażenia służą-
 ca różnie się po łacinie mykłada; na przykład,
 O Boże mój! Pro Deus immortalis! Cic: Anal:
 O już dość! Ohe jam satis est. Horat:
 O wielkie dzimy! O rem miram! Anal:
 O zły człowiecze! Oh iniquus es in me &c:
 Tere:
 O bok, pobocz komu siedzę &c: Ad latus alicui
 sedeo. Affideo alicui &c: Cic:
 O chlebie robie, Solò panis pretiò operam loco.
 Anal:
 O chlebie poszczę, Jejuno solum panem edens.
 Anal:
 O cie mnie ubito, Tuà causà vapulavi. Anal:
 O co kogo proszę, pyram, Peto aliquid ab ali:
 quo. Percontor aliquem aliquid. Cic:
 O co się gniewać, Irasci aliquid. Liv: Indignari
 de aliquo, vel: aliquid. Cic:
 O co porępić kogo, Condemnare aliquem alicu-
 jus. Damnare aliquem peccati &c: Cic:
 O co się skarżyć, Queri aliquid Cic: Incusare
 aliquid. Tacit: Queri de aliquo. Cas:
 O co się uderzyć, Offendere ad aliquid. Colu:
 O co ubić, Verberare ob aliquid. Plau: Cade-
 re ob aliquid. Virg:
 O co się założyć, Deponere aliquid cum aliquo.
 Virg. Sponfionem facere. Plin:
 O co że tak. Dic quo pignore certes ita se rem
 non habere Virg: Anal:
 O dwu kołach co, dwukolny, Birotus. i, 3, Non.

O G

O G

- O głowę, o zdrowie idzie, Res capitis est. Res
 capitis agitur. Plin: Agitur caput. Cic:
 O głowę się sprawiam, Dico causam de capite.
 Cic:

- O głowę sądzić, Litem capitis aestimare. Cic:
 O granicę z kim mieszkający, Confinis. i, 2,
 Finitimus. i, 3, Cic: Conterminus. i, 3, Colu:
 O granicę z kim mieszkam, Collimito. as, alicui.
 i. Ann: Confinis sum alicui. Anal:
 O granicę ten lud jest z tamym, Hi populi contin-
 guantur illis. Tacit:
 O grosz się rozeszli, Unus nummus, emptionem
 jam prope confectam diremit. Anal:
 O grzbiet mi idzie, Non ego mea crura, & la-
 tera nihili pendo. Plau: Timeo ne vapulem.
 Anal:
 O kęs, vide. Bez mała,
 O koci, kociły, Offeus. i, 3, Juven:
 O kocią ząb złamać, Frangere dentem in osse.
 Anal. Podobnie myć o pał, o skałę, o teł
 &c.
 O kuli, o kuli chodzący, vide. Kula 7.
 O kuli, o kuli chodzę, Membra levo baculô &c:
 Ovid:
 O teł garniec złuc, In caput ollam frangere.
 Plau:
 O teł złuc kielich komu, Impingere alicujus ca-
 piti calicem. Cic: Anal:
 O niedźny świecie! Hocceine sculum! Tere:
 O niedźny człowiecze! Homunculi quanti sunt
 dum recogito! Hui homunculi quanti estis!
 Plau:

O P

O P

- O pał, o pień koło się złamało, Occursu stipi-
 tis fracta rota. Ovid:
 O piątey, szóstey &c: Hora quinta &c: Circi-
 ter, circa horam quintam &c: Anal:
 O pięćset ich było, Circiter quingenti erant.
 Anal:

O pieniędzy grać, In pecuniam ludere. Paul:

F. C.

O resztę idzie, Extrema fortuna stetit. Tacit:
Descendo in diuinationem vitæ &c: ad Heren:

O ścianę z kim mieszkam, Communem habeo
eum aliquo parietem. Anal:

O ścięgę sztyg, Nullo pacto. Plau: Nulla ratio-
ne. Cic:

O swej mocy chodzić, Suis viribus sine admi-
niculo progredi. Quin: Per se nixum ascen-
dere. Cic:

O swej brawie robić, Suū cibū facere. Plau:

O switanin, vide. Przededniem.

O T O W O Z

O tey dobie, Id temporis. Cic: Sub hoc tem-
pus. Har:

O to gra idzie, Id agitur. In eo cardo vertitur.
Id in certamen adducitur. Hoc solum pugno.
Cic:

O to, abo o tym pisac, Super hac re scribere. Cic:

O tym rzecz, gadka, Hoc ambigitur. Id contro-
uersiam facit. Id habet questionem. Cic:

O wlos, vide. Bez mata.

O wszytkie się bac, In commune metuere. Plau:

O zdrowie komu stoig, vide. Sroig komu na garde

O ziemie rzucam, niszcze co, Ad nihilum re-
digo aliquid. Lucr:

O zienie co uderzyć: prop: Applodere ad ter-
ran. Spart:

O zienie co uderzyć tran: Projicere aliquid. Cic:

O B A O B A

Oba, obadwa, Ambo. α, ο, β, Uterque. iusque. β.
Cic: Obg.

Obaczam co, *Obervo*, noto, animadverto aliquid.
Conspicor, deprehendo aliquid. *Cic*:

Obaczam co, mam na co uwagę, *Animum* ad-
 vesto ad &c. *Tere*:

Obaczam się w czym, *Observatione* noto. *Erigo*
 mentem, & studiose attendens deprehendo
 aliquid. *Cic*:

Obaczynam się z kim, *In congressum* & collo-
 quium venio alicujus. *Congredior* eorum. *Cic*:

Obaczynam się zra: *V. Przechodzę* ksobie,

Obalacz, *Demolitor* oris, m, *Virri*: *Eversor*. *Cic*:

Obalam co, *Everto* aliquid. *Demolitione* tollo
 aliquid. *Infero* everisionem alieni. *Demolior*
 aliquid. *Cic*:

Obalam kogo, *Abjicio* aliquem. *Cic*: *Sterno* ali-
 quem humi. *Horat*: *Affligo* ad terram aliquem.
Plau:

Obalam się, *Facio* ruinam. *Hor*: *Ruo*. is, ui,
 itum, n, 3, *Tere*: *Procumbo*. is, ui, itum, n,
 3, *Virg*:

Obalam się tran: ut. *Obali* się to na cie vide.
 Na cie się to obali.

Obalam co na się tran. *Derivo* in me aliquid.
Tere: *Suscipio*, subeo odium, inimicitias &c.
Cic:

Obalanie, *Demolitio*. *Excisio*. oris, f, *Cic*: *Deje-*
ctus. sis, m, *Plin*: *Ruina*, e, f, *Salust*:

Obaliny, vide. *Rozwaliny*.

Obalifty, vide. *Upadku bliski*.

Obartel, *obartlik*, *Obex* versatilis postis affixus.
Anal:

Obarruch, *Lixula*. arum, f, *Varr*: *Liba* farine-
 a in modum rotæ facta. *Fest*:

Obarzanek, *Circulus* panicus, similagineus. *A-*
nal: *Arculata*. orum, n, *Fest*: *Anal*:

Obawiam się czego, kogo, *Vereor* aliquid, ali-
 quem,

quem. Reformido aliquid. Suspendus sum
metu alicujus. Cic:

Obamianie *fig.* Reformidatio. *onis, f.* Cic: Reve-
rentia. *a, f.* Ovid:

Obbieg, obbieżenie, Circuitus. Circumventus.
Ambitus. *as, m.* Circumvectio. Conversio, *o-
nis, f.* Cic:

Obbiegam, Circumcurro. *is, rvi, rsum, n: 3, Quint:*

Obeęgi, cęgi, Forceps. *ipis: f.* Plin: Forcepula.
a, f. Budę.

Obchod, obchodzenie, Ambitus. *as, m.* Cic: O-
bitus. Apul:

Obchod roczny, vide. Rocznica.

Obchod zaduszny, Funebria sacra. Ovid: Solen-
ne funeris. Tacit: V. Pogrzeb.

Obchod zaduszny sprawuę, Solenne funeris ce-
lebro. Tacit: Expio manes mortuorum. Cic:

Obchodzę co, obieżdżam, Obeo, lustro, circumceo,
peragro aliquid. Cic: Obambulo urbem &c:
Plau:

Obchodzę aliter ut: obşzedłem całe miasto &c:
Perreptavi omnes plateas. Plau: Pererravi fo-
rum &c: Hor:

Obchodzę dzień taki, Ago, celebros diem festum
&c: Cic:

Okchodzę się z kim łaskawie, surowie &c: Ago
cum aliquo placide. severe &c: Tracto ali-
quem asperę &c: Cic:

Obchodzę się aliter ut: obęydę się bez rego, Fa-
cile patior me id non habere. Hac re non e-
geo. Cic:

Obchodzę item aliter ut: obchodzili się panowa-
niem, koroną &c: Insigne &c: in orbem per e-
os ibat. Liv: In orbem regnum &c: admini-
strabant. Anal:

Obechodzenie, Circuitio. *onis, f.* Liv: Circumitio.
Apul:

Obcho-

Obchodzi mię płomien, Obit me flamma. Cic:
 Obchodzi mię ro, Monet me hoc. Hæc me mo-
 thede tangunt. Cic: Attingit me hoc. Liv:
 Obchodził się, obchodzony jest, vide. Wyrobiony,
 2.

Obciążam kogo, Onero aliquem. Prop. Onus ali-
 cui impono. Onere aliquem premo, opprimo.
 Cic:

Obciążała mię jestem obciążony, Deprimunt me
 ad Heren: Onere premo Cic: Anal: Onustus,
 sum. Liv:

Obciążenie, prop: Gravitās. atis, f, Plin:

Obciążenie tani, obciążanie, ucisk, Oppressio. o-
 nis, f, Cic:

Obciążliwość, Gravitē. Plau:

Obciążliwy, Imperiosus. i, 3, Gravis. is, 2, Cic,
 Onerosus. Ovid:

Obcięcie człowieka, Abcisio membrorum homi-
 nis. Anal:

Obcięty, Deformatus. Mancus. i, 3, Cic: Trun-
 cus i, 3, Virg: Mutilus. Hor: Mutilatus. Liv:
 Truncatus. Plin: Jun:

Obcinacz, Putator. oris, m, Plin:

Obcinacz gałęzi, Frondator. oris, m, Plin:

Obcinam drzewo, okrzyszam, Puto arborem.
 Virg: Amputo ramos &c. Cic: Opputo arbo-
 rem Plin: Truncam reddo arborem. Calu:

Obcinam człowieka, kogo, Depravo hominem.
 Sene: Obtrunco aliquem. Cic: Mutilo aliquem.
 Tere:

Obcinam pazury, vide. Pazury obcinam.

Obcinam skrzydła psakowi, Præcido alas avi. A-
 nal:

Obcinam komu skrzydła zran: V. Uskramiam ko-
 go. Odeymuie broń.

Obcinanie, Ancisus. Ancisus. is, m, Varr: Circum-
 cisa, e, f, Plin: Obci-

Obcinanie drzewa, Detruncatio ramorum. Castratio arborum. Tonsura arborum. *Plin*: Frondatio. *onis*, *f*. *Colus*:

Obcinanie stuzary Putatorius. *i*, *3*, *Pall*:

Obcowanie, Conſuetudo. *inis*, *f*. *Convictus*. *Congressus*. *as*, *m*. Communicatio. *onis*, *f*. *Communitas*. *atis*, *f*. *Cic*:

Obcowanie aliter: vide. *Cielesna sprawa*.

Obcnie z kim, Conſuetudine quotidiana alieni, cum aliquo congregior. *Cas*: Do, insinuo me in consuetudinem alienius. *Cic*:

Obcy, niedomowy, Exterus. *i*, *3*, *Cic*: Extraneus. *Sver*:

Obdach, obdaszek, Protectum. *i*, *n*, *Cic*: Projectura. *a*, *f*. *Virruv*: Subgrunda. *a*, *f*. *Plin*:

Obdaly, vide. *Przydalszym*.

Obdarzam kogo czym, Conſero in aliquem benignitatem &c. *Adicio muneribus* aliquem. *Prosequor* aliquem liberalitate in &c. *Cic*:

Obdarzony, Præditus. Ornatus. Instructus. *Matius*. *i*, *3*, *Cic*:

Obecnie, Coram. Præſens. nomen, loco adverbii, *Cic*: In præſenti. *Plau*: *Us*: Præſens tecum egit.

Obecnosc, oblicznosc, Præſentia. *a*, *f*. *Cic*: Interventus. *as*, *m*. *Colu*:

Obecny, przytomny, Præſens. *entis*, *i*, *Præſto est*. *Assiduus*. *i*, *3*, *Cic*: *Us*: Ruri assiduus vixit.

Obelzenie, vide. *Zelzenie*.

Obelzyć, Contumeliâ onerare, prosequi &c. *Cic*:

Obelżymy, łacno łżacy, Contumeliosus. *i*, *3*, *Cic*:

Probrofus. *Tacit*: Ignominiosus. *Horat*:

Oberman, vide. *Źgrzyśk sprawca*.

Oberman, *oskubiony*, *Depilatus*. *i*, *3*, *Marr*:

Obeście prop: vide. *Obchod* *1*.

Obeście *tran*: vide, *Zymność*. *Dochod*, *Myro*:

Obeście aliter: *postapienie z kim*, *Ratio*. *onis*, *f*,
Modus. *i*, *m*, *Cic*:

Ob szty vide. *Skrótny*, *2*

Obejde się bez tego, *Carere hac re æquò animò*
possum. *Cic*:

Obeymnie co prop: & tran: *Circumplector*. *eris*,
d, *3*, *Plin*: *Circumplico*, *complector* aliquid.

Pono pedem in possessionem alicujus rei. *Cic*:

Adipiscor aliquid. *Gell*:

Obeymnie mię strach, *Pertundit me horror*. *Cic*:

Incessit me timor. *Circum me terror*. *Liv*:

Obeyrzeć co, *Lustrare* aliquid. *Cic*: *Visere* ali-
quid. *Ovid*:

Obeyrzeć się, *Circumspectare*. *Circumspicere* *Re*.
tro respicere. *Retorquere oculos ad* aliquid.
Cic:

Obeznac się gdzie, *Cognoscere* *incolas* *alicujus*
loci, & *vicissim cognosci ab eis*. *Assvescere*
moribus incolarum. *Anal*:

Obficie. *Copiosè* *Abundè*. *Affluenter*. *Affatim*.
Profluenter. *Plenè*, *Cumulatè*. *Cic*:

Obfito czynię, *Opulento*. *as*, *a*, *1*, *Exubero*. *as*,
a, *1*, *Colu*:

Obfitość, *Copia* *Abundantia* *Affluentia*. *Proflu-*
entia. *a*, *f*, *Amplitudo*. *inis*, *f*, *Ubertas*. *a-*
ris, *f*, *Cic*: *Us*: *Abundantia*, *affluentia omni-*
um rerum. *Profluentia loquendi*. *Amplitudo*
bonorum. *Ubertas frugum*, *agrorum*, *oratio-*
nis &c,

Obfituję w co, *Abundo*, *circumfluo* *copiis*, *opi-*
bús &c: *Redundo* *ornamentis* &c: *Cic*:

Obfity, *obfitujący*, *Affuens*, *affluentissimus*, *præ-*
ditus,

ditus, abundans, abundantissimus aliquo. *Cic:*
 Lautus. Copiosus. Luculentus. Amplus. *i, 3,*
Idem.

Obiad, Prandium. *i, n, Cic:* Mensa. *a, f, rr:*
Juven:

Obiadam co, Ambedo aliquid. *Plau:* Abedo a-
 liquid. *Tacit:* Adedo. *is, edi, sum, a, 3, Liv:*

Obiadam fig, Ingurgito me cibis &c. *Cic:* Ef-
 ferocio me. *Plau:* Nimium me impleo. *Cels:*

Obiadownik, Pransor. oris, *m, Plau:*

Obiadowy, Pransorius. *i, 3, Quint:*

Obiadowie Prandeo. *es, di, sum, n, 2, Cic:* absol:
 Prandeo prandium. *Plau:* Pransio aliquid.

Idem:

Obiasniam co tran: Illustro aliquid. Affero lu-
 men alicui. Affero lucis aliquid alicui. Dila-
 cido rem &c. *Cic,*

Obiasniam co prop: vide, *Odwiecam co.*

Obiasnienie, Illustramentum. *i, n, Illustratio. o,*
nis, f, Quint: Lumen. *inis, n, Lux. ucis, f,*
Cic:

Obiawiam, Manifesto. *as, a, 1, Just:* Aperio fu-
 tura &c. *Virg:* Revelo. *as, a, 1, Sacr: Script:*

Obiawiam co komu, vide. *Wyawiam. Obwieszczam*

Obiawienie, Revelatio. *onis, f, Firm:*

Obicie, opony, Peristroma. Peripetasma. *aris, n,*
Plau: Stragulum parietis. *Anal:*

Obiecadto, Prima literarum elementa, *Quint:* Pri-
 mæ literæ. *Ulp:* Elementariz literæ. *Jul:*
Capit:

Obiecadłowy, do obiecadła należący, Elementa-
 rius. *i, 3, Senec:*

Obiecadłowy liter: obiecadła porządkiem idący,
 Elementorum serie dispositus, ordinatus. *A-*
nal:

Obiecadłowym porządkiem spisować, Dirigere in
 literas aliquid, *Senec:* *Obig:*

Obięcie, obroczenie, Amplexus. Complexus. ffs, m, Complexio. onis, f, Cic: Conceptio. onis, f, Vitruv:

Obięcie urzędu, Occupatio imperii, muneris. Anal:

Obiecanie czego komu, vide Obiernica 1.

Obiekanie kogo do Loretu. &c. Vota pro aliquo suscepta invifendæ sacræ ædis Loreti &c. Anal:

Obiecomanie, vide Obiernica 1.

Obiecomnik, Promissor oris, m, Horaz:

Obiecuig co komu, Polliceor, promitto aliquid alicui. Spondeo me aliquid alicui facturum &c: Despondeo, recipio aliquid alicui. Cic:

Obiecuig co dobrym słowem, Obligo me verbis. Sancte, sanctissime promitto Pro certo polliceor. Affirmate Deo teste promitto. Cic:

Obiecuig co na pozor komu, Duceo aliquem phalaratis diæsis. Tere:

Obiecuig gdzie kogo, iako chorego do Czesztocho wy &c: Facio vota de ægroto. Cic: Suscipio vota pro ægroto. Sves: Voveo ægrum sanum iter facturum Czesztochovam, &c: Anal:

Obiecuig się na uczyć, Promitto ad cænam. Plaut subaudi: me iturum:

Obiecnig się komu na obiad, Promitto alicui ad prandium. Sene:

Obiera razy, vide Obiera raza,

Obierać dażę komu, Facio, defero, permitto alicui optionem. Facio potestatem ut eligat. Cic:

Obieracz, Elector oris, m, Ad, Heren:

Obieram co, Eligo, deligo aliquid. Adhibeo delectum. Seligo aliquid. Cic: Facio censuram. Plin:

Obieram kogo na iaki urząd, Fligo aliquem ad munus aliquod, Eligo in Principem &c: Cereo, facio

facio Consulem &c: Cic: Designo Consulem
&c: Liv:

Obieram losem, Sortitionem facio. Sortior ali-
quid. Sortitio capio aliquid. Cic: vide Losuie
Obieram kogo z czego, Adimo, demo, aufero,
subtraho, praeido aliquid alicui. Cic:

Obieram drzewo, sad &c: vide. Obrymam owoc

Obieram, przebieram oliwki &c: Purgo a sterco-
re, & foliis &c: olivam &c: Caro:

Obieram sie, wiele czego nabieram, Multum aufe-
ro alicujus. Anal:

Obieram sie czym, Ago, tracto aliquid. Inhareo
alicui. Cic:

Obieranie czego, Delectus. As, m, Electio onis, f,

Cic: Electus. As, m, Ovid: Lectio. Liv:

Obieranie wolne czego, Optio. onis, f, Plau:

Obieranie urzedu, Creatio magistratus Cic:

Obieranie losem, Sortitio. onis, f, Cic:

Obieranie sie w czym, bawienie sie czym, Tracta-
tio. onis, f, Tractatus. As, m, Cic:

Obierek, obierki, vide. Odrzutek, Ostatni, 1,

Obies, vide. Szubienicznik,

Obiesic kogo, Suspendere aliquem. Suspendere
aliquem infelici ligno. Cic: Nodare collum a-
liquis laqueo. Ovid:

Obiesic sie, Suspendere se de arbore &c: Cic:
Suspendio vitam finire. Svet: Pensilem se fa-
cere. Plau:

Obiesic sie z zalu, Suspendio remedium querere
injuriae &c: Cic:

Obieszenie, Suspendium, i, n, Cic:

Obietnica, obiecowanie, Pollicitatio. onis, f, Tere:
Promissio. onis, f, Promissum. i, n, Cic: Pol-
licitum. i, n, Colu:

Obietnica, ro co obiecano, Promissum, Receptum;
i, n, Cic: Vadimonium. Apul:

Obies

Obiernica zmnowa, spolna, Stipulatio. onis, f;
Sponsum. i, n, Cic:

Obierneć, Capacitas. atis, f, Cic:

Obierny, obiać mogący, Capax. acis, i Ovid:

Obierny, którego obiać może, Comprehensibilis
is 2, Cic:

Obieźdeatcz koni, vide. Kamalkator

Obieźdzam, obchodzę, Obco is, n, 4, Cic Circum-
co equis &c: Colu: Obsequito. as, n, 1, Curt:

Obieźdzam modą co, Circumnavigo aliquid Pa-
tere Circumvehor classe &c: Cic:

Obieźdzam kraje, miasta &c: Peragro regiones
&c: Cic: Spatior per Ægyptum &c: Plin:

Obieźdzam konia, Domo equum. Sene:

Obieździć swą wolę, Reprimere consuetudinem
peccandi &c: Præcidere licentiam vivendi.
Cic:

Obieźdżanie, vide. Krażenie,

Obieźdżanie koni &c: Domitus quadrupedum &c:
Cic: Domitura equorum &c: Matt. Anal,

Obieźdżanie urzędome doglądając, Lustratio. onis,
f, Cic:

Obieźdżony, vide. Okrocony,

Obieży imiar, vide. Dżmonki, i,

Obiłam owoc z drzewa, Decutio poma, fructus.
Ovid: Peto idibūs fructum arboris Anal:

Obiłam ściany, pałac &c: Vestio parietes. Cic:
Orno ædem &c: Prop:

Obiłam co kotmi. Circummunio aliquid palis. Co-
lu: Anal: Circumpango aliquid &c: Plin:

Obiłam komu głowę, Obtundo os alicui. Oppugno
os alicui. Pugnos alicui obfero. Pecto os pu-
gnis. Commento os alicui. Plau:

Obiłam aliter: vide. Orłukam Ubiłam,

Obiła się o uszy głoś, dźwięk, Circumsonant aures
clamoribūs &c: Cic: Advolat ad aures vox &c:
Plau: Obte,

Oblaczysto, Arcuatim. Plin:

Oblaczysto czynię, vide, Naginam.

Oblaczystość, oblaczysta strona iakiey rzeczy spo-
dnia, iako czapki &c: V. Dołkowatość. Sklep,
i.

Oblaczystość, oblaczysta strona iakiey rzeczy
zwierzchnia, Convexitas. aris, f, Pars conve-
xa. Plau: Convexum. i, n, Virg: pòer: Conve-
xa celi.

Oblaczysty, Lunatus. i, 3, Plin: Sinuosus. Ar-
cuatus. i, 3, Ovid:

Oblaczysty zwierzchu okragły, Convexus. i, 3,
Virg:

Oblak, Mergus. i, m, Pallad:

Oblak garbarski, Tentipellium. i, n, Fest:

Oblamuig co, Circumfringo aliquid. Henr: Steph:

Oblanie kogo, Perfusio. onis, f, Lact:

Oblapa wonna Ziele, Baccharis. is, f, Virg: Com-
bretum. i, n, Plin:

Oblapiam, Amplector. eris, d, 3, Amplexor. a-
ris, d, 1, Iungor amplexu alicui. Complector.
Cic:

Oblapianie, Amplexus. Complexus. as, m, Cic:

Oblata, opada co, Desluit aliquid. Amm: tran:

Oblatam, oblatuig, Circumvolo. as, n, 1, Cic:
Circumvolito. as, n, 1, Virg:

Oblazły, Defloccatus. i, 3, Plau:

Oblędliwie, Mendosè. Cic:

Oblędlimy, obłędów pełny, Mendosus. i, 3, Cic:
Vitiosus. Ovid:

Oblęgaiały kogo, Obsessor. Oppugnator. oris, m.
Cic:

Obligam kogo, co moyskiem, Obsideo aliquem pra-
sidiis &c: Cic: Obsidione cingo aliquem. Virg:
Cingo copis aliquem. Circumvallo urbem
&c: Liv:

Oblepa sciany, Intrita. *a, f, Caro: Lutum pale-*
atum. Colu:

Oblepa, oblepianie, vide. Polepa.

Oblepiam co, Circumlinio aliquid. Plin: Oblino
aliquid aliquid. Varr: Luto. as, a, 1, Caro:

Oblewam co, kogo, Obsundo; circumfundo ali-
quem aliquid. Cic: Circumluo aliquid. Liv:

Oblewam co otowem &c: Illiquefacio alicui plum-
bum, &c. Cic: Vincio aliquid plumbô &c:
Caro:

Oblemanie, Circumfusio. onis, f, Firm:

Obligęnie, Obsidio. Obsessio Circumfessio. Op-
pressio. onis, f, Cic: Obsidium. i, n, Varr:

Obligęnia przęstać, Solvere obsidionem. Liv:
Relinquere obsidionem. Cæs:

Obligęniu służący, Obsidionalis. is, 2, Liv: Op-
pugnatorius. i, 3, Virruv:

Oblicze, vide. Twarz 1.

Obliczność, oczy, Conspectus, Aspectus. as, m,
Os. oris, n, Oculi. orum, m, Cic:

Obliczam, Ineo numerum. Liv:

Oblig, vide. Obowiązek,

Oblizuię co, Circumlambo aliquid. Circummul-
ceo aliquid. Plin: Prælambo is, bi, a, 3, Horat

Oblizuię się Circumlambo os. Plin: Detergo
me lingvâ Colu:

Obłoczę szatę, Induo vestem. Induo mo veste.
Tere: Sumo togam &c: Cic: Induor vestem,
Plau:

Obłoczę się w Zakonny ubior, Accipio, induo
sacrum habitum volens agere vitam monasti-
cam &c: Anal:

Obłoczę kogo w szatę, Vestio aliquem. Plau: In-
duo aliquem veste. Anal:

Obłoczek, Nubecula. a, f, Plin:

Obłoczenie szaty, Indutus. as, m, Varr:

Obłoczystość, obłoków zebranie, Congeries nubilum. Anal:

Obłoczysty, Nubilus. i, 3, Plin:

Obłoga u szary, vide. Brama u szary.

Obłogi, któremi się kto okłada, Impedimenta-
orum, m, Cic:

Obłok, Nubes. is, f, Cic: Nubilum. i, n, Plin:

Obłokać się, obeźrzeć się, Ingurgitare se cibis.
Cic:

Obłów rozmaity, Captura. a, f, Plin: V. Potów,

Obłów dobry, Felix captura. Anal:

Oblubienica, Sponsa. a, f, Plau:

Oblubieniec, Sponsus. i, m, Ulpian:

Obłuda, powab, Illecebra. a, f, Cic:

Obłuda, maza, cma, Larva umbratilis. Plau: Spe-
trum. i, n, Cic: Umbra a, f, Ouid:

Obłuda aliter: vide. Nieszczerść.

Obłudnie, vide. Nieszczerze.

Obłudnik, vide. Nieszczerzy, 2.

Obłupowanie, vide. Odzieranie.

Obłupię, vide. Odzieram, 1, 2.

Obły, vide. Okragłotługi.

Obmacynam, Circumtrecto, as, a, 1, Henr: Steph:

Obmarzt, obmarzły, Circumgelatus. i, 3, Plin:

Obmawiam kogo, Obtrecto alicui. Lacerō ince-
stō ore aliquem. Carpo maledicō dente. Ro-
do aliquem. Detraho alicui de Sc: Cic:

Obmawiania mię: Vapulo sermonibūs. Obtrectati-
onem habeo. Cic: Circumrodor dente Theo-
ninō. Hor:

Obmaznię co, Circumlino aliquid. Plin: Circum-
linio aliquid. Quint: Oblino aliquid. Cic:

Obmowa, obmawianie, Obtrectatio. onis, f, Cic:
U u 2 Obi

Obiectatus. *ās, m, Gell: Iniqui sermones. Cic:*
 Obmowca, Detractor. *oris, m, Tacit: Obiecta-*
tor laudum alicujus. Cic Oblocutor. Sponz:
 Obmowca pokatny, Sufurrator. *oris, m, Cic:*
 Obmowca uczonych zazdrosciny, Zoilus. *i, m,*
Vitruv: Obiectator studiorum alicujus. Cic:
 Obmowny, Sufurrus. *i, 3, Ovid:*
 Obmurować, Circumdare murō. *Virg:*
 Obmyslam, vide Oparruig, 2.
 Obmysly cie Bog, Prospiciat tibi DEUS. *Anal*
 Obnażam kogo, Nudo, denudo aliquem. *Spolio*
vestitu aliquem. Cic: Detraho vestimenta ali-
cui Plau:

Obnażenie, nagość, vide. Nagość.

Obnażenie, Spoliatio. *onis, f, Cic:*

Obnażony, Nudatus. *Spoliatus. i, 3, Cic:*

Obnażony do pierś, Expapillatus. *i, 3, Plau:*

O B O O B O

Obod, okrag u koła *mozowego, Cantus. i, m,*

Pers: Orbile. is, n, Orbis. is, m, Varr:

Obojako, obitema sposobami, Ambiformiter. *Arnob:*

Utroque modo. Anal,

Oboja raza, Utraque vice. *Anal.*

Obojennie, Indifferenter. *Suer:*

Obojennosc, In contrarias partes facultas. *Cic:*

Indifferentia. a, f, Gell:

Obojenny prop: z obu stron brac się mogący, An-

ceps itis, i, Caui: Ambiguus. i, 3, Euripit:

Obojenny eran: Indifferens. *entis, i, Sene: In*

utramque partem valet. Medius. i, 3, Cic:

Oboiey pteci, vide. Mieszaniec, 2.

Obolemiec, Ambilayus. *i, 3, Cal: Rhod: Ambisi-*

nister. ri, a, um, Henr: Steph:

Oboza, Stabulum. *i, n, Virg: Cohors. ortis, f Varr:*

Obo,

Obora aliter ut: *zaiac* *bydło do obory*, Concludere pecus alienum in claustra. *Anal*:

Oborne, Pretium depastarum Tegetum &c: *Anal*
Oboreczny, *Equimanus* i, m, *Auson*: *Oboprawiec*,
Ambidexter. ri, a. um, *Cal*: *Rhod*:

Oborymam, *Circumaro*. as, a, i, *Plin*: *Obaro*.
Liv:

Obosieczny, *Anceps*. iris, i, *Ovid*: *Bipennis*. is,
 2, *Var*:

Obostronnie, vide. *Nieszczercze*.

Obostronnie, *nieobierając*, vide. *Bez braku*.

Obostronność, vide. *Obojętność*.

Obostronny *obiema stronom służący*, *Ambiguus*.
 i, 3, *Ovid*: *Anceps*. iris, i, *Gell*: V. *Obojęt-
 ny*, 2.

Obostronny, *obustronny*, (o człowieku mówiąc)
Adiaphorus. i, 3, *Anceps*. *Varr*: *Ambigua* fi.
dei homo *Liv*:

Obow, *obowie*, *Calceamentum*. i, n, *Cic*: *Calce-
 amen*. inis, n, *Plin*: *Calceatus*. as, m, *Suer*:

Obów staroswiecki, *podszwąg ze sznurkami* *abo
 rzemykami mający*, *Sandalium*. i, n, *Tere*.

Obów żołnierski staroswiecki, *Caligæ*. arum, f,
Horaz:

Obowiązany komu, *Devinctus*, *obstrictus*, *obli-
 gatus*, *addictus*, *deditus* alicui. *Cic*: *Aucto-
 ratus*. *Liv*:

Obowiązek, *oblig*, *Auctoramentum*. i, n, *Conditio*.
Obligatio. onis, f, *Lex*. egis, f, *Cic*:

Obowiązuje kogo, *Alligo*, *obstringo*, *obligo*, *ad-
 stringo*, *aliquem aliquo*. *Cic*:

Obowiązuje kogo przysięga &c: V. *Związuje ko-
 go przysięga*.

Obowiązuje sobie kogo, vide. *Zniemalam sobie
 kogo*.

Obowiązuje się komu, *Adstringo* *meam fidem ali-*

cui. Tere: Addico, maneipo me alicui. Oblego meam fidem alicui. Fiduciam accipio. Cic:

Oboyczyk, Mamillare. is, n, Marr:

Oboz, Castra. orum, n, Cic:

Obozniego urząd, Praefectura castrorum. Anal:

Oboz ruszam, Castra moveo. Castra muto. Anal

Obożny, obozowy, (substanc:) Metator. oris, m. Cic: Castrorum praefectus. Veger:

Obozowy, Castrensis. is, 2, Sver:

Obozu stanowanie, Caltrametatio. onis, f, Henr: Steph:

Obozu ruszanie, składanie, Castrorum motio. Anal:

O B R

O B R

Obrąb, obrona wojenna z lasu porabanego kół wojska, Concades. is, f, Veger: Cas:

Obrabiam, obrębię co, vide. Obcinam.

Obrabić się, obrębem otoczyć, Munire se concadibūs. Veger:

Obrabiam co, omrębię, Margino. as, a, 1, Liv:

Obrabienie, obrębowanie, vide. Obcinanie.

Obrabienie, omrąbienie, obrąbek uczyniony na końcu czego, Corona. a, f, Vitruv:

Obrabiony, omrąbiony, vide. Brzezisty.

Obracam co, Verto, declino alio aliquid. Liv:

Obverto, converto aliquid ad Sc: Cic:

Obracam co gdzie, na co, Verto aliquid in Sc: Liv:

Converto aliquid in, ad Sc: Cic:

Obracam co dobrze, ile, Colloco aliquid bene Sc: Pono aliquid bene Sc: Malè loco aliquid. In pejorem partem verto aliquid. Cic:

Obracam co na swój użytek, Verto in privatum, in rem meam aliquid. Liv: Verto ad me aliquid. Converto aliquid in rem meam. Cic.

Obracam co opak, Inverto aliquid. *Cic*: Verto in contrarium aliquid. *Quint*:

Obracam co m co, Verto aliquid in *Ec*: *Ces*: Converterto aliquid in *Ec*: *Cic*:

Obracam co m koto, Contorqueo, verso in orbem aliquid. *Cic*: Roto ass aliquid. *Ovid*:

Obracam co w nimecz, Ad vanum & irritum aliquid redigo. *Liv*: Ad nihilum redigo. *Lucr*:

Obracam co m żart, Ad ludibrium recidit apud me aliquid. *Curr*:

Obracam kogo na co, Applico aliquem alicui. *Colu*:

Obracam kogo tran: przesladuig, Exagito, exerceo, vexo aliquem. *Cic*: Sollicitum habeo aliquem. *Tere*:

Obracam na sig ludzie, Verto, avertō oculos omnium in me. Converterto homines ad admirationem. *Liv*:

Obracam sig, Converterto me. *Cic*: Vector. *erip*, p, 3, *Virg*: Circumvector. *Ovid*: Circumvector. *aris*, n, 1, *Lucr*:

Obracam sig gdzie, namracam, Converterto me in *Ec*: Converterto iter *Ec*: ad, in *Ec*: Transfiero me ad *Ec*: *Cic*:

Obracam sig w co, Verto me in aliquid. *Plau*: Recido ad aliquid. *Cic*:

Obracam w zad kogo odpędzam, Verto, ago in fugam aliquem. *Liv*: Fugo aliquem, *Plau*:

Obracam co w zad, Retorqueo aliquid. *Cic*: Obverto aliquid. *Virg*:

Obracam sie w zad, vide. *W zad idg*.

Obracam sie tytem do kogo, Verto, obverto alicui terga. *Virg*: Avertō me totum ab *Ec*: *Cic*:

Obracam rzeke indzie, admracam, Avertō aliud flumen. Contorqueo in alium cursum omnes *Ec*: *Cic*:

Obracanie, obror, Conversio. Replicatio. *onis, f*, *Cim*

- Cic: Circumactus. *As, m, Plin: Volumen. i-
nis, n, Virg: Vertigo. inis, f, Plin: Bud:*
- Obraczka, vide. Obręcz.
- Obrada, wielka rzecz, Opera pretium *Juven:*
- Obradować się iakiey rzeczy, ut, obradomatem
się, uciśzytem się iaka rzecz, Satis à rei a-
licuius adeptione, possessione gavisus sum. *A-
nal*
- Obradzam, ut, obrodziło drzewo, zboże. Induit
se arbor pomis *Sc: Virg: Oneraverunt uber-
tate nimia ramos poma Sc: Pallad: Induit
se terra fegetibus. Sc: Plin:*
- Obrany, mybrany, Electus. Selectus. *i, 3, Cic:
Optivus. i, 3, Horat:*
- Obrany ze wszystkiego, V. Ogołocony.
- Obrany z rozumu, vide. Głupi.
- Obrarki ziele, Arum. *i, n, Calix. icis, m, Plin:*
- Obrastam, vide. Zarastam, *i.*
- Obrastam aliter, porastam, Obnascor. *eris, d, 3,
Liv Circumnascor. Plin: Vestior pilò Sc: Pru-
dent: Cooperio me aliquo. Colu:*
- Obraz, wyobrażenie, Imago. *inis, f, Effigies. ei,
f, Forma. e, f, Simulacrum. i, n, Species.
ei, f, Cic:*
- Obraz jedn. farba malowany drukowany kopersztych,
Monochromatum. *i, n, Plin*
- Obraz formierki na giosie, alabastrze *Sc: mybi-
ty, Ectypum i, n, Plin: Typus. i, m, Cic:*
- Obraz na pieniądzach, vide. Znak na pienią-
dzech.
- Obraz mniejszy niż wzrost ludzki, Signum. Si-
gillum. *i, n, Cic: V. Obrazek.*
- Obraz rowny wzrostowi ludzkiemu, Imago par
staturæ hominis. *Anal:*
- Obraz większy nad wzrost ludzki, barzo wielki,
Colossus. *i, m, Colossicum signum. Plin:*

Obraz niecały wzrost myrażający, Effigies umbilica tenus &c. expressa. Anal.

Obraz przemalowany, myrysowany z drugiego. Vide Konterfet.

Obraz rzeźbiony, lany, kuty &c. Simulacrum ē marmore &c. Statua. a, f, Signum æneum &c. Cic:

Obraz z perspektywą, malowanie ukosne, Catagraphum. i, n, Plin:

Obraz zwierząt wszelakich, Protome. es, f, Cal: Rhod:

Obraz żywy, do żywego myrażony, Viva species, viva signa. Proper: Spirantia signa. Virg:

Obraz, to czym się kto obraża, Offensus ſis, m, Sene. Offensio. Latio. onis, f, Offensa. Invidia. a, f, Cic:

Obraża, obrażenie od kogo, którym mię kto obraża, Offensio Offensa. Offensuncula. Vultus. eris, n, tra: Cic:

Obrażam kogo na ciebie, Lædo aliquem. Ouid:

Obrażam kogo tran: obruszam, Offendo animum alicui. Concito: contraho offensionem alicujus. Cado, incurro in offensionem alicujus. Cic:

Obrażam się w co, w ręce, w bok &c. Oblædo manum &c. Plau. Offendo latus &c. Cic:

Obrażam się tran: obruszam się. Accipio offensionem. Offensioni est mihi aliquid. Lædor aliquo. Offendit me aliquid. Cic:

Obrazek, Icuncula. a, f, Svet: Sigillum. i, n, Tabella. a, f, Cic. Sigillarium. i, n, Arnob: Svet:

Obrażenie. Vide Obraża.

Obrazki, węzowniki biały ziele, Arum. i, n, Plin:

Obrażliwie, Odiosè. Invidiosè. Cic:

Obrażliwy, obrażający łacno, Invidiosus. Invidiosus. Odiosus. Invidus. i, 3, Cic:

Obra-

Obrażliwy, co się łatwo obraża. Vide Nisier-
plimy. Roskaszny, 2.

Obrazoborca, Imaginum oppugnator, violator.
Anal: Iconoclasta. a, m, Sacr: Scriptores.

Obrazoborstwo, Iconomachia. a, f, Ex Grac:
Imaginum oppugnatio. Anal:

Obrażony. Offensus. Saucius. Exulceratus. i,
3, 11. Cic:

Obrazy przodków zacnych, Imagines majorum.

Cic: Cetera veteres exornantes atria. Juven:

Obraz czynię, Imagino. as, a, i, Gell:

Obrębuje. Vide Obscinam.

Obręcz, obrączka, Circulus. i, m, Plin:

Obrocznego urząd, Vide Szafarstwo.

Obroczny, obrokowy, Cibarius. i, 3, Cic:

Obroczny (substancja), Distributor frumenti, ear-
nium, panis &c: Anal: Vide, Szafarz.

Obrodzenie, Ubertas frugum, fructuum &c: Cic:

Nimia germinatio. Germe. inis, n, Plin:

Obrodził, ten co obrodził, Fetus. i, 3, Cic:

Uber eris, i, Ovid:

Obrok Cibaria. orum, n, Cic: Cibus diurnus &c:
Claud:

Obrok dzienny, Diurnum. i, n, Sene: Diarium.

Mart: Cibus diurnus. Claud: Annona. a, f,
Liv:

Obrok miesięczny, Demensum. i, n, Tere:

Obrok roczny, Annona. a, f, Veger:

Obrona, budowanie ku obronie wystawione, Ma-
nitio. onis, f, Cas: Munimen. inis, n, Virg:

Obrona, tran: Propugnaculum. i, n, Tutela. a,
f, Fides. ei, f, Praesidium, Patrocinium. i,
n, Cic:

Obrona obronienie. Vide Bronienie.

Obrona słowna, Apologismus. i, m, Defensio.
onis, f, Propugnatio. Patrocinium. i, n, Cic:

Obroń.

Obróńca, Defensor, Propugnator. Conservator.
 Servator oris, *m*, Patronus. *i*, *m*, Cic: Tu-
 tor Horat:

Obronicielka. Defensatrix. Vindex, *icis*, *f*, Pa-
 trona. *a*, *f*, Cic:

Obronić kogo, Prohibere vim ab aliquo. Cas:
 Sustinere causam alicuius. Cic:

Obronno (mówiąc o miejscu) Firmè. Cic: Anal:
 Firmiter Plau: Anal:

Ob onno (mówiąc o osobie,) Cum praesidio. Cic:
 Rectè hic adhibebis adjectiva. Armatus. Stipa-
 tus. Vallatus &c: ut: Armatus venit &c:

Obronno czynię. Vide Obwodzę murem.

Obronny, obrong maiacy, Munitus. *i*, *3*, Liv:
 Munitissimus. Praesidiis munitus. Armatus.
 Cic:

Obronny, obronie służący, Tutelaris. *is*, *2*, Ma-
 crob: Praesidiarius. *i*, *3*, Liv: Praesidialis. *is*,
2, Amm:

Obrótky, Obstitus. *i*, *3*, Virg: Vestitus aliquò.
 Plin:

Obrótnica drzewo. Lotus. *i*, *f*, Plin:

Obrót. Vide Obracanie.

Obrót, ná którym się co obraca, Cardo. *inis*, *m*,
 Ovid: Verticulum. *i*, *n*, Vitr: V. Kotłowrót.
 Biegun *1*, *2*,

Obrót w ciełe, Vertebrae arum, *f*, Plin:

Obrót, tran: Vide Przemysł.

Obrornie, Strenuè. Curr:

Obrornosc, Volubilitas. *aris*, *f*, Cic:

Obrornosc, obracanie przystoyné w człowieku, Pa-
 lestra. *a*, *f*, Cic:

Obrorny, co się pędko, i dobrze obraca, Versa-
 tilis. *is*, *2*, Plin: Volubilis. Cic: Versabilis,
is, *2*, Amm:

Obrorny w zad, Reciprocus. *i*, *3*, Sene:

Obró-

Obrótny w koło, Rotabilis. *is*, 2, *Amm*:

Obróź, Millus. *i*, *m*, *Varr*:

Obruchać co, Labefactare aliquid. *Cic*: Quassare,
Plin: Fun:

Obrus, Mappa. *a*, *f*, *Sipont*. Mantile. *is*, *n*, *Virg*:

Obruszać kogo, tran: Vide Obrażać kogo 2

Obruszać się, tran: Vide Obrażać się, 2, *Po*-
ruszać się.

Obruszać się, prop: Commoveor, *eris*, *p*, 2, *Cic*:
Labefactor. *aris*, *p*, 1, *Tere*:

Obruszenie, prop: poruchanie, Labefactatio. *onis*,
f, *Plin*:

Obruszenie, tran: Vide Poruszenie 2.

Obruszony, co się łatwo obruszy, Quassabilis. *is*,
2, *Lucan*:

Obruszony, Vide Poruszony:

Obryknąć się na kogo, Inclementer dicere &c.
alicui. *Plau*: Respondere alicui asperè &c:
Cic:

Obrymacz owoc. Legulus. *i*, *m*, *Varr*: Avulsor.
oris, *m*, *Plin*:

Obrymam owoc, kmiatki &c. Carpo poma &c:
Virg: Lego, vello poma &c: *Tibul*: Decerpo,
flores &c, *Lucr*:

Obrymam włosy, Vello comam. *Pilo*. *as*, *n*, 1,
Marr: Depilo. *Lucil*: Epilo. *Sipont*:

Obrymam co tran: chytrze, nieśluszenie czego naby-
wam. Abrado aliquid. *Cic*: Decutio aliquid.
Plau:

Obrywam tr: aliter, ut. Ey oberwiesz, Inve-
nies infortunium. Mactabere infortunio &c:
Plau:

Obrywanie, Vulsura. *a*, *f*, *Varr*:

Obrywka, Accessio. *onis*, *f*, *Colu*: Lucellum. *i*,
n, *Cic*: Obventio, *onis*, *f*, *Ulpia*.

Obrywka aliter, urwanie pieniędzy &c: na swoy
zysk, Suppressio. *onis. f. Cic:*

Obrywki, urywki ziół &c. Decermina. *um, n, f. f.*

Obrząd, obrządek. Cerimonia. *a, f. Cerimonia:*
arum, f. Cic: Mos solennis sacrorum &c: Lucr:

Obrządkowy, obrządkom służący, Ritualis, *is, 2, Cic: Cerimonialis. Amm:*

Obrządnie, według obrządków, Ritē. *Liv: Rectē. Sanctē. Auspicatō. Cic:*

Obrząk w piwie, Sapor cerevisiæ dulcis & acer-
bus Mustulentus sapor. *Anal:*

Obrząskomate pimo, Cerevisia ingratum dulco-
rem habens. *Anal:*

Obrzazanie, obrzezanie, Circumcassura. *a, f. Lucr:*

Obrzazany, obrzezany, Circumcissus, *i, 3, Cic:*

Mutilatus. *Liv: Circumsectus. Sver: Circumci-*
daneus Cato.

Obrzazaniec, obrzezaniec żyd, Circumsectus Ju-
dæus. *Sver:*

Obrzezek wśzelaki. Vide Okramek.

Obrzezek, obrzezowania żydowskiego, Præputium
i, n, Furen:

Obrzezek, obrzeski paznokci, Præsegmina ungui-
um. *Plau: Resegmina ungvium. Plin:*

Obrzezuig, obrzynam cokolwiek, Circumcido ali-
quid. *Cic: Circumseco aliquid. Colu:*

Obrzucam się, obrykam się na kogo, Respondeo
alicui malē, asperē &c: *Cic: Inclementer in*
aliquem dico &c: Liv:

Obrzydłość, obrzydlimy. Vide Brzydłość.
Brzydki.

Obrzym, olbrzym, Gigas. *antis, m, Cic: Lucr:*

Obrzymski, wielkiego wzrostu, Gigantæus, *i, 3, Ovid:*
Colossicus. i, 3, Plin:

Obrzynam co. Vide Obrzezuig, obcinam.

Obszdam co, Obsideo aliquid. *Cic*: Obsido aliquid. *Lucr*: Præsideo. *es, n, 2, Tacit*:

Obsiekam. Vide *Obcinam*.

Obsiewam, w kóło sieig, Circumsero. *is, evi, izum, a, 3 Plin*.

Obsiewiny, obsiewki, Excrementum. *i, n, Colu*: Excretum, *i, n, Palk* Recrementum. *Plin*:

Obszkakiig kogo, prop & tran: Ex omni aditu claudio aliquem. *Tenco, includo aliquem, Cic*: *V. Oraczam*.

Obstalować tran. Vide *Obmarować*.

Obstapienie, Circumstantia. *a, f, Circumstantio*: *oris, f Gell*:

Obstawiać co, Coronare aliquid aliquo. *Marr*:

Obstępiig kogo, Circumsisto aliquem. *Cas*: Circumsto, stipio aliquem. *Cic*: Circundo aliquem. *Proper*:

Obsyłam przyjaciół, pany &c. Mitto legatos circa reges &c. *Cic*: Circummitto legationes in &c. *Cas*:

Obsyłam czym kogo Vide *Ofsarnig co komu*.

Obsypowanie drzewa &c. Accumulatio arboris &c. *Plin*:

Obsypuig drzewo &c. Adaggero circa arborem terram &c. *Varr*: Accumulo arborem &c. *Plin*:

Obszynam co, Circumsuo aliquid. *Plin*: Obsuo, praeluo aliquid. *Ovid*:

O B T O B U.

Ohraczam. Vide *Oraczam*.

Obykam. Vide *Uykam, 2*:

Obykam ziółta, chmiel &c. Paelo. *as, a, 1, Colu*:

Obykam się czym. Vide *Okładam się*.

Obry-

- Obtykam się**, aliter. Vide **Obiadam się**.
Obuch, obuszek, Malleus *i, m, f*, *Idor*:
Obuch u siekiery, Pars securis averſa. **Securis**
 averſa. *Plin*: Malleus securis. *Anal*:
Obuchowa dziura, Foramen mallei in quod ma-
 nubrium inferitur. *Anal*:
Obudować, Circumædificare. *Sacr*: *Script*: Vide
Oracząm.
Obudzać kogo. Vide **Budzę**.
Obudzać się. Vide **Ocucam się**.
Obudzenie. Excitatio. *onis, f, Arnob*:
Obumarty propr: Intermortuus, *i, 3, Colu*:
Obumarty tran. Immortuus. Intermortuus. *i,*
3, Cic: rr:
Obumieram, Intermorior, *eris, d, 3, Colu*:
Oburzać kogo na kogo, Concito aliquem in a-
 liquem. Verto in aliquem iram alicujus.
Anal:
Oburzać się na kogo, Verto iras in aliquem.
 Rebello alieni. *Liv*: Converto me in aliquem.
Cic:
Obuszkować, Securi adverſa tundere. *Anal*:
Obuty, Calceatus *i, 3, Cic*:
Obuwać trzewiki, boty &c. Calceo me. Indu-
 co calceum mihi. *Cic*: Induco calceum. *Plin*:
Obuwanie, Calceatus. *ūs, m, Plin*:

O B W O B W:

- Obwierać co, opatrzyć**, Munire, præmunire a-
 liquid. *Cic*: Communire castellum &c. *Cas*:
Obwarować co, myświć sobie co, Excipere, ex-
 ceptione cavere ſibi aliquid. *Cic*:
Obwarzam co, Modicè quid coquo. *Anal*: Semi-
 coquo. *is, a, 3, Colu*:
Obwiązać, obwiązać, Fascia. *a, f, Cic*: Capistrum.
i, n, Colu: Obwia.

Obwiązanie, obwiązowanie, Obligatio. *onis, f, Sipont: Sacri Scripti:*

Obwiązanie tran. Vide Obowiązek.

Obwicie, czym co obwitaia, Involucrum. *i, n, Cic:*

Obwieszczający, dający znać, Nuntius. *i, 3, Ovid:*

Obwieszczam co komu, Nuntio, denuntio, annuntio alicui aliquid. Nuntio alicui, defero, perfero. Per nuntium certiores facio. *Cic:*

Obwieszczam co piśmem publicznym, Proscribo aliquid. *Cic: Literis signo aliquid. Plau:*

Obwieszczam obranego na urząd, Renuntio aliquem consulem &c. *Cic: Facio nominationem alicuius in locum &c. Liv:*

Obwieszczają mi, Renuntiarum mihi est de &c. Accepi nuntium. Venit nuntius ad me. *Cic:*

Obwieszczam, opowiadam co złego, Obnuntio aliquid. *Tere: Obnuntio. as, a, i, absol: Svet:*

Obwieszczenie, opowiadanie, Nuntiatio. Renuntiatio. Denuntiatio. *onis, f, Cic: Obauntiatio. Idem in malam partem.*

Obwieszczenie piśmem, Promulgatio scripto facta. *Anal:*

Obwieszczyciel, Nuntiator. *oris, m, Ulpian:*

Obwiewam. Vide Omiwam.

Obwiewać co, Circumligo aliquid. *Liv: Circumvincio, obstringo aliquid. Plau:*

Obwiewam co czym, Juvolvero aliquid aliquo. *Tibul: Circumvolvo aliquid. Plin: Volo aliquid. Plau:*

Obwiewam się koło czego, Circumplicor. *aris, p, i. Juvolvero me aliquo. Cic: Circumvolvor. eris, p, 3, Plin:*

Obwiewanie, Obvolutio. *onis, f, Macrob:*

Obwiewam kogo. Vide Winnię.

Obwi

Obwiniam kogo u sadu, Defero aliquem ad jus
dicium. Infero alicui crimen. Accerso ali-
quem aliquo crimine. Reum aliquem facio.
Cic:

Obwinienie, owinienie, Circumplexus. *his, m*,
Plin:

Obwinienie, oskarżenie, Accusatio. Delatio. Cri-
minatio. *onis, f*, Crimen. *inis, n*, Cic:

Obwinione mig, Delatus sum alicujus. Reus sum;
Cic. Dies mihi dicta est. Plau:

Obwiniony, owiniony, Circumvolutus. *i, 3*, Plin:

Obwiniony, obżatowany o co, Reus alicujus. No-
cens. *entis, i*, Cic:

Obwisty, Fluidus, *i, 3*, Ovid: Flaccidus. *i, 3*,
Plin: Promissus. Colu: Remissus. Marr:

Obwod prawny, oświadczenie urzędowe, Te-
stium publicorum accersitus, constitutio. Anal:

Obwodzę co, kogo, Circumduco aliquid. Cic: Ob-
duco aliquid. Plau:

Obwodzę co murem, wałem &c: Vallum &c cir-
cumjicio alicui. Vallo *as*, aliquid. Liv: Ob-
vallo. *as, a, i*. Cingo manibūs, vallō &c. Cic:

Obwodzę co możnym &c. Testem facio, adhibeo
praconem. Testes legitimos publicos consti-
tuo. Anal:

Obwodzenie czego koło czego, Circumductio. *onis*,
f, Virruv:

Obwodzenie murem, obmurowanie, Circummunio.
onis, f, Cas:

Obwoina ziele, Apocynum repens. Martbiol:

Obwołanie, ogłoszenie czego, Promulgatio. *onis*,
f, Cic:

Obwoływacz, Proclamator. *oris, m*, Cic:

Obwoływam, obwieszczę co, Proclamo, promul-
go aliquid. Edico. Indico. *is, a, 3*, Pradi-
co, recito aliquid. Cic. Pronuntio. *as, a, i*, Liv:

Oby! oby zo! Utinam! Quam vellem id! Cic:
 Obyczaje złe, dobre &c: Mores mali &c: In-
 genium. i, n, Plau:

Obyczaiom służąca mowa, nauka, Tropologia.
 a, f, Sacri Scripti:

Obyczaiom dobrych nauka, Ethice. es, f, Philo-
 sophia moralis. Cic:

Obyczaiom poprawiacz, Censor oris, m, Prz-
 fectus moribus. Magister morum. Censorius
 homo. Cic:

Obyczaiom wyrażenie, Ethologia. Ethopæia. a,
 f, Quint: Moralitas. aris, f, Macrob:

Obyczaiom wyrażiciel, Ethologus. i, m, Cic:

Obyczaiom złych ganień, szczypanie, Satyra.
 a, f, Varr: Horat:

Obyczaiomy, do obyczaiom należący, Moralis. is,
 2, Cic:

Obyczay, własność, Mos. oris, m, Ingenium.
 i, n, Natura. a, f, Cic:

Obyczay aliter, vide. Zmierzay.

Obyczaynie, vide. Przystoynie. Układnie. Ostro-
 żnie.

Obyczayność, Urbanitas. aris, f, Morum elegan-
 tia. Mores suavissimi, modestissimi. Cic:

Obyczayny, Moratus. Urbanus. i, 3, Cic:

Obymam się, długo gdzie mieszkam, Diutius ali-
 cubi commoror. Diu alicubi hareo. Anal:

Obywateł, mieszczanin, Incola. a, e, Habita-
 tor. oris, m, Cic: Inhabitor. Ulpian:

Obywatełstwa, mieyskiego utracenie, Peregrini-
 tas. aris, f, Ulpian:

Obywatełstwo, Incolatus. us, m, Ulpian:

Obywatełski, obywatelom służący, należący, za-
 meczny, Indigena. a, i, Colu: Vernaculus
 Patrius. i, 3, Cic:

Obżetować kogo u sądu, Reum aliquem eis
 tare.

- tare. *Arceffere aliquem in iudicium. Cic:*
Obzarcie, vide. Łakomie, 2.
Obżarstwo, obżymoté zbyrnia do iedzenia, Gula.
α, f, Ovid: Implacata gula. Salust: Edacitas.
α, f, Cupedia. α, f, Cic:
Obżarstwo, obżeranie fig, Immoderatus pastus,
cibus. Heluatio. onis, f, Cic:
Obżarty, zbyrnia w iedzeniu, Edax acis, 1, In-
temperatus. i, 3, Cic: Vorax. acis, 1, Ovid:
Multi cibi homo. Suer:
Obżeram fig, vide. Obiadam fig.
Ocer, Acetum. i, n, Horat:
Ocer z wodą zmieszany, Fosca. α, f, Plin:
Ocer z miodem zmieszany, Oxymel. elis, n, Plin:
Oxymeli. n, indecl, Caro:
Och, Oh. Terent:
Ochapia mi fig kto, abo co, Obversatur animo
meo confusa species alicujus rei. Vide ornof-
se. Anal:
Ochędostwo, ochędóźność, Munditia. α, f, Cic:
Mundities. ei, f, Catul: Lautitia. α, f, Plin:
Ochędóźka, vide. Szata do ludzi.
Ochędóźnie, vide. Chędogo.
Ochędóźny, chędogi, Excultus. Lautus. Politus.
Mundus. i, 3, Elegans. anis, 1, Cic:
Ochłoda prop: Refrigeratio. onis, f, Plin:
Ochłoda tran: vide. Uciecha.
Ochłodnąć, ochłodnieć prop: Refrigerari. Defer-
vescere. Cic: Refrigescere. Colu:
Ochłodnąć tran, ucieszyć fig, Lenire se consola-
tione. Oblectare se aliquō. Cic:
Ochłodzić fig, kogo, Refrigerare se &c: Refice-
re ex caloribus se &c: Cic:
Ochmistrz, Comes domesticorum. Amm: Magi-
ster curiae regis &c: Anal:
Ochmistrzostwo, Officiorum magisterium. Amm:

Ochota, Alacritas, aris, f. *Cic*: Alacris animus;
Cas:

Ochornie, Alacriter. *Plin*: Sipont. Promptissime;
Plin: Fun: Studiose. Non gravate. Liberalissi-
me. Strenue. Libenter. *Cic*:

Ochorny, Alacris, is, 2, Promptus. i, 3, Vege-
tus ad aliquid, *Cic*: Navus. i, 3, *Colu*:

Ochraniam czego, vide. *Oszezadam*

Ochraniam kogo, czyley stamy &c: Praesto ali-
quem saluum. Prohibeo aliquem detrimentu
&c: Consulo alicujus fama &c: *Cic*:

Ochrapiec, Irrascere. Obtundere vocem in
dicendo. *Cic*: Ravire. *Plau*:

Ochronic kogo, Suffringere alicui crura. *Cic*:
Claudicationem afferre alicui. *Colu*:

Ochromienie kogo, Clauditis allatio. *Anal*:

Ochromienie, kulanie, Claudicatio onis, f. *Colu*:

Ochrona, zamówienie, Præmunio. onis, f. *Cic*:

Ochroniciel, Conservator oris, m, *Cic*: Servator.

Ovid:

Ochwat koński, i innego bydła, Morbus suffragi-
num. *Anal*:

Ochwacic konia, Conjicere equum in morbum
suffragium. *Anal*:

Ochylam co, kogo, nymawiam, Extenuo crimen
alicujus. Circumvestio dictis aliquid. *Cic*:

Ochylanie, Extenuatio Diminutio onis, f. *Anal*:

Ochynac sig, prop. pon. rzyc, Mergere se. *Cic*:

Ochynac sig tran: Facere periculum malorum,
molestiarum ignotarum. *Anal*:

O C I O C I

Ociagaiac sig, Cunctanter. *Liv*: Tergiversanter.
Paterc:

Ociagaiacy sig, Retrectans. antris, i, *Colu*: Strigos
sus. i, 30 *Lusil*:
Q.

Ociągam fig. Restito as, n, 1, Ter iverfor Cun-
stor. Muginor. aris, d, 1, Hæreo. es, n, 2, Cic:
Ociąganie fig. Tergiversatio. Cunctatio. onis, f,
Cic:

Ociątnie, vide. Upornie.

Ociąność, vide. Upor. Ociąganiesig.

Oiątny vide. Uporny Ociągaiacyfig.

Ociec, Pater iris, m, Cic:

Ocieka co, Distillat aliquid. Cels:

Ociekta żyta, vide. Żyta ociekta.

Ociekty komu nogi, Invaserunt aliqui femina in
genua &c. Plau:

Ociektość nądztość nog, Flegmina. Flemina.
um, n, Plau:

Ocielita fig krowa, oprofita fig swinia, okocita
fig owca, ozrzebita fig kłacza &c. Edidit par-
tum vacca &c. Plin: Peperit ovis &c. Varr:

Ocieplito fig, Aër post frigus incaluit. Anal:

Ocieram, scieram co, Abstergo aliquid. Tere:

Tergo, is, si, sum, a, 3, Cic. Tergeo. es, si
sum, a, 2, Juven: Detergeo aliquid. Colu:

Ocieram fig o kogo, prop: Præteriens aliquem
ei me affrico. Anal:

Ocieram fig o co, Rado aliquid. Stringo aliquid,
Virg:

Ocieranie fig. Frictio. onis, f, Cels: Fricatio.
Colu:

Ocieranie, scieranie, Tersus. as, m, Apul: Ex-
tersus. Plau:

Ocierniam co, cierniem okładam, Sepio vepri-
būs aliquid Cic: Obfero spinis aliquid. Varr:

Ocieżatość, Gravitas membrorum &c. Cic:

Ocieżaty, Gravis. is, 2, Liv: Gravatus. i, 3, Colu:
Tardus. i, 3, Horaz:

Ocieżec, Ingravescere. Cic:

Ocinam kogo, Vida. Obscinam. Siekę rózgę.

Ocio.

Ociosuig, Dedolo. as. a, 1, Colu: Deruncino.

Exalcio. as. a, 1, Plau: Polio ascia. Cic:

Ocisnac sig sukniq. Apprimere tunicam corpori.
Plin: Colligere vestem. Cic:

Ostomy, Aceteus. i, 3, Henr: Steph:

Ostomy starek, Vas in usum aceti. Anal: Ace-
tabulum. i, n, Quint:

Ocutam sig, ocykam, Expergiscor. eris, ectus sum,
d, 3, Cic: .Erigilo. as, n, 1, Plin: Experge-
fio. Suer:

O C Z

O C Z

Ocz, vide. O co, Czego. Dla.

Oczarowany, zczarowany. Incantatus. i, 3, O,
vid: Excantatus. Horat: Obcantatus. Decan-
tatus. Apul:

Oczarować kogo, Eripere aliquem sibi per car-
men. Ovid: Avertere sanos sensus magicis
sacris Virg:

Oczekawam, oczekiwam, vide. Czekać.

Oczekanie, czekanie, Expectatio. onis, f, Cic:

Oczekiwany, Expectatus, Expectatissimus. i, 3,
Cic: Expectabilis. is, 2, Tacit:

Oczko, Ocellus. i, m, Plau: Ocellulus. Diomed:

Oczko aliter oczkowaty kamień, Leucophthalmos.
i, m, Plin:

Oczkowaty, oczu pełny, Oculatus. Oculus. i, 3,
Plau: Ocellatus. i, 3, Suer:

Oczna przyprawa, do czernienia brwi, trefienia
powiek, Stabium. Iarbasum. i, n, Plin:

Oczne lekarstwo, Collyrium. i, n, Horat:

Oczny, do oczu należący, Ocularius. i, 3, Cels: O-
cularis. is, 2, Amm:

Oczny gnoj, Lema. a, f, Plin: Glama. a, f,
Fest:

Oczny kacić, vide. Kacić w oku.

Oczosnąć drzewo, gatas, Deplantare ramum &c
Desquamare corpus arboris. Plin:

Oczu arganie, Subculturatio vibrata oculi. Anal:

Oczu mrugających, vide. Mrówek.

Oczu niezawierający, Logophthalmus. i, m, Gorre

Oczu wążięcznie zezowatych. Patulus. i, 3, Horat:

Patulus i, 3, Cic:

Oczu czarnych. Nigris oculis. Horat: S. homo &c:

Oczu modramych, bławych, Cæsius homo. Cic:

Cæsula æ, m, Fest:

Oczu modrych, Caruleis oculis homo. Cic:

Oczu szarych, szaramych, Ravis oculis homo.

Horat Ravilla. æ, c, Fest:

Oczu płynienie, Lippitudo. inis, f, Epiphora. æ,

f, Cic: Fluxio oculorum. Plin:

Oczu płynących człowieka, Lippus. i, m, Plau:

Oczu wpadłych, Cavis, & depressis ad interiora oculis. Anal:

Oczu wypukłych, Prominentibus oculis homo.

Anal:

Oczu zapalenie, świerzb, Xerophthalmia. æ, f,

Cels:

Oczy bezpieczne, Irretorti oculi. Horat:

Oczy (przez trop) ut ukazać się na oczy &c:

Venire in conspectum. Cic:

Oczyszczalnia, miejsce oczyszczenia, Purgatorius locus. Macr:

Oczyszczalny, Lustralis. is, 2, Ovid: Placularis. is,

2, Purgatorius. i, 3, Liv: Expiabilis. is, 2, Cic:

Oczyścić co pomierzyć od plugaństwa, vide.

Chędożę. Omywam.

Oczyścić co względem religii, grzechu &c: Ex-

pio forum, religiones &c: Luo stuprum &c:

morte &c: Cic: Diluo peccata &c: Ovid:

Oczyścić się słowy, niemiłność swą pokazać
ig,

ig, Dissolvo, purgo, diluo crimen. Ex culpa
me eximo. Levo me infamiâ Sc: Cic:
Oczyszciciel, Lustrator. oris, m, Sipont,
Oczyszczenie, oczyszczanie (powszechnie). vide.
Ochędzenie. Umywanie.
Oczyszczenie względem religii, Purificatio. onis, f,
Mart: Purgatio. Plin: Lustratio. Colu: Expia-
tio. Cic: Piamētum. i, n, Plin:
Oczyszczenie skomne, Purgatio onis, f, Dissolutio
criminis Sc: Satisfactio. Cic: Expurgatio. Plau:
Oczyszczeniu służąca rzecz, Piaculum. i, n, Horaz:
Piamētum. i, n, Fest:
Oczymicie, na oko, Demonstrativē Macrobi:
Oczymistać, Compersta oculis. Liv:
Oczymisty, Oculatus. i, z, Plau,

O D

O D

Od (prepozycja) A. Ab. Plau: Cic:
Od ciebie, z domu twego, A te. Plau:
Od ciebie jest zabić, A te occisus est. Anal:
Od czarów dobry, Avertuncans. auris, i, Caro:
Od czego Bog? Nihilne à Deo speremus opis?
Nullumne auxilium cælitus expectandum? A.
nal:
Od czego język, ręce? Sc: Quem ad finem no-
bis linguam, manus Sc: natura tribuit? Anal:
Od domu, do domu, Ostiatim. - Cic:
Od fraśunku oszalał, Ex mærore insanire occi-
pit. Anal:
Od godziny do godziny, Uno integrō die. Totis
viginti quatuor horis. Anal:
Od kogo słyszeć co Ab, à, è, ex, de aliquo au-
dire aliquid Cic: Plau:
Od kogo, cudzym imieniem, Nomine alicujus.
Nomine alterius. Cic:

- Od kołka, do kołka, A capite ad calcem. *Anal:*
 Od kornych owiec, od pozad kornych nziq. De
 post fetantes accepit. *Sacr: Script: Ex quo*
pariter & ex aliis exemplis ut. Muslem, de sub
massa. Liv: De sub Alpibus. Apul: liquet si-
mul duarum prapositionum separatarum acceptio
& usus.
- Od Marki komu zadać, bekartem nazwać, Spuri-
 um aliquem vocare. Patre incerto natum di-
 cere. *Anal:*
- Od mieszkania tyle płacić, Habitare triginta &c.
 aureis &c. *Anal: Plau:*
- Od młodości, z młodu, A teneris ungviculis.
 Ab adolescentia. Ab adolescentulo. Ab initi-
 o atatis. *Cic:*
- Od niewoli to stuga, kon &c: Hoc equo &c:
 non nisi extrema necessitate urgente uti so-
 leo. *Anal:*
- Od pisania zapłata, vide. Zapłata od pisania.
 Od początku świata, Post hominum memoriam.
 Post homines natos. Ab orbe condito. *Cic:*
Anal:
- Od porady, vide. Poradnik.
- Od pragnienia, vide. Na pragnienie.
- Od prawdy, vide. Po prawdzie.
- Od przygody, Ob eventum incertum, fortuitum.
 In, ad omnem eventum. *Anal:*
- Od radosci płakać, Præ latitia flere. *Plin: Anal:*
- Od ręki robić, Mollī & levi brachio aliquid
 agere *Cic:*
- Od rzeczy, vide. Nie grzeczy.
- Od słowa do słowa przełożyć, vide. Do słowa.
- Od słowa do słowa, aż za tby poszli &c. A
 velitatione verborum ad pugnam ventum est.
Anal:
- Od tego czasu, Ex illo tempore. *Virg: Abhinc.*
Cic: Ex inde. Justin: Ex tunc. Apul:

Od upicia, broniacy pilaństwa, Ebrietati resistens Plin:

Od wiatru stanąć, A vento stare. Plin:

Od wieczery wstać, Surgere de cœna. Horat:

Od wieku, A sempiternis sæculorum, ætatibus.

Ab infinita innumerabilium sæculorum multitudine. Cic:

Od złota, od srebra, Ex auro, argento &c: Veli:

Auro, argento &c: ornatus &c: Anal:

O D A O D B

Odarty, vide. Ofzarpany.

Odarty z skóry (mówiąc o drzewie) Delibratus i, 3, Pallad:

Odarty z skóry (mówiąc o zwierzęch) Excoriatus i, 3, Sponr:

Odbiegający odbiegach, Erro, onis, m, Tibul: Desertor. oris, m. Cæs:

Odbiegająca, Desertrix, icis, f. Terrul:

Odbiegam precz, vide. Odbodzę.

Odbiegam kogo w potrzebie, Desero, derelinquo, destituo, relinquo aliquem. Prodo aliquem. Cic:

Odbieram co komu, vide. Odeymuig co komu.

Odbieram co od czego, vide. Odtaczam.

Odbieram co od kogo, Repeto aliquid ab aliquo. Cic:

Odbieram kupno od kupca, Accipio aliquid mancipio. Plau:

Odbieram pieniądze, Accepto argentum. Plau:

Odbieżenie kogo, vide. Opuszczenie.

Odbieżenie sprawy, Vide Nieślanie.

Odbiiające głos miejsce, Vide Głos odbiiające.

Odbiiający, Repellendi vim habens. Anal:

Odbiiający się, Contra sonans. Anal:

Odbi-

Odhiām becżkę, Doliū lignei summum, vel imum os sublatīs circuli extrema ambientibūs apertio. Anal:

Odhiām co komu, odbieram mocą co od kogo, Repeto aliquid armis &c. Ovid: Recipio aliquid. Cic:

Odhiām co na kim, Pānas alicujus rei verto in aliquem. Liv: Expeto, repeto pānas ab aliquo ob aliquod delictum. Anal:

Odhiām komu co mię uderzyt, Referio aliquem. Hor:

Odhiām miecz, szczyt, &c. Retundo gladium in me &c: districtum. Cic: Reverbero impetum. Senec:

Odhiām na kogo pociski, strzaty, &c. Retundo tela, in &c. Cic: Reflecto tela in &c. Sili:

Odhiām od brzegu, Solvo è portu. Solvo anchoram. Solvo. is, a, 3, absol: Cic: Solvo navim. Plau:

Odhiām od siebie co, kogo, Reicio aliquid. Retorqueo aliquid. Repello aliquem, aliquid. Cic:

Odhiām skóre nā kim, odbito mu skóre, Durius habet tergum quam terginum. Plau:

Odhiām zamek, drzwi &c. Refringo claustrum &c: Revello claustrum &c: Cic: Refringo portas &c: Cas:

Odhiā sie glos od czego, Resultat vox Resultant clamores. Virg: Resultat sonus. Plin:

Odhiā sie stońce, promień &c. Referitur phæbus. Ovid: Refringitur radius solis. Plin:

Odhiānie przybitego czego, Reflexio. onis, f, Budæ.

Odhiānie czego od siebie &c. Repulsus. is, m, Propulsatio. onis, f, Cic: Recussus. is, m, Plin:

Odhiānie sie głosu, Echo. echūs f, Ovid: Sonorum imagines. Narr: Vocis imago. Virg:

Odbijanie się promienia słońca, farby, Repercussus solis, coloris &c. Plin:

Odbijanie się wiatru, wody &c. Reciprocatio venti, aquæ &c. Plin:

Odbolatem, Dedolui. Ovid: Obduxi callum. Cic:

Odhyr czego, odhywanie. Vide Pozbycie. Oddalenie.

Odhyr przyrodzony, mycieknie z ciała rzeczy niepotrzebnych, Abscessus. As, m, Cels. Exitus naturalis. Colu:

Odhyr aliter. Vide Srok 1.

Odhyr kupi, skupność, Venditio cum lucro. Prospera & celer venditio. Anal:

Odhyr na co mam, Cito divendo, facile distraho merces &c. Anal:

Odhyry człowiek, Qui facile expediri, amoveri, absolvi potest. Anal:

Odhyry pokarm, niezatwardzający, Cibus qui facile excernitur. Anal:

Odhymam czego. Vide Pozhymam. Przedaig.

Odhymam czym czego, Defungor aliquo. Cic: Absolvo aliquid aliquo. Plau:

Odhymam kogo. Vide Odprawiam kogo.

O D C O D C

Odochod, odchodzenie. Vide Odesćie.

Odochodzę gdzie, od kogo, Faceffo ab aliquo. Digredior ab aliquo. Abeo aliquo, ad, in &c. Cic:

Odochodzę od siebie. Vide Szaleig. 1. Zapamiętymam się.

Odochodzenie z kad, do kad. Discessus. Abscessus. As, m, Discessio. onis, f, Cic:

Odochodzenie morskie. Vide Morskie odchodzenie.

Odochodzenie od siebie. Vide Zapamiętywanie się 1. Odcho-

Odchedzi bydło, zdycha, Extingvuntur, intermo-
riuntur pecudes Cic: Anal:

Odcodzi co od kogo, miewa stolet, Abscedit ali-
quid alicui deorsum. Excernit venter aiquid.
Anal:

Odehodzi morzé, Refluit mare. *Plin:* Reciproca-
tur mare. *Curr:* Resorbet mare æstum. *Lucr:*

Odchodzić co, chodzeniem nadgrodzić, Pedibūs
compensare aliquid. Cic.

Odbować, odżywić dziecko, &c. Nutricando educare puerum &c. Varr:

Odciam kogo, co od czego. Abstraho, retraho,
revoco aliquem a, ab &c: Cic:

Odciegam z woyskiem. Vide Ruszam się z woyskiem.

Odciąganie czego, Revulsio onis, f, Plin:

Odciąganie kogo od czego, Avocatio. onis, f. Cic:

Odcięcie, Abscissio. Mutilatio. onis, f. Sipont:

Odcierpieć, pozbyć razem przykrości, Defungi a-
liquo, morbô &c: Liv:

Odcimiam, odstantiam, Umbram facere cesso. Te-
nebras alicui offundere desino. Anal:

*Odcinam, Abscindo. is, di, issum, a, 3, Horat
Refeco. Defeco. as, ui, etum, a, 1, Cic:*

Odcinek, Vide Uciniek, i, Okrawek.

Odczarować, odczynić, Recan re. Recantare. *Plin.*

Odczarowanie, odczynianie czarów, uroków, Lu.
framentum. i, n, Martian: Piamentum. , i, n,
Fest:

*Odceglomác kogo, Vicissim aliquem excipere con-
vivio &c. Anal:*

O D D O D D

Oddas cudze, pożytczone, Regero aliquid alicui.
Retribuo alicui debitum. Reddo suum alicui.
Gloria Oddas

Oddaig do wiernych rak co, Fidei alicujus aliquid committo, credo, commendo. *Cic:*

Oddaig maigrnosc. Vide *Wzdawam*, 1.

Oddaig co komu kupnym sposobem, Emancipo aliquid alicui. *Plin:* Mancupi do aliquid alicui. *Plau:*

Oddaig co Bogu. Vide *Oskarug co Bogu*.

Oddaig dobrodziejstwo, miłosc &c. Remuneror aliquem quam simillimo munere &c. Refero alicui gratiam. Respondeo alicui beneficiis, amore &c. *Cic:*

Oddaig wet za wet, Refero par. Par pari refero. *Tere:* Reddo, refero paria. *Cic:* Rependo vices. *Propert:*

Oddaig pieniądze przez bank, Perferibo pecuniam. *Cic:* Referibo nummos. *Plau:*

Oddaig śladko matzerskie, ślub daig, Connubio jungo. *Virg:* Bene precor matrimonio. *Anal:*

Oddaig sig, oskarug sig na zgubę ză kogo, Devoveo me pro aliquo. *Cic:*

Oddalam co od siebie, Amoveo, dimoveo, removeo, semoveo aliquid a me. *Ablego*, a &c. *Cic:*

Oddalam co od siebie, pozbywam władzy na co, Abalieno, alieno aliquid. *Cic:*

Oddalenie czego, odpedzenie, Abalienatio. Alienatio. Amotio. Remotio. Propulsatio. *onis*, f. *Cic:*

Oddalenieu podległe rzeczy, Res Mancupi. *Budę.* *Oddanie czegokolwiek, komukolwiek*, Redditio. *onis*, f. *Quint:* sumitur in bonam & malam partem.

Oddanie dobrego, łaski, miłosci &c. Relatio gratiz &c. *Sene:* Remuneratio benevolentiz &c. *Vicissitudo studiorum, officiorum &c.* *Cic:*

Oddas

Oddanie *war za war*, Talio. *onis*, f. Plin:

Oddanie *małżeńskie*. Vide *Slub małżeński*.

Oddanie *się na zgubę za kogo*, Devotio. *onis*, f. Cic:

Oddany *od ludu, który się sam oddał na zgubę*, Devotus. *i*, 3. Horat:

Oddarcie, Revulsio. *onis*, f. Plin:

Oddawanie, Remunerari *simillimō munere*. Cic:

Oddawanie *małżonkōw nowych*. Vide *Slub* 3.

Oddawca, oddawacz, Remunerator. *oris*, m, Sacra: Scrip:

Oddech, oddychanie, Respiratio. Aspiratio. Adspiratio. *onis*, f. Spiritus. Respiratus. *is*, m, Cic:

Oddechowa *dziurka w ziemi &c.* Spiramentum. Spiraculum *i*, n, Virg:

Oddechowy, oddychaniu *służący*, Spirabilis. Flabilis. *is*, 2, Cic:

Oddychający, Spirabilis. *is*, 2, Spirans. *antis*, 1, Cic:

Oddycham, Spiro. Respiro. *as*, n 1. Duco spiritum. Cic: Reciproco animam. Liv: Recipio anhelitum. Plau:

Oddychanie. Vide *Oddech*.

Oddyma *wiatr od kad*, Reflat ventus. Cic:

Oddymanie *wiatru*, Reflatus. *is*, m, Cic: S: ventr.

Oddziaływan, *wzajem komu dobrze czynię*, Refundo beneficium alicui. Sene:

Oddziaływan, *odczyniam co, zabiegam czemu aby skutku nie wzięto*, Amolior aliquid. Plin:

Oddzielnacz, Separator. *oris*, m, Sacra: Scrip:

Oddzielam co. Vide *Odłączam*.

Oddzielam *syna, corkę*, Emancipo filium &c. Ex potestate dimitto filium &c: Cic:

Oddzielenie *czego*, Sepunctio. *onis*, f. Cic: Sepositio. Ulpian:

Oddzia

Oddzielony syn, Emancipatus filius. *Fest*:
Oddziernam co, Revello, avello, refigo aliquid. *Cic*:
Qddzierzgam, Renodo. *as, a, i*, *Hor*: Divello
 nodos manibus. *Virg*:

O D E O D E.

Odechciało mu się czego, Deposuit desiderium
 alicujus rei. Abiecit voluntatem. *Cic*:

Odednia do dnia czekać &c. Diem ex die exspe-
 rare &c. *Cic*: Diem de die differre &c.
Liv:

Odegrać, skończyć grę, Deludere. *Plin*:

Odegrać co przegranego, Lusu erepta recupera-
 re. *Cic*: Anal.

Odegrzmiato. Detonuit. *Valer*: Argon:

Odełtyło co, Remisit aliquid. *Tibull*:

Odełtyło co, odstato, Glutinò vinctum hiat aliquid.
 Anal.

Odepruć, ortoczyć deptać, Obculcare. *Cato*: Ocu-
 culcare. Circumculcare. *Colu*:

Oderwany, urwany, Abruptus. Abcissus. *i, 3*,
Liv: Præruptus. *Cic*:

Odesćia, i wrócenia czas żołnierzowiznaczony,
 Commeatus. *śs, m*, *Cic*:

Odesćie, Discessus. Abscessus. Recessus. *śs, m*,
 Discessio onis, *f*, *Cic*: Abitus. *śs, m*, Abitio.
 onis, *f*, *Tere*:

Odesćie od siebie. Vide Zapamiętywanie się.

Odestanie kogo gdzie. Amandatio. Relegatio.
 onis, *f*, *Cic*: Ablegatio. *Liv*:

Odespod. Vide Podspod.

Oderchnienie. Vide Oddech.

Oderkąc, (a rękę) Detexere. *Plau*:

Oderkąc (a odrykam) Returare. *Varr*:

Odęty. Vide Nadęty, *i*.

Odemstaie co, Hiāt conglutinatiō in aliqua re compacta. Solvitur compages. *Anal:*

Odeymuig co komu, Adimo, aufero, subtraho a liquid alicui. Orbo aliquem aliquo. *Cic:*

Odeymuig komu broń, oręże, Exarimo aliquem. *Tacit:* Spolio armis aliquem. *Virg:*

Odeymuig kogo wilkom &c. Eripio aliquem lupis &c. *Plau:*

Odeymuig się gniewowi, smey woli, &c. Cohibeo iracundiam, furorem, motus animi turbatos &c. Contineo insolentiam &c. *Cic:*

Odeymuig sobie od geby, Fraudo me meo victu. *Liv:* Fraudo meum genium. *Plau:*

Odganiacz, oddalacz, Depulsor. oris, m, *Cic:* Propulsator. *Valer:*

Odganiam, odpędzam kogo, co &c. Repello, depello, propello, pello, propulso, arceo aliquem, aliquid. *Cic:*

Odginam co, Recurso aliquid. *Colu:*

Oagłos, Echo. *As, f, Ouid:*

Oagniemac się, Dimittere iracundiam. *Cas:* Omittere iracundiam. *Tere:* Remittere iracundiam. *Cic:*

Odgryzam się, ugryzuig się, Remordeo me. *Hor:*

Odgryzam się, tran: Non sino me vexari &c. *Anal:*

Odiazł, odiechanie, Discessus. *As, m, Profectio:* onis, f, *Cic:*

Odiecie czego, Ademptio. onis, f, *Cic:*

Odieżdżam gdzie z kad, Abequito. *As, n, i, Liv:*

Odiskacz, Exactor. oris, m, *Quint:* Flagitator. *Cic:*

Odiskanie, Recuperatio. onis, f, *Cic:*

- Odiſkuiacz, Recuperativus. *i, 3, Anal:*
 Odiſkuię co iakokolwiek, Recupero, recipio ali-
 quid. Pervenio ad meum aliquid. Cic: Evin-
 co aliquid. Ulpia.
 Odkażę co komu, Lego as, aliquid alicui. Cic:
 Odkażanego co, Legatum. *i, n, Ulp:* Fidei com-
 miſſum. *i, n, Quinz:*
 Odkażanego co mający, Legatarius. *i, m, Pompon:*
 Odkeſuię ſię. Vide Odgryzam ſię.
 Odkiplato co, Deſiit ſpumare aliquid. Plin:
 Odkiwnąć głowa, Renuere. Abnutare. Cic: Ab-
 nuere Plau:
 Odkiwnienie, Renutus. *as, m, Plin: Jun:*
 Odkładacz, Ludilator. *oris, m, Horat:*
 Odkładam co na ſtrong, Sepono, ſemoveo aliquid.
 Removeo aliquid de medio Cic:
 Odkładam co na inſzy czas, Differo, reſervo a-
 liquid in aliud tempus. Reſcio, retrudo ali-
 quid in adventum &c: Moram alicui aſſero.
 Cic:
 Odkładam ſprawę ſadową, ſady, Transfero cau-
 ſam &c: in &c: Amplio cauſam &c: Cic: Tra-
 jicio negotium ad magiſtratus novos &c: Liv:
 Odkładam, oduczam kogo czego, Deſvelacio ali-
 quem ab aliqua re. Dedoceo aliquem aliquid
 Cic:
 Odkładam ſię, oduczam ſię czego, Dedisco ali-
 quid. Cic:
 Odkleiam co, Reglutino as, aliquid. Catul:
 Odklinam męża Recanto ſerpentem Plin:
 Odkrycie, Patefactio. *onis, f, Cic: Deſectio. Ul-
 pia:*
 Odkrycie, odkryto Detraſſo velamine. Anal:
 Odkryty, vide. Nieukryty. Otmorzyszty.
 Odkrywam co prop: & tran: Aperio, pateſacio
 aliquid. Cic: Nudo, deſtego aliquid. Liv: Re-
 tego aliquid. Juven: Od.

Odkrywam sig, abo kogo nieprzystoynie, *Aperio*
aliquas partes corporis non decorè. *Cic:*

Odkupiciel, wykupiciel, Vindex. icis, c, *Cic:* Af-
fector. oris, m. *Liv:* Redemptor. *Sacri, Scrip:*
de Christo, *latinis antiquis vox hæc aliud sonat:*

Odkupienie czego, *Redemptio.* onis, f, *Cic:* Re-
demptura. a, f, *Liv:*

Odkupię co, kogo, vide. *Wykupię.*

Odkupię niewczas, *niepokoy &c.* *Redimo* pacem,
metum &c. *Cic:*

Odlaczam co, kogo &c: *Segrego, disjungo, se-*
jungo separo, *seccerno, secludo* aliquid &c:
Cic:

Odlaczenie, vide. *Oddzielenie. Rozłączenie.*

Odlatam, Avolo as, n, i, *Cic:*

Odtazę, Rependo, abscedo. *Anal:*

Odległość, rozstanie, Distantia. a, f, *Longinqui-*
tas. atis f, *Cic:* *Intervallum.* i, n. *Cæs:*

Odległy, daleki, Disjunctus. Disjunctissimus. Re-
motus. Remotissimus. i, 3, *Cic:*

Odległy jestem od kąd, *Disjungor, disjunctus* sum
ab &c: *Absum* spatiū bidui &c: *Cic:* *Dissto* a,
ab &c: *Plin:*

Odlewać, Fusor. oris, m, *Sipont:*

Odlewać kruszec, abo co z kruszczu, *Fundo* ali-
quid ex ære &c: *Plin:*

Odlewać wodę &c: *Elquo* aquam &c: *Colu:*

Odlewać robora, *Constatum, fufum* aliquid. *A-*
nal:

Odlewać służący, *Fuforius.* i, 3, *Sipont:*

Odlewać, lity, niedoty, *Constatum.* i, 3: *Suet:*
Fusus. Solidus. *Cic:* *Fufilis.* is, 2, *Ovid:*

Odliczam komu pieniądze, *Annumero* alicui pe-
X. 22

euniam, denarios. Numero alicui stipendium.

Cic:

Odłipa co, Glutinosum aliquid respuitur Anal:

Odłog, niesprawianie ziemie, Cessatio ab aratione agri. Anal:

Odłog, pole odłogiem leżące, Requies ager.

Ovid: Novalis ager. Varr: Inarata terra. Virg:

Odłogiem leży pole, Iacet campus. Quiescunt arva. Virg:

Odłogiem co leży, tran: Negligitur aliquid. Cas:

Anal:

Odłożenie sprawy, vide. Odwłoka.

Odłożony na strong, Sepositus. i, 3, Cic: Anal:

Odludek, Solitarius homo. Cic: A consuetudine vitæ communis alienus. Anal:

Odłudzam, vide. Odwabiam

Odłupig co, Fissurâ factâ avello aliquid. Anal:

Odłupig co od sciany &c: Avello, revello aliquid à pariete &c: Cic:

Odłuszczam, vide. Wytuszczam

Odłutować co, Replumbare. Ulpia:

O D M O D M

Odmach, Impetus, vis per elevationem addita alicui. Anal:

Odmarkotymać, Responfare. Plau:

Odmarza co, rozmarza, Regelatur aliquid. Colu:

Odmarza co, alirer: Gelū adustum est aliquid. Anal:

Odmarziam co, pacierz &c: Absolvo recitationem orationis, precnm &c: Anal:

Odmarziam, kończę mowę kiedyżtedyż, Peroro aliquando. Cic:

Odmarziam komu czego, Dēnego, abnuo aliquid alicui. Recuso aliquid postulanti. Cic: Nego oranti aliquid. Ovid: Od-

Odmawiam, niepozwalam, Nego. *as, a, i, Cic:*
 Odmawiaia mi, Repulsam fero, accipio, refero.

Cic: Repulsam patior. *Ovid:*

Odmęz, vide. Zamęz, i.

Odmiana, Mutatio. Permutatio. Immutatio. *Com:*
 mutatio. *onis, f, Cic:* Inclinatio. *Liv:*

Odmiana powietrza, Perturbatio cæli. *Cic:*

Odmiatam, vide. Odrzucam.

Odmiezt, Aër ex frigido & sicco humidus. *Anal:*

Odmiekam, Remollesco. *is, n, 3, Ovid:*

Odmiekczam, Remollio. *is, iui, itum, a, 4, Ovid:*

Odmieniacz pieniędzy, Collybista. *a, m, Pomp:*

Odmieniacza pieniędzy kram, Collybista officina.

Anal:

Odmieniam co, Muto. Immuto. Commuto. Vari-
 o. Novo. *as, a, i, Cic:* Transmuto aliquid.

Hor:

Odmieniam urzędniki, Reficio magistratus. Recre-
 o consules &c: *Cic:*

Odmieniam zdanie, radę, słowo, Muto senten-
 tiam. Desisto sententiâ. Retraho me. *Cic:*

Odmieniam pieniądze, Cambio. *is, n, 4, Prisc:*

Odmieniam u kogo czerwonyzłoty &c: Permuto
 aureum nummum æreis &c: *Anal:*

Odmieniam komu czerwonyzłoty, Permuto cum
 aliquo nummos æreos &c: aureo. *Anal:*

Odmieniam się, Muto. *as, absol: Liv: Vario. as,*
abs, Cels:

Odmieniam się w obyczaiach, Exuo antiquos mo-
 res. Novum ingenium mihi induo. *Liv: Mu-*

tationem morum facio. Deficio à me &c: *Cic:*
 Odmienianie pieniędzy, meksel, kambierya, Colly-
 bus. *i, m, Cic:*

Odmieniania pieniędzy płaca, zysk, Collybus. *2*
m, Cic:

Odmienikwiat Ziele, Tripolium. *i, n, Matth:*

Od:

- Odmienne*, Mutabiliter. *Varr.*
Odmienność, Mutabilitas. Volubilitas. *aris, f, Cic:*
Odmienny, Mutabilis. Commutabilis. *is, 2, Cic:*
Varians. aris, 1, Plin:
Odmierzam co, Remetior, admetior aliquid. *Cic:*
Demetior. iris, d, 4, Plau:
Odmior, vide. *Wymior. Odrzutek.*
Odmładzam co, kogo, Renovello *as, aliquid. Co-*
lui: Recoquo aliquem &c: Cic:
Odmładzam się, Revitesco. Repubescio. *is, n, 3,*
Ovid:
Odmłodniały, Recoctus. *i, 3, Catul:*
Odmłodnienie, wylinienie, Vernatio. *onis, f, Plin:*
Odmorski, nieprzymorski, Mediterraneus. *i, 3,*
Cic: Mediterreus i, 3, Fest:
Odmorze, od morza odległość, Mediterraneum.
i, n, Plin: Meditullium. i, n, Fest:
Odmotać, Replicare tricam. *Plau:*
Odmowa, odmówienie, niepozwolenie, Repulsa. *a,*
f, Cic:
Odmruczeć, odmruknąć, Responsare. *Plau:*
Odmruknąć, vide. *Odkimnąć głowę.*
Odmuchnąć co z prochu, Deflare aliquid. *Plin:*
Odmynam czego, Removeo aliquid. *Cic:*
Odmynam się od kąd, Removeo me à &c: *Cic:*
Odmynam skrzynię, komorę &c: V Odmarzam.
Odmyczy, mogący się odmyć, Qui elui potest. *Anal:*
Odmynam co, Eluo maculam &c: *Cic: tr:*

O D N O D N

- Odnawiać*, Novator. *oris, m, Gell: Reparator.*
Scar: Reformatior. oris, m, Plin: Fun:
Odnawiam co, Renovo. Novo. Instauro. *as, a,*
1, Redintegro, interpoło aliquid. Cic: Inno-
vo aliquid. Liv:

Odną-

Odnawiam się, Recrudescō. is, n, 3. Cic: Us:
Recrudescit vulnus.

Odniało, vide. Osmiało.

Odniesienie, odnoszenie, Relatio. Quint: Reportatio. onis, f. Anal:

Odniesienie sprawy do zmierzchności, Relatio ad senatum &c: Plin: Jan: Relatio criminis &c: Ulpia:

Odnoga morska, &c: Brachium maris &c: Aestu-
rium i, n, Liv: Divortium. i, n, Cic: Sinus.
us m, Plin:

Odnoga gory, Ramus montis. Plin:

Odnosić, vide. Oskarżyciel. Podchmytać.

Odnoszę co komu, Refero aliquid alicui. Cic:

Odnoszę co od kogo, Aufero aliquid ab aliquo.
Plau: Fero aliquid ab &c: Cic:

Odnoszę co do kogo, vide. Oznajmuje.

Odnoszę kogo do kogo, Defero aliquem alicui.

Criminor aliquem apud aliquem. Cic:

Odnosić u drzew, ziot &c vide. Rosocha.

Odnawienie, odnawianie, Renovatio. Instauratio.
onis, f, Cic: Redintegratio. Tere:

Odnawieniu służący, vide. Pomtarzalny.

Odnawiony, Novatus. Renovatus. i, 3. Cic:

Odnosiły, Multifidus. i, 3. Lucan:

Odorać miedzę, Aratrō protollere limitēm. A-
nal:

Odorać dług, Compensare aliquid suā operā in
arando. Anal: Cic:

Odpadający od postuszczenia, Rebellis. is, 2, Stat:

Odpadam w co znów, Relabor ad aliquid. Ta-
cir: Recido in aliquid. Cic:

Odpadam, odstępie wiary, postuszczenia, De-
ficio.

ficio. *is, 3, Absol:* Deficio ab aliquo. Abjicio, relinquo obedientiam &c: *Cic:*

Odpadam w chorobie, Recido in morbum. *Liv:*

Odpadły, vide. Odpadający.

Odpadnienie, odstąpienie od poddaństwa, Rebellio. *onis, f, Tacit:* Defectio. *Cic:* Rebellium. *i, n, Liv:*

Odpadnienie w chorobie, recydywa, Nova tentatio morbi. *Cic:* Recidivus morbus, *Plin:* Reversio febris &c: *Cic:*

Odpasuję co, Exsolvo aliquid à latere &c: *Tacit:*

Odpasuję się, rozpasuję, Discingor. *eris, p, 3, Cic:*

Odpędzam, vide. Odganiam.

Odpędzenie, Repulsus. *as, m, Lucr:* Abalienatio. *onis, f, Cic:*

Odpieczętować, ormorzyć list, Resignare literas.

Relinere epistolam *Cic:* Resolvere literas. *Liv*

Odpieram kogo, vide. Odganiam. Odpycham.

Odpinam co, Refibulo *as, aliquid, Mart:*

Odpis, pisanie przeciw czemu, Contrascriptum. *i, n, Cic:*

Odpis, odpisanie, Rescriptum. *Tacit:*

Odpisuję komu, Rescribo epistolæ alicujus, alicui. Persolvo epistolæ. *Cic:*

Odpłaszam, Terrore repello. *Cic:* V. Odstraszam:

Odpłata, vide. Zapłata. Oddanie dobrego.

Odpływam, Abnato *as, n, 1, Stat:*

Odpoczęty, który sobie odpoczął, Requies. *i, 3, Salust:*

Odpocznienie, Requies. *ei, f, Cessatio libera & otiosa Otium. i, n, Cic:* Remissio laborum. *Quint*

Odpoczywam, Quiesco. *is, n, 3, Conquiesco. absol:* Requiesco à malis &c: *Levo, relaxo animum. Cic:*

Odpoczywam komu, dać odpoczynek, Do requiem

em alicui ab opere. *Colu:* Do alicui vacationem alicujus rei. *Cic:*

Odpoczywanie, vide. *Odpocznienie*.

Odpór, vide. *Odsiecz*. *Wstręty*. *Obmowa*.

Odpór słowny, *Confutatio*, *refutatio* alicujus.

Infirmatio actionis &c. *Cic:*

Odpór dać komu, *Refuto* aliquem, *conatus* alicujus, *Repugno* alicui, *Reprimo* impetum alicujus. *Cic:*

Odporna strona, vide. *Strona odporna*.

Odporne pismo, *mowa*, *Contrarium scriptum*. *Anal:* vide. *Odpór*, 2.

Odpornik, *Refutator*. *oris*, *m*, *Arnob:*

Odpornik w prawie, *Æmulus*. *ī*, *m*, *Cic:* *Concertator*. *oris*, *m*, *Tacit:*

Odporny, *odborowi służący*, *Repugnatorius*. *ī*, *3*, *Vitr:* *Refutatorius*. *Simmach:*

Odporny, *któremu się dać odpór może*, *Qui facile refutari potest*. *Anal:*

Odpowiadacz, *Renuntius*. *ī*, *m*, *Plau:* *Respondor*. *oris*, *m*, *Hora:*

Odpowiadając, *Responsivè*. *Ascon:*

Odpowiadam komu na co, *Respondeo* alicui *ad* &c. *Do*, *reddo* *respondum*, *Responsito* aliquid alicui. *Cic:*

Odpowiadam komu nieprzywacielskie, *Denuntio*, *indico* alicui *inimicitias*, *dimicationem* &c. *Inimicum* me alicui *profiteor*. *Cic:*

Odpowiadam komu na pozdrowienie, *Resaluto* aliquem. *Cic:* *Impertio* *resalutatione*. *Suet:*

Odpowiadam u prawa, *bronię się*, *Respondeo*. *es*, *absol:* *Cic:*

Odpowiednia, vide. *Wyrocznica*.

Odpowiednik, *który nieprzywacielskie komu odpowiadział*, *Hostis capitalis* alicujus. *Cic:*

Odpowiedz, *Responsio*. *onis*, *f*, *Respondum*. *ī*, *n*, *Suet:*

Odpow...

Odpowiedź na pozdrowienie, Resalutatio. *onis, f, Sver:*

Odpowiedź, mypowieść, vide. Rozbrat.

Odpowiedź nieprzyjacielska, Denuntiatio. Perduellio. *onis, f, Inimicitia indicta. Cic:*

Odpowiedź Boska, vide. Wyrok Boski.

Odpowiedź na to łacna, Ad hoc facile respondetur. Anal:

Odpraszam, vide Wypraszam. Przepraszam.

Odprawa posłańca, Dimissio nuntii &c: Anal:

Odprawa sługi &c: Dimissio. *onis, f, Cic:*

Odprawa żołnierza, Missio militum. Cic:

Odprawiam co, odprawiam sprawę &c: Exequor expedio negotia, res &c: Conficio negotium &c: Cic:

Odprawiam, odprawiam kogo, Dimitto à me aliquem. Missum facio aliquem. Cic: Absolvo aliquem. Plau:

Odprawiam syna, wydzielam, Emancipo filium.

Ex potestate dimitto filium. Cic:

Odprawiam posła, Responso do legatis. Anal:

Odprawiam żołnierza, vide. Respuszczam wojsko.

Odprawianie spraw, vide. Sprawowanie, i.

Odprawianie spraw sądowych, Adio, dictio causarum. Cic:

Odprawianie syna, wypuszczenie z mocy Oycowskiej, Emancipatio filii. J, C, Ulpian:

Odprawiony, Dimissus. 2, 3, Cic:

Odprawiony syn, Emancipatus filius. Fest:

Odprawiony żołnierz, vide. Żołnierz odprawiony.

Odproszenie, odpraszanie, Deprecatio. *onis, f, Cic:*

Odprawdzam kogo, Reduco aliquem, Cic: Prosequor aliquem officii causa. Liv:

Odpro-

- Odprowadzanie, Reductio. onis, f, Cic.
 Odprzysięgam się czego, Eiusi aliquid. Cic.
 Odprzysięgam się czego, aliter, sapieram się, Ab-
 iuro aliquid. Plaut.
 Odprzysięganie, Ejuratio, onis, f, Fest.
 Odpust, miłosierdzie lato, Indulgentia. arum, f,
 Spart.
 Odpust maiaey paciorek &c: Tesseræ veniales.
 Budæ:
 Odpuszczam komu winę, Ignosco, parco, do ve-
 niam alicui. Do impunitatem peccati. Cic.
 Odpuszczenia godny, Ignoscendus. i, 3, Venia-
 lis. is, 2, Alacr. Ignoscibilis. is, 2, Gell.
 Odpuszczenia niegodny, Indignus veniâ. Anal.
 Odpuszczenia proszę, Veniam peto. Cic.
 Odpuszczenie długu, grzechu &c: Remissio pænæ
 &c: Venia culpæ &c: Impunitas. aris, f, Cic.
 Odpycham kogo, Repello, dimoveo aliquem. Cic.
 Odpychanie, Repulsus. us, m, Cic:

- Odratchoroba, Boa. æ, f, Rubentes papulæ. Plin.
 Odrabiam co, Operâ aliquid compenso. Cic.
 Odradzający, Dissuasor. oris, m, Cic:
 Odradzam co komu, Dissvadeo aliquid alicui.
 Deduco à mente & consilio aliquem. Demoveo aliquem de sententia. Revoco ab incepto.
 Cic:
 Odradzam, znouu rodzę, Regenero. as, a, i, Plin.
 Regigno is, ui, itum, a, 3, Lucr.
 Odradzam się, Renascor. eris, d, 3, Liv:
 Odradzanie, nieradzenie, Dissvasio. onis, f, Cic:
 Dehortatio. Diomed:
 Odradzanie, odrodzenie, Regeneratio. onis, f,
 Sacr: Scripr:

Odrapany, vide. Oszarpany.

Odraſtający po wycięciu, Caduus. *i, 3*, Reſtibilis. *is, 2*, Plin:

Odraſtam, odradzam ſię, Renascor. *eris, d, 3*, Cic: Reviviſco. Recreſco. *is, n, 3*, Plin: Pululo ab radice. Virg:

Odraſtanie, odmłodnienie, Regerminatio. *onis, f*, Plin:

Odrażam kogo od czego, Alieno, ab alieno aliquem ab aliquo. Studia alicujus tardo. Cic:

Odrażam ſię od kogo, Alienor, ab alienor ab aliquo. Animò & voluntate ab aliquo diſſideo. Cic:

Odrażenie, Alienatio. *onis, f*, Alienus & offensus animus. Cic:

Odrętwiałość, odrętwienie, Callus. *i, m*, Callum. *i, n*, Plin:

Odrętwiały, vide. Zdrętwiały.

Odrętwieć prop: Callum obducere. Cic: Torpere. Non:

Odrętwieć tran: Obdurescere. Callum obducere. Occalleſcere. Cic: Indureſcere. Quint:

Odrobina czegoſkolwiek, Minutia. *e, f*, Sene: Micula. *e, f*, Arnob:

Odrobiny ſłotowe, Analeſta. *orum, n*, Marr:

Odrodek, vide. Wyrodek.

Odrodzenie prop: vide. Odraſtanie.

Odrodzenie item: vide. Odradzanie.

Odrostek drzew odciętych, Recidua arborum. Fſid:

Odryknać, oznać ſię rykiem, Remugire. Ovid:

Odrymam co od kąd, Abripio, avello, abſtraho aliquid à &c: Cic: Revoco aliquid à &c: Cas:

Odrymam ſię, Abſtraho me. Cic:

Odrzekam ſię czego, Execror, deteſtor aliquid.

Cic:

Od

Odrzekam się syna, Abdico filium. *Plan:*
Odrzekanie, Execratio. *onis, f, Cic: Detestatio.*

Macr:

Odrzezek, vide. Obrzezek:

Odrzucam co od siebie, Rejicio à me aliquid. Ab-
jicio aliquid. *Cic:*

Odrzucam co, tran, Respuo, improbo, rejicio, re-
pudio, recuso aliquid. *Cic:*

Odrzucanie, odrzucenie czego, Rejectio. *onis, f,*

Cic: Rejectus. As, m, Cels: Abjectio. ad Heren:
Odrzucony od dostąpienia urzędu, Præteritus. Re-

jectus. *i, 3, Cic:*

Odrzutek, brak, Rejectanea. *orum, n, Cic:*

Odrzutki w bydłe &c: Rejiculæ pecudes. &c:

Varr:

Odrzutny, odrzucenia godny, Rejiculus. *i, 3, Senec:*
Rejectaneus. *Cic: Reprobis. i, 3, Ulpia:*

Odrznie, Antepagmenta. *orum, n, Cato:*

Odrzynam, Abscindo cultro. *Anal:*

Odsadzam kogo od czego, Submoveo aliquem à
&c: *Cic:*

Odsadzam od piersi, Depello à lacte. *Virg: Dis-*
jungo à mamma. *Varr: Ablacto as, a, i, Sacr:*
Script:

Odsadzanie od piersi, Ablactatio. *onis, f, Sacr:*
Script:

Odsadzony od piersi, Depulsus à mamma. *Varr:*
Exuber. eris, i, Scalig:

Odsadzam kogo czego, Abjudico aliquid ab ali-
quo. *Cic: Abdico as, aliquid ab aliquo. Pom-*
pon:

Odsadzam kogo czei, Spolio aliquem honestate.
Cic:

Odsadzenie czei, Infamia publica irrogata ob
scelus à lege &c. *Anal*:

Odsadzony czei, vide *Wymołaniec*.

Odsiecz, Suppetia quæ obsellis feruntur. *Anal*:

Odsiecz dać, Advenire suppetias obsellis. *Plau*:
Venire subsidio alicui. Eximere ex obsidio.
ne. *Cic*:

Odsieczny, Obsidionalis. *is*, 2, *Liv*. Repulsori-
us. i. 3, *Asm*:

Odsiecznik, Adjutor belli. Adstipulator alicujus.
Cic:

Odsiedziać się chleb, Crusta panis ex vehemen-
ti, diuturna coctura abscellit. *Anal*:

Odskaknąć, Reulio, *is*, n. 4, *Cic*, Absilio. *Lucr*

Odkrobać co, Circumradere aliquid. *Colu*:

Odstaniam co, vide *Odkrywać*, *Odcimiam*.

Odstuga, *odstugowanie*, Officium mutuum. *Cic*:

Odstuguję kemu co, Persolvo alicui receptum
officium. Officiis mutuè respondeo. *Cic*; *Gra*-
tiam refero parem. *Plau*:

Odsplęwać, *spiewanie skończyć*, Finire canticum.
Anal:

Odsplęwać aliter, Compensare cantu. *Anal*:

Odspod, vide. *Pod spod*.

Odspodni, vide. *Spodni*.

Odstaig, *odstawam od kogo*, *od Pana*, Relinquo
dominum. *Caral*: Deseisco ab heroe &c. *Anal*:

Odstanie od ko o, czego, Renuntiatio. *onis*, f.
Cic: *Anal*:

Odstapienie, vide. *Odeszcie & sequentia*.

Odstapienie od rzeczy, Digressio à proposito. *Ex*-
cursio orationis. *Cic*: Egredius. *us*, m, *Tacit*:

Odstapienie przyjaciela &c: Proditio amicitia-
rum. Defectio alicujus. *Cic*:

Odstapienie od poddaństwa, Rebellum i, n, *Liv*:

Odstapienie od wiary, Defectio à recta religione,
Anal:
Od.

Odstąpienie od postuszeństwa Zakonnego, Apostasia à vita monastica &c: Anal.

Odstąpiony od lekarzów, Deploratus à medicis. Plin: Depositus. 2, 3, Cic: Conclamatus. Lucan:

Odstępca, Desertor. oris, m, Cic: Defector. Sver:

Odstępnę od kąd, Abscedo ab aliquo. Liv: Digredior ab aliquo. Cic: Abhisto à &c: Plin:

Odstępnę czego, Recedo ab aliquo. Descisco à &c: Projicio, desero aliquid. Cic: Renuntio alicui. Paul: J, C.

Odstępnę kogo, nietrzymam z kim, Degenero, descisco ab aliquo. Discrepo ab opinione, consiliis &c: alicujus. Cic:

Odstępnę kogo aliter, odpadam od kogo, Deficio à quem. Cic:

Odstępnę od rzeczy, Digredior à causa, de cursu orationis. Digredior ab eo quod proposui. Egredior à proposito. Aberro, deflecto à proposito. Cic:

Odstraszam kogo od czego, Deterreo, absterreo aliquem à &c: Cic: Proterreo aliquem. Plau:

Odstroił się instrument, lurnia &c: Remiserunt chordæ intentæ citharæ &c: Anal:

Odstrychnąć co, kogo, Amovere aliquid, aliquem. Cic:

Odstrzelać kogo, Sagittis &c: propulsare aliquem Anal:

Odmiećny, Solennis. is, 2, Liv: Feriatus. 2, 3, Plin: Fun, Festus. 2, 3, Sene: Persolennis. 2, 2, Sver:

Odsyłam co komu, Remitto aliquid alicui. Cic:

Odsyłam co, kogo, do kąd, Rejicio aliquem, aliquid ad &c: Cic:

Odsyłam kogo do niasnego forum, Rejicio aliquem ad suas leges. Buda:

Odśyłam kogo gdzie, Relego, aliquem in &c:
Ovid: Amando aliquem aliquod. Cic: Ablego a-
liquem aliquod. Teren.

Odśyłanie, odestanie, Remissio. onis, f, Anal:

Odśzczekać propr: Latratu abigere. Anal:

Odśzczekać tran: Odmotać co, Recantare aliquid.

Hor: Retractare dicta. Virg:

Odśzczepienieć od koscioła, Schismaticus. i, m,
Ex Grac:

Odśzczepieniestwo od koscioła, Schisma. atis, n,
Ex Grac:

Odśzpuntować beczkę, Relinere dolium. Tere:

Odśztychnąć, oddać sztych, Repungere. tr: Cic:

Odśzumować co. Despumare aliquid. Virg:

Odśzydzt, odśzarować, Reludere adversus jo-
cos alicujus. Senc: Ridiculum ridiculō elu-
dere. Quinz:

Od tad, od tego czasu, Abhinc. Tere:

Od tad, od tego mieysca, Hinc à. Cic: Us: Hinc
profecti. A capitolio &c:

Odrańcować, odśkakać grę, Desaltare saltum.
Saltationem peragere. Anal:

Odręcam co, Retrudo. is, si, sum, a, 3, Plau:

Odręcam tran: odrąsam kogo, Abalieno aliquem;
Cic:

Odręcam się tran: vide. Odrąsam się od kogo.

Odręcenie, vide. Odrażenie. Wstęz.

Odręz, vide. Odręziwość.

Odrękam co zatkanego, Retuso as, aliquid. Varr

Os alicujus rei patere facio. Anal:

Oduczam kogo czego, Dedoceo aliquem aliquid,
Cic:

Oduczam się czego, Dedisco aliquid. Cic:

Odu:

Odumart długow &c: Reliquit as alienum Cic:
Odumarte dobra, Bona mortui. Bona mortui in
 testatō relieta. Anal:

Odużne, podarek za posługę czyją, z właszcza
 za przyniesienie darów, Honorarium. i, n, Plin:
 Anal:

Odwabiam kogo od czego, Avoco aliquem ab ali-
 quo. Anal:

Odwabiająca rzecz, Avocamentum i, n, Plin: Lun:
Odwabianie, Avocatio illecebrosa. Anal:

Odwalam co, Amolior aliquid. Sifen: Remolli-
 or aliquid. Ovid: Revolveo aliquid. Virg:

Odwarkam, Responso. as, n, i, Plau: Obmūr-
 muro. as, n, i, Ovid:

Odwazam co waga, srebrem &c: Dependo ali-
 quid librā. Plin: Penso aliquid argentō &c:
 Colu:

Odwazam sobie szkodę, śmierć &c: Summę rei
 periculum facio. Ad extrema consilia descen-
 do Cic:

Odwazanie waga: Repensio onis, f, Anal:

Odwazanie aliter: vide Postanowienie, A.

Odwężny, Ad omnem eventum, ad periculum
 paratus. Cic:

Odwetować, Referre par. Par pari referre. Tere:

Odwieczerze, Pomeridianum tempus. Dies incli-
 natus in tempus pomeridianum. Cic:

Odwieczor (adverb:) Pomeridiano tempore.
 Cic:

Odwieczorny, przypołudniowy, Pomeridianus Post-
 meridianus. i, 3, Cic:

Odmierzgam prop: & tran: Recalcitro. as, n, i,
 Horat:

Odmigzuig, vide. Rozwigzuig.

Odwikłać, Resolvere nodos. Liv:

Odwilżam, Humecto. as, a, i, Virg:

Odwołanie, Humeatio. *onis, f.* Henr: Steph:
Odwołacz co, prop: Abstraho aliquid. *Anal:*
Odwołaczę sprawę &c: Profero actionem, opus
 &c: *Cic:*

Odwołacznie, Procrastinando. *Cic:*

Odwołaczny, Prorogativus. *i, 3.* Sene: Moratus. *i,*
3. Liv:

Odwołaczyciel, odkładacz, Cunctator. *oris, m.* *Cic:*
 Dilator. *oris, m.* Horat:

Odwołka, odmłazanie, Procrastinatio Cunctatio.
 Dilatio. Sūstentatio *onis, f.* Mora *a, f.* *Cic:*

Odwołka prawna, odłożenie, Comperendinatio;
onis, f. Comperendinatus. *as, m.* *Cic:*

Odwołko, *się co*, In diem abiit. *Tere:*

Odwoł w prawie, Purgatio. *onis, f.* *Cic:*

Odwołę kogo prop: vide Odprowadzam

Odwołę kogo od kad, propr: & tran: Revoco,
 abduco, avoco deduco aliquem *a, ab* &c *Cic:*

Odwołę się od czego tran: Traduco animum,
 cogitationem ab aliqua re. Avoco me ab al-
 liquo. *Cic:*

Odwołę kogo na strong, Seduco aliquem so-
 lum. Sevooco aliquem. *Cic:* Prehendo aliquem
 solum. *Tacit:*

Odwołzenie kogo, Avocatio. Revocatio. *onis, f.*
Cic:

Odwołzenie się, odchodzenie na strong, Secessio.
 Seductio. *onis, f.* *Cic:*

Odwołanie fałszu, porwarzy &c: pismem, Pali-
 nodia. *a, f.* Retractatio. *onis, f.* *Cic:*

Odwołanie, odmowywanie do wyższego sądu, Ap-
 pellatio ad &c: *Cic:*

Odwołę tam co, Edico aliquid. *Cic:* V. Wywa-
 ty mam *3.*

Odwołę tam com memit, Recanto aliquid. *Horat*
 Retexo orationem meam. *Cic:* Habco pro non
 dicto. *Liv:*

Odwo-

Odwołał obwiniony swego towarzysza, Partici-
pem criminis negavit, quem antea affirmabat.
Anal.

Odwołata biatogłowa złoczyńcę na śmierć zda-
nego, Femina maleficum quendam damnatum
sponsum suum esse proclamavit. Anal.

Odwołtywam się do wyższego prawa, vide. A-
peluig.

Odwoz, odwożenie, Asportatio, onis, f, Cic:

Odwożę co, Revelio aliquid. Plau:

Odwracam oczy od kogo, Avertio oculos, vultum
ab aliquo. Ovid: Removeo oculos a &c: To-
tum me avertio à &c: Cic:

Odwracam co złego, Avertio pestem &c: Cic: A-
verrunco eladem &c: Pacuv:

Odwracam rolę, vide-Przeorymam.

Odwracam rzekę vide. Obracam rzekę.

Odwracam się od czego, vide. Odwodzę się.

Odwracanie czego złego modlitwa &c: Depreca-
tio incendiorum &c: Plin:

Odwrócenie propr: Aversio. onis, f, Quint:

Odwrócenie rżans: Alienatio. Abalienatio. onis,
f, Aversans & repugnans natura Cic:

Odwrócenie wilgotności w ciele na inше miejsce,
Revulso humoris. Anal:

Odwrót w oraniu, Versura. a, f, Colu:

Odwrót wojenny, Receptus. us, m, Revocatio à
bello. Cic:

Odwrrotny, -przymrotny, Revocabilis. is, 2, Ovid:
Periodicus. i, 3, Plin:

Odwrrotny na drugiego, Reciprocus. i, 3, Gell:

Odwrrotny, odwracający co złego, Aversor ma-
lorum. Cic: Avertuncans mala Cato:

Odwrrotny, odwracaniu nawracaniu służący, Tropi-
cus. i, 3, Manil:

Odwrrotny wojenny znak, Signum receptus. Cic:

Odmykam czego, vide. Odkładam fig.

O D Y O D Z

Odymaicy, vide. Opuszaiacy.

Odynam, vide. Opuszam:

Odynam fig., vide. Nadynam fig.

Odżartować, Salibūs vicissim uti. Anal. Per jo-
cum respondere. Anal. Plau:

Odżegnać fig. czego, Cruce sancta avertere ali-
quid. Anal:

Odżeniam, vide. Odganiam

Odzieżić członki, nogi &c. Adusta habere mem-
bra nivibūs &c. Plau: Frigore sensum
amittere manūs &c. Anal:

Odzieżty mi ręce &c. Adussit mihi frigus ma-
nus &c. Virg:

Odzieżwie nog, Pernio. onis, m, Perniunculus.
i, m, Plin:

Odziemek czegokolwiek, Caudex. icis, m, Imum
plantæ, arboris &c. Plin: Juna arbor &c. Cas:

Odziemny, Imus. Infernus. i, 3, Plin:

Odzienie, odzież, Vestis is, f, Vestimentum. In-
dumentum. Tegumentum. i, n, Vestitus. A-
mictus. is, m, Cic:

Odzieram drzewo z skory, Delibro arborem. Co-
lu: Decortico arborem. Plin: Deglabro arbo-
rem. Paul: 7, C.

Odzieram zwierze ze skory, Deglubo pecus &c:
Sper: Despolio aliquid. Plau: Excorio. as, a,
i, Sipont:

Odzieram z oręża, vide. Odgynie broń

Odzieram z czegokolwiek, Nudo, spolio, oibo
aliquo. Cic:

Odzieram dom, dach, &c: Nudo testis culmen &c:
Liv:

Odzie-

Odzieranie, łupienie drzewa, Decorticatio. onis, f. Plin:

Odzieranie, łupienie zwierzęcia, Excorticatio. onis, f. Sipont:

Odzieranie aliter, vide. Łupiestwo.

Odziwzać co, otrzymać, Obtinere aliquid. Com-
pote'm fieri alicujus. Cic:

Odziwzać się, vide. Otrzymać się 1, 2,

Odziwam kogo, vide Okrywam Przyodziewam.

Odziewam kani, Oscitatione respondeo alicui.

Anal:

Odziewanie, Indutus. ūs, m, Tacit: Amictus. ūs, m. Varr:

Odzłorzyć, Remaledicere. Suet:

Odmierne, myto za przypuszczenie dokąd, Hono-
rarium quod pro introitu datur. Budæ:

Odzwierny, mroźny, Janitor. oris, m, Atrienſis.
is, m, Cic: Ostiarius. i, m, Plin:

Odzwierna, Ianitrix. cis, f, Plan: Ostiaria. e,
f, Cesar.

Odzwiernego urząd, Admissionis officium. Suet:

Odzwiernego komorka, Thyroteum. i, n, Vitruv:

Odzmyczaiam się, vide Odkładam się.

Odzmyczaienie, Desuetudo. inis, f, Liv:

Odzynam się do wyższego urzędu, vide, Apelię

Odzymiający, Refocillandi vim habens. Budæ;

Odzynam kogo, Nutricando educo as, aliquem.
Varr:

Odzynam się, Reparo vires. Sene: Reficio me.

Reficio vires corporis. Cic: Recupero vires.
Tacit:

Odzymianie się, Recreatio ab aggritudine &c. Plin:

O F I O F I

Ostara (powszechnie) ofiarowanie, Sacrificium.

Sacrum. i, n, Sacrificatio. Immolatio Libatio.

onis, f, Res Divina. Cic: Litatio. onis, f, Liv:

Ostara

Osiara pogarska, to co *osiarunia*, Hostia. a, f.
Ovid. Porrecta. orum, n, *Varr*. Supplicamenta.
 orum, n, *Apul*:

Osiara koscielna, która lud oddaie, Oblatio. o.
 nis, f, *Terz*:

Osiara nowego testamentu *wtasna*, Res Divina. In-
 eruentum sacrificium. *Anal*:

Osiarnik, Immolator, oris, m, *Cic*: Victimarius.
 i, m, *Liv*: Liturgus i, m, *Plin*: Lun:

Osiarny, do ofiar należący, Sacrificus. i, 3, *Ovid*:
 Sacrificialis. is, 2, *Tacit*:

Osiarnię BOGU, ofiarę czynię, Sacrifico DEO.
Plau: Facio sacra. sacrificium. *Cic*. Facio rem
 Divinam. *Tere*: Lito victimas, sacrificium. *Suez*
Osiarnie co komu, ratzę czym kogo, Defero ali-
 quid alicui. *Cic*:

Osiarnię się komu, Offero alicui meam operam
 ultro. Defero alicui mea officia, studium, di-
 ligentiam. *Cic*: Dico as, meam operam alicui.
Tere:

Osiarnię się, oddaie się na zgubę za kogo, Devova.
 o me pro aliquo. *Cic*:

Ofciał, Vicarius Episcopi in jure sacro. *Anal*:

Ofcyant, Sacerdos, qui suam vel alterius vi-
 cem publicè sacrificando fungitur. *Anal*:

Ofuknać się na kogo, Inelementer alicui dicere.
Cic:

O G A O G I

Oganiam, proso, pszenicę, Abigo aves à milio,
 à tritico. *Marr*:

Oganiam proso sudze, zrân, Operam meam pro
 aliquo loco in &c. *Anal*:

Oganiam, odganiam muchy, Abigo muscas. *Cic*:

Oganka od much, Muscarium. i, n, *Marr*:

Oganka od powiewania, powiewaczka, Flabellum.
 i, n, *Terent*:
 Ogar,

- Ogar. Canis ferarum odorator, vestigator. Anal:
 Ogarek świece, pochodnie, Reliquum combustæ
 candelæ, facis. Anal:
 Ogarnąć co. Complecti, amplecti, circumplecti,
 comprehendere aliquid. Obire, aliquid. Cic:
 Ogarnąć co słowy, myśla &c. Comprehendere
 aliquid verbis, animò &c. Cic:
 Ogarnąć ubożego, Excipere comiter desertum
 ab omnibus, egenum &c. Anal:
 Ogarnąć cudze wady, pokryć, przebaczyć, In-
 dulgere peccatis alicujus. Cic:
 Ogarnąć kogo przybrać, Vestire aliquem. Tere:
 Ogarnienie, objęcie, Amplexus. Complexus. hr,
 m, Complexio. onis, f. Cic:
 Ogarnienie aliter, vide, Pojęcie rozumem.
 Ogarniony rozumem, Comprehensibilis. is, 2, Cic:
 Ogień pospolity, Ignis. is, m, Cic: Igniculus. i,
 m, dim. Fūen:
 Ogień podniebny ieden z żywiołom, Ignis æthe-
 reus. Ignis. absol, Elementum ignis. Æther.
 eris, m, Cic:
 Ogień, abo ognie napowietrzne, komety, Crinita
 stella. Cometa. æ, m, Cic: Bolis. idis, f. Plin:
 Ogień przyprawny, Ignis artificiosus. Anal:
 Ogień nihy z gwiazd wypadający, który czyszcze-
 niem gwiazd prosci zowia, Ignis fatuus. Anal:
 Ogień piekielny choroba, Ignis sacer. Plin: Virg:

- Oglądam, oglądynam co, Inspicio, Circumspicio,
 contemplor aliquid. Cic: Perlustro oculis
 aliquid. Liv:
 Oglądam, oglądynać iadę co. Lustro aliquid. Cic:
 Venio invisere aliquid. Plau:
 Oglądam się w zad, po stronach, Circumspicimo.
 Re.

Respicio *is, exi, etum, a, 3.* Circumspecto.

Respecto *ai, n, 1.* Cic:

Oglądam się na co, mam w zgląd na co, Respicio, circumspecto aliquid, Duceo rationem alicujus. Cic:

Oglądam się na kogo, boję się kogo, Vereor, subvereor aliquem. Contineor alicujus auctoritate. Cic:

Oglądam się na kogo, uń co spodziewając się *ra-runka* &c: Respecto aliquid opis &c: ab aliquo. Pendeo ex aliquo. Totum me in aliquem converto. Cic:

Oglądać się z kim, vide. Uyrzec się z kim.

Oglądanie, oględzwanie czego, Inspectio. *onis, f, Quint:*

Oglądanie kraiom, &c: Lustratio. *onis, f, Cic:*

Oglądanie czego, przeglądanie, wybaczenie, Indulgentia *a, f, Sene: Dissimulatio onis, f, Cic:*

Oglądanie się w zaq, Respectus. *us, m, Liv:*

Oglądanie się po stronach, Circumspectio. *onis, f, Cic:*

Oglądanie się na co. na kogo respekt, Respectus. *us, m, Liv: V. Obawianie się, Wzgląd.*

Oglądanie się z kim, Congressus. *us, m, Congressio onis, f, Cic:*

Ogłaskać, ugłaskać zwierza, człowieka &c: tr: Lenire aliquem. Hor: Mansuefacere aliquem. Liv:

Ogłaskać się dać, Exuere ferociam. Tacit: Depo-nere feritatem. Ovid: Mansuefieri. Cic:

Ogłaskanie, okrócenie bestyi, unoszenie praka, Tractatio belluarum &c. Cic: Cicuratio. *onis, f, Henr. Steph:*

Ogłaskający zwierza &c: Palpator. *oris, m, Plau:*

Ogłaskany, unoszony, nieptochy, Cicur. *uris, 1, Cic. Mansuefactus. i, 3, Plin:*

Ogła-

Ogłaszać, obwieszczać co paſpolitego, mianuie
Króla &c: Prodo, declaro, renuntio Conſulem,
Regem &c: Cic: Pronuntio per præconem ali-
quid. Plin: Iun:

Oglądać, vide, Ogladymam.

Oględziny przyszłej małżonki, Sponsæ futura in-
ſpectio. Anal:

Oględzinny podarek, Munera quæ ſponſus dat
ſponſæ ad primum aſpectum. Anal:

Ogotać, ogryść co, Arrodere, derodere circumro-
dere aliquid. Cic: Obrodere aliquid. Plau: Ad-
edere Virg:

Ogotany, ogryziony, Ambefus. i, 3, Virg: Ad-
eſus. Liv: Semefus. Horat: Exeſus. Cic: Ob-
roſus. i, 3, Plin:

Ogłoszenie, ogłaszanie, Prædicatio. Promulgatio.
onis, f, Præconium i, n, Cic:

Ogotówka na cielęta, tubek, Capistium i, n, Virg:

Ogotówkę kłade na co, Capistro. as. boves &c:
Virg: Freno capistris ora &c: Ovid:

Ogotuszyć, okłnać, Obſurdeſcere. Cic: Surdum
fieri. Tere:

Ogotuszyć kogo, Exſurdare aliquem. Plin:

O G N O G O

Ognik, orwad, Pyrausta. a, f, Plin:

Ogniomy, do ognia ſłużący, Igniarius, i, 3, Plin:
Anal, Ignifer vi, a, um. Lucr: pœe:

Ognipiora, ſłodki ſrup, Meliceris idis, f, Cels:

Ognisko, Focus. i, m, Cic: Foculus. i, m, dim,
Plau:

Ogniſte ziele, Arianis idis, f, Plin:

Ogniſty, Igneus. i, 3, Ignescens. entis, i, Plin:
Ignitus. i, 3, Gell:

Ognimaczek, feniks, Phœnix. icis, f, Plin: Ovid:
Ogniwo,

Ogniwó, ogniwko łancuchowé, Hamus, circulus catenæ. *Anal.*

Ogotem, Generatim. Univerſe. Acervatim. *Cic:* Conjunctim. *Cas:* In commune. *Plin:*

Ogolny, Univerſus. *i, 3, Cic:*

Ogotocenie, Viduitas Orbitas. *atis, f, Spoliatio.* Priuatio *onis, f, Cic:* Orbatio. *Senec:*

Ogotocie kogo z czego, Nudare, ſpoliare, deſpoliare, exhaurire, orbaro, exſpoliare aliquem aliquo *Cic:*

Ogotocony, obrany z czego, Orbatus, nudatus aliquo. *Cic:* Viduatus aliqua re. *Lucr:* Priuatus aliquo. *Plin:*

Ogotocony z pieniędzy, Expeculiatuſ. *i, 3, Plau:*

Ogolony propr: Abraluſ. *i, 3, Cic:* Raſuſ. *Ouid:*

Ogon, Cauda. *e, f, Cic:* Peniſ. *is, m, Afrani:*

Ogonek gruszkí, iabłka &c: Padiculuſ pyri &c: *Plin:*

Ogon ucinam, Caudam amputo. *Anal:*

Ogoniały, ogon maiaey, Caudatuſ. *i, 3, Sapon:*

Ogonowy, od ogona, przygonie, Penituſ. *i, 3, Feſt. Plau:*

Ogorek, Cucumer. Cucumiſ. *eris, m, Virg:*

Ogorek leſny, Cucumiſ ſilveſtriſ. *Plin.*

Ogorek oſli, vide. Kolokwinzyda.

Ogorkowy ogródek, Cucumerariuſ. *i, n, S, Hieron:*

Ogorzałoſć na ſtońcu, Cutiſ à ſole aduſta. *Plin:* Nigredo cutiſ cum aſpredine. *Gorr:*

Ogorzały na ſtońcu, Præuſtuſ. *i, 3, A ſole aduſtuſ. Sole torriduſ. Plin. Aduſtioriſ coloruſ homo. Liv*

Ogorzały od ognia, vide. Opalony.

Ogorzec na ſtońcu, Colorari ſole. *Cic:*

Ogradzam co, obwodzę parkanem &c: Obſepio aliquid

aliquid. Liv: Pratendo sepem alicui. Virg:

Præsep.o aliquid trabibûs &c. Cas:

Ogradzam tran: vide. Ochraniam 2, Wymawiam,

4^a

Ograniczny, vide. O granicę.

Ograniczony, granicę moiacy. Limitatus. i, 3,

Ulpian: Circumscribitus. i, 3, Cic:

Ograwam kogo we grze, Collusorem meum vinco. Anal:

Ograwiać mię Superor ab aliis. Anal:

Ograza mię, vide. Gorączka się poczyna

Ograzka, ograzka Commotiuncula. a, f, Cic:

Ogrod (powszechnie:) Horatius. i, m, Cic: Hortulus. i, m, dim, Plin:

Ogrod zioł, kwiatów, Horti. Hortuli, orum, m, Cic:

Ogrod iarzyński zasiany, Horti orum, m, Plin:

Ogrodna strawa iarzyna w korzeniu, Olus. eris, n, Varr: Olusculum. i, n, dim, Cic: Germina hortorum. Plin:

Ogrodnik iarzynny, zielny, Olitor. oris, m, Cic: Hortulanus. i, m, Macrob:

Ogrodnik drzewny, vide. Sadownik.

Ogrodnik czyi, na ięgo ogrodzie mieszkający, vide. Zagrodnik. Chałupnik.

Ogrodny, Hortensis. is, 2, Hortensius. Hortensianus. Olitorius. i, 3, Plin:

Ogrodny aliter, nielesny, siano, Sativus. Placidus. i, 3, Plin, Edomitus. i, 3, tran, Colus

Ogrodzenie, Septum. i, n, Ovid:

Ogrodziec, Hortulus. i, m, Plin:

Ogrodzony, Septus. i, 3, Cic:

Ogrom (na skryżenie) vide. Grzmor. Okrzyk.

Ogrom (na miedzenie) ogromność, Enormitas alicujus rei. Sene: Moles immanis alicujus. Virg:

Ogromny, vide. Srogi. Szaszny. Wielki.

Ogrzyzek, Ambesum aliquid. Virg:

Ogrzyżig, Adedo. is, edi, esum, a, 3, Virg: Ab-
edo. Tacit. Ambedo. Plau: Obrodo. is, fi,
sum, a, 3, Plau:

Oguzie, vide, Ogonomy.

O H I

O K A

Obida, vide, Mierziaczka.

Obidzan komu co, vide, Hidge 2.

Obidzie się komu, In odium venire alicui. Cic:

Oho, Oho. Plau, Ohe. Tere:

Oka w ognie parzim, Oculi candæ pavonum. Plis

Oka w sieci, Maculæ. arum, f, Cic: Ovid:

Okaleczenie, Mutilatio. onis, f. Sipont:

Okaleczony, Deformatus corpore. Cic: Mutilatus.
i, 3, Ovid:

Okaleczyć kogo, Mutilare aliquem. Tere: Obtrun-
care aliquem. Cic: Liv:

Okamieć tran, vide, Odgrwieć.

Okaska, Lustra, monstra, Armilustrum. i, n, Liv:
Recensu. is, m, Suet: Subint. militum.

Okaske mieć. Lustrare exercitum. Cic:

Okaski mieysce, Diributorium. i, n, Plin:

Okazale, vide, Pozornie:

Okazałość, vide, Pozor.

Okazałość, popisanie się z czym, Ostentatio onis,
f, Cic:

Okazałość aliter, wspaniałość, Magnificencia. a,
f, Cic:

Okazały, pokazaty, Conspicius. i, 3, Liv: Præ-
clarus. Cic:

Okazały, pozorny, Speciosus. i, 3: Ad speciem
magnificus. Cic: Ab aspectu decorus. Colu

Okazanie, vide, Pokazanie.

Okazuig, vide, Pokazuig.

Okazy, vide, Pomod, Pogoda tran:

Okeśnić, vide, Ogryźć.

Okiełznać, vide, Ouzdać.

Okienko, Fenestella & f. Colu.

Okiennica, Foricula fenestrarum Varr:

Okienny, Specularis is, 2. Plin:

Okipiam, Expumo fervendo. Anal:

Oktadam co. kogo czym, Circumpono aliquid a.
licui. Hor: Circumaggero as, aliquid aliquo.

Plin:

Oktadam się czym, Circumfundor aliquo. Cic. tr.

Oktadki, okładziny, Manubrium. i, n. Juven:

Oklekany, okrzyśany, szczwany, Duratus malis
laboribus &c: Liv:

Oklekany aliter pospolity, Tritus. i, 3. Cic:

Oklep (adverb) Sine stragulis, sine sella Anal:

Oklep iadący iędzic Desultor. oris, m. Liv:

Oklep koń bieżący, Desultorius equus Svet:

Oklep iadę, Equo non instrato vehor. Desul-
torio more equito. Anal:

Okłnać, vide. Ogłuszać.

Okaństy, okna maiały, Fenestratus. i, 3. Virg:

Okno, dziura w scienie, Fenestra & f. Lumen.
inis, n. Cic: Transenna. & f. Salast:

Okno ukosne, Fenestra prospectum ex obliquo
habens. Anal:

Okno szklane &c: Fenestra. & f. Juven: Specular.
aris, n. Marr: Luminare. is, n. Cic:

Okno czynię, Fenestro. as, a, i. Plin: Illumi-
no fenestellis cubiculum &c: Colu:

O K O O K O

Oko, Oculus. i, m. Cic: Lumen. inis, n. Lucr:
Plin:

Oko czarne, modre &c: Oculus niger &c: Horat:
Oculus glaucus. Virg: Oko

Okło tran ut. oko ro iego, Oculus. i, m, Plau: tran:
 Okło komu myścić, Privare aliquem oculis. Cæcare
 aliquem. Obcæcare, exæcare aliquem. Cic:
 Okocita się owca, Peperit ovis. Enixa est par-
 tum. Varr:

Okółatać co, Decutere aliquid. Ovid.

Okolicznie, vide, Okóło 2.

Okolica, okoliczność, Vicinia, & f, Horat: Ter-
 ritorium. i. n. Cic:

Okoliczność rzeczy, sprawy, Circumstantia. & f,
 Quint:

Okoliczny, w okolicy leżący, Circumjectus. i, 3,
 Circumjacens. Circumcolens. entis, i, Liv:

Okółki, oganki, gronka okragłe u ziół, Muscari-
 um feniculi, ferulæ, olusatari Plin.

Okółkiem, vide. Kółem.

Okółny, Circularis. is, 2, Mart:

Okóło czego, vide. Kóło czego.

Okóło, w kóło, okolicznie, Circumcirca. Circum:
 Cic. Circa. Liv:

Okół, Fossa & f, Cic: Cæs.

Okółciaty, Niger fuligine. Fumosus. i: 3, Virg:
 Fumidus. i: 3: Ovid:

Okółnicy, Circumfossor oris, m, Plin. Muni-
 tor castrorum &c. Liv:

Okółnić cokolwiek, Circumfodio aliquid. Plin:

Fossulas facio. Catv: Circundo fossulas. Colu:

Okółnić miasto, oboz, Munio vallo urbem &c:
 Lucr:

Okółnywanie drzew, wzruszanie ziemi kóło-drzew,
 Circumfossura & f, Plin, Ablaqueatio. onis,
 f, Colu.

Okółać co, Circundare aliquid ferris &c. Virg:

Okółać kogo, Impingere alicui compedes. Inji-
 cere alicui manicas. Indere catenas. Plau: In-
 jicere alicui catenas. Cic:

Okowaniec, okowany człowiek, Praeferratus. i, 3,
Tritor compedum. Plau:

Okowany (o innych rzeczach mowiąc) Praefer-
ratus. Cato:

Okomy, vide, Peta.

Okomy, okom aliter: Ferramenta quibús mun-
tur aliquid. Anal:

Okracam co koło czego, Circundo aliquid alicui.

Virg: Circumvolvo aliquid aliquo. Plin:

Okracam co, kogo, Domo, edomo aliquid. Cic:

Okraczam co, Divaricatis pedibús prætereo, am-
bio aliquid. Anal:

Okradzenie kogo, Compilatio alicujus. Cic:

Okradziony, Compilatus. i, 3, Non: Suppilatus.
C. I.

Okrąg, gałka pełna, nieczocha, Globus. i, m,
Sphæra & f. Cic:

Okrąg płasko szeroki, Circulus. i, m, Orbis. is,
m, Cic:

Okrąg czyzy we wnątrz iako obęcz, koło cyr-
klem nakreślone, Circulus. Orbis. is, m, Atm-
bitus rotundus. Cic:

Okrąg plac w okolicy, okolica, vide. Okolica.

Okrąg, okrągłość, Rotunditas. atis, f, Plin: Cir-
cumferentia. & f, Apul:

Okrągłamy, Pelvinatus. i, 3, Plin:

Okrągłamy płasko, Ovatus. i, 3, Plin:

Okrągło propr: Rotundè. Cic: Orbiculatim. Plin:

Okrągło tran: vide. Skromno. Gładko Krotko.

Okrągło co czynię, Rotundo. as, a, i, Cic: Cir-
cino in orbem. Plin:

Okrągło długie, Teres. etis, i, Ovid: Virg:

Okrągło koczary, vide, Koczaro okrągły.

Okrągłość, Rotunditas. *atis, f, Plin: Rotundatio. Circinatio. onis, f, Vitru: Circumferentia. a, f, Apul*

Okrągłość, okrażenie gładkie w mowie, Ambitus. Circuitus, circumscriptio verborum. Periodus. *i, f, Cic:*

Okrągłość kończata, vide. Kończata okrażłość.

Okrągły ziemsgd, Rotundus. Globosus Orbiculatus. *i, 3, Cic: Glomerosus. i, 3, Colu:*

Okrągły nieziemsgd, ale w płask, Rotundus. *i, 3, Hora: Orbis. i, 3, Varr:*

Okrągły tran, vide, Gładki, *f.*

Okrasa, omasta, Ungven *inis, n, Pers: Cato:*

Okrasć kogo, Compilare aliquem. *Cic:*

Okrasć porawę, Ungere ferculum &c. *Hor: Iu: ungere. Plin: Indere ungven. Cato:*

Okraszony, krasny, Unctus. *i, 3, Hor: Saporatus. Ving:*

Okrawam, Circumeido *is, di sum, a, 3, Colu:*

Okramek, Recisamentum. *i, n, Recisamen. inis, n, Plin:*

Okrążający, obiegający, około ciekacy, Circumflus. *i, 3, Ovid:*

Okrążam, obiegam co, Ambio aliquid *Ovid: Circumeo, cingo aliquid. Cæs: Circumeingo aliquid. Sili:*

Okrążam co słomy, Circuitione utor. *Tere: Pluribus verbis explico. Quinr:*

Okrężenie, oroznienie, Ambitus. Circumjactus. *us, m, Cic: Ambitio. onis, f, Solin:*

Okrążenie słowne, Circumlocutio. *onis, f, Circuitus loquendi. Periphrasis. is, f, Quinr:*

Okresiciel, Finitor. *oris, m, Pers:*

Okresny, Facilis terminatu *Anal:*

Okreszający, Definitivus. *i, 3, Cic:*

Okreszam co, propr: & tran: Circumscribo, *de finio,*

finio, praefinio aliquid. Statuo modum alicui.

i. Cic: Determino aliquid. Liv: vide, Opus suig, 1.

Okreszam rzecz o krórey mam mówić, Propono quid sum dicturus. Cic:

Okreszenie, Designatio. Descriptio, Perscriptio. Definitio. Determinatio. Terminatio. onis, f, Cic:

Okreszenie, okresnie, Definitē. Plin: Fun: Praefinitē. Tere: Definitivē. Ascon:

Okreszenie rzeczy, mówy, suma rzeczy, Propositio. onis, f, Cic:

Okreszony, Terminatus, Finitus. Circumscriptus. i, 3, Cic:

Okret nawa morska wielka, żagloma, Navis oneraria. Cybea. a, f, Cic, Navis geraria. Plau:

Okrętowny, Navalis. is, 2, Liv: Claucus. i, 3, Patere:

Okrócić bydłę, konia &c: obiedzic, Edomare equum &c: Cic: Domare boves &c: Virg:

Okrócić, vide, Ogłaszać się dać.

Okrócenie, obiedzanie koni &c: Domitus. us, m, Cic: Domitura. a, f, Colu: vide. Ogłaskanie.

Okrom, vide. Bez, 2.

Okropny, vide. Szasliwy.

Okruciestwa nad kim sazywam, vide. Pastwie się

Okruciestwo, morderstwo, Crudelitas. Immanitas. Feritas. Diritas. Atrocitas. aris, f, Cic:

Okruszyna, odrobina, Mica. a, f, Momentum. i, n, Colu: Segmentum. Plin: Detrimentum. Varr:

Okrutna rzecz, vide, Sroga rzecz.

Okrutne panowanie: Dominatus crudelis, superbissimus. Tyrannis. idis, f, Cic:

Okrutnie, Crudeliter. Crudelissime Atrociter. Indigne. Tetre. Teterrime. Hostilem in modum. Cic:

Okrutnie, okrutnym się stać, Exuo hominem, humanitatem. Cic:

Okrutnie się sprawić, Tyrannidem exerceo. Hirz:

Okrutni, okrutny Pan, Tyrannus. i, m, Cic:

Okrutny, srogi, Crudelis. Inimicus. is, 2, Sævus. Ferus. Infandus. i, 3, Atrox. Ferox. ocis, i, Cic: Immitis. is, 2, Virg: Tragicus. i, 3, Liv:

Okrywać co, Operio, velo aliquid. Virg: Obtego, convestio aliquid. Cic: Amicio. is, xi, Plin, a, 4, Ovid:

Okrzept, okrzepty, Rigidus. i, 3, Claud:

Okrzepty trup, Rigidum cadaver. Claud:

Okrzesnąć d. z. wo, vide, Obcinam. Ostruwać.

Okrzesnąć kamień, Polio, saxum. Anal:

Okrzosać, trapić, szczyptać, Duratus ma is, laboribus. Liv: Jactatus injuriis. Cic:

Okrzyk, Acclamatio. onis, f, Colu:

Okrzyk uczynić, Efficere clamorem. Cic:

Okrzyk uczynić, okrzyknąć kogo, Excipere clamorem aliquem. Tumultuosissimè adoriri aliquem. Cic:

OK OKT OKU OKW

Oksymel, vide, Ocet z miodem.

Oktawa, święta, iakiego, ośmiodniowe nabożeństwo z przyczyny święta. Octo cereis iohi dies, quibus festum aliquod celebratur. Ann: Anal:

Oktawa, ósmy dzień po święcie, Octavus ab aliquibus sacris feriis dies. Anal:

Oktawa Bożego ciała, Dies sanctissima, Eucharistiae anniversario ritu sacri. Anal:

Oktorn, Compages octo chartarum. Anal:

Okulary, Conspicillum. i, n, Plin: Specillum. i, n, Varr:

OKS OKT OKU OKW 757

Okulat, *ostroparrhazy*, *Acutum cernens*. *Horat*:

Okulista, *Ocularius medicus*. *Cels*: *Ophthalmus*.

-i, m, *Mart*:

Okon morski, *Perca*. a, f, *Plin*:

Okon rzeczny, *Perca fluviatilis*. *Anal*:

Okup, pieniadze za wiginia, *Lytrum*. i, n, *Inven*:

Pretium redempti. *Liv*:

Okup, okupienie, *Redemptio. onis*, f, *Val*: *Max*:

Okupiny, podarek, uczta przyjaciół w dzień na-

rodzenia, *Natalitia. orum*, n, *Cic*:

Okupiny sprawować, *Dare natalitia*. *Cic*:

Okupuic co, *Redimo aliquid*. *Anal*:

Okupuic a, er: *Pecuniâ datâ efficio*, ne quid
violetur &c: *Anal*:

Okupuic się, wykupuic się w dzień rodziny wspo-

minaiacy, *Do natalitia*. *Cic*: *Celebro natalem*

meum. *Hor*:

Okurent postaniec, *Tabellarius*. i, m, *Tibul*:

Okwita ziele &c: *Deflorescit herba* &c: *Carul*:

Okwitować, okwituic, vide, *Obstituic*.

Okwitować, skwitować, dość uczynić komu, *Satis*.

facere alicui. *Quod debitum est persolvere a-*

licui. *Anal*:

O L E O L I

Oleiek drogi wonny, *Unguentum*. i, n, *Cic*: *O-*

leum rosaceum &c: *Plin*:

Oleiomowa bańka, *Lecythus*. i, f, *Cic*: *Anal*:

Oleiomany, Oleń imbutus, unctus. *Anal*:

Oleiomary, rżusty, *Oleosus. Oleaceus*. i, 3, *Plin*:

Oleiomy, *Olearis. is*. 2, *Olearius*. i, 3, *Cola*:

Oleiu zgórzknienie, *Rancor. oris*, m, *Pallad*:

Oleśnik, kopr lesny, *Meon, anethum silvestre*.

Plin:

Oley, *Oleum*. i, n, *Cic*: *Olivum*. i, n, *Plav*:

- Oley Polski, Oleum lini, cannabis &c: Anal:
 Oley smigły, Oleum sacrum. Anal:
 Oleyków drożdże, Magma. aris, n, Fex ungenti. Plin:
 Oleykowanie, oleykiem napuszczanie, Uncio ungento. Anal: vide, Namazywanie
 Oleykowany, oleykami napuszczony, Ungventarius. i, 3, Catul: Delibutus. i, 3, Cic:
 Pleykomy, Ungventarius. i, 3, Plin: Unctorius, Plin: Fun:
 Ol ykowy słoick, vide. Słoick, 2.
 Oleykuig, oleykiem napuszczam, Ungo ungento. Cic:
 Oleyne drożdże, Fex olei. Plin:
 Oleynik, olimnik co oley, olimgarobi, zbiera, Olearius. i, m, Varr: Olivitor oris, m, Apul:
 Olima drzewo, Oliva. a, f, Ovid: Olea. a, f, Virg:
 Olima lesna, polna, Oleaster. i, m, Cic: Virg:
 Olima sok, oley olimny, Olivum. i, n, Plau: Oleum. Cic: Oleum olivæ. Colu:
 Oliyck urodzay, Olivitas. aris, f, Colu:
 Oliyck zbieranie, czas zbierania, Oleitas. aris, f, Cato: Olivitas. Colu:
 Oliycka owoc: świeży, Olea. a, f, Ovid: Oliva. Plin:
 Oliycka przyprawna, Epityrum. i, n, Varr: Oliva conditanea. Colymbas. adis, f, Plin:
 Oliycki tłoczyć, Exprimo oleum. Plin:
 Oliycki zbieram, Olivo. as, n, i, Plin: Olivas lego. Cato:
 Oliyckomy, olimczany, Olivarius. i, 3, Colu:
 Olimny, z drzewa olimnego, Oleaginus. i, 3, Virg: Oleagineus. Varr: Oleaceus. Plin:
 Olimny aliter, względem soku olimnego, olimowy, Oleaceus. i, 3, Olearis. i, 2, Plin:

OLI OLE

759

Olimny sad, Olivetum. *i, n, Cic: Oletum. i, n, Caro:*

Olimny, oleiowy rynek, Forum olearium. *Anal:*

OZO OLS OLT

Ołom, Plumbum. *i, n, Virg: Ołówek do pisania, Stylus plumbeus. Anal:*

Ołówek spaian, Plumbo. *as, a, i, Plin: Applumbo. Ulpia:*

Ołotiem spaianie, zalanie, Plumbatura. *a, f, Paul: F. C.*

Ołotwianka, kula ołotwiana, Plumbea. *a, f, Sparc:*

Ołotwianka żeglarska, Bolis. *idis, f, Plin: Budai Catapirates. a, m, Lucill:*

Ołotwiany, Plumbeus. *i, 3, Plau: Plumbarius. Plin:*

Ołotwna piana, Molybditis. *is, f, Plin:*

Ołotwna ruda, żyta, Molybdana. *Galana. a, f, Plin:*

Ołotwnia, ołotwna buta, Plumbaria officina. *Plin:*

Ołotwnica ziele, Molybdana. *a, f, Plumbago. i, nis, f, Plin:*

Ołotwnik, ołotwaniem, albo ołotw robiący, Plumbarius. *i, m, Virru:*

Ołotwny statek, Plumbeum. *i, n, Colu:*

Ołotwny prech, popiół, Plumbago. *inis, f, Plin: jest najszybszy ołotw m popioł obrocony. a*

Ołotwnać, Obocari. Privari oculis. *Cic: Cæcutire. Noni:*

Ołotwienie, vide. Slepota.

Ołotwo, Theca sparvarum fistularum ignivomorum annexa ephippio. *Anal:*

Ołotwa, Alnus. *i, f, Virg: Plin:*

Ołotwienie ziele, Alnocymicum. *i, n, Siren:*

Ołotwowy, Alneus. *i, 3, Virru:*

OŁ.

Ołtarz, Altare. *is, n*, Cic: Ara. *a, f*, Plaut:
Ołtarzyk domowy, vide. Modlitewnia.

O M A O M D O M I

Omacmie, w omacku, Obscurâ luce. Liv:

Omacmica, vide, Nocnica.

Omacmica, skrzydlasty robak na kształt małego
moryła, Alata blatta. Anal:

Omaczalny, omaczaniu służący, Tinctilis. *is, 2*,
Ovid:

Omaczam co w czym Intingo aliquid in aliquo.

Caro: Tingo aliquid aliquo. Ovid:

Omaczanie, Intinctus. *is, m*, Tinctura. *a, f*, Plin:

Omacnić kogo, Fucum facere alicui: Objicere ali-
cui glaucoma. Plaut: Offundere alicui tenebras.
Cic:

Omamienie, skutek mamienia, Error mentis. Cic:

Oman ziele, Inula. *a, f*, Colui: Helenion. *ii, n*,
Plin:

Omanek, wino z omanem, Nectarites. *a, m*, Plin:

Omarwam kogo, vide. Wymarwam 4, Ochylam.
Ochraniam.

Omarwam aliter. obmarwam kogo, Detraho ali-
cui. Carpo maledicō dente alicquem. Cic: V.
Obmarwam.

Omarścić potrawę, vide. Okrasić.

Omdlewam, vide. Mdleię.

Omdlewający: Animō deficiens. Anal:

Omdlewanie, Defectus cordis, animi. Plaut: Defe-
ctio animi, virium. Cic: Defectio. *onis, f*, ab-
sol, Suet:

Omiarą, Circumverro. *is, ri, rsum, a, 3*, Caro:

Omięciny (powszechnie:) Purgamenta verren-
do circumcirca collecta. Anal:

Omięciny we młynie, mąka subtelna, stołmal, Pol-
lis, *inis, f*, Prisc:

Omieg ziele, Aconitum. *i, n.* Cammaron. Scor-
pion. *i, n.* Plin.

Omierzeć, okrzyknąć mowiąc nagle, Exasperare
arteriam. Plin.

Omierzic kogo, Concitare invidiam in aliquem.
Cic.

Omierzty, vide. Brzydki.

Omierzło mi co, vide. Brzydzą się

Omierznać sobie, Displicere sibi. Senec.

Omierznać komu, Odium mei caput aliquem. Ex
Terc.

Omieszka, omieszkanie, Mora. *a, f.* Commorati-
o. onis, *f.* Cic. Remora. *a, f.* Plav. Remeli-
go. inis, *f.* Idem.

Omieszkać czego, Non venire tempori ad ca-
nam &c: Venire post tempus lectionis &c:
Anal.

Omiżać co, vide. Miżać. Opuszczam.

Omowa, vide. Oczyszczenie stopnie.

Omowa aliter: vide. Obmowa.

Omszeć, omszenie, vide. Plesn. Fleśnieić.

Omszony, vide. Mchem obrosły.

Omulic się błotem, Loricare se luto. Plin.

Omycie, vide. Umywanie.

Omykam, osmykam co, Stringo aliquid. Virg.

Cas. Destringo manibus aliquid. Colu.

Omylam kogo, Frustror aliquem. Frustro, frustra
habeo aliquem. Plav: Per frustrationem dif-
fero aliquem. Liv: In errorem induco ali-
quem. Cic.

Omylam się, bładzę, Hallucinor. arif. *d, 1.* ab-
sol. Fallor. eris, *p, 3.* Errore ducor, decipi-
or. In errore sum, versor. Inducor, rapior in
errorem. Cic.

Omyłka, vide. Błęd.

Omylnik, ziele, Aserina. a, f. Martb:

Omylny, pochybny, Fallax. acis, 1, Lubri. i, 3, tr: Cic: Vapus i, 3; Ovid:

Omyzy, umyzy, Lautus. i, 3; Cic: Hor:

Omywam co, Eluo, luo aliquid. Cic: Abluo, is, ni, uzum, a, 3; Plin:

O N A O N E O N I O N O

On, Ille. Ipse. ius, a, ud, um, Cic:

On, o niego &c: Illius gratiā vapulavi &c: Anal:

Onacze (słowo jest mierniakov) czynię co, działam, Facio, ago aliquid. Cic:

Onak, onako, Alio modo. Anal:

Onaki, Illiusmodi. Cic:

Onedy, Illac. Cic: Illa, Tacit,

Onegda, onegdy, ongi, Nudiustertius. Nudiusquartus, quintus. &c: Plau:

Onegdayszy, Nudiustertius, nudiusquartus &c: factus, scriptus &c: Anal:

Onich, kamień drogi, Onyx. chis, m, Plin:

Onichomy, Onychinus, i, 3, Plau: Ex onyche factus. Onychi colore similis. Colu:

Oniemieć, Immutescere. Quint: Obmutescere. Virg: Elingvem redditum esse. Cic:

Ono, Illud. Cic:

Ono (adverbium:) ut. ono tam, En illuc, isthic. Anal:

Ono iste (opisanie brzydkiej rzeczy:) Illud. Plau:

On ry, Quisquis es. Quidquid tibi nomen est. Plau:

Onże, Idem ille. Ille ipse. Cic:

Opacznie, Præposterè. Cic:

Opaczność, Perversitas. atis, f, Cic: Inversio. o-
nis, f, Ad Heren:

Opaczny, Præposterus. Perversus. i, 3, Cic: In-
versus. Quint:

Opada woda, rzeka &c: Deturget fluvius, &c: Plin
Confidet aqua. Liv: Anal:

Opada liście z drzew, Decidunt arboribus folia.
Deperdunt arbores folia. Cadunt arbori fo-
lia. Plin:

Opadać mi włosy, Desuunt mihi capilli. Plin:

Opadać ich woda, Destituit eos aqua, Virg:

Opadł koń, schudł, Amisit corpus equus. Cic:

Opadli go psi, miley &c. Cum impetu repenti-
no aggressi sunt eum canes &c: Anal:

Opadanie włosów. vide Włosów opadanie.

Opadanie morskie. vide Morskie odchodzenie.

Opadziły, opadniący łącno, często, Deciduus. i,
3, Plin:

Opak ręce związane, Retorta tergo brachia.
Horat:

Opak ręce związane mający, Manus post terga re-
vinctus. Virg: pód:

Opak rzemień &c: wdziany, Præposterè calceus
inductus. Plin:

Opak wszystko, Versa & mutata in pejorem par-
tem sunt omnia. Cic:

Opal kamień drogi, Opalus. i, m, Plin:

Opal, pal, palenie, Ullio. onis, f, Colu:

Opalam co, &c. Amburo, aduro aliquid. Cic:

Opatam, proch myrzasam z czego, Evanno, as,
a, i, Varr: Vanno. is, a, 3, Lucill:
Evallo. is, a, 3, Plin:

Opatanie, Excussio palearum. Anal:

Opatka, Vannus. i, f, Colu: Virg: Vallus. i, m,
Varr:

Opale-

Opalony, ogorzaty, Obustus i, 3, Ovid: Semiustatus. Cic: Praustus. Semiustus. Liv: Ambustus. Senec:

Opanowac co, obzac, Occupare, tenere, possidere aliquid. Invadere aliquid. Plin: Fun:

Opanowanie, Occupatio. Obsessio. Circumfessio. onis, f Cic:

Opanowato go takomstwo, &c: Juvavit eum cupiditas bonorum &c: Varr: Juvavit eum cupido, &c: Plin: Fun:

Oparkanie, Praesepire. Cas: Obsepire. Liv:

Oparzyć szwinie &c: Aquâ candente glabrare suem &c: Cola:

Oparzysko, oparzysze miejsce, Jrigua loca quæ hieme non gelantur. Anal:

Oparzysie sie, kogo, Succingo me, aliquem. Cic: Cingo, præcingo me. Horar:

Oparz, Abbas, atis, m, Isidor:

Oparstwo, Abbatis munus, possessio, sedes. Anal:

Opatrowanie, Curatio. Procuratio. Provisio. onis, f, Cic:

Opatruie co, dogladam czego, Tracto aliquid Cic: Procuro aliquid. Varr: Curo aliquid. Caro:

Opatruie co na potym, Prospicio in posterum. Cic: Provideo alicui, aliquid. Cas: Prospicio in crastinum. Plau:

Opatruie sie, kogo, Prospicio, provideo mihi alicui. Munio me ad reliqua tempora. Cic:

Opatruie zdrowie swoje, cudze, Do operam, servio valetudini. Sustento valetudinem. Cic:

Opatruie potrzebami dom, nanie &c. Orno, instruo domum &c. Cic: Opatruie aliter. V. O. gladywam.

Opatruie, obwarowywam. vide Obwarowac,

Opatrzanie czego, Apparatus. is, m, Cic: Instru-
tio. onis, f, Plin:

Opá-

Opatrzenie, Consideratè. *Cic*: Providè. *Plin*:

Opatrność, Providentia. *a*, *f*, Circumspectio.
onis, *f*, *Cic*: Provisus. *ds*, *m*, *Tacit*: Circumspici-
entia. *Gell*:

Opatrny, Providus. Consideratus. *i*, *z*, Pro-
videhs. *entis*, *i*, *Cic*: Providentissimus. *i*, *z*,
Plin: *Fun*:

Opatrzony w co, Instructus aliquo. *Cass*: Muni-
tus, apparatus, instructus aliquo. *Cic*: Muni-
tus ab aliquo. *Lucr*:

O P E O P I.

Opetki. vide *Obseminy*.

Opetzt, *opalony*, Afflatus incendiò. *Liv*: affla-
tu ignis ladustus. *Ful*: Obseq.

Opetat, *osadt kogo czart*, A malo genio agi-
tatur aliquis. Est fanaticus. *Budæ*.

Opetany od czarta, Dæmoniacus. *i*, *z*, *Firmic*:

Opich, *apich*, Apium, Oregoselinum. *i*, *n*, *Plin*:

Opieka, *opiekanie się kim*, Tutela. Clientela. *a*,
f, *Cic*:

Opiekam się kim, Gero tutelam alicujus. *Plau*:
Sum tutor alicui. *Perf*:

Opiekun, Tutor. *oris*, *m*, *Cic*: Curator pupilli.
Ulpian:

Opiekuna daie, Tutelæ alicujus aliquem com-
mendo. Instituo alicui aliquem tutorem. *Cic*:

Opiekuna mam, Sum in tutela alicujus. *Cic*:

Opiekuna maiaey, Pupillus. *i*, *m*, Pupilla. *a*, *f*,
Cic:

Opiekuna pozbywam. vide *Wychodzę z opieki*.

Opiekunski, *opiekalny*. Tutelaris. *is*, *z*, *Capitol*:

Opiekunstwo składam, Abdico me tutelâ. *Cic*:

Opiecki, *zęby przycarte*, Dentes adesi, exesi.
Anal:

Opie

Opieprzyć, Condire pipare. Anal: Pipe ire.
Petron:

Opieprzyć tran: przepłacić. vide Drogo co kupić.

Opieram się komu, czemu, Obnitor alicui. Tacit:

Obsto, repugno alicui, Cic: Renitor alicui.

Liv:

Opieranie się, Nisus. ūs, m, Lucr: Reluctatio.

onis, f, Apul: Renisus. ūs, m, Cels:

Opierzgnąć, Asperatam à vento frigido habere cutem. Anal:

Opięty, Obtentus arcē alicui. Anal:

Opięwam, okaruię, vide Przyspięwam.

Opięwam tran: ut: tak statui opięwa, Ea legis est sententia. Hanc habet, continet lex sententiam. Cic:

Opięm się, vide Upięm się.

Opięm się, do woli czego pię, Satis superq; bibo. Anal:

Opiętki, kruszce od pię, Plegma aris, n, Scobs climata. Plin: Ramentum i, n, Plau:

Opięstwo, skłonność do zbyrniego picia, Ebriofitas. aris, f, Vinolentia. a, f, Crimen vinarium. Cic:

Opięstwo, przebieganie w picie, Temulentia. Vinolentia. Crapula. a, f, Cic: Potatus, ūs, m, Sene:

Opięty, skłonny do picia zbyrniego, Vinosus. i, 3, Plau: Ebriosus. i, 3, Cic: Bibulus. i, 3,

Horar:

Opięty, nietrzeźwy. vide Pięany i.

Opinam co, Obtendo circa circum aliquid. Anal:

Opięcie, Obtentus. ūs, m, Virg:

Opięsanie, Descriptio. Definitio. onis, f, Cic: V. Okreszenie.

Opięsanie czasu, Descriptio temporum. Cic:

Opięsanie miejsca, położenie, Descriptio loci. Quin:

Situs. ūs, m, Cic:

Opi-

- Opisanie krajów, Descriptio regionum. Cic:
 Opisanie osob, Descriptio personarum. Cic:
 Opisanie rzeczy, sprawy, Kei Descriptio. Pra-
 gnatographia. a, f, Anal:
 Opisany, postanowiony, pewny, Certus. Justus.
 Legitimus Status. Statutus. i, 3, Cic: Prae-
 scriptus. Modest:
 Opisany, okreslony, Descriptus. Definitus. i, 3,
 Cic:
 Opisuję co, Describo, praescribo, definio, designo
 aliquid. Depingo verbis aliquid. Definitio-
 ne exprimo. Cic:
 Opisuję co wierszem, Mando versibus aliquid.
 Persequor versu aliquid. Cic:
 Opisuję co komu przez list, Perscribo alicui ali-
 quid, de aliqua re. Perscribo literis aliquid.
 Do literas alicui de aliquo. Cic:
 Optakany, płakania godny, Flebilis. is, 3, Cic:
 Lacrymabilis. Virg: Comploratus i, 3, Liv:
 Optakimam co, Desleo, deploro, lugeo, elugeo,
 comploro aliquid. Cic:
 Optatam co, Obtexo aliquid. Plin: Circumtexo:
 is, xi, xum, a, 3, Virg:
 Optatek, optarki, Oblatio. onis, f, S. Ambros,
 Crustulum. i, n, Bude.
 Oplecek, Amictorium cingulo tenus. Anal:
 Oplechniaty, Situ vetustatis obductus. Colu: Si-
 tu obitus Patere: Squaller-siu. Claud:
 Oplonac, sptonac, Hauriri igni. Tacit:
 Oplonac tran: ut: oplonat gniew, Deservescit
 ira. Cic: Desagant resident irae. Liv:
 Optywaiacy, Superfluens. entis, i, Senec: Su-
 perfluus. i, 3, Plin: Fun: Torrens. entis, i,
 Tacit:
 Optywum propr: oblewam sig, Redundo, affluo
 aliquo. Cic: Superfluo. is, xi, xum, n, 3, Plin:
 Optywam tran: Vide Obstinig. OPO

Opoczny, vide Kamienny.

Opoczysły, Petricolus. i, 3, Marr: vide Kámienisty.

Opodal, obdal, Longulè. Plau:

Opoka, kamień żywy, rosnący, Petra. a, f, Liv: Saxum vivum. Virg: Ovid:

Opoka lochowata, Bumex cavus. Propert:

Opona, Aulæa. orum, n, Virg: Peripetasma. aris, n, Cic: Tapetia bellulata, Alexandrina &c. Plau:

Opóczka, Penula. a, f, Cic:

Opóczka skorzana, Penula scortea, Scortea. a, f, Marr:

Oporny, oponomy, Aulæus. i, 3, Ann: Velaris. is, 2, Plin:

Opowiadacz, oznaymiacz, Præco. oris, m, Prædicator. oris, m, Nuntius. i, m, Cic: Declarator. Plin: Fun:

Opowiadam co, Prædico. as, a, i, Cic:

Opowiadam woynę, vide Wypowiadam pokoy.

Opowiadam kogo do Páná przychodzącego, Prænuntio aliquem venisse &c. Tere:

Opowiadam się komu, dać znać o sobie. Nuntio, significo alicui me redire &c. Anal:

Opowiadam się z czym przy kim, Prosteor, testor aliquid alicui, Prosteor alicui me inimicum &c. Cic.

Opowiadanie, vide Obmieszczzenie.

Opowiednie, Ex denuntiatio. Sene

Opóźniam się, Postero. as, n, i, Pallad: Tardo. as, a, i, Cic: Serius venio. &c. Plin:

Oprawa kfiąg, miecza &c. Integumentum scortum &c. librorum &c. Anal:

Oprawa budowania, vide Budynku opatrywanie.

Oprawa, która męż. żonie daje, Jugalia munera. Ovid:

Opra-

Oprawa kamienia drogiego, Funda. a, f, *Plin:*

Opręca, vide *Ceklarz*.

Oprawiam co, vide *Naprawiam*, 7. *Poprawiam*.

Oprawiam co w złoto, *frebro* &c. *Circumdo*
aliquid auro &c. *Cic:* *Illigo*, *includo* aliquid
auro &c. *Plin:*

Oprawiam co w skórę, *Induco* *pellibūs* aliquid.

Casi, *Pellico* *as*, aliquid *Colu:*

Oprawa mąż żonie co, vide *Zapiskiue posag*.

Oprawić motu, skopu, &c. *Deglubere* *bovem*,
&c. *Suer:*

Oprocz tego, *Præter id*, *Præterquam* aliquid.

Præterea. *Cic:* *Super quam*. *Liv:* *Excepto*.

Horat:

Oprósita się swinia, *Sus enixa est partum*. *Virg:*

O P U O R A.

Opuchły, vide *Puchling cierpiący*.

Opukaty, pękaty. *Mammosus*. i, 3, *Plin:* *Suf-*
farcinatus. *Plau:* *Sarcinofus*. *Apul:* *Distentus*.

Enni:

Opukta się beczka, *Circuli dolii rupti, disrupti*
sunt. *Anal:*

Opusciaty, bez mieszkancom, *Orbus*. *Desertus*.

Relictus. i, 3, *Cic:* *Desolatus*. i, 3, *Scarr:*

Opusciatorę, *Solitudo*. *inis*. f, *Cic:*

Opusta w oraniu, *Scamnum*. i, n, *Colu:*

Opuszający, *Inflans*. *antis*, 1, *Cels:* *Magnam in-*
flationem *habet*. *Cic:*

Opuszam, *Inflationem* *stomachi* *facio*. *Colu:*

Inflationem *habeo*. *Cic:* *Inflo* *stomachum*,
Plin:

Opuszczam co, odbiegam czego, *Linquo*, *derelin-*
quo *aliquid*. *Desertum* *esse* *patior*. *Cic:* *De-*
sero *aliquid*. *Tere*

Opus

Opuszczam co, przemiiam, Prætermitto, mitto, prætereo, linquo, dimitto, missum facio. *uid.*

Cic:

Opuszczam ręce, szarę &c: Demitto manus, vestem &c. *Cic:*

Opuszczam ręce, tran: vide Gnusnieę.

Opuszczam świat, Remitto nuntium mundo.

Anal. Rebus humanis valere dico. *Apul:*

Opuszczam aliter. vide Popuszczam. Ulzam koma.

Opuszczenie czego, odbiezenie, Relictio. Derelictio. Prætermissio. *onis, f, Cic:* Desertio. *onis, f, Liv:*

Opuszczenie od kogo, Destitutio. *onis, f, Cic:*

Opuszczoney, Desolatus. *i, 3, Plin:* Jun: Defectus favore &c: *Ovid:*

Opuszczone rzeczy, pobierki, Paralipomena, *orum, n, Sacr:* Scrip:

Opuszczenie, nadęcie, Inflatio ex cibo, &c: *Cic:*

Oracya, Oratio. *onis, f, Cic:*

Oracz, Agricola. *a, m, Cultor terræ. Colonus. i, m, Cic:*

Oracza nauka rzemiosło, Agricultura. *a, f, Agricultio. onis, f, Cic:* Agricolatio. *Colum:* Ars agriculturæ. *Varr:*

Oraczy nauki księgi, Georgica. *orum, n, Virg:*

Oraczy, Georgicus. Colonius. *i, 3, Colu:* Agricolaris. *is, 2, Pallad:* Aratrius. *i, 3, Varr:*

Oralny, którego może orać, Arabilis. *is, 2, Plin:*

Oranie, sprawianie roli, Aratio *onis, f, Cultio agri. Cultus agri. Subactio agri. Cic:* Proscissio terræ. *Colu:*

Orator. Vide Krasomowca. Prokurator.

ORC ORD ORE ORG ORK,

Orcle. vide Kamień łamany z gór.

Orczyk

Orcz, bark, Lignum, jugum curule cui funes
tr^u utrinque alligantur. *Anal*:

Ordynarya, Ordinarium solarium menstruum &c.

Anal: vide *Obrok* *Dochod*.

Ordynek vide *Szyk* *Rząd*, 2.

Oređomnik vide *Prokurator*, *Poset*, *Sprawca*.

Oređuig. vide *Poselstwo* od kogo *spráwuig*.

Oređzie, vide *Poselstwo*. *Roskazanie*, 2.

Oređe, vide *Broń*.

Organista eo robi *organy*, Faber organarius.

Heur: *Szepli*:

Organistwo, *orgamaystwo*, Ars organorum con-
ficiendorum. *Anal*:

Organista co gra na organach, Organicus. i, m,

Lucr: *Psalties*. a, m, *Juni*: *Organarius*. i, m,

Firm:

Organy, *Organa*. orum, n, *Organa* musica. *Quins*
Machina spiritalis. *Vicruv*:

Orkisz, *szpelta*, *Zea*. a, f, *Plin*: *Spelta*. a, f,

Juni: *Gorr*:

O R L O R M

Orle pioro, *ziele*, *Myriopyllum*. *Millefolium* a-
quaticum. *Gorr*:

Orle, *Pullus* aquilæ. *Anal*:

Orli, *orkomy*, *Aquilinus*. *Aquilus*. i, 3, *Plau*:

Orlik ziele, *cynowod*, *Contabrica*. a, f, *Plin*:

Ormianin, *Armenius*, *Armenus* homo. *Colu*:

Ormiański: *Armenicus*. i, 3, *Colu*: *Armenius*. *Virg*

Ormiańska ziemia, *Armenia* regia. *Plin*:

Ormiańskó, po *Ormiańsku*, *Armenicę*. *Plin*:

Ormusz płonka, *Amomum*. i, n, *Plin*:

Ormusz fatszymy, *Pseudamomum*. i, n, *Matth*.

Ornat kapłanski, *Vestis* extima sacerdotis sa-
crificantis. *Anal*: *casula*, vulg:

Orszak, gwardya, zgraja, Pompa. *a, f, Grex. a*
gis, m, Frequentia. Comitatus. As, m, < ors.
oris, f, Cic:

Orz, vide. Urt. Osma.

Orzel, vide. Skozanie, 1.

Oryginał, Tabula authentica. Ulpian:

O R Z

O R Z

Orze, sprawiam ziemie, Aro. *as a, 1, absol. Plin:*
 Sub go terram. Colo agrum. Cic: Proscindo
 teriam. Varr:

Orzech wszelaki, Nux. ucis, *f, Plin: pro arbore*
& fructu.

Orzech laskowy, Avellana *a, f, absol: Avellana*
nux. Plin: Nucula. Nux minuta. Fest: Cory-
lus i, f, Virg:

Orzech włoski, Nux juglans. Varr: Nux regia.
 Basilica. Juglans andis, *f, Plin:*

Orzech wodny ziele kasztan wodny, Tribulus *a-*
quaticus. Plin:

Orzech wodny, owoc, Castanea nux aquatica cor-
 nata. Anal:

Orzech ziemny ziele, albo krzewie, Astragalus. *i,*
m, Plin:

Orzechotom, Nucifrangibulum. *i, 2, Plau:*

Orzechowe łuski zielone, vide. Lupiny, 1,

Orzechowy, Nuseus. Carynus. *i, 3, Plin:*

Orzechowy sok, olej, Succus nuci expressus. Ca-
 r opus. *i, m, Plin:*

Orzeł wielki, Aquila. *a, f, Tere: Avis magna,*
Plau:

Orzeł mniejszy, Aquila minor. Valer. Pygargus;
i, m, Plin:

Orzeł morski, ostrzyż, Haliztus. *i, m, Plin: Nl-*
lus, i, m, Ovid:

- Orzeł m. *ski ryba*, *Aquila marina piscis. Plin:*
 Orzeł *Tomignat, ślepy, Ostrifragus. i, m, Aquila*
barbata. Sangvalis. is, f, Plin: Ostrifraga. a, f,
Lucr,
 Orzeł o dwa głowy, *Aquila biceps Anal:*
 Orzeł podły, *Orpelargus. i, m, Plin:*
 Orzeszyna drzewo, *Nux. ucis, f, Plin: V. Le-*
szczyzna, 2.

- Os wozowa, *Axis. is, m, Virg: Axiculus. i, m,*
Virr: dim.
 Osa, *Vespa. a, f, Cic: Bombyx. ycis, m, Plin:*
 Osaczam, myśaczam co, *Excerno aliquid. Virr:*
Exstillo. as, i, Colum: Exfanio. is, n, 4, Colu:
 Osada nowa kraiu pustego, *Colonia. a, f, Colo:*
nus ager. Cic:
 Osada zamku, miasta &c: *Prasidium. i, n, Cic:*
Cas:
 Osadzić konia, *Atterere tergus equi equitatu.*
Anal:
 Osadzić się, *Atterere sibi femora equitatu. Anal:*
 Osadzam zamek, twierdzę &c: *Munio, firmo prae-*
fidiis arcem &c: Prasidium colloco in civita-
te &c: Cic:
 Osadzam co perłami, &c: *Distingvo aliquid gem-*
mis &c: Cic:
 Osadzam pusty kraj, *Occupo, compleo coloni-*
is aliquam regionem. Constituo coloniam.
Assigno novos colonos. Cic:
 Osadzam prawo na co, na kogo, *Quaestionem e-*
xerceo in aliquem &c: Do judices in aliquid.
Cic:
 Osadzam więzienia, kogo do więzienia, *Do aliquem*
in vincula. Altero in carcerem. Liv: Mando
 Aaa2 ali-

aliquem vinculis. Conjicio in vincula n.

Cic:

Osadzenie, vide. Osada.

Osadzenie, vide. Skazanie, 3, Porępienie.

Osadzenie przed dekretem, Præjudicium. i, n, Cic:
Præjudicatio. onis, f, Quint:

Osadzić co, Iudicare aliquid. Cic: Statuere de aliquo. Tacit:

Osadzona rzecz, Sprawa, Judicatum. i, n, Res iudicata. Cic:

Osadzony, do więzienia w sadzony, Coniectus in carcerem, in custodiam. Cic:

Osadzony kray, vide. Nasiadły.

Osalam, Sale condio. Anal:

Ość u zioł, Spina. a, f, Virg: Aculeus. i, m, Plin:

Ość rybia wewnętrzna, Os. offis, n, Plin:

Ość rybia powierzchnia na grzbiecie, Spina in dorso piscis. Plin:

Ość do łowienia ryb, oścień rybimi, Fuscina piscatorium. Cic: Tridens. entis, m, Virg: Plin:

Oścień, vide. Bodziec:

Ościły, Aristis armatus. Gaza: Aculeatus. i, 3, Plin:

O S E O S I O S K

Osęka, Uncus. i, m, Colu:

Osętką, Coticula. a, f, Plin:

Osęsek, Lactens homo &c: Cic: Subrumus agnus, &c: Varr: Lacteus porcus &c: Mart:

Oset (powszechnie) Carduus. i, m, Virg:

Oset ogrodny, cudzoziemski, vide. Karciof.

Oset biały, lesny, Carduus galaxias. Plin:

Oset czarny, Crocodilium. i, n, Plin:

Oset migieki, vide. Krokos dziki.

Oset pawłoczny, Acanthium. i, n, Plin:

Oset

Oset włośki, Barnadynek, Acorna. *α, f, Plin:*

Osiadam co, posiadam, Occupo, usurpo possessio-
nem alicujus. Possideo aliquid *Cic:*

Osiadam się gązie, vide. Ostaig się Ohymam się.

Osiadłość, Domicilium. *i, n, Possessio. onis, f, Cic:*

Osiadły Habet certum & stabile domicilium. *Cic:*

Est illi patria stabilis. *Plau:*

Osiakam, osiaka co, Distillat aliquid. *Cels:*

Osięgani co, vide. Oczymymam. Osiadam.

Osiel, Asinus. *i, m, Cic: Plau:*

Osiel, dziki, Onagrus. *i, m, Varr: Onager. gri, m, Cic:*

Osietek, Asellus. *i, m, Plin: Asellulus. Arnob:*

Osierdzie, vide. Błona 3.

Osirocenie synonimie, Orbitas filii. *Cic:*

Osirocenie Oycowskie, macierzyńskie, gdy syna,
corke użracq, Orbitas. *atis, f, Cic:*

Osirociały syn, oyciec, Orbus filius patre. *Sc:*

*Cic: Orbus. i, 3, absol, Quint: Orbatus ali-
quo Cic:*

Osirocić kogo, Orbare aliquem filiō, amicō, *Sc:*

Cic:

Osirocieć, Orbari patre, filiō *Sc. Cic: Anal:*

Osiaka, osina, Populus. *i, f, Plin:*

Osiadłać konia, Sternere equum. *Liv:*

Osiadłać kogo. *rran: Coercere temeritatem Sc
alicujus. Cic:*

Osiemiały vide, Simy.

Oskard, bika, Dolabra. *α, f, Pallad:*

Oskarzenie, vide, Obminienie 2,

Oskarzyciel, Delator oris, *m, Plin: Iun: Suer:*

Oskarzycielka, Accusatrix. *icis, f, Plau:*

Oskarżycielski, Delatorius. *i, 3, Ulpia:*

Oskarżam kogo vide Obminiam. Odnoszę kogo.

Oskota, Betula incisa succus. *Anal:*

Oskominy, Strupor dentium, palati. *Anal:*

Oskomi-

Oskominy mam, Stupent mihi dentes. *Anal:*
Oskominy transf: ut: *oskominy mam na co*, V. *A-*
petyr.

Oskrobiny, Ramentum. *i, n;* *Lucill:* Strigmentum.
Plin:

Oskrobuig co, Circumrado, adrado, abrado ali-
 quid. *Colu:* Circumfrico aliquid. *Caro:* De-
 stringo cutem. *Plin:*

Oskrzele, skrzele, Branchiæ. *arum, f.* *Plin:*

Oskubiony, vide. *Gety.*

Osta, Cos. *oris, f.* *Plin:* *Liv:*

Ostabiam co, kogo, Enervo, debilito, labefacio,
 labefacto aliquem, Infirmito aliquid. *Cic:*

Ostabianie czego (active:) Infirmitio *onis, f.* *Cic:*

Ostaliec prop, & rran: Lassari, relangvescere. *O-*
vid: Oblangvere. *Cic:* Elangvescere. *Liv:*

Ostabienie (active:) Debilitatio, remissio ani-
 mi &c. *Cic:* Labefactatio dentium &c. *Plin:*

Oslarz, Asiuarius. *i, m,* *Caro*, Agitator aselli.
Virg:

Ostawiacy, sławy uymuacy, Famosus. *i, 3,*
Suet:

Ostawiam kogo, Detraho de fama alicujus. Infa-
 mem aliquem facio. Inuro alicui famam super-
 bie &c. Aspergo aliquem infamiâ. *Cic:*

Ostawiam fig, Venio in sermonem, & vitu-
 perationem hominum. Flagro, laboro infamiâ.
Cic:

Ostawianie (actio:) Infamatio. *onis, f.* *Sipont:*

Ostawienie, vide, *Niestawa.*

Ostawiony, Infamatus. *i, 3,* *Ovid:* Diffamatus.

Tacit: Notatus. *absol:* Notatus scelerum &c:
 maculis. *Cic:*

Ogle, Pullus asininus. Varr:

Ogle dzikie, Lalisio. onis, m, Marr: Plin:

Orlep, ut, orlep iść, Cæcum & præcipitem feri. Cic: adverbio latini carent.

Oslepiam koga, Cæco obæreo, excæco aliquem. Privo oculis aliquem. Cic: Exoculo as, aliquem. Plau:

Oslepienie, Elusatio onis, f, Ulpian:

Osli ostomy, Asininus, i, 3, Varr: Asinarius. Caro:

Osła skora, Pellis asinina. Anal:

Osła stajnia, Stabulum asinum. Anal:

Osli gnoj, Fimus asininus. Anal:

Osli ogorek, vide, Kolokwintyda.

Osli ryk, vide, Ryk osli.

Oslica, Asina. æ f, Varr:

Osliżko, Lubrica facta est terra ob glaciem. Anal:

Ostyszałem się, Multa non recte audiui. Fallitur meus auditus. Anal:

Osm, Osto. indecl: Virg: Ostoni. æ, a, Varr:

Osm części czego, Bes. bestis, m, Cic:

Osmą część czego, Sescunx. uncis, m, Colu:

Osmą częścią większą, Se quo tavus. i, 3, Cic:

Osmak liczba osm zamykająca, Ostonarius numerus. Plin:

Osmak Polski, abo Litewski, Didrachmum, i, n, Buda.

Osmalam, vide. Nasmalam.

Osmalam aliter ut, osmalam włosy &c: Aduro capillos &c: Cic:

Osmdziesit, Octoginta. indecl: Cic: Octogeni. æ, a, Plin:

Osmdziesit a osmdziesit, po osmdziesit, Octogeni. æ, a, Colu Us: Pastores singulos in octogenas oves constitui.

- Osmdziśiat kroc*, Octogies. *Cic*:
Osmdziesiętletny, Octogenarius. *i*, 3, *Pall*: *Anal*:
Osmdziesiąt w sobie zawierający.
Octogenarius i, 3, *Pallad*:
Osmdziesiąty, Octogesima. *i*, 3, *Cic*:
Osmiolateń, Octo annos natus. *Anal*:
Osmiolateń czas, Octo annorum spatium. *Anal*:
Osmonogi, Octipes. *edis*, 1, *Ovid*:
Osioraki, Octuplex icis. 1, *Henr*: *Steph*:
Osioro, Octo. *ind*, *Virg*: *Octoni*. *a*, *a*, *Varr*:
Osioro tyle, Octuplum. *Cic*:
Osikroć, osmrazy, Octies. *Cic*:
Osikrotny, po osmy, Octuplus. *i*, 3, *Cic*: *Octu*
plicatus. i, 3, *Liv*: *Octonarius. i*, 3, *Vitruv*:
Osinaście, Duo de viginti. *Cic*: *Duodeviceni. a*,
a, *Liv*:
Osinaście kroc, Decies octies. *Anal*:
Osinaśty, Decimus octavus. *Duodevicesimus Plin*:
Osipalcomy, na osm palcy długi, szeroki &c:
Bessalis. is, 2, *Vitruv*:
Osip par mający, Octojugis. *is*, 2, *Liv*:
Osimociąg co osmiu ciągnie, niesie, Octophorum. *i*,
n, *Cic*:
Osipienięzny, Octominutalis. *is*, 2, *Lampr*:
Osipet: Octingenti. *a*, *a*, *Cic*:
Osipetny w rzedzie, Octingentesimus. *i*, 3, *Cic*:
Osipetny, osipet w sobie mający, Octingenarius.
i, 3, *Varr*:
Osipstopy, osipstopny, In octo pedes protensus &c:
Vir:
Osmy, Octavus. *i*, 3, *Hor*: *Plin*:
Osmy raz, po osme, Octavum. *Liv*:
Osmielić się, Sumere animum. *Ovid*: *Colligere*
animos. Liv: *Sumere confidentiam. Plau*:
O S N O S O
Osnoma, nawicie, Stamen. *inis*, *n*, *Virg*: *Licium. i*,
n, *Plin*: O.

Osnować krosna, osnowę postawić, Intendere flamina jugo, liciatorio. Ovid:

Ośny do osi należący, Ad axes pertinens. Anal: Osoba, Persona. a, f, Cic:

Osoba aliter, człowiek, ut, była tu iakas osoba, Persona. a, f, Cic:

Osoba aliter postawa. vide Postać.

Osoba, aliter obecność, ut: osoba swa stanąć, Præsto adesse. Anal: Cic: Sc:

Osoba, człowiek okazata postać maircy, Pompa. a, f, Cic: Us: Fuit pompa seplasia digna.

Osobka, Persolla, a, f, Plau:

Osobki, strawa niepospolita, Victus peculiaris. Anal:

Osobniwie, Unicę. Singulari modō. Singulariter. Insignitę Insigniter. Maximę. Cic: Principaliter. Plin: Fun:

Osoblimy, Singularis. is, 2, Unicus, i, 3, Cic: Osobuo, osobnie, Separatim. Singulatim. Singillatim. Speciatim. Cic: Specialiter. Colu:

Osobność, miejsce osobne, Locus sine arbitris. Locus remotus ab arbitris. Solitudo. inis, f, Recessus. as, m, Cic:

Osobności szukam, Capto solitudines. Colloco me in solitudinem. Solitudini mando vitam. Cic: Subtrahio me. Secretum peto. Plin: Fun:

Osobny, oddzielony od drugich, Singularis. is, 2, Cas Solitarius. Privatus. i, 3, Singularis. i, 3, Plau:

Osobny, osobie pewney własny, Personalis. is, 2, Ulpia.

Osolić, propr. Sallere. Salust: Sale condire. Anal: Osolić kogo tran: Criminari aliquem apud alium. Cic: 2

Osolić co, tran: aliter. vide Drogo co kupić, Oso-

Ofowiałość, Malus habitus hominis &c: fame, frigore &c: *Anal*:

Ofowiały tran: vide *Niemefoły*, *Melankolik*.

Ofowieć propr: Despondere animum. *Matto* silentio torpere *Contrista* i. *Calu*: rr:

Ofowieć, tran: (de animo) In maiore jacere, versari. *Cic*:

OSP OST

Oska, osypka, dla psów omasta, *Far caninum*, *Juven*:

Oska, choroba. vide *Ospice*.

Ospale. *Oscitanter* *Cic*: *Somniculosè*. *Plau*:

Ospalstwo, propr: *Nimia ad somnum propensio*, *Anal*:

Ospalstwo, tran: vide *Gnusność*, *Niedbalstwo*.

Ospaty, propr: *Somniculosus* i, 3, *Calu*: *Oscitans*, *auris*, i, *Cic*: *Dormitator*, *oris*, m, *Plau*:

Ospaty tran: vide *Gnusny*, *Niedłaty*.

Ospice białe, *Pituitæ eruptiones*. *Plin*: *Papulæ albæ*. *Idem*:

Ospice czerwone, *Papulæ arum*, f, *Virg*: *Boz arum*, f, *Plin*:

Oszodek chleba, *Medulla panis*. *Juni*:

Ostaig. vide *Zostaig*.

Ostaig sic, ostawam, *Perfideo*. *es*, n, 2, *Plin*: *Sisto*. *Consisto*, *is*, *ti*, *zum*, n, 3, *Cic*:

Ostaig przy czym, *Retineo aliquid*. *Retineo aliquid in possessione*. *Cic*: *Retineo jus alienius*. *Ces*:

Ostaig się gdzie, *Substo alicubi*. *Tere*: *Anal*:

Ostoi się to przy mnie, *Ad me id devenies*.

Tere: *Devolvetur id ad me*. *Ulpia*:

Ostois się, aliter: ut: *ostać się gdzie, osiedzieć*. *Scdam ac domicilium alicubi collocare*. *Cic*:

Osto.

Ostoig się, item aliter ut: *ostoig się przy tym com mówię*. Dicta mea probabo. Anal: Cic:

Ostatek czego, Extremum anni &c: Tacit: Reliquum vite &c. Imum aliquid. Cic:

Ostatki rozmaite, Reliquiæ. arum, f, Cic:

Ostatki ze stołu, Analecta, orum, mensarum. Marr:

Ostatków zbieranie w winnicy, Racematio. onis, f, Budæ.

Ostatki wina zbieram, Racemor. aris, d, i, Colu:

Ostatni, ostateczny, Novissimus. Extremus, Postremus. Ultimus, Residuus, Reliquus. i, 3, Cic:

Ostatnia, reszt, Ultima. orum, n, Liv:

Ostatnie, ostatecznie, Novissimè. Postremùm. Cic: Postremò. Tere: Ultimò. Suer: Supremò. Plin:

Ostatnie namazanie, Extrema unctio. Sacra unctio hominis animam agentis. Anal:

Ostawiam co vide *Zostawiam*.

Ostokrzew, Aquifolia. æ, f, Aquifolium. i, n, Plin:

Ostokrzew drugi, stokki korzeń, Acanos. i, f, Plin:

Ostomary, kolacy, oscisty jak oser, Aculeata habens folia &c: Anal:

Ostraszyć się, Deponere timorem. Abstergere, depellere, pellere metum. Cic:

Ostrem do łazenia na drzewo, na mur &c. Palus aculeatus Anal:

Ostrężyna, vide *Jeżyny*.

Ostrkiem, ostrzkiem, Infesto mucrone. Apul:

Ostro, propr: Acutè. Cic:

Ostro tran: Acriter. Acerrimè. Acrius, Acutè. Acutiùs. Durius. Vehementer. Severè. Ctes:

Ostrog, ostrożenie, ogrodzenie ostremi koły. Sudetum. i, n, Veger: Loricula. æ, f, Cas:

Ostro

Ostroga na konia. Calcar. aris, n, Cic: Calx fer-
rata. Sili:

Ostroga u kurzey nogi, Calcar, n, Aculeus calcis.
Colu:

Ostrogłupi. Acutè stultus. Anal:

Ostrogłupie zdanie, Oxymoron, i, n, Quint:

Ostrokrzew drzewko, Acanthus. i, f, Virg:

Ostropatrzący propr: vide *Ostrowidz* z.

Ostropatrzący, tran: Acutum cernens. Horat:

Ostropatrzący, aliter, surowy twarzą człowieka,
Horribili aspectu homo. Anal:

Ostropeść ziele, podgorzał, Laucacantha. a, f,
Plin:

Ostropysk ryba morska, Xiphias. a, m, Gladius.
i, m, Plin:

Ostrość końców rzeczy zaostzonych, vide *Koń-
czatorć,*

Ostrość krawędzi, albo krzeszka, Acies. ei, f, Cic:
Us. Acies securis &c:

Ostrość, tran: variè, ut: *Ostrość powagi myśli* &c:
Acies mentis, auctoritatis &c: Cic:

Ostrość domcipu, Acumen ingenii. Quint:

Ostrość mowy, Acies orationis, Plau: Aculeus,
asperitas orationis. Acrimonia in oratione.
Cic:

Ostrość zdaniów, Acerbitas sententiarum. Cic:

Ostrość, przerażliwość głosu, Asperitas vocis.
Lucr:

Ostrość smaku, Acumen saporis. Plin:

Ostrość rzeczy iakiej do iedzenia, Acrimonia
brasicae &c: Cato: Acritudo succi &c: Virg:

Ostrość zapachu, Vehementia odoris. Plin:

Ostrożka ziele, Delphinium. i, n, Diosc: ex græc:

Ostrów, kępa na wodzie, trawa, chróstem &c:
pokryta, Terra circumflua, graminosa, sylvo-
ta &c: Anal:

Ostro-

Ostrowidz zwierze, Lynx, icis, m, &c, f, Plin:

Ostrowidz, ábo *ostrowid* człowiek, Acutum cer-
nens. Hor: Oculis totus, Plau: Lynceis o-
culis homo. Hor: Anal:

Ostrożeń ziele, Cirsium. i, n, Plin:

Ostrożenie, ogrodzenie *ostremi* koły, Sudetum.
i, n, Veget: Lorica. a, f, Tacit: Loricula.
Cas:

Ostrożnie, Cautè. Cautius. Cautissimè. Cic:
Cautim. Tere: Custoditè. Plin: Fun:

Ostrożność, Cautio. Circumspectio. Observatio.
onis, f, Cic: Circumspicientia. a, f, Gell:

Ostrożny, Cautus. i, 3, Absol: Cautus, precau-
tus in scribendo, in periculis &c: Cid: Cir-
cumspectus. i, 3, Colu:

Ostry ná końcu, prop: Acutus. i, 3, Ovid: Præ-
acutus. Cas:

Ostry wzduż, ábo na krawędzi, Cultratus.
Cultratus. i, 3, Plin: Acutus. Plau: Samiatus.
i, 3, Vopis. Samius. Lucil: Peracutus. Mart:

Ostry, tran: Variè, ut: *ostry* mówcá, &c. Vehe-
mens orator, oratio &c: Cic:

Ostry domcip, ábo *ostrego* domcipu kro, Acris acie
ingenii. Cic:

Ostry dźwięk, smak, zapach, kolor, wzrok, &c:
Acutus sonus, sapor, odor. Acer odor, visus.
Austerus color. Plin:

Ostry ocet, &c. Acre acetum &c: Hor: Acerri-
mum acetum &c: Cels:

Ostry mroz, zima &c. Acer hiems &c. Enn:

Ostrze, *ostra* część czego, Acies. ei, f, Acumen.
inis, n, Plin:

Ostrzę, propr: Exacuo. as, a, l, Virg: Acuo a-
liquid. Colu: Traho aciem alicujus. Attero
aliquid eoti, Plin:

Ostrzę, tran, variè ut: *ostrzę*, *ostrzym* czynię de-
wicię,

wzrok, język, Exacuo aciem ingenii, oculorum. Acuo ingenium, lingvam. Cic:

Ostrzę, zaostrzam, wzbudzam w kim srogosć, ebie, &c. Acuo aliquem ad crudelitatem. Erigo aculeos alicujus in vitia &c. Erigo cupiditatem. Cic:

Ostrzę co słomy, rzecz iako niestusznieszka, okrutniejsza czynię mówiac, Exaspero rem verbis. Quint:

Ostrzegam kogo. vide Przestrzegam i.

Ostrzenie, zaostrezanie, Exacuatio onis, f, Plin:

Ostrzyca ziele, Asperugo inis, f, Plin:

Ostrzyca druga, Turza trawa, Gramen arundinaceum, Anal:

Ostrzygam kogo, Tondo capillum alicujus. Cic:

Ostryż monny, Cyperski korzeń, Gatgan dziki, Juncus arigulosus, triangularis. Gladiolus palustris, Plin:

Ostryż Indyjski, Cyperus Indicus. Siren:

Ostryżek, ro, co strzyżeniem ucigto, Resegmen: inis, n, Plin: Prælegmen. Plaut:

Ostrzyżony, Tonsus. i, 3, Virg: Circumtonsus. Supr:

Ostygły, oziębły, Refrigeratus. i, 3, Cic: Teporatus. i, 3, Plin: Tepidus, Plaut:

O S U O S W O S Z.

Osuch, placek rwardy, Copta. a. f, Mart:

Osuszam, vide Suszę, Wysuszam

Oswiadczam się, oswiadczam się przed kim, Testificor. Testor. aris, d, i, absol: Testor, contestor, testificor aliquem, aliquid. Cic:

Orwiadczenie, Testificatio. onis, f, Cic:

Oswiecający, Illuminans. anris, i, Plin:

Oswiecam co, Illumino. Collustro, Illustro. as, a, i, Cic:

Oswie-

Oświecam kogo, wzrok przywracam niewidomemu,
Restituo visum alicui. Plin:

Osmięcam, vide Posmięcam.

Oświecanie, oświecenie, Illuminatio. onis, f,
Maer:

Oświeciciel, Illuminator. oris, m, Sacr: Script:

Oświecony, propr: Illustratus. Illuminatus. i,
3, Cic:

Oświecony, tran: Clarus. Clarissimus. Splendi-
dus. Splendidissimus. i, 3, Cic de homine, tran:

Oświeć, odświeć, Illuxit dies. Cic: Illuxit. ab-
sol: Liv: Diluxit dies. Horat:

Ośwobodzić kogo, Eximere aliquem servitute, Sec.
Liv:

Ośycham, vide Schnę i.

Ośypka, vide Ospa.

Ośypnia, ośypaty się komu wargi, Oscedinam
habet. Oscedine laborat. Anal:

Ośypanie warg, vide Warg ośypanie.

Ośzarpany, odrapany, Lacer, ri, a, um, 3, Ovid:
Pannuciatus, i, 3, Pompon:

Oszczędam czego, Parco alicui. Minuo sum-
ptum. Remitto sumptum. Cic: Parce utor a-
liquo, Anal:

Oszczędanie, oszczędność, Parsimonia, a, f, Fru-
galitas. aris, f, Cic:

Oszczędnie, Frugaliter. Hor: Parce, Cic:

Oszczędný, wie komu dać, Parcus Parcissimus
Frugalissimus. i, 3, Frugalis. is, 2, Cic:

Oszczep, Lancea. a, f, Fest:

Oszczep łomczy, Venabulum. i, n, Cic:

Oszczepisko, drzewo u oszczepa. Hastile. is, n,
Sili:

Oszczerca, vide Szyderz.

Oszczerczam się, Rictum diduco rifu. Hor.

Oszczerczam zęby, Restringo dentes. Plau: Nur-
do dentes. Lucr:

Oszczere-

Oszczerczanie, *myszczerczanie zębów*, *Rictus. As, m, Plin:*

Oszentac, *vide Ogotac.*

Oszkaradzić. *Deformare. Deturpare. Cic:*

Oszlachcić, *prop: Nobilitare. Apul:*

Oszlachcić tran. *Ornare. Exornare. Cic:*

Oszłoch, *vide Sniedak, 2.*

Oszpecić, *vide Szpecę.*

Oszpecenie, *oszkaradzenie, Dehonestamentum. i, n, Tacit:*

Oszukiwanie, *podescie, Frustratio. onis, f, Varr:*

Fraudatio. Captio. onis, f, Fucus, i, m, Cic:

Oszukiwacz, *vide Szalbierz.*

Oszukiwam kogo, *Decipio, fraudo, ludo, deludo aliquem. Induco aliquem in errorem.*

Fucum alicui facio. Do verba alicui. Cic:

Oszukiwam się, *Fallor, Decipior, eris, p, 3,*

In errorem inducor. Fraudor. aris, p, 1, Cic:

Oszust, *vide Szalbierz.*

Oszmabić, *vide Ogotacić.*

Oszmabić aliter okrasć, *Suppilare aliquem. Plau:*

O T O T C O T C

Ot, *vide Oto.*

Otaczam kogo, *obskakuie, Circumeo, circundo, claudo, circumcludo, circumretio aliquem. Cic:*

Includo aliquem, Ovid:

Otczkać, *vide Przepaść.*

Otczkać piekielna, *Fauces orci. Virg: Ostium orci, Fest: Fauces terræ. Cic:*

Otczkać starego zakonu, *wiezienie dusz dobrych przy piekle, Carcer infernus in quo post mortem animæ iustorum detinebantur, Anal: vulgo: limbus.*

Otcznać kogo zaraziłym duchem, *Affare alicui pestilentem aërem. Anal:*

Otcznio-

Oczniony, Affatus pestilentî aurâ. Anal:
 Ożukam igczmien, proso &c: Pinfo hordeum,
 &c: Ovid: Pinfito polentam &c: Plau:
 Ożukanie ziarn, Pinfatio. onis, f, Virr: Pistura. a,
 f, Pliu:

O T O O T R O T W

Oro, En. Ecce. Cic: Ecce tibi. Tere:
 Otroczenie, obigcie, vide. Okrążenie. Obigcie. Obi-
 stapienie.

Otoczyna, vide, Błona 3.

Orok, vide. Posoka.

Orosz masz. Hem tibi. Sic datur. Plau:

Otrącam nogę, głowę o co, vide, Uderzam się o co

Otrącam co gorzkiego &c: Domo durum &c: sa-
 pore. Plin: Lenio amara Ovid:

Otrębny, otrębisty, Furfurosus. i, 3, Sipont:

Otrębny, otrębiały podobny otrębom, Furfurosus,
 Plin:

Otręby od mąki, Furfur. uris, m, Plau: Canicæ-
 arum, f, Fest: Appluda. a, f, Gell:

Otręby na głowie, Furfures. um, m, Plin: Porri-
 go. inis, f, Cels:

Otręz, otarcie nogi &c: Attritus. as, m, Plin:

Otrok, vide, Męszczyzna.

Otrząsam co, Executio. is, f, sum, a, 3, Ovid:

Otrząsam się komu rran: Executio jugum. Plin: Iun,

Otrzęźwieć, vide. Roztrzęźwieć.

Otrzymawam co, Obtineo aliquid. Fio compos
 alicujus rei. Cic: Potior aliquo. Virg:

Otrzymać górę, Palmam ferre. Cic:

Otrzymać plac, Ferre palmam. Cic:

Otrzymać się, o swej się stać, siedzieć. &c: Con-
 sistere. Hære. Cic: Sustinere se. Plin:

Otrzymać się, wstrzymać się od czego, Tenere se.
 Continere se ab aliquo. Cic: Comprimere se.
 Plau:

Otrucha, porucha, Animus. *i, m, Cic: Præsumptio.*
onis, f, Justin: Præsumpta opinio. Quinr.

Otruchy dodać, vide, Nadzieję *cynię.*

Otwarzać, otwieram drzwi &c: Aperio fores,
 &c: Tere: Adaperio fores &c: Liv: Pando ja-
 nuam &c: Plau: Refero fores. &c: Ovid:

Otwarzać beczkę, Relino dolium. Tere:

Otwarzać drogę, Rescindo, restringo viam. Lucr:

Otwarzać listy, Aperio, literas. Evolve volu-
 men epistolarum. Cic:

Otwarzać uszy, Returo aures. Varr:

Otwarzać się komu tr, zwierzać się komu, Ape-
 rio alicui meum animum, rem totam. Pate-
 facio me alicui. Cic:

Otwiera się co, Hiat aliquid. Prop: Hiascit ali-
 quid. Cato:

Otwierający, Aperiens. entis, *i, Cic: Aperiendi*
vim habens Anal:

Otwieram na się gęby ludzkie, Do sermonem
 hominibus. Venio, incido in sermonem ho-
 minum. Cic:

Otwieranie, otwarzanie, Apertio. onis, *f, Varr:*
 Apertura. *e, f, Vitr:*

Otwór, otworzyłość, Pator. oris, *m, Apul: A-*
 pertura. Vitr:

Otworem co stoi, Patet domus. &c: Tere: Patescit
 aliquid. Cic: Patescit janua &c: Tibull:

Otworzony, Apertus. *i, 3, Cic: Patens. entis, i,*
Virg: Patulus i, 3, Ovid:

Otworzyć się, Patenter. Cic:

Otworzyć się tran: vide, Fawne.

Otworzyć, Adapertilis. *is, 2, Ovid: Apertissi-*
mus. i, 3, Cic:

O T Y O U O W

Otyłość, Obesitas. aris, *f, Colu:*

Otyły, Obesus, *i, 3, Virg: Crassus, i, 3, Tere:*
 O.

Ouzdać konia, Frenare equum. Infrenare equum.
Liv.

Ouzdać wian: Injicere frenos alicui. Cic:

Ouzdany, Frenatus. i, 3, Recepit frena. Virg:

Intrenatus. Liv: Offrenatus. i, 3, Plau: tr:

Ow, Jlle ias, a, ud, Cic: Jllie. Jllac. Jllac. Tere:

Ow item, vide Owo.

Owa, vide, Aza

Owa zgoła, vide, Zgoła. Krotko mówiac.

Owad, Insecta. orum, n, Plin: à recto insectum.

Omak, omako, Jllo modo. Anal:

Owaki, Jlliusmodi. Cic:

Owca, Ovis is, f, Cic: Lanare pecus. Varr:

Owca młoda, Agna. a, f, Varr:

Owca stara, która kózna niedawno była, Arna. a,
f, Fest:

Owcug, do ściągania bótów stożeczek, Attractor
calceorum. Anal:

Owca skóra, vide, Skóra owca.

Owczarnia, Ovile, is, n, Pers:

Owczarz, Opiho. onis, m, Colu: Upilio. onis, m,
Virg:

Owce bobki, Fimum ovillum Colu: Opicorda. a,
f, Fest:

Owczy, Ovillus. i, 3, Liv: Oviarius. i, 3, Colu:

Owiec ślodo, Oviaria. a, f, Varr: Lanicium. i, n,
Arnob:

Owieczka, Ovicula. a, f, Q. Fab:

Owieczki ziele, kocia stopa, Lagopus. odis, f, v,
m, Plin:

Owdowieć, Viduari. Senec: à viduo activo.

Owdowienie, Orbatio onis, f, Senec:

Owdzie, ow sam (nieruszać się) Hicce. Anal

Owdzie, ow sam (z poruszeniem) Huc ecce. A-
nal:

Owedy, ow tedy (z poruszeniem przez miejsce) Hae
ecce. Angls

Bbbz

Q

Owies, Avena. *a, f, Cic: Bromus. i, m, Plin:*
 Owiesek ziele, Festuca. *a, f, Plin: Avena steri-*
lis. Virr:

Owieńam kogo, Affo aliquem. Circumffo aliquem.
Cic:

Owo, ow, Ecce. En. Ecce tibi. *Cic: Em. Varr:*
 Owosz iest, owosz go mamy, Eccum. Ellum. Ec-
 cillum. Hem: Plau: En hic ille est. *Cic:*

Owosz iest ona, Eccistam. Plau:

Owoc (powszechnie:) Fruges. *is, f, Fructus. is,*
m, Cic,

Owoc drzewny, Pomum. *i, n, Fructus, fetus ar-*
borum. Plin:

Owoc drobnych drzewek, chróściny, vide. Jagoda 1,

Owoc przyprawny do chowania w cukrze &c: Sal-
 gamia. *orum, n, Colu:*

Owocnik, owocowy przekupień, Pomarius. *i, m, Hor:*

Owocowy, owocny, Pomosus. *i, 3, Tibul. Fructu-*
arius. i, 3, Fructifer. ri, a, um, Plin: Pom-
fer. Colu:

Owocu wierzchołek, szypułka &c: Umbilicus po-
 mi &c: Anal:

Owocu skład schowanie, Oporotheca. *a, f, Varr:*

Owrebuie, vide. Obrabiam:

Owredziały, vide. Wrzodowaty.

Owredzieć, Przocupari hularibús. Colu:

Owredzienie, Ulceratio. *onis, f, Sene:*

Owsianki, vide. Gruca:

Owsiany, z owsa, Avenaceus. *i, 3, Plin:*

Owsemy, Avenarius. *i, 3, Plin:*

Owszeki, vide. Zgota. Koniecznie.

Owszem, i owszem, Immo. Immo verò. *Cic:*

Immo etiam. Immo certè. Immo enim verò.

Tere:

Oyciec, Pater. *aris, m, Cic: Parens. entis, c, Cic:*
 Oyca żywego i matkę małego, Patrimus matri-
 mus. *i, m, Liv:*

Oycomorderstwo, Parricidium. *i, n, Cic:*

Oycomorderz, oycoboyca, Parricida. *a, m, Cic:*

Oycostwo, Paternitas. *aris, f, Sacri: Script:*

Oycomie nasi, vide Przodkowie.

Oycomski, Paternus. Patrius. *i, 3, Cic: Paren-
 talis. is, 2, Ovid:*

Oycomskie, vide Po oycomsku.

Oyzenko, Papias. *a, m, Varr:*

Oyzym, Vitricus. *i, m, Cic:*

Oyczysty, (od Oyca,) Paternus. Patrius. Patri-
 tus. *i, 3, Cic:*

Oyczysty (od oyczyszny) swoyski, krajny, Patri-
 us. Nativus. *i, 3, Lucr: Natalis. is, 2, Ovid:*

Oyczyszna gdzie się kre rodzi, Patria. *a, f, Cic:*
 Natale solum. *Ovid: pōet:*

Oyczyszna, materność oyczysta, Patrimonium. *i, n,
 Res patrita, patria. Cic: Res paterna. Horat:*

Ozătorwać czego, Desinere lugere ob aliquid a-
 missum, &c. *Anal: Dedolere aliquid. Ovid:*

Ozanka wielka, i mała, Teuerion. *ii, n, Plin:*

Ozdabiam, vide Zdobig.

Ozdoba, krasa, Ornatus *as, m, Ornamentum. i,
 n, Exornatio. onis, f, Decus. oris, n, Decor-
 oris, m, Cic:*

Ozdobnie, Ornate, Decorē, Concinnē. Politē,
 Splendidē. *Cic:*

Ozdobny, Cultus, Pelitus, Perpolitus, Excultus,
 Decoratus, Expolitus. *i, 3, Cic: Speciosus.*

Quint: Comptus. Fest:

Ozdornia, ozdnicza, Fumarium frumentarium,
 farrarium, Coctilitia taberna. *Anal:*

Ozdromieć, ozdromiać, Sanum fieri. *Cato: Con-
 valui,*

valui. Recipi vires, levatus sum morbo, *Anal:*

Ozdze stód, Forreo frumentum. *Anal:*

Ozegam, vide Opalam.

Ozeniam kogo, vide Zenie kogo.

Ozeniam fig, vide Zenie fig.

Ozga, opaleniec, opalony. Obustus. i, 3 Ovid:

Oziebiam co, kogo, Refrigero aliquid, &c: Ex-
tingvo calorem alicujus. Cic: Perfingero. as, a,
i, Plin.

Oziebiko fig, Aer refrigeratus est. *Anal:*

Ozieble, tran: Frigidissime. *Quint:*

Ozieblosé, tran: Frigus in actionibus virtutis
pietatis Remissio fervoris circa negotium sa-
lutis, &c: *Anal:*

Ozieblosé, propr: Tepor oris, m, Cic:

Oziebty, propr: vide Ozygty

Oziebty, tran: vide Nieochorny.

Oziebty w duchu, Remissus, frigidus circa divi-
na, spiritualia. *Anal:*

Oziebnacé, Refrigescere. Cic: Defrigescere. Colu:

Ozimi, Hibernus. i, 3, Plin:

Ozimina, Hiberna filigo &c. Plin:

Ozionac co, tran: Spe & mente oculos in ali-
quam rem defigere. Spe atque animo alicui
incubare. Cic:

Ozionac kogo, Despondere sibi aliquem. Cic:
Anal:

Oznacé fig, vide Obeznaé fig.

Oznaczyć co, Circumsignare aliquid. Colu:

Oznaymiacz, vide Opomiadacz.

Oznaymienie, Nuntio. onis, f, Cic: vide Ohwie-
szczenie.

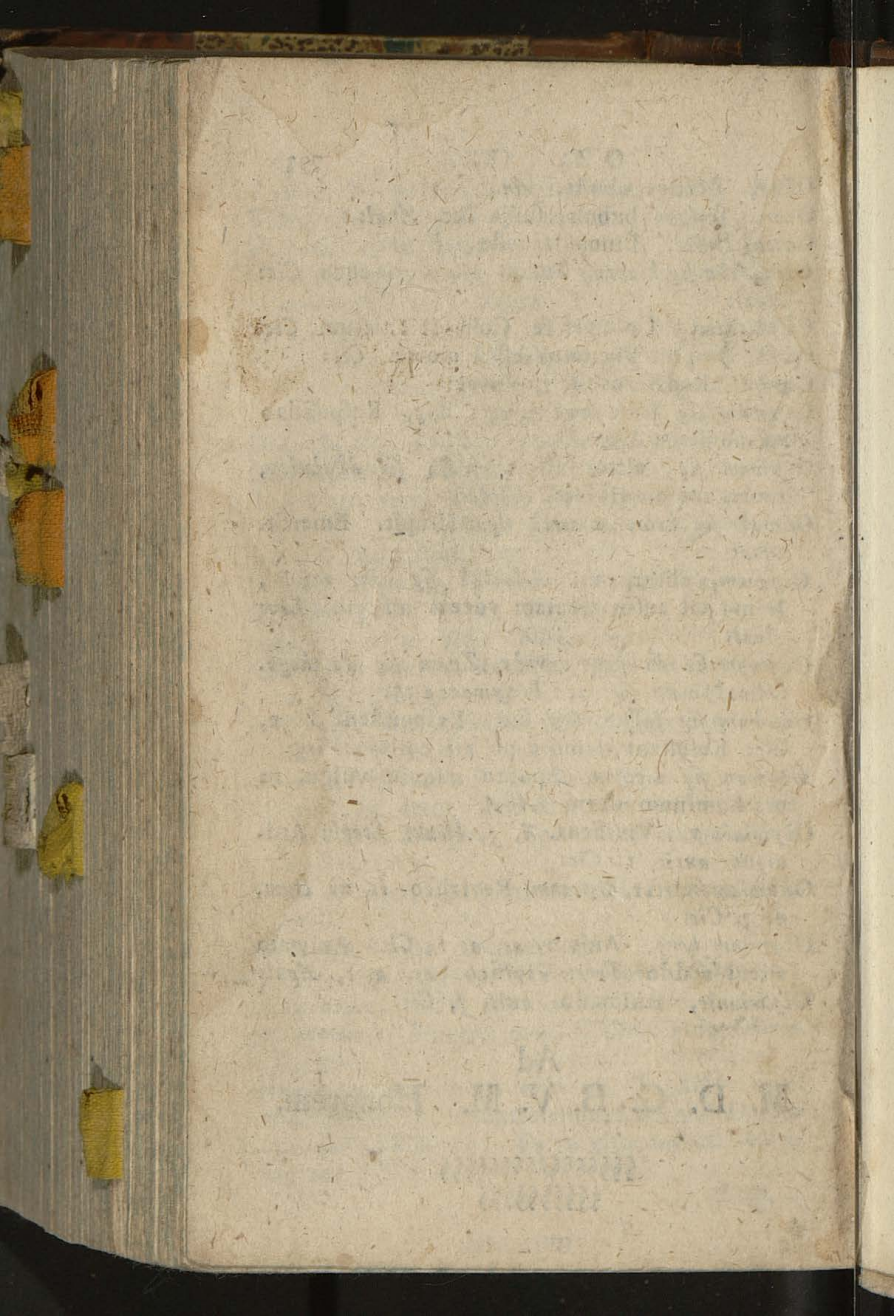
Oznaymuig, oznaymiam co komu, Significo, nun-
tio, denuntio, renuntio aliquid alicui. Defero
aliquid ad aliquem. Facio aliquem certiorum
de &c. Cic:

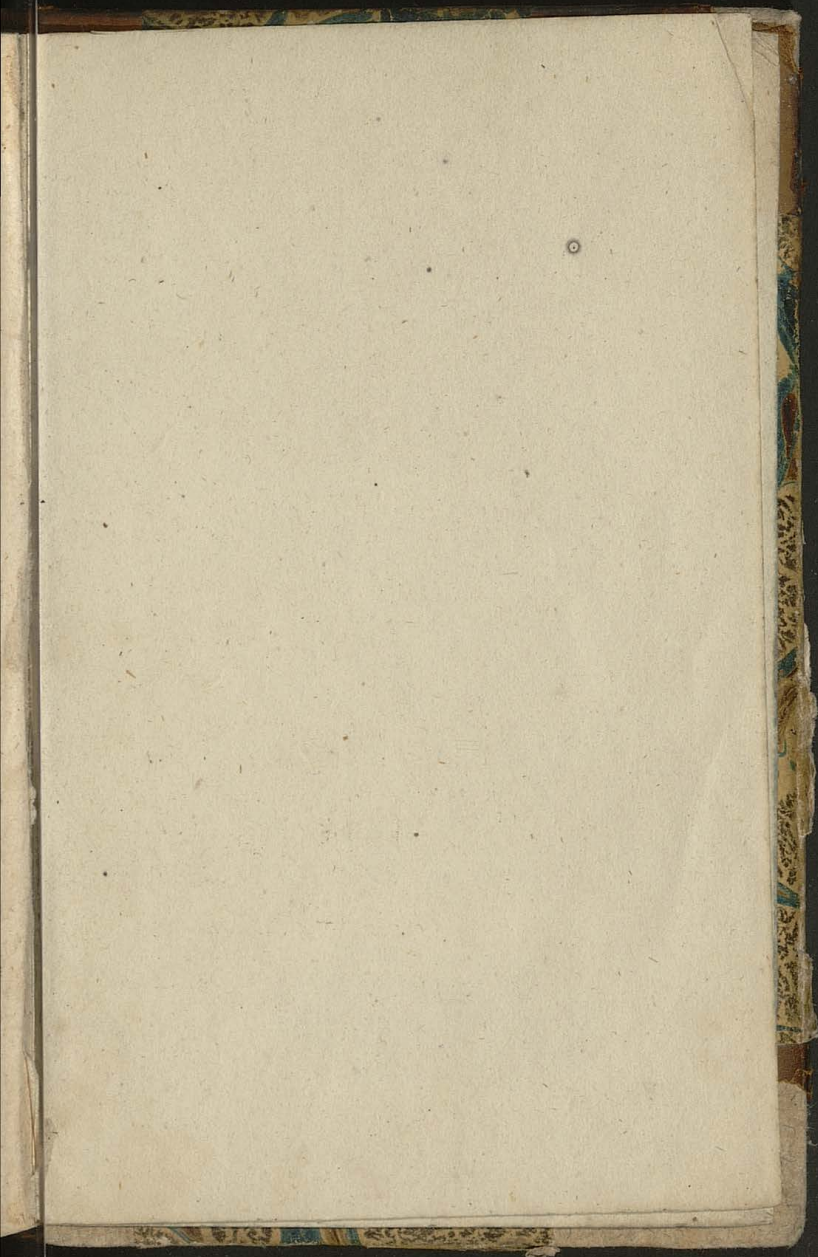
- Ozog, Pertica obusta. Anal:
 Ozor, Lingva bubula, suilla &c. Anal:
 Ozota, leniec, Linum agreste Ursin:
 Ouzelita się klacza, Fetum procreavit equa. Cic:
 Anal:
 Ozyt, tran. Collegit se. Collegit animum. Cic:
 Ozyt, propr. Excitatus est à morte. Cic:
 Ozyty, Redivivus. i, 3, Juven:
 Ozymam się komu mółaiacemu mię, Respondeo
 ad nomen. Liv:
 Ozymam się, aliter ut: ozymaia się dłużnicy,
 Emergunt creditores. Ulpian:
 Ozwał się ktoś, ziawił się, Erupit. Emergit.
 Anal:
 Ozymam, aliter, ut: nieśmiał się nikt ozwać,
 Nemo est ausus liberam vocem mittere. Liv:
 Anal:
 Ozymam się do kogo. vide Znam się do kogo.
 Odwoływam się. 2. Przywodzę 5.
 Ozymaia się lasy, góry &c. Respondent silvæ.
 &c. Resultant clamore pulsati colles. Virg:
 Ozymam się z czym, Sponte aliquid vulgo, in
 ora hominum mitto Anal:
 Ozymaia y, Vivificus. i, 3, Henr: Steph: Ani-
 mans animis, i, Cic:
 Ozymiam, aliter, ozymam, Revivisco. is, xi, Etum,
 n, 3, Cic:
 Ozymiam kogo, Animo as, a, i, Cic: Animam
 alicui reddo. Tere: Vivifico. as, a, i, Apul:
 Ozymianie, Animatio animis, f, Cic:

Ad
 M. D. G. B. V. M. Honorem.

§§§§§§§§§§§§§§§§
 §§§§§§§§§§

Biblioteka Jagiellońska

stdr0022568

